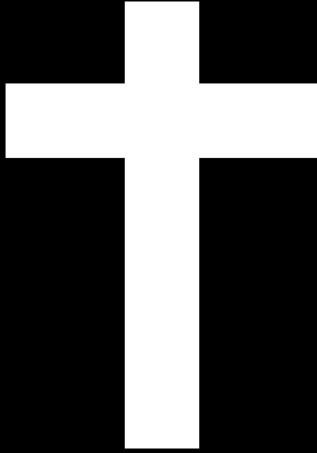

Ĕhwati Gali

Portions of the Holy Bible in the Yalë language of Papua New
Guinea

Ēhwati Gali
Portions of the Holy Bible in the Yalë language of Papua New
Guinea
Buk Baibel long tokples Yalë long Niugini

copyright © 2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yalë (Yale)

CC BY-SA required by use of Sweet Publishing CC BY-SA licensed illustrations in the printed edition.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution
Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make
reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that
the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the
original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those
Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility
to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-03-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source files dated 12 Dec 2025
4a4fca1d-2276-53e5-95b2-a315846297c3

Contents

Jenesis	1
Mak	19
Luk	50
Aposel	103
Filipai	156
1 Tesalonaika	162
Jems	167

Jenesis Josephbê anebo gali

37; 39–50

Josephbê anebo gali

37

37; 39–50

Josep bolijahani bume tẽbojiwa lamotlola

¹⁻² Jekop na bubẽ nẽbalebẽ anebo gali melẽgẽbetẽme lalẽle. Jekop Kenan life mẽta mana tafa tle. Ètani bolijaya kẽ life mẽta tafa tle. Na Jekopbẽ nẽba Josep, bu falake ho, na bu 17 tlibutu kẽniji watle. Na kẽbẽ hona bolijahanina bolijayabẽ sipsip klelina mẽmẽ klelina li li ona mẽta mẽtlẽwagukefẽma. Na Bilha na Silpa bu Jekopbẽ fli one. Na kẽ tlemalẽ one bu Josep bolijahanibẽ botamenino. Na Josep bolijayame gali tujuwelikefle, “Afani sipsip kleli mẽglẽma sle hana mla.”

³ Na Jekop, bubẽ li weniji Israel, bu hoti tafa tẽglena, bubẽ mẽse Josepme mana fata totle. Na bume tako tole kẽme tletle na kwe bubẽ fli bowenenime tokwẽfo tolewa latletẽme. Na bu ẽho lalẽmu susu totle na Josepme tlẽle.

⁴ Na Josepbẽ bolijahani bolijayabẽ lowene hwi motlotla na bu melowene mẽtla, “Aya Josepme fwa feilawa sle lotlefe na kwe seme mesle hana lètana.” Na kẽme nẽgeme bu Josepme tẽbojiwamu kẽme mẽtletla na bu Josepme lalẽ lalẽ gali hana motlola.

⁵⁻⁷ Na Josep nimitelẽ hwi tle na bolijahanime gali tlome, “Bo nimitelẽ gali tẽ nẽtatẽyo. Sebo nuju mago wesibi kẽ lalẽi notomabẽ na kwe bobẽ witi hi wesibi leitabo lahujuwa mẽle na sobobẽ witi hi wesibi leitabo bobẽme lasabuwa motome, na bobẽme labubusuwa mẽtletẽme, eso home fene bubusu mẽtletle.” Na bu kẽ nimitelẽ gali yafe aholokwane mẽtla na bu Josepme tẽbojiwamu mẽtletla.

⁸ Na bolijahani gali motlola, “Ju melowene lalene? Sebobẽ eso ho tafa naegletenamene?” Na kẽ nimitelẽ gali aholokwane motlola, na bu kẽme enisusu mẽtletla.

⁹ Na tokwafe Josep li nimitelẽ hwi tle. Na bolijahanime ita tẽ tẽtatẽme. Bu megali tlome, “Bo li nimitelẽ mehwi nelẽ. Na bo kljina, yemena, sigetobana we ita jwa kẽniji mehwi nanolomẽ. Na bome bubusu mẽletenẽ.”

¹⁰ Na bu kẽ nimitelẽ gali bolijayame mata tẽ tẽtatle. Na bolijaya tako wame metlole na gali tlole, “Kẽ habẽtabo nimitelẽ gali tẽ etolene? Ju melowene lalene? Sebo bitana

bolijahaninona sẽkefo miti bubusu nanẽgletẽyomene?”

¹¹ Na Josep bolijahani bume tẽbojiwa motlola na bume tẽbo lowene fa mẽtẽtatla. Kwe bolijaya kẽ nimitelẽ gali mana lowene tokoukefẽtle.

Ismael enẽne Josepme Isip lifewa mẽtlelula

¹² Tokwafe Josep bolijahani Sekem lifewa mititiya, bolijayabẽ sipsip kleli mẽglẽwagukefẽma namẽglame.

¹³ Na Jekop Josepme gali tlole, “Ju walowene eletẽme. Blijahani sipsip kleli Sekem life li mẽta kẽ mẽlẽma. Bo jume bu belẽ jine nẽgelẽkakẽme.” Na Josep gali tafu tẽtatle, “Wo, nogowimefe.”

¹⁴ Bolijaya gali tlole, “Blijahanime hwi eujuwelẽmeme, lalowa tafa mulane? Na sipsip kleli na mẽmẽ kleli mata hwi elomeme, lalowa milibene o hanane. Na bome gali elẽfanẽme.” Na Jekop bume Hebron life mago jine tlẽle. Na Josep tugujubẽẽ na Sekem lifewa, fwa tule.

¹⁵ Na bubẽ bolijahanimome hohwi tẽtagutẽme. Na ho li bume hwi telokwakle na tuju tle na gali tlole, “Ju fẽye wesibi hohwi etatlene?”

¹⁶ Na Josep bume megali tlole, “Bo bobẽ afanimome hohwi nẽtatẽmẽyo. Ju bome lalowa gali eglonẽmeme? Bu sipsip kleli na mẽmẽ kleli fẽye life mẽta mlẽmane?”

¹⁷ Na kẽ ho gali metafu latẽtatle, “Ebẽ life wakile mẽtla. Bo bume waaholokwane tlomẽ. Bu megali lamẽtla, ‘Te manuja. Totan lifewa.’” Na Josep bume Totan lifewa esogo tlagume na hwi telokwakẽme.

¹⁸ Na bu kakẽwa asẽ tẽkeke, na bolijahani bume mana hwi mẽtelẽkakla. Na bu blalo gẽgali mẽtla, bume mogo nalẽ tẽkle namogotlame.

¹⁹ Na gali mẽtla, “Nimitelẽ tẽgejilawaho kẽ lisiyo.

²⁰ Te mogo nalẽ tẽkle nogotlabẽme mana sagli manẽlẽtla. Mogo nalẽ tẽkle notlame na mogo tako flujuwa tuku nẽtẽkakame. Na bubẽ nimitelẽ gali fata hana lẽgletleme. Na tokwafe ayame sogẽna nololame, ‘Waluju mago kleli watẽkle totle.’”

²¹ Na kwe Ruben kẽ gali aholokwane tlome na Ruben, Josepme lẽgaitalebeme lowene hohwi tẽtatle, na megali tlome, “Asa tẽkle manotla, matẽbe.

²² Sebo bume ona mago yefi tu fuluju elẽ fwa tuku manẽtẽkaka.” Ruben bu melowene latle, “Tokwafe bo bume fuluju mago ki nokokẽme na aya belẽ jine nelẽkaklẽme.”

²³ Na Josep bolijahani belẽ fowa tẽkaki. Na bubẽ lalẽ ẽho bolijaya kẽ susu tẽgẽtatlebẽ latohwawa mẽtẽtatla.

²⁴ Na bume fa mototla na tu jwa yefi tu fuluju elê tuku mêtêtkaka. Na Ruben li sloslowa tle.

²⁵ Fe mêtêkaka na tafa mêtla. Na hi wesibi hi mêtêglabêe na Ismael enêneme hwi mêtêlêkêma, Gileat life mago mitisiba. Na bubê kamel kleli, lale lale lêkaluna wesibi na fli wesibi baliti tatakona kê glo mêtêglabê na kahalutlhi taha wesibi, Isip lifewa mêtêmalitama, baliti kêna glo namêglame.

²⁶ Na Juda bolijamonime gali tlome, “Sebo Josepme mago nalê têkle nogotlana, kwe seme kê wesibi habelê lêgaitanamene. Têkle asa manotla.

²⁷ Sebo bume Ismael enêneme baliti sêneme yo manoloma baliti kêna glo nanêglame. Sebo bume têkle hana nogotlame. Bu sebobê keinebamu nêgeme, sebobê ilawa mago.”

Na Judame gali motlola, “Jubê gali lale gali.”

²⁸ Na Ismael enêne bu belê Midian life mago fwa mêtêkakija. Na Josepme bolijahani fuluju mago ki motokokêya. Na Ismael enêneme yo motloma. Na 20 silva baliti kêna glo namêglame. Josep bubê wege manawa fa nalêgêtatêmememe. Na Ismael enêne Josepme Isip lifewa mêtêmalitala.

²⁹ Tokwafe Ruben fulujuwa tisi, Josepme ki nalokokeme fene. Kwe Josepme hwi hana tlole. Na bu tako maninibomu metletle na ye tletle. Na bubê êho kaka totle, bu maninibo têtletleme nêgeme.

³⁰ Na bubê bolijamoni belê tuju. Na bume gali tlome, “Sebobê keinêba Josep bu fuluju mêtâ hana lêtabe. Masiwafe. Habelê nêgletelêmene?”

³¹ Na bu mêmê kleli mogo nalê têke motlola. Na Josepbê êho kê mêtâ flu mêtêtatla.

³² Na bu kê êho bolijaya belê mêtêhula na gali motlola, “Sebo ebê êho waluju mago hwi tlola. Ju ebê êho eselêle fene. Ebê jubê nêbabê êho nowa.”

³³ Na bu êho hwi sle tlole na gali tlome, “O nêgalifee. Maseiwafee. Bobê nêbabê êhofe. Waluju mago kleli wahi tlefee.”

³⁴ Na bolijaya bubê ato mago êho kaka totome, na têbo êho gêgelo tle. Na boweneme itaita meye têtoukêfêtlebêe.

³⁵ Na bowenenino na bokonino bu belê mitisitla, bubê maninibo tli namêgêtatleme. Kwe bubê maninibo lowene hana tli mêtêtatla. Na bolijaya gali tlome, “Bo gli nêgelêna, na bobê nêba belê nêgêmatulêna, alibaho lifewa, bo mana ye nêgêmalitême.” Na bu Josepme itaita ye tlekefêtle.

³⁶ Na Midian life mago enêne Josepme Isip lifewa mêtêmalitala, na Potifarme baliti sêneme yo motlola, baliti kêna glo namêglame, Josep bubê wege manawa fa nalêgêtatleme. Na Potifar bu eso ho Ferobê

wege fa têtakefêtle. Na Potifar bu eso ho Ferobê plismanêbê eso ho tafa tletême. Na bu iniwa, eso ho Ferobê lo mêtâ sei mêtêlêkefla, wame ho lime. Fero bu Isip life mago eso ho tafa tletême.

39

Josep bu Potifarbê lo mêtâ tafa tle

¹ Na Ismael enêne Josepme Isip lifewa mêtêlêlula, na Potifarme yo motlola, baliti sêneme. Baliti kêna glo namêglame, Josep bubê wege manawa fa nalêgêtatleme. Na Potifar bu eso ho Ferobê wege fa têtakefêtle. Na Potifar bu eso ho Ferobê plismanêbê eso ho tafa tletême. Na bu iniwa, eso ho Ferobê lo mêtâ sei mêtêlêkefla, wame ho lime. Fero bu Isip life mago eso ho tafa tletême.

² Goto Josepme lataitale, kême nêgeme Josepbê wege lalowamu, kême lêbetle. Na Josep Potifarbê lo mêtâ tafa tle.

³ Potifar bubê wege hwi tlotle na bu melowene tle, “Bubê iniwa wege lalumu lêbetlefe. Goto lêgaitaleme nêgeme.”

⁴ Na bu Josepme fieflesu tletle na gali tlole, “Bobê iniwa wesibi tafa elêlêmetêne.”

⁵ Josep Potifarna weife tafa mêtâ na kême nêgeme Goto Potifarbê ilawa mago home ululu sle têtagume, na bubê iniwa wesibi mata na bubê nuju mago wesibi mata ululu sle têtagumetle.

⁶⁻⁷ Na Potifar gali tlole, “Bobê iniwa wesibibê eso home tafa eletêne.” Na Potifar bubê iniwa wesibi hana tutune tletême. Bu hi wesibime fwa lowene tle.

Na Josep bu tokwêfo tafawa kofene tle na Potifarbê no mana kê memaune tlêle. Bu kalêlego homu na bu lale klisomu nêgeme. Na gali tlole, “Ju mana esi, bona ni nanêgebo.”

⁸ Kwe Josep tole hana tletêmu na gali tolê, “Bome bihe kê wesibime nane gali tlonê. Weye. Matêbe. Bome wagali tlonê, bubê wesibibê esoho tafa nêgelêbême. Na bubê lo mago wesibi hana tutune lêtetême.

⁹ Bo ebê lobê bolijaya ho ha nêtabê. Bu bome iniwa wesibime hehê hana lêtetenê. Jume fwamu hehê lêtetenê. Sebo melê fêyeme nêgelomene. Matêbe. Kwe bo melê nêgelêna, bo Gotome têbo nogotlême.”

¹⁰ Na itaita mêtê awi, gali tloukwefle, buna ni namêgebo.”

Kwe Josep gali tle, “Matêbe.” Na loliwa hana tujutê.

¹¹ Tokwafe li olêna, Josep lowa têtaklu, bubê wege fa nalogotleme. Na fli wege ho hana tafa mêtla. Buwa tafa telule.

¹² Na Potifar no bu belê tisi tle na êho mêtâ fa tetokwakile na gali tlole, “Esimo. Bona ni nanêgebo.” Kwe êho bubê toba mêtâ lakilewa tletê na latlêbukakuwa.

¹³ Na mëse melowene tletle, “Josep walëlëboukakufe, na ëho tobana mana tehwatle.”

¹⁴ Na home we tlome na mitisitëya na bu gali tlome, “Sobo aholokwane elo. Bobë ho Hibru mago home sebobë lo eli kë téglesulebë seme tëbo lalëtana. Bome lisëme yafe tou lëtanë, kwe bo mana kë jakle nelë.

¹⁵ Bo afëflei nëgelëme nëgëme bu mana kë lëlëboukaku. Na bu ëhowa bobë toba mëta kile lële.”

¹⁶ Na Potifar no ëho mana gwa tètakëfëtle na bohe lowa mana tisi.

¹⁷ Na boheme të tëtatlë, “Hibru mago home, ju kë téglesulebë bome lisëme yafe tou lëtanë.

¹⁸ Kwe bo feilawa jiyakle noglölëme nëgëme, këme lëlëboukaku. Na bu ëhowa bobë toba mëta ekë kile lële.”

¹⁹ Na no kë gali të tëtatlë na Josepbë eso ho enisusu tletle.

²⁰ Na Potifarbë wege enëne Josepme fa mototla na kalabusu lowa tuku mëtla. Eso ho Ferobë kalabusu enëne këme kë tafa mëglekëfëyabë lowa mëtlelula.

²¹ Kwe Goto Josepme lataitale. Këme nëgëme bubë wege lalëmu tëbetle. Kalabusu enenëbë eso ho fleflesu tletle.

²² Na Josepme këme gali tlole, “Ju iniwa kalabusu hobë eso home tafa eletëme.” Na Josep bu kalabusu hobë wege hwi tlotëme.

²³ Na Goto Josepna mëtëtabo na bubë wege taitatlë. Na këme nëgëme kalabusu lo bolijaya bu wesibi tutune hana tletëme. Josepbë wege lalëmu nëgëme.

40

Josep bu nimitelë wayo gali të totome

¹ Tokwafe eso ho Ferobë bletë nage ahujume lëglekëfëtlebë ho na bubë hitu su lëtakëfëtlebë ho, humëi na hi lëglelëme, bu eso ho Ferome tëbo lamototlo. Na bu welili tletëme.

² Na eso ho Fero kë tlemalë wege home wame tlome.

³ Na bu kë tlemalë home Potifarbë kalabusu lowa sike mëtla, Josep këme kë tafa téglebë.

⁴ Na kalabusu lo bolijaya Josepme gali tlole, “Ju kë tlemalë home tafa eletëme.” Na kë tlemalë ho kalabusu lo mëta tako olë tafa mëtelo.

⁵ Tokwafe eso ho Ferobë hi wesibi ahujume lëglekëfëtlebë ho na hitu su lëtakëfëtlebë ho, bu kalabusu lo mëta kë tafa mëtlobë, bu nimitelëna hwi mëtelo. Na bubë tële nimitelë esobë bwa bwa.

⁶ Na olöbalë Josep bu belë hwime tuju tëme na mehwi latlome, “Yeluna alëla memëtelo.”

⁷ Na takune tlome, “Sobo fëyeme tutune elone?”

⁸ Na bu metafu mëtëtatlë, “Sebo nimitelë hwi nëgelome nëgëme, kwe seme li ho nimitelë esome hana gali lolono.” Na Josep bu tlemalë home gali tlome, “Goto nimitelë wayo gali buwa lowene lëletëme. Na buwa olafa lotometëname. Te, sobobë nimitelë galibë bome të etometëna.”

⁹ Na hitu su tètakëfëtlebë ho bubë nimitelë gali të totle. Bu gali tle, “Bo nimitelë nanelë wain taba liji hwi nolölë.

¹⁰ Kë taba aona tikefona. Laba okwëfo foke mele. Na tahweji kë mëta fu mele. Na liji tatakowa mowalë. Na iniwa nigliji mele.

¹¹ Kë taba liji tu, lalë iji lamële. Na bo eso ho Ferobë kabo fa nëtë. Na kë taba liji tu kiki notomë. Na bo kë tu eso ho Ferome kabona nëlële. Bobë nimitelë gali tei.”

¹² Na Josep gali tle, “Nimitelë esobë melëgëbelalëtle. Aona taba tikefobë, aona olëme lëlekujü lële.

¹³ Aona olë yawe na eso ho Ferobë wame lowene mana tli lëbetleme. Na mana eso ho Fero bu gali loglëme, ‘Ita esimo, jubë wege ita fa naegotleme.’ Na ju tokwafe eso ho Ferobë hitu ita su ëgëtakëfëtleme, ëbame ju fene su tètakëfëtle, humëina hi lëglelëme.

¹⁴ Na tokwafe, ju eso ho Ferobë lo mëta tafa eglena bome maninibo eletenëme na bome aholokwana asa ti ele. Lowene egletenëme na eso ho Ferome gali eloleme, bome kë kalabusu lo mago tuhu nalëgëtanëme.

¹⁵ Èbamemu, bobë toba tabana lei mototometëna na Hibru life mago mana mëtlesuna ebë lifewa. Na bo ebë life mëta bo tafa tégelëna, bo fëyeha hana telë. Kwe bome blawa kalabusu mëtëtana.”

¹⁶ Na hi wesibi ahujume lëglekëfëtlebë ho bu hitu su tètakëfëtlebë hobë nimitelë wayo gali aholokwane tle, na lowene tle, “Lalowafe.” Na Josepme gali tlole, “Bo melë nimitelë mehwi nanelë. Bo aona basketë musu bletë nage manogwa eso mëta gogwa mana nehwei.

¹⁷ Matawa mago isekubë eso ho Ferobë lalë nage ëfomemu mobe. Na kwe fole kë nage, ëfo mago hi mele. Bobë nimitelë gali tei yawe lële.”

¹⁸ Na Josep gali tle, “Nimitelë esobë melëgëbelalële. Aona isekubë, aona olëme lëlekujü lële.

¹⁹ Aona olë yawe jwa mëleme na eso ho Fero jume kalabusu lo mago tuhu lëtame na jume mou lokwati sika lëtame. Na jubë ato ti mëta tabana kesi lëtätëme. Na fole jubë afabo mana hi meletëme.”

²⁰ Aona olëbëna eso ho Fero, bubë wege home tako salë fata tëtätëme, bota bume këna fu togotlebë olëbë salë. Na bubë hitu

su tètakéfètlebè ho na hi wesibi ahujume tègelekefètlebè ho kalabusu lo mago tutuhu mètla. Na mètlesuma, na eso ho Ferobè naba li mèta ola mèta.

²¹ Na eso ho Fero bu hitu su tètakéfètlebè home gali tole, “Ju ejume, na jubè wege ita fa naegotleme.”

²² Kwe eso ho Ferobè hi wesibi kè ahujume tègelekefètlebè home ti mèta tabana kesi tole na lagliwa tle. Ebè wesibi mefata kème mètle, èbame nimitelè eso galibème Josep fene gali tle.

²³ Kwe eso ho Ferobè hitu su lètakéfètlebè ho Josepme aholokwanamu ti tle.

41

Josep eso ho Ferobè nimitelè wayo gali tè lètatile

¹ Tèle tlibutu wamutuju na eso ho Fero nimitelè hwi tle. Bu nimitelè mehwi latle. Bu Nail tu helefo mèta tlibe.

² Na 7 bulmakau kleli tatako, tu mago fe motoko, lifjuwa. Na bu tu helefo mago agosaba hi mele.

³ Na tokwafe 7 ato tikatabo bulmakau kleli mata tu mago fe motoko. Na bu tatako bulmakau kleli mèglèbo li mèta mètlibe.

⁴ Na tokwafe ato tikatabo bulmakau kleli tatako bulmakau klelibème hi mètle. Eso ho Fero bu kè nimitelè hwi tle na ni mago lahujuwa təkake.

⁵ Na ita ni tètèbokwake na li nimitelè hwi tle. Witi hi wesibi jowa hulu lèle na kè jowa witi mèta hi wesibi 7 kènjiji mèbe. Na bu tatako mèle na lalemu mèbe.

⁶ Na tokwafe li witi hi wesibi jowa hulu lèle na kè jowa witi mèta hi wesibi 7 kènjiji mèbe. Kwe bu tokwètokwè mèbe na tèbo lamele. Na ona elè mago atète tabo flelu ligisibè na lakokowa mèbe.

⁷ Kwe kè tokwètokwè witi tatakò witime lahiwa mele. Na eso ho Fero huju təkake na lowene tle, “Bo nimitelèna hwi nelèfe.”

⁸ Na olobalè bu tako tutune latle. Na bu tatako lowene home na yanowai home mata we tlome. Na bubè tèle nimitelè gali tè tètatème. Kwe kè enène bume nimitelè wayo galibè tè sle hana mètètlatla. Bu kè tèle nimitelè wayo galibè lowene hana mètletèma.

⁹ Na hitu su lètakéfètlebè ho eso ho Ferome gali tole, “O èjewa ekè lowene nelèfe.”

¹⁰ Èbame ju bo name hi wesibi ahujume tègelekefètlebè ho name wame latlona. Na ju seme Potifarbè kalabusu lowa sike tle.

¹¹ Kè mèta tafa telo. Na nimitelè hwi telo. Na sebobè nimitelè wayo gali bwa bwa.

¹² Na Hibru mago falake ho sebona tafa tla na bu kalabusu lo bolijaya hobè wege fa lètakéfètle. Na sebo bume nimitelè gali tè tètatelo. Na bu sebobè nimitelè wayo galibè olafa sle tètatèna.

¹³ Na wesibi mefata wametle bu fene gali tlonò. Bo jubè wege ita fa totlè, kwe ju hi wesibi ahujume tlekéfètèbè home ti mèta tabana kesi tole na bu lagliwa tle.”

¹⁴ Na eso ho Fero bu kè gali yafe aholokwane tole. Na bubè wege home jine telèkake, Josepme no nalèglèleme. Na kè ho Josepme kalabusu lo mago hokweinawa no tujuwelèle. Na Josep bubè èbehuba laba glo tle. Na lale èho gegelo tle. Na eso ho Fero belè mètlelula.

¹⁵ Na eso ho Fero Josepme gali lolole, “Bo nimitelè mehwi nanelè kwe bu nimitelè wayo galibè tè hana mètətèna. Bu lowene hana mèletèma. Kwe ho bu bome megali lamolona, ‘Ju nimitelè gali aholokwane eglena na ju nimitelè wayo galibè lowene sle ekoutèmeme.”

¹⁶ Na Josep gali lolole, “Bo kwe hanane. Goto kwe fèyemene. Buwa jubè nimitelè wayo galibè olafa logotometème. Kwe jubè tutune lowene tli lègèbetème.”

¹⁷ Na eso ho Fero Josepme gali lolole, “Bo nimitelè mehwi nanelè. Bo Nail tu helefo mèta nilibè.

¹⁸ Na bo 7 tatako bulmakau kleli hwi nolomè. Na bu tu mago fe mokoke lifjuwa. Na tu helefo mago agosaba hi hi mele.

¹⁹ Na tokwafe 7 bulmakau kleli tu mago mata fe mokoke na bu ato tika tanono na elebowa. Na bo kèha ato tika tanono bulmakau kleli, Isip life mèta hwi hana nolomè. Hanane mu.

²⁰ Na ato tika tanono bulmakau kleli tatako bulmakau klelime hi mele.

²¹ Bu wahi mele, kwe bubè ato sèse hana meletème, otome fene mitlibe. Na èje mata mètabowa mèlibe. Na bo ni mago sagli nelèkaklè.

²² Na bo ita ni nètèbokwakè na ita li nimitelè hwi nelè. Witi hi wesibi jowa hulu lèle na kè jowa witi mèta hi wesibi 7 kènjiji mèbe. Na bu tatako mèle na lalemu mèbe.

²³ Na tokwafe li witi hi wesibi jowa hulu lèle na kè jowa witi mèta hi wesibi 7 kènjiji mèbe. Kwe bu tokwètokwè mèbe na tèbo lamele. Na ona mago atète tabo flelu ligisibè na lakokowa lotome.

²⁴ Na kwe kè tokwètokwè witi tatakò witime lahiwa mele. Na bo kè nimitelè gali waiyobème, yanowai home yafe takune nolomè kwe bu bome nimitelè wayo galibè tè sle hana mètətèna.”

²⁵ Na Josep eso ho Ferome gali tole, “Jubè tèle nimitelè gali kè nègebè ebè jowa wayo galiwa. Goto bu wesibi jume wafi lebotane lètətè. Na kè wesibi tokwafe fata lègleme.

²⁶ Na 7 tatakou bulmakau klelibë, 7 tlibutume lëlekuju lële. Na 7 tatakou witi bë mata 7 tlibutume lëlekuju lële. Ebë tële nimitelë gali kē nēgebë jowa wayo galiwa.

²⁷ Na 7 ato tika tanono bulmakau klelibë na 7 tokwëtokwë witi bë, atëte tabo flelu kē koko totomebë, bu 7 tlibutume lëlekuju lële. Na kē 7 tlibutu, bu hi wesibi jwamu. Na bu foneme gigli mëglame.

²⁸ Bo jume ëje wagali nolë. Goto bu wesibi jume wafi lebotane lotometë. Na kē wesibi tokwafe fata lëgleme.

²⁹ Na 7 lale tlibutu migisina, Isip life mëta lebutako hi wesibi hulu mokoumemu.

³⁰ Na tokwafe kē 7 lale tlibutu yawe mëglana, 7 tëbo tlibutu migisime. Na bu mana foneme gigli nëlame. Hi wesibi jwa nēgema. Na iniwa enëne, lale tlibutu lowenebë aholokwana ti mëglame. Na tako fone Isip life tëbo logotlememu.

³¹ Kē 7 tlibutu kē migisibë, bu tëbo tlibutum. Na oneho foneme gigli mëglame. Na iniwa oneho lale tlibutu lowenebë aholokwana ti mokoujame.

³² Goto bubë lowene kēbë wesibi mëta wafi gwa lotle. Kēme nēgema, ju këha tële nimitelë kēme hwi elome, ju kē wesibi lowene naegletleme.”

³³ “Te, ju lale lowene home hohwi etamëme na hwi eloleme na aniji eloleme. Na kē hobë Isip life enëneme tafa nalëglelëmeme.

³⁴ Na ju fli lale lowenena home aniji elome. Na 7 lebutako hi wesibi tlibutu migisina, kē enëne iniwa nuju mago hi wesibi loko mëtagujayame. Na bu toballi fu motomame. Na 4 fubë hi wesibi onehome sa mëtatëmame. Na jowa fubë hi wesibi gogwa lo mëta gogwa mulame.

³⁵ Na lale lowenena ho bu lale tlibutuna kē fata mëglebë hi wesibi loko mëtagujayame. Na bu, jubë lokwalëfë mëta fwa wege melame. Na bu witi liji na fli hi wesibi, loko lo takowa loko mëtagujayame.”

³⁶ Na 7 hi wesibi jwa tlibutu Isip lifate mëta fata mëglana, kwe Isip lifate mago oneho eso enëne kē loko mëgëtayabë lo mago hi wesibi glo mëlekefëyame. Kēme nēgema oneho foneme gigli hana mëglame.

Eso ho Fero bu Josepme aniji tlole, Isip lifebë eso home fata nalëgletëmeme

³⁷ Eso ho Fero na bubë wege ho, Josepbë gali yafe aholokwane mëta na kē galibëme tako tole memëtletla.

³⁸ Na eso ho Fero gali lolome, “Gotobë Amtëtomba, bu mëta tafa lëletle. Na sebo këha home fëye mago hohwi nēgëtayamene. Sebo këha home hohwi nēgëtayana, kwe sebo këha home hana hwi noglolame, Gotobë Amtëtomba tafa lëgletlebë home,

sebo Josep mewfa aniji noglolame, Gotobë Amtëtomba tafa lëgletleme nēgema.”

³⁹ Na eso ho Fero Josepme gali tlole, “Goto buwa jume kē wesibi waolafa lotometë. Na li ho juha lowene ho hana tafa lële. Hanane mu.

⁴⁰ Bo jume kēme aniji nolë. Bobë life mago onehobë eso ho tafa naegletëmeme, jubë gali aholokwane melame na esogo meletëtëyome. Ju bobë lokwalëfë mëta fwa tafa eletenëme kwe bo tako eso homu tafa nelëme.”

⁴¹ “Bo jume Isip life tafa eglelëlebë home ekë aniji nolë.”

⁴² Na eso ho Fero bubë toba baliti tohwa lëtamë, na bu Josepbë toba ku mëta gelo lëtatle. Kē toba baliti eso home lëlekuju elamë. Na bu lale ëho Josepme gelo lëtatle na lale tliji mou mëta lehotle.

⁴³ Na eso ho Fero bu kalë loha wesibi, wesibi Josepme lëlële. Hos kleli bu kē kalë loha wesibi, wesibime ki lokou. Na Josep bu këna na asë lëgëbelëfame. Na wege ho motoutaya na megali mëtaguma. “Josep nagi kē lisiyo. Sobo alëge mago fë ebokwako.” Na kē lakalena, Josep, iniwa Isip onehome tokwefo eso home tafa tletëme.

⁴⁴ Na eso ho Fero Josepme gali lolole, “Bo Isip lifebë tako eso ho na bo megali nelë. Isip life mago oneho bu bubë lowenenawa wesibi li hana mogotlame. Jume afina takune molëyome.”

⁴⁵ Na eso ho Fero bu Josepme tiho weniji fë tëtlatle, Safenat Panea. Na bu Potifera bokome yo tlole. Bubë weniji Asenat. Potifera bu Heliopolis life magobë fëso hi wesibi ahujume ahujume lëglekëfëbë ho. Na Josep bu Isip lifate mëta tafa tle. Na bu Isip lifebë tokwëtokwë life elëme asë tëbelëfa.

⁴⁶ Na Josep bu 30 tlibutu watle na eso ho Ferobë wege mana fa tëtlatle. Na bu eso ho Ferobë lo kile lotle na Isip lifebë tokwëtokwë life elëme asë tëbelëfa.

⁴⁷ Na kē 7 lale tlibutu migisina na feilawa lale hi wesibi fata mëgleme.

⁴⁸ Na Josep bu kē hi wesibi loko tëttagwi na jowa jowa lifatebë nuju mago hi wesibi loko lo mëta gogwa tokou.

⁴⁹ Na Josep bu kē loko tëttagwibë hi wesibi yafe tabei tle. Kwe bu feilawa wesibimu yenëba fenene na bu tabei hana tle manawa gogwa tle.

⁵⁰ Na 7 tëbo tlibutu fata jwa mëtëglana, Josep no Asenat tële iko nëbale mana fata totome. Asenat Potiferabë boko na bu Heliopolis life magobë fëso hi wesibi ahujume ahujume lëglekëfëbë ho.

⁵¹ Na Josep gali tle, “Goto bome lalaitanë. Na bobë afani kē tëbo mëtëtanabë na ilawa mago enëneme aholokwana ti nelë.” Na

kème nêgeme bubê abwa nêba, Manase weniji kème fê totle. Manase gali wayo ebê aholokwana ti.

⁵² Na bu ita gali tle, “Goto bome nêbale tële tlênê, hobota kê fa togotlêbê lifate mēta.” Na kème nêgeme bubê li nêbame Efraim weniji kème fê totle. Efraim gali wayo ebê nêba walêlênê.

⁵³ Na 7 lale tlibutu mutuju.

⁵⁴ Na 7 tēbo tlibutu fata mētle, Josep fene gali tle. Na fli life hi wesibi alujawamu. Kwe Isip life mēta hi wesibi mana metêbe.

⁵⁵ Na tokwafe Isip life enēne tako foneme gigli mēta. Na eso ho Ferome gali motlola, hi wesibi nalêglēmeme. Na eso ho Fero bume gali tlome, “Sobo Josep belê eyeume. Na bubê gali aholokwane sle elolome, some gali sle nalêglêyame, na sobo bubê gali esogo elelêtelome.”

⁵⁶ Na Isip life mago enēne foneme tako gigli mēta na Josep hi wesibi loko lo ino mana titika tokoutême. Na kêbê enēne kê hi wesibi balitina glo namêkoukefêyame.

⁵⁷ Na fli life mago oneho mata foneme tako gigli memēta, kème nêgeme bu Josep belê mitisikefêya, na hi wesibi balitina glo mêtlekefêya.

42

Josepbê bolijahani Isip lifewa mitisiya, witi hi wesibi glo namêglame

¹ Na Josep bolijaya Jekop, gali aholokwane tle, “Lale hi wesibi Isip life mēta memobe.” Na bu bowenenime gali tlome, “Sobo emēta tafawa fêyeme elone?”

² Bo gali waaholokwane nelê, ‘Lale hi wesibi Isip life mēta memobe.’ Te, sobo kê lifewa eimome na lale hi wesibi kê mago glo emolome. Na sebo hi nanêglame, foneme gigli nêglalime.”

³ Na Josepbê 10 bolijahani Kenan life kile mototla na Isip lifewa mitimiya, lale hi wesibi balitina glo namêgemolame.

⁴ Kwe Jekop, Josep bolijamome Benjaminime, Isip lifewa jine hana tlêle. Bu melowene latle, bu ligimena na bume alêgeme tēbo mogotlame. Josepna Benjaminna jowa bota mēta fwa fata mêtelo.

⁵ Na Kenan life mago enēne mata tako foneme gigli mēta. Kème nêgeme Jekop boweneninona na fli Kenan enēnena iniwa mitimiya, hi wesibi balitina glo namêgemolame.

⁶ Josep Isip life onehome tafa tlêlême. Na bu iniwa onehome lale hi wesibi sa têtakefêtême. Na bubê bolijahani, bu belê fata mēta na sêkefo miti tafa mēta na life elê hwi mêtêtêkaka. Josep bu Isip life mago eso ho nêgeme, bu sêkefo miti kème tafa mêtletla.

⁷ Na Josep bu bolijahanime watêselême. Kwe bubê weniji êho latêtatême. Na bu feilawa jiyakle tlome, “Sobo hamago esijone.”

Na bume tafu mêtêtatla, “Sebo Kenan life mago nisiya, hi wesibi glo nanêglame.”

⁸ Na Josep bu bolijahanime wa têsêlême kwe bume hana mêtêselêla.

⁹ Na Josep bu bolijahanime hwi tlome, bume sêkefo miti tafa mêtletla. Na bu êtani kê hwi têglebê nimitelê gali ita lowene tletle. Na bu gali tlome, “Sobo hwelutuwa hwi enēne. Sobo Isip lifatebê flesu ho jwa life hwime esijo. Na tokwafe kêbê life tēbo naegotlome.”

¹⁰ Na bu gali tafu mêtêtatla, “O eso ho, weye, hanane. Sebo jubê wege enēne, hi wesibi glome nisiya.

¹¹ Sebobê aya jowa. Sebo hwelutuwa hwi enēne hanane. Sebo nêgali enênemu.”

¹² Kwe Josep gali tlome, “Hanane mu. Sogê lalo. Sobo Isip lifatebê flesu ho jwa life hwime esijo. Na tokwafe kêbê flesu ho jwa life tēbo naegotlome.”

¹³ Kwe bu gali motlola, “O eso ho. Sebo we ita tële nêbale na sebobê aya jowa, Kenan life mago ho. Na sebobê nagifu keinêba ayana tafa lamulo, kwe li keinêba wagli tle.”

¹⁴ Kwe Josep gali tle, “Weye, hanane. Bo êje wagali nelê, sobo hwelutuwa hwi enēne.

¹⁵ Bo sobobê lowene su nêtatêyo fene. Sobobê gali nêgali gali o sogêna gali. Sobobê nagifu keinêba ebê life elê hana ligisina na bobê naba lime hana liglibena, kwe bo melowene, sobo sogêna gali na sobo sobobê lifekuwa hana egitome, hanane mu. Bo nêgali gali hana nêgelêna kwe melêmane bobê eso ho Fero tēbo malêtanê.”

¹⁶ So mago li lujume na sobobê keinebame nolujuwelêlême. Sobo fli kalabusu lo mēta mana tafa elome. Na bo lowene nanêgelême sobobê gali nêgali gali o sogêna gali. Sobo sogêna egelona na sobobê keinêba hana eglesulona, kwe bo melowene nêgelême, sobo hwelutuwa hwi enēne. Bo nêgali gali hana nêgelêna kwe melêmane, bobê eso ho, Fero tēbo malêtanê.”

¹⁷ Na kème wagali tle na kalabusu lowa sike tle na bu tële olê kalabusu lo mēta tafa mêtetlula.

¹⁸ Na aona olêbêna Josep gali tlome, “Bo Gotome esogo nêglêlêkefêlêbê ho na bo some kème manibo nêletêyo. Sobo bobê gali esogo eglolona kwe sobo lalowa tafa egelome.

¹⁹ Sobo nêgali gali hobê kwe bo metole nanelê, somago jowa howa kê kalabusu lo mēta tafa lêleme. Na sobo fli eitome. Na sobo kê glo têgelobê hi wesibi sobobê ilawa enêneme ehwetutemome. Bu foneme gigli mêglalime.

²⁰ Na sobobê keinebame bo belê elesutêname. Na bo melowene nanêgelême, sobobê gali nêgali galimufe. Na some hana têbo nêgêtome.”

Na bu gali mêtla, “Jubê gali lalowa.”

²¹ Na Josep bolijahani blalo gali mêtla, “Nêgali, êbame sebo keinebame têbo totla. Na bu seme lêkle têtana na yafe gali tlon, ‘Matêbe, têbo asa etana.’ Kwe bubê gali aholokwane hana tloa na bume manibo hana tletla. Kême nêgeme seme ebê hobota kême lisitêna.”

²² Na Ruben gali tlome, “Bo yafe gali tlêyo, keinebame asa têkle etlo. Kwe bobê gali boblo latêtatêna. Josep gli têgleme nêgeme, na kê hobota kofayame seme kême lisitêna.”

²³ Na Josepbê bolijahani Hibru galina gégali mêtla. Na Josep bubê gali lowene latêtême kwe bolijahani melowene lamêtla, “Bu sobobê gali lowene hana lêle.” Josep Isip life hobê galina gali tlome na li ho Josepbê gali bolijahanime Hibru galina obwelê têtatême, kême mumu mêtêbetla, “Sobobê gali lowene hana lêlefe.”

²⁴ Na Josep bubê gali aholokwane tlome. Na bume hune totome na hwelutuwa tako ye tletême. Na ye kuju têbe. Na ita tisi. Na bume gégali teleme. Na Simeonme aniji tlole. Na têle toba tabana lei totometle, bolijahanibê naba li mêtla. Na bume kalabusu lowa tuku tle.

Josepbê bolijahani Kenan lifewa ita mititiya

²⁵ Tokwafe Josep wege home hwelutuwa gali tlome, “Sobo ebê enênebê musu mêtla lale hi wesibi sisike eletemomo. Kwe bu kê mêtêhweijabê baliti, bubê musu êfo mêtla sike ekoutemome. Na sobo fli hi wesibi mata elêmome, alêgême hi namokoujame.” Na bu melê mêtla Josep fene gali tlome.

²⁶ Na bolijahani bubê hi wesibi musu, bubê donki kleli matawa gogwa motola, na mititiya.

²⁷ Mititiyabêê na olê ki têbe na alêge mêtla ni namêgebêyame. Na ho li musu tuhu totle, hi wesibi donki klelime lêglêle nalêgleme. Na bubê baliti, musu êfo mago hwi tlome.

²⁸ Hwi tlome na bolijahanime we telokwakême, “Bu bobê hi wesibi glo baliti bobê musu mêtla wasike mêlafê. Bobê musu mêtla ekê mêtêmole.” Na bu klelegomu memotokouja. Na uli mêtla na bu blalo gégali mêtla, “Iyee! Goto bu seme habelê lalêtanane.”

²⁹ Na bu Kenan lifewa fwa mutula. Na bolijaya belê mutuja. Na bume kê fata tégletêmebê wesibibê gali bolijayame tê mêtêtatla.

³⁰ Na bu gali motlola, “Isip lifebê eso ho seme feilawa gali tlon. Na blawa meso têtatêna, ‘Sobo hwelutuwa hwi enênefe.’

³¹ Na sebo megali tloa, ‘Sebo nêgali enênemu. Sebo hwelutuwa hwi enêne hanane.

³² Sebo we ita têle nêbale na sobobê aya jowa. Na sobobê nagifu keinêba ayana Kenan life mêtla tafa melo, kwe li keinêba wagli tle.’

³³ Na kê eso ho seme gali tlon, ‘Bo sobobê manibo fene su nêtatêyo. So mago li ho bona tafa nelome na flye eitome sobobê ilawa enêne hi wesibi ehwetutemome, bu foneme gigli mêglalime.

³⁴ Na sobobê nagifu keinêba bome elesutêna, bo melowene nanêgletêyome, sobo nêgali enênemu na sogêna enêne hanane na hwelutuwa hwi enêne hanane. Na bo sobobê afame kalabusu lo mago tuhu notokwaklême. Na sobobê lifewa ita elelulome. Na sobo ebê life mago hi wesibi lalowa glo eglekefome.”

³⁵ Na bu hi wesibi musu tutuhu motokouja na bubê baliti musu êfo mago mana hwi mêtlaguma. Na bu bolijayana kê baliti hwi motloma na bu tako uli memêtla.

³⁶ Na bolijaya Jekop feilawa jiyakle tlome, “Sobo bobê nêbale tlemalê watêbo totomo. Josep waflawi tliita na Simeon mata waflawi tliita. Na sobo metole lalone, Benjaminme eglelulo naegelomene. Matêbemu. Kê sobo bome hobota gwa etakefêtêna.”

³⁷ Na Ruben bolijayame gali tlole, “Bo Benjamin, Isip life mago jume nêglesutê jwa nêgena kwe ju bobê tlemalê iko nêbale lalowa têtêkle etomeme. Bo Benjaminme manêlêlulê. Na bo ju belê mana fata nêlelêkakilême.”

³⁸ Kwe Jekop gali tlole, “Bobê nêba juna hana egimome. Bolijaha wagli tle na buwa tafa lêle. Na bume alêgême têbo mogotlana, kwe bo tako manibo mewfa gli nêgelême. Bo filemi ho nêgême.”

43

Josepbê bolijahani Benjaminme Isip lifewa mêtlemula

¹ Kenan life mêtla hi wesibi alujawamu. Na iniwa oneho foneme giglimu memêtla.

² Na bu Isip life mago kê mêtêhweijabê hi wesibi wayawe motloma. Na Jekop bowenenime gali tlome, “Sobo Isip lifewa ita eimomo na fli hi wesibi glo naegemole têname.”

³ Kwe Juda bolijayame gali tlole, “Aya, sebo jume wagali tolêyo, Isip life mago eso ho feilawa gali tlon, ‘Sobobê nagifu keinêba eglesutêna jwa nêgena kwe bome hana hwi egloname na hi wesibi hana glo eglome.’

4 Ju seme nagifu keinëbame jine egletënana kwe sebo nimëyame na hi wesibi glo nemole tëyome.

5 Kwe ju jine jwa egletënana kwe sebo hana nigimëyame. Kë ho seme megali togloname nëgeme, 'Sobobë nagifu keinëba eglesutëna jwa nëgena kwe bome hana hwi eglokwakiname.'"

6 Na Jekop gali tlome, "Sobo kë home fëyeme gali tlolone, 'Li keinëba mana lëtabetëyo.' Kë sobo bome hobota gwa tëtätëna."

7 Na bowenenino gali motlola, "Kë ho, sobobë ilawa mago enëneme tëtakune latlona. Na bu metakune latlona, 'Blijaya mana tafa lëlene o wagli tle. Na li keinëba nanene.' Na sebo bubë takune tafu tëtätla. Sebo mweniji latla, blawa takune lononawa. Sebo melowene hana tletla, seme megali nalogloname, 'Sobobë nagifu keinëba elesutëna.'"

8 Juda bolijayame gali tlole, "Ju Benjaminme jine elëbakëtenë na sebo iniwa nigimëya nanëglame, hi wesibi glo nanëgemolame. Na juna, sobobë nëbalena, sebo iniwa foneme hana gigli nëglame.

9 Na bowa ululu sle nëgëtagulëme. Kwe bo ju belë sei jwa nëglëkakilëna kwe bobë wesibiwa. Na bobë kë manibo unaunalëme mana lëbekefëtenëme.

10 Ju seme lëkle jwa egëtanabë kwe sebo Isip lifewa tëlafe nuguja wa nëglame fene."

11 Na Jekop bowenenime gali tlome, "Masiwafe, kë eso hobë gali nëgali gali nëgena kwe sobo Benjaminme sei egujelëlome. Na sobo melë saelo. Sobo eflëbowa hi wesibi musu mëta sisike elome na ehowomujome na kë eso home manawa emowelëlome. Na saule tuha wesibi na yemaseneha wesibi na layaha wesibi bume ehwemutelome.

12 Na some musu mëta kë sisike mëtletëyobë baliti mata ehwemutelome na bume emowelëlome. Bo lowene hana nelë bale bubë wege ho yaya lametlanawa na kë baliti këme sisike mëtla. Na sobo fli baliti mata ehowomujome na fli hi wesibi këna glo naegemolome.

13 Na nagifu keinebame elemulome na kë ho betelë eimome.

14 Bo Gotome megëgali nanëlelë, bu kë eso hobë manibo sle lëgëtatleme na some lëgaitome na Simeonname na Benjaminname yo lëlëyome. Kwe bobë nëbale iniwa tëbo miglitàyana kwe melëmane tëbo matla."

15 Na Jekop boweneni, eso home mëglëlabë lale wesibi na hi wesibi glo baliti loko mëtëtaya. Na bu Benjaminna Isip lifewa mitimiya. Na Josep belë tuhu mëtemola.

16 Na Josep bolijahaniname Benjaminname hwi tlome na bubë lo tafa lëglëlëkefëtlebë wege home gali tlole, "Ju ebë enëneme bobë lowa elelumemo. Na bulmakau kleli tëkle etleme. Na kë ahujume eleme. Na kljina bo bume hi nanëglëlëmëme."

17 Na kë wege ho bu melëtla Josep fene gali tlole. Na bu kë enëneme Josepbë lowa tlelume.

18 Na bu lowa tlelumbë, bu tako uli memëtla, na melowene lamëtla, "Èbame sebo kë tigiisayabë na bu hi wesibi glo baliti sobobë musu mëta sisike mëtla. Na bu kë balitime lowene mëtla na seme tëbo nalëgëtanamefe, bubë lowa këme lëleluna. Na bu seme fa fa mëglame nawa na kalabusu lowa sisike melame na kë eso hobë wege mana fa nëtatleme. Na sobobë donki kleli tukli melame."

19 Na Josepbë wege ho ino li mëta tlibe na bolijahani bu belë mutuja. Na gali motlola,

20 "Masiwafe, sebo tokwëfo takune. Èbame sebo ebelë balitina hi wesibi glome tisiya.

21 Glo tla. Na titiya. Na alëgeme ni tëtëya. Na hi wesibi musu tutuhu tokouja. Na hi wesibi këna glo baliti, musu ëfo mëta hwi tlaguma. Na sebo kë baliti ekë nehweija.

22 Kë baliti sobobë musu mëta ya sike tlene. Sebo lowene hana nëla. Na sebo fli baliti mata nehweija hi wesibi glo nanëglabëme."

23 Na kë wege ho gali tlome, "Sobo tutune asa elo na uli asa elo. Sobobë na blijayabë Goto bu kë baliti sobobë musu mëta wasike tletëyo. Bo hi wesibi këna glo tēgelëbë baliti waglo telë." Na bu Simeonme kalabusu lo mago tuhu totle na bolijahani belë tlelule.

24 Na bu iniwa Josepbë lowa tlelëkakume. Na bume tu tlëme, elebo flëke swa namogotomame. Na hi wesibi mata bubë donki klelime tlëme.

25 Na bu meaholokwane mëtla, "Josep kljina ligisimefe. Hi nalëglëlëmëme." Na bu Josepme mëglëlabë lale wesibi sle mototoma.

26 Na Josep tisi na bu kë lale wesibi metlëla na sëkefo miti bubusu mototoma.

27 Na Josep takune tlome, "Sobo lalowa tafa eulone o hanane? Na sobo ëbame bome këgali toglonabë filemi mana tafa lëlene o wagli tle?"

28 Na bu gali tafu mëtëtätla, "Ei, sobobë aya bu mana lëtabe na lalowa tafa lule. Na jubë wege hoha tafa lule." Na ita sëkefo miti bubusu mëtletla.

29 Na Josep, bolijamo Benjaminme hwi tlole, weife aliji magobë. Na bolijahanime takune tlome, "Ebë sobobë keinëbane, sobo kë gali toglonabë." Na bu Benjaminme gali

tlole, “O hëyai, Goto jume manibo lëgletëme na laitame.”

³⁰ Na Josep bubë keinëbame manibo latletle na ëjeha ye lëletleme. Na këme nëgeme hokweinawa hune totome. Na kwe molowa tëkaklu na kë mëta hwelutuwa ye teluletle.

³¹ Na bu ye kaju tëbe. Na nolo tuna swa totle. Na tëkakli. Na bu manibo tafuwa latotle. Na bubë wege home gali tlome, “Te, hi wesibi glo elome na masei mëta gogwa ekoujome.”

³² Na Josep li masei mëta hi tle. Na bolijahani li masei mëta hi mëtla. Na Isip life mago ho, Josepbë lo mëta kë tafa metlabë, li masei mëta blalo hi mëtla. Isip life mago ho, bu Hibru life mago home tole hana mëtekefëtëma, bu yonane hana mëtla. Këme nëgeme bu blalo këme hi mëtla.

³³ Na bu Josepbë naba lime metafana tafa mëtla, botamenino fene fufu mototoma. Bu oto mago ho mëta okli mëtla na këme keibë, këme keibë na nagifu nëba yaweme tafa tule. Na bu kë tafabë hwi motlola na klelego memëtletla na blalo gëgali mëtla, “Bu seme habëna lowene lëgletënamene. Beënino kë fufu mëtëtanabëme.”

³⁴ Na wege ho bu bolijahanibë hi wesibi Josepbë masei mago glo mëtletëma. Na kë hi wesibi bume sa mëtëtatëma. Kwe bu Benjaminme feilawa hi wesibimu tlële, tobalimalë hi mëglabë hi wesibi fene tlële. Na bu Josepna hi mëtla. Na bu tako fleflesu lamëtla.

44

Josepbë titono kabo flawi tlatle

¹ Na bu wafi hi mëtla na Josepbë lo tafa lëglelëkefëtletbë wege home gali tlole, “Ju ebë enënebë musu mëta hi wesibi sisike eletëmemo. Houme fwa asa sike eletëme, ëfomume etometemome. Na ju bubë hi wesibi glome kë mohweijabë baliti, musu ëfo mëta sike ekoutëmeme.

² Na ju bobë lale titono silva kabo nagifu nëbabë musu ëfo mëta tuku eletleme. Na bubë hi wesibi këna glo tëglebë baliti mata sike egletleme.” Na bu melatle Josep fene gali tlole.

³ Na olë feti tëbe na wege ho bolijahanime sei tlagume. Na buna donki klelina iniwa mutuja.

⁴ Na bu kë tako lifate kile mëtla. Na kakë hana mutuja na Josep bubë wege home gali tlole, “Ju kë enëneme hokweinawa esogo elagume. Na ju esune egujuwelëmena metakune eglomeme, ‘Sebo sobona yonane nanëla kwe sobo fëyeme gëglë eletënanane.

⁵ Sobo bobë eso hobë lale titono silva kabo fëyeme tokli eletelone. Bobë eso ho tu këna hi lëlekëfe. Kë kabo, lowene hwi mago kabo. Bu kë kabo hwi lolokwefë na bu

melowene lalëlekëfe, wesibi tokwafe fata mëglemefe. Sobo fëyeme tëbo enitonë.”

⁶ Na Josepbë wege ho bume esune tlëme na Josepbë gali këme gali tlome.

⁷ Bu gali tafu mëtëtatla, “Masiwafe, ju seme blawa fëyeme so etatënanane. Sebo këha melë hana nëglame.

⁸ Ju seme walowene eletëna. Sebo Kenan life mago kë tigisiyabë na musu ëfome këhwi toglobabë baliti watehweitëyo. Ju walowene eletëme sebo nëgali gali ho. Ju habelë lowene lalene, jubë eso hobë silva na gol tokli nëgletlamëha. Weye. Hanane mu.

⁹ O eso ho, ju sebobë musu hohwi etagwi. Na ju kë kabo li hobë musu mëta hwi eoglëna kwe kë home mogo nalë satëkle etle. Na ju seme fli kalabusu etaname na sebo jume manawa wege nëgletëyobë ho fata nëletëyome.”

¹⁰ Na bu gali tafu tëtätëme, “Sobobë gali lalëmu. Bo kë kabo li hobë musu mëta hwi noglotelëna kwe bume fwa kalabusu nogotlëme na bobë wege manawa fa lotleme. Na kwe fliye, egitome.”

¹¹ Na hokweinawa bubë musu life mëta gogwa motokouja na musu ëfo totohwa mëtëtaguma.

¹² Na Josepbë wege ho kabo hohwi tëtägutë. Bu abwa nëbabë musu afina hohwi tëtätle na këme keibë nëbabë musu, këme keibë nëbabë musu hohwi tëtägutë. Na nagifu nëbabë Benjaminbë musu yaweme hohwi tëtätle. Na kë kabo Benjaminbë musu mëta hwi tolë.

¹³ Na bolijahani kë wesibi hwi motlëya na klelego memetla. Na wesibë ëho këme kaka mototoma, bu tako manibo mëtletlame nëgeme. Na bubë musu, donki kleli matawa gogwa mëtla. Na ita lifatëwa mutuja.

¹⁴ Judana bolijahanina, Josepbë lowa tutuhu motula, Josep lo mëta mana tafa tle. Na bu tako uli memëtletla na Josepbë elebo lime lamëtittigotlawa.

¹⁵ Na Josep gali tlome, “Sobo bobë lale titono silva kabo fëyeme tokli elone. Sobo lowene hana elone, bo kwe melë ho nëtabë, wesibi ëho mëglebë, eli bo kë wesibi hwi noglomëme.”

¹⁶ Na juda gali tafu tëtätle, “O eso ho, sebo jume habë gali noglëyomene. Sebo kë tëbo wesibi habëna sle nogotlamene. Goto bu sebobë tëbo wesibi waolafa lotome. O eso ho, kë ho ju jubë kabo toklime kë fa lëgëtabë, kalabusu egotleme. Kwe bume fwa nane, seme iniwa kalabusu egëtaname. Na sebo jume manawa wege nëgletëyobë ho fata nëletëyome.”

¹⁷ Na Josep gali tlome, “Hanane mu, bo melë hana nëgelëme. Kë ho, bubë musu mëta kabo kë hwi loglëbë, bume fwa kalabusu nogotlëme na buwa manawa

wege lëgletenë ho fata lëleme. Sobo fli kwe blijaya belë lalowa egitome.”

Juda Benjaminbë afloko fa logotlebëme gali tlole

¹⁸ Na Juda Josep belë tuju na gali tlole, “Aiyoo, eso ho ju bobë gali aholokwane enonë. Bo jume lalowa gali noglëmene. Bo walowene nelë, ju tako eso homu, eso ho Fero fenene. Ju bome wame asa enonë.

¹⁹ O eso ho, ètani ju seme metakune latlona, “Sobobë blijajana, blijahanina mana tafa mèlane o hanane?”

²⁰ Na sebo gali tolëyo, ‘Negalife. Sebobe aya mana tafa lële na bu filemimu. Na sobobë nagifu keinëba mana tafa lële. Blijajaya filemimu tètabe na bota mana fu totle. Na kë nëbabë bolijaha wagli tle, buwa tafa lële. Na këme nêgeme bolijaya bume tako tole lalëtle.’

²¹ Na eso ho, ju seme megali latlona, ‘Sobobë nagifu keinëba bome elesutënamo, bo bume hwi nanoglolëme.’

²² Na sebo jume gali metafu tètätëyo, ‘Kë nëba bolijayame asa kile malotle. Bu bolijayame kile logotlena kwe bolijaya tako manibo fwa gli lëgleme.’

²³ Kwe ju seme gali tlon, ‘Sobobë nagifu keinëba eglesulo jwa nëgena kwe sobo bome ita hana hwi egloname, hanane mu.’

²⁴ Na sebo aya belë titia na ju seme kë gali toglonabë gali bume të tètätla.

²⁵ Na tokwafe aya gali tlon, ‘Sobo eimome na fli hi wesibi, balitina glo emoletëname.’

²⁶ Na sebo gali tlole, ‘Sebo hana nigimëyame. Sebobe nagifu keinëba bume nëglelula jwa nëglana kwe sebo kë home hana hwi noglolame. Anë, sobobë keinëbame nëglelulana kwe sebo kë eso home hwi noglolame.’

²⁷ Na sobobë aya megali tlon, ‘Sobo walowene elo, bobë mëse Resel iko nëbale tële wafata totometenë.

²⁸ Na jowa nëba bome wakile tètänë na bo melowene nanelë, waluju mago kleli bume watëkle totle. Bo ita hwi hana nololë.

²⁹ Na sobo li nëba bo mago eglemulona na bume alëgeme tëbo mogotlana kwe bo tako manibo fwa gli negelëme, bo filemi ho nêgeme.’

³⁰⁻³¹ O eso ho, sebo nagifu keinëba ebë life mëta kile nëglana, na sebowa nigitiyana, na sobobë aya kë nëbame hwi jwa loglolena kwe bu gli lëgleme. Bu kë nëbame tako tolemu lalëtle. Sebobe aya filemimu na sebo kë nëba nëglelula jwa nëglana kwe sebo bume tëboha nogotlame. Na bu tako manibome fwa gli lëgleme.

³² Na bo ayame wagali sle tolë. Na bo megali latlolë, ‘Bo ululu sle nugujuwetlëme na bo ju belë hana nëglesulëna kwe bobë

wesibiwa. Na bobë kë manibo unaunalëme mana lëbekefëtenëme.’

³³ Na bo metole nanelë, kë nëba manawa wege lëgletëbë ho fata hana lëgleme, bowa fata nëgletëme. Bu kwe bolijahanina matitiya.

³⁴ Kë nëba bona hana nëgëyeuna kwe bo aya belë ita hana nuguwime. Bo bubë manibo hwime tole hana nëlëyo.”

45

Josep bolijahanime gali tlole, bo fëye hone

¹ Na Josep bolijahanime tako manibo tletëme kwe bubë wege hobë li mëta yeme tole hana tle. Këme nêgeme bubë wege home gali tlole, “Sobo iniwa lo mago totoho ekako.” Na totoho mëtëkaka na buwa bolijahanime tafa tlelëme. Na bu Hibru galina gali tlole, “Bo Josep, sobobë keinëba.”

² Na Josep feilawa ye tle. Na Isip life mago oneho kë ye lego aholokwane mutula. Na kë ye tēglebë gali Isip lifate mago eso home gali mutujuwelëla.

³ Josep gali tlole bolijahanime, “Bo Josep. Bobë aya wagli tle o mana tafa lële.” Na bolijahani bubë gali yafe aholokwane motlola kwe bu tako uli memëtletla na bu gali tafu hana mëtëtatla.

⁴ Na kwe Josep bolijahanime gali tlole, “Sobo loliwa esijo.” Na bu loliwa mutuja. Na bu gali tlole, “Bo Josep, sobobë keinëba. Ètani sobo bome Isip life mago home yo tlole, bubë wege manawa fa nanëgëtatëmë, na baliti glo telo.

⁵ Kwe sobo ètani bome kë tëbo tēgëtanabë wesibime tutune asa elo na welili asa elo. Bo some kofayame hana tëbo nogotome. Goto buwa jine tlënë. Some ebë life elë nogoutatëyobëme, onehome nēgaitamë nanëgelëme. Foneme gigli jwa namëglame.

⁶ Na kë life mëta hi wesibi jwa tlibutu tële wamutuju. Kwe hi wesibi jwa tlibutu toballi mana mebokwe, na bu nuju mago hi wesibi hana wawa mëglame.

⁷ Na Goto bu bome, nogoutatëyobëme jine telëbakënë, some nēgaito nanëgelëme, sobo foneme gigli jwa naegelome. Na sobobë nëbaletono unaunalëme natafa mokoutëyome.

⁸ Kwe ebë lifewa sobowa jine tlëna nane. Wëye. Goto buna jine tlënë. Na bome aniji tlonë, eso ho Ferome lale lale lowene nëglëlëbëme. Oneho, eso ho Ferobë lo mëta kë tafa mëglabë, na bu, bome eso home tafa nëgletëmëbëme anijimotlona. Na bo Isip libebë iniwa onehobë eso home tafa nëletemë.

⁹ Na sobo aya belë hokweinawa eitome na megali eglolome, ‘Jubë nëba Josep mana lëtabe na bu megali lalële, Goto bome Isip

libebê eso home aniji tlonë. Na ju bo belë hokweinawa esi.

¹⁰ Na jubê nêbalename na blijafujuniname iniwa elesumeme. Na ju mêmê kleli na sipsip kleli na bulmakau kleli name na sobobê iniwa wesibi fli etobaklome. Na bomêta esijome. Na Gosen lifeku mêta tafa elome, bobê li mêta.

¹¹ Na ju Gosen life mêta tafa eglena, bo jume tafa nanëglelême. Hi wesibi jwa tlibutu tobali mana mêbe. Na bo metole nanelê, ju na jubê nêbale foneme gigli hana mēglame na sobobê kleli mata foneme gigli hana mēgleme, bo some tafa nēglelêyome nēgeme.”

¹² Na Josep bolijahanime gali tlome, “Sobo, seme Benjaminna, hwi sle elona na lowene sle eletêname, bo Josep, bo some ekê gēgali nēlelêyo.

¹³ Na sobo ayame megali eglolome, ‘Josep Isip life mēta eso home tafa lēle.’ Na lebutako wesibi sobo kē hwi eglomobē ayame mata gali etujuwelolome. Na sobo hokweinawa eitome na bume elesutêname.”

¹⁴ Josep gēgali wayawe tole, na bolijamo Benjaminme yena hwê tlêle. Na Benjamin mata hwê tlêle na ye mētlelêgo.

¹⁵ Na Josep fli bolijahanime yena hohwê tokou na bubê ahinome mēmētle tēkoutême. Bu melê wafi tle na bolijahani bume gēgali mētlelêla.

¹⁶ Na Josep bolijahani kē mitigisiyabê gali eso ho Fero belê fe tuletle. Bu na bubê wege hona, tako fleflusu memētletêma.

¹⁷ Na eso ho Fero Josepme megali tole, “Ju blijahanime megali eglomeme, ‘Sobobê wesibi donki kleli matawa gogwa eolome na Kenan lifewa ita eitome.

¹⁸ Na sobobê aya na ilawa mago ho bo belê elesumome, na bo some Isip libebê lale lifemu yo nanëglêyome, na sobo lebutako lale hi wesibi hi naegelome.’

¹⁹ Na ju blijahanime mata megali eglomeme, ‘Sobo Isip life mago kalê loha wesibi, wesibi hos kleli kē asê mēglelêmebê, glo elome na sobobê lifewa ehoujome. Na sobobê one na nêbale na blijaya kē mēta tafa melame na kēna elesumome.

²⁰ Na sobo lebutako wesibi asa ehweijo. Na sobo kē hune egllobê wesibi asa lowene eletemo. Matêbemu. Bo some Isip life mago lale wesibi nēglêyome.”

²¹ Na Jokopbê bowenenino, melê mētla eso ho Fero fene gali tlome. Na Josep kalê loha wesibi, wesibi tlême eso ho Fero fene gali tle. Na alêgeme hi mēglabê hi wesibi mata tlême.

²² Na bu bolijahanime tiho êho tlêwagume. Kwe Benjaminme tobali tiho êho na silva baliti 300 tlêle.

²³ Na Josep Isip life magobê lale wesibi, 10 iko donki kleli matawa gogwa toletême

na kē donki kleli bolijayame telêkakle. Na bu witi liji, na bletê nage, na fli lale hi wesibi, na fli 10 tamo donki kleli matawa gogwa tole, na bolijayame mata telêkakle. Bu migisiyana, alêge mēta hi namêkekêyame.

²⁴ Na Josep bolijahanime jine telêkakêmena na gali tlome, “Sobo sobolalo alêgeme momata asa ekoujo.”

²⁵ Na bu Isip life kile mototla. Na mititiya. Na bu bolijaya Jekop belê Kenan lifewa fwa mutula.

²⁶ Na bu megali motlola, “Josep gli hana tle, hanane mu, mana tafa lēle. Na êje Isip life onehome eso home tafa lēletême.” Na Jekop klelego metle. Na boblo totome. Na gali tlome, “Sogê lalo.”

²⁷ Kwe bu iniwa wesibi Josep kē gali toglobebê bolijayame gali motlola. Na Jekop kalê loha wesibi, wesibi Josep kē jine tēglêmebê hwi tlome. Na manibona sle tle.

²⁸ Na Jekop gali tle, “Negalimu. Bobê nêba Josep mana tafa lēlefe! Bo Josep belême hokweinawa nuwime. Na hwi nujuwelêlême na mana gli nelême.”

46

Jekop bu kē tafa tēglelêmebê enêneme Isip lifewa tlemume

¹ Jekop bubê iniwa wesibi sle totome na bu nonino name nêbale name Isip life elê tlemume. Bu Berseba lifewa fwa tuletême na Jekop bubê bolijayabê Aisakbê Gotome, sipsip kleli ahujume temu totometle, Goto sinikiho hêhê nalêgleme.

² Na kwe klabê, Goto Jekopme nimitelê mēta fata tletle. Na we tole, “Jekop, Jekop.”

Na Jekop tafu têtatle, “Wa, bo mana ekê tafa nelê.”

³ Na Goto gali tle, “Bo Goto. Bo jubê blijayabê Goto. Ju Isip lifewa egujume uli asa ele. Tokwafe bo melê nogotomême, bo jume nēgaitême na bo jubê bisemlenime feilawa onehome fata nogotomême.

⁴ Isip lifewa bona weife nēgijume. Na jubê bisemlenime ebê lifewa bo ita sei nēgelêfamême. Tokwafe ju gli eglena, Josep jume bu gwa lēgêtamême matêmatê mēta.”

⁵ Na Jokopbê iko nêbale, Jekopme kalê loha wesibi mēta gwa mototokwakla. Na bubê one na nêbale name mata gogwa motokwaka. Isip life mago eso ho Fero, bu kē kalê loha wesibi tlême, bu kēna muguja namēglame. Na kwe Jekop bu Berseba life kile totle.

⁶ Na bu bulmakau kleli mētleluma. Na Kenan life mago kē glo mētlabê wesibi na iniwa mēthouja. Na Jekop bubê nêbalena bolijafujunina, Isip lifewa iniwa mutuja.

⁷ Bu memutuja lamëtla. Bubë bowenenino na bolijafujunino buna iniwa mutuja.

⁸ Ebë Jekopbë nëbalebë weniji buna Isip lifewa kë mutujabë. Bubë iko nëbabë weniji, abwa nëbabë weniji, Ruben.

⁹ Na Ruben boweneninobë weniji melë, Hanok na Palu na Hesron na Karmi.

¹⁰ Na Simeon boweneninobë weniji melë, Jemuel na Jamin na Ohat na Jakin na Sohar na Saul. Saubë bota bu Kenan life mago mëse.

¹¹ Na Livai boweneninobë weniji melë, Gerson na Kohat na Melali.

¹² Na Juda boweneninobë weniji melë, Er na Onan na Sela na Peres na Sera. Kwe Er na Onan bu ètani Kenan life mëta wagigli mëtelo. Na Peres boweneninobë weniji melë, Hesron na Hamul.

¹³ Na Isakar boweneninobë weniji melë, Tola na Puva na Iop na Simron.

¹⁴ Na Sebulan boweneninobë weniji melë, Seret na Elon na Jalel.

¹⁵ Ruben na Simeon na Livai na Juda na Isakar na Sebulun, na bu Leabë nëbale Jekopbë mëse. Lea bu nemosana nëba mata fata tëta, bubë weniji Daina. Na Leabë nëbale na bolijawani bu këniji fata mëtla 33.

¹⁶ Na Gat boweneninobë weniji melë, Sifion na Hagi na Suni na Esbon na Eri na Arodi na Areli.

¹⁷ Na Aser boweneninobë weniji melë, Imna na Isva na Isvi na Beria. Na bubë mësenëbabë weniji ebë Sera. Na Beria boweneninobë weniji melë, Heber na Malkiel.

¹⁸ Jekop Silpana kë nëbaneni mëtëgelobë nëbale na bolijafujuni këniji fata mëtla 16. Silpa ebë Leame wegeme egaitamëbë mëse. Bume manawa wege eletë. Ètani Laban bu Silpa Leame tlë. Laban ebë Leabë bolijaya.

¹⁹ Na Jekopbë mëse Resel, bu iko nëbale tlemalë, bubë weniji Josep na Benjamin.

²⁰ Na Josep, Isip life mëta tafa téglena, Asenatme mana sei tle. Asenat bu Potiferabë boko. Potifera bu Heliopolis life magobë fëso hi wesibi ahujume ahujume lëglekëfëbë ho. Asenat bu iko nëbale tlemalë fata totometle. Bubë weniji, Manase na Efraim.

²¹ Na Benjamin boweneninobë weniji melë, Bela na Beker na Asbel na Gera na Naman na Ehi na Ros na Mupim na Hupim na Art.

²² Jekop Reselna kë nëbaneni mëtëgelobë nëbale na bolijafujuni këniji fata mëtla 14.

²³ Danbë bowene jowa. Bubë weniji, Husim.

²⁴ Na Naptali boweneninobë weniji melë, Jasel na Guni na Jeser na Silem.

²⁵ Jekop Bilhana kë nëbaneni mëtëgelobë nëbale na bolijafujuni këniji fata mëtla 7. Bilha ebë Leame wegeme egaitamëbë mëse. Bume manawa wege eletë. Èbame Laban bu Bilhame Reselme tlë. Laban ebë Reselbë bolijaya.

²⁶ Na Jekopbë nëbale na bolijafujuni buna Isip lifewa kë mutujabë, bu këniji 66. Kwe bu Jekopbë boweneninobë oneme tabëi hana mëtla.

²⁷ Na Josep no bu tlemalë iko nëbale fata totome, Isip life mëta. Na kë tlemalë nëbale na Jekopbë nëbale na bolijafujuni Isip life mëta këniji mëtabëya 70.

Jekop na bubë nëbalena bolijafujunina Isip life mëta tafa mëtla

²⁸⁻²⁹ Jekop Judame afina jine tlële, bu Josepme no lëlëleme Isip lifate mago na buna misijome bolijayame Gosen life mëta esune nalëglëleme. Na Jekop na nëbale na bu Gosen lifewa fwa mutulana, Josep bubë wege home gali tlome, “Sobo bobë kalë loha wesibi sagli elëtëname.” Bo ayame këna hwi nanujuwelëleme. Bu këna Gosen lifewa tuju, bolijayame hwi nalglöleme. Na Josep bolijayame yafe hwi tlole na bume hwë tlële na ye tlelële. Meye tégelëlebëë, na tokwafemu kuju tëbe.

³⁰ Na kwe Jekop Josepme gali tlole, “Jumë wafi hwi noglëme nëgeme na bo melowene nanelë, ju mana tafa ele. Bo lalowa gli nëgelëme.”

³¹ Na kwe Josep bolijahanime na bolijayabë ilawa mago onehome gali tlome, “Bo Isip life magobë eso home, megali nugujuwelëleme, ‘Bobë afani na ayabë ilawa mago onoho, bu Kenan life kile mutula na bu bo belë fata mëkakaja.

³² Kë ho bu sipsip kleli mëlëkefëma. Na bubë sipsip kleli na bulmakau kleli mata melesuma. Na bubë iniwa wesibi mata mehweija.’

³³ Na tokwafe eso ho some we loglëyona na takune loglëyona, ‘Sobo fëye wege fa etokweflone.’

³⁴ Sobo megali eglolome, ‘O eso ho, sebo sipsip kleli na bulmakau kleli nëglëmbabë enëne. Sebo tokwetokwëmime nëgëna, kë wege mana fa tëtagila. Sebobë afunino mata sipsip kleli memëtlëwagima.’ Sobo eso home kë galime gali eglolona kwe bu some hana hehë lëglëtëyome na megali lëglëyome, ‘Sobo Gosen life mëta lalowa tafa ekekome.’ Isip life mago ho bu sipsip kleli mëglëmbabë home tole hana mëletëma. Këme gali tlome, ‘Sobo Gosen life mëta fwa lalowa tafa ekekome.’”

47

¹ Na kwe Josep eso ho Ferome megali latujuwelële, “Aya afanime Kenan life

mago wafata lëlelëkakime. Bu sipsip kleli na bulmakau kleli na iniwa mëlesuma na bubë iniwa wesibi mata mohweija. Na bu Gosen lifate mëta kë tafa mëla.”

² Na Josep tobalimalë bolijahanime gali tlëkakëme. Na bu mitisiya. Na eso hobë li mëta mitlija.

³ Na kwe, eso ho takune tlome, “Sobo fëye wege fa etokweflone?”

Na bu gali tafu mëtëtatla, “Sebo sipsip kleli nëlëkefëma, sebobë ayanino fene mëtlëkefëma.

⁴ Sebo metole nanëla, sebo ebë lifate mëta esokwaneme tafa nëglame. Hi jwa olë Kenan life mëta fata tégletëname nëgeme na sebobë sipsip kleli agosaba jwa nëgeme. Na fëye wesibi hi mëglemene? Këme nëgeme, sebo metole nanëla, ju seme megali lalowa eglonamene, “Sobo Gosen life mëta lalowa tafa eglome.”

⁵ Na kwe eso ho, Fero, Josepme gali tlole, “Blijaya na blijahanina wamisiya, juna tafa egeLOBëme.

⁶ Ju Isip lifatebë iniwa afloko lowene sle eletëmeme, na jowa lalë aflokomu hwi elotëmeme na yo elomeme kë mëta tafa namëglame. Na ju metole egletëmena bu Gosen life mëta tafa matla, kwe ebë lalowa. Na jubë ilawa mago ho flime eselëmeme, bu bulmakau kleli mëglëmabë alëge kë lowene sle mëgletlabë, na ju bume aniji elomeme, bobë bulmakau kleli mëglëma namëglame.”

⁷ Na kwe Josep bolijayame eso ho Fero belë sei tlële. Na Jekop Gotome takune tlole, eso ho Ferome ululu sle nalëgëtaguleme na lëgaitawagule nalëgleme.

⁸ Na eso ho gali tlole, “O aya, jubë tlibutu ebënujune?”

⁹ Na Jekop tafu tëtatlë, “Bo ebë life mëta kë tafa nokweibë tlibutu këniyi, 130. Ebë tako olë nane tafa nokwei kwe bome lebutako hobota mitisi tenë. Bobë afunino bu ebë life mëta tako tafa motokweijamu. Na bubë tlibutu ebë lebutakomu kwe bobë tlibutu tëlewa.”

¹⁰ Na kwe Jekop eso home kaiye tlole na tuju.

¹¹ Na Josep bolijayaname, bolijahaniname taitame, lalë life yo naloglomeme, eso ho fene gali tlole. Na bu Rameses life yo tlome, kë life mëta tafa namëglame. Kë life afloko lalëmu kwe Isip lifatebë lfi life afloko bu sogë lalowaha.

¹² Josep bu hi wesibi bolijayaname, bolijahaniname, bolijayabë ilawa mago oneho name, lëlekefëme.

Isip life mago oneho tako fone memëta

¹³ Tako fone fata tletëme na iniwa life hi wesibi jwamu. Isip life mago oneho na Kenan life mago oneho bu foneme tako gigli lamëlekefëyamu.

¹⁴ Na Isip life mago oneho na Kenan life mago oneho bu hi wesibi Josep mago balitina glo mëtlekefëya. Na bubë baliti yawe motloma. Na Josep kë glo lëglekëfëbë baliti, eso hobë lo mëta gogwa tlekefe.

¹⁵ Na Isip life mago onehobë baliti na Kenan life mago onehobë baliti yawe motloma na iniwa oneho Josepme gali mutujuwelëla, na bu gali motlola, “Hi wesibi enëna. Hana enënyaye kwe sebo jubë naba li mëta gigliwa nëglame. Ju seme aitana. Sebobë baliti wafi yawe mëgleme nëgeme.”

¹⁶ Na kwe Josep gali tlome, “Sobobë baliti wayawe eglomona, kwe sobobë bulmakau kleli na sipsip kleli bome elesume kefetëname. Na bo some hi wesibi kofayame nanëglëkefëyome.”

¹⁷ Na bubë hos kleli na bulmakau kleli na sipsip kleli na mëmë kleli na donki kleli Josepme mëtlelumekefetla. Na Josep hi wesibi kofayame tlëkefëme. Na bu melë kë mëtlekefëyabë jowa tlibutu. Bu melëwa motokoujabë na kë tlibutu mana yawe motlola.

¹⁸ Kë tlibutu yawe motlola na ita Josepme mutujutla na gali motlola, “O eso ho, sebobë hobota jume hana ëho nëgëtatëyome. Sebobë baliti alujawamu. Na sebobë iniwa sipsip kleli na bulmakau kleli jume watlëkefëyo. Sebo jume nëglëkefëyobë wesibi hanane mu. Kwe sebowa nëtabëya na sebobë lifewa mëbagu.

¹⁹ Ju seme foneme gigli nëglabëme asa elësëna na ju sebobë flëke feilawa tëbo lëglebëme asa elësëtëna. Na sebo metole nanëla, eso ho Fero, bu seme laitakefëname na seme hi wesibi lëlekefëname. Kwe sebo bubë wege manawa fa nëgëtatlabë oneho fata nëgletlame. Na sebobë life mata bume yo nololame. Kwe ju seme hi wesibi na olo wesibi eglënana kwe sebo foneme hana gigli nëglame. Na sebo tafa sle nëlame na sebobë flëke tëbo jwa nalëgleme.”

²⁰ Na kwe ëbame kë fata tëglebë fone mana lëbe na bu tako fatamu lalële. Na Isip life mago oneho Josepme hi wesibi sëneme bubë flëke yo mëtlagula. Na Josep bu kë iniwa flëke eso ho Ferome yo tlole. Këme nëgeme Isip lifatebë iniwa flëke, eso ho Ferobë flëkemu fata tletle.

²¹ Na Josep melë latle, Isip lifebë iniwa onehome gali tlome, “Sobo eso ho Ferobë wege manawa fa etakefetelome.” Këme nëgeme iniwa oneho bubë wege manawa fa mëtakefetla.

²² Kwe, Josep bu fëso hi wesibi ahujume ahujume mëglekefëyabë, hobë flëke hi wesibi kofayame hana fa tëttagutëme. Melëme nëgeme eso ho Fero bu kë enëname baliti tlëkefëmeme nëgeme. Na bu kë balitina hi wesibi glo mëtlekefëya. Këme nëgeme

bubê flêke hi wesibina kofayame yo jwa kême motlola.

²³ Na Josep bu onehome gali tlome, “Sobo aholokwane ekoujo. Bo sobo na sobobê flêke hi wesibina wahihijika telê. Na sobo eso ho Ferobê wege manawa fa egêtatelobê oneho tafa waelo. Na eli, bo olo wesibi some nêglêyome, sobobê nuju mêta tobalo naekoujome.

²⁴ Tokwafe nuju mago hi wesibi wawa egelona kwe sobo fu 5 mêta sa gwa etlo. Jowa lokotabobê eso ho Ferome elêlome, na 4 lokotabobê some egelome. Na somagobê fli unina tobalo egelobême gogwa elome. Na fli sobo na sobobê nêbalena hi elome.”

²⁵ Na kwe oneho Josepme gali motlola, “Eso ho, ju seme hi wesibi watlêna, na seme wataitana, na sebo iniwa tafa sle nanêla, sebo gigli hana nêglame. Na sebo tako fleflesumu nanêla, eso ho Ferobê wege manawa fa nêgêtakefêtlame.”

²⁶ Na kwe Josep Isip life onehome gali tlome, “Sobo aholokwane ekoujome na kê gali esogo elêlêlome. Tokwafe nuju mago hi wesibi wawa egelona kwe sobo fu 5 mêta sa gwa etlo. Jowa lokotabobê eso ho Ferome elêlome.” Kê gali unalême mana lêbagutêmememe na mana ekê lêbetême. Kwe eso ho Fero bu fêso hi wesibi ahujume ahujume mêglekêfêyabê hobê flêke hana fa têtatême.

Josep bolijayame gali sêsele têtatle, “Bo jume Kenan life mêta matêmatê nugutême”

²⁷ Israel enêne bu Isip lifatebê provins Gosen mêta tafa mêta. Na bu kê flêke bume yo tlome. Na bu lebutako nêbale fata mototoma. Na feilawa oneho fata mêta.

²⁸ Na Jekop bu Isip life mêta 17 tlibutu tafa tle na bubê iniwa tlibutu kêniji 147.

²⁹ Na bu melowene latle, “Bo gli nêgelême teife.” Kême nêgême bu bowene Josepme kême gali telêkakle, ligisitle nalêgleme. Na bu tisisitle. Na Jekop bume gali tlole, “Ju bome tolemu laletenê, kwe ju toba bobê yelukwafe sei elulukwakêmememe na bome megali sle enonême, ‘Bo jume Isip life mêta hana matêmatê nêgêtême.”

³⁰ Bo gli nêgelêna, ju bome ebê life mêta asa matêmatê etanê. Weye. Matêbe. Bo mogome ebê life mago egehunême na bobê afuninobê titono matêmatê mêta gwa eutanême.”

Na Josep gali metafu têtatle, “Bo jume melê nêgêtême ju fene gali ele.”

³¹ Kwe Jekop gali tlole, “Ju bome iniyafememu fwa gali sle eglonêmemu, ju kê wesibi melê egotleme.” Na Josep bolijayame iniyafememu gali sle tlole. Na kwe, Jekop bubê ni labuku mêta eso life tuku totle na Gotome mana fleflesu tletle, Josep bume gali sle togloleme nêgême.

48

Jekop bu Gotome takune tlole, Efraim na Manasename ululu sle nalêgêtagumeme na lêgaitawagume nalêgleme

¹ Tokwafe bu Josepme gali motlola, “Blijaya têbo lalêlo.” Kême nêgême bu nêbale tlemalê, Manase na Efraimname bolijaya belême kême tlelume.

² Na ho Jekopme gali motlola, “Jubê nêba Josep walisi, jume hwi naloglême.” Na kwe Jekop ni mago alabujuwa huju tle na ni labuku mêta mana tafa tle.

³ Na Jekop Josepme gali tlole, “Goto bu iniwa afutukuna. Na bo bume Kenan lifatebê tokwêfo lifeku Lus mêta nimitelêna hwi tlolê. Bu bome lalê gali tlênê, lêgaitanê nalêgleme.”

⁴ Na bome gali tlônê, ‘Bo jume feilawa nêbale nêglême, na lebutako blijafujuni tafa namêgletêyome. Na ebê life nêlême, na bubê lifemu unanalême lêgêbetême nalêgleme.”

⁵ Na Jekop ita gali tlole, “Bo ju belême Isip lifatewa tigisi jwa nêgena, jubê mêse têle nêbale mana fata totome. Bubê weniji Efraim na Manase. Na kê nêbale kênegebê, bobê nêbaleha tafa namêgletenome. Bobê nêbalemuha natafa mêgelome, Rubenna Simeonna fene tafa melo.

⁶ Kwe ju nêbale Efraimnabê, Manasenabê nagi fata egotomena, kwe jubê nêbalemu tafa mêgletêyome. Na tokwafe flêke afloko bwa bwa lêglêwagumema, kê nagifu nêbale bolijahanibê ku mêta tafa mokoujame.

⁷ Bo kê gali jume fêyeme nane gali nolê. Bo jubê bita Reselme tako manibo nêgletême nêgême. Bo Mesopotemia lifate kilê tulê na Kenan lifewa tigisibêê na Resel mana gli tletenê. Sebo Efrata lifate kakêha mana asê têkekêya na bu mana gli tle. Na bo Efrata lifate alêge li mêta gwa têtê.” Efrata ebê Betlehem lifatebê taniwu weniji.

⁸ Jekop têle nêbale hwi tlome na takune tlole, “Ebê yalêbê nêbalene?”

⁹ Na Josep gali tlole, “Aya, ebê bobê nêbalefe. Bo ebê lifate mêta bowa tafa têgelêna, Goto bu kê têle nêbale mana tlênê.”

Na kwe Jekop gali tlole, “Ju kê nêbale bo belê elesume. Bo Gotome takune nanoglolême bume ululu sle nalêgêtagumeme na bume lêgaitawagume nalêgleme.”

¹⁰ Jekop bu filemimu nêgême na naba olobaha kême lamu mototometle. Kême nêgême, bu hwi sle hana tlome. Na Josep bu tlemalê nêbaleme loliwa tlesumetle, hwi naloglomeme. Na bu nêbale hohwê tle na ahinome sêsele totome.

¹¹ Na Jekop Josepme gali tlole, “Êtani bo meweniji latelê, bo jume hana hwi noglêmewa, kwe melowene latletê wagli tlewa. Kwe Goto bome taitanême nêgême na

bo jume fwa nane hwi nolë. Wëye. Bo jume na jubë nëbaleneme mehwi nanolometë.”

¹² Na Josep bubë tlemalë nëbale Jekopbë elebo li mago nono tule. Na Jekopbë yako li mëta bubusu tletle na eso life mëta tëbetle. Jekop bu letitabo homu nëgeme.

¹³ Na Josep bubë tlemalë nëbaleme Jekop belë tlelume. Na bubë abwa nëbame, Manaseme, Jekopbë tobanu tobali elë gwa totle, na nagifu nëbame, Efraim, yemane tobali elë gwa totle.

¹⁴ Kwe Jekop toba hihijika tle na li afalëba matawa gwa towetle, na bubë tobanu tobabë nagifu nëba, Efraimbë eso mëta gwa totatle na yemane tobabë abwa nëba, Manasëbë eso mëta gwa totatle.

¹⁵ Na Jekop bu Gotome takune tlole, Josepbë afenëbome lëgaitawagume nalëgleme. Na bu megali tlole, “Goto, bobë afu, Abraham, na bobë aya, Aisak, bu jubë lowenewa esogo mëtleletëyo, na boblo hana mëtëto. Beë bome nafu têtanëna tafa tēglaginibë, na ebë olë elë mana ekë fe nëkaki.

¹⁶ Na ju bome enselha fata tletënë. Na tēbo wesibi mitisikefētënëna, ju bome taitakefēnë. Na ju kē tlemalë nëbaleme ululu sle etokwefēmeme na aitakefēmeme. Ju bume aitameme, na bubë bosemnenibë nëbale lebutako enēnemu fata namokoujame. Na kē enēne, bobë weniji na Abrahambë weniji na Aisakbë weniji aholokwana ti mëgletëmalime.”

¹⁷ Bolijaya tobanu toba, nagifu nëba Efraimbë eso mëta kē gwa totatlebëme Josep hwi tlole na bu kēme fleflesu hana tletle.

¹⁸ Na bu bolijayame gali tlole, “Wëye. Aya melë asa ele. Ebë nëba kënegebë, bolijaha. Ju tobanu toba bubë eso mëta gwa egotatleme.”

¹⁹ Kwe bolijaya tole hana tle, na Josepme gali tlole, “Hëyai, bo lowene nanelë, bo lowene nanelë. Kwe abwa nëba, Manasëbë bosemnenibë nëbale bu mata feilawa enēneha fata mëglame, kwe bolijamo Efraimbë bosemnenibë nëbale feilawa enēnemu fata mëglame, lebutako lifate mago onehoha fata mëgletleme.”

²⁰ Na kwe ebë olëna, Jekop bu lale gali tlème, Goto bu kē tlemalë nëbaleme ululu sle nalëgëtagumeme na lëgaitawagume nalëgleme. Na bu Josepme gali tlole, “Israel life mago oneho bu Gotome takune moglolana, fli onehome ululu sle lëgëtagumebëme, kwe bu jubë tlemalë nëbalebë weniji fëfë mogotomame, na fli enēneme gali molomame, ‘Goto bu some ululu sle malëto, Efraimna Manasename fene ululu sle tētagime.’” Jekop melë kē totomebë Josepbë nagifu nëba, Efraim abwa nëbaha tētabe, na

abwa nëba, Manase, nagifu nëbaha tētabe. Na Efraim abwa nëbaha fata tle.

²¹ Tokwafe, Jekop Josepme gali tlole, “Ju aholokwane ele! Bo gli nëgelëme nounou ekë nelë! Kwe Goto sobona egëtabome na bu some sobobë smenlibë lifewa lëglelujome.

²² Ètani bo Amorbë ilawa mago onehome kosina nemona momogli tletomë. Na bubë life, Sekem wahijika totomë. Sekem life ebë lale lifemu. Na bo kē life jume fwa nëglème. Bo jubë blijahanime hana nëglëmeme.”

49

Jekop boweneninome yawe galime gëgali tlelème

¹ Jekop bubë nëbaleme gali telokwakeme, “Sobo esijome na bome lolime tafa eletëname. Fli wesibi some tokwafe fata mëgletëyobëme gëgali nanëglelëyome.

² O bobë nëbale, sobo bobë li mëta loko eelëyo, bobë gali aholokwane naegloname. Bo sobobë blijaya, Israel.

³ Ruben, ju bobë abwa nëba. Bo falakeme nëgena, sebo bitana jume mana fu tēto. Ju flesu ho fata tle na ju tako afutukuna homu. Jubë afutuku jubë iniwa blijamonibë afutukume boblo lalotome.

⁴ Jubë lowene haliji tuha sēsëbo lëletë. Ho lëkle hana lëgëtatëme. Kwe, ju auto mago ho tafa hana egleme. Ju bobë mëseme atome fa tēgëtamëme nëgeme. Na bo tako tiniji latletë. Ju tēbo lowenemu esogo tlelële.

⁵ Simeon bolijamo Livaina bu wame wesibi glo mëtlekefo na fli home wame motlokwefëmo.

⁶ Bu wame lowene fa mogotokweflona, bu ho flime mogo nalë memëlagekefo. Na bu wame jwa tafa mëgelona, bu tuja ato bulmakau klelibë elebo salëme fwa hihli mototokwefëtëmo. Këme nëgeme, bo bume ehe hana nolomë. Blalo kē sle motokweflobë galibëme, bo kē aholokwanebëme tole hana nëlekefëtëmë.

⁷ Bubë wame lowene bume fwa tēbo nalogotomeme. Bubë wame lowene takomu nëgeme, na wame lowene tēbowa tēbetëme. Bo bume hehë nanëletemë. Na bo bu tlemalë name na bubë nëbale name furi nëbetokwakëmëme. Na bu Israel life mago onehona bwa bwa tafa namëglelëmame. Bo bume flëke hana yo noglomëme.

⁸ Juda, jubë blijamonni na blijahani jume bibita mëgëtagujome. Jume fli oneho wame möglëyona, ju mou mëta fwa fafa egleme. Na jubë blijamonni na blijahani jume sëkefo bubusu motometëyome.

⁹ Juda, bu afeku laion kleliha. Bu kleli fa fa lëlekëfe, na hihli lëlekëfe. Na bu kalëlegona këme tafa lëgleme. Bu elili elili lële na alabujuwa tafa lële, laion kleli fenene. Na ho li bume hana lëlelu logotleme.

¹⁰ Bu eso home kē lēlekuju eglatlebē atobeila lehwamē. Na bu eso home unaunalēme natafa lēkoume. Bu kē atobeila mana lehwaguime na bu Silo lifewa mana fwa luleme. Na bu iniwa onehome tafa lugalēlēmeme.

¹¹ Bubē wain taba feilawamu hulu lokoutle na bu lalemu. Na bubē donki kleli takuliji logotlena, bu wain taba mēta fwa takuliji lotokwefēle. Bu feilawa wain taba liji tu kiki lotokwefēme. Kēme nēgeme bubē ēho kē wain taba liji tuna kēme swa lotokwefēme bu feilawa wain taba liji tuna nēgeme.

¹² Bubē naba kowa kēme fata meletle, wain taba liji tu hi lēglekēfeme nēgeme. Na bubē enino tatiwamu mēbetle, bulmakau kleli maba fo hi lēglekēfeme nēgeme.

¹³ Sebulun bu nutu li mēta tafa lēgleme. Na bubē tu ku takomu lēgēbetleme. Kēme nēgeme sibu lo tēbo hana mēgleme. Na bubē flēke meluguju tleme, Saidon life li mēta tou lokoutleme.

¹⁴ Isakar bu kalēlego donki kleliha. Bu tēle wesibi ku mēta fwa manawa meniniwa lēbekēfe.

¹⁵ Bubē lale life lēselēwagule na melowene fa lotle, 'O lale lifefe, bo kēme tafa nanegelē.' Na kē mēta bubē iniwa afutukuna wege lēle. Kwe tokwafe, bu fli hobē manawa wege fa lēgētātēmeme.

¹⁶ Tokwafe, Dan bubē ilawa mago onehome eso home tafa lēgletēmeme, na bu Israel life mago fli oneho fene tafa mēla.

¹⁷ Dan bu mefata lēgleme, taiju tēbo, alēge mēglēbo mēta fene sei lēlēle. Hos kleli bu alēge elē fēka lokweina, kwe taiju hokweinawa okli lēkakettlebē na sēgetuju mēta latētouwa lēlēleme. Na ho kē hos kleli matawa tafa logoletlena, kwe lalugujuwetigowa.

¹⁸ Tako Ho, bo jume ekē hwi nēletē, ju bome egaitanē naegleme na jubē lale lifewa no enēnēme.

¹⁹ Gat, tokli ho jume wame mēglelēkakējome. Kwe, ju kofayame yafe wame elomeme kwe bu mēglēboujame.

²⁰ Aser, jubē nuju mēta lale lale hi wesibi feilawa hulu wokoutēme. Eso ho kē hi hi mēglabē hi wesibi ahujume ahujume eglekēfeme.

²¹ Naptali, bu waluju mago dia kleli ha. Bubē tolenawa fēka fēka lēbelēfa. Na bu lale lale nēbalemu nēbaneni lēlekēfe.

²² Josep bu lale wain taba. Bu yefi tu li mēta hulu lēle na bu feilawa liji lowalē. Bubē tikefo hele heletanēno nēgeme, na lēgesi lamu mototle.

²³ Wame ho bume nemona wame motlola, na sēfana mētemila na tēbo mototla.

²⁴ Josep bu nemo hana tlēkēle na bubē toba elili hana mētletle. Jekopbē kalēlegona

Goto, bume tēgaitaleme nēgeme na bume afutuku tēglēleme nēgeme. Kē Goto, Israel life mago onehome tafa lēlēlēmeme na bubē kalēlego wame jiboha title lēletēmeme.

²⁵ Bu blijayabē Goto na bu tako kalēlego Gotomu. Buwa jume ululu sle lēgētākefēme na laitakefēme. Na bu jume feilawa lale wesibimu lēglēkefēme. Bu jume tako tlibutu lēglēme, na jume life lokwalēfēle mago tu mata lēglēme. Na jubē ilawa mago oneho feilawa nēbaneni mēglame.

²⁶ Bo jubē blijaya. Bo jume lale gali nēlē, Goto jume ululu sle nalētaguime na lēgaitawagume nalēgleme. Bo metole nanelē, ju lale wesibi kē glo eglebē, tako fatini lamu namēgētātēme. Na kē wesibi, jubē afunino kē glo mētēglabē wesibime boblo mogotomememu. Iniwa kē wesibi Josep ju mēta fata mēgleme. Ebē ho ju kēnēgebē ētani ju blijahani na blijamonibē naba li mēta eso ho fata tletēme.

²⁷ Benjamin, bu waluju ama ha. Bu kleli mogo nalē tētēkle lētākefē. Na iniwa olobalē bu kē tētēkle lētākefēbē kleli hihī lēlekēfe. Na taboklē ye, bu kē tētēkle lētākefēbē hi wesibi sa lētākefētēme."

²⁸ Ta ebē kēnegebē, Israelbē we ita tēle enēnebē. Na bubē bolijaya bu gli lēgleme kwene bubē nēbaleme kē lēgaitawagumeme anebo gali tlelēme. Na bume lale gali tlome, Goto bume fwa ululu sle nalēgētāgumeme na laitawagumeme.

Jekop gli tle na bume matēmatē mēta gwa mototla

²⁹ Na Jekop bu bowenininome lale gali wagali tlome, Goto bume ululu sle nalēgētāgumeme na lēgaitawagume nalēgleme. Na bubē nēbaleme megali latlome, "Bo gli nēgelēme nounou ekē nēlē na bobē ilawa mago lebo hona tafa nanugulame, alibaho life mēta. Sobo bome bobē afuninobē aniji fuluju mēta gwa egētaname, Efronbē life mēta kē lo eglabē. Efron Hitbē bolijafuju.

³⁰ Kē aniji fuluju bu Makpela life mēta lo elamē. Makpela life bu Kenan lifatebē tokwēfo life, Mamre life li mēta lo elamē. Étani Abraham bu aniji fuluju Efronna balitina hihijika mētelo. Bubē matēmatē lēgēbetle na lēgleme.

³¹ Bu Abrahamna bubē mēse Saraname, kē aniji fuluju mēta gogwa mēta. Na Aisakna bubē mēse Rebekaname mata kē mēta gogwa mēta. Na bobē mēse Leame mata kē mēta gwa tētē.

³² Étani Abraham bu kē aniji fuluju Hitbē ilawa mago hona balitina hihijika mētelo."

³³ Jekop bu yaweme gēgali tlelēmee na ni labuku mēta ni tēbe na lagliwa tle. Na bubē ilawa mago lebo enēnena tafa mēta, alibaho life mēta.

50

¹ Na Josep mehwi tlole, aya wagli lëlefe, na bu matawa laniwa tobetle na tako ye tletle, na bubë nolo momotlë tletle.

² Na tokwafe Josep u mogo kë ululu sle mogotomabë home, gali tlome, “Sobo ayame lëkalu malasini atome gogwa eletelome, bu ato lëkalu feilawa kë jwa nalëgletleme na ato fla jwa lëletleme.” Na kwe u mogo kë ululu sle mogotomabë ho, bu melë mëtla, Josep fene gali tlome.

³ Na iniwa u mogo kë ululu sle mogotomabë ho bu kë lëkalu malasini bubë ato mëta gogwa motokoutlabë olë këniyi 40. Na bubë ato fla jwa tletle na kokowa tēbetle. Na Isip life mago oneho bu Jekopme 70 olë ye mëtletla.

⁴ Manibo mëtlabë olë yawe motlola na Josep eso hobë wege enēneme gali tlome, “Masiwafe, sobo lalowa bobë gali eso home gali egujuwelëlomene. Sobo bume megali egujuwelëlome,

⁵ eso ho, bobë aya glime nounou tēglena, bu bome megali latonë, ‘Ju bome gali sle enonë, ju bome mogo ehunëme, na bo Kenan life mëta bo tobana kë go tēglëbë aniji fuluju mëta gwa eutanëme.’ Na bo bume wagali sle tolä. Këme nēgeme, bo metole nanelë, ju bome lalawa gali eglonēmene bo aya mogome gwa nanugujuwetlëme. Na bo ita nisime.”

⁶ Na eso ho Josepbë gali aholokwane tlole na gali metafu tētätle, “Ju lalawa egujume, na blijaya mogome gwa ejujuwetleme, ju blijayame fene gali sle tlole.”

⁷ Na kwe, Josep bu bolijaya mogome gwame tuju. Na eso hobë wege enēnena bubë letitabo ho na Isip life magobë letitabo ho bu iniwa Josepme nagi mëtlëla.

⁸ Na Josepbë ilawa mago hona bolijahanina bolijayabë ilawa mago hona iniwa aniji fulujuwa mutuja. Kwe tokwëtokwë nēbale hana mutuja. Nēbale na bulmakau kleli, sipsip kleli, mëmë kleli, Gosen lifate mëta lulu mëtla.

⁹ Na kalë loha wesibi na hos kleli matawa kë tafa mogolekëfëyabë hona iniwa Josepna mutuja. Lebutako enēnemu mutuja.

¹⁰ Na bu Atat life elime fwa mutula, Jodan tu nogowelëme. Kë Atat life kënegebë bu witi lijibë jibo fokwefokwe mototokwefëma na bubë afabo glo mëtla, hi namëglame. Na bu kë life mëta tako manibomu lamëtletla na feilawa ye mëtla. Na Josep bu 7 olëna bolijayame manibomu latletle na ye tletle.

¹¹ Na Kenan life mago oneho, ye kë mëtletlabë onehome hwi motloma na bu megali mëtla, “Isip life mago oneho bu tako manibomu lamëtletla, na tako ye mëtletla.” Këme nēgeme, bu kë life weniji mēfë mototla, “Abel Misraim.” Abel Misraim gali ebë Hibru gali na ebë kë gali fenene, “Isip

life mago oneho ye mëtletla.” Ebë life Jodan tubë nogowelë lëbe.

¹² Na Jekop bowenenino bu melë mëtla, bolijaya fene gali tlome.

¹³ Na bume Kenan lifewa mëtehula, na bume aniji fuluju mëta gwa mototla. Kë aniji fuluju bu Makpela life mëta lo elamë, Mamre life li mëta. Ètani Abraham bu kë aniji fuluju Efronna balitina hihijika mëtelo. Bubë matëmätëmu fata nalëgletleme. Efron Hitbë bolijafuju.

¹⁴ Na Josep bu bolijayame wagwa totle. Na kwe Josepna, bolijahanina, na fli enēne buna kë mutujabë, iniwa Isip lifewa ita mitimiya.

Josep bolijahani bume kë tēbo mototlabë lowene hana lehole, aholokwana wati tle

¹⁵ Bubë bolijaya wagli tletëme, na kwe Josepbë bolijahani blalo megëgali mëtla, “Josep bu seme mana warne logloname nawa. Na sebo bume kë tēbo togotlabë bu seme kofaya tēbo lëgëtaname nawa.”

¹⁶ Na këme nēgeme, bu Josepme këme gali mëtelokwakla. Ebë gali melë, “Ètani sebobë aya mana tafa tēglena bu seme megali latlona,

¹⁷ sobo bobë gali Josepme sagali elolo. Bobë gali melë, ‘Josep bo jume tokwëfo takune. Masiwafe. Jume blijahani kë tēbo mëtëtoobë lowene asa ehwagule, aholokwana ti egleme.’ Na kwe sebo, sebobë ayabë Gotobë wege enēne, jume takune nolëyo, ‘Masiwafe, sebo jume kë tēbo tēgëtoobë lowene asa ehole, aholokwana ti ele.’” Na Josep kë gali yafe aholokwane tle na bolijahanime manibo tletëme na feilawa ye tle.

¹⁸ Tokwafe, Josepbë bolijahani, bume hwime mutuja. Na bubë elebo li mëta bubusu mëtletla. Na bume gali motlola, “Sebo, jubë manawa wege ho, ju belë nisiya.”

¹⁹ Kwe Josep gali tlome, “Sobo tutune asa elo. Bo Goto nane, some kë tēbo nogotome. Weyewa.

²⁰ Sobo ètani iniwa melowene latelo, bome tēbo naegëtaname. Kwe Goto bu kë tēbo lowene, bubë lalë lowenena wahihijika tle, bu metole tēgleme nēgeme, bome Isip life onehobë eso ho aniji naloglonëme. Na lebutako onehome nēgaitamë nanëgelëme, bu foneme gigli jwa namëglame. Na èje sobo kë wesibi wafi hwi elolo.

²¹ Këme nēgeme sobo tutune asa elo. Bo some na sobobë nēbale name iniwa tafa nēglëlëyome na nēgaitome.” Na Josep bolijahanime flalego gëgalina lowene sle tētätëme.

Josepbë gli

²² Na Josep bolijayabë ilawa mago ho, Isip life mëta nibowai mëtla. Na Josep bu 110 tlibutu këniji tafa tle.

²³ Josep mana tafa tle, Efraimbë nëbaleme hwi tlome na kë nëbale kë nëbaneni mëtëglabë nëbaleme mata hwi tlome. Na Makir mata nëbaneni tle na këbë nëbale mata Josep belë mëtleluma. Na bu sësle totome na ameijume gogwa tle. Makir ebë Manasebë bowene.

²⁴ Na tokwafe Josep bubë ilawa mago home gali tlome, “Bo gli nëgelëme nounou ekë nelë. Kwe Goto bu some tafa lëglagujome na bu some ebë life mago nëno lëleme na lale lifewa sei luguwelëyome. Ètani Goto bu Abrahamna Aisakna Jekopname iniyafe galime megali sle tlome, “Sobo ebë lale life hwi ejuwelëlome, na bo tokwafe some ebë lale life yo nolëyome. Na tokwafe Goto bu some kë lale lifewa sei luguwelëyome.”

²⁵ Tokwafe Josep bubë ilawa mago home gali tlome, “Sobo bome iniyafeme megali sle egloname. Tokwafe Goto some lëgaitome ligisi tëyona na some li lifewa sei luguwelëyona, sobo bo mogome ebë life mago saehulo.” Na Josep bubë ilawa mago home gali tlome, “Sobo bome sogëna asa enona. Sobo Gotobë naba lime iniyafeme fwa gali sle egloname.” Na bu gali motlola, “Sebo jume iniyafememu gali nolëyo.”

²⁶ Na Josep bu 110 tlibutu këniji tafa tle, na bu Isip life mëta mana gli tle. Na bu lëkalu malasini ato mëta gogwa mëtlela, ato lëkalu kë jwa na lëgletleme na ato fla jwa nalëgletleme. Na bu mogome bokis mëta gwa mototla.

Mak Ebë Lale Anebo Gali Kënëgebëye Jisame Gali nene, Mak Yahì tle

Jon, tu mèta baptais logotomebè ho, gali të tètātème

¹ Ebë lale gali, bu Gotobè nèba Jisas Klaisme gali nene.

² Ètani anebomu ebë lale gali fata tle. Bu mefata latle, Gotobè lowene mago gali të totokweflebè ho, Aisaia, fene yahì tle, “Goto boweneme megali latletle, ‘Aholokwane elo, kwe tokwafe bo ho lime jine nèglëlème, bobè gali të nalëtagulebème. Na bu jume loutatème. Na bu alège jume fu nalëtagutème.’

³ Tokwafe, li ho, ho jwa lifeku mèta mewe lègleme, ‘Sobo tako hobè alège fu etatelo, alège sle etatelo.’”

⁴ Jon ebë kè nègebëye, tu mèta baptais logotomebè ho. Bu ho jwa lifekuwa tuhu tule, Aisaia fene yahì tle. Na onehome gali të tètātème, “Sobo tèbo lowene aholokwana ti elome na lale lowenewa esogo elelèlome na baptais elome. Na Goto tèbo lowene sle nalëgetatèyome.”

⁵ Na feilawa oneho, Juda lifate mago na feilawa oneho mata Jerusalem lifate mago, Jon belè mutuja. Na bubè tèbo lowene kème olafa mototometla. Na Jon bume Jordan tu mèta baptais totome.

⁶ Jon bu lale èho hana gelo totle. Bu kamel kleli hobona kè susu mototlabè èho gelo totle. Na bu bulmakau jibo alitaba mata tehvamè. Na bu mēgou na saule tu mehihi latlekefe.

⁷ Na kème Jon bu gali metè tètakefètème, “Ho li bobè nagi ligisime. Na kè ho kè ligisibè bubè afutuku takomu kwe bobè afutuku tokwéfomu. Bo lale ho nane kè ligisibè home kè nègaitalème, manawa wege ho fene laitale. Weye. Bo bubè jiteho hana titika nègletelème. Bu letitabo homu nègeme na bo atwati homu.

⁸ Bowe, some tu mèta fwa baptais nèlelèyo, kwe buwe Gotobè Amtètombana baptais lèglelèyome.”

Jon jisame baptais totle

⁹ Na kè olèna, Jisas Galili provinshè tokwèfo lifate Nasaret mago tisi. Na Jon bume Jordan tu mèta baptais totle.

¹⁰ Na Jisas tu kile tle na helefowa fe tokwake. Na bu hwi tokwake, matafa inoha latikawa tle na Gotobè Amtètomba seuneni foleha Jisame ji tètèkeketle.

¹¹ Na Goto matafa mago gali tle, “Ju bobè lale nèba. Bo jume tako maninibo nanèletè, na tako flelesu nanèletè.”

Satan bu Jisame tèbo loweneme fene susu totle

¹² Na kè nalèwamu, Gotobè Amtètomba, Jisame ho jwa tabo elè tlelule.

¹³ Na bu ho jwa tabo mèta niliafewe olè tafa tle. Na Satan bu tèbo loweneme fene mana susu totle. Bu waluju mago klelina tafa mètla, kwe ensel bume lamètaitala.

Jisas bu Gotobè lale gali, Galili provinssme afina të tètātème

¹⁴ Bu Jonme kalabusu lowa watuku mètla, na Jisas Galili provinss elè tisi. Na bu Gotobè lale gali të tètātème.

¹⁵ Bu megali tle, “Goto kè aniji toglolebè olè wafata lèle. Na Goto iniwa onehobè eso home natafa lèletèbebè olè nounou lalèletle. Sobo tèbo lowene aholokwana ti elome na lale lowenewa esogo elelèlome. Na sobo Gotobè lale gali lowene sle etelèlome.”

Jisas bu nilimalè home we tlome na bume nagi mètlèla

¹⁶ Na Jisas bu Galili lake tu hele helefowa tuju. Na bu Saimon name bolijamo Andru name hwi tlome. Bu solo, tu mèta tuku mètelo, mo fa fa namègelome, bu kè mona baliti glo namègelome.

¹⁷ Na kème Jisas bume megali tlome, “Sobo esijomo, bona asè nanèglame. Sobo mo fa fa lowenebè walowene etelèlo. Na bo some ho fa fa lowenebème okokwe nanèglèyome, bu Gotome esogo namèglelèlame.”

¹⁸ Na bubè solo lakilewa mètelo na mana nagi mètelèkaklo.

¹⁹ Na Jisas sogè tuju watle, na bu Jems, bolijamo Jon name hwi tlome. Bu Sebedibè nèbale. Bubè solo holèye tégletèmememe nègeme na bu ihe mèta kème tafa mètelo na mana tibwa mètelo.

²⁰ Na kème Jisas tlemalème we tlome. Na bu bolijayaname, bume kè wege mēgletèmabè ho name, ihe mèta hune mètèkaklo. Na bu Jisame nagi mètelèkaklo.

Jisas bu ahwane, hobè ato mago, hehè tletle

²¹ Jisas bu fli hona Kaperneam lifewa mutuja. Na Juda enènebè tafawa olèna, bubè lotu lowa tèkaklu. Na mana onehome gali të tètātème.

²² Bubè gali yafe aholokwane motlola, bu klelego memètla. Bubè gali gena lèbetleme nègeme kwe Gotobè tafa sle gali lowene sle mēgletlabè hobè galiye ge jwa lèbetèmemu.

²³ Na kè nalè, li ho bu kè life hobè lotu lo mèta tafa tle. Na ahwane kè ho mèta tètabe. Na kè ho meafèflei latle,

²⁴ “Nasaret life mago Jisas, ju seme habelè egètaname esine? Ju seme tèbo naegètaname esine? Bo jume lowene

nanëletë, Ju Gotobë lale homu. Ju Goto mago kehë egisibë ho.”

²⁵ Kwe Jisas ahwaneme anisasana megali latlole, “Ju kuju ebe na ebë ho mago eiju.”

²⁶ Na ahwane kë home anisasana luluju totle na feilawa juju təkake na kë home lakilewa totle.

²⁷ Na kwe iniwa oneho klelego memëtla na blalo gëgali mëtla, “Euowe! Ebë fëye wesibine? Kë ho bu tiho gali të lotle. Na bubë galiye, flesu hobë gali fenene. Bu ahwaneme gali loglomena, aholokwanewa lamolole.”

²⁸ Na hokweinawa, Jisas këtëglebë galibë, Galili hovinsbë li life li life fifiji mëtletëla.

Jisas Saimon bokokabë ato sle tëtätë

²⁹ Jisas bu fli hona, lotu lo mago metëkaklija. Na bu Saimonna, Andrunabë lowa mutuja. Jems na Jon buna iniwa mutuja.

³⁰ Na Saimon bokoka ni labuku mëta ni tëbe, bu tëbo tēgleme nēgema na bu ahøjutena sago metle. Na hokweinawa Jisasme gali motlola, “Bu tëbo lalë.”

³¹ Na Jisas bu betelë tujutë na bume tobame fa tētamë na huju tētamë. Na tëbo latliwa tëbe. Na kë mësebë, bume hi wesibi ahøjume tletëme.

Jisas lebutako onehobë ato sle totometëme

³² Atome hwi olëna, bu tëbo atona onehome Jisas belë mëtlesuma. Na bu mata ahwane kë tëbo mototomebë onehome sei mëtletëfamëtla.

³³ Na feilawa oneho kë life mago, bu Jisas këme kë tafa tēglebë lo ino mëta loko mëtletëya.

³⁴ Na tako ato elili mëta kë tafa mëtlabë onehome Jisas sle totome. Na bu ahwane tëbome hobë ato mago hehë tletëme. Na kë ahwane bu melowene lamëtla, “Jisas bu Gotobë nëba.” Këme nēgema Jisas bume lëkle totome, “Sobo asa gëgali elo, matëbe.”

Jisas bu Galili provins mëta asë tëbelëfa

³⁵ Na Jisas fole olëmu huju tle na təkakli. Na ho jwa tabo elë tuju. Na Gotome gëgali tletële.

³⁶ Na tokwafe Saimon bu huju tle na Jisasme hana hwi tlole. Na këme buna, bubë yabena, Jisasme hohwi mëtëtatla.

³⁷ Na bu hwi motlola na megali motlola, “Feilawa oneho jume hohwi mëtätëyo.”

³⁸ Kwe Jisas bume megali latlome, “Matëbe. Bo kë lifewa ita hana nujuwime. Sebo fli life elë lolime kë mëgebebë telë manuja. Bo Gotobë gali të nanogoutatemëme. Bo këme tisi.”

³⁹ Na bu Galili provinsbë tokwëtokwë life elë asë tëbelëfa. Na bubë jowa jowa lotu lowa təkaklutëme na Gotobë gali mana të

tëtagutëme. Na bu ahwane tëbo onehobë ato mago hehë tlagutëme.

Jisas bu ato juba jubawa kë tēgeholebë home sle totle

⁴⁰ Na ato juba jubawa kë tēgeholebë ho Jisas belë tisitla. Na bu sēkefo miti tafa tletle na anisasana gali tlole, “Jisas, ju tole laleye, ju bobë ato lalowa sle etatenëme.”

⁴¹ Na Jisas bume maninibomu metletle na tobana lu totle na gali tlole, “Bo tole nanelë, ju lalowa tafa egleme.”

⁴² Na kë tëbo bume lakilewa tetokwakle. Na bu lalowa tafa tle.

⁴³ Na Jisas bume jine tlele na anisasana megali tlole,

⁴⁴ “Ju aholokwane ele. Jubë ato lalowa kë lēgëbetëbë, ho lime asa gali elole. Matëbe. Jubë lowene mëta fwa eholeme. Na jubë ato, lotu home lebotane eoutatleme. Na ju bume sipsip kleli afabo ejuwelëleme, Moses fene gali tle. Na bu kë afabo Gotome ahøjume nalëgletleme, bu sinikibo hehë nalogoleme. Na iniwa oneho bu melowene namëgletëyome, ‘Jubë ato lalowa lëbetëfe.’”

⁴⁵ Kwe kë ho, bubë ato kësle tēgletlebë gali, iniwa onehome të tëtätëme. Na iniwa oneho Jisas kësle logotlebë gali walowene mëtletla. Këme nēgema Jisas lifeku mëta hana tafa tle, oneho bume sosalë mogotalime nēgema. Na bu ho jwa tabo mëta këme tafa tle. Na iniwa oneho li life li life mago, bu betelë mutujukefëtla.

2

Jisas ato mogowa home sle totle

¹ Na tokwafe, li olëna, Jisas Kaperneam lifewa ita tuju. Na iniwa oneho Jisas ita kë tigisibë gali aholokwane mëta.

² Na lebutako oneho Jisasme lowa loko motokweitla. Lo lakewa tle, afloko hana tëbe tle. Na ino ëfo mata afloko hana tëbe. Na Jisas Gotobë gali onehome të tëtätëme.

³ Bu gali mana të tētagulebë, na nilimalë ho, ato mogowa këtëgebetlebë home Jisas belë ni labukuna mëtlesula.

⁴ Bu Jisas belë loliwa yafe mëtlesula kwe lebutako oneho tafa mëtleme nēgema na lo wake tle, na bu loliwa hana mëtlesula. Na bu lo leli elë mētehilikola na anabali sēsakëfa mëta, na ni labuku mëta kë ni tēgëbebë ato mogowa home mana tuku mëtëmalitya Jisasbë elebo li elë.

⁵ Na kë ho melowene lamëtla, “Jisas ebë ato mogowa home lalowa sle logotlemefe.” Na këme tuku mëtëmalitya. Na Jisas bubë lowene wahwi tlotëme na kë ato mogowa home gali tlole, “O nëba iko. Bo jubë tëbo aholokwana wafi ti nëletë.”

⁶ Na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho fli, kë lo mëta tafa mëtletla, na bubë lowene nawa melowene lamëtla,

⁷ “Bu kēha gali fēyeme gali lēlene? Bu tēbo homu. Bu Gotome fēyeme boblo lotlene? Bu Gotoha natafa lēglemene? Hee! Ho kwe tēbo lowene aholokwana hana ti lēgleme. Hanane mu. Goto kwe fēyemene, tēbo lowene aholokwana ti lēgleme.”

⁸ Na Jisas bubē lowenena hokweinawa lalowenewa tletēme. Na bume takune tleme, “Sobo kēha lowenena fēyeme lowene elone?”

⁹ Bo bume megali noglolēna, ‘Bo jubē tēbo aholokwana wafi ti nēletē,’ sobo habelē lowene lalone, bo bubē tēbo lowene aholokwana ti nēletē. Sobō kē wesibi hwi hana elolo. Kwe bo bume megali noglolēna, ‘Ju huju ele, na jubē lowa ejume.’ Na bu huju lēleme, kwe sobo melowene naegelome, ‘Bo Gotobē kalēlegona ho, na bo ato tēbona home lalowa sle nogotlēme. Na bo mata hobē tēbo lowene aholokwana lalowa ti nēgletelēme.’

¹⁰ Bo metole nanelē, sobo melowene egelome, ‘Bo kē nēgebē kwe, Gotobē life mago ho, bo ebē life mēta, kalēlegona homu nētabē. Na bo tēbo lowene aholokwana lalowa ti nēgletemēme.” Na Jisas ato mogowa kētēgēbetlebē home hwi tlole na gali tlole,

¹¹ “Bo jume gali nolē, ju huju ele, na jubē ni labuku glo elēme na jubē lowa ejume.”

¹² Na kē ho lahujuwa tle na bubē ni labuku glo tle na hokweinawa latugujuwa. Na iniwa oneho klelego memēta na bu Gotome fleflesu mētletla na megaliwa mēta, “Goto lale mu.” Na bu gali mēta, “Ētani sebo ebēha wesibi hwi hana tlola. Hanane mu.”

Jisas Livaime gali tlole, “Ju bome nagi enēnē”

¹³ Jisas bu Galili lake tu helefowa ita tuju. Na feilawa oneho bu belē mītisitla na bume Gotobē gali tē tētātēme.

¹⁴ Bu tugujubēē na bu Alfiusbē nēba, Livaime, hwi tlole, bu takis lo tokwēfo mēta tafa tle. *Livai bu takis baliti glo tēglekēfēbē ho.* Na Jisas bume gali tlole, “Ju bome nagi enēnē.” Na Livai fotokoke na bume nagi telēkakle.

¹⁵ Tokwafe Jisas Livaibē lo mēta hi tle. Na feilawa takis baliti kē glo mēglekefēyabē ho na fli tēbo enēne, bu tēbo lowene mēta kē tafa mēglabē, bu Jisasna bubē lowene esogo mēglelētlabē hona hi mēta. Feilawa kēha tēbo lowene esogo mēglelētlabē ho bu Jisame nagi mētēlēkakla.

¹⁶ Na Gotobē tafa sle gali lowene sle mēgletlabē ho fli, bu lolime tafa mēta. Bubē weniji melē lēgēbetēmelalēle, Farisi. Na bu Jisame mehwi motlola, takis baliti kē glo mēglekefēyabē ho name na fli tēbo lowene kē esogo mēglelētlabē ho name hihi tlelēme. Na bu Jisasbē lowene esogo mēglelētlabē

home takune motloma, “Bu takis baliti kē glo mēglekefēyabē ho name na fli tēbo lowene kē esogo mēglelētlabē enēnename fēyeme hi lēlēmene? Bu tēbo enēne mu.”

¹⁷ Jisas bu kē gali aholokwane tle na kē Farisi home gali tleme, “Dokta bu tēbo jwa mēglabē home hana sle logotomeme, hanane mu. Ho tēbo mēglabē kwe fēyemene, dokta bume fwa sle logotomeme. Na bo kē fenene, bo lale lowene kē esogo mēglelētlabē hobē lowene sleme nane tisi. Weye. Bo tēbo lowene kē esogo mēglelētlabē hobē lowene sleme tisi.”

Jisas bu hi wesibi kē yo mētlabē loweneme gali tle

¹⁸ Kē olēna, Jonbē lowene esogo mēglelētlabē ho, na Gotobē tafa sle gali lowene sle mēgletlabē ho, Farisi ho, bu hi wesibi yo mēta, bu Gotome lowene sle namēgletlame. Na fli enēne bu Jisame takune motlola, “Jonbē lowene esogo mēglelētlabē ho na Farisibē lowene esogo mēglelētlabē ho, bu hi wesibi fēyeme yo melekefēyane kwe jubē lowene esogo mēlētētyobē ho, bu hi wesibi yo jwa fēyeme melekefēyane? Hi wesibi yo lowene, ebē lalē lowene mu.”

¹⁹ Na Jisas bume gali tleme, “Ho mēse sei lēglēna, bubē yabenino hi wesibi yo mēglamene? Weye. Hanane yo mēglame. Kē ho bubē yabenina mana tafa mēglana, kwe bu hi wesibi hana yo mēglame. Hanane mu. Bu fleflesuna feilawa hi wesibi hi mēglame.

²⁰ Kwe tokwafe, bu kē home bu mago mēglelulana, kwe mana bubē hi wesibi hana hi mēglame. Bu iniwa yo mēglame.”

²¹ Jisas megali latleme, “Ētanifu lowenena, tiho lowenena iniwa hana sago mēgleme.” Na bu ebēme mewafē gali tle, “Ho li bu hēno ēho, tiho ēho katabona hana susu logotleme. Bu melē lēglēna na kē ēho swa logotlena kwe kē tiho ēho katabobē fofogo lēgleme na hēno ēhome laholēyewa lotleme na fuluju takowa lēbeme.

²² Na ho li bu tiho wain taba liji tu, ētanifu mēmē kleli jibona kē blēge blēge mototlabē botolo mēta hana wē logotleme. Bu melē lēglēna, na kē tiho wain taba liji tu sēse lēglēna, kwe ētanifu mēmē kleli jibo botolome bule logotleme na wain taba liji tu na mēmē kleli jibo botolona iniwa tēbo mēgleme. Ho li bu kēha melē hana logotleme. Weye. Bu tiho wain taba liji tu, tiho mēmē kleli jibo botolo mēta wē logotleme. Na bu hana bule lēgleme.”

Jisas bu tafawa olēna wege jwa namēglame loweneme gali tlole

²³ Jisasna bubē lowene esogo mēglelētlabē hona tafawa olēna nuju kukuwa tlelume. Na bubē lowene esogo mēglelētlabē ho, witi liji hi wesibi alēge alēge tētlēwa motokouja.

²⁴ Na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho, Farisi ho, bu Jisasme takune motlola, “Eje, ebë tafawa olë. Jubë lowene esogo mëlëlëtëyobë ho, bu tafawa olëna nuju mago hi wesibi fëyeme tëtlë mëlane, bu tafawa olëna fëyeme wege mëlane? Moses bu ètani kë lowenebëme tako hehë latle.”

²⁵⁻²⁶ Na kwe Jisas bume gali tafu tëtätëme. “Sobo, sebobë ètanifu eso ho, Devitbë anebho gali, Gotobë bogo mago, hwi sle hana elotelone? Gotobë bogo megali lala, ètanimu, Abiatar bu lotu lo mëta wege mëglabë enënebë eso ho tafa tle. Na Devit, buna kë tafa tëglelëmebë ho, bu hi wesibi hanane na foneme gigli memëtla. Na Devit bu Gotobë lowa tëkaklu na bu Gotobë naba li mëta kë gogwa mëtlabë bletë nage hi tle. Kë bletë nage, Gotome kë gogwa mëtletlabë, atwati oneho hana hi mëglame. Lotu lo mëta kë wege mëglabë howa hi mëglame. Kwe Devit kë bletë nage fa totle na bume kë tafa tëglelëmebë home sa tëtätëme na bu iniwa hi tlelëme. Kwe bu tëbo lowene nane mëtla. Na bobë lowene esogo mëglelëtenabë ho mata, bu tëbo lowene nane mëtla.”

²⁷ Na Jisas bu li gali megali tlome, “Goto onehome afina blëge blëge totome na tafawa olë mana blëge totle, onehome lëgaitame nalëgleme, kë olëna tafawa namëglame.

²⁸ Kwe bo kë nëgebë kwe, Gotobë life mago ho, bo tafawa olëbë eso ho nëtabë.”

3

Jisas, tafawa olëna, toba tëbona home sle totle

¹ Jisas bu lotu lowa ita tëkaklu. Na toba tëbona ho kë mëta tafa tle.

² Na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë enëne, Farisi enëne, bu Jisasme mana hwiwa motlola. Bu melëme hwi motlola, Jisas bu kë toba tëbona home, tafawa olëna sle logotlemene o hanane. Bu melowene namëglame, “Jisas bu tafawa olëna kë toba tëbona home sle logotlena, kwe bu Jisasme eso hobë toba elë gwa mogotlame.”

³ Na kwe Jisas bu kë toba tëbona home gali tlole, “Ju ebelë esi.”

⁴ Na Jisas bume takune tlome, “Gotobë gali ebelë lëgëbelälëlene? Sobo habelë lowene lalone? Sebo tafawa olëna lale lowene lalowa esogo nëglelëlamene o tëbo lowene esogo nëglelëlamene. Sebo tafawa olëna onehome lalowa nëgaitamamene, bu lale tafa namëglame o sebo onehome lalowa hehë nëgletëmamene, bu gigli namëglame.” Kwe bu gali tafu hana mëtätatla, bu hilego memëtla.

⁵ Na Jisas bume hwi tlagume na lowene nawa wame tlome. Kë enënebë lowene kalëlego lëgletëmeme nëgame na bu kë toba

tëbona home hana maninibo mëtletla. Na Jisas bu këme wabelë tletëme. Na bu kë home gali tlole, “Jubë toba elili etokwakle.” Na kwe bu toba elili tetokwakle na bu lalowa tëbetle.

⁶ Na hokweinawa Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho, Farisi ho, bu lotu lo mago totoho mëtëkaka. Na bu eso ho Herotna ilawa kë wege mëglabë enëne loko mutulelëya. Na bu blalo, Jisasme gali mana fafa mëtätatla. Jisasme mogo nalë, tëkle namogotlame.

Feilawa oneho lake tu helefome loko mëtlelëya

⁷⁻⁸ Jisasna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, kë life kile mëtla na Galili lake tuwa mutuja. Na feilawa oneho Jisas belë mitorisla. Fli Galili provins mago na fli Judia lifate mago na fli Idumea lifate mago memitorisla lamëtla. Na fli Jerusalem lifate mago na fli Tair na Saidon lifate mago mata memitorisla lamëtla. Na fli Jordan tu jelëfo elë kë tafa mutulabë, bu mata mitorisla. Kë feilawa oneho bu Jisas kë sle tëtagumebë gali aholokwane mëtla na bu belë mitorisla.

⁹ Na Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, “Feilawa onehomu bome ekë sosalë mëtana. Te, sobo ihe loliwa ehijo. Na oneho bome feilawa sosalë mëgëtanana kwe bo kë ihe mëta fe nanëkakëme.”

¹⁰ Ètani Jisas bu feilawa tëbo atona home sle tëtagume. Këme nëgame feilawa tëbo atona oneho, bu kofekofe sigli memëtletlogwaya, Jisasme atome lu namogotlame, bubë tëbo sle nalëgëtatëmeme.

¹¹ Na ahwane Jisasme hwi moglolena kwe bu kë tëbo mogotomebë enëneme buna iniwa lifeme mitigwëyame na anisasana gali motlola, “Ju Gotobë nëba.”

¹² Kwe Jisas bu ahwaneme itaita lëkle totokwefëme na anisasana gali tlokwefëme, “Sobo onehome megali asa elokwefomo, bo Gotobë nëba, matëbe.”

Jisas we ita tële home aniji tlome

¹³ Jisas fatiniwa tokwale. Bu metole latle, home aniji naloglomeme, buna tafa namëglame. Na bu kë home gali telokwakëme. Na bu belë mitorisya.

¹⁴⁻¹⁵ Na bu we ita tële home aniji tlome, buna tafa namëglame. Bu metole latle, bu Gotobë gali tëme jine nalëgëbelëkwakëmememe na Gotobë afutukuna, iniwa lëlëmememe, ahwane tëbo hehë namëgletëmame. Na bume Aposel weniji fëfë totome. Aposel weniji ebë melë Gotobë gali mëgehila ho.

¹⁶ Bu we ita tële home aniji tlome. Bu Saimonme aniji tlole. Na Jisas bume li tiho weniji fë totle, Pita.

17 Na bu Jems, Sebedibë bowene name, na bolijamo Jon name aniji tlome. Na Jisas bu kë tlemalëme li weniji fë totome, “Boanerges.” Ebë wenijiye bu kë gali fenene, “Matafaha kale.”

18 Na bu Andru, Filip, Bartolomyu, Matyu, Tomas, Jems, Alfusbë bowene, Tadius na Saimon name aniji tlome. (Saimon bu Selot ho, na bu metole latle, “Li life mago ho bu seme eso home asa tafa malëletëna.”)

19 Na bu Judas Iskariotme mata aniji tlole. Judas bu tokwafe Jisasme wame home kë yo loglomebë ho.

Bu meweniji lamëtla, “Jisas bu Belsebulna wege melowa”

20 Jisasna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona lowa mutuja. Na lebutako oneho mana ita loko metlelëtëmame nêgema, na Jisas na bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona bu kë nalë hi hana mëtla.

21 Na Jisasbë weife mago enëne bu Jisas hi jwa këtëglebë gali aholokwane mutuja na bu nome mitisitla. Oneho bu gali mëtla, “Bu wafi yaya lële.”

22 Na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho, Jerusalem lifate mago kë mëtetujulabë, gali mëtla, “Tëbo alibahobë eso ho, Belsebul, (bubë li weniji Satan), bu Jisasbë lowene mëta lelutabetle. Na bubë kalëlego Jisasme lëlekefle. Na bu kë kalëlego nawa ahwane hehë lëlekefëtëme.”

23 Na Jisas gali telokwakëme na bu betelë mutuja. Na bume wafle gali të têtatëme. Bu gali tle, “Satan bubë wege enëneme habëna kë lëglëmeme? Weye. Hana kë lëglëmeme.”

24 Na jowa lifate mago enëne, bu bwa bwa lowene mëta tafa mëglana na momogli mëgëtayana kwe bu tafa sle hana mëglame.

25 Na jowa lo mëta kë tafa mëglabë enëne, bu bwa bwa lowene mëta tafa mëglana na momogli mëgëtayana kwe bu tafa sle hana mëglame.

26 Na Satanbë ilawa mago alibaho mata, bu blalo wame mëglana na bwa bwa lowene mëta tafa mëglana kwe bu tafa sle hana mëglame. Hanane mu. Bu tëbomu mëglame.”

27 Na bu wafle gali mana të têtatëme. Bu megali tle, “Tokli ho bu kalëlego hobë lowa hana felokwakeme na wesibi mana tokli loleme. Weye. Hanane. Anë bu kë kalëlego home tabana afina lalei lotleme, kwe bubë lo mago wesibi mana toklime glo lëgletleme.”

28 Bo some nêgali gali nanëlëyo, Goto, bu iniwa tēbo lowene, na iniwa gali, oneho Gotome kë tēbo gali moglōlabë, aholokwana ti lëgletëmeme.

29 Kwe oneho, bu Gotobë Amtëtombame tēbo gali moglolana, kwe Goto kë tēbo

lowene aholokwana hana ti lëgletëmeme. Kë tēbo lowene bu mëta unaulëme tei lëbetëmemu.

30 Jisas bu kë gali këme gali tlome. Bu megali motlolame nêgema, “Tëbo alibaho bubë lowene mëta lelutabetle.”

Jisasbë bota na bolijamonina yaënë

31 Na kë nalëwa, Jisasbë bota na bolijamonina kë lo elë fwa mëtla. Bu lo li mëta mitlija na bu Jisasme mana gali mëtelulukwala, bu belë ligisitëme nalëgleme.

32 Lebutako oneho bume iniwa tafana hwagënë mototla. Na bume gali motlola, “Aholokwane elë! Jubë bita, blijamoni, bimilunina, mana kë tafa melulukowëya na jume kë gali melulubakëyo.”

33 Na Jisas bu gali metafu têtatëme, “Bobë beë na keinëbalenino bu habëha enënene?”

34 Na bume kë hwagënë mototlabë onehome hwi tlagume na gali tlome, “Sobo hwi elo! Bobë beëmino na keinëbalenino ekë tafa mla.

35 Oneho bu Gotobë lowene esogo mlelëkefëtlabë, bu bobë beëmino na keinëbalenino na oneglëni.”

4

Jisas mewafle gali latlome, “Ho aoba liji nujume sike lële”

1 Jisas Galili lake tu helefo mëta onehome gali ita të têtatëme. Na feilawa oneho bume loko mëtelëtlëta na bume goglo mëtëtagulame nêgema. Na Jisas ihe mëta këme fe têtëkake na tafa tle. Jisas ihena lake tu mëta temule na oneho tu helefo mëta tafa motokouja.

2 Na Jisas onehome feilawa wafle gali të têtatëme.

Na bu këme megali tlome.

3 “Sobo aholokwane elo. Ho li nujuwa luju, aoba liji sike nalëgleme.

4 Bu aoba liji sike lëkou, na fliye alëgeme mitigotle na fole misibë lahiwa mele.

5 Na fli aoba lijiye anijina flëke mëta mitigo. Kë flëke feilawa hanane. Këme nêgema bu hokweinawa këme hulu mëtle.

6 Kwe tokwafe kliji bu fëfalewa u tle na kë aoba olo maklëfa mëtle. Bubë tayafo su sle hana mototome, këme nêgema lakokowa metëbe.

7 Na fli aoba lijiye, ikiji taba wayo mëta mititigo. Na kë ikiji taba bubule mëtle na tatakō mëtle na kë aoba olome lamu mototome. Na bu liji hana fu mëtle.

8 Na fli aoba lijiye bu lale flëkememu mititigo. Na bu lale hulu sle lamëtla na liji fu mëtle. Fli 30 liji fu mëtle na fli 60 liji fu mëtle na fli we lujuafe we liji fu mëtle.”

9 Na Jisas megali latlome, “Sobo ebë gali aholokwane egelona, lowene sle saeletelo.”

Jisas bu fëye lowene nane, wafle gali kë të têtatëmebëye

¹⁰ Inniwa oneho wafi mutuja. Na Jisasbê lowene esogo mëglelêtlabê ho we ita tële, na kê enêne Jisasna kê tafa mëtlabê, bume takune motlola, “Ju seme kê waflē galibê të sle etatëna.”

¹¹ Na Jisas bume gali tloime, “Ètani Goto, bu onehome kê tafa lëglelêmebê gali olafa hana tletême. Kwe ebê olëna bu kê gali some waolafa lëtatëyo. Kwe oneho bu Goto kê tafa lëglelêmebê lifate mëta tafa hana mëglame, bu Gotobê waflē gali aholokwanewa lamla kwe lowene sle hana mëgletlame.

¹² Kême nêgeme, ‘Bu mana itaita hwi mëglekëfëyana kwe wesibi lowene sle hana mëgletlame. Na bu gali itaita meaholokwane mëglekëfëyana kwe gali wayobê lowene sle hana mëgletlame. Bu waflē gali lowene sle mëgletlana kwe tëbo lowenebê kile mëglame na Gotobê lale lowene mëta tafa mëglame, na Goto bubê tëbo lowene aholokwana ti lëletêmememe.”

Jisas bu aoba liji waflē gali wayobê të sle tëtatême

¹³ Na Jisas bubê lowene esogo mëglelêtlabê home gali tloime, “Sobo ebê waflē gali mumu egëbetelona kwe sobo fli waflē gali habëna lowene egletemomene?”

¹⁴ Bo some aoba liji waflē gali wayobê të sle nêgetatëyome. Kê ho, bu aoba liji kê sike lëkoubëye, bu Gotobê gali të logotlebê home lëlekujawa lële.

¹⁵ Na aoba liji alêgeme kê mitigobëye, bu Gotobê gali aholokwane mëglabê enêneme lëlekujawa mëletême, kwe Satan ligisibê na kê gali bubê lowene mago lafawa letokwakêtême.

¹⁶ Na fli oneho, bu kê aoba liji anijina flêkeme mitigobê fenene. Bu Gotobê gali aholokwane mla na hokweinawa lowene mletla na fleflesu mletla.

¹⁷ Kwe Gotobê gali bubê lowene mëta lëgëbetême sle hana lëletême, olo wesibi tayafoha su sle hana motometême. Na kê gali bubê lowene mëta tako lëbetême hana lële. Kwe bu Gotobê gali lowene mëgletlame nêgeme, fli enêne bume kême tëbo mogotomame. Na bu Gotobê gali hokweinawa lamëglêkêlawa.

¹⁸ Na fli enêne, bu kê aoba liji, ikiji taba wayome kê mitigobê fenene. Kê enêne bu Gotobê gali aholokwane mla,

¹⁹ kwe bu ebê life mago wesibime fwa tako lowene lamëletêma, na feilawa baliti gogwame fwa tole mla, na bu feilawa lale wesibi mëmaune lamëlêma. Na kê wesibiwa Gotobê gali lëlamu mëtatême. Na bubê lowene eflëbowa hana lëbetême na lale lowene lëbetême hana lële.

²⁰ Kwe fli enêne, bu kê aoba liji lale flêke mëta kê mitigobê fenene. Bu Gotobê gali

aholokwane mla, na bu kê gali bubê lowenena kiki motla na bubê lowene mëta eflëbowa lëbetême. Fli oneho bu lale lowene sogê takoha lëbetême na fliye lale lowene takoha lëbetême na fliye lale lowene takomu lëbetême.”

Oneho bu lamo fiji tabo, iseku lokwalêfe hana gwa mëgëtayame

²¹ Na kwe, Jisas bubê lowene esogo mëglelêtlabê home gali tloime, “Oneho bu lamo fiji tabo, iseku o ni labuku lokwalêfe hana gwa mëgëtayame. Hanane mu. Bu masei mëta gogwa melekefëya.

²² Inniwa wesibi êho kê mëglebê, kwe tokwafe olafa mëgleme. Na inniwa wesibi oneho êho kê motomabê, kê mata, tokwafe olafa mëgleme.

²³ Sobo ebê gali aholokwane egelona, lowene sle eletelome.”

²⁴ Na bume ita megali latlome, “Gali sobo kê aholokwane egelobê, lowene sle egletelome. Sobo ebê gali aholokwane sle egelona na tako lowene slemu eletelona, kwe Goto some tako lowene lëglëyome na mata ita fli lowene lëlëyome.

²⁵ Ho bu Gotobê gali lowene sle lëletlana kwe ita Goto bume fli lowene lëglêleme. Kwe ho bu Gotobê gali lowene sle hana lëletlana kwe Goto kê hobê tokwêfo lowene kê lëgelêkakêtleme.”

Olo wesibi kê hulu mëglebê waflē gali

²⁶ Goto kê tafa lëglelêmebê oneho, bu kê fenene, Ho bu olo wesibi nuju mëta sike lële.

²⁷ Na bu klabê nini tēbagu na kljijina huju tlekêfe na asê tle, bubê wege fa nalogotleme. Na kê olo wesibi hulu mëtle na tatako mëtle. Kwe kê ho bu olo wesibi hulume lowene hana tletême.

²⁸ Ebê flêkêbê wesibiwa. Flêke bu lalemu nêgeme, olo wesibi kême hulu sle mële na liji kême fufu mële. Laba afina foke mële na tokwafe tahweji fata mële na liji mana fu mële.

²⁹ Na liji niglijji mëglana, kê ho bu kosina têtêlotome, bu niglijji mëglebême nêgeme. (Ebê waflē galibê wayo gali bu melê lëgëbetlala lële. Goto kê tafa lëglelêmebê oneho, bu feilawa fata mëglame kwe sebo êje hana hwi noloma na lowene hana nêletêma.)

Mastet inilu lijibê waflē gali

³⁰ Na Jisas ita gali tloime, “Sebo habelê gali nêglame Goto onehome eso home ke tafa lëgletêmebê. Fëye wesibi hane? Bo some ebê, waflē gali të nêtatëyo.

³¹ Goto onehome eso ho kê tafa lëglelêmebê, bu mastet inilu liji fenene. Fli inilu liji bu tokwêtokwê ha, kwe mastet

inilu liji bu tokwëtokwëmu. Ho bu kë tokwëtokwë mastet liji life mëta sike lëleme.

³² Bu sike lëleme, na bu hulu mleme, na takowa mlememu. Fli inilubë ato bu tokwëtokwëha kwe mastet inilubë ato bu takomu. Na kë inilubë tikefo tatakomu so mëbelëkakëmeme. Na fole, kë tatako tikefo tlliego tabo mëta, lo lalowa megigliji mogoleme.” (Goto onehome eso ho kë tafa lëglelëmebë, bu kë mastet liji fenene. Ebë olëna Goto tëlewa onehome tafa lëglelëme, kwe tokwafe bu feilawa onehome tafa lëglelëmeme.)

Jisas bu wafle galiwa të têtatëme

³³ Jisas bu onehome feilawa wafle gali të têtatëme, bubë lowene niijiwa.

³⁴ Bu onehome gali të sle hana têtatëme. Bu wafle gali nawa të têtatëme. Kwe bubë lowene esogo mëglelëtlabë home fwa tafa tlelëkëfëme, bu wafle gali mana të sle têtakëfëtëme.

Jisas bu flume kale tlole na latliwa tëbe

³⁵ Na kë olënawa, taboklë, Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlole, “Te manuja. Sebo lake jelëfo elë su manëkaka.”

³⁶ Na Jisasbë lowene esogo mëglelëtlabë ho, onehome hune mototoma, na Jisas kë tafa lëglebë ihe mëta fëfe mëta. Na bume mëtlelula. Na fli oneho mata buna fli ihena mutuja.

³⁷ Na tako flelu tisi, na lake tu ihe elë okokli tokoke, na tu ihe mëta têtafu lëgleme kofene.

³⁸ Na Jisas eso hwesutane mëta gwa totle na ihe elo mëta mana ni tëbe. Na bume ni mago huju mototla, na gali motlola, “Tisa, ju seme maninibo hana eletëname? Sebo tume susuglu nëglame ekëne.”

³⁹ Na Jisas huju tle na flume kale tlole, “Teiyo, kaju ebe.” Na tume mata, kale tlole, “Teiyo.” Na kwe flelu latliwa tëbë na tu sosogli mata lakujuwa tëbe.

⁴⁰ Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home takune tlole, “Sobo fëyeme uli elone, bome lowene sle hana eletëname, hee?”

⁴¹ Na bu tako uli memëta na blalo gëgali mëta, “Euowe! Ebë habëtabo hone? Flegluna tuna bubë gali aholokwanewa lamlolefe.”

5

Jisas bu gëgëme këtëglebë hobë ato mago ahwaneme hehë tletëme

¹ Jisas na bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona Galili lake tu su mëtkëkaka na Gerasabë walujuwa fwa mutula.

² Na Jisas ihe mago fe tēkake na ahwane kë tetëbo mogotlebë ho matëmatë life mago bu belë tisi tle.

³ Kë ho matëmatë life mëta fwa nini tëbëkëfe. Ho liha bume senë tabana lei hana totle.

⁴ Olëli olëli bu toba kaba yafe gëgelo mototokwefëmetla, kwe bubluju latotokwefëme. Na senë tabana yafe lei mototokwefla, kwe eluluwa latotokwefëme. Na ho liha bume hana fa logotleme. Bu afutuku feilawa tēgleme nëgëme.

⁵ Kljijina klabëna bu matëmatë life mëta na fatini mëta measasëwa latlekëfe. Na bu afëflei tlekëfe na bubë ato anijina tētëlë tëbetëfale.

⁶ Bu Jisame hwi telëkakle na fëka tokweitle na sēkefo miti latafawa tletle.

⁷⁻⁸ Na Jisas gali tlole, “Ahwane ju ebë ho mago eiju.” Na bu kë gali aholokwane tlole na bu Jisame feilawa galina këme gali tlole, “Jisas ju tako kalëlegona Gotobë nëba. Ju bome habelë egëtanëmene? Bo jume Gotobë wenijina gali nolë. Ju bome asa tëbo etanë.”

⁹ Na Jisas bume takune tlole, “Jubë weniji fë etle.” Na bu gali metafu têtatle, “Bobë weniji feilawa ho. Sebo lebutako nëgëme.”

¹⁰ Na bu Jisame anisasana itaita gali tlokwefle, “Ju ahwane kakë life elë asa jine elëkakëme.”

¹¹ Na kwe lebutako kleli bu fatini mëta lolime memonei mëtle.

¹² Na ahwane Jisame gali motlole, “Ju seme kë kleli belë jine elëkakëna, nëkaklutëma nanëglame.”

¹³ Na Jisas gali tlole, “Sobo lalewa eyeu.” Na ahwane kë home kile mototle na kleli belë mëtkëklutëme. Kë kleli këniiji mitlibe 2,000. Na bu fatini mago lake tu elë fëka mëtëmalita na tu mëta lasusugluwa mëtle.

¹⁴ Na kleli mëtlëma ho bu mëtlëbouja. Na kë gali li life li life asë mëtlëlëla. Na lebutako oneho mutuja kë wesibi hwi namoglomame.

¹⁵ Na bu Jisas belë fwa mutula na ahwane ëbame kë tetëbo mototlebë home mana hwi motlola. Bu lalë ëho wateho na këna tafa tle. Na bubë eso hanane yaya tletle. Na bu uli memëta.

¹⁶ Na ho bubë nabana kë hwi motlomabë wesibime, ho flime gali të mëtëtatëma. Ahwane kë tetëbo mototlebë hobë gali na klelibë gali mata të mëtëtatëma.

¹⁷ Na oneho Jisame hehë mëtlela. Bubë life mago luguju nalëgleme, li lifewa.

¹⁸ Jisas bu ihe mëta fe tle. Na ahwane ëbame kë tetëbo mototlebë ho anisasa gali tlole, “Bona manëyeuwo.”

¹⁹ Na kwe Jisas këme tole hana tletle. Na bu kë home gali tlole, “Jubë lifewa ejumo na feilawa wesibi Goto jume kë sle tēgetabë gali na jume kë maninibo tēgletëbë wesibi jubë ilawa mago home të eoutatëmeme.”

²⁰ Na fe təkake, kē ho tuju na Dekapolis magobē life elēme, Jisas bume kē sle togotlebē gali tē tētāgutēme. Na iniwa oneho bu aholokwane motlola na kle memētletla.

Jisas bu gli kētēglebē nēbame huju tētāmē na ko kē tēglekēfēbē mēse sle tle

²¹ Na kwe Jisas ihena lake tu jelēfowa ita su təkake. Na tu helefo mēta lebutako oneho loko mētletletla.

²² Na lotu lobē eso ho tisi. Kē hobē weniji Jairus. Jisame hwi tlole, na elebolime latitigotlewa.

²³ Na bume anisasana takune tlole, “Bobē tamo nēba tako tēbo lale, gli egleme ekēyo. Ju bobē lowa lalowa egisimene na toba gwa etatēme, ato titika naegleme na mana lalowa tafa naegleme.”

²⁴ Na Jisas buna ilawa mētēyeu. Na feilawa oneho mata esogo mēttagula. Na Jisasna gēgeniwa mutuja.

²⁵ Na jowa mēse kē onehona mutuja. Kē mēse bu we ita tēle tlibutu ko tle.

²⁶ Na kē mēse lili dokta belē yafe asē tēbelēfa, kwe bubē ato titika sle hana tletē. Na bubē baliti doktame yawe latlometēme. Na kwe bubē tēbo mana tēbetē. Titika hana tle.

²⁷ Na kē mēse bu Jisasbē kē ato sle gali aholokwane tletēme. Na bu onehonabē Jisasnabē nagi kēme tuju. Na bu Jisasbē leluju elēme tujutle. Na bubē ēho tobana lu tētatlē.

²⁸ Na bu melowene tēgleme nēgeme, “Bo tobana ēho mēta lu nogotlēna, bobē ato titika nalēgleme.”

²⁹ Bu ēho lu tētatlē na ko latewa tle. Na bubē ato melowene tletle, “Tēbo hana nelēfe, watitika nelēfe.”

³⁰ Na Jisas bu melowene latle, “Bobē kalēlego bome wali wafi kile lētānēfe.” Kēme nēgeme, bu swaya tle, na takune tle, “Bobē ēho ya lu lētānēne?”

³¹ Na bubē lowene esogo mēglelētlabē ho bume gali motlola, “Ju hwi hana elomene, lebutako oneho juna gēgeniwa kē egīyēubēye. Na ju fēyeme gali elene, ‘Bobē ēho ya lu lētānēne?’”

³² Kwe Jisas hwi tēbebokwake.

³³ Na kē mēse lowene tle, “Bubē kalēlego bobē ato mago tēbo wasle lētānēfe.” Na bu uli tēglebē, lili namētē. Na Jisame loliwa tisi tle. Na elebolime sēkefo miti tafa tletle. Na bu Jisame iniwa gali ble tētatlē.

³⁴ Na Jisas gali tolē, “Mola, ju bome lowene sle egletenēme nēgeme, jubē ato kēme titika lēletē. Na ju eiju. Tutune asa ele, lalowa tafa eoule. Na jubē tēbo tei sle lēletē.”

³⁵ Na Jisas mana gēgali tlelēbēē, na ho, Jairusbē lo mago wofu mana fata

tlelēkakile. Na Jairusme gali motlola, “Jubē nēba wagli elo. Ju tisame ita welili asa eletle. Matēbe.”

³⁶ Kwe Jisas bubē gali boblo tētātēme. Na lotu lobē eso ho, Jairusme gali tlole, “Ju tutune asa ele, bome fwa lowene sle egletenēme.”

³⁷ Na bu feilawa home hehē tletēme, bume esogo jwa namēglagulame. Pita, Jems, na bolijamo Jonname fwa tlelume.

³⁸ Na bu Jairusbē lowa fwa mutula. Na Jisas, bu se lego aholokwane tlome na ye lego mata aholokwane tlome.

³⁹ Jisas lowa tēkaklu na gali tlome, “Sobo fēyeme ye elone? Sobō fēyeme se etlone? Kē nēba gli hana elo. Ni tekwe egēbe.”

⁴⁰ Kwe bu Jisame tako soso memotlola. Na Jisas bume lo mago hehē tletēme, “Sobo kē mago kēkle ekako na eyeumo.” Na Jisas kē nēba bolijayaname botaname na bubē lowene esogo mēglelētlabē ho aomalē, kēme fwa tlelēkakume, nēba mogo kēme egēbebē lowa.

⁴¹ Na Jisas toba mēta fa tēta na bubē galina megali tolē, “Talita kumi.” Ebē galibē wayo mēlēgēbelalēle, “Mēsenēba tokwēfo, bo jume gali nolē, ju huju ele!”

⁴² Na bu lahujuwa tle na kē lo mēta asē tēbelēfa. Kē nēba bu we ita tēle tlibutu kēniji tafa tle. Na bu kēme hwi mētla, na klelego memētla.

⁴³ Na Jisas bume gali tlome, “Sobo ebē wesibi ho lime asa gali elolo. Na nōbo bume hi wesibi elēyome.”

6

Nasaret life mago oneho Jisame tēbojiwa motlola

¹ Jisas kē lifate kile tle na bubē lifatewa Nasaretwa tuju. Na bubē lowene esogo mēglelētlabē ho nagi mētletla.

² Tafawa olēna bu lotu lowa tuju na bu Gotobē gali onehome mana tē tētātēme. Na lebutako oneho, bu kē gali aholokwane motlola, na bu klelego memētletla na gali mētla, “Kē ho bu kē gali na kē lowene hamago fa lotlene? Na bu kē tiho wesibi na kē klelegowa wesibi bu melē kē logotomebē, habelē lalotomene?”

³ Sebo melowene nanēletla, ‘Kē ho bu lo gliji howa. Bu Mariabē nēba. Na bu Jems, Josep, Judas, Saimon nabē bolijahafe. Na bubē homolunino bu sebona tafa nēlāfe. Bu sebobē life mago hofe na bu kē lowene hamago fa lotlene?’ Bu megali mētla, na bume tēbojiwa memētletla.

⁴ Kwe Jisas bume gali tlome, “Iniwa fli life mago oneho bu Gotobē lowene mago gali tē lotokweflebē home tole mletla na gali mētla, ‘Kē ho bu lale homu.’ Kwe bubē life mago oneho, na bubē ilawa mago

oneho, na bubë weife mago oneho bume tole hana mletla na bu melowene hana mletla, 'Bu lale ho.' Hanane mu."

⁵ Na Jisas bu kē life mēta feilawa klelegowa wesibi blēge hana totometēme. Hanane. Bu jowa, jowa tēbo atona onehome fwa, toba gwa tētagutēme na sle totome.

^{6a} Na bume kē lowene sle jwa mēgletlabē onehome tako tutune latletēmemu.

Jisas bubë lowene esogo mēglelētlabē ho, Gotobē gali tēname na hobē tēbo ato slename jine tēbelēkakēme

^{6b} Na kwe Jisas bu kē lifate mēta gali tē tēbetokwakle.

⁷ Na Jisas bubë lowene esogo mēglelētlabē ho we ita tēle kēnijime gali telokwakēme na bu mitisitla. Na bu tlemalē tlemalē home jine tēbelēkakēme. Na bu wesibi fenene blēge lotome, kēha afutuku bume gwa tētātēme. Bu ahwane onehobē ato mago kē afutukuna hehē namēgletēmame.

⁸ Na bu kēme mana tafa mēta, na gali tleme, "Sobo egēyeuna, sobo feilawa wesibi asa ehoujo, asē lijiwa egehujome. Sobo hi wesibi, musu, baliti musuna asa ehoujo. Matēbe.

⁹ Na sobo juba jibowa ehwēyome, kwe sobo hihijika ēho asa ehoujo. Ato mago ēhowa egehujome."

¹⁰ Na bume ita gali tleme, "Sobo li lifatewa tuhu egulona na ho some no lēglēyona, sobo kē lo mēta fwa tafa elome. Sobo kē lo mēta tafa egelobēē, na ita mana eyume.

¹¹ Na sobo li lifewa tuhu egulona na ho some nēno hana mēglana na sobobē gali aholokwaneme tole hana mēglana, kwe sobo kē life lakilewa elome. Sobo kē life kile egelona, kwe sobobē juba mago flēke bubë naba li mēta bu elome. Bu some kēme hwi mēlēyome na melowene namēglame, 'Fēyeme tēbo nilitayane? Goto seme tēbo lēgētanamefe.'"

¹² Na kwe bubë lowene esogo mēglelētlabē ho mana mutuja. Na bu iniwa onehome megali mētaguma, "Sobo tēbo lowene aholokwana ti elome na lale lowenewa esogo elelēlome."

¹³ Na bu feilawa ahwane, onehobē ato mago hehē mētagumetēma. Na bu lēkaluwa welē tu tēbo atona onehome tefo mētētāgumetēma na bume sle mototoma na bu lalowa tafa mēta.

Eso ho Herot bu Jisame meweniji latle, "Home kē baptais togotomebē, Jonfe"

¹⁴ Iniwa lifatebē oneho, bu Jisas onehome kē sle togotomebē gali waaholokwane motokouja. Na eso ho Herot bu kē gali mata aholokwane tle. Fli oneho bu megali motokouja, "Jisas ebē

kwe, onehome kē baptais togotomebē Jon, tekwe nēge, matēmatē mago huju tle. Kēme nēgeme, kē klelegowa wesibi melē blēge kēme lotome."

¹⁵ Na fli oneho megali lamētla, "Ebē kwe, Elaija tekwe nēge, matēmatē mago huju tle." Na fliye kwe megali lamētla, "Ebē kwe, Gotobē lowene mago gali tē lotokweflebē ho, tekwe nēge, matēmatē mago huju tle. Bu ētanifu Gotobē lowene mago gali tē motokweflabē ho fenene."

¹⁶ Na eso ho Herot bu kē gali aholokwane tle na gali tle, "Bu home kē baptais togotomebē Jonfe. Ēbame bu wame home boblo logotomebē home gali tlole, na bu tuju na Jonme mou lokwati tlē tujette. Na bu matēmatē mago wahuju tle."

¹⁷⁻¹⁹ Ētani eso ho Herot bu bolijamobē, Filipbē, mēseme hijika totle. Kē mēsebē weniji Herodias. Jon Herotme itaita megali latlokwefle, "Blijamobē mēseme kē hijika egotlebē, kē lale lowene nane. Weye." Kēme nēgeme, Herodias bu Jonme tako enisusu latletemu na bume mogo nalē tēkleme tole tletle. Herodias bu Jonme wame togloleme nēgeme na eso ho Herot bu home kēme jine tlēle, Jonme senē tabana lei lotleme na kalabusu lowa tuku lēleme, Herodias bume tēkle egotlelime.

²⁰ Eso ho Herot bu Jonme melowene latletle. "Bu lale homu na Gotobē lale lowene esogo lēglelētlebē ho." Na bu Jonme uli kēme tletle na bume ululu sle kēme totle, bubë mēse Herodias tēkle egotlelime. Bu Jonbē gali yafe aholokwane tlole, maninibona tēbo metletle na tako tutune metle. Kwe bu Jonme aholokwaneme tako tole latletlemu.

²¹ Na kē nalēwa, eso ho Herot bu feilawa hi wesibi loko tētāmē, bota bume kēna fu totlebē olēna fleflesu hi nalēglelēmeme. Na Herodias bu melowene sle latle, "Bo metole nanelē, kē fleflesu hi nalē, Jonme mana tēkle nogotlēmē, mogo nalē." Na Herotbē gavmanbē eso ho, na wame home boblo mogotomabē eso enēne na Galili provins magobē leitabo ho bu kē fleflesu wesibi hime mitisiya.

²² Kē enēne bu mana hi motokouja na Herodias boko mana tisi tēme, elefi naegleme. Na kē layo mēse bu elefi tle. Na eso ho Herot na buna kē hi mētlabē ho bu kē elefi hwi motlotēya, mēmaune lamētlētēyamu na bubë elefime tako fleflesu memētletēya. Na eso ho bu kē layo mēseme kēme gali tolē, "Ju fēye wesibi tole eletlene? Ju wesibi tole laletlēye, bo jume kē wesibi nēglēmē."

²³ Na eso ho Herot bume iniyafememu gali tolē, "Bo jume nēgali galimemu gali nolē. Ju wesibi tole laletlēye, bo jume kē

wesibi nëglème. Na ju metole eglena, bobë iniwa wesibi fu notometème na jume nëlème, na bobë lifate mata tlë nëtatème na jebelèfu jume yo nolème, ebè lalowa, bo tako tolemu nanelè.”

²⁴ Na kè layo mèse bu tuju na botame takune tolè, “Bo bume fèye wesibime gali noglolèmene?” Na bota kème gali tolè, “Ju bume, home kè baptais togotomebè, Jonbè esome gali eglonème, kè eso nalèglème.”

²⁵ Na kème kè layo mèse bu eso ho belè ita hokweinawa tuju na gali tlole, “Bo metole nanelè, ju eli, home kè baptais togotomebè, Jonbè eso mou lokwati tlë etatle, na kè eso bletè èhou mèta tuku elème na kè manogwa bome enènème, hwi nanoglolème.”

²⁶ Eso ho bu kè gali aholokwane tolè na bu tako maninibo metle. Kwe bu kè hi tèglèlèmèbè oneho, bubè iniyafe gali aholokwane motlolame nëgème na bu kème tiniji tletème. Kème nëgème bu kè mèsebé gali hana boblo lètatème.

²⁷ Na kème, bu wame home boblo logotomebè home, gali tlole, “Ju ejume, na Jonbè eso mou lokwati tlë etatleme na bome ehitenème.” Na kè wame home boblo logotomebè ho, bu kalabusu lowa tuju na Jonbè eso mou lokwati tlë tètatile.

²⁸ Na bu Jonbè eso bletè èhou mèta gwa tètatile na tehile na layo mèsème tlèkakiji. Na layo mèse kè eso tehule na botame tujuwelè.

²⁹ Na Jonbè lowene esogo mëglèlètlabè ho bu Jonme kè tèke toglobebè gali aholokwane mètla na bu mutuja na Jon mogome fa mototla na aniji fuluju matèmatè mèta gwa mutujetla.

Jisas bu hi wesibi 5,000 home sa tètātème

³⁰ Jisas, Gotobè gali tème kè jine tèglèlèkakèmbè ho, ita mitisiya na Jisas mèta loko mètèlèlèkakèjaya. Na bu iniwa wesibi kè mètlabè na onehome kè tè mètètagutèmabè gali Jisasme tè mètètatla.

³¹ Kwe feilawa oneho mitisikefètèmame nëgème na Jisasna bubè lowene esogo mëglèlètlabè hona bu kè nalè kème haha tafu hana mototla na hi hana mètla. Na Jisas bubè lowene esogo mëglèlètlabè home kème gali tlole, “Te, mana manuja, hojwa tabo elè. Tafa sle nanèglame.”

³² Na bu ihe mèta fèfe mètla na buwa hojwa tabo elè mutuja.

³³ Na feilawa oneho bu hwi mètlaguma na lowene mètla, “Jisas lalèlèlumefe, bubè lowene esogo mëglèlètlabè home.” Na kème nëgème lilife lilife mago oneho bu Jisasna kè mutujabè life elè kème fèka motokouja na kè lifewa bu afina fwa mutula. Na Jisas bubè lowene esogo mëglèlètlabè home nagi fwa tuelèlème.

³⁴ Kème nëgème, Jisas bu jelèfowa fwa tuele na bu kè feilawa onehome hwi tlole. Bume mehwi latlome. Bu sipsip kleli, ho lèglème jwabè fenene. Ho bume hana lèglème jwabè fenene. Ho bume hana taitame. Na bu bume tako maninibo kème tletème. Na bume feilawa gali tè tètātème.

³⁵ Tokwafe, taboklè mu, Jisasbè lowene esogo mëglèlètlabè ho bu belè mitisiya na bume gali motlola, “Ebè taboklèmu na ebè hojwa life. Sebo hi wesibi hamago fa nogotlamene? Hanane mu.

³⁶ Te, ju onehome mana jine ebelèkakème. Loli life elè fwa matliwaya, hi wesibi balitina glo namèglame.”

³⁷ Kwe Jisas bubè lowene esogo mëglèlètlabè home gali tafu tètātème, “Hi wesibi bume sobo eglèmome.” Na bu Jisasme takune motlola, “Èèè, ju melowene lalene, ‘Sebo bletè nage 200 balitina glo nëlamene na bume nëlèmame?’ Sebo kèha baliti hananefe.”

³⁸ Na bume takune tlole, “Habenuju bletè nage mèbetèyone? Sobo hwi ejuwelèmo.” Na bu hwi mutujuwelèma na ita mitisiya na Jisasme gali motlola, “Sebo tobali bletè nage mèbe na mo tèle mèbe.”

³⁹ Na Jisas bume gali tlole, “Sobo lalè agosaba mèta loko elagujome na tafa ekoujome.”

⁴⁰ Na bu iniwa tafa motokouja. Fli tafa mètlabè we lujuafe we oneho na fli tafa mètlabè 50 oneho.

⁴¹ Na Jisas kè tobali bletè nage na tèle mo glo tle na hwi tokwake na Gotome lalè gali tlole, “Ebè bletè nagenà mona yaha fèyeme enènane?” Na bu klelegowa wesibi blège totle na kè bletè nage fufu totome na bubè lowene esogo mëglèlètlabè home tème, onehome sa namègètātème. Na bu kè tèle mo mata fufu totome na sa mètètagutèma.

⁴² Na bu iniwa hi mètla na imo sosolo mototoma.

⁴³ Na bu bletè nage lèna, mo lèna we ita tèle basketè musu mèta mètèselokwaya. Na kè basketè musu èfowa lakalewa mètle.

⁴⁴ Feilawa oneho bu kè bletè nage hi mètla na hobè tabèi kè niji 5,000 bu onename nèbalename hana tabèi mètla.

Jisas bu lake tu matawa asè tole

⁴⁵ Na kè nalèwamu, Jisas bubè lowene esogo mëglèlètlabè home, gali tlole, “Sobo ihe elè fèfe elome na jelèfo elè Betsaida lifatewa su ekakome.” Na bu iniwa onehome jine tèbelèkakème. Buwa lètabe nalèglème.

⁴⁶ Onehome afina jine tèbelèkakème, na bu fatiniwa tokwale, Gotome gègali nalogolèlème.

⁴⁷ Na atome hwi olèna, bubè lowene esogo mëglèlètlabè ho lake tu ku mèta ihena

kakëha mëtemula na Jisas lake tu helefo mëta tlibe.

⁴⁸ Na Jisas bu hwi telokwakëme, bu ihena yafe yegu motokouja, kwe flelu ihe yelu boblo tégëtatëmeme nëgeme, na ihe alabuju këme tiwatëme. Tokwafe, fole olëna Jisas lake tu matawa wa bu belë tisi tëme. Bu sigli lëgetokwakëmeme kofene.

⁴⁹ Kwe bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho bume hwi motlola, tu matawa wa asë tole. Na bu meweniji lamëtla, “Alibahowa.” Na bu afëfleina memëtla.

⁵⁰ Na iniwa bume hwi motlola na uli memëtla. Kwe Jisas bume hokweinawa gali tlome, “Sobo uli asa elo. Bo tekwe nëge. Sobo lalowa tafa elo.”

⁵¹ Na bu ihewa fe tokwake na buna mëtëtabëya. Na flelu latliwa tëkake. Na bu klelego memëtla.

⁵² Jisas tobali bletë nage feilawa onehome sa tëtätëmena, bubë kalëlego olafa tëtätëme. Kwe bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho kë lowenebëme lowene sle hana mëtlela, aholokwana timu mëtla. Këme nëgeme tu matawa wa kë asë tégelëbë na flelu kë tli tégëbebëme klelego këme mëtlela. Bubë lowene mana yaya tletëmemu. Bu bubë kalëlego, lowene sle jwa mëgletlame nëgeme.

Jisas bu feilawa tëbo atona onehome Genesaret lifate mëta sle totome

⁵³ Jisas, bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, lake tu su mëtëkaka na Genesaret lifatewa fwa mëtëtëkekëya na ihe kesi mëtëtaya.

⁵⁴ Bu ihe mago, helefo elë fëfe motokwaka, na hokweinawa oneho bu Jisame hwi motlola na weniyanë mana mëtëselëla sle mëtla.

⁵⁵ Na ho bu kë lifate li mëta kë lëgëbagubë lifatewa fëka fëka mëtëbelëfaya na onehome gali mëtlaguma. Na oneho, bu Jisas kë tafa tuglebë gali, aholokwane mëtla na bu tëbo atona onehome sanëneme gogwa mëtla na bu belë mëtlesuma.

⁵⁶ Na iniwa tatako lifate elë na tokwëtokwë lifate elë Jisas bu kë tuhu tokoubë, oneho kë mëta loko mëglelëkëfëyabë lifeku elëme, tëbo atona onehome kë belëme mëtleluma. Na bu Jisame niasasana gali motlola, “O masiwafe, kë tëbo atona oneho, jubë ëho mëta fwa lalowa lu mëtomene, sle namëglame.” Na iniwa oneho melë kë mëtlabë, bu laslewa mëtla.

7

Gotobë tafa sle gali homubë tafa sle galime boblo lalotle

¹ Farisi enëne na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë enëne fli, Jerusalem

lifate mago kë mitisiyabë, bu Jisame loko mëtlelëta.

² Na bu mehwi motloma, Jisasbë lowene esogo mëglelëtlabë ho fli, bu hi wesibi hi mëtla kwe bu toba afina swa swa hana motoma, bosenlenibë tafa sle gali fene lëbetëme.

³ Farisi enëne na fli Juda life mago enëne bu bubë bolijafujunibë lowenewa esogo mëtlelëtëma. Bu melowene mëta tafa mëtla. “Toba afina swa hana motomana, bosenlenibë tafa sle gali fene tëbetëme, kwe bu hana hi mëglame.”

⁴ Na bu maketwa mugujana na migisiyana na tu tefefo jwa mëglana, bosenlenibë tafa sle gali fene tëbetëme, kwe bu hana hi mëglame. Na bu lili lowene mëta tafa mla, bosenleni fenene tafa mëtla. Bu mëlamelekefëya, bu blete, kabo, sospenë, na ni labuku mata swa motokwefëma. Bu bosenlenibë lowenewa esogo metlëtëmame nëgeme.

⁵ Na Farisi enëne na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë enëne, bu Jisame takune motlola, “Jubë lowene esogo mëglelëlabë ho bu sebobë semlenibë lowene esogo jwa fëyeme mëlëlëlane? Bu hi wesibi manawa fëyeme hi mëtlekefëyane? Bu toba afina swa hana motomana, bosenlenibë tafa sle gali fene lëbetëme.”

⁶ Na Jisas bume gali tlome, “Ètani anebo, Gotobë lowene mago gali tëtë tokweflebë ho, Aisaia, bu some nëgali galime gali tolëyo. Sobo sosogëna hofe bu fene yahi tle. Bu Gotobë gali meyahi latle, “Kë oneho bu bome bubë ëfalëbo nawa mëtë mëgëtanana, “Goto lale homu.” Kwe bu bome bubë lowenena iniwa tole hana mëtlelëna, na lowenena, lowene sle hana mëtlelënamu.

⁷ Bu melë lamëtla, bu onehobë tafa sle galiwa tëtë mototokwefla kwe mesosogëna lamotloma, “Kë tafa sle gali ebë Gotobë gali.” Bu bome megali kë moglonabë, “Goto ju lale ho, sebo jume tako tole nanëletëyo,” kwe bome lowene sle hana mëlëtëna bubë lowene mëta. Këme nëgeme bu kë galina bome blawa gali molona.”

⁸ Jisas ita megali tle, “Sobo Gotobë tafa sle gali aholokwana wati telo. Eholo hana elo. Na sobobë bisenlenibë lowenewa eholo. Sobo Gotobë gali, bisenlenibë lowenena lëlamu latatelo.”

⁹ Na Jisas bume fli gali megali latlome, “Sobo Gotobë tafa sle gali kaiselo boblo etokweflo na sobobë lowene mëta fwa etabo. Sobo kë lowene tako lëbeteyo.

¹⁰ Ètanifu ho Moses gali tle, ‘Sobo bitaname, blijayaname boblo asa etomo na bubë galiwa esogo elëlëtëmome.’ Na bu li gali megali tle, ‘Ho botaname o bolijayaname tëbo gali loglomena kwe ho

bume mogo nalë tëkle mogotlame.’

¹¹ Moses kē gali megali latlëyo kwe sobo megali latlekefo, ‘Ho bolijayaname botaname megali loglomēna kwe ebē lalowa, “Ayana beēna masiwafe, ebē wesibi some nēgaitome fene kwe bo ebē wesibi Gotome wafi aniji tlometelēfe.”

¹² Ho bu kē gali, bolijayaname, botaname gali loglomēna, na bu botaname, bolijayaname, lēgaitame jwa nēgena sobo megali egelome, ‘Ebē lalowa. Bu Gotome wafi aniji tlometle.’

¹³ Sobo kē gali megali egelona, sobo bisemenibē lowene mago galiwa tē etatemo na Gotobē gali kēna lēlamu latlo. Na sobo feilawa tēbo wesibi kēha memelē latokwefēmofe.’

Jisas, bu Gotobē naba lime, home kē tēbo mogotomebē wesibime, gēgali tle

¹⁴ Na Jisas onehome gali telokwakēma na bu mitisitla na bume ita gali tē tētatēme, “Sobo iniwa aholokwane elome na lowene sle etelolome.

¹⁵ Iniwa wesibi, ho bu kē hi mēglekefēyabē, kē wesibi Gotobē naba lime home tēbo hana mogotomeme. Hanane. Kwe wesibi hobē lowene mēta kē lēgelubebē na lēkaklibē, kē wesibiwa Gotobē naba lime home bu tēbo motomeme.

¹⁶ Ho bu aholona, bu ebē gali sa aholokwane sle lēle.”

¹⁷ Jisas kē onehome hune totome na bubē lowene esogo mēglelētlabē hona lowa mētēkakluja. Na bubē lowene esogo mēglelētlabē ho bume kē waflē gali wayome takune motlola.

¹⁸ Na bume gali tlome, “Sobo mata wayo gali yaya laletelone? Sobo kē waflē gali lowene hana elone? Sobo aholokwane elo. Iniwa wesibi, ho bu kē hi mēglekefēyabē, kē wesibi Gotobē naba lime home tēbo hana mogotomeme.

¹⁹ Kēha wesibi hobē lowene elē nane muju. Weye. Bu aliji elē fwa muju na gu namela. Kēme nēgema bu home tēbo hana mogotomeme.” Jisas bu kē galina seme melē lēlekuju latletēna, sebo lalowa iniwa hi wesibi hi nēglame. Hi wesibi bu seme Gotobē naba li mēta hana tēbo mēgētaname.

²⁰ Na Jisas bu ita gali tle, “Wesibi hobē lowene mēta lēgelubebē na lēkaklibē, kē wesibi Gotobē naba lime home buwa tēbo mogotomeme.

²¹ Bo kēme gali nelē, hobē lowene mēta kē lelubebē wesibi bu melē: Tetēbo lowene, lisē lowene, tokli lowene, home mogo nalē tëkle lowene,

²² hona mēseme lisē egelēbē lowene, mēmaune lowene, sosogēna lowene, aholabu lowene, gēglē lowene, li home gali

fa lowene, home agalēklebē lowene na yayaha lowene.

²³ Kē iniwa tēbo lowene, hobē lowene mēta melubetēme na mēkakli na Gotobē naba lime home bu tēbo motomeme.”

Fonisia lifate mago mēse bu Jisisme lowene sle latletle

²⁴ Jisas, bubē lowene esogo mēglelētlabē hona, kē lifate kilē mētla na Tair lifatebē tokwēfo lifekuwa mutuja. Bu fwa mutula na Jisas bu li lowa hwelutuwa tēkaklu, oneho bume sosalē mogotalime. Kwe bu mogweliha hana tafa lēgleme, oneho bume wahwi motlola.

²⁵⁻²⁶ Na mēse li bu megali aholokwane tlome, “Jisas bu lo mēta kē tafa lēle.” Na bu hokweinawa bu belē tuju tle. Ahwane tēbo kē mēsebē nēbabē ato mēta lētabetēme nēgema na bota Jisas belē hokweinawa kēme tisi tle na elebo lime busubu tletle. Na bu Jisisme anisasana gali tlole, “Jisas, ju ahwane tēbo bobē nēbabē ato mago kē elēkakētē.” Kē mēse bu li lifate mago mēse. Bu Siria lifate mago na bubē lifekumu Fonisia. Bu Juda lifate mago mēse hanane.

²⁷ Na Jisas bu melowene latle, “Juda life mago oneho bu nēbaleha na fli life mago oneho bu amale ha. Na bu Juda lifate mago onehome afina naitamēme.” Na bu kē mēseme waflē gali latolē, “Bo nēbalebē hi wesibi amaleme afina hana nēglēmēme. Weye. Bo nēbaleme afina nēglēmēme.”

²⁸ Kwe kē mēse bume gali tafu tētatle, “O tako ho, jubē gali nēgali gali. Kwe ama mata, lo malu mēta kē tafa mēlekēfēbē, bu nēbalebē lēne hi wesibi, kē mitigokēfēbē mehīhi mēlekēfe. Na ju bome mata lēne hi wesibiha aitane.”

²⁹ Na Jisas bume gali tolē, “Ju bobē gali lale lowenena tafu etatenēfe. Kēme nēgema, kē ahwane tēbo jubē nēbabē ato mago wakile lētamē, jubē lowa ita lalowa ejume.”

³⁰ Na kē mēse bubē lowa ita tuju. Na bubē nēba ni labuku mēta hwi tolē na bu lalowa tafa tletē. Kē ahwane bume wakile tēta.

Jisas bu aholo titiji tabo na gali mumu tabo home sle totle

³¹ Kē nalēwa Jisas Tair lifatebē tokwēfo lifeku kile tle na Saidon lifate sigli tētagule na Dekapolis provins sigliwa tētagule, na Galili lake tu elē fwa tule.

³² Na bu aholo titiji tabo na gali mumu tabo home bu belē mētlesula. Na bu Jisisme anisasana gali motlola, “O masiwafe, jubē toba kē hobē ato mēta gwa etatle, sle nalēgleme.”

³³ Na Jisas kē home no tlēle na onehome hune mētelo. Na Jisas toba ku bubē aholo fuluju elēme sei tlēmetle. Na tokwafe bubē toba ku mēta nagutaba tihēle tle na kē hobē aleji mēta gogwa tletle.

³⁴ Na Jisas heven lifewa hwi tokwake, na tako maninibo lowenebê haha tafu totle. Na bu kê home, bubê galina, megali tole, "Efata." Kê galibê wayo melê lëgêbelalê, "Tika eletelo."

³⁵ Na kê hobê aholo latikawa metletle na bume gëgali lëglebê lowene tisitle na bu lalowamu gëgali tle.

³⁶ Na Jisas onehome hehê latletême na fii onehome gali moglomalime, "Bo kê nogotlëbê wesibime fii onehome asa gali elomo. Matêbemu." Bume yafe hehê tletême, kwe bu boblo lamototla, na Jisas togotlëbê wesibime gëgali motokoutla.

³⁷ Na oneho kê hobê sle gali, aholokwane mëtla, na klelego memëtletla. Na bu gali mëtla, "Euowe! Iniya wesibi bu melê kê lotomebê, lalowamufe. Bu aholo titiji tabo hobê aholo titika lotometême na gali mumu tabo enêneme mata sle lotometême."

8

Jisas bu 4,000 onehome hi wesibi tlême

¹ Kê olêna, feilawa oneho Jisasme ita loko mëtletlêta. Na bu hi wesibi hanane. Na Jisas bubê lowene esogo mëglelêtlabê home gali telokwakême. Na bu mitisitla. Na Jisas bume gali tlome,

² "Bo ebê onehome maninibo nanêletême. Bu bona aona olê tafa nêla na bu hi wesibi jwa.

³ Na bo bume fonoba jine nêgelëkakêmêna, kwe bu alêgeme foneme nabasahoba mëglame na migitigwëyame. Fli bu kakê mago mitisiyame nêgeme."

⁴ Na bubê lowene esogo mëglelêtlabê ho, bume takune motlola, "Sebo hi wesibi hamago fa nogotlamene, kê onehome kê nêglêmame? Ebê afloko mëtla ho tafa jwa, mëglame nêgeme."

⁵ Na Jisas bume takune tlome, "Sobo habenuju bletê nage mëbetëyone?" Na bu megali motlola, "Sebo tobali ita tèle kënijiwa nehëwëyafe."

⁶ Na Jisas onehome gali tlome, "Sobo tafa ekoujome." Na bu kê tobali ita tèle bletê nage glo tle, na Gotome gali tole, "Weê, ebê bletê nage, yaha fëyeme enênane." Na bu klelegowa wesibi blêge totle na kê bletê nage fufu totome na bubê lowene esogo mëglelêtlabê home tlême. Na bu onehome sa mëtëtagutêma.

⁷ Na bu tèlewa mo mata mëtehëya. Na Jisas bu kê mo glo tle na Gotome gali tole, "Weê, ebê mo yaha fëyeme enênane." Na bubê lowene esogo mëglelêtlabê home gali tlome, "Sobo ebê mo mata, onehome sa etatemo." Na bu kê mo mata sa mëtëtatêma.

⁸ Na oneho bu yafe hi mëtla, kwe bubê imo sosolo mototomame nêgeme, na lêne mana sigenê metletême. Na kê lêne hi

wesibi mëtëselokwaya na bu tobali ita tèle basketê musu têtäfu mototoma.

⁹ Kê onehobê tabei këniji 4,000.

Na Jisas onehome jine telëkakême.

¹⁰ Na kwe, bubê lowene esogo mëglelêtlabê home ihe mëtla fe tletême, na Dalmanuta lifate elê mutuja.

Farisi enêne, Jisasme takune motlola, klelegowa wesibi blêge logotlëbême

¹¹ Bu Dalmanuta lifatewa fwa mutula na Farisi enêne bu Jisas belê mitisitla na mana Jisasna kofe kofe gali mëtlelogwaya. Bu Jisasme sogêneme su namogotlame fene na gali motlola, "Ju seme klelegowa wesibi li lebotane etatêna. Sebo jume melowene nanêgletëyome, 'Goto jume kê jine tégelëbakêbê hofe.'"

¹² Na Jisas wabelê tle na gali tlome, "Sobo, ebê olêna kê tafa egelobê oneho, bome klelegowa wesibi lebotane nogotlëbême, fëyeme takune enonane? Bo some nêgalimu nanêlëyo, bo klelegowa wesibi lebotane hana nogotlëme, sobo melowene naegletêname, 'Goto bome jine tlênêfe.' Matêbe mu."

¹³ Na bume hune mototoma, na ihe elê fêfe mëtla, lake tu jelêfo elê su namëkakame.

Jisas bu Farisi enênebê na Herotbê têtë loweneme ululu sle galime gali tlome

¹⁴ Bu lake tu mëtla mana mëtemula na bubê lowene esogo mëglelêtlabê ho bletê nage mëtehouja hana mëtla, aholokwana ti memëtla. Bu jowa bletê nagewa, ihe mëtla têtë.

¹⁵ Na Jisas anisasana gali tlome, "Sobo Farisi enênebê na Herotbê bletê nage sêse wesibime ululu sle saelo."

¹⁶ Na kwe bubê lowene esogo mëglelêtlabê ho bu blalo gëgali mëtla, "Bu kê gali fëyeme gali lëlene? Sebo bletê nage nêgehëwëja jwa nêglame nêgeme na bu kême gali lëlenawa."

¹⁷ Kwe Jisas bubê gali walowene tletême, na bume megali tlome, "Sobolalo mëgëgali fëyeme elone, 'Sebo bletê nage alujawa.' Sobobê lowene lëgëbetëyo hana lëlene? Hee! Sobobê lowene yaya lalêletëyone? Hee!

¹⁸ Sobo nabana, kwe sobo hwi hana elomo. Na sobo aholona, kwe sobo aholokwane hana elo. Bo bletê nage kê sa tégëtatemëbê lowenebême, lowene hana elone, aholokwana fëyeme ti telone?

¹⁹ Ebame, bo tobali bletê nage 5,000 home kê fufu totometemëbê, lili kê mëglebê bletê nagena, habenuju basketê musu têtäfu totomone?" Na bu gali motlola, "Basketê musu we ita tèle këniji."

²⁰ "Na ebame, bo tobali ita tèle bletê nage 4,000 onehome kê fufu totometemëbê, lili kê mëtëglebê bletê nagena, habenuju basketê musu têtäfu totomone?" Na bu gali

motlola, “Basketë musu tobali ita tële këniji.”

²¹ Na bu gali tlome, “Sobo kë wesibi wahwi tlofofe kwe sobo aholokwana fëyeme ti elone, bo some këha wesibi melë lalowa nëgetatëyome.”

Jisas bu naba titiki tabo home, Betsaida life mëta, sle totle

²² Jisas, bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, Betsaida lifewa tuhu mëtla. Na naba titiki tabo home bu belë mëtlesula. Na Jisame anisasana gali motlola, “Masiwafe, ju ebë home toba gwa etatle, sle nalëgleme.”

²³ Na Jisas kë naba titiki tabo hobë tobame fa totle na bume lifeku mëglëbo elëme fe tlelëkakle. Na bubë naba mëta nagutaba tihele tletle. Na bu toba kë home gogwa tletle na takune tlole, “Ju wesibi hwi elome o hanane?”

²⁴ Na kë ho hwi tle na gali tlole, “Bo home asëna mehwi nanolomë kwe bume ti fene hwi nolomë.”

²⁵ Na Jisas toba bubë naba mëta ita gogwa tletle. Na kë ho ita hwi tlekkake, na bubë naba lalowa mëtëbetle. Bu iniwa wesibi hwi sle tlagume.

²⁶ Na Jisas bume bubë lowa jine telëkakle. Na gali tlole, “Ju lifeku elë asa ekaklu.”

Pita megali latle, “Jisas, ju ebë ho kë nëgebë, Goto jume kë aniji tëglebë ho, onehome nëno naegleme”

²⁷ Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, Sisaria Filipai lifate li mëta kë mëgëbagubë lifatewa asë mëtëbelëfaya. Bu alëge mëta mana asë mëtla, na mana takune tlole, “Oneho bome habelë lowene lamëletënëne?”

²⁸ Na bu gali metafu mëtëtatla, “Fli howe megali lamla, ‘Onehome kë baptais togotomebë Jon, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.’ Na fliye megali lamla, ‘Elaija, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.’ Na fliye megali lamla, ‘Ëtanifu Gotobë lowene mago gali të totokweflebë ho, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.’”

²⁹ Na Jisas bume takune tlole, “Na sobo ee, sobo bome habelë lowene lalone?” Na Pita bubë gali tafu tëtatile, “Ju ebë ho kë nëgebë, Goto jume kë aniji tëglebë ho, onehome nëno naegleme.”

³⁰ Na Jisas bume meheheë latletëme, “Sobo kë galibëme onehome asa gali elomo. Matëbe.”

Jisas gali tlole, “Bo gli nëgelëme na huju nelëme”

³¹ Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home, meokokwe sle wafi tlole, “Tokwafe bome, Gotobë life mago home, lebutako elili na hobota migisitenëme na bo kë mëta tafa nelëme. Na lotu letitabo ho na Gotobë

lo mëta wege mëglabë eso enënëne, na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho, bome hehë mëgletëname na mogo nalë tëkle mëtaname. Na bo tële olë nebëme kwe aona olëbëye huju nëgelëme.”

³² Na bu kë gali të sle tëtätëme. Na Pita Jisame mëglëbo elë fe tlelëkakle na bume anisasana këkale tlole, “Ju këha gali fëyeme gali elene? Kë galime asa gali ele. Matëbemu.”

³³ Na Jisas swaya tokoketëme na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho flime hwi tlole na Pitame anisasana këkale tlole, “Ju Satanha gali elë. Ju kë mago fe ekake. Ju këha wesibi lowene eglëtëmena, kwe ju Gotobë lowene mëta nane tafa ele, weye, ju hobë lowene mëta fwa tafa ele!”

³⁴ Jisas bu onehome na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho name gali telokwakëme. Na bu mitisitla na bume gali tlole, “Ho bome na bobë lowenerne esogome tole lëglëna kwe bu ebë life magobë lale wesibi, bu kë tole lëgletëmebë, aholokwana timu sle sa lële na glime ulijwamu lëleme. Ho bume warne gali moglolana na bume mogo nalë tëkleme gali mëglana, bu uli jwa lëleme na bome mana esogo lëlenënëme.

³⁵ Ho bu melowene lëglëna, ‘Bo Jisame esogo nëglëlëläna fli ho bu bome tēbo mëgëtaname.’ Na bu, bubë ato uli lëglëlëläna na bome hana esogo lëglënenëna, kwe këha ho bu tēbo liglitame. Kwe ho bu bome lowene lëgletënëna na Gotobë lale anebo galiwa lowene lëgletëna na bubë ato uli hana lëglëlëläna kwe kë ho bu hana tēbo liglitame. Ho bu kë home mogo nalë tëkle mogotlana, kë gli sle nane lële, weye, bu unaunalëme lale tafa lëgleme.

³⁶ Ho bu ebë life mago iniwa wesibi glo lëglëna, na kë ho bu hel life mëta tēbo liglitana, kwe kë wesibi bume habëna mëgaitalemene? Weyewa. Hana mëgaitalemumu. Bu blawa glo lële.

³⁷ Ho bu Gotona unaunalëme tafabë, wesibina hihijika lëglemene? Weye. Hanane mu.

³⁸ Tokwafe, bo kë nëgebë kwe, Gotobë life mago ho, bo ita nigisime. Bo bobë ayabë kljiha, kë u lëglebë elulegona na Gotobë enselna iniwa nigisiamme. Oneho bu Gotome tēbojiwa mëgletlame na tetēbo lowene mlame. Na bu mago ho li, bo kë okokwe noglëyobëme na bome tiniji lëgletënëna kwe tokwafe bo nigisina, bo mata kë home kofayame tiniji nëgletelëme.”

9

¹ Na Jisas bume ita gali tlole, “Bo some nëgali galime gali nolëyo. So mago emëta kë eglëbobë bu mana neme na Goto onehome kë tafa lëgletëmebë olë mana tako

kalëlegona fata lëgleme. Na bu kë olë mana hwi mololame.”

Jisasbë ato bu li wenianena fata tle

² Tobali ita jowa olë yawe motlola, na kwe Jisas, bu Pita, Jems, Jon name nëno tle. Na tako fatiniwa tilekome. Na buwa tafa mëta. Bu Jisame hwi moglolabë na mana bubë ato li wenianena hihijika tletle.

³ Na bubë ato mago ëho, olëha mëtëbetle, na bu tatiwamu mëtëbetle. Ebë life mago oneho bu ëho itaita swa mogotomana, kwe bu Jisasbë tatiwa ëho fenene këha hana mëtëbetëme. Bubë ëho tatiwamu nëgëme.

⁴ Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, bu ëtanifuho Elaijaname, Mosesname hwi motloma, bu Jisasna gëgali mëta.

⁵ Pita bu këme hwi tlome, na Jisame gali tlole, “O Tisa, bo tako fleflesu nanelë, sebo ebë life mëta kë tafa nëglabë. Sebo aomalë, aona afeteni tli lo gigliji nëglame. Li jubë lo, li Elaijabë lo na li Mosesbë lo.”

⁶ Kë aomalë ho bu tako uli mëtlame nëgëme, na Pita gali lowene sle jwa tëgleme nëgëme, na bu kë galime blawa këme gali tle.

⁷ Na oloba tetujule na bume iniwa lamu totome. Na Goto kë oloba mago gali tle, “Ebë bobë nëba, bo tako tle nanëletelë. Sobo bubë gali aholokwane elolome.”

⁸ Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho yafe hwi mëtebokwaka, kwe bu Jisame kë gëgali mëtlelëlobë home hana hwi motloma. Bu Jisame fwa hwi motlola. Wenianame aotome fene hwi motlotla, këhawa ita hwi motlola.

⁹ Bu fatini mago kle mëtëmalitaya, na Jisas bume gali tlome, “Sobo ëje kë hwi eglobë wesibi lili onehome asa gëgali elelëmo. Awi. Kwe tokwafe bo Gotobë life mago ho, bo matëmatë mago huju nokokwëna, sobo kë hwi eglobë wesibi li li onehome mana kwe lalowa gëgali elagumome.”

¹⁰ Na bu Jisasbë gali aholona aholokwane mëta. Na bu kë gali lowene mëta fwa gwa mototla, na bu li li onehome hana gëgali mëtlelëma. Na bu blalo gëgali mëta, “Jisas bu matëmatë mago habëna huju lëglemene? Kë matëmatë mago huju lëglëbë gali ebë fëye galine?”

¹¹ Na bu Jisame gali motlola, “Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho bu fëyeme gali mëlane, ‘Elaija bu afina ligisime na Goto kë aniji toglolebe ho bu nagi ligisime?’”

¹² Na Jisas bume gali tafu tëtätëme, “Ebë gali, nëgali mu, ‘Elaija bu afina lisime na iniwa wesibi sle lotomeme.’ Kwe bu Gotobë bogo mëta bome meyahi lamëtletëna, ‘Gotobë life mago ho, bu lebutako elili fa logotleme, na oneho bume hehë mëgletlame.’ Na bo some takune

nolëyo, bu kë gali Gotobë bogo mëta fëyeme yahi mëtlane?”

¹³ Kwe bo some gali nëlëyo. Elaijaha ho, bu watisife, na oneho bubë tetëbo lowenewa esogo esogo mëtlelëla na bume tetëbo mototla, ëtani Gotobë bogo mëta fene yahi mëtlela.”

Jisas bu ahwane kë tëbo lotlebë nëbame sle totle

¹⁴ Jisas bu kë aomalë lowene esogo mëglelëtlabë home tlelume na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho fiime esune mëtlëma. Na bu lebutako oneho hwi motloma, bume hwagënë mototoma. Na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho fli, bu Jisasbë lowene esogo mëglelëtlabë ho fina kofaya kofaya gali mëtlelogwaya.

¹⁵ Na kë oneho bu Jisame hwi motlola na klelego memëtletla. Na bu belë fëka motokouja na bume gali motlola, “Lalemu. Yahala fëyeme esine.”

¹⁶ Na Jisas bume takune tlome, “Sobo buna kofaya kofaya gali fëye wesibime gali elelëgone?”

¹⁷ Na ho li, bu kë onehona kë mitlijabë bu Jisame gali tafu tëtätle, “Tisa, bobë iko nëba ahwane tëbo lëtatenë. Kë ahwane bubë ëfalëbo geni lëtate. Na bo ju belë nësulë, sle naegotleme.

¹⁸ Kë ahwane bume itaita feilawa kiki totokwefle, na bume life mëta itaita meenogli enogli latlekëfe. Na bu nënafuna, enino këkëna melatlekëfe. Na iniwa ato toulego metlekëfëtle. Na bo jubë lowene esogo mëglelëtëyobë home metakune yafe tlomë, ‘Sobo bobë nëbabë ato mago ahwane këë elekakëtelo.’ Kwe bu yafe këë mëtlela kwe hanane mu.”

¹⁹ Jisas kë gali aholokwane tle na bume gali tlome, “O masiwafe, sobo bome lowene sle jwa fëyeme eletëname? Bo sobona habenuju afe olë tafa nëglelëyomene na mana lowene sle eletëname? Bo sobobë hobota habenuju afe olë fa nëgetatëyomene? Kë nëba bo belë elesulo.”

²⁰ Na bu kë nëba bu belë mëtlesula. Na kë ahwane Jisame hwi tlole, na kë nëba anisasana lili tle, na bu lifeme latitigowa, na lifeme obobwelë tle, na nënafu ëfalëbo elë motowelibetle.

²¹ Na Jisas bolijayame takune tlole, “Mëlë kë lëglekëfëbë, habenuju afe olëne?” Na bolijaya gali tlole, “Tokwëfome nëgena, kë gëgëme tëglebëë, mana ekë.

²² Kë ahwane tëbo bume itaita ahoju mëta na tu mëta metuku tuku latlekëfe, bume tëkle sle nalogotleme fene, mogo nalë. Ju bobë nëba lalowa sle egëtatenëna kwe ju seme maninibo eletëname na aitaname.”

²³ Na Jisas gali tlole, “Ju megali fëyeme elene, ‘Ju bobë nëba lalowa sle

egētatenēne? Ju bome lowene sle egletenēna, kwe ju iniwa wesibi melē egotomeme.”

²⁴ Na kē nēba bolijaya anisasana lagaliwa tlole, “Bo jume tokwēfo lowene nanēletē, kwe ju bobē kē lowenēbē aiatenē, bo jume lowene slemu nanēgletēme.”

²⁵ Jisas bu hwi tlole, feilawa oneho bubē li elē fēkana mitisiyame nēgeme, na bu kē ahwane hokweinawa kēme wame gali tlole, “Ju, ēfalēbona aholona kē titiji mēgletēbē ahwane, bo jume gali nolē, ju ebē nēbame kile etole na bubē atowa ita asa ekaklutle.”

²⁶ Na kē ahwane, tēbo afēlewa yēē tlēle, na nēba anisasana lili tle, na bume lakilewa tetokwakle, na latugujuwa. Na kēme nēba mogo fene tēbe. Na feilawa oneho bume hwi motlola na gali mēla, “Wagli lēlefe.”

²⁷ Kwe Jisas bubē tobame fa totle na huju tetēbakle, na bu lalowa tlihe.

²⁸ Tokwafe, Jisas lowa tuju na bubē lowene esogo mēgletēlabē ho kēme hwelutuwa gali motlola, “Sebo kē ahwane hehē jwa fēyeme nēletlane?”

²⁹ Na bume gali tlole, “Sobo kēha ahwane manawa hana hehē egletelome. Sobo Gotome fwa gēgali eglelēkeflona, kwe fēyemene, sobo kēha ahwane lalowa hehē egletelome.”

Jisas ita gali tle, “Bo gli nelēme na huju nelēme”

³⁰ Jisas, bubē lowene esogo mēgletēlabē hona, kē lifate kile mēla na Galili provins kukuwa mutuja. Jisas bu melēme tole tle; ho bume melowene mēgletlame, “Bu ekē tafa lēlefe.”

³¹ Bu bubē lowene esogo mēgletēlabē home fwa okokwe naloglomeme nēgeme. Na bume gali tlole, “Bo, Gotobē life mago ho, bu bome wame hobē toba elē gwa mēgētaname. Na bu bome mogo nalē tēkle mētaname. Na bo tēle olē nebēme na aona olēbēna kwe huju nēgelēme.”

³² Kwe bu bubē gali lowene sle hana mētletla. Bu Jisame uli mētletlame nēgeme, na bu kē galime takune jwa kēme motlola.

Tako letitabo ho yalēne

³³ Na kwe, Jisasna bubē lowene esogo mēgletēlabē hona Kaperneam lifatewa fwa mutula. Na bu lowa tlelēkakume. Na Jisas bume takune tlole, “Sobo alēgeme, fēye wesibime gēgali ekweijone?”

³⁴ Kwe bu gali kujuna tei tafa mēla. Bu Jisame tiniiji mētletlame nēgeme. Bu alēge mutujana, na blalo kofaya kofaya megali mētletlogwayame nēgeme, “Semago, tako letitabo ho tafa, ya lēgletēnamene?”

³⁵ Na Jisas tafa tle na bume gali tlole, “Ho tako letitabo home tafame tole lēglena, kwe bu iniwa onehome luglunuta asa malēletēme. Na manawa wege hoha satafa

lēletēme na iniwa onehome lēgaitame nalēgleme.”

³⁶ Na Jisas bu nēba no tlēle na bubē naba li mēta tlebitēme, na hwē tlēle, na bubē lowene esogo mēgletēlabē home gali tlole,

³⁷ “Ho bome lowene lēgletenēna, na ebēha nēbame lēgaitalena, kwe bu bome laitanē. Na ho bu bome lēgaitanēna, bu bome fwa nane laitanē. Weye, bome kē jine tēglēnēbē ayame laitale.”

Ho seme wame hana lolonana, kē ho sebobē yabe

³⁸ Jon bu Jisame gali tlole, “Tisa, sebo mehwi latlola, ho bu jubē weniji fē tēta na ahwane tēbo hobē ato mago hehē tletēme. Kwe kē ho sebona hana tuja na kēme nēgeme sebo bume gali tlole, ‘Ju, Jisasbē wenijina, ahwane tēbo asa hehē eletēme.’”

³⁹ Na Jisas gali tlole, “Sobo kēha home asa lēkle etomo. Ho bu bobē weniji fē logotlena, na bu Gotobē afutuku fenene, wesibi melē logotlena, kwe bu bome hokweinawa tēbo gali hana loglonēme.

⁴⁰ Ho seme wame hana lolona, kē ho sebobē yabe.

⁴¹ Ho some melowene lēgletēyona, ‘Bo kē home nēgaitamēme, bu Goto kē aniji toglobē home yonane mēgletēlame nēgeme.’ Na kē ho some hi tume lēgaitona kwe bo some nēgalimemu gali nolēyo, Goto kē tokwēfo wesibi hwi loglologa, na kē home aholokwana hana ti lēgleme. Bu tokwafe bume lale wesibi lēgleleme.”

Tēbo lowene ho, bu lale lowenena hobē lowene tēbo mētakefētēma

⁴² Jisas ita gali tle, “Ho li bome kē lowene lēgletenēbē nēbame tēbo lowene elē tēbo logotlena na kē nēba bome kē lowene lēgletenēbē lowene kile lēglena kwe ebē tēbo wesibimu. Goto kē home habelē logotlemene? Kwe fi ho, kē home aniji mou mēta takuliji mētatlana na bume nutu elēme tuku mētēkakana kē kwe lalowa. Bu kē nēbame tēbo hana logotleme na Goto kē home hana tēbo logotleme.

⁴³ Jubē toba jume tēbo lowene mēta gwa lēgētana, kwe ju kē toba tlē etokwakleme na tuku ekakeme. Ju jowa tobanawa nēgena na ju kē tēbo lowene hana egotlena kwe ju Gotobē lale lifate mēta unaunalēme tafa egleme. Kē kwe lalemu. Kwe ju tēle tobanā nēgena na kē tēbo lowene egleme kwe bu jume tokwafe hel lifewa tuku lēgleme. Kē kwe lale nane, kē tēbo. Kē life mago ahoju lēle hana lēgleme.

⁴⁴ Kē life mēta, ‘Fotē bubē ato unaunalēme hi mokoukefētēmeme na ahoju melē bubē ato mēta unaunalēme tei lēlegokefētēme.’

⁴⁵ Jubē kiju jume tēbo lowene mēta gwa lēgētana, kwe ju kē kiju tlē etokwakleme na

tuku ekakeme. Ju jowa kijunawa nëgena na ju kē tēbo lowene hana egotlena, kwe ju Gotobē lale lifate mēta unaunalēme tafa egleme. Kē kwe lalemu. Kwe ju tēle kijuna nëgena na kē tēbo lowene eglena kwe bu jume tokwafe hel lifewa tuku lēgleme. Kē kwe lale nane, kē tēbo. Kē life mago ahoju lēle hana lēgleme.

⁴⁶ Kē life mēta, ‘Fotē bubē ato unaunalēme hi mokukefētēmeme na ahoju melē bubē ato mēta unaunalēme tei lēlegokefētēme.’

⁴⁷ Jubē naba jume tēbo lowene mēta gwa egētana, kwe ju kē naba lemo etamēme na tuku ekakeme. Ju jowa nabanawa nëgena na ju kē tēbo lowene hana eglena, kwe ju Goto, onehobē eso home kē tafa lēgletēmēbē life mēta unaunalēme tafa egleme. Kē kwe lalemu. Kwe ju tēle nabana nëgena na kē tēbo lowene eglena, kwe bu jume tokwafe hel lifewa tuku lēgleme. Kē kwe lale nane, kē tēbo. Kē life mago ahoju lēle hana lēgleme.

⁴⁸ Kē life mēta, ‘Fotē bubē ato unaunalēme hi mokukefētēmeme na ahoju melē bubē ato mēta unaunalēme tei lēlegokefētēme.’

⁴⁹ Kēji hi wesibi fene sle motome, tokwafe ahoju mata onehome mesle logotomeme.

⁵⁰ Kēji lale wesibi mu. Kwe kēji iji hana mēglena, habelē notomamene na ita iji namēgleme. Hanane mu. Kēji bu hi wesibi sle wesibi, na feilawa hi wesibi bu ijina mle. Na sobo onehome melē sle egotomome, kēji fenene iji mle na sobolalo tafa sle naegelome.”

10

Jisas bu noninome heheebēme gali tlome

¹ Jisas na bubē lowene esogo mēglelētābē ho, kē lifate kile mēta na Judia lifatebē tokwēfo lifekuwa mutuja. Na bu Jordan tu su mētēkaka. Na lebutako enēne bume ita loko mētēlētla. Na bu Gotobē gali ita tē tētātēme bu ēbame fene tē tētākefētēme.

² Na Farisi enēne Jisas belē mitisitla. Bu Jisasse su namogotlame fene. Bu bubē gali tēbo tafu lētātēmenawa na bu mana tēbo namogotlame fene. Na kēme takune motlola, “Sebobē, Juda life mago enēnebē tafa sle gali, melē lēgēbetēmēlalēlene o hanane? Ho noninome lalowa hehē mēgletēmamene o hanane?”

³ Na Jisas gali tafu tētātēme, “Ētanifu ho, Moses, bu fēye tafa sle gali yahi tletēyone, bimēsemeninome hehē egletēmōbē galibēye?”

⁴ Na bu gali tafu mētētātla, “Moses megali latle, ‘Ho nome heheēme tole lēglena, bu

hehē gali laba mēta yahi lēletēme na bume lēlēme. Na kēna lalowa hehē lēkakētēme.”

⁵ Na kwe Jisas bume gali tlome, “Sobo aholaba enēne nēgēme, Moses kē tafa sle gali kēme yahi tletēyo.

⁶ Kwe ētanimu, Goto niwa wesibi blēge totome. Gotobē bogo megali lalatle. ‘Goto home blēge totle na mēse blēge tētāmē.

⁷ Kēme nēgēme ho bu botaname, bolijayaname hune lēle na nona weife mētabome.

⁸ Na bu jowaha tafa melome.’ Bu tlemalēha hana tafa mēgelome. Weye. Bu jowa atoha mētabome.

⁹ Goto, buwa, home mēse wayo tole na bu weife kēme mētabo. Na ho hana hehē lēgletēme.”

¹⁰ Tokwafe, Jisas na bubē lowene esogo mēglelētābē hona, bu lowa ita mutuja. Na bubē lowene esogo mēglelētābē ho bume kē nonino hehē galibēme takune motlola.

¹¹ Na bume gali tlome, “Ho, nome hehē lēgletēna na li mēseme sei lēglena, kē ho bubē auto mēseme sisile lalēta na lisē lowene mēta tafa lēle.

¹² Na mēse boheme hehē egletlena na li home sei eglēlena, kē mēse bu lisē lowene mēta tafa ele.”

Jisas gali tle, “Sobo nēbale lēkle asa etomo, bo belē matisiya”

¹³ Oneho bu nēbale Jisas belē metlesumētla. Bu metole lamētla, Jisas bubē toba gogwa naloletēmeme na Gotome takune lololeme, bume lēgaitame nalēgleme. Kwe Jisasbē lowene esogo mēglelētābē ho bume hwi motloma na lēkle mototoma, “Teife. Sobobē nēbale bu belē asa elesuma.”

¹⁴ Jisas kēme hwi tlome na bu wame tlome. Na bubē lowene esogo mēglelētābē home megali tlome, “Sobo nēbale lēkle asa etomo. Bo belē matisiya. Oneho kē nēbaleha nëgena, kwe bu Goto onehobē eso home kē tafa lēgletēmēbē lifatewa, mugujame.

¹⁵ Bo nēgalimu nanolēyo, ebēha nēbale bu Gotome hokweinawa lowene sle lamēletla. Na oneho bu ebē nēbale ha, Gotome lowene sle mēgletlana kwe bu Goto onehobē eso home kē tafa lēgletēmēbē lifatewa mugujame.”

¹⁶ Na bu nēbaleme nēno tle na hohwē tle. Na toba gogwa toletēme na Gotome takune tole, bume lēgaitame nalēgleme.

Wesibi lebutakona ho, bu Jisasna gēgali mētelo

¹⁷ Jisas na bubē lowene esogo mēglelētābē hona huju mēta na mutuja. Na ho li bu Jisas belē fēka tokwei na bubē li mēta bubusu tēmalita na sēkefo miti tafa tletle. Na bume takune tole, “O Tisa, ju lala ho. Bo jume takune nolē. Bo habelē

nëgelëmene, bo Gotona unaunalëme lale tafa nanëgelome?"

¹⁸ Na Jisas bume gali tlole, "Ju bome lale fë fëyeme etanëne? Ebë life mago ho bu lale nane. Goto buwa lalemu.

¹⁹ Ju Gotobë tafa sle gali walowene elette. Bu megali lalamë, 'Sobo onehome mogo nalë asa tètëkle etomo. Sobo liseëliseë asa elo. Sobo tokli asa elo. Sobo li home blawa asa so etatelo. Sobo hobë wesibi sogëna galina manawa asa mëmë eletemo. Sobo bitaname blijyaname boblo asa etomo. Bubë galiwa saesogo elelëtemo."

²⁰ Na kë ho Jisame gali tlole, "O Tisa. Bo tokwëfome nëgena bo këbë tafa sle gali iniwa melë esogo sle nëlagilë na bo ebë olëna mana esogo nëlelële."

²¹ Jisas bume hwi tlole na maninibo latletle na tole latletle na bume gali tlole, "Ju li lowenewa mana afolo elette. Ju melë egleme. Jubë iniwa wesibi balitina hihijika eleme na kë baliti glo eleme na wesibi jwa onehome elëmeme. Ju melë lalaye kwe Heven lifate mëta lale wesibimu lamëbetë. Na ju bome esogo elenëme."

²² Kë ho bu kë gali aholokwane tlole na lawabelëwatle na witina latugujuwa. Bu feilawa wesibimu mëtëbetleme nëgema na fli onehome lëglëmeme tole hana tle.

²³ Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home hwi tlole na gali tlole, "Wesibi lebutakona enëne, Goto onehobë eso ho kë tafa lëgletëmebë lifatewa mugujabëme, ebë kalëlego lalëletëme."

²⁴ Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, bu kë gali aholokwane mëtla na klelego memëtletla. Kwe Jisas bume fli gali megali tlole, "O nëbale, iniwa oneho, Goto onehobë eso ho kë tafa lëgletëmebë lifatewa mugujabëme, ebë kalëlego lalëletëme. Hafëna mugujamene?"

²⁵ Kamel kleli, bu ëho susu nili fulujuwa lëkaklubëme ebë kalëlegomu lalële, kwe wesibi lebutakona enëne, Goto onehobë eso ho kë tafa lëgletëmebë lifewa mugujabëme ebë kalëlegomu lalëletëme."

²⁶ Kwe bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho bu klelego memëtla na blalo gëgali mëtla, "Kë melë nëgena, kwe Gotobë ëhwati tafa yalë fa logotlemene?"

²⁷ Na Jisas bume hwi tlole na gali tlole, "Oneho bu kë wesibi hana mogotlame kwe Goto kë wesibi lalowa logotleme. Goto iniwa wesibi lalowa logotlememe."

²⁸ Na Pita Jisame li gali megali tlole, "Jisas, ju seme hwi enona. Sebo iniwa wesibi wahune tla na jume waesogo tlelëyo."

²⁹ Na Jisas gali tlole, "Bo nëgalimu gali nolë, oneho bome tolemu mëgletëname na Gotobë lale gali të mogotlana na bubë lo o bolijamoni o blijahani o mësenëbani o

bolijaya o bota o nëbale o nuju hune mëglana, kwe Goto bume lebutako wesibimu lëglëmeme.

³⁰ Bu ebë life mëta mana tafa mëglana, Goto bume lebutako wesibimu lëglëmeme. Ètani kë hune mëtlabë wesibi bu tëlewaha kwe Goto bume kë lëglëmëbë wesibi bu lebutakomu. Goto bume lebutako lo na, bolijahani, bolijamoni, mësenëbani, botani, nëbale, na nuju lëglëmeme. Kwe, masiwafe, fli enëne bume tëbo mogotomame, bu bome lowene sle mëgletëname nëgema. Na tokwafë bu lale tafa memokoukefëyame.

³¹ Lebutako enëne bu ebë olëna letitabo hoha kë tafa mëglabë, bu tokwafë Gotobë olëna bu atwati hoha tafa mëglame. Na lebutako enëne bu ebë olëna atwati hoha kë tafa mëglabë bu tokwafë Gotobë olëna letitabo hoha tafa mëglame."

Jisas bu ita gali tle, "Bo gli nelëme na huju nelëme"

³² Jisas na bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, Jerusalem lifate alëge elë motokwala. Jisas bu toutatëme. Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho tutune motokouja. Na oneho bume kë nagi mëtlëmabë bu uli memëtla. Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home loko tëta na bume tëbo namogotlabë galime gali tlole.

³³ Bu megali tle, "Sobo aholokwane elo. Sebo Jerusalem lifatewa ekë nuja. Na bo, Gotobë life mago ho, bu bome, lotu lo mëta wege mëglabë eso enëne na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë honame yo molomame. Na bu tetahë melëmame na bome mogo nalë tëkle mëgëtanabë gali sle namogotlame. Na bu bome, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme, yo namoglomame.

³⁴ Na kë enëne, bu bome tiniyi galina gali namogloname. Na bome ssonatlë namëgëtaname. Na bome nagutaba kokose mogloname. Na bome taba afona feilawa lëlafä mëtaname. Na bome mogo nalë tëkle mëtaname. Na bo mogo tèle olë nebëme na aonabëna huju nëgelëme."

Jemsna Jonna bu metole lamëtelo, eso home tafa namëgelome

³⁵ Na këme, Sebedibë nëbale, Jemsna Jonna, Jisas belë mitisijo. Na bume takune motlolo, "Tisa, sebo jume wesibime takune nëlëyo. Na ju seme kë wesibi lalowa egotometenomene?"

³⁶ Na Jisas bume takune tlole, "Bo fëye wesibi nogotometëyomene, sobo habë tole lalone?"

³⁷ Na bume gali motlolo, "Tisa, ju tokwafë tako eso home watafa eglana, sebo metole nanelo, sebo juna onehome eso ho tafa nanëgletëname. Li jubë tobamu toba

elême tafa lëleme na li jubë yemane toba elême tafa lëleme.”

³⁸ Kwe Jisas bume gali tlole, “Sobo bome kë takune eglonabë, kë wesibime sobo lowene sle hana eletelo. Tokwafe bo tako elili fa nogotlême, sobo këha elili lalowa fa egotlomene? Na tokwafe bo gli nêgelême, sobo këha megli lalowa egelomene?”

³⁹ Na bu gali motlolo, “Sebo melê lalowa nêgelome.”

Na Jisas bume gali tlole, “Nêgali. Bo elili mefa notlême, sobo mata këha elili mefa egotlome, na bo megli nêgelême, sobo mata këha megli egelome.”

⁴⁰ Kwe ho bu bona eso home kë tafa nêgletëmbë na bobë tobamu toba elê tafa lëglebë o bobë yemane toba elê tafa lëglebë, ebë bobë wesibi nane bo kë aniji noglomême. Weye. Ebë Gotobë wesibiwa. Bu, bona eso home kë tafa nêgletëmbë home waaniji tlole.”

⁴¹ Na fli we ho, bubë lowene esogo mëglelëtlabë, bu Jemsa Jonna, Jisasme kë takune motlolobë gali aholokwane mëtlana, bu wame memotloma.

⁴² Kwe Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho iniwame gali telëkakême. Na bu mutujtla na bume këme gali tlole, “Sobo walowene elo, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enënebë eso ho, bu melamela, onehome baba të motoma, bubë wege manawa fa namëgëtatëmame.

⁴³ Kwe, kë eso ho fene mëtabëya, sobo këha lowene mëta asa tafa elo. Weye. Matëbe. So mago ho, bu sobobë eso home tafame tole lëglena, bu melê lëglême, some wege lëgletëyobë hoha lëtabeme.

⁴⁴ Na somago ho, bu iniwa onehobë logouta home tafame tole lëglena, bu melê lëglême, iniwa onehobë manawa wege hoha tafa lëletëmeme.

⁴⁵ Na bo, Gotobë life mago ho, bo melême nane tisi, oneho bome mëgaitana namëglame. Weye. Bo melême tisi, onehome nêgaitamë nanëgelême. Na bobë gli lebutako onehome laitame nalëgleme. Bubë tëbo lowene bobë glina hihijika nanogotometëmeme.”

Jisas bu naba titiki tabo hobë naba sle totometle

⁴⁶ Jisasna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, Jeriko lifatewa fata mëtla. Na Jeriko lifate kile mototla. Na buna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, feilawa onehona mutuja. Na Bartimeus, Timeusbë bowene, alêge mëglëbo lime tafa tlekëfe. Bu naba titiki tabo ho. Na bu onehome balitime gëgëba latlokwefême.

⁴⁷ Na bu kë gali aholokwane tle, “Nasaret life mago Jisas, bu lisi.” Na bu anisasana

we tlole, “Jisas, Devitbë bosome, ju bome maninibo eletenê!”

⁴⁸ Na feilawa oneho bume këkale motlola, “Euowe! Ju kaju ebe.” Kwe bu anisasana we tlole, “Devitbë bosome, ju bome maninibo eletenê!”

⁴⁹ Na Jisas bubë we lego aholokwane tlole na këme tlibe, na gali tle, “Sobo gali elëbaklo, ligisi nalëgleme.” Na bu kë naba titiki tabobë home we mëtelëkakla na gali motlola, “Ju fleflesu ele. Ju huju ele. Bu jume ekë we lelëbakë.”

⁵⁰ Na kwe bubë tli lime kë gelo totokweflebë êho hwaga totle na hokweinawa huju təkake, na Jisas belê tuju.

⁵¹ Na Jisas bume takune tlole, “Bo jume fëye nêgëtëmene?” Na kë naba titiki tabo ho bume gali tlole, “Tisa, ju bobë naba sle etometenê, bo hwi nanëgelême.”

⁵² Na Jisas bume gali tlole, “Ju bome lowene sle eletenême nêgeme, jubë naba këme sle meletê. Ju lalowa eiju.” Na hokweinawa bubë naba lalowa memëtletlemu. Na bu hwi təkake. Na bu Jisasme alêge elê nagi telëkakle.

11

Jisas bu tako eso ho ha, Jerusalem lifatewa təkaku

¹ Jisasna, bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, Jerusalem lifatewa lololi mëtla, na bu Betfage lifekuwa na Betani lifekuwa loliwa fwa mutula. Kë lifeku bu Oliv fatini li mëta metëbe.

² Na Jisas bu tlemalê lowene esogo mëglelëtlabë home jine tlême na bume gali tlole, “Sobo kë hwi egelëkakëlobë lifekuwa eyeume. Sobo eyeume, na ti mëta takuliji tabo afeku donki kleli hwi egolome. Èbame, ho kë donki kleli matawa hana tafa tle. Sobo taba tohwa etatelome na elesutëname.

³ Na ho li some metakune loglëyona, ‘Sobo ebë donki kleli fëyeme elelulone?’ Kwe sobo bume metafu saetatele, ‘Sebobë tako ho bu tole lëletle. Bu këna asë lëleme na bu seme hokweinawa ita jine lelëbakëname, ebë donki kleli ita nêglesutëyome.’”

⁴ Na kwe bu mëtëyeu, na bu afeku donki kleli, alêge li mëta kë liglibebë hwi motlolo. Fli ho bu kë donki kleli, lo ino li mëta watakuliji mototla. Na kwe kë tlemalê ho bubë taba tohwa mëttëtatelo.

⁵ Na lolime kë mitlijabë ho takune motloma, “Sobo kë donki kleli fëyeme tohwa etlone?”

⁶ Na tlemalê bu gali tafu mëttëtatemo, Jisas bume fene gali tlole. Na kë enëne, bume gali motloma, “Sobo lalowa elelulo.”

⁷ Na kwe tlemalê, kë donki kleli Jisasme sei mëtlëkakitelo. Na bubë heletabo êho

donki klelibë amlebo mëta kahëba motolo. Na Jisas kë ëho matawa tafa tole.

⁸ Na feilawa oneho bubë heletabo ëho totohwa mëta na alëge mëta kahëba motokouja. Bu Jisasme fleflesu mëtletla, eso hoha fata tëgleme nëgeme. Na Jisas donki klelina kë matawa luguju nalëgleme, eso ho fene asë mëta. Na fli oneho bu yagibeha laba mata glo mëta na alëge mëta kahëba motokouja.

⁹ Na oneho bu Jisasna kë motoutayabë na oneho fli nagi kë mitlijabë, bu këme memomolë motokouja, “Yahala fëyemene. Sebo Gotome fleflesu nëgletlame. Goto bu jine tlële. Bu Gotobë kalëlegona tisi. Goto kë home ululu sle nalogotleme.

¹⁰ Kë ho bu seme eso home tafa nalëgletëname tisi, Bosemle Devit, seboë semlenime eso home fene tafa tletëme. Goto kë eso home ululu sle nalogotleme. Sebo Gotome tako fleflesu nëgletlamemu.”

¹¹ Na Jisas bu Jerusalem lifatewa fwa tule na tako lotu lowa tëkaklu. Na bu iniwa wesibi hwi tlagume. Kwe olë ki lëgëbeme nounou latle na buna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona Jerusalem lifate kile mëta na Betani lifekuwa hokweinawa mutuja.

Jisas atowaiha time anisasana hana tlole, “Ju liji ita asa fu ele”

¹² Tokwafe li olëna bu Betani lifeku kile mëta na bu alëge mëta mana asë mëta. Na Jisas foneme gli tle.

¹³ Na bu atowaiha ti kakë manogwa hwi telokwakle na bu lebutako labana. Na kwe bu loliwa tuju tle, lijime hohwi nalëgëtame, kwe bu liji hwi hana tlometle labawa hwi tlome. Ebë atowaiha ti logowalë jwa lëglebë olë nëgeme hwi jwa këme tlome.

¹⁴ Na Jisas kë time anisasana hana tlole, “Ju liji ita asa fu ele na oneho bu liji ju mago hi hana mëglekefëyame. Hanane mu.” Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho kë gali aholokwane motlola.

Jisas bu wesibi balitina hihijika home, Gotobë lo mago hehë tletëme

¹⁵ Jisas na bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona Jerusalem lifatewa fwa mutula. Na Jisas tako lotu lo kë mëta liglibëbe life elëme tëkaklu. Na bu wesibi balitina kë glo mëglabë enëneme na wesibi balitina kë hihijika mëtlabë enëneme hehë teluletëme. Bu melatotome. Bu li life li life enënebë baliti këme kë hihijika mëtlabë enënebë masei obobwelë tetokwakëmetëme. Na bu seuneni fole balitina kë hihijika mëtlabë enënebë tafa

labuku mata obobwelë totometëme. (Bu kë fole Gotome ahojume ahojume mëtlekefëtlabë.)

¹⁶ Oneho bu wesibina, tako lotu lo li mago lëglesu tabo life elëme mëtlelëkaklukefëma. Na Jisas bu kë onehome hehë tletëme.

¹⁷ Na bu gali tlome, “Gotobë bogo megali lala, ‘Li life li life mago oneho bobë lo elëme migisiyabë, bome gëgali namëlelëkefëname.’ Kwe sobo ebë lo tëbo latlo na bu tokli enënebë loha lilibetëyo.”

¹⁸ Na lotu lo mëta wege mëglabë eso enëne na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho bu kë gali aholokwane motlola, na alëge hohwi mëtëtatla, Jisasme mogo nalë tëkle namogotlame. Iniwa oneho bu Jisasme tako tole lamëtletla. Melëme nëgeme bu kë tëtë togotlebë gali kle klelego lamëtlekefëtla, na lotu lo eso enëne bu Jisasme këme uli mëtletla.

¹⁹ Na atome hwi olë, Jisasna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona Jerusalem lifate kile mëta na mutuja.

Ho bu Gotome lowene sle lëgletlana na bume mana gëgali lëglelëna kwe bu wesibi glo lëgleme

²⁰ Na li olëna, olobalëwa, Jisasna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, Jerusalem lifatebë alëge mëta mana asë mëtlabë, na bu kë atowaiha ti ita hwi mëtelëkakla, bu wakoko tëbefe.

²¹ Na Pita bu Jisas kë time këhana toglolebë gali ita lowene tletle na gali tle, “Euowe, Tisa, yame ju kë atowaiha time anisasana mehana tlole, ‘Ju liji ita asa fu ele.’ Na ëje bu wakoko lëbe.”

²² Na Jisas megali tlome, “Sobo Gotome melowene sle egletelome, bu kalëlego ho.

²³ Bo some nëgali gali nanëlyëyo. Ho bu fatinime megali loglëna, ‘Ju huju elëme na ju nutu elëme okli ekakeme.’ Na kë ho bu tële lowene hana lëglëna na Gotome lowene sle lëgletlana kwe Goto bu melë logotleme, kë ho fene gali lële.

²⁴ Sobo Gotome wesibime takune eglolona na sobo melowene sle egletelona, ‘Goto bu seme kë wesibi lëglënamefe,’ kwe Goto bu some kë wesibi lëglëyome, sobo fene takune elolo.

²⁵⁻²⁶ Sobo Gotome gali eglolona, na sobo li ho, some kë tëbo tëgëtobë lowenebë, ita lowene egletelona, kwe sobo kë hobë tëbo lowene aholokwana ti egletelome. Sobo melë eglolona, kwe sobobë aya, heven life mëta kë tafa lëglebë bu sobobë tëbo lowene mata aholokwana ti lëgletëyome.”*

* 11:25-26 Fli lowene ho bu melowene lamëtla, li gali mana lëbe kë gali mëta. Kë gali melë lëgëbelalële, “Kwe sobo iniwa onehobë tëbo lowene aholokwana hana ti egletemona, kwe sobobë aya, heven life mëta kë tafa lëglebë bu sobobë tëbo lowene mata aholokwana hana ti lëgletëyome.”

Bu Jisasme takune motlola, “Ju kë egotomebë wesibime, ya gali tolène”

²⁷ Jisasna, bubë lowene esogo mëgletlabë hona, Jerusalem lifatewa ita fwa mutula. Na Jisas bu tako lotu lo li mago lëglesu tabo mëta asë tle. Na lotu lo mëta wege mëglabë eso enëne fli, na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë enëne fli, na lotu letitabo enëne fli, bu belë mitisiya.

²⁸ Na bu metakune motlola, “Ju kë kalëlego hamago fa totlene?”

²⁹ Na Jisas bume gali tlome, “Bo mata, some li wesibime takune nolëyo. Sobo bobë gali tafu sle latatëna kwe bo some kalëlego kë mogo kë fa nogotlëbë gali, gali noglëyome.

³⁰ Bo some metakune nëlëyo, onehome tume kë baptais totomebë Jonme ya jine tlëlene? Goto bu jine tlëlene o ho jine mëtlëla? Sobo bobë gali tafu etatëna.”

³¹ Na bu blalo gëgali mëtla, “Sebo megali noglolana, ‘Goto bu jine tlële,’ kwe bu seme megali logloname, ‘Kë nëgali nëgebë, sobo bume lowene sle egeteloto jwa fëyemene?’

³² Kwe sebo megali noglolana, ‘Ho jine mëtlëla,’ kwe oneho bu seme habëlë mëgëtanamene?” Bu kë gali fëyeme gali mëlane? Bu onehome uli mëtletëmame nëgeme. Inywa oneho bu melowene lamëtletla, “Jon bu Gotobë lowene mago gali tle lotokweflebë homu.”

³³ Na bu Jisasme gali metafu mëtëtatla, “Sebo, Jonme kë jine tégglëbëme, lowene hana nëla.” Na Jisas bume gali tlome, “Bo mata sobobë takune tafu hana nëgetatëyome. Na bo kalëlego kë mago kë fa nogotlëbëme hana gali nëglëyome.”

12

Ebë wain taba liji nuju kë hwi motlolarabë tëbo enënebë wafle gali

¹ Jisas, Juda life mago lotu letitabo home, wafle gali tletëme. Bu megali latle, “Ho bu wain taba, nuju mëta ola tle na lëglesu tle. Na bu life ha totle na fuluju yefi tle, wain taba liji kë mëta fëfe namëglame, bubë tu hi namëglekëfëyame. Na bu akolalo, kë nuju mëta gliji tle, ho kë lo mëta sei namogowelëkeflame, ho tokli mëglalime. Na bu fli home gali tlome, ‘Sobo bobë wain taba nuju hwi elotëna. Na tokwafe liji mogwalëna, fliye sobobë na fliye bobë.’ Na kë ho hune totome na kakë lifewa tuju.

² Tokwafe, wain taba liji niglijji mëtle, bubë wege home, bubë nuju kë hwi moglotlabë ho belë jine tletëme, bubë hi wesibi kë nuju mago glo nalëgleme. Na bu tuju.

³ Kwe nuju kë hwi motlotlabë ho, bu belë kë tisisitëmebë home anisasana tëkle

mëtëtagula na kë mago hehë mëtëkaketa. Na bu kë mago manawa latëglëbouwa.

⁴ Na ita nuju bolijaya, li home jine tletëme. Kwe kë enëne kë hobë eso labulewa mëtëtatla na bume tëbo mototla.

⁵ Na ita li home jine tletëme. Kwe bu kë home mogo nalë tëkle mototla. Na këme, bu feilawa home kë enëne belë jowa jowa jine tlëkefëmetëme. Na bu fli home tëtëkewa mëtla na flime mogo nalë tëtëke mëtla.

⁶ Na jowa howa tafa tle. Kë ho kë nëgebëye nuju bolijayabë bowene, na bume tako tole latletlemu. Na yawemotlu, boweneme, bubë nuju kë hwi motlotlabë ho belë jine tletëme. Bolijaya melowene latle, ‘Bu bobë nëbabë gali aholokwanewa moglolame.’

⁷ Kwe bubë bowene alëge mëta mana asë tëkeke na nuju kë hwi motlotlabë ho bu blalo gëgali mëtla, ‘Ebë ho kë ligisibë ebë kë nujubë bolijayabë bowene. Tokwafe bolijaya gli lëglena, kwe bu kë nuju bolijaya tafa lëgleme. Te, mana mogo nalë tëkle manotla na kë nuju seme lëbetëname.’

⁸ Bu tisisitëme na hohwë mëtlëla na mogo nalë tëkle mototla. Na mogo fa mototla na nuju mëglëbo elë tuku mëtëkaka.”

⁹ Na Jisas lotu letitabo home takune tlome, “Sobo habë lowene lalone, kë nuju bolijaya bubë nuju kë hwi motlotlabë home habëlë logotomemene? Sobo aholo bo eto. Bu ligisina, bu kë home mogo nalë tëbo logotomeme. Na ita kë wain taba liji nuju fli home yo loglomeme, hwi namoglotlame.

¹⁰ Sobo Gotobë bogo mëta kë lëgëbebë gali hwi hana tlonone? Èye wahwi tlolo. Ebë gali metëbe latle,

‘Lo gliji ho, bu lo, anijina gliji mëtla. Na kwe bu li anijime meweniji lamëtla,

“Tëbowa.”

Këme nëgeme, mëglëbo elë fo mëtetokwakëya.

Kwe kë aniji mëglëbo elë kë fo mëtetokwakëyabë bu lala anijimu ebamë.

Lo bulego kë aniji mëta lotle. Kë aniji jwa nëgena, kwe lo fli lëgleme.

¹¹ Goto melë téggleme nëgeme, kë wesibi këna këme fata lële.

Sebo yafe hwi nololamu, lala wesibimu tlëna.”

¹² Lotu letitabo ho bu melowene lamëtla, “Jisas seme wafle gali lëletënafe.” Këme nëgeme, bu Jisasme ëjeha fa motlame. Kwe bu onehome uli mëtletëmame nëgeme. Na bu Jisasme këme kile mëtla na bu mitliwaya.

Bu Jisasme takune motlola, “Ho takis baliti, Rom life mago eso ho, Sisarme, lalowa mëglëlamene o hanane?”

13 Lotu letitabo ho, bu Farisi enëne fli na eso ho Herotbê wege enëne fliname, Jisas belê jine mêtîlêma. Bu metole lamêtla, Jisame sogêname takune namoglolame na bu Rom life mago eso ho, Sisarme, têbo gali nalogloleme. Kê têbo galime fwa bume kêna so namêgêtatlame fene.

14 Na kême mutuja na gali motlola, "Tisa, sebo lowene nanêla, ju nêgali gali homufe na ju hobê têbo loweneme na têbo galime uli hana eletême. Ju nêgali galimu tê etagule. Ju baliti musuna home na baliti musujwa home, lili gali hana gali tlagume. Weye. Ju iniwa home, jowa gali mefwa gali tlagume. Ju iniwa onehome, Gotobê lale anebo galiwa tê têtatutême. Na ju habelê lowene lalene? Sebo takis baliti Rom life mago eso ho, Sisarme, lalowa nêglêlamene o hanane? Kêha lowene lalowa nêglamene o hanane?"

15 Kwe Jisas bubê sosogêname wafi lowene tletême na bu kê enëne megali tlole, "Sobo bome fêyeme su etanane? Sobo jowa baliti bome ehîtêna, hwi nanoglême."

16 Na baliti mêtêhitla. Na Jisas takune tlole, "Ebê amtêtomba yalêbêne, na weniji yalêbêne?" Na kême gali motlola, "Ebê Sisarbêyo."

17 Na Jisas bume gali tlole, "Sisarbê wesibiye, kwe Sisarme eglêlome. Gotobê wesibiye, kwe Gotome eglêlome." Na bu kê gali aholokwane motlola na klelego memêtla.

Sadyusi enëne, Jisame, lebo enëne huhuju mēglabême, takune motlola

18 Na kême Sadyusi enëne Jisas belê mitisiya. Kê enënebê lowene metêbetêmelatle, "Lebo mēgebêyabê oneho, hana huhuju mēglame." Na kême Jisame takune motlola,

19 "Tisa, êtani, Moses ebê gali meyahi latletêna, 'Ho nêba jwa lebo lēgêbena, na bubê mēse sei ju mana tafa eleme, kwe ita bolijamo sei lēlême, na nêbaneni lēlêlême. Na kê nêbale, lebo kê tēglebê hobê wenijina mētabetla namēglame. Na bu kê hobê nêbaleha tafa namēglame, na lebo kê lēgêbebê hobê weniji hana te lēgletleme na aholokwana hana ti mēglame.'

20 Êtani, ho li tobali ita jowa bolijamonime kêniji tlebime. Bolijaha afina mēse sei tlê na kwe bolijaha nêba jwa gli tle.

21 Kême nêgeme, ita kê sei ju bolijamo sei tlê, na bu mata nêba jwa gli tle. Na ita kê sei ju tafa tle ita li bolijamo sei tlê, na bu mata, melatle, kê fenene.

22 Bu iniwa bolijamoni melamêtla, kê sei jume fwa fifiji mêtêlêya na iniwa nêbale jwa gigli mêtla. Na tokwafe kê mēse, bu mata, gli tle.

23 Na sebo jume takune nêlêyo. Tokwafe gigli kê mēglabê oneho huhuju mēglana, kê mēse fêye home tafa eglêtemene? Ju wafi lowene ele, bu kêniji mitlibêya, tobali ita tēle bu kê mēseme iniwa sei mêtêlêya."

24 Na kême Jisas bume gali tlole, "Sobo Gotobê hogo mêtâ kê lēgêbebê gali na Gotobê afutuku lowene sle hana eletelo. Kême nêgeme sobo yaya lowene kême elo.

25 Tokwafe, gigli kê mēglabê oneho huhuju mēglana, kê lebo enëne, one hana sesei mēglame. Weye. Bu heven life mago ensel fene mêtabêya, bu one sesei jwa mēglame.

26 Na eli, bo lebo enëne huhu mēglabê gali tē nêgetatêyome. Sobo Mosesbê hogo mago yahi hwi hana tlole? Êye wahwi tlole. Kê gali melê lēgêbelalêle. 'Ahuju, ti abo mêtâ u tle, kwe kê ti abo koko hana tēbe. Moses bu kê hwi tlole na Goto ahuju kê u tēglebê ti abo mêtâ têtabe na bume gali telulubakle, "Bo blifajujunibê Goto mana ekê tafa nelê, Abraham, Aisak, na Jekopnabê.'"

27 Gotobê lowene melê lēgêbetlelalêle, 'Kê aomalê ho wagigli mêtla, kwe amtêtomba mana mêtabêya, na bubê Goto mana ekê tafa lēletême.' Ebê Goto kê nêgebê lebo enënebê Goto nane. Weye. Mana kê tafa mēglabê enënebê Goto. Sobo melowene kê eglêlobê, 'Lebo enëne hana huhuju mēglame.' Kê yaya lowene lēbetêyo."

Gotobê lale tafa sle galimu habelêne?

28 Gotobê tafa sle gali lowene sle lēgletlebê ho li kême têtabe. Na bu Sadyusi enëne Jisana kê gēgali mêtêlogwayabê gali aholokwane tlole. Na bu melowene latle, "Jisas bume lale tafu lalêtatêmefe." Na bu Jisame kême takune tlole, "Gotobê fêye tafa sle gali blo lotomene, iniwa tafa sle galibême."

29 Na Jisas bume tafu têtatême, "Gotobê lale tafa sle gali kê lēgêbebêye melê, 'Israel life mago ho sobo aholo bo eto! Goto buwa sebobê tako letitabo lêtabetêna. Sebobê li Goto hanane lêtabe. Jowa Gotowa lêtabetêna.

30 Sobo Gotome anisasana tole eglêtelomemu, lowenena ini tolewa eglêtelomemu.'

31 Na li lale tafa sle gali kê lēgêbebêye melê, 'Ju iniwa onehome anisasana tole eglêtêmememe, jume fene tole ele.' 'Fli tafa sle gali bu kê tēle tafa sle galiha hana mēbe. Kê telê tafa sle gali bu fli tafa sle galime boblo lamotome.'

32 Na kême Gotobê tafa sle gali lowene sle lēgletlebê ho Jisame gali tlole, "Tisa, ju gali kê tafu etatenêbê lalowamu. Ebê nêgali, Goto buwa tako letitabo lêtabe. Na li Goto hana lêtabe. Jowa Gotowa tafa lêle.

³³ Sebo Gotome anisasana tole nēgletlamemu, lowenena iniwa tole nēgletlamemu. Na sebo iniwa onehome anisasana tole nēgletēmame, seme fene tole nēla. Kē tēle anebo gali nēgehwēyana na esogo nēglēmana ebē lalemu. Kwe Gotome afabo kē ahojume ahojume nēglekefētlabē lowene na iniwa wesibi Gotome kē nēglēlabē lowene ebē laleha.”

³⁴ Jisas kē home aholokwane tlole na melowene latle, “Lale tafu lalotlefe.” Na Jisas bume gali tlole, “Ju Gotome lowene sle egletleme nounou lale, na Goto jume eso home tafa lēgletēme nounou lalēlemu.”

Na bu Jisasme li takune, takune moglōlabēme uli memētletla.

Jisas onehome takune tlome, Goto kē aniji toglolebē hobē galime

³⁵ Jisas tako lotu lo lifeku mēta tafa tle na bu gali kē mēta tē tētātēme. Na bu megali latlome, “Gotobē tafa sle gali lowene sle mēgletlabē ho bu megali lamētla, ‘Goto bume kē aniji toglolebē ho, onehome nēno nalēgleme, kē ho bu Devitbē bosemle.’ Sobo habelē lowene laletelone, bu kē gali fēyeme gali mletlane?”

³⁶ Ētani Gotobē Amtētomba Devitme lowene tlēle na Devit bu kē lowene megali latle,

‘Goto, bu bobē tako home megali lalolole, “Ju bobē tobamu toba elē tafa egletenēme na ju bona onehome eso home tafa nēletemome.

Sebo onehome mana tafa nēlēlēmome na bo jume kē wame mēglēyobē home boblo nogotomēme na bu jubē gali hana boblo mētome.”

³⁷ Devit kē aniji toglolebē home mēfē latotle, ‘Bobē tako ho.’ Na bo some takune nēlēyo, Gotobē tafa sle gali lowene sle mēgletlabē ho, mēfēwa fēyeme mototlane, ‘Kē ho Devitbē bosemle,’ kwe bu mēfē jwa fēyeme mototlane, ‘Devitbē tako ho?’ Bo some gali nēlēyo, bu Devitbē bosemle kwe tako home tētābe. Kēme nēgēme, Devit bu tako ho fē kēme totle.” Na kē feilawa oneho buna kē mētētābēyabē, Jisasbē gali fleflesuna aholokwane motlola.

Gotobē tafa sle gali lowene sle mēgletlabē ho tēbo lowene esogo mēlēlēkefla

³⁸ Na Jisas bume okokwe tlome na megali tle, “Sobo Gotobē tafa sle gali lowene mēgletlabē home ululu egelome. Sobo bubē lakale asa esogo elēlētemo. Bu memelē lamla, heletanēno ēho mehwēa na iniwa onehobē naba lime asē mēbēbokwaka. Oneho bu melowene namēgletēmame, ‘Bu lale letitabo enēnefe.’ Na bu oneho kēme kē tafa mēglabē lifeku mēta asē mēglana, bu metole namēgletēmame, oneho bume

megali namoglomame, ‘O letitabo ho. Lale kljijimu.’

³⁹ Bu lotu lome tafa mēglana, bu metole lamla, onehobē naba li mēta, letitabo ho kēme tafa mēglekefēyabē tafa labume tafa mlame. Na tako hi olēna, bu metole lamla, onehobē naba li mēta, letitabo ho kēme tafa mēglekefēyabē tafa labume tafa mlame, oneho bu melowene namēgletēmame, ‘Lale letitabo enēnefe.’

⁴⁰ Bu sei ju oneme sosogēna moloma na bubē iniwa wesibi manawa mēglēma namēglame. Na bu memelē lamelekefēya, onehobē naba li mēta, Gotome feilawa gēgali mēlēlēla, oneho bu melowene namēgletēmame, ‘Lale letitabo enēne fe.’ Bubē tēbo lowene kēna lēlamu motla. Tokwafe, Goto fli enēneme tēbo logotomena, kwe kē enēneme tako tēbo logotomememu.”

Wesibi jwa mēse bu baliti Gotome tlēle

⁴¹ Jisas, baliti Gotome kēme sisike melekefētlabē bokis li mēta tētābe, tako lotu lo mēta. Na bu onehome hwi tlome, bu baliti Gotome kē bokis mēta sisike mētletla. Na feilawa oneho bu feilawa baliti sisike mētla.

⁴² Na kwe wesibi jwa sei ju mēse tisi. Na bu baliti tokwētōkwē tēle sike tle.

⁴³ Na Jisas bubē lowene esogo mēglelētlabē home gali telokwakēme. Na bu mitisitla na gali tlome, “Sobo kē mēseme hwi elēkakēyo. Bo some nēgali nanēlēyo. Fli oneho bu kē bokis mēta feilawa baliti sisike mla, kwe Goto kē wesibi jwa sei ju mēseme melowene lalēletē, ‘Bu feilawamu baliti sike ele.’

⁴⁴ Fli oneho bubē feilawa baliti mētēbetēme kwe tēlewa sike mētla na fli mana mētēbetēme. Kwe kē sei ju mēse bu baliti iniwamu tlēle, fli hana mētēbetē. Na tokwafe hi wesibi fēye balitina glo eglemene? Hanane mu. Bubē iniwa baliti wayawe tolē.”

13

Jisas bu melēme gali tle, “Gotobē tako lo tēbo lēgletleme”

¹ Jisas na bubē lowene esogo mēglelētlabē hona, tako lotu lo mago metēkaklija na mana bubē lowene esogo mēglelētlabē ho li gali tlole, “Euowe, Tisa, ju hwi elome. Anijina kē gigliji mētābē lo bu lale klisomu. Bu aniji tatakumu na lale klisomu.”

² Na Jisas bubē gali tafu tētātē, “Bo sobo, lo kē hwi eglomobē gali, tē nētātēyo. Tokwafe bu ebē iniwa lo yayei mogotomame. Fli aniji matawa hana mēgēbēme. Weyewa. Iniwa sisike mēkakame.”

Jisas bu megali latle, “Tokwafe tēbo olē folokokwēme”

³ Na bu Oliv ti fatiniwa motokwala. Na Jisas kè fatini lufu mèta tafa tole na tako lotu lo hwi tètelo kwakle. Na Pita, Jems, Jon, Andruna buwa bu belè mitisitla, na takune motlola,

⁴ “Ju seme gali enona. Gotobè lo yayeime, kè gali toglonabè gali, habenalè fata lèglemene? Sebo fèye wesibi afina hwi noglomamene na kème lowene nêlame, ‘Hai, kè olè nounou ekè lèle.’”

⁵ Na Jisas bubè gali tafu tètatème, “Sobo ululu slewa saelo. Ho some sogèna moglèyolime.

⁶ Unina feilawa ho migisiyame na sogèname gali mlame, ‘Bo kè nègebè kwe Gotobè life mago ho, onehome nèno nègelèbè ho.’ Na bu feilawa onehome sosogèna mlagumame.

⁷ Na tokwafe, sobo tako wame mēglabè gali aholokwane egelona, na li life elè wame gali fafa mogotlabè gali aholokwane egelona, klelego asa elo. Kè wame kwe melèmane, kwe ebè life tèbo lèglebè olè mana lebokwetle.

⁸ Li life li life mago ho, li life hona momogli mètayame. Na li life li life nano ekoujamème. Na li life li life mago oneho, foneme gigli mokoujame. Kè wesibi bu tokwètokwè eliliha, mèse nèba amlebo fene fale etamè. Kwe tokwafe tako elili fa mētagulame.

⁹ Kè olèna, sobo ululu sle saelo. Sobo bome fwa lowene sle egletèname nègema na bu some bubè letitabobè toba elème mēglelujome. Na bu some lotu lo mèta tètèke mēgelulame. Na bu some gavman ho belè na eso ho belè sei mugujelèyome. Na kwe sobo Gotobè lalè gali tè eoutatemome.

¹⁰ Bu Gotobè lalè gali iniwa lifeku mago onehome afina tè mētātēmame na yawe olè mana fata lèleme.

¹¹ Bu some fafa mēglana, na hobè gali aholo lo bēgētābè ho belè mēlelujona, sobo uli asa elo na melowene asa elo, ‘Sebo habè gali nēglamene?’ Weye. Iniwa gali, Goto some kè olèna kè lēglēyobè, tè etlome. Sobowa tè egotlome nane. Weye. Gotobè Amtètomba lowene lēlèyome na kè lowenena tè etatemome.

¹² Wali ho, fli home melèkei melēmame, bolijahanime mogo nalè tèbo namotomame. Na wali bolijaya mata bubè nèbaleme kè fene, melè mogotomame. Na wali nèbale bubè botaname bolijayaname wame molomame na wame home melèkei melēmame, mogo nalè tèbo namotomame.

¹³ Sobo bome lowene sle egletèname nègema, iniwa oneho some kème gēglè mēgletèyome. Kwe ho bome fwa esogo lēglēnēna na bubè gli olè nègena, bome mana esogo lēglēnēna, Goto bume no lēglèleme.”

Tèbo wesibimu fata lègleme

¹⁴ Na Jisas ita gali tlome, “Tokwafe sobo mehwi egelome, afehi life mèta home tèbo logotomebè wesibi fata lègleme. Ho ebè gali hwi logtolena, lowene sle salèletle. Na kè olèna, oneho Judia lifate mèta kè tafa mēglabè, bu fatinina tabo elè matlebouja.

¹⁵ Na ho lo sebatì mèta lètābena, bu lowa bubè wesibi glome asa malèkaklu. Weye. Lēglèbouwa malèle.

¹⁶ Na ho nuju mèta lètābena, bubè lowa èho glome asa maluju. Matèbe. Lēglèbouwa malèle.

¹⁷ One, kè olèna, nèbale imonabè na one nèbale kolèbo nabè, bo bume tako maninibo nanèletemèmu. Masiwafe, bu habèna mēglènèboujamene?

¹⁸ Sobo Gotome kème gali eglolome, haliji tu olèna kè wesibi fata jwa nalègleme.

¹⁹ Kè tèbo olèna tèbo tafamu lēgèbeme. Kèha hobota ètani hana fata tletème. Ètanimu, Goto iniwa wesibi blège totomebè olèna, kèha tèbo wesibi hana tèbe. Na èje mata, kèha tèbo wesibi hana lèbe. Na tokwafe kèha tèbo wesibi hana lēgèbeme.

²⁰ Goto bu kè tèbo olè lèkle jwa logotlebè kwe iniwa oneho tèbo miglitayame fene. Goto fli onehome melowene latletème, ‘Bo ebè onehome waaniji tlomè, bu bobè mufe.’ Na bu kè onehome maninibo tēgletēmeme nègema na bu kè tèbo olè kème lèkle totle.

²¹ Kè tèbo olèna, ho some megali lēglèyona, ‘Hwi elo, Goto onehome nènome kè aniji toglolebè ho, ekè lètābe,’ o bu megali lēglèyona, ‘Hwi elo bu ekè tafa lule,’ sobo bubè gali asa aholokwane elolo.

²² Fli ho migisiyana sogèname megali mēglame, ‘Bo ekè, Goto onehome nènome kè aniji toglobebè ho.’ Na fli ho mata sogèname megali mēglame, ‘Bo Gotobè gali nègehilèbè ho, bo ekè.’ Na bu Gotobè afutuku fenene, klelegowa wesibi melè blège motometēmame. Oneho bu meweniji namēglame, ‘Kè enène Gotobè life mago enènefe.’ Na bu feilawa onehome sosogèna mlagumame na metole lamèta, Goto bu kè aniji toglobebè onehome mata, sosogèna mlagumame fene.

²³ Kème nègema, ululu sle saelo. Bo some iniwa wesibi, unina mefata mēglebème, wagali nēlèyo.”

Unina Gotobè life mago ho ligisime

²⁴ Na Jisas ita gali tle, “Kè tèbo olè yawe lèkakeme na mana kliji yemena u jwa mēgleme.

²⁵ Na sēgetoba matafa mago luklu mēleme na mitigome. Na iniwa matafa mago wesibina lili mēleme na tèbo mēleme.

²⁶ Na kwe, bo, Gotobè life mago ho, bo oloba nagi netujulème. Na bobè tako

lolokwēnena, na tako kliji elulego fenene kēhana iniwa nigisime.

²⁷ Na kē olēna, bobē enselme jine nēbelēkakēmēme. Na Goto kē aniji loglomebē onehome loloko mētagujayame. Na Gotobē onehome iniwa life mago nēno mokoujame. Matafana, lifena kēme tou mēglebē mago.”

Sobo binibwe time lowene sle egletemome

²⁸ Jisas ita gali tle, “Sobo binibwe time lowene sle egletemome. Bubē laba luklu lēglana na tahweji foke lēglana sobo kēme lowene elome, ‘Ebē wanagli tei fe.’

²⁹ Kē fenene. Sobo kē tēbo olē hwi eglolona, sobo melowene naegletelome, ‘Bo nigisibē olē nounoumu lalēle.’

³⁰ Bo some nēgali nanēlēyo, fli oneho bu ebē olēna kē tafa mēglabē, bu mana mētabēyame na kē iniwa tēbo wesibi mana fata mēgleme.

³¹ Lifena matafana tēbo mēgleme, kwe bobē anebo gali unaunalēme melē lēgēbekēfeme.”

Ho liha bo kēna nigisibē olē lowene hana lēletle

³² Jisas bu ita gali tle, “Ho liha bo kēna nigisibē olē, lowene hana lēletle. Heven life mago ensel mata lowene hana mletla. Na bo, bubē bowene, mata lowene hana nēletelē. Aya buwa lowene lēletle.

³³ Bobē nigisibē olē, sobo lowene hana eletelome nēgeme. Kēme nēgeme sobo ululu sle saelo na walena satafa elo.

³⁴ Bo nuguwibē na ita nigisibē, ebē ho bubē lo kile lēglebē fenene na li lifewa luju. Bu bubē mēta kē wege mēglekefēyabē home afina gali tleme, ‘Bobē wesibi sahwi elokwefēmetēna.’ Na bu wege bwa bwa tlēwagume. Na bubē lo mēta kē sei lēglēkeflebē home gali tole, ‘Bo nigisibē olēme, ju walena satafa ele.’

³⁵ Na sobo mata mehwi egletēname, kē ho fene hwi lēle. Bo lo bolijayaha ho. Na sobo bobē nigisi olēme lowene hana elo. Bo fole olēna nigisimenawa o olobalē nigisimenawa o taboklē nigisimenawa o klabē kuna nigisimenawa. Sobo kē olē lowene hana eletelo.

³⁶ Bo hokweinawa nigisina, na bo some nina hwi noglokwakijona, kwe kē lale nane? Weye. Kē tēbomu.

³⁷ Ebē gali, kē gali noglēyobē, bo iniwa onehome gali nolomē. Sobo sagli elolome na mana walena satafa elo.”

14

Lotu letitabo ho, gali fa mototla, Jisame mogo nalē tēkle namogotlame

¹ Tēle olē mana mētebokwe na Israelbē afenēbobē tako lotu olē mana folokoke tēmeme. Israelbē afenēbo bu kē olēna, Goto

ētani bolijafujunime kēna tēgaitamebē olē na Isip lifate kēna kile mētēglabē olē, lowene mētlekefētla. Na li lotu olē, bu sēse wesibina afulu jwa mēglabē bletē nage hi mētlekefēya. Na lotu eso enēne na Gotobē tafa sle gali lowene sle mēgletlabē enēne bu kē olēna blalo gēgali mētla, “Sebo Jisame hwelutuwa habēna fa nogotlamene na mogo nalē tēkle notlame.

² Sebo kē wesibi, Juda life onehobē tako lotu olēna asa manotla. Sebo tako lotu olēna melē nēglana kwe oneho tako wame huju mogotlame.”

Mēse li, lēkaluwa tu Jisasbē eso mēta wē eotatle

³ Jisas bu Saimonbē lo mēta tafa tle, Betani life mēta. Ētani, Saimonbē ato juba jubawa tēgēbetlena na Jisas sle totle. Na Jisas bu masei li mēta tafa tle. Na mēse li mana tisi. Na bu lale lēkaluwa tu aniji botolona tehitle. Kē tubē baliti feilawamu. Na bu kē botolobē ēfo tika totle na lēkaluwa tu Jisasbē eso mēta wē totatle.

⁴ Kwe fli ho kē tafa mētlabē, bu hwi motlola na witi mētla, na blalo gēgali mētla, “Bu kē lale lēkaluwa tu blawa fēyeme wē etatlene?

⁵ Sebo kē lēkaluwa tu li hona balitina hihijikame nēglēlana kwe sebo 300 baliti kēniji glo nēglame na kē baliti, baliti jwa home nēlēmame.” Na bu kē mēseme wame gali motlēya.

⁶ Na kwe Jisas gali tleme, “Matēbe. Bume asa gali elēyo. Bume fēyeme wame gali elēyone? Bu bome slemu latanēyo.

⁷ Baliti jwa enēne, sobona unaunalēme tafa eglekefome. Na sobo agaitamome tole egletemona, lalowa egaitamome. Bo kwe sobona unaunalēme hana tafa nēglame. Bo sobona tafa jwa nēglana habēna egaitanamene, ebē mēse ēje fene aitanē?

⁸ Ebē mēse wesibi melē kē egētatenēbē kēwa melē tei etle. Bu melē, bu lēkaluwa tu bobē eso mēta wē eotatenē na bobē ato kē tuna matēmatēme nēgebebēme sagli elētenē. Bo some nēgalimu nanēlēyo.

⁹ Bu tokwafe iniwa life, Gotobē lale gali tē mētagulana, kwe bu mēse kē wē tētatlēbē galime tē namētakefētēyame na bu kēme lowene namēgletēyame.”

Judas lotu eso home gali sle tētātēme, “Bo some Jisame yo noglēyome”

¹⁰ Kē nalēwa, Judas Iskariot, bu lotu eso home tujutēme na gali tujuwelēme, “Bo tokwafe Jisame yo noglēyome.” Judas bu we ita telē Jisasbē lowene esogo mēglelētlabē ho, bu mago li.

¹¹ Na lotu eso ho bu kē gali aholokwane mētla na maninibona sle memētla. Na bume gali sle motlola, “Sebo jume baliti nēglēyome.”

Jisas bubë lowene esogo mëgglelëtlabë hona hi mëtla

¹² Na sêse wesibina afulu jwa mëglabë bletë nage kë hi mëtlekefëyabë olë wafolokoke. Kë olëna bu afeku sipsip kleli têtëkle mëtëtakefëya na hi hi mëtla. Goto bubë bolijafujunime kë taitamebë olëbë lowene namëgletlame nêgeme, bu sipsip kleli këme têtëkle mëtëtakefëya. Na Jisasbë lowene esogo mëgglelëtlabë ho, bume gali motlola, “Sebo kë tako hi wesibi fëye lo mëta sle nogotomamene, Goto sebobë afuninome kë têtëgaitamebë olë lowene nanëgletlame?”

¹³ Na Jisas bubë lowene esogo mëgglelëtlabë ho tlemalëme jine tlëme na gali tlome, “Sobo lifate takowa eyeumo. Na tu kë lëgehulebë ho some alêgeme esune lëglëyome. Sobo bume nagi elëkaklome.

¹⁴ Bu lowa lëkakluna, sobo mata saekaklujo na kë lo bolijaya home megali elujololome, “Tisa bu megali lalële, “Hi lo hametane? Na bo na bobë lowene esogo mëtlelëtë nabë hona kë hi lo mëta, sipsip kleli hi nanëgglëmëme. Goto bu sebobë afuninome kë taitamebë olë lowene nanëgletlame.”

¹⁵ Na kwe bu some nogowelë kë logobebë lo lebotane lëgëtatëyome. Kë lo bu maseina, tafa labuna, na bu këna iniwa wasle totome. Na sobo kë hi lo mëta sebobë hi wesibi sle etomome.”

¹⁶ Na kwe kë lowene esogo mëtlelëtëlobë ho mëtëyeu. Na bu lifate takowa fwa mutulo, na bu iniwa wesibi hwi motlomo, Jisas fene gali tlome. Na bu hi wesibi sle mutujetomo. Na bu Jisas belë ita mëtëyeu.

¹⁷ Na taboklë, Jisas bubë we ita tèle lowene esogo mëgglelëtlabë home tlesume.

¹⁸ Na bu masei labu li mëta tafa motokouja. Na mana hi motokouja na Jisas mana gali tlome, “Bo some nêgalimu nanëlëyo, ho li, sobona kë tafa egløbë, bome wame home yo loglomeme. Kë ho bu bona ekë hi nelo.”

¹⁹ Na bubë lowene esogo mëgglelëtlabë ho këbë gali yafe aholokwane motlola na kwe bubë lowene mëta sle hana tletëme na witina tafa mëtla. Na jowa jowa ho bume takune motlola, “Ju bomeha gali elene?”

²⁰ Na Jisas gali tlome, “Kë ho bu sobo we ita tèle hobë ku mëta kë lëtabetëyo. Kë ho bu bona weife hi nelo. Bo buna bletë nage, hi wesibi tu mëta weife fuflu notomo.

²¹ Ètani, bu Gotobë bogo mëta meyahi lamëtla, ‘Gotobë life mago ho, bu gli lëgleme.’ Na bo, Gotobë life mago ho, bo gli nêgelëme ekë, Gotobë bogo fene gali tla. Masiwafe, bome, Gotobë life mago home, wame home kë yo loglënëbë ho, bo bume tako maninibomu nanëletelëfë. Tokwafe bu

tëbo liglitamemu. Bota kë home fata jwa egotlëbë kwe ebë lalowamu.”

Jisas bu bletë nage na wain taba liji tu bubë lowene esogo mëgglelëtlabë home tlëme

²² Bu mana hi motokouja na Jisas bletë nage fa totle, na Gotome fleflesu gali tlole, na fufu totle na bubë lowene esogo mëgglelëtlabë home satëtagutëme. Na gali tlome, “Sobo hi elo, ebë bobë ato.”

²³ Na bu wain taba liji tuna kabo fa têtatëme na Gotome lale galimu tlole, na mana tlëme. Na iniwa kë kabo mago hi motokouja.

²⁴ Na Jisas gali tlome, “Ebë bobë wino. Bobë wino kë lugujubë, feilawa onehome lëgaitame nalëgleme. Bobë wino kë lugujubë këme lëlekuju tle, Gotobë gali nêgali galimufe na Goto bu melë lëgleme bu ètani fene gali sle tle.

²⁵ Bo some nêgalimu nanëlëyo, bo wain taba liji tu eli hana hi nêgelëme. Kwe tokwafe, Goto bu onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë life mëta fwa, bo tiho wain taba liji tu mana hi nêgelëme.”

²⁶ Na kwe bu Gotobë fleflesu sawa jowa fë mëtëtaya, na bu lifate tako kile mëtla na Oliv ti fatiniwa mutuja.

Jisas megali latle, “Pita bu bome kë lowene lëgletënebë lowenebëme able lëgleme”

²⁷ Jisas bubë lowene esogo mëgglelëtlabë home megali latlome, “Sobo tokwafe bome ulime kile egëtaname. Goto, bubë bome këta megali tëgleme nêgeme, ‘Bo sipsip kleli lëglëme home mogo nalë tēbo nogotlëme na sipsip kleli ulime mëglënëbume.’

²⁸ Kwe bo gli nelëme na huju nelëme na bo afina some Galili provinswa noutatëyome.”

²⁹ Pita bume gali tlole, “Kë enëne jume kile mëgëtona, kwe bo jume hana kile nêgëtëmemu. Hanane mu.”

³⁰ Na Jisas bume megali latlole, “Bo jume nêgali gali gali nolë, eli klabë, kakalo täläfe huju jwa lëglëna, ju bome kë lowene egletënebë lowenebëme aowafe able eglomeme.”

³¹ Kwe Pita Jisasme anisasana gali tlole, “Bo juna ko nêgelona, bo jume kë lowene nêgletëbë lowenebëme hana able nêgelëme. Hanane mu.” Na bubë iniwa lowene esogo mëgglelëtlabë ho mata megali motokouja, Pita fene gali tle.

Jisas bu Getsemani nuju mëta Gotome gëgali tlelële

³² Jisas bubë lowene esogo mëgglelëtlabë hona nujuwa fwa mutula. Kë nujubë weniji Getsemani. Na Jisas bume gali tlome, “Sobo emëta tafa elo. Bo Gotome gëgali nanëgglëlëme.”

³³ Na bu Pita, Jems, Jonname tlelume. Na bubê lowene mēta tako hobota fata tletle na tutune tle.

³⁴ Na bume gali tlome, “Bo tako hobota nanêlêyo. Kê tako hobota lowenêbê bome tako boblo laletanê. Sobo ni asa ebo, emêta hwina tafa elo.”

³⁵ Na sogê fewa tēkake. Na life mēta latitigowa na Gotome gēgali tlelêle. Bu metole latle, ebê enisusu na tēbo wesibi bume kê migisitlebê, bume sigli namogotleme fene.

³⁶ Na bu Gotome megēgali latlelêle, “O aya. Ju iniwa wesibi melê lalowa egotomeme. Na bo metole nanelê, ju ebê tēbo wesibi bome kê migisitenêbê, bo mago sike ekaketenê, na bome migisitenê jwa namēgleme. Kwe ju bobê tole asa esogo elelêtenê. Weye. Matêbo. Jubê tolewa esogo eglelêleme.”

³⁷ Na Jisas bubê lowene esogo mēglelêtlabê ho aomalê betelê tujutême. Na bume nina hwi tlome. Na Saimon Pitame takune tlole, “Pita, ju fēyeme ni ebene? Ju tako tafa hana ele na hokweinawa fēyeme ni ebene?”

³⁸ Sobo ni asa ebo. Tafawa elome na Gotome gēgali elelêlome. Satan some su lēgētolime, sobo tēbo lowene esogo jwa naeglelêlome. Sobobê lowene lalowa lēbeteyo kwe sobobê ato mogowa lēbeteyo.”

³⁹ Na Jisas bu ita tuju na bu Gotome ita gēgali tlelêle, otome fene gēgali tlelêle.

⁴⁰ Na bubê lowene esogo mēglelêtlabê hobêtelê ita tisitême, na bume nina hwi tlokwakime, bu tako nilafalemu memêta. Na Jisas bume huhuju totome, na bume tiniji na hwê memêtletla na lowene mēta, “Habê gali noglolamene?” Bu ni mêtêbeyame nēgeme. Na Jisame hwiwa motola.

⁴¹ Tokwafe Jisas aowafeme tisitême. Na bubê lowene esogo mēglelêtlabê home gali tlome, “Sobo itaita fēyeme ni ebekefone? Tatei! Bo, Gotobê life mago ho, bu bome tēbo lowene esogo mēglelêtlabê home yo loglomebê olê, ekê folokoke.

⁴² Hwi elo. Bome yo loglomebê ho ekê fata lêle. Sobo huhuju elome na bu belê nuguja nanêglame.”

Judas Jisame wame home yo tlome

⁴³ Jisas mana gēgali tle na Judas mana tujutême. Judas, ebê Jisasbê lowene esogo lēglelêtlebê ho li. Jisasbê lowene esogo mēglelêtlabê ho kēniji, we ita tēle. Na feilawa ho Judasna mitisiya. Na bu kosina, atobeilana mêtêhweija. Na lotu lo mēta wege mēglabê eso enēne na Gotobê tafa sle gali lowene sle mēgletlabê ho na lotu letitabo ho, bume jine mêtêlêkakêma.

⁴⁴ Èbame, Jisame yo gali kê loglomebê ho, bume megali latlome, “Bo tokwafe some melê lēlekujy nēgletēyome. Bo ahino mēta momotlê notlême na sobo mehwi elome kê ho, ebê Jisas. Sobo kê home fa etlome na kiki sle etlome na elelulome.”

⁴⁵ Na ebê olê Judas tisi, na Jisas belê hokweinawa tujutle, na gali tlole, “O Tisa.” Na bume ahino momotlê tletle.

⁴⁶ Na bu Jisame fa mototla na kiki mototla.

⁴⁷ Kwe li ho, kê mēta kê tiglibebê, bu Gotobê lo mēta wege mēglabê eso hobê, wege hobê aholo kosina sika metêtatle. Na aholo life mēta latitigotlewa.

⁴⁸ Na Jisas bume gali tlome, “Sobo kosina atobeilana bome fame fēyeme esijone, tokli home fame fene mutujutla?”

⁴⁹ Iniwa olê, bo tako lotu lo mēta kê tafa tēglekêfêbê na onehome gali kê tē tēgêtakefêtemêbê, sobo bome mana fa tētana jwa fēyemene? Kwe matêbe. Gotobê bogo mago gali metêgêbetenê watle, kê nēgali galimu lēgêbeme.”

⁵⁰ Na Jisasbê lowene esogo mēglelêtlabê ho iniwa ulime lamêtlênêboujawa.

Falake ho latlêboukakuwa

⁵¹ Na falake ho, tatiwa lablab êhowa kê sabu togotlêbê, Jisame nagi esogo tlagile. Na bume yafe fa mototla,

⁵² kwe bu kê tatiwa êhowa kile tēkake na flatabowa latlêboukakuwa.

Jisame hobê gali aholokwane mēglabê letitabo home tetahê mêtêlêma

⁵³ Jisame kê fa mototlabê ho, lotu lo mēta wege mēglabê enēnebê eso hobê lowa mêtêlelula. Na lotu lo mēta wege mēglabê eso enēne, na letitabo enēne, na Gotobê tafa sle gali lowene sle mēgletlabê enēne, iniwa loko mêtêlêya.

⁵⁴ Na Pita, Jisame nagi nagiwa esogo tlagule. Na bu lotu lo mēta wege mēglabê hobê eso hobê lo li mago lēglesî elê tēkaklu. Na bu lo mēta kê sei moglokweflabê hona tafa mêtla na ahojume satle.

⁵⁵ Lotu lo mēta wege mēglabê eso enēnena hobê gali aholokwane mēglabê letitabo ho, fli onehome, gali tuku mêtêletêma, “Sobo Jisasbê tēbo lowene hwi eglotelona, kwe sobo esijome na kê galibê tē etatêname.” Bu metole lamêta, Jisame so mêtatleme na bume mogo nalê tēkle namogotlame. Kwe oneho bu gali tē sle hana mêtêtatla.

⁵⁶ Feilawa ho bume sogêna gali so mêtêtatêma, kwe bubê gali bwa bwa lowene mēta tēbetême na jowa lowene mēta hana tēbetême.

⁵⁷ Na fli ho bu Jisame gali meso mêtêtatla,

⁵⁸ “Sebo waaholokwane tlole, bu megali latle, ‘Bo ebê tako lotu lo, ho tobana kê gliji

mëtlabë, yayei nogotlëme. Na bo aona olënawa li gliji nëgelëme, kwe bo tohana hana gliji nëgelëme.”

⁵⁹ Kwe kë gali bu kë gëgali mëtlabë, bu mata bwa bwa lowene mëta gëgali mëtla na jowa lowene mëta fwa hana gali mëtla.

⁶⁰ Na lotu lo mëta wege mëglabë enënebë eso ho, bu hobë gali aholokwane mëglabë letitabo hobë li mëta tlibe na Jisame takune tlole, “Kë enëne jume so namëtatëyo. Ju bume kofaya gali gali eglome jwa fëyemene?”

⁶¹ Kwe Jisas mogweliha latiglibewa na bume gali hana tafu tëtätëme.

Na lotu lo mëta wege mëglabë enënebë eso ho bume gali tlole, “Ju ebë ho kë nëgebëne, Goto jume kë aniji toglibë, onehome nëno naeglemene? Ju kë hone? Ju lala Gotobë nëbane?”

⁶² Na Jisas gali tlole, “Bo ta kë hofe. Na tokwafe, sobo mehwi egloname, bo, Gotobë life mago ho, bo tako kalëlegona Gotobë tobamu toba elë tafa nëgelëme. Na bo heven life mago oloba nagi nëgetujulëme.”

⁶³ Na lotu lo mëta wege mëglabë enënebë eso ho bu Jisasbë gali aholokwane tlole, na bubë ato mago ëho kaka totle, bu Jisasbë galime hobota tëgletleme nëgëme. Na bu gali tle, “Sebo fli enëneme hana gali noglomame, seme kë hobë tëbo loweneme gëgali namëglame. Weye. Matëbemu.

⁶⁴ Sobo bubë gali waaholokwane tlole, bu megali latle, ‘Bo Goto fenene.’ Kë gali tëbomu. Bu Gotome tëbo gali latlole. Na sobo habelë lowene lalone, sebo habelë nogotlamene?” Na iniwa anisasana jiyakle mëtla, “Bu tëbo lowenena ho, gli malële.”

⁶⁵ Na fli ho bume nagutabana kokose mëtlëla. Na bubë naba ëhona lamu mototometla na bume mana tëkle mototla na takune motlola, “Ju iniwa wesibi lowene egletëmena kwe ju seme gali elona, jume ya tëkle lëtane?” Na lo mëta kë sei mëglëkeflabë ho bume mata tëkle mototla.

Pita bu Jisame kë lowene lëgletlebë loweneme aowafe able lëgleme

⁶⁶ Pita lo li mago lëglesu tabo lifeku mëta mana tlibe. Na lotu lo mëta wege mëglabë enënebë eso hobë wege mëse tisi.

⁶⁷ Na bu Pitame hwi tlole, ahøjume sa tle. Na kë wege mëse bume hwi sle tole, na gali tlole, “Ju mata, Nasaret life mago Jisasna, kë tafa tëgelobë ho li.”

⁶⁸ Kwe Pita bu able tle, “Ju kë gali eglebë gali bo lowene hana nëletelë. Hanane mu.” Na bu ino ëfo elë tuju na ino ëfo mago lëglesu mëta mana telutabe. Na hokweinawa kakalo huju tle.

⁶⁹ Na kë wege mëse bume ita hwi tlole na bu kë tafa mëglabë home gali tlome, “Ebë

ho kë nëgebë, buna kë asë mëtëglabë ho li ekëyo.”

⁷⁰ Kwe bu ita able tle, “Hanane mu.”

Na Pita sogë tëtëlëkakawatle, na buna kë mitlijabë ho Pitame gali motlola, “Nëgali mu. Ju buna kë asë tëgelobë ho li ta ekë. Ju mata Galili provins mago ho nëgëme.”

⁷¹ Na Pita bu anisasnamu gali tlome na kakëne tletëme, “Iyemanemu! Bo kë home lowene hana nëletelëmu. Hanane mu. Bo nëgali gali hana nëgelëna na Goto bu bome tëbo lëgëtanëna kwe tëbo malëtanë.”

⁷² Bu wagali tle, na kakalo mana huju tle. Na Pita, Jisas kë gali toglolebë gali ita lowene tletle, “Eli klabë, kakalo tëlafe huju jwa lëglena, ju bome kë lowene egletenëbë loweneme aowafe able eglomeme.” Na Pita kë gali ita lowene tletle na bu wabelë tle na tako yemu kletotle.

15

Bu Jisame eso ho Pailat belë mëtlelula

¹ Olobalëwamu, lotu eso enëne, na lotu letitabo ho, na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho, na hobë gali aholokwane mëglabë letitabo ho, bu iniwa loko motokweija na blalo gali sle mototla wesibi mogotlabëme, “Sebo habelë nëglamene?” Bu gali wasle mototla na Jisame tabana lei mototla na eso ho Pailat belë mëtlelula.

² Na Pailat Jisame takune tlole, “Ju Juda enënebë tako eso hone?” Na Jisas tafu tëtätle, “Nakwefëyemene. Ju fene gali ele.”

³ Na lotu eso ho Jisame lebutakako gali so mëtëtatla.

⁴ Na Pailat bume ita gali tlole, “Bu feilawa gali jume so mëtatëyo, na ju gali tafujwa fëyeme etatëmene?”

⁵ Kwe Jisas gali tafu hana tëtätle, bu mogweliha tëtabe. Na Pailat bu këme tutune tle.

Pailat gali tle, “Jisasbë ato nilina ti mëta bu eletelo”

⁶ Jowa jowa tlibutuna, bubë tako lotu olëna, oneho kalabusu lo mago hobë weniji fëfë mototokwefëma na Pailat bu kë hobë weniji aholokwane lëletle na kë home kalabusu lo mago jine lelëkakëtëme.

⁷ Ebë olëna, li ho bu kalabusu lo mëta tafa tle. Bubë weniji Barabas. Èbame Barabasna fli hona, na gavman enëneme tako wame motloma na ho flime mago nalë tëtëkle mototoma. Na gavman enëne bu kë home kalabusu lowa sike mëtla.

⁸ Na oneho Pailatme mitisitla na gali motlola, “Ju seme jowa kalabusu lo mago home jine elëtëna, ju seme ëbame ho li kalabusu lo mago fene jine lëtëna.”

⁹ Na Pailat bume takune tlome, “Sobo metole lalone? Bo some, Juda life mago

onehobë eso ho, Jisasme, kalabusu lo mago jine nëglëtëyomene?"

¹⁰ Pailat bu megali fëyeme lëlene? Bu melowene lëgleme nëgeme. "Lotu lo mëta wege mëglabë eso enëne bu Jisasme tēbojiwamu lamletla na bu bo mëta kēme melesula."

¹¹ Kwe lotu lo mëta wege mëglabë eso enëne, bu onehome anisasana gali tlome, "Sobo Pailatme, gali elëlo, 'Jisas matëbo. Barabasmē fwa kalabusu lo mago jine elobakëtëna."

¹² Na Pailat bume metakune tlome, "Kë ho, sobo mefë kë egotlobë, 'Israelbë afenëbonibë eso ho,' bo bume habelë nogotlëmene?"

¹³ Na bu feilawa anisasana jiyakle memëtletlëla, "Bume ti mëta nilina bu elo."

¹⁴ Kwe Pailat takune tlome, "Sobo fëyeme gali elone? Bu fëye tēbo wesibi fa totlene? Bu fëye tlene?" Kwe bu feilawa anisasana jiyakle memëtletlëla, "Bume ti mëta nilina bu elo."

¹⁵ Pailat bu melëme tole tle, oneho bume fleflesu namëgletlame nëgeme, na bu Barabasmē kalabusu lo mago kēme jine tletëme. Na bu fli home gali tlome, "Sobo Jisasme taba afona feilawa lëlafa etlome." Na bu Jisasme taba afona feilawa lëlafa mototla. Na tokwafe bu Jisasme wame home boblo mogotomabë enëneme tlëme, bume ti mëta nilina bu namëglame.

Wame home boblo mogotomabë enëne Jisasme tiniji galina memotlola na bume sosonatlë memototla

¹⁶ Fli wame home boblo mogotomabë enëne, bu Jisasme eso hobë tako lowa mëtletlëkakula, na bu fli wame home boblo mogotomabë enëneme gali mëtletokwakëma. Na bu iniwa mitisiya.

¹⁷ Na bu Jisasme winowa ëho mëtehwatla, eso hoha nafata lëgleme. Na bu analëbana taba glo mëtla, na eso hobë eso afeteniha hwatë mëtletla, na bubë eso mëta gelo mëtëtätla.

¹⁸ Na bu tiniji galina gali motlola, "O Israelbë afenëbonibë eso ho, lalë olobalë?"

¹⁹ Na bubë eso elëme atobeilana tēke motlola na bume nagutabana kokose mëtletlëla. Na bu Jisasbë elebo li mëta bubusu mëtletla, eso home fene bubusu mletla.

²⁰ Bu Jisasme këbë iniwa tiniji galina wafi gali motlola. Na bu kë winowa ëho tika mëtëtätla na bubë ëhomu gelo mëtëtätla. Na bume mëtletlëla, bume ti mëta nilina bu namëglame.

Bu Jisasbë ato ti mëta nilina bu mëtla

²¹ Bu Jisasme mëtletlëla na li ho, bubë weniji Saimon, Sairini lifate mago ho, bu li lifate mago tisi na lifate takowa tuju. Kwe wame home boblo mogotomabë enëne bume alëgeme esune mëtletlëla na enisusuna gali motlola, "Se! Ju Jisasbë ti mana ehule." Na bu mana tehule. Saimon bu Aleksandernabë, Rufusnabë bolijaya.

²² Na bu Jisasme Golgota lifekuwa mitilekola. Golgota weniji bu ebëha gali fenene, "Hobë eso eleboha life."

²³ Na bu Jisasme wain taba liji tu, malasini na sago, yafe fwei mëtletlëla, tako elili fa jwa nalogtlemē fene. Kwe bu yo latletëme na hana hi tle.

²⁴ Na kwe, wame home boblo mogotomabë enëne bu Jisasme ti mëta nilina bu mëtla. Na bubë ato mago ëho melëna sa mëtëtaya. Bu satu salë mëtla na ho mana aniji motloma jowa jowa wesibi glo namëglabëme.

²⁵ Olobalë, kljijina, bu Jisasme ti mëta nilina bu mëtla.

²⁶ Na bu ti katabo, eso matawa elë fla mëtëtätla. Na bume kë so mëtëtätlabë gali, kë mëta yahi mëtla. Bu meyahi lamëtla, "Juda lifate magobë eso ho."

²⁷⁻²⁸ Na bu Jisasbë ti li mëta, tlemalë tokli home ti mëta bu mëtla. Lime tobamu elë lë mototla na lime yemane toba elë lë mototla.*

²⁹ Na lifate mago kë mitisiya, mutujabë oneho, bubë eso luluju mototoma na Jisasme sosonatlëtletlë memototla, "Te, ju ëbame megali latle, 'Bo ebë tako lotu lo yaye notlëme na aona olënawa li gliji nelëme."

³⁰ Te, ju këha afutukuna ho kwe ju eli jubë ato mana aitale na kë ti mago kle etëkekeme."

³¹ Na lotu lo mëta wege mëglabë eso enëne na Gotobë tafa sle gali lowene sle mëgletlabë ho bu mata Jisasme tëtane lamëtëbetla na blalo gëgali mëtla, "Bu fli home taitame na kwe bubë ato lëgaitale hana lëgleme.

³² Kë ho bu ëtani megali latle, 'Bo kë ho kë nëgebë, Goto bome kë aniji toglonëbë ho, onehome nëno nanëgelëme.' Na bu mata megali latle, 'Bo Israel life mago onehobë eso ho.' Te, sebo kë home nabana mehwi noglolana, ti mago kle loleme, kwe sebo mana bume lowene sle nanëletlame." Na ebë tlemalë tokli ho, Jisasbë li mëta ti mëta kë bu mëtlabë, bu mata, Jisasme tiniji galina gali motlolo.

Jisas gli tle

* **15:27-28** Fli lowene ho bu melowene lamëtla, li gali mana lëbe kë gali mëta. Kë gali melë lëgëbelalële, Gotobë bogo mëta kë lëgëbebë gali bu olafamu kēme tēbe. Kë gali melë lëgëbelalële, "Oneho bume mehwi lamotlola, tēbo ho fenene."

³³ Kliji kuna, kwe klabëha ki tëbetëme. Na kë tëgemolebëë na taboklë kljina ita fetiha tëbetëme.

³⁴ Na taboklë, kljina Jisas anisasana we tlole, “Eloi, Eloi, lama sabaktani!” Kë galibë ebëha gali fenene, “Bobë Goto, bobë Goto, ju bome fëyeme kile etanëne?”

³⁵ Fli ho, lolime kë tafa mëtlabë, bu kë we lego aholokwane motlola na gali mëtla, “Aholokwane elo. Elaijame we lolole.”

³⁶ Na li ho fëka tlagutle, na bu sufa iniluha wesibi, wain taba liji tu mëta flu tëtatle na klenëba mëta lei tëtatle. Na këna Jisame mana fwei telokwakle, wain taba liji tu slo nalëgleme. Na bu gali tle, “Awiya, sebo hwi nolola, bale Elaija bu ligisina na kle lëtlelëbakleme nawa o hanane.”

³⁷ Na Jisas feilawa aflei tle na lagliwa tle.

³⁸ Na kë tako ëho, bu tako lotu lo ino ëfo mëta këkesi tëglebë, lakawa tëmalita kufe lokwati.

³⁹ Na wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho, bu Jisasbë li mëta tlibe. Bu Jisasbë aflei lego aholokwane tle na kë gli tëglebë hwi tlole na gali tle, “Euowe, nëgali fe, bu Gotobë nëbafë.”

⁴⁰ Na aomalë one bu kakëha mëtelubokwëya na hwi mëtelokwakëma. Li mësebëye, buna tafa mëtla, bubë weniji Maria, Makdala lifate mago. Na li mata, bubë weniji Maria, Jems tokwëfo nabë, Josep nabë bota, na li mësebë weniji Salome.

⁴¹ Èbame Jisas Galili provins mëta tafa tëglena, kë aomalë one bume nagi esogo esogo mëtlelëla na mana mëtaitekfla. Na fli lebutako one mata, kë mëta kë mitlijabë bu iniwa Jisasna Jerusalem lifatewa mitisiya.

Bu Jisas mogome aniji fuluju mëta gwa mototla

⁴²⁻⁴³ Na taboklë, Arimatea life mago Josep, tisi. Bu hobë gali aholokwane mëglabë letitabo ho li. Bu lale homu. Bu mata, Goto iniwa onehobë eso ho kë tafa lëgletëmebë olë hwi loglolebëme hwi lalëlekëfe. Ebë olë ebë Fraide, wesibi sle mototokwefëmabë olë. Uniji ebë bubë tafawa mëgla olë nëgema, na bu kë olëye wesibi hana sle motomame. Na Josep bu eso ho Pailat belë tujutle. Bu bume uli hana tletle. Na takune tlole, “Bo Jisas mogome ti mago lalowa tohwa nogotlëmene o hanane?”

⁴⁴ Na Pailat bu klelego latle na melowene latle, “Bu waglinawa.” Na bu wame home boblo mogotomabë enënebë eso home gali tujuwelële, ligisinalëgleme. Na bu belë tisi na Pailat bume takune tlole, “Jisas wagli lëlene o mana hwi lëtane?”

⁴⁵ Na kë ho bume gali tlole, “Nëgalimu. Wagli lële.” Bu kë gali aholokwane tle na

Josepme gali tlole, “Ju Jisas mogome lalowa tohwa etle.”

⁴⁶ Na kwe Josep bu lale tatiwa ëho heletabo, balitina fa tëtatle na bu Jisas mogome kë ëhona lalei totle. Na bu mogo tehule na aniji fuluju matëmatë mëta gwa telujuwetle. Ho bu kë aniji fuluju tobana go mëtlelëya. Na Josep aniji tako obobwelë tëtagiji na kë aniji fuluju ëfo tiji tletle.

⁴⁷ Na Makdala life mago Maria, na li Maria, Josep bota, bu lolime tafa mëtelo. Na bu Jisas mogome këme gwa togotlebë aniji fuluju hwi mëtlëyo.

16

Jisas bu matëmatë mago lahujuwa tle

¹ Tafawa olë yawe tle, na Makdala life mago Maria, na li Maria, Jems bota, na Salome, bu lëkaluwa welë tu, balitina glo mëtla, Jisas mogome këna tefo namogotlame.

² Na Sande, olobalëmu, bu aniji fuluju matëmatëwa mutuja.

³ Bu mutujabë, na alëgema blalo gëgali mëtla, “Seme ya lëgaitanamene, kë tako aniji, matëmatë fuluju ëfo mago obwelë nanëgëtayame.”

⁴ Kwe bu mitisiya na lolime mitlija na hwi mëtëkaka, “Aniji, matëmatë ëfo mëta hana ebamëfe. Kë aniji waobobwelë mëtagujayafe.” Kë aniji tako anijimu.

⁵ Na bu kë aniji fuluju matëmatë elë mëtëkakluja. Na bu falake home, tobanu elë kë tafa tëglebë, hwi mëtelëjuwelëla. Bubë ëho heletabo na tatiwamu. Bu kë home hwi motlola na klelego memëtletla, na ulina memëtletla.

⁶ Na bume gali tlome, “Sobo klelego asa elo. Bo walowene nelë, sobo Nasaret life mago Jisame hohwi etatelo, ti mëta kë bu mëtlabë home hohwi etatelo. Bu eme hana tafa lële. Bu wahuju lële. Sobo hwi elo, eme kë gwa mototlabë tala alujawa ekë lëbe.

⁷ Kwe sobo Pita name, bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho fli name sagali ejuwelëmo, “Jisas bu afina Galili provinswa waloutatëyo. Na sobo bume këme hwi egujuwelëleme, bu ëbame fene gali tëlëyo.”

⁸ Na kwe, one bu aniji fuluju matëmatë mago mëtëkaklija na mëtlëbouja. Bu klelego memëtla na lilina hwei memëtla. Na bu këme fli enëneme li gali meha hana gali motloma, bu uli mëtlame nëgema.

Makdala life mago Maria bu Jisame hwi tlole

⁹ Jisas bu Sande olobalëmu matëmatë mago huju tle. Na bu Makdala life mago Mariame afina tuhu telë. Jisas bu ëtani toballi ita tële ahwane, kë mësebë ato mago hehë tletëme.

¹⁰ Maria bu Jisasna kë asê mëtlabê onehome gali tujuwelême. Kê enêne bu maninibo mëtlela na ye mëtlekefêla.

¹¹ Na Maria bume gali tlome, "Jisas mana tafa lële na bo wahwi nololê! Na kë enêne bubê gali aholokwane mëla kwe melowene lamëtla, 'Bu sogëna lale.'" "

Jisasbê lowene esogo mëglelëtlabê ho tlemalê bume alëgeme esune mëtlêlo

¹² Na tokwafe bubê lowene esogo mëglelëtlabê ho tlemalê, lifate kile mëtelo na alëge alëgewa mëtëyeu. Na Jisas kë tlemalême li weniyanena esune tlême.

¹³ Na bu kë gali, bubê lowene esogo mëglelëtlabê ho flime, gali mutujuwelêmo. Bu kë gali aholokwane mëla kwe bubê lowenena hana sle mëtlamu, sogëna tokwê mëgelo.

Jisas bubê lowene esogo mëglelëtlabê home fata tletême

¹⁴ Na tokwafe bubê lowene esogo mëglelëtlabê ho we ita jowa këniji hi mëla na Jisas bume mana fata tletême. Na bume wame galina gali tlome, "Sobo lowene sle jwa fëyeme elone? Na sobo bome, matëmatë mago huju tégelëna kë hwi motlonabê onehome fëyeme boblo totomone na bubê gali aholokwane toglo mo jwa fëyemene?"

¹⁵ Na bume ita gali tlome, "Sobo iniwa lifate Gotobê lale gali, asê elelêtelo. Na Gotobê lale gali iniwa onehome tē etagutemome.

¹⁶ Oneho bu Gotobê lale gali lowene sle mëgletlana, na wafi baptais mëglana, kwe Goto bume lëgaitameme na nëno lëgleme, buna unaunalême tafa nalëglelêmememe. Kwe oneho bu Gotobê lale gali lowene sle hana mëgletlana, Goto bume hehê lëgletêmememe na tēbo miglitayame.

¹⁷ Bome kë lowene sle mëgletë nabê oneho, bu Gotobê afutuku fenene, wesibi melê mogotomame. Bu bobê weniji fê mogotlana, na ahwane hehê mëgletê mame. Na bu lili anigawa galina gëgali mëglame.

¹⁸ Na bu wametabo taiju tobana atineha fa mogotlana, bume hana tēbo logotomeme. Na bu motaba foha wesibi atineha hi mëglana, bu tēbo hana miglitayame na bu gigli hana mëglame. Na bu tēbo atona home, toba gwa motatêmana, na bu ato titika mlame."

Goto Jisame heven life elê watilekole

¹⁹ Tako Ho Jisas, bume gali watê tētātême na Goto bume heven life elê tilekole. Na bu Gotobê tobamu toba elê tafa tletle, Gotona onehome eso home tafa namëgletemome.

²⁰ Na bubê lowene esogo mëglelëtlabê ho mutuja na lale gali tē mëtëtagula, li life, li life memëtla. Tako Ho Jisas, bume lataitame, na bubê afutuku lafijiwa tlême.

Na bu, Gotobê afutuku fenene, wesibi melê lamototoma. Na oneho këme hwi mëla na lowene mëla, "Bu kë tē mëtatë nabê gali nëgalimufe."

Luk Ebë Lale Anebo Gali Kënëgebëye Jisame Gali nene, Luk Yahì tle

Luk bu kë lale gali Tiofilusme yahi tletle

¹ O letitabo ho, Tiofilus. Èbame feilawa ho bu, Jisas wesibi sebobè li mèta, melè kë totometë nabè yahi mètla. Kwe bu iniwa gali yahi hana mètla.

² Fli enène, bu iniwa wesibi Jisas kë totomebè bubè nabana hwi motloma. Na bu kë gali boname na fli enènename tè mètëtatëna. Na kë enène bu kë aholokwane motlolabè gali yahi mètla.

³ Kème nègeme, bo metole nanelè, bo mata kë lale gali yahi nelème na jume nelèbakème. Bo iniwa wesibi, Jisas melè kë totomebè, onehome itaita takune latlokwe fëmè. Na bo kë wesibibème walowene sle nëletemè. Na bo èje kë wesibi, yahi sle nelè.

⁴ Ju bobè yahi hwi sle eglomèna, na melowene sle naegletëmeme, “Kè gali bu jume èbame kë okokwe mètëglëyobè, nègali gali mu.”

Ensel Sekaraiame megali latlole, “Jubè mëse Elisabet nèba fu egotleme”

⁵ Herot bu Judia provins mago eso home tafa tèglèna, na lotu lome wege lèglebè ho li këme tètabe. Bubè weniji Sekaraia. Bu Abiyabè ilawa mago ho. Abiyabè ilawa mago ho, bu lotu lome wege mètlekefèya. Bu na bubè mëse mata, lotu lome wege lèglebè letitabo ho Aronbè bosemle. Bubè nobè weniji Elisabet.

⁶ Nona, bohena, Gotobè naba lime lale tafamu lamètelo. Na bu Gotobè galiwa lowene sle mètlelelo. Na bu këme fèye wesibiha hana mètelo.

⁷ Kwe bu nèba jwa mètëtabo. Elisabet layame tlibeme nègeme. Na bohe hoti tle na no mëseti tle.

⁸ Li olèna, Sekaraiabè ilawa mago enène, Gotobè tako lotu lo mèta, Gotobè wege fa mètëtatla. Na Sekaraia mata, Gotobè wege fa tètatile.

⁹ Ètani home fene aniji motlokwe fëmè, kë fenèna Sekaraiame aniji motlola, lale lèkaluna wesibi Gotome ahojume nalègletleme, Goto bubè lale ahèya lèkalu hèhè nalègleme. Bu Sekaraiame melèna aniji motlola bu satu salè mètla na Sekaraiabè weniji fata tletle. Na bu Gotobè tako lotu lowa tèkaklu, lale lèkaluna wesibi Gotome ahojume nalègeluletleme.

¹⁰ Na Sekaraia lale lèkaluna wesibi Gotome kë ahojume tletlebè olèna, feilawa oneho Gotobè tako lotu lo li mèta loko

mètlelèya na Gotome mana gègali motlokwe flà.

¹¹ Sekaraia lale lèkaluna wesibi Gotome mana ahojume lègletlebè, na kwe Gotobè ensel bume mana olafa tletle na lale lèkaluna wesibi këme ahojumebè masei li mèta, tobamu elème tlibetle.

¹² Sekaraia, enselme hwi tlole na klikina metletlemu na ulina metletle.

¹³ Na këme ensel bume gali tlole, “Sekaraia, ju uli asa ele. Goto jubè mëse nèba egeholebè gali waaholokwane tolè. Kème nègeme jubè mëse Elisabet nèba fu egotleme. Na ju bubè weniji mefè saetle, ‘Jon.’”

¹⁴ Kè nèba fu egotlèna, jubè lowene lalowamu nalèbetème na fleflesuna etabeme. Feilawa oneho mata fleflesuna mètabèyame.

¹⁵ Tokwafe Goto bume mehwi nalogloleme nègeme, lale homu. Bu wain taba liji tu na bia tu na hana hi lèglememu. Bu botabè imo mèta manane na Gotobè Amtëtomba bu mèta mana lelutabetleme.

¹⁶ Na bu, Israelbè afenèbome lowene hihijika mëglabème laitameme na ita bubè Gotome esogo melèlèlame.

¹⁷ Gotobè lowene mago gali tè totokwe flebè ètanifu ho, Elaija fenèna, bu këha lakalena kalèlegona tafa nalègleme. Na Tako Home leoutatleme. Bu bolijaya name, nèbale name melè logotomeme, yonane lowene mèta fwa tafa mlame. Na bu Gotobè gali kë momata mëgëtatlabè enèneme sle lotomeme na bu metafa namèglame, lale lowenena enènèbè lowene fene lèbetème. Na bu onehome sagli lèlèlèmemè na Gotobè kalèlegona ho ligisibè olème mana hwi namègletlame.”

¹⁸ Na Sekaraia enselme gali tlole, “Bo habèna lowene nègletelèmene, kë gali nègali gali mu? Ju hwi ele! Bo wahoti nelè na bobè mëse mata wamèseti ebefe.”

¹⁹ Na ensel Sekaraiame gali metafu tètatile, “Bo Gebriel. Bo Gotobè li mèta kë niglibekefèbè ho. Goto bu jine lelèfakènè, jume gali nanoglème na ebè lale gali tè nanètatile.”

²⁰ Te! Ju aholokwane ele. Ju bobè gali lowene sle jwa egletleme nègeme, elè ju gali mumu egèbeme. Ju gali mumu tabo tafa eglebèè, na jubè mëse nèba mana fu totleme. Bobè gali olafa lèglebè olè, Goto waaniji lolole.”

²¹ Oneho Sekaraiame yafe hwi mètlela na metutune lamètletla, “Bu lotu lo mèta tako tafa fèyeme lelulene, wesibi liha fata leluletlene?”

²² Tokwafe tekaklina, gègali lègleme fene kwe bu hana gègali tle. Bu tobanawa lèlekuju tèbebokwaketème. Bu gali wamumu tèbe. Oneho bume yafe hwi motlola na

melowene lamëtletla, “Gotobê tako lotu lo mēta, Gotobê klelegowa wesibi hwi lelujelëfe.”

²³ Tokwafe, Sekaraia, Gotobê tako lotu lo mēta kē wege tēglebē wege yawe tlole na bubē lifatewa mana tuju.

²⁴ Na tokwafe bubē mēse Elisabet nēba imona tētabe. Na bubē lo mēta fwa tobali yeme tafa tle. Na bu megali tle,

²⁵ “Goto maninibo tletenē, Bome kē fata lēgletenēbē wesibi, ebē Gotobē wesibi. Bo onehobē naba lime, layame kē tiglibebē tini, Goto wasle totle.”

Ensel Mariame megali tolē, “Jisame egehole naegleme”

²⁶ Elisabet bu nēba imona tobali ita jowa yeme tafa tle na Goto, bubē ensel Gebrielme, Galili provinsbē tokwēfo lifate Nasaretwa mana jine tlele.

²⁷ Na bu layo mēse belē tujutē, bubē weniji Maria. Kē mēseme, eso ho Devitbē afenēbo mago ho, Josep sei lēglebēme wafi aniji motlēya.

²⁸ Na Gebriel gali tolē, “Bo nisiyo. Goto juna etabo na jume lataita na tako tole latletē.”

²⁹ Maria kē gali aholokwane tole na klelego metletle na tutune tle na melowene tle, “Kē habētabo galine?”

³⁰ Na ensel gali tolē, “Maria, ju uli asa ele. Goto jume fleflesumu lalēletē.

³¹ Aholokwane ele. Ju nēba egeholeme. Na ju iko nēba fu egotleme. Na ju bubē weniji mefē egotleme, ‘Jisas.’

³² Na bu flesu hoha lēgētābeme. Na bu mefē namogotlame, ‘Tako kalēlegona Gotobē nēba mu.’ Na Goto bume eso home aniji loglōleme, bosemle Devit fene tafa tle.

³³ Na bu Jekopbē ilawa mago enēnebē eso home unaunalēme lētābetēme nalēgleme. Na bu eso home iniwa olē metafa lokoukēfeme.”

³⁴ Na Maria enselme gali tlole, “Euowe. Bo nēba habēna nēgehōlēmene? Bo ho sei hana nēlëlēfe.”

³⁵ Na ensel bubē gali metafu tētātē, “Gotobē Amtētomba jume ligisi tēme na kalēlegona Gotobē afutuku jume lamu lēgētame. Kēme nēgeme, kē nēba ju tokwafe fu egotlena bu Gotobē lalē homu lēgētābeme. Na bu mefē namogotlame, ‘Gotobē nēba.’

³⁶ Ju aholo bo eta! Binabi Elisabet bu mēsetimu kwe bu mata nēba ehole. Oneho megali kē mētkefētēyabē, ‘Bu layame eliboo,’ kwe aona yeme neme na bu nēba mana tafa egleme.

³⁷ Goto bu Elisabetme nēba melē lälē na jume mata nēba lēglēme. Gotome li wesibiha hana lēkle logotleme, bu lalawa iniwa wesibi melē logotomeme.”

³⁸ Na Maria bume gali tlole, “Aholokwane ele. Bo Gotome wege nēgletelēbē mēse. Bu bome melē malētānē, ju fene gali ele.” Na kwe ensel bume kile tēta.

Maria Elisabetme hwime tujutē

³⁹ Kē nalēwa, Maria bu hokweinawa fatini mēta kē tēgēbebē lifatewa tokwale, Judia provins mēta, Elisabetme hwi naegwelēme.

⁴⁰ Na bu Sekaraiabē lowa tēkaklu na Elisabetme gali tole, “Bo nisiyo.”

⁴¹ Elisabet kē gali aholokwane tolē na nēba imo mago klininamu metletē. Na Gotobē Amtētomba Elisabet belē tisi tē na buna mētētābo.

⁴² Na bu Mariame anisasana gali tolē, “Goto jume fleflesumu lalēletē na jume tako lēgaitamē lalēle kwe fli oneme, melēgaitame hana lēle. Na kē nēba jubē imo mēta kē nēgebē, Goto bume mata tako lēgaitale lēglememu.

⁴³ Bo lalē mēse nane na bobē Tako Hobē bota, bo belē kē egisibē.

⁴⁴ Aholokwane ele! Bo jubē gali meaholokwane noglēna, ‘Bo nisiyo,’ kwe bobē nēba fleflesu lalēlule na klininamu meleluletēnē.

⁴⁵ Ju Gotome melowene sle tletle, ‘Goto kē wesibi jume kē gali toglēbē, melē lēgleme, kēme nēgeme ju fleflesu kēme egleme.’”

Maria Gotome kē fleflesu tēgletelēbē sawa

⁴⁶ Maria gali tle,

“Bobē lowene mago lowenena
Gotome fleflesu nēlekefētēlē,
na bibita notokweflē, ‘Goto bu lalē mu.’”

⁴⁷ Na bo Gotome fleflesu nēletelē.

Bu bome lēgaitānē ho,
bo tafa sle kēme nelē,
bu melē lēgētānēme nēgeme.

⁴⁸ Bo bubē wege mēse,
bo lalē mēse nane.

Kwe bu bome hwi tlonē
na maninibo tletenē.

Elinā, unina mata,
iniwa oneho megali mokoukefētēname,
‘Goto bume tako fleflesu latletē.’

⁴⁹ Na Tako Afutukuna Goto, bome lalē wesibimume litanē.

Ebē kē nēgebē Goto,
tēbo lowene hanane,
lalē lowene nawa lētābe.

⁵⁰ Bubē gali momata jwa kē mogotlabē onehome,

Goto bume maninibo lēglekefētēmeme.
Bu itaita melē lotokefēmeme,
ebē olēna kē tafa mēglābē onehome
na tokwafe fu onehome mata
itaita melē lotokwefēmeme.

⁵¹ Goto bubē afutukuna melē totome.
Oneho bu melowene mētāna,

‘Sebo kwe lale enënefe.
Fli enëne bu seboha nane. Weye.’
Na bume fwa fleflesu mëtletëma
na bibita mototoma,
bu këha enëneme hehë tletëme,
na bu mitliwaya.

⁵² Bu kalëlegona eso home boblo totome,
kwe atwati home taitame.

⁵³ Bu foneme gigli mëtlabë onehome,
lale wesibi tlëme
na bubë imo sosolo memëtëta.
Kwe feilawa wesibina onehome hehë
tletëme
na bu alujawa mitliwaya.

⁵⁴⁻⁵⁵ Bu bubë wege enëne,
Israelbë ilawa mago enëneme taitame.
Na bu Abraham name, sebobë
semlemino name,
gali kë sle tëtätëmebë gali
aholokwana hana ti tle.
Bu bume megali sle tle,
bume na bubë tokwafe fu afenëbome
ita ita memaninibo lëkoukefëtëme.”

⁵⁶ Maria bu Elisabetna aona yeme
mëtëtabo na bubë lifatewa tuju.

Elisabet Jonne fu totle

⁵⁷ Elisabethbë nëba fu olë fata tletë, na bu
iko nëba mana fu totle.

⁵⁸ Bubë life mago oneho na weife mago
enëne, Goto bume kë maninibo tégletëbë
gali aholokwane mëtla na buna iniwa
fleflesu mëtleléya.

⁵⁹ Nëba tobalí ita aona olë kënji tëtabe, na
bu loko mëtleléya, kë nëbabë ato jibo tlë
namëtatlame. Na bu metole lamëtla,
bolijaya Sekaraiabë wenijina lëtabeme.

⁶⁰ Kwe bota gali tlome, “Matëbe. Bubë
weniji Jon.”

⁶¹ Na bume gali motléya, “Ju kë weniji
fëyeme fë etlene? Jubë afenëbo mago hobë
weniji li këha hana lëbe.”

⁶² Na bu kë nëbabë bolijayame tohana
lëlekuju mëtletla, “Weniji habelë fë
egotlemene?”

⁶³ Na bu yahi laba mëglëlabëme,
tobanawa lëlekuju tletëme. Na bu mëtlëla na
bu kë laba mëta meyahi latle, “Bubë weniji
Jon.” Na bu kë weniji hwi motlola na
klelego memëtla.

⁶⁴ Na Goto Sekaraiabë gali laslewa tëtatlë
na bu ita mana gali tle na Gotome fleflesu
latletle na bibita totle.

⁶⁵ Na bubë life mago oneho kë wesibi
hwi motlola na klelego memëtletla. Na kë
gali, Judia provinsbë fatini mëta kë
tëgëbagubë lifatewa fifiji mëtlagula.

⁶⁶ Na bu kë gali aholokwane motokouja
na tako tutune memotokouja na takune
mëtla, “Tokwafe kë nëba habëtabo hoha
lëgëtabemene?” Bu melowene mëtlame
nëgeme, “Gotobë kalëlego bu mëta lëtabetle.”

Sekaraia Gotobë lowene mago gali të totle

⁶⁷ Gotobë Amtëtomba, kë nëbabë bolijaya,
Sekaraia belë tisi tle na buna mëtëtabo. Na
bu Gotobë lowene mago gali metë totle,
⁶⁸ “Sebo Israelbë Gotome fleflesu manëletla
na bibita manotla.

Bu seme, bubë onehome, lëgaitana
nalëgleme tisi tëna,
na seme nëno nalëgleme tisi tëna.

⁶⁹ Goto, bubë wege ho Devitbë afenëbo
mago, kalëlegona ho seme jine
tlëtëna,
seme lëgaitana nalëgleme, na nëno
nalëgleme.

⁷⁰ Ètani anebomu, Goto bu kë galime gali sle
latlona.

Na bubë lowene mago gali të
mototokweflabë ho,
bu kë gali sle toglobebë gali të mototla.

⁷¹ Bu wagali sle tle, seme lëgaitana
nalëgleme.

Na seme kë wame moglonabë enëne
magome
na gëglë kë moglonabë enëne magome
nëno lëgleme,
bu seme tëbo hana mëgëtaname.

⁷² Bu ëbaime sebobë semleminome megali
sle latlome,

‘Bo some maninibo nëgletëyome na
nëgaitome.’
Na bume kë gali sle toglobebë gali,
mana lowene tlekefëtëme,
aholokwana hana ti tle.

⁷³ Bu sebobë semle Abrahamme gali wasle
tëtatlë.

Na ebë olë, Goto bu metole lalëletëna,
kë wesibi seme mefata lëgletëname,
bu ètani fene gali sle tle.

⁷⁴ Bu metole lalële,

bu seme kë wame moglonabë enënebë
magome
nëno lëgleme.

Na sebo Gotome esogo sle
nanëglelëlame
na wame home uli jwa nanëletëmame.

⁷⁵ Këme nëgeme, sebo ebë life mëta mana
nëtabëyame,
sebo bubë li mëta lale lowene mëta
natafa nëglame.

Na sebobë lowene mëta
bubë lale lowenewamu lëbetëname.

⁷⁶ Na ju, bobë nëba, tokwafe jume mefë
mëgëtome,
‘Tako kalëlegona Gotobë lowene mago
gali të totokweflebë ho.’

Ju Gotobë kalëlegona hobëme
eoutlame

na bubë alëge fu naegetatlame.

⁷⁷⁻⁷⁸ Ju Gotobë onehome okokwe
na bu melowene namëglame,
‘Goto bume tako maninibo lalëletëme,

na bubë tēbo lowene sle nalētātēmeme na bume laitameme.’

Na bu heven life mago elulego seme lēglēname.

⁷⁹ Na oneho bu tēbo lowene mēta kē tafa mēglabē, kē elulego bume lala lowene olafa lētātēmeme. Bu lala tafa lowene seme olafa lētātēname na sebobē lowene lalowa nalēbetēname.”

⁸⁰ Tokwafe, Jon, sigli lēleme na bubē lowene laloma lēbetleme. Bu ho jwa taba elē lutabeme. Bu lutabebē na mana Israelbē afenēbobē naba li mēta, bubē wege mana fa lotleme.

2

Maria Jisame fu totle

¹ Elisabet bu Jonne wafu totle, na kē nalēwa, Rom lifate mago eso ho Ogastus, bu kē tafa lēglēlēmēbē onēhome tabēi mēglabēme wasle totle.

² Gavman ēbame onehome hana tabēi tle. Ebēnawa tabēi lēgleme. Na kē nalēwa, Kwirinius bu Siria provins magobē eso ho tētabētēme.

³ Kēme nēgeme iniwa oneho bubē lifekuwa kēme mitliwaya, Gavman bubē weniji gogwa nalēgletēmeme.

⁴ Na Josep Mariana Galili provinsbē tokwēfo lifeku Nasaret kile mētelo na Judia provinsbē tokwēfo lifeku Betlehemwa mitimo, bubē bosemlebē life nēgeme. Josepbē bosemlebē weniji Devit, Israelbē ētanifu eso ho.

⁵ Na bume sei lēglēbēme, kē aniji mototlabē Mariana mitimo, weniji bubēna iniwa sle namogotometēmame. Na kwe Maria nēba imona.

⁶⁻⁷ Betlehem lifewa fwa mutulo. Na kē lifeku mago ni lobē ke mētame nēgeme na bulmakaubē ni lo mēta kēme ni mētebo. Na bu kē lo mēta mana mētētābo na Maria amlebo mana fale tēta. Na bu abwa nēba mana fu totle. Na ēhona lei totle na bulmakaubē hi wesibi iseku mēta tuku tle.

Gotobē ensel, sipsip kleli kē mēglēmbē home gali mētehitēma

⁸ Na kwe Betlehem life li mēta, sipsip kleli mētlēmabē ho mana tafa mēta. Na bu klabēna bubē sipsip kleli kēme mētlēkefēma.

⁹ Mētlēmabē, na Gotobē ensel fata tletēme na Gotobē elulego klijiha sisigli tētagule na bume hwagēnē totome. Na bu tako ulimu memēta.

¹⁰ Kwe Gotobē ensel gali tlome, “Sobo uli asa elo. Aholokwane elo! Bo some lala galimu nehītēyo. Iniwa oneho bu ebē lala

gali aholokwane mēglana, kwe bu tako fleflesu mēglame.

¹¹ Ebē gali melē lēgēbelalēle, ebē olēna, Devitbē lifeku mēta, mēse li nēba fu etle. Kē nēba bu some lēgaito nalēgleme, tēbo lowene mago nēno nalēgleme. Bu tako ho, na Goto bume wafi aniji tole, onehome lēgaitame nalēgleme, tēbo lowene mago nēno nalēgleme.

¹² Sobo mehwi eglolome. ēhona leitabo nēba bulmakaubē hi wesibi iseku mēta ni lēbe.”

¹³ Ensel wagali tlome na feilawa ensel lafatawa mētletēme. Na bu Gotome fleflesu mētletla na bibita mototla, na Gotobē sawa mēfē lamētētāta,

¹⁴ “Goto bu heven life mēta kē tafa lēglebē bu lala na tako mu. Oneho Goto kē fleflesu lēgletēmēbē, bubē lowene lēgēbetēme sle malēletēme.”

Sipsip kleli kē mētlēmabē ho, Jisame hwime mutujutla

¹⁵ Na kwe ensel bume hune mototoma na heven lifewa motokwala. Na sipsip kleli kē mētlēmabē ho mana gali mēta, “Te, mana manuja, Betlehem lifekuwa. Goto seme kē gali toglonabē wesibi hwi nanugujelēlame.”

¹⁶ Na bu hokweinawa mutuja. Na bume hohwi mētētāgutla. Na Josep na Maria name mana hwi motloma. Na bulmakaubē hi wesibi iseku mēta kē ni tēgēbebē nēbame mata hwi motlola.

¹⁷ Bu hwi motlola na bu ensel kē gali toglobebē gali tē mētētātēma.

¹⁸ Na iniwa oneho, bu sipsip kleli kē mēglēmbē hōbē gali aholokwane motloma, na klelego memētla.

¹⁹ Kwe Maria kē wesibi aholokwana hana ti tle na itaita lowene tlekefētē.

²⁰ Na sipsip kleli kē mētlēmabē ho, kē aholokwane mētlabē gali na kē hwi motlomabē wesibime Gotome fleflesu motokoutla. Iniwa wesibi melē mētleme nēgeme, Gotobē ensel fene gali tlome.

Bu kē nēbabē weniji mēfē mototla, “Jisam”

²¹ Tobali ita aona olē tētabe na bubē ato jibo mana tlē mētētātla, na bubē weniji mana fē mototla, “Jisam.” Maria kē nēba tehole jwa nēgena kwe Gotobē ensel kēbē wenijibēme mana gali tolē.

Simeonna Anana Jisame tako lotu lo mēta hwi mētelujelēlo

²² Na kē olē fotokoke tēme, Josep Mariame Jerusalem lifatewa tleouli, toba mago sasu ko, Gotobē naba li mēta sle naegotomeme, Mosesbē gali fene tēbetle. Mēse bu nēba tafa eglana, toba sasu kowa egehona, kwe Gotobē naba li mēta tēbo lalēta. Na kwe bu nēba Jerusalem lifatewa mētlelulo, Gotome mēglēlo namēgelome.

²³ Tlernalë bu metole lamëtelo, Gotobë gali kè lëgëbebë, kè galiwa esogo mëtlelëtelo. Kè gali melë lëgëbelalële, “Sobo abwa mago iko nëba kè nëgebë, Gotome eglëlome.”

²⁴ Na Gotobë tafa sle gali mata melë lëgëbetlelalële, “Sobo tële seuneni o tële yolime nëbale, Gotome egehotelome, Gotobë naba li mëta, toba mago sasu ko këna sle naegotomeme.” Na bu fole këme mëtehoujo, lotu lome wege lëglebë ho, kè fole Gotome ahøjume nalëgletleme.

²⁵ Na kè nalë, ho li Jerusalem lifate mëta tètabe. Bubë weniji Simeon. Kè ho kè nëgebë bu lala lowenewa esogo tlelële na bu Gotome fwa lowene slemu tletle. Na Gotobë Amtëtomba bu mëta telutabetle. Simeon bu Goto kè jine lëglelebë hobëme hwi tletle. Israelbë ilawa mago onehome lëgaitame nalëgleme.

²⁶ Gotobë Amtëtomba bume megali sle latlole, “Ju ilawa hana gli egleme. Ètani Goto bu megali slemu latle, ‘Bo ho jine nëglëlëme, onehome tëbo lowene mago nëno lëgleme.’ Ju kè home afina hwi eloleme na ju mana gli elëme.”

²⁷ Na kwe Gotobë Amtëtomba Simeonme tisi tle na bu Gotobë tako lotu lowa këme tækaklu. Na Jisasbë botana bolijaya name, Jisame Gotobë lowa mëtlelulo, kè nëbame melë namogotlame, Gotobë gali fene lëbetle.

²⁸ Na Simeon kè nëbame hwi tlole na fa totle. Na bu Gotome fleflesu tletle na bibita totle na megali tle,

²⁹ “Tako ho, jubë gali sle gali watëbetë,
na bo, jubë wege ho, bo maninibona
wasle nelë,
bo mana lalowa gli nelë.

³⁰ Seme nëno lëglebë home,
ju kè jine tëglëlebë ho,
bo nabana wahwi nololë.

³¹ Ju kè home,
iniwa onehome ekë lebotane etatëme.

³² Na kliji elulegoha, bu Gotobë lowene,
Israelbë afenëboni mëtabëya jwa
mëglabë enëneme
olafa lëgëtatëmeme.
Na bu Israelbë afenëbome,
lëgaitame nalëgleme
jubë lowene esogo mëglelëlabë.
Kè oneho ebë jubë.”

³³ Jisasbë botana, bolijayana, Simeon nëbame kè gali toglolebë gali aholokwane mëtelo na klelego memëtletelo.

³⁴ Na Simeon Gotome gëgali tlelële, bume lëgaitame nalëgleme. Na bu kè nëbabë bota, Mariame, gali tolë, “Aholokwane ele! Goto ebë nëbame meaniji latlole, Israelbë lebutako afenëbome melë logotomeme. Lebutako oneho bume kè lowene sle mëgletlabë lowene, kile mlame na lebutako

oneho bume kè lowene mëgletlabë lowene esogo sle melelëlame. Ebë nëba kè nëgebëye, Gotobë lala lowene, onehome lebotane lëtatëmëbë ho. Kwe feilawa oneho bume tëbo gali mlogolame,

³⁵ na bubë lowene mago tëbo lowenebë olafa lëgletëmeme. Na tokwafe ju tako hobota egleme, sëfa yo sle eglëbë fenene.”

³⁶ Na Gotobë lowene mago gali të egotlebë mëse li kè mëta tafa tle. Bubë weniji Ana. Bu Aserbë afenëbo magobë mëse, Fenuelbë nëba. Ètani bu ho sei tlele na bu kè hona tobali ita tële tlibutu këniji tafa mëtelo

³⁷ na bohe mana gli tletë. Na bu seiju tètabe. Na èje bu 84 tlibutu këniji etabe. Bu Gotobë tako lotu lo kile hana tletle. Bu hi wesibi itaita yo tlekefe, Gotome lowene sle naegletleme. Na bu Gotome mana gëgali tlelëkefe. Kljina, klabëna Gotome fwa lowene tlekefëtle.

³⁸ Na kè nalë, Ana bu nëba loliwa tisi tle na Gotome mana gali tlole, “Ebë nëba, yaha fëyeme enënane.” Na feilawa oneho bu mehwi kè mëtlekefëyabë, Goto bu Jerusalem lifate mago onehome nëno lëgleme. Na bu kè nëbabë gali kè onehome të tëtatëme.

Josep, nona, Jisasna, Nasaret lifewa ita mutuja

³⁹ Bu iniwa wesibi, Gotobë gali fene tëbe, melë wamototoma. Na kwe bu Galili provinbë tokwëfo lifeku Nasaret lifekuwa ita mutuja. Ebë bubë life.

⁴⁰ Na kè nëba sigli lëleme na lolokwëne lëgleme. Na lala lowene bubë lowene mëta lëbetleme na Goto bume tako tole lëletleme na bume laitaleme.

Jisas, falake tokwëfo nëgena, na botana bolijayana tako lotu lowa bume iniwa mëtlelulo

⁴¹ Iniwa tlibutuna, Jisas bolijayana, botana, Jerusalem lifatewa itaita lamëtëyeoukefo, Gotobë tako lotu olë lowene mëtlelome nëgeme. Israelbë ilawa mago oneho, bu kè tako lotu olë, Goto ètani bosenlëme kè tëgaitamebë olë na Isip lifate këna kile mëtëglabë olë, lowene mëtlekefëtle.

⁴² Jisas bu we ita tële tlibutu këniji watle. Na kwe bu Jerusalem lifatewa ita mutuja bu ebame fene mutujukëfëya, Gotobë tako lotu olë lowene mëgletlame nëgeme.

⁴³ Kè tako lotu olë yawe motlola, na kwe bu Jerusalem lifate kile mëtla na bubë lifekuwa mutuja. Kwe falake tokwëfo Jisas, Jerusalem lifate mëta mana tafa tle. Botana bolijayana melowene hana mëtlelulo, “Jisas mana tafa lële.”

⁴⁴ Weye, bu meweniji lamëtelo, fi enënena mana asë melawa. Këme nëgeme olë jowa buwa mëtëyeu. Tokwafe, bubë

ilawa mago onehome na bubë yabe home, têtakune mëtlagumo.

⁴⁵ Bu yafe têtakune mëtlagumo, kwe hana hwi motlolo. Kême nëgeme bu lu mëtelo na Jerusalem lifatewa ita mëtëyeu, hohwi namogutatelome.

⁴⁶ Bume aona olë yafe hohwi mëtëtatelo. Na tokwafe bume tako lotu lo mëta hwi motlolo. Bu Gotobë gali okokwe moglomabë hobë ku mëta tafa tletëme. Na bubë gali mana aholokwane tlagukefëme na bume têtakune tlokefëme.

⁴⁷ Iniwa oneho, bubë lowene yafe hwi motlotla na bubë tafu gali yafe aholokwane motlotla, klelegomu memëtletla.

⁴⁸ Botana bolijayana hwi motlolo, na klelego memëtletelo. Na bota bume gali tole, “O hëyai, ju seme melë fëyeme etanone? Sebo blijayana jume yafe hohwi nëtatëyo na maninibona tëbo menëletëyo.”

⁴⁹ Kwe bubë gali tafu tëtätëme, “Sobo bome fëyeme hohwi etatanone? Sobo bome melowene hana eletëñane, ‘Bo bobë ayabë lo mëta tafa manelë?’”

⁵⁰ Kwe bubë gali lowene hana mëtletelo bu yaya lamëtletelo.

⁵¹ Na kwe buna Nasaret lifewa ita mutuja. Na bubë lowenewa esogo esogo tlelëkëfëtëme. Kwe Maria bowene meta kë hwi toglometlebë wesibi, bubë lowene mëta mana tehotle.

⁵² Na Jisas sigli tle na bubë lowene lalemu lëbetleme. Na Goto bume flelesu lëletleme na iniwa oneho mata bume tole mëgletlame.

3

Tu mëta baptais logotomebë ho, Jon, gali tëtätëme

¹ Eso ho Taiberius, bu we ita tobali tlibutu këñiji, Rom life enënebë tako eso home tafa tletëme. Kë nalëwa, Pontius Pailat Judia provins enënebë eso home tafa tletëme. Na Herot Galili provins enënebë eso home tafa tletëme. Na bolijamo Filip bu Ituria na Trakonitis provins enënebë eso home tafa tletëme. Na Lisianas, bu Abilene provins enënebë eso home tafa tletëme.

² Na Anas na Kaiafas bu lotu lo mëta wege mëglabë enënebë eso ho mëtëtabo. Kë nalëwa, Sekaraia bowene Jon, ho jwa tabo mëta tafa tle na Gotobë gali bubë lowene mëta mana fata tletle.

³ Kême nëgeme, Jon bu Jordan tu lime kë tafa mëtlabë lifekuwa tuju na gali metë tëttagutëme, “Sobo tëbo lowene aholokwana ti elome na lale lowenewa esogo elelëlome na baptais elome. Na Goto bu sobobë tëbo lowene aholokwana ti lëgletëyome na hana lëgehohleme.”

⁴ Kë wesibi mefata latle, Gotobë lowene mago gali tët tokweflebbë ho, Aisaia, fene yahi tle. Bu meyahi latle, “Tokwafe, li ho, ho jwa tabo mëta mewe lëgleme, ‘Sobo tako hobë alëge fu etatelo, alëge sle etometelo.’”

⁵ Bu iniwa klukulego tabobë na iniwa fofotabobë sle motomame. Na iniwa alëge, ekekë mëglebbë sasle mëtaguma. Na iniwa alëge tëbo mëglebbë, sasle motoma.

⁶ Na iniwa oneho, Goto onehome kë nëno lëglebbë wege hwi moglotlame.”

⁷ Feilawa oneho Jon belë mitisitla, bume baptais nalogotomeme. Kwe Jon bume gali tleme, “Sobo tëbo taijuha. Sobo tëbo enëne. Goto tako wame loglëyome na tëbo lëgëtome. Sobo melowene lalone hee! Bo some baptais nëgëtona kwe Gotobë wame some hana tëbo lëgëtomene? Weyewa.

⁸ Sobo tëbo lowene aholokwana ti egelona na Gotobë lale lowenewa esogo eglelëlona, ta kë lowene saolafa etlo, bu melowene namëgletëyome, ‘Bubë tëbo lowene aholokwana wati mëlafa na Gotobë lale lowenewa esogo melëlëlafa.’ Na sobolalo megëgali asa elo, ‘Sebo Abrahambë afenëbo, këme nëgeme Goto bu seme hana tëbo lëgëtaname.’ Weye. Bo some gali nolëyo, Abrahambë afenëbo ebë tokwëfo wesibi. Goto ebë anijime, Abrahambë afenëbome lalewa fata lotomeme.

⁹ Gotobë wame bu onehome fata lëgletëmeme nounou lalëletëmemu, yasi ti wayome wafi lëbe. Na iniwa ti, lale liji mogwalë hana mëglena, kwe Goto kë ti tëtëka lëgleme na ahøjume sike lëleme.”

¹⁰ Oneho bu Jonbë gali aholokwane motlola, na bume metakune motlola, “Sebo habelë nëglamene na Goto seme tëbo jwa nalëgëtaname?”

¹¹ Na bume megali tleme, “Fli enëne bu gelowa ëho tèle tèle nëgena, bu fli alujawa kë nëgebë enëneme sa mëlëma. Na fli enëne hi wesibina nëgena, bu hi wesibi jwa kë nëgebë enëneme sa mëlëma.”

¹² Takis baliti glo mëglabë ho fli, bu belë mitisiya, bume mata baptais nalogotomeme. Na bu takune motlola, “Tisa, sebo habelë nëglamene?”

¹³ Na bume megali tleme, “Sobo takis baliti meglo egletemome, gavman fene gali tlëyo. Sobo fli baliti manawa asa glo eletemo.”

¹⁴ Na wame home boblo mogotomabë enëne fli, bu mata takune motlola, “Na sebowa, sebo habelë nëglamene?” Na bume gali metafuf tëtätëme, “Sobo fli enëneme gëglë asa elelëmo na bubë baliti toklime glo elome. Na sobo fli onehome gavmanbë naba lime blawa asa so etatemo na bubë baliti blawa glo eletemome. Na gavman some wege baliti kë lëglëyobë, këme fwa

fleflesu egelome. Fli baliti glome asa tole elo.”

¹⁵ Na oneho Jonme hwi motlola, na bubë lowene fotokoke tëme na bubë lowene nawa melowene mëta, “Jon bu kë ho nawa, seme na nëno lëglebë ho nawa. Goto kë aniji toglolebë ho nawa.”

¹⁶ Këme nëgeme Jon bubë gali metafu tëtatëme, “Bo some tu mëta fwa baptais nëlelëyo. Kwe tokwafe bobë nagi ho li ligisime. Na kë ho kë ligisibë bubë afutuku takomu kwe bobë afutuku tokwëfomu. Bo lala ho nane kë ligisi home kë nëgaitalëme, manawa wege ho fene laitale. Weye. Bo bubë jiteho hana titika nëgletelëme. Bu letitabo homu nëgeme na bo atwati homu. Bu some Gotobë Amtëtombana, ahोजना baptais lëglelëyome.

¹⁷ Na kë ho kë ligisibë bu tëbo lowenenabë enëneme na lala lowenenabë enëneme lëselokwame, nuju bolijaya hwetikina witi liji mago fene lëselokwa. Na bu lala lowene enëneme heven life elë sei lëlememe, nuju bolijaya bu witi liji, lala lo mëta fene gogwa lële. Kwe bu tëbo lowene enëne lële jwa ahोजना life elëme sike lëgleme, nuju bolijaya witi liji mago hwetiki ahøjume fene sike lële.”

¹⁸ Jon bu feilawa gali të tëtatëme, onehobë lowene huju tëtatëme, lowene sle namëglame. Na kë esome fwa, Gotobë lala gali këme të tëtatëme.

Herot bu Jonme kalabusu lowa tuku tle

¹⁹ Herot, Galili provinsbë eso ho, bu bolijamobë mëseme, Herodiasme, hijika totle na sei tlë. Na Jon bume këme wame gali tole. Na iniwa fli tëbo lowene Herot bu kë tëglebëmeha bume wame gali tlokwefle.

²⁰ Na Herot bu li tëbo lowene tle. Bu melëme, Jonme kalabusu lowa tuku tle.

Jon Jisame baptais totle

²¹ Kë nalëwa, Jon kalabusu lome tafa jwa tēglena. Bu iniwa onehome wabaptais totome, na bu Jisame mana baptais totle na Jisame Gotome mana gēgali tole. Bu Gotome mana gēgali tlelëlebë, na heven inoha latikawa tle.

²² Na Gotobë Amtëtomba seuneni foleha ji tētēkeketle. Na bu matafa mëta gali tle, “Ju bobë lala nëba. Bo juume tako tole nanëletë, tako fleflesu nanëletë.”

Jisabë bosemlenibë weniji

²³ Jisabë bubë aowafewe tlibutu mutuju tle na bubë wege mana fa totle. Na kwe oneho bume meweniji lamëtletla, Josepbë bowene.

²⁴ Josep Helibë bowene. Na Heli Matatbë bowene. Na Matat Livaibë bowene. Na Livai Melkibë bowene. Na Melki Janaibë bowene. Na Janai Josepbë bowene.

²⁵ Na Josep Matatiasbë bowene. Na Matatias Amosbë bowene. Na Amos Nahumbë bowene. Na Nahum Eslibë bowene. Na Eslu Nagai bë bowene.

²⁶ Na Nagai Matbë bowene. Na Matatiasbë bowene. Na Matatias Semembë bowene. Na Semen Josekbë bowene. Na Josek Jodabë bowene.

²⁷ Na Joda Joananbë bowene. Na Joanan Resabë bowene. Na Resa Serubabelbë bowene. Na Serubabel Sealtielbë bowene. Na Sealtiel Neribë bowene.

²⁸ Na Neri Melkibë bowene. Na Melki Adibë bowene. Na Adi Kosambë bowene. Na Kosam Elmadambë bowene. Na Elmadam Erbë bowene.

²⁹ Na Er Josuabë bowene. Na Josua Elieserbë bowene. Na Elieser Jorimbë bowene. Na Jorim Matatbë bowene. Na Matat Livaibë bowene.

³⁰ Na Livai Simeonbë bowene. Na Simeon Judabë bowene. Na Juda Josepbë bowene. Na Josep Jonambë bowene. Na Jonam Eliakimbë bowene.

³¹ Na Eliakim Meleabë bowene. Na Melea Menabë bowene. Na Mena Matatabë bowene. Na Matata Natanbë bowene. Na Natan Devitbë bowene.

³² Na Devit Jesibë bowene. Na Jesi Obetbë bowene. Na Obet Boasbë bowene. Na Boas Salmonbë bowene. Na Salmon Nasonbë bowene.

³³ Na Nason Aminadapbë bowene. Na Aminadap Atminbë bowene. Na Atmin Arnibë bowene. Na Arni Hesronbë bowene. Na Hesron Peresbë bowene. Na Peres Judabë bowene.

³⁴ Na Juda Jekopbë bowene. Na Jekop Aisakbë bowene. Na Aisak Abrahambë bowene. Na Abraham Terabë bowene. Na Tera Nahorbë bowene.

³⁵ Na Nahor Serukbë bowene. Na Seruk Reubë bowene. Na Reu Pelekbë bowene. Na Pelek Eherbë bowene. Na Eber Selabë bowene.

³⁶ Na Sela Kainanbë bowene. Na Kainan Arpaksatbë bowene. Na Arpaksat Siembë bowene. Na Siem Noabë bowene. Na Noa Lamekbë bowene.

³⁷ Na Lamek Metuselabë bowene. Na Metusela Enokbë bowene. Na Enok Jaretbë bowene. Na Jaret Mahalalelbë bowene. Na Mahalalel Kenanbë bowene.

³⁸ Na Kenan Enosbë bowene. Na Enos Sethbë bowene. Na Set Adambë bowene. Na Adam Gotobë bowene.

4

Satan bu Jisame tëbo loweneme fene susu totle

¹ Gotobë Amtëtomba, Jisame mëta telutabetle na bu Jordan tu mago ita tuju.

Na Gotobë Amtëtomba bume ho jwa tabo elê tlelule.

² Na Satan bume niliafewe olê tëbo loweneme fene susu totokwefle.

Na kè nalê, Jisas hi hana tle na bu foneme gli tle.

³ Satan bume gali tlole, "Ju Gotobë nëba nëgebê kwe, ju ebê anijime gali eolême na bu bletê nageme fata naeglamême. Na ju hi elême."

⁴ Kwe Jisas bume gali tafu têtatle, "Gotobë bogo megali lala, 'Hi wesibiwa, onehome, lale tafame hana lëgaitameme.'"

⁵ Na kwe Satan bume kè mago mana tilekole. Na bume iniwa tatakò lifate lalebotanewa totometle.

⁶ Na gali tlole, "Bo jume tako afutukume nëgaitême, kè iniwa lifatebê onehome eso ho tafa naegletémeme na ju tako eso home tafa elême. Na bo kè lifatebê iniwa lale wesibi jume yo noglême. Kè iniwa lifate na wesibi ebê bobê, bu bome wayo tlonê. Na bo li home yo noglolébême tole nëgelêna, kwe bo lalowa yo noglolême."

⁷ Ju bome sêkefo miti tafa eletenêna na bome megali eglonêna, "Ju bobê lale tako eso ho tafa eletenê, bo jume tako tole nanêletê," kwe bo kè iniwa lifate na iniwa wesibi jume yo noglême."

⁸ Kwe Jisas bume gali tafu têtatle, "Gotobë bogo megali lala, 'Goto buwa jubê eso home tafa lëletê. Ju bume fwa satole eletle na saesogo elelêle.'"

⁹ Na Satan Jisame Jerusalem lifatewa tlelule na tako lotu lo leli elê tilekole. Na bume gali tlole, "Ju Gotobë nëba nëgebê kwe, ju lalowa emagowa okli etêkake na ju tëbo hana eglitame. Hanane mu."

¹⁰ Gotobë bogo megali eglamême nëgeme, 'Goto, bubê enselme jine lëglëmetême, na bu jume ululu mëgêtole.'

¹¹ Na bu mata megali lala, 'Bu jume fa mëgëmalitome bubê tobana, na jume aniji yo hana sle eglême.'"

¹² Na Jisas bubê gali tafu têtatle, "Gotobë bogo megali lala, 'Jubê tako Gotobë afutuku asa su etatle.'"

¹³ Satan bu Jisame memelê wesibina wasusu tëbetêfale, na bume kile totle, li olê nalê ita su nalogotleme.

Jisas bu Gotobë lale gali, Galili provins mago onehome afina të têtatême

¹⁴ Jisas bu, Gotobë Amtëtombabê afutukuna, Galili provinswa ita tuju. Na Jisas kè tafa tëglebê gali, Galili provinsbê li life li life mago onehome fifiji mëtlagutêma.

¹⁵ Na bu li life li lifebê lotu lo mëta, Gotobë gali onehome okokwe tlagukefême. Na iniwa oneho bume fleflesu mëtlela na bibita mototla.

Nasaret life mago oneho Jisame enisusu memêtlela

¹⁶ Jisas bu Nasaret lifewa tuju. Ètani bu kè lifeme sigli tle. Na bubê tafawa olêna, bu lotu lowa tækaklu, bu ëbame fene tlekêfe. Na bu hujuna tlibe, Gotobë gali hwi naloglotémeme.

¹⁷ Na bogo kè ululu sle logotokwefëmebê ho, Gotobë lowene mago gali të totokweflebê, Aisaiaabê bogo, bume tlêle. Na bu bogo ya têtamê. Na kême kè galibê hwi tlome, kè gali melê lëgëbelalêle,

¹⁸ "Gotobë Amtëtomba bo mëta têtabe. Kême nëgeme, Goto bu bome waaniji tlonê, bubê lale gali, wesibi jwa onehome të nanëgëtatémeme. Na bu bome kême jine tlênê, kalabusu mëta kè tafa mëglabê onehome megali nanoglomême, 'Sobo kalabusu lo lalowa kile elo.' Na naba titiki tabo onehome megali nanoglomême, 'Sobo lalowa hwi elo.' Na bu bome kême jine tlênê, gëglê kè mëglëlmabê onehome nanëgaitamême na bubê afowelili sle nanogotometemême."

¹⁹ Na bu bome jine tlênê, onehome megali nanoglomême, 'Goto, bubê onehome kè lëgaitamebê olê, ekê folokoketle.'"

²⁰ Na Jisas bogo geni teta, na bogo kè ululu sle logotokwefëmebê home tlêle na mana tafa tle. Na iniwa oneho, lotu lo mëta kè tafa mëtelulabê, Jisame fwa wëya mëtlelêla.

²¹ Na kwe bume gali tlome, "Ebê gali, sobo Gotobë bogo mago kè aholokwane egelobê, bu ëje iniyafememu ekê fata lêle."

²² Lale gali të totleme nëgeme na bume kême fleflesu mëtlela na bibita mototla. Na bume kè të têtatémébê gali mana lowene mëtlela. Kwe, bu megali mëta, "Bu ebê galime, kè gali loglonabê, habelême gali lêlene? Bu seme kè gali loglonabêye, kwe Josepbê nëba tekwe nëge."

²³ Na Jisas bume gali tlome, "Bo walowene sle nëletêyo. Tokwafe sobo kè ètanifu anebo gali bome të egëtatêneme, 'Dokta, jubê ato elili sle egotleme, na ilawa mago hobê ato elili mata sle etome tēmeme.' Na sobo mata gali egloname, 'Ju Kaperneam lifeku mëta wesibi melê kè totomebê sebo waaholokwane tletêyo. Na sebo metole nanêla, ju ebê lifekume mata, kè wesibi melê egotomeme.'"

²⁴ Bo some iniyafeme gali nolêyo, bubê life mago oneho, Gotobë lowene mago gali të totokweflabê hobê gali aholokwaneme, tole hana mëta.

²⁵ Bo some iniyafeme gali nolêyo, Gotobë lowene mago gali të totokweflebê ho, Elaija mana têtabena, na sei ju one feilawa, Israel provins mëta tafa mëtêkouja. Na kè nalê wanagli tako temotême na aona tlibutu na

tobali ita jowa yeme tu hana teto. Na tako fone iniwa lifateme fata tokoutème.

²⁶ Kwe Goto bu Elajame Israelbè ilawa mago seiju mèse belè hana jine tletème. Weye. Bu li ilawa mago seiju mèse belè fwa jine tletè, bume lègaitame nalègleme. Kè mèse bu Saidon provinsbè tokwèfo lifeku Sarefat mago mèse na bu Israelbè ilawa mago nane.

²⁷ Na kè mata, Gotobè lowene mago gali tè totokweflebè ho, Elisa mana tètabela, na feilawa ato juba jubawa kè mètègehohabè oneho, Israel lifate mèta mètètàbèya. Kwe, Elisa kè mago juba jubawa onehome li hana sle totle. Weye. Bu Siria life mago ho, Namanme fwa sle totle. Naman bu Israelbè afenèbo nane, li afenèbo mago ho.”

²⁸ Na oneho, lotu lo mèta kè tafa mètèlulabè, bu kè gali aholokwane mètla na melowene mètla, “Bu seme, Israelbè afenèbome, gali lèlèfe” na tako enisusu memètletla.

²⁹ Na fe mètèkaka na Jisame fa mototla, na bume lifeku tiniju elème so mètlagula, fatini mleibu elème so namètèlèkaklame fene. Bubè lifeku fatini mèta tobetème.

³⁰ Kwe bu kukuwa lateiwa tètawgi na latugujuwa.

Jisas ahwane hobè ato mago hehè tletème

³¹ Na kwe Jisas Galili provinsbè tokwèfo life, Kaperneamwa tètamatule. Na bubè tafawa olèna, onehome Gotobè gali tè tètátème.

³² Bubè gali aholokwane motlola, na klelego memètla. Bubè gali flesu hobè galiha nègema, kalèlegona tlème.

³³ Na kè nalè, li ho lotu lo mèta tafa tle na ahwane bubè ato mèta telutabetle. Na bu feilawa aflei tle,

³⁴ “Nasaret life mago Jisas, ju seme habelè egètaname esine? Ju seme tèbo naegètaname esine? Bo jume wafi lowene nèletè, ju kè ho kè nègebè, Goto jume kè jine tèglèbè homu. Ju Gotobè lale homu.”

³⁵ Kwe, Jisas kè ahwaneme anisasana gali tole, “Ju kaju ebe na ebè home kile etoleme.” Na ahwane kè home life elème so telèkakle na masana ku mèta titigo. Na kè ahwane, bume li atoha hana tèbo tètátle na bume kile togotlana.

³⁶ Na iniwa oneho klelego memètla na blalo gègali mètla, “Euowe! Ebè fèye galine? Bubè gali flesu hobè gali fene, kalèlegona tlème. Bu ahwaneme anisasana gali tole na bu home lakilewa mototome.”

³⁷ Na iniwa wesibi, Jisas melè kè totomebè, kè galibè, Galili provinsbè li life li life mago onehome fifiji mètlelètèma.

Jisas bu Saimonbè bokokame sle tètà

³⁸ Jisas lotu lo kile tle, na Saimonbè lowa tèkaklu. Saimonbè bokokabè ato, tako

ahojute latletè. Na bu Jisame takune motlola, sle nalègètame.

³⁹ Na kwe, Jisas bu loliwa tujutè, na kè ahojuteme anisasana gali tole, bume kile nalègètamème. Na ahojute bume lakilewa tèta na bu lahujuwa tèkake na hi wesibi ahøjume tletème.

Jisas feilawa onehome sle totome

⁴⁰ Atome hwi olè, oneho bubè yabenime, ato elili kè mètlabè, Jisas belè mètlesuma. Na bubè toba iniwa ato elili enèneme gogwa tokoutème na bu iniwa sle tètawume.

⁴¹ Na bu ahwane hehè tletème. Na bu feilawa onehome hune mètètawume na meafèflei lamètle, “Ju Gotobè nèbafè.” Kwe Jisas bume anisasana gali tole, na gègalime lèkle totome. Kè ahwane bu melowene mètleme nègema, “Bu Goto kè aniji toglolebè ho, onehome nèno nalègleme.”

Jisas li life li life asè tèbelèfa

⁴² Olobalè mu, Jisas kè life kile tle na ho jwa tabo elè tuju. Na oneho bume hohwi mètètátla na bume mana hwi motlola. Na bume yafe lèkle mototla, bume kile jwa nalogotomeme.

⁴³ Kwe bume gali tole, “Goto onehobè eso home kè tafa lègletèmèbè lale gali, fli lifateme mata tè nètagutemème. Goto bome kème jine tlènè.”

⁴⁴ Na bu Judia provinsbè, li life li life measè tèbelèfa na lotu lo mèta gali tè tètawutème.

5

Jisas mo fafa home gali tole, na bume nagi mètlèla

¹ Li olèna, Jisas, Genesaret lake tu helefome tlìbe, na feilawa oneho mitisiya na bume lolime loko mètlelètla, Gotobè gali aholokwane namèglame.

² Na Jisas bu lake tu helefo mèta, tèle ihe, hwi tole. Kè ihe, mo fafa enènèbè ihe. Kwe ihe bolijaya enèbe bu ihe wahune mètla na solo swa mototoma.

³ Na Jisas bu Saimonbè ihe mèta fe tle. Na bu Saimonme gali tole, “Ju iheme fe elème na so elèkakème, helefo tokwèfo kilewa naegotleme.” Na Jisas iheme tafa tle, na mana onehome gali tè tètátème.

⁴ Bu gali watè tètátème, na Saimonme mana gali tole, “Te, ku tako elè yegu ekake na sobo solo sike etèkakome, mo fafa naegelome.”

⁵ Na Saimon gali tole, “O tako ho, èje klàbè yafe sike sike nèla na olè feti na loko menèlebla, kwe sebo mo liha hana buhe notla. Kwe lalowa, jubè gali esogo nègletèyome na solo sike nèglame.”

⁶ Na bu melèmètla, na mo feilawa tèkeji bubuhe mètla, na solo èjeha holèye mèleme.

⁷ Kème nêgeme bubê weife wege ho flime, li ihe mēta kē tafa mēgelobēme, we motlomo, bume mēgaitamo namēgelome. Na bu mitisi temo, na mo, kē tēle ihe mēta sisike mētla. Na ihe mo hobota manogwa, ējeha flu mēleme.

⁸ Na Saimon Pita kème hwi tlole. Na Jisasbê elebo lime sêkefo bubusu totometle na gali tlole, “O, tako ho, ju bome kile etanê. Bo tēbo homu.”

⁹ Saimon na kē tafa mētlabê ho, kē feilawa mo hwi motloma na klelegomu memētletēma.

¹⁰ Na Saimonbê yabe, Jems na Jon, Sebedibê nēbale, bu mata klelego memētelo. Kwe Jisas Saimonme gali tlole, “Ju tutune asa ele. Ēje ju mo fafa ele, kwe tokwafe ju onehome bo belê eglesumetenēme, bome esogo namēglenēname.”

¹¹ Na kwe bu yegu motokouja na yenēba mēta fla mētla na ihe yenēbawa kiki motokwaka na bubê iniwa wesibi kème hune mētla na Jisasme nagi mētlēla.

Jisas bu ato juba jubawa kē tēgehobē home sle totle

¹² Li olēna, Jisas li lifate mēta tafa tle. Na ato juba jubawa kē tēgehobē ho kē mēta tafa tle. Bu Jisasme hwi tlole, na bu belê tisi tle na sêkefo miti bubusu totometle na gali tlole, “Tako ho, ju tole eglena, ju bobê ato lalowa sle etatenēmene na bo Gotobê naba lime lalowa nanētābēme.”

¹³ Na Jisas toba gwa totatle na gali tlole, “Bo tole nanelê, ju lalowa etabeme.” Na kē juba juba lalujuwa mētletle. Na bu lalowamu tētabe.

¹⁴ Na Jisas bume anisanamu gali tlole, “Jubê ato lalowa kē lēgēbetēbē, ho lime asa gēgali elelēle. Matēbe. Ju ejume na jubê ato, lotu lome wege lēglebē home lebotane eoutatleme. Na ju bume wesibi ejuwelēleme, Moses fene gali tle. Na bu kē wesibi Gotome lēlēleme. Na iniwa oneho melowene namēgletēyome, ‘Jubê ato lalowa lēbetē.’”

¹⁵ Na iniwa wesibi, Jisas melê kē totomebê, kē gali, li life li life feilawa fifiji mētlagutla. Kème nêgeme, lebutako onehomu mitsitla, bubê gali aholokwane namoglolame na bubê tēbo sle nalogotometēmeme.

¹⁶ Kwe bu lebutako olê, onehome hune tlekēfe na ho jwa tabo elê. Gotome gēgalime, tuju kēfē tle. Na Jisas bubê lowene wahwi tlotēme na kē ato mogowa home gali tlole, “O nēba iko. Bo jubê tēbo aholokwana wafi ti nēletē.”

Jisas ato mogo tabo home sle totle

¹⁷ Li olēna, Jisas onehome gali mana okokwe tlole. Na Farisi ho* na Gotobê galime okokwe moglomabê hona kē mēta tafa mētla. Bu Galili provins mago, na Judia provins mago, na Jerusalem lifate mago, na li life li life mago mitisiya. Na Gotobê afutuku Jisas mēta mana tēbe, na bu onehome kēbê afutukuna sle totome.

¹⁸ Na fli ho, ato mogo tabo home sanēnena mētlesula. Na bume lowa mēglelulukakulame yafene, Jisasbê elebo lime gwa namugujetlame fene.

¹⁹ Kwe lebutako oneho lo mēta tafa mētłame nêgeme, na lo wake tle, na bu loliwa hana mētēhila. Kème nêgeme, bu lo leli elê mētēhilikola, na anabali tatē mototaya, na ni labuku mēta kē ni tēgēbebē ato mogo tabo home onehobē ku mēta alabujuwa gwa mētēmalitala, Jisasbê li mēta.

²⁰ Kē enēne melowene mētla, “Jisas ebê ato mogowa home lalowa sle logotlemefe.” Na Jisas bubê lowene wahwi tlotēme na kē ato mogowa home gali tlole, “O yabe. Bo jubê tēbo lowene aholokwana wafi ti nēletē.”

²¹ Na Gotobê galime okokwe moglomabê ho fli, na Farisi ho fli bubê gali aholokwane motlola na blalo gēgali mētla, “Ēēē! Bu habētābo hone, Gotoha kē fata lēglebēye? Bu kēha gali fēyeme gali lēlene? Bu tēbo homu. Bu Gotome fēyeme boblo lotlene? Ho kwe hobē tēbo lowene aholokwana hana ti lēgletleme. Hanane mu. Goto bu kwe fēyemene, tēbo lowene aholokwana lalowa ti lēgleme.”

²² Na Jisas bubê lowene walowene tletēme. Na bume takune tlole, “Sobo kēha lowenena fēyeme lowene elome?”

²³ Bo bume megali noglolēna, ‘Bo jubê tēbo aholokwana wati nēletē,’ sobo habē lowene lalone, bo bubê tēbo lowene aholokwana wati nēletē? Sobo kē wesibi hwi hana elolo. Kwe bo bume megali noglolēna, ‘Ju huju ele, na jubê lowa ejume.’ Na bu huju lēleme, kwe sobo melowene egelome, ‘Bo Gotobê kalēlegona ho, na bo tēbo atona ho lalowa sle nogotlēme. Na bo mata hobē tēbo lowene aholokwana lalowa ti nēgletēmeme.’

²⁴ Kwe bo metole nanelê, sobo melowene egelome, ‘Bo, Gotobê life mago ho, bo ebê life mēta, kalēlegona homu nētābē. Na bo tēbo lowene aholokwana lalowa ti nēgelēme.’ Na Jisas ato mogo tabo home hwi tlole na gali tlole, “Bo jume gali nolê, ju huju eleme, na jubê ni labuku glo eleme na jubê lowa ejume.”

²⁵ Na kē ho, kē ni tēgēbebē, onehobē naba

* 5:17 Farisi ho bu Mosesbê gali feilawa esogo mēglelētābē hobē weniji. Bu metole lamētla, Gotobê naba li mēta lale tafa namēglame. Bu Jisasbê olê mēta tafa mētla.

li mēta lahujuwa tle, na kēme ni tēgēbebē ni labuku glo tle, na Gotome fleflesu tletle na bibita totle na bubē lowa tuju.

²⁶ Na iniwa oneho bu klelego memētla, na Gotome fleflesu mētletla na bibita mototla. Na megali mētla, “Eje sebo lale klelegowa wesibi fli hwi noloma.”

Jisas Livaiwe gali tlole, “Ju bome nagī enēnē”

²⁷ Tokwafe, Jisas tuju, na takis baliti kē glo lēglekefētēmebē home hwi tlole. Bu takis lo mēta tafa telule. Bubē weniji Livai. Na Jisas bume gali tlole, “Ju bome nagī enēnē.”

²⁸ Na Livai huju tle, na iniwa wesibi hune tle, na Jisasme nagī telēkakle.

²⁹ Na kwe Livai Jisasme lebutako hi wesibimu bubē lo mēta ahojume tletle. Na lebutako takis baliti kē glo mēglekefēyabē ho na fli ho mata, buna tafa mētla na hi mētla.

³⁰ Na Gotobē galime okokwe moglomabē ho, na fli Farisi ho, Jisasbē lowene esogo mēglelētlabē home momata mētletlēma na megali motloma, “Sobo, takis baliti kē glo mēglekefēyabē ho na fli tēbo lowene kē esogo mēglelētlabē enēnename fēyeme hihi elelēkefēmone? Bu tēbo enēne mu.”

³¹ Na Jisas bubē gali tafu tētātēme, “Dokta bu tēbo jwa mēglabē home hana sle logotomeme, hanane mu. Ho tēbo mēglabē kwe fēyemene, dokta bume fwa sle logotomeme.”

³² Na bo kē fenene. Oneho bu meweniji lamētla, ‘Sebo, Gotobē naba li mēta, lale enēnefe,’ bo kēha onehobē lowene sleme nane tisi. Weye. Kwe oneho bu melē lowenena kē tafa mēglabē, ‘Sebo Gotobē naba li mēta tēbo enēnefe,’ kwe bo kēha onehobē tēbo lowene sleme tisi, bubē tēbo lowene aholokwana ti namēglame na Gotobē lale lowenewa esogo namēglelētame.”

Jisas bu hi wesibi kē yo yo mēglabē lowenēbēme gali tle

³³ Na fli ho Jisasme gali motlola, “Lebutako olē, Jonbē lowene esogo mēglelētlabē ho bu hi wesibi yo yo mētlekefēya, Gotome lowene sle namēgletlame na Gotome gēgali mētletlēkefla. Na Farisibē lowene esogo mētletlētēmebē ho, bu mata melamētla. Kwe jubē lowene esogo mēglelētēyobē howe, bu kē lale lowene esogo hana mēlelēla, bu hihi melekefēya.”

³⁴ Na Jisas waflē gali tlole, “Ho bu mēse sei lēglēna, na mēse sei lēglēbē hi wesibi salē fata logotlena, na kē ho buna mana tafa mēglana, kwe bu hi wesibi yo mēglamene? Weye. Hanane mu.

³⁵ Kwe tokwafe, wame ho bu kē mēse sei home mēglelulana, na bu bubē yabe hona tafa jwa mēglana, kwe kē olēna bu hi wesibi mana yo mēglame.”

³⁶ Jisas bume waflē galime gali tlole. Bu megali latome, “Ho li tiho gelowa ēho hana ka logotleme, na kē tiho ēho katabo hēno gelowa ēho mēta hana susu logotleme. Weye. Bu melē lēglēna, kwe bu tiho gelowa ēhome tēbo logotleme, na kē tiho ēho ka tabo na hēno gelowa ēhona weife weniyana hana mēgebome.

³⁷ Na ho li bu tiho wain taba liji tu, ētanifu mēmē kleli jibona kē blēge blēge mototlabē botolo mēta hana wē logotleme. Bu melē lēglēna, na kē tiho wain taba liji tu sēse lēglēna, kwe ētanifu mēmē kleli jibo botolome bule logotleme na wain taba liji tu lifewa owē lēkakeme.

³⁸ Kēme nēgeme, ho li bu tiho wain taba liji tu, tiho mēmē kleli jibo botolo mēta wē logotleme na bu hana bule lēgleme.

³⁹ Oneho bu hēno wain taba liji tu wahi mēglabē, kwe bu tiho wain taba liji tu tole hana mletēma. Bu megali lamla, ‘Hēno wain taba liji tu ebē lalowa mu.’”

6

Jisas, tafawa olēna wege jwa mēgla galibēme gali tlole

¹ Jisas tafawa olēna, witi liji nuju kukuwa bule mētētāgujaya. Na bubē lowene esogo mēglelētlabē ho, witi liji tētlē mētla, na sosa mototoma, jibo foke namēgletēmeme. Na mana afabo hi mētla.

² Na Farisi ho fli, bume hwi motloma na kēme takune mētla, “Euowe! Ebē kwe sobo sogēna lalo. Ebē kwe tafawa olē fe. Sobo tafawa olēna, hi wesibi, fēyeme tētlē elone? Fēyeme wege elone? Moses bu ētani kē lowenēbēme tako hehē latle.”

³ Na Jisas bubē gali tafu tētātēme, “Sobo, sebobē ētanifu eso ho, Devitbē gali, Gotobē bogo mago, hwi sle hana elolone? Bo melēme gali nolēyo. Ètani Devitna, kē tafa mētēglabē ho, foneme gigli memētla.

⁴ Na Devit Gotobē lowa tēkaklu, na bu Gotobē naba li mēta kē gogwa mētlabē bletē nage glo telule. Kē bletē nage, oneho hana hihi mētla, lotu lome wege mēglabē ho, buwa hihi mētla. Kwe Devit wali hi tle na bume kē tafa tēglelēmēbē home wali sa tētātēme na bu hi mētla. Sobo kē gali hwi hana elolone? Èēē?”

⁵ Na Jisas bume ita gali tlole, “Kwe bo, Gotobē life mago ho, bo tafawa olēbē tako ho.”

Tafawa olēna, Jisas toba mogo tabo home sle totle

⁶ Li tafawa olēna, Jisas lotu lowa tēkaklu, na onehome gali tē tētātēme. Na tobanu toba mogo tabo ho kēme tafa telule.

⁷ Na Gotobē galime okokwe moglomabē ho, na Farisi ho, Jisasme mana hwiwa motlola. Bu melēme hwi motlola, bu tafawa

olëna, onehome sle logotomemene o hanane? Bu melowene namëglame, “Jisas bu tafawa olëna onehome sle logotomena, kwe bume onehobë gali aholokwane moglomabë letitabo hobë naba li elëme mëglelula namëglame, bume tëbo namogotlame. Bu tafawa olëna wege lëgleme nëgeme.”

⁸ Kwe Jisas bubë lowene walowene tletëme. Këme nëgeme, kë toba mogo tabo home gali tlole, “Ju bo belë esime na emëta elikakime.” Na kë ho bu belë tuju tle na bubë lime tibetle.

⁹ Na Jisas bume takune tlole, “Sebobë semle Mosesbë gali habelë lëgëbetle lalëlene? Sebo tafawa olëna lale lowene esogo nëglelëlamene o tëbo lowene esogo nëglelëlamene? Sebo onehome lalawa nëgaitamamene, bu lale tafa namëglame o tëbo nogotomame?” Kwe bubë gali tafu hana mëtëtatla.

¹⁰ Na Jisas bume hwi tlagume, na kë home gali tlole, “Jubë toba elili etokwakle.” Na bu melë totle, na bubë toba lalawa tëbetle.

¹¹ Kwe Gotobë galime okokwe moglomabë ho, na Farisi ho, bu tako enisusu memëtletla, na blalo gëgali mëtla, “Euowe, Sebo Jisasme habelë nogotlamene?”

Jisas bu we ita tèle home aniji tlole

¹² Na kë nalëwa, Jisas fatiniwa tokwale, Gotome gëgali nalëglelëleme. Na bu klabë tako, Gotome gëgali tęgëmaitalebëë na mana feti na loko metleble.

¹³ Kliji fe tole, na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali telokwakëme, bu belë migisitla namëglame. Na bu belë mitisitla. Na bu we ita tèle home aniji tlole, na Aposel* wenijina fëfë totome.

¹⁴ Bu Saimonë aniji tlole. Na Jisas bume li tiho weniji fë totle, “Pita.” Na bu Saimonbë bolijamo, Andrume mata aniji tlole. Na bu Jems, Jon, Filip, Bartolomyu,

¹⁵ Matyu, Tomas, Alfiusbë bowene Jems, Saimon name aniji tlole. Saimon bu Selot ho.†

¹⁶ Na bu Jemsbë bowene Judas name aniji tlole. Na Judas Iskariot name mata aniji tlole. Judas Iskariot bu Jisasme wamehome kë yo toglomebë ho.

Jisas lebutako onehome sle totome

¹⁷ Jisas, bu kë aniji toglomebë ho name, fatini mago kle mëtëmalitaya. Na buna fli lowene esogo mëglelëtlabë hona, lale tabo mëta tlebime. Na feilawa oneho, Judia provinsbë li life li life mago, na Jerusalem

lifate mago, na Tair na Saidon nutu helefo li mago, bu mata kë mëta mëtëtabëya.

¹⁸ Bu këme loko mëtletlëta, Jisasbë gali aholokwane namoglolame na bubë tëbo sle nalogotometëme. Na ahwane kë tëbo mototomebë onehome, sle totome.

¹⁹ Na iniwa oneho bume yafe lu mototla. Tako afutuku bu mëta tęgëbetleme nëgeme, na kë afutuku bume laslewa totome.

Atwati enëne fleflesu matla

²⁰ Jisas swaya tletëme na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home hwi tlagume na këme gali tlole, “Sobo tèlewa wesibina enëne, kwe fleflesu egelome. Sobo Gotobë oneho etabetelo, na Goto bu some eso home tafa lëletëyo.

²¹ Sobo fonoba kë tafa egelobë enëne, kwe fleflesu egelome. Tokwafe sobo hi wesibina memelë wesibina matahëna fe egelome.

Sobo ye kë eglekefobë enëne, kwe fleflesu egelome. Tokwafe sobo soso egelome.

²² Sobo bome, Gotobë life mago home, esogo eglenëname nëgeme, bu some tëbojiwa këme mëglëyome, na këme hehë mletëyome na këme klëi galina gali möglëyome na këme sobobë weniji sisile mogotometëyome. Oneho bu some këha melë mëgëtona, kwe sobo fleflesu egletemome.

²³ Sobo fleflesu elome na tëtane ebome. Tokwafe, Goto some heven life mëta feilawa wesibi lëglëyome. Ètani bubë bosemleino, bu Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë home mata melamototokwefëma.

²⁴ Kwe sobo feilawa balitina enëne. Sobo hai! Sobo, sobobë lale wesibi wafi glo elo na sobobë lale tafa wafi fa etlo. Sobo tokwafe naba lalawa egotome.

²⁵ Sobo hi wesibi mëta kë egemulubë na imo feilawa kë tëtafu egotomobë enëne. Sobo hai! Kwe tokwafe sobo fone egelome na naba lalawa etome.

Sobo sosonawa kë egëtabobë enëne. Sobo hai! Tokwafe sobo ye egelome. Na naba lalawa etome.

²⁶ Na iniwa oneho some fleflesu mëgletëyona na bibita mëgëtona. Sobo hai! Ètani bubë bosemleino bu Gotobë lowene mago gali të mototokwefëmabë sosogëna enëneme kë fene melë lamototoma.”

Some kë wame möglëyobë enëneme tole sle egletemome

²⁷ Jisas ita gali tlole, “Sobo bobë gali kë aholokwane egletë nabë enëneme gali nolëyo, some kë wame möglëyobë enëneme tole sle egletemome. Na ho some gëglë

* **6:13** Aposel weniji ebë Jisasbë wege kë fa nogotlabë enënebë weniji. Jisas, Gotobë gali tème kë jine tęgëlembë enënebë weniji. † **6:15** Selot enëne bu metole lamla, li life mago ho bu seme eso home asa tafa malëletëna.

mëglelëyona, sobo bume tole sle egletemome na maninibo egletemome.

²⁸ Fli ho some hana mëglëyona, sobo Gotome gali elëlome, bume lëgaitame nalëgleme na bume lale wesibi lëglëme nalëgleme. Some kë gëglë mëglëyobë enëneme, Gotome gali elëlome, bume maninibo nalëgletëmeme.

²⁹ Na ho jume ahino elë bu lëglëna, kwe bu malële, ju bume kofaya asa tēke elole. Weye. Ju jelë ahino elë obwelë etatleme, bu jubë jelë ahino elë mata bu nalëgleme. Na ho jubë gelowa ēho li fa logotlena kwe fa malotle, na kwe li lowena ēho mata elëleme.

³⁰ Ho fli jume wesibime takune mëglëyona, ju bume eglëmewa egleme. Na ho jubë wesibi fa logotlena, ita lëgleme asa takune elole.

³¹ Iniwa wesibi sobo fenene tole eletemo, some melë lamëto, sobo kë wesibiwa bume melë egotomome.

³² Ho some kë tole mëgletëyobëme fwa tole egletemona, kwe ho sobobë lakaleme habëna lowene mëgletëyomene? Tëbo lakalena enëne mata bume kë tole mëgletëmabë enëneme, bu tole lamëletëma.

³³ Ho some kë mëgaitobë, sobo bume fwa egaitamona, kwe ho sobobë lakaleme habë lowene mëgletëyomene? Tëbo lakalena enëne mata, bume kë mëgaitamabë enëneme memaitama.

³⁴ Sobo melowene egelona, 'Bu sobobë baliti seme kofayame lalowa mëglënamefe.' Na sobo bume fwa baliti esokwaneme eglëmona, kwe ho sobobë lakaleme habëna lowene mëgletëyomene? Tëbo lowene enëne bu fli tëbo lowene enëneme baliti esokwaneme memelë melëma. Bu melowene mëgletëmame nēgëme, 'Kofaya seme mata mëglënamefe.'

³⁵ Kwe sobo, sobobë wame home tole eletemome na lale lowenenawa yonane elelëmome. Sobo bume baliti elëmome, na melowene asa elo, 'Bu seme tokwafe ita mëglëname.' Weye. Sobo melë lalowa, kwe tokwafe sobo lale wesibi fa egotlome, na sobo tako kalëlegona Gotobë nēbale egëtabome. Gotome fleflesu jwa mëglekëftlabë enëneme, na tëbo enëneme mata, Goto bume lalowa lëgaitameme.

³⁶ Sobobë heven life mago blijaya, fli enëneme fene maninibo lëletëme, sobo mata melë maninibo egletemome."

Sobo fli enënebë lakale asa hwi eletemo. Matëbe

³⁷ "Sobo fli enënebë lakale asa hwi eletemo na megali asa elomo, 'Bu tëbo enëne.' Sobo melë egelona, kwe kofaya Goto mata sobobë lakale hwi sle lëgletëyome, na megali lëlëyome, 'Sobo tëbo enëne.' Sobo fli hobë tëbo lakale

aholokwana ti egletemome na lowene asa elekëfëtemo. Na Goto sobobë tëbo lakale mata aholokwana ti lëgletëyome na hana lowene lëglekëfëtememe.

³⁸ Sobo ho lime wesibi elëlome na Goto bu mata some kofayame wesibi lëlëyome. Bu some feilawa wesibimu lëglëyome. Bu wesibi ëfomemu kale lotomeme, owë mëkaketleme. Na some lëlëyome. Sobo wesibi home kënjiji elëmowe, kwe Goto mata some kënjijwa lëglëyome."

³⁹ Jisas bume wafle galime gali tlome, "Naba titiki tabo ho, li naba titiki tabo home alëge lalowa lebotana lëgëtagutlemene? Weye. Bu melë mëgelona kwe bu iniwa fulujuwa mitigwëyome.

⁴⁰ Tisa kë okokwe loglolebë nëba bubë tisabë lowene hana sigli lëtatleme. Kwe tokwafe bu tisabë lowene, lowene sle lëletlena, kwe bubë tisabë lowene fene lëbetle, bu këha melë lëgleme.

⁴¹ Ju hwetiki tokwëfo, blijahabë naba mëta kë egëbatlebë, fëyeme hwi elotlene na kwe jubë naba mëta tako ti bule tabo tako kë lëgëbetëbë, lowene jwa fëyeme eletlene?"

⁴² Ju tako ti bule tabo tako jubë naba mëta kë lëgëbetëbë hwi hana eglolena kwe ju li afame habë gali eglolemene. 'O afa, ho jubë naba hwetiki tokwëfo, lalowa tufiji nëgëtatëmene?' Weye. Ju sosogëna ho. Tako ti bule tabo, jubë naba mëta kë lëgëbetëbë afina tufiji etokwakleme. Na tokwafe ju hwi sle ekakeme na tokwëfo hwetiki, blijahabë naba mëta kë egëbatlebë, mana lalowa tufiji egëtatleme."

Tëbo ti, tëbo liji mogwalëme

⁴³ Jisas ita wafle gali tle, "Lale ti, tëbo liji hana mogwalëme. Na kë fenene, tëbo ti mata, lale liji hana mogwalëme.

⁴⁴ Ho bu ti liji afina hwi molola na weniji lowene mletla. Ho bu atowai liji, walëléba ti mago hana tëtële lëgleme na bu wain taba liji, ikiji taba mago hana tëtële lëgleme.

⁴⁵ Lale ho bu feilawa lale lowene bubë lowene mëta lëbetle. Këme nēgëme bu lale lowenena këme tafa lële. Kwe tëbo ho bu feilawa tëbo lowene bubë lowene mëta lëbetle këme nēgëme bu tëbo lowenena këme tafa lële. Tëbo lowene bu mëta lëbetlena, kwe tëbo galime gali lële. Kwe lale lowene bu mëta lëbetlena, kwe lale galime gali lële."

Lale lo gliji ho na tëbo lo gliji ho

⁴⁶ "Sobo bome mefë fëyeme etanane, 'Sebobë tako ho,' kwe bobë gali esogo jwa fëyeme elelëtënanane?"

⁴⁷ Ho bu bo belë ligisina na bobë gali aholokwane lëglëna na esogo lëglelëlena, bo këha hobë lowene some gali noglëyome.

⁴⁸ Kë ho bu lale lo gliji lëglebë ho fenene. Bu life afina kakë yefi lële, na mësbahiha ti këme lë lëtamë. Na lo kë matawa gliji lole.

Na tokwafe haliji tu ligisina na kë lo yafe bëbë logotlena kwe bu hana fli logotleme, bu lale kalëlego lo gliji tëgleme nëgeme.

⁴⁹ Kwe ho bobë gali aholokwane lëglena na esogo hana lëglelëlena, bu tëbo lo gliji lëglebë ho fenene. Bu life hana yefi lëgleme na kalëlego jwa ti lë sle hana lëgëtamé. Tokwafe haliji tu ligisina na kë lo bëbë logotlena kwe bu lafliwa lotleme na tëbo lëleme.”

7

Jisas bu wame home boblo mogotomabë enënebë eso hobë wege home sle tëtätle

¹ Jisas onehome gali watë tëtätëme na Kaperneam lifewa tuju.

² Na wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho kë life mëta tëtäbe na bubë wege ho jowa. Bu kë wege home tako tolemu latlekefëtë, kwe bu tako tëbomu latletle na ëjeha gli lëletleme.

³ Na wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho Jisas kë tafa tëglebë gali aholokwane tle, na kwe bu Israelbë afenëbonibë letitabo enëne fli, Jisas belë jine tlëme, bume takune namoglolame, bu ligisi nalëgleme na bubë wege home sle nalëgëtatleme.

⁴ Bu Jisas belë mutuju tla na bume anisasana gali motlola, “Kë wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho, bu lale homu. Ju lalowa egaitalëmene?”

⁵ Bu seme, Israelbë afenëbonime, tole latletëna, na bu sebobë life mago lotu lo gliji tletëna.”

⁶ Na kwe Jisas buna mutuja na loliwa fwa mutula na kë wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho, bubë yabe home Jisas belë jine tlëme, bume megali namoglolame, “Tako ho, matëbe, menuju asa këkë ele. Bo lale ho nane, ju bobë lowa kë ekaklime. Weye. Bo tëbo ho.

⁷ Na bo mata, bo lale ho nane, ju belë kë nigisime. Weye. Bo tëbo ho. Kwe, ju galiwa elëme, na bobë wege ho lalowa nalëgetabetenëme.

⁸ Bo ebëha gali këme gali nelë. Fli eso ho bu bome tafa mlëlëna na bo mata wame home boblo mogotomabë enëne tafa nëlëlëmë. Na bo ho lime megali noglolëna, ‘Ju eiju,’ kwe bu lalugujuwa. Na bo ho lime megali noglolëna, ‘Ju esi,’ kwe bu laligisiwa. Na bobë wege home megali noglolëna, ‘Te, ju wege ele,’ kwe bu lawegewa lële.”

⁹ Jisas kë hobë gali aholokwane tlotle, na klelego metletle, bume tako lowene sle lëgletleme nëgeme. Na bume kë esogo mëtlelëlabë onehome swaya tletëme na gali tloime, “Bo some gali nolëyo, bo Israelbë afenëbo ku mëta, këha lowene sle lëgletenëbë home hana hwi nololë. Kë wame home boblo mogotomabë enënebë

eso ho bu bome tako lowene sle lëletënë kwe Israelbë afenëbo bu iniwa këha nane, bu bome tokwëfo lowene slewa lamletëna.”

¹⁰ Na kë ho, kë jine tëglëmëbë, bu kë eso hobë lowa ita mitisiya, na kë wege home yafe hwi motlola, kwe wasle tle.

Jisas bu seiju mësebë nëba huju tëtätë

¹¹ Tokwafe, Jisas bu li lifekuwaju tuju. Kë lifekubë weniji Nain. Na bubë lowene esogo mëglelëtäbë hona na fli feilawa onehona, bu nani iniwa mutuja.

¹² Na bu kë lifekubë lëglesii ino elëme loliwa fwa mëtëkakija, na bu u mogo kë mëtlelëkakilabë home esune mëtlëma. Na kë u mogobë bota, nëba jowa na bu seiju tafa ele. Na feilawa oneho kë lifeku mago, bu kë seiju mëseme nani mëtlesujaya.

¹³ Jisas kë mëseme yafe hwi tolë na tako maninibomu metletë na gali tolë, “Asa ye ele.”

¹⁴ Na bu loliwa tuju tle na u mogo kë lëgëbebë sanëne lu totome. Na u mogo kë mëtehilabë ho mana këme fwa mitlija. Na Jisas gali tle, “Falake, bu jume gali nolë, ju mana huju ele.”

¹⁵ Na gli këtëglebë falake, huju tle na tafa tle na mana gëgali tle. Na Jisas botame tlë.

¹⁶ Na iniwa oneho klelego memotokouja na Gotome fleflesu mëtletla na bibita mototla na gali mëta, “Goto bubë lowene mago gali kë të togotlebë ho tako kalëlegona ekë jine lëletëna. Goto bu wafi lisi tëna, bubë onehome lëgaitame nalëgleme.”

¹⁷ Na Jisas kë nëba kë huju totlebë gali, Judia provinsbë li life li life fifiji mëtlagula na kakë elë mago life mata fifiji mëtlagutla.

Tu mëta kë baptais totokwëfënebë Jon, bubë lowene esogo mëtlelëtlobë ho, Jisas belë jine tlëme

¹⁸ Jonbë lowene esogo mëglelëtäbë ho, iniwa wesibi Jisas kë sle totomebë, Jonme gali motlola.

¹⁹ Na Jon bubë lowene esogo mëtlelëtlobë home, gali telokwakëme, na bu mitisiyo. Na bu kë tlemalë home Jisas belë jine telokwakëme, bume metakune namoglolome, “Goto jine gali kë lëglelebë ho, kë ho ju ekënëne, o kwe sebo li home hwi nëgletlamene?”

²⁰ Na kë tlemalë ho, Jisas belë mitisiyo. Na bume gali motlola, “Tu mëta, kë baptais totokwëfënebë Jon, seme ju belëme jine lëlëbakëno, na bu jume metakune lalolë, ‘Goto jine gali kë lëglelebë ho, kë ho ju ekënëne o kwe sebo li home hwi nëgletlamene?’”

²¹ Kë nalëwa, Jisas, bu lebutako onehobë memelë ato elili sle sle totometëme, na onehobë ato mago lebutako ahwane hehë tletëme. Na bu lebutako naba titiki tabo onehome sle totometëme.

²² Na Jisas Jonbë lowene esogo mêtletelobê hobê gali tafu têtatême, “Iniwa wesibi sobo kê hwi eglomobê na kê aholokwane egelobê sobo Jonme sagali ejuwelêlo. Naba titiki tabo oneho wahwi mla, na elebo têbona oneho asê sle mla, na ato juba jubawa kê mêtêbetêmebê oneho, bu lale tafa mla, na aholo titiji tabo oneho bu waaholokwane mla, na gigli kê mègebëyabê oneho wahuhuju mla, na bu Gotobê lale gali, wesibi jwa enêneme têtatêma.

²³ Oneho bome kê lowene sle mêtletênabê lowene kile jwa mēglana kwe bu fleflesu matla.”

²⁴ Jonbê gali kê mêtêhilobê ho wamêtëyëu, na Jisas Jonbê gali onehome megali tlome, “Sobo êbame ho jwa tabo elê kê tégëyëubê, sobo habêtabo home hwime tēyëune? Sobo li li lowenena home hwime tēyëune, flelu agosaba fene abeiabei lotome? Weyewa.

²⁵ Sobo fëye wesibi hwime tēyëune? Sobo, lale êho kê gelo togotlêbê home hwime tēyëune? Weyewa. Ho bu lale lale êho ato mēta kê mēgêbetêmebê na lebutako lale wesibi kê mēgêbetêmebê, bu walujume nane tafa mla. Weyewa. Bu tako lifatebê eso hobê lo mēta tatafa mla.

²⁶ Sobo fëye wesibi hwime tēyëune? Gotobê lowene mago gali têtotkweflêbê home hwime tēyëune? Kwe nēgali fe? Na bo some gali nolëyo, kê Gotobê lowene mago gali kê têtogotlêbê ho bu lalowa mu, kwe fli Gotobê lowene mago gali kê têtogotlêbê ho bu sogê lalowaha.

²⁷ Gotobê bogo, Jonme, megali lalatle, ‘Aholokwane elo, kwe tokwafe bo ho lime jine nēglêlême, bobê gali têtalêtaguleme. Na bu jume loutatême. Na bu alêge jume fu nalêgêtagutême.’

²⁸ Bo some gali nolëyo, Iniwa oneho bu êtani kê tafa motokweijabê na êje mana kê tafa mokouja, bu letitabo hoha kwe Jonye bu tako letitabo homu. Kwe, Goto eso home kê tafa lēgletêmebê oneho mago, li atwati homu kê têtabebê, bu letitabo homu kwe Jonye bu sogê letitabo ho.”

²⁹ Na iniwa oneho na takis baliti kê glo mēglekëfëyabê hona bu kê gali aholokwane mēta na gali mēta, “Gotobê lowene ebê lale mu.” Jon bume wafi baptais totomeme nēgema na bu kê galime kême gali mēta.

³⁰ Kwe Farisi ho, na Gotobê galime okokwe moglomabê hona bu Jon mēta baptaisme iweniji lamēta. Kême nēgema bu, Goto kê lebotane têtatêmebê lale loweneme, têtbojiwa kême molola.

³¹ Na Jisas bu ita gali tlome, “Ebê olêna kê tafa mēglabê oneho bu fëye wesibihane? Bo some wafê galina lēlekuju nēletëyo.

³² Kê oneho bu fli hobê gali tole hana mletêma. Bu nēbale lifeku kume kê salê

mēglabê fenene. Bu fli nēbaleme gali melêkakêma, ‘Iniwa wesibi sebo metole kê nēgletêtabê, sobo kê wesibime tole hana eletemo. Sebo some ifeife nēletëyo, sebo sobona sawa nanēglame kwe sebo sawame têtbojiwa lalo. Na sebo maninibo ye nēla kwe sobo têtbojiwa lalo na ye hana elo.”

³³ Na Jisas ita gali tlome, “Jon, onehome kê baptais totomebê ho, bu tisi na bu bletê nage na wain tabo liji tu hana hi tle. Kwe sobo gali telo, ‘Ahwane têtbo bu mēta tafa lêle.’

³⁴ Na bo, Gotobê life mago ho, bo tigusibê na bo hi wesibi hi telê na wain taba liji tu hi telê na sobo gali tlekefo, ‘Sobo hwi elo, bu feilawa hi lēglekëfëbê ho na feilawa wain taba liji tu hi lēglekëfëbê ho. Na bu takis baliti kê glo mēglekëfëyabê hobê yabe na têtbo lowene kê fa motokweflabê hobê yabe.’

³⁵ Sobo kêha gali gali elekefo, kwe oneho bu Gotobê lowene kê fa mogotlêbê, bu seme melebotane mêtatêname, Gotobê lowene ebê nēgali mu.”

Mêse li, Jisasbê juba lēkaluwa tuna swa totometle

³⁶ Farisi ho, bubê weniji Saimon, Jisasme no tlêle, buna hi namēgelome. Na Jisas kê hobê lowa tēkaklu na hi labuku mēta tafa tle.

³⁷ Na lisei lisei tēglebê mēse, li kê lifeku mēta têtabe. Kê mēse, gali meaholokwane tle Jisas Farisi hobê lo mēta kê lêtabe. Na bu lale anijina kê blêge blêge mêtêtayabê botolona lēkaluwa tu fa totle.

³⁸ Na bu Jisas kê mēta tafa lēglebê lowa tlêlêkakule, na Jisasbê elebo li mēta tlibetle. Na mana ye tle. Bu ye tlebê na nabatu Jisasbê juba mēta tuha tetotê. Na bubê eslehuba heletanêtona, Jisasbê juba mago nabatu sosa totometle. Na bubê juba êfalêbona itaita momotlê tletle na lale lēkaluwa tu juba mēta wê têtatle.

³⁹ Na kê Farisi ho Jisasme bubê lowa hime kê notēglêlêbê, kê mēse, Jisasme kê fa tēgêtatlebê wesibi yafe hwi tlole na bubê lowenenawa melowene tle, “Kê ho, Gotobê life mago nēgebê, kwe bu melowene lēgletême fene, ‘Bu têtbo lakalena mēse.”

⁴⁰ Jisas bu kê hobê lowene walowene tletle na bume gali tole, “Saimon, bo jume li galime gali nolême.” Na Saimon bume gali tole, “Tisa, jubê gali têt etle.”

⁴¹ Na Jisas gali tle, “Tlemalê ho bu baliti li hobê toba mago esokwaneme glo mêtelo. Li ho bu we lujuafe we baliti esokwaneme kêniji glo tle na liye we lujuafe balitiwa esokwaneme kêniji glo tle.

⁴² Kwe tokwafe kê tlemalê ho kofaya baliti mēglêlême fene kwe bu baliti hanane. Na kême nēgema bu kê tlemalê hobê kofaya

baliti glo lëglebë lowene aholokwana ti lëletememe na kë balitime ita hana takune loglomeme. Na ju habë lowene lalene, bu mago tlemalë ho ebë kë nëgebë feilawa tole yalë lëgletlemene o soki tolewa yalë lëgletlemene?"

⁴³ Na Saimon bume gali tafu têtatle, "Bo melowene nanelë, we lujuafe we baliti esokwaneme kë tégilëbë ho, bume tako tole latletle." Na Jisas bume gali tole, "Jubë gali nëgali galimu."

⁴⁴ Na Jisas mëseme swaya tokokwetë na Saimonme gali tole, "Saimon, ju ebë mëse kë eglibebëme hwi hana eolëne? Bu jubë lowa nëkaklina, kwe ju bobë juba tuna swa hana etometenë. Kwe ebë mëse kë nëgebë, bubë nabatuna bobë juba swa etometenë. Na bubë esolehubana sosa etometenë."

⁴⁵ Na ju bome ëfalëbona sësle hana etanë, kwe ebë mëse bobë juba ëfalëbona sësle etometenë.

⁴⁶ Na ju bobë eso mëta welë tu hana wë etatenë, kwe ebë mëse, bobë juba mëta lëkaluwa tu wë etatenë.

⁴⁷ Këme nëgeme bo jume gali nolë, ebë mëse kë nëgebë, bu bubë feilawa tëbo lowene aholokwana wati nëletë. Këme nëgeme bu bome tako tole këme eletenë. Kwe ho bubë tëbo lowene tokwëfo, na Goto kë tëbo lowene aholokwana wati lëletle kwe bu Gotome tokwëfo tolewa lëletle."

⁴⁸ Na Jisas kë mëseme gali tolë, "Bo jubë tëbo lowene aholokwana wati nëletë."

⁴⁹ Na buna masei li mëta kë tafa mëtlabë ho, bu kë gali aholokwane mëta na blalo mana gëgali mëta, "Ebë habëtabo hone? Bu sogëna lalële, tëbo lowene aholokwana habëna ti eglemene?"

⁵⁰ Na Jisas kë mëseme gali tolë, "Ju bome lowene sle egletenëme nëgeme, na Goto jubë tëbo lowene aholokwana këme ti lëletë. Jubë lowene wasle nëtatë. Ju fieflesuna eiju."

8

Jisasna kë mutujabë one

¹ Tokwafe, Jisas li life li life asë tēbelëfa na onehome, Goto onehobë eso home tafa lëgletëmebë, lalë gali tē tētagutēme. Na bubë lowene esogo mëgletlëtabë ho we ita tēle, buna mutuja.

² Na fli one mata, ëbame ahwane tēbo bubë ato mago kë hehë tēgletëmebë na tēbo kë sle totometëmebë, buna mutuja. Liye, Makdala life mago Maria. Èbame Jisas, toballi ita tēle ahwane tēbo, bubë ato mago hehë tletēme.

³ Na liye Joana na Susana na fli feilawa one mata buna mutuja. Kë one kë nëgebë, bu Jisasna bubë lowene esogo mëgletlëtabë hona, bubë balitina, hi wesibina mëtaitema.

Joana ebë Kusabë no. Na Kusa, eso ho Herotbë lo tafa lëlelëkëfëtlebë eso ho.

Jisas mewafilë gali latlome, "Ho aoba liji nujume sike lëkou"

⁴ Li life li life mago oneho Jisas belë mitisiya. Na feilawa oneho bume loko mëtlëletla. Na bume wafilë gali tē tētātēme,

⁵ "Ho li nujuwa lujū, aoba liji sike nalëkoume. Bu aoba liji sike lëkoubëë, na fliye alëgeme mititigo tle. Na oneho jubana fëfe melekefëya na fole jiwa mëtëkekebë lahiwa mële.

⁶ Na fli aoba lijiye anijina flëke mëta mititigo. Na liji hulu mële kwe kë flëke tu jwa nëgeme, na lakokowa mëbe.

⁷ Na fli aoba lijiye, ikiji taba wayo mëta mititigo. Na kë ikiji tabana aoba liji weife hulu mëtle na kë aobame lamuwa mototome.

⁸ Na fli aoba lijiye bu lalë flëke mëtamū mititigo. Na bu hulu mëtle na bubë liji feilawamu motowalë. Bubë liji kënji motowalëwagu, we lujuafe we, we lujuafe we."

⁹ Jisas kë wafilë gali watë tētātēme na onehome gali tlome, "Ebë gali aholokwane lalo, sobo salowene sle eletelo."

Jisas bu fëye lowene nane, wafilë gali kë tē tētātēmebëye

⁹ Jisasbë lowene esogo mëgletlëtabë ho bume kë wafilë gali wayobëme takune motlola.

¹⁰ Na bu këme gali tlome, "Ètani, Goto, onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë gali olafa hana tletēme. Kwe ebë olëna bu kë ëho gali some waolafa tētātēyo. Kwe bo fli onehome wafilë galinawa gali tlome. Bo wafilë galiwa këme gali tlome, bu mana itaita hwi mëglekefëyana kwe wesibi lowene sle hana mëgletlame. Na bu gali itaita meaholokwane mëglekefëyana kwe gali wayobë lowene hana mëgletlame."

Jisas bu aoba liji wafilë gali wayobë tohwa sle tētātēme

¹¹ Na Jisas ita gali tlome, "Kë aoba liji wafilë gali wayobë melë lëgëbetlëlalële. Aoba lijiye, Gotobë galime lëlekuju ne.

¹² Na aoba liji alëgeme kë mititigobëye, bu Gotobë gali aholokwane mëglabë enënele lëlekuju ne, kwe Satan ligisiwa lëglebë na kë gali bubë lowene mago lafawa letokwakëtēme. Satan bu melowene lalële, 'Gotome lowene sle mëgletlalime na Goto bume nëno lëglelime.'

¹³ Na aoba liji, anijina life mëta kë mititigobëye, bu ebëha enënele lëlekuju ne. Bu Gotobë gali aholokwane mla na hokweinawa lowene mletla na fieflesu mletla. Kwe bubë gali bubë lowene mëta lëgëbetēme sle hana lëletēme, olo wesibi fenene tayafa su sle hana motometēme.

Kème nêgeme, kè nalêwa kème lowene mletla. Kwe hobota olê yafe fata lêletême, Gotome aholokwana latiwa mla.

¹⁴ Na aoba liji, ikiji taba wayome kè mititigobêye bu ebêha enêneme lêlekuju ne. Bu Gotobê gali aholokwane mla na lowene mletla, kwe bu ebê life mago hobota wesibime fwa tako lowene lamletêma, na feilawa baliti glo mêglame fwa lowene mla, na bu ebê life mago lale wesibime fwa fleflesu mla. Na kè wesibiwa Gotobê gali lêlamu mêtatle, na bu Gotobê gali lowene sle jwa kème mletla. Bu têtetabo hi wesibi fenene.

¹⁵ Na aoba liji lale flêke mêtâ kè mititigobêye bu ebêha enêneme lêlekuju ne. Bu Gotobê gali aholokwane mla, na bu kè gali bubê lowenena kiki motla. Bubê lowenena maninibona lalowa mêbetêmemu. Na bu kè gali aholokwana hana ti mla na bubê lowene li wesibi mêtaha hana soslo lêletêma na bu lale lowene mêtâ fwa tafa mla."

Oneho lamo fiji tabo isekuna hana lamu mêngêtayame

¹⁶ Jisas ita gali tle, "Oneho bu lamo fiji mêtayana, na isekuna hana lamu mêngêtayame o ni labuku lokwalêfe mêtâ hana êho mêngêtayame. Hanane mu. Bu masei mêtâ gwa mêtaya. Na oneho lowa məkaklijana, bubê elulego hwi namoglotêyame.

¹⁷ Na wesibi elulego mêtâ fene olafa tletême, iniwa wesibi êho kè mênglebê, kwe tokwafe Goto olafa lotomeme. Na iniwa wesibi oneho êho kè motomabê, kè mata, tokwafe Goto olafa lotometêmemu na oneho bu hwi molomame.

¹⁸ Sobu ululu sle saelo, gali aholokwane sle naegelome. Ho bu Gotobê gali lowene sle lalêletlee kwe ita Goto bume fli lowene lêglêleme. Kwe ho bu Gotobê gali lowene sle hana lêletlee kwe Goto kè hobê tokwêfo lowene ita hijika logotleme na bu kè lowene aholokwana ti lêleme."

Jisasbê bota na bolijahanino na bolijamonino yalêne

¹⁹ Na kè nalêwa, Jisasbê botana bolijamonina mitisiya, bume hwi namoglolame. Kwe feilawa oneho bume loko mêtêlêtlame nêgeme na bubê li elê hana mutuju tla.

²⁰ Na bume gali motlola, "Bitana, blijamonina, jume hwime misiya. Bu lo mênglêbo elê ekê milija."

²¹ Kwe bume gali metafu latêtatême, "Oneho Gotobê gali aholokwane mênglabê na esogo melelêkefêtlabê, buwa bobê beênino na keinêbalenino na afanino."

Jisas tu name flelu name gali tlome na latliwa mêtêbe

²² Na kè nalêwa, Jisasna bubê lowene esogo mênglêlêtlabê hona, ihe elê fêfe mêtla. Na megali tlome, "Te, sebo lake tu jelêfo elê mana su manêkaka." Kème nêgeme bu mutuja.

²³ Ihe tigiwabê na Jisas ni têbe. Na tako flelu lake tu mêtâ fata tletême, na lake tu ihe elê okokli tokoke, na tu têtâfu lêglême kofene, têbo namiglityame kofene.

²⁴ Na bu Jisasme ni mago huju mototla na gali motlola, "Tako Ho, huju ele. Sebo têbo niglitayame ekêyo." Na bu huju tle na tu susugli name, flelu name kale tlome. Na kwe fléluna tu susuglina latliwa mêtêbe. Na tu mêngelimeha latêgemulewa.

²⁵ Na bubê lowene esogo mênglêlêtlabê home takune tlome, "Bome lowene sle jwa fêyeme eletênane?" Kwe bu Jisasbê kalêlego hwi motlolame nêgeme na bu ulina tutunena memêtla na blalo gégali mêtla, "Euowe! Ebê habêtâbo home? Bu galiwa lêglena, na fléluna tuna bubê gali laaholokwanewa molole."

Jisas ahwane têbo, hobê ato mago hehê tletême

²⁶ Jisasna bubê lowene esogo mênglêlêtlabê hona Galili provins kile mototla na Galili lake tu jelêfo elê ihena su mêtêkaka na Gerasabê walujuwa fwa mutula.

²⁷⁻²⁹ Jisas ihe kile tle na helefowa fe tokwake, na ahwane kè tetêbo mogotlebê ho bume esune tlêle. Kè ho bu feilawa olê, êhona nane têtâbekêfe na bu lome fwa nane tatafa tlekêfe. Weye! Bu matêmatê life mêtâ fwa tatafa tlekêfe. Olêli olêli ho bume itaita fa mototokwefla na bu senê tabana, toba kabana yafe gégelo mototokwefêmetla, kwe bu laeluluwa totokwefême. Na kè ahwane têbo bume ho jwa tabo elê memêtêlêlêkêfe lamêtla. Kè ho Jisasme hwi tlole, na tako afêflei metle na bubê elebo lime latitigotlewa. Na Jisas kè ahwaneme megali tlole, "Ju ebê home kile ele." Na bu anisasana kème afêflei tle, "Jisas ju tako kalêlegona Gotobê nêba mu. Ju bome habelê egêtanêmene? Masiwafe, ju bome asa têbo etanê."

³⁰ Na kwe Jisas bume takune tlole, "Jubê weniji fê etleme." Bume feilawa ahwane mêtêkaklu tleme nêgeme na bu metafu kème têtatle, "Bobê weniji feilawa ho."

³¹ Na kè ahwane Jisasme anisasana itaita gali motlokwefla, "Ju seme ahøjuna fuluju elê asa jine enêna. Matêbe."

³² Na kwe lebutako kleli bu fatini mleibu li mêtâ monei mêtla. Na ahwane Jisasme anisasana gali motlole, "Ju seme kè kleli belê jine elêkakêna, nêkakluja nanêglame."

Na kwe Jisas gali tleme, “Sobo lalowa eyeu mo.”

³³ Na ahwane kë home kile mototle na kleli belê mêtêkaklutême. Na bu fatini mago lake tu elê fêka mêtêmali na tu mêtâ lasusugluwa mêtê.

³⁴ Na kleli mëglêmabê ho bu kë wesibi hwi motlola na mêtêlbouja. Na kë gali li life li life të mêtêtagula.

³⁵ Na iniwa oneho mutuja kë wesibi hwi namoglomame. Na bu Jisas belê fwa mutula na ahwane bume kë kile mototlebê home mana hwi motlola. Bu lala êho wateho na bubê eso hana yaya tletle. Na bu Jisasbê elebo lime tafa tletle. Na bu iniwa uli memêtla.

³⁶ Oneho Jisame ahwane kë hehê tégletêmebême kë hwi motolabê, bu tokwafe kë mitisiyabê onehome kë gali të mêtêtatêma.

³⁷ Na Gerasa lifate li mago life enêne bu kë gali aholokwane mêtla na bu tako uli memêtla na Jisame këme hehê mêtletla, bubê lifeku mago luguju nalêgleme. Na këme nêgeme Jisas ihe mêtâ fe tle, muguja namêglame fene.

³⁸ Kwe ahwane kë kile mototlebê ho Jisame anisasana takune tlole, “Bona lalowa nêgêyeumene?” Na kwe Jisas bume hehê metletle na këme gali tlole,

³⁹ “Jubê lifekuwa ejumo, na Goto jubê têbo wesibi kë sle totometebê gali të eoutatême.” Na kë ho tuju, na kë lifate mago onehome, Jisas bume kë tégaitalebê gali të tutatême.

Jisas bu gli kêtêglebê nêbame huju têtamê, na têbo atona mêsême sle têtamê

⁴⁰ Na kwe Jisas ihena lake tu jelêfowa ita su mêtêkaka. Na feilawa oneho bume hwi mêtêkefêta na bume hwi motlola na tako fleflesumu memêtletla.

⁴¹⁻⁴² Na lotu lo hwi loglokweflebê eso ho tisi, bubê weniji Jairus. Jisame hwi tlole, na elebo lime latitigotlewa. Kê hobê nêba gli egleme kofene na bume anisasana këme takune tlole, bubê lowa lêglêlule nalêgleme. Kê ho bu jowa nêbawa. Na kë nemosâ nêbabê tlibutu tabei kêniji, we ita têle.

Na kwe Jisas tuju na feilawa oneho buna gêgeniwa mutuja.

⁴³ Na mêsê li kë oneho buna iniwa mutuja. Kê mêsê bu we ita têle tlibutuna ko latêkôukêfe. Ho bubê ato yafe sle sle mêtêtatêya kwe wino te hanatle.*

⁴⁴ Kê mêsê Jisasbê leluju elême tuju tle. Na bubê heletabo êho mêtâ tobana lu totle na ko kë téglebê latewa tle.

⁴⁵ Na Jisas gali tle, “Bome ya lu lêtanêne?” Na iniwa oneho bume gali motlola, “Sebo kwe hanane.” Na Pita bume gali tlole, “Tako Ho, ju hwi hana elene, lebutako oneho juna gêgeniwa kë egêyeubê?”

⁴⁶ Kwe Jisas gali tle, “Bo melowene nanelê, ho li bome tobana lu lêtanê. Bo mesu nanelê, bome fli afutuku wakile mêtanê.”

⁴⁷ Na kë mêsê melowene tle, “Bu walowene lêlefe, bo hana êho nêgelême.” Kême nêgême bu lilina metle na tisi tle na Jisasbê elebo lime latitigotlewa. Na iniwa onehobê naba lime gali tle, “Bubê êho, bo lu nêtatêlefe. Melême nêgême, bobê ato sle nalêgletênême. Na bobê ato ilili laslewa lêletênê.”

⁴⁸ Na Jisas gali tolê, “Mola, ju lowene sle egletênême nêgême, jubê ato këme titika lêletê. Na ju eiju. Tutune asa ele, lalowa tafa eguleme.”

⁴⁹ Jisas mana gêgali tlelêbêê, na ho, lotu lo hwi loglokweflebê eso hobê lo mago nêba wofu mana fata tlelêkakile. Na Jairusme gali tlole, “Jubê nêba wagli elo. Ju tisame ita sosalê asa tle. Matêbe.”

⁵⁰ Jisas kë gali aholokwane tle na Jairusme gali tlole, “Ju tutune asa ele, bome fwa lowene sle egletênême na jubê nêba lalowa egêtabetême.”

⁵¹ Na Jisas Jairusbê lowa tuju. Na bu onehome buna mêtêklujame hehê latletême. Bu Pita, Jems, Jon, kë nêba bota, bolijayaname fwa tlelêkakume.

⁵² Na kë lo mêtâ kë tafa mêtlabê oneho bu kë nêbame tako maninibo memêtletêya, na ye mêtêlêkefêya. Na Jisas gali tleme, “Sobo fêyeme ye ye elelêyone? Kê nêba gli hana elo. Ni labe tekwe nêge.”

⁵³ Kwe bu Jisame tako soso memêtêlamu. Bu melowene mêtame nêgême, “Kê nêba wagli sle elefe.”

⁵⁴ Kwe Jisas kë nêbabê tobame fa têtâ na anisasana gali tolê, “Nêba, ju huju ele!”

⁵⁵ Na bubê amtêtomba ita tisitê na lahujuwa têkake. Na Jisas bume gali tleme, “Sobo bume hi wesibi elêyomo.”

⁵⁶ Na kë nêba botana bolijayana klelego memêtelo. Kwe Jisas bume anisasana gali tleme, “Sobo ebê wesibime ho flime asa gali elomo. Matêbe.”

9

Jisas bubê lowene esogo mëglêlêtlabê home jine têbelêkakême

¹ Na Jisas, bubê lowene esogo mëglêlêtlabê ho we ita têle kênijime gali telokwakême na bu mitisitla. Na bu tako afutuku bume tlême, bu ahwane onehobê

* **8:43** Fli lowene ho bu melowene lamêtla, li gali mana lêbe kë gali mêtâ. Kê gali melê lêgêbelalêle, “Bu lili dokta belê yawe asê têbelêfa kwe bubê baliti dokta enêneme yawe tlotême.”

ato mago kë afutukuna hehë namëgletëmame na tēbo kë mëglabë onehome sle namogotomame.

² Na bu, Goto onehobë eso home tafa lëgletëmabë gali tē name na onehobë tēbo ato sle name, jine tēbelëkakëme.

³ Na bume gali tlome, “Sobo egëyeuna, sobo wesibi asa ehoujo. Sobo liji, musu, hi wesibi, baliti, hihijika ehona asa ehoujo. Matēbe.

⁴ Sobo li lifekuwa tuhu egulona na ho some nēno lëglena, sobo kë lo mēta fwa nini ebekefome. Kë lo mēta nini ebekefobëë, na mana kë magowa eyume.

⁵ Na sobo li lifekuwa tuhu egulona na kë lifeku mago oneho some nēno hana mëglana, kwe sobo kë lifeku lakilewa elome. Sobo kë life mago egëyeuna, kwe sobobë juba mago flëke bubë naba li mēta bu elome. Bu some këme hwi mëglëyona na melowene namëglame, ‘Fëyeme tēbo nilitayane? Goto seme tēbo lëgëtanamefe.’”

⁶ Na bubë lowene esogo mëgletëtlabë ho bu mana iniwa lifeku elë mitliwaya. Na bu Gotobë lale gali tē mētëtagumetëma na iniwa onehobë ato elili sle mētëtagumetëma.

Herot Jisasmë yaya tletle

⁷ Galili provins enënebë eso ho Herot, bu Jisas kë totomebë wesibi ahokokwane tle, na bu feilawa këme tutune tlekëfe. Fli oneho megali mëtlame nëgame, “Ebë kwe, onehome kë baptais togotomebë, Jon, matëmatë mago wahuju tle.”

⁸ Na fli oneho megali lamëtla, “Ebë kwe, ètani fu ho, Elaija tekwe nëge, matëmatë mago huju tlefe.” Na fliye kwe megali lamëtla, “Ebë kwe, Gotobë lowene mago gali ètani kë tē mogotlabë ho li, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.”

⁹ Këme nëgame Herot megali latle, “Èbame, bo wame home boblo logotomebë home gali tlole, na bu Jonbë eso, mou lokwati iniwa tlë tëtatlë. Kwe kë fëye homune? Bo ho mago meahokokwane nanolokwefëmë, bu klelegowa wesibi blëge lotokwefëme.” Na bu Jisasmë hwime tole tletle.

Jisas bu hi wesibi 5,000 home sa tëtätëme

¹⁰ Gotobë gali tème kë jine tēgëlëkakëmebë ho, ita loko mëtëkakija na bu iniwa wesibi melë kë mëtlabëme, Jisasmë tē mëtëtatlë. Na Jisas bume nēno tle, na bu fli onehome hune mëta na bume fwa li lifekuwa tlelume. Këbë life weniji Betsaida.

¹¹ Tokwafe lebutako oneho melowene mëtla, “Bu wafi mujafe.” Na kwe bu nagi esogo mëtlaguma. Bu belë mitisitla na Jisas gali tlome, “Sobo lalowa esijo.” Na bu, Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmabë gali, tē tëtätëme. Na bu tēbo atona onehome sle totome.

¹² Na taboklë mu, Jisasbë lowene esogo mëgletëtlabë ho we ita tèle, bu belë mitisiya na bume gali motlola, “Te, ju onehome mana jine ebelëkakëme, lolime kë mëgëbebë lifeku elë mana migliwaya, hi wesibime hohwi namëtayame na ni lo mata hohwi mëtatlame. Ebë ho jwa life nëgame.”

¹³ Kwe Jisas bume gali tlome, “Sobowa hi wesibi elëmo.” Na bume gali motlola, “Sebo feilawa hi wesibi hanane. Sebo tobali bletë nage na mo tèle, këwa ekë mëbe. Ju melowene lalene, ‘Sebo hi wesibi kë iniwa onehome balitina glo nanëgletëmamene, hee?’”

¹⁴ Ebë hobë tabei kënji 5,000.

Na Jisas bubë lowene esogo mëgletëtlabë home gali tlome, “Sobo onehome gali elomo, 50, 50 mēta tafa namokouja.”

¹⁵ Na bu melë mëtla na iniwa oneho tafa motokouja.

¹⁶ Na Jisas kë tobali bletë nage na mo tèle glo tle, na matafa elë hwi tokwage na Gotome lale gali tole, “Ebë bletë nagenana mona yaha fëyeme enënanane?” Na bu klelegowa wesibi blëge totome na kë bletë nagenana mona fufu totome na bubë lowene esogo mëgletëtlabë home tlème, onehome sa namëgëtatëmame.

¹⁷ Na bu iniwa hi mëtla na hahana memëtletlëma. Na bubë lowene esogo mëgletëtlabë ho, lëne hi wesibi loloko mëtëtaya na we ita tèle kënji basketë musu tëtafu mototoma.

Pita megali latle, “Jisas, ju ebë ho kë nëgebë, Goto jume kë aniji toglëbë ho, onehome nēno naegleme”

¹⁸ Kë nalëwa, Jisas, buwa Gotome gëgali tlelële, na bubë lowene esogo mëgletëtlabë ho bu belë mutuju tla. Na Jisas bume takune tlome, “Oneho bome habë weniji lamlane?”

¹⁹ Na bume gali tafu mëtëtatlë. “Fli onehowe megali lamëtla, ‘Onehome kë baptais togotomebë Jon, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.’ Na fliye megali lamëtla, ‘Gotobë gali, ètani kë tēgehilebë ho, Elaija, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.’ Na fliye megali lamëtla, ‘Gotobë gali ètani kë mëtehilabë ho li, tekwe nëge, matëmatë mago huju tle.’”

²⁰ Na Jisas bume takune tlome, “Na sobo bome habë weniji lalone?” Na Pita bubë gali tafu tëtatlë, “Ju ebë ho kë nëgebë, Goto jume kë aniji toglëbë ho, onehome nēno naegleme.”

Jisas gali tlome, “Bo gli nelëme na huju nëgelëme”

²¹ Na Jisas bume anisasana gali tlome na mehehë latletëme, “Sobo kë galibëme fli onehome asa gali elomo. Matëbemu.”

²² Na Jisas bubë lowene esogo mëgletëlabë home gali tlome, “Tokwafe bo, Gotobë life mago ho, lebutako elili na hobota fa nogotlëme. Na letitabo enëne na lotu lome wege mëglabë eso enëne, na Gotobë galime okokwe moglomabë ho, bu bome hehë mëgletëname na bome mogo nalë tëkle mëgëtaname. Na bo matëmatë mëta tële olë nebëme kwe aona olëbëye mana huju nelëme.

²³ Ho bome na bobë loweneme esogome tole lëglena kwe bu ebë life magobë lale wesibi, bu kë tole lëgletëmebë, aholokwana satimu sle lëletëme na glime uli jwamu lëleme. Ho bume wame gali moglolana na bume mogo nalë tëkleme gali mëglana, bu uli jwa lëgleme na bome iniwa olë mana esogo lëlenëne.

²⁴ Ho bu melowene lëglena, ‘Bo Jisame esogo nëgletëlena fli ho bu bome tëbo mëgëtaname.’ Na bu, bubë ato uli lëgletëlena na bome hana esogo lëgletëne, kwe këha ho bu tëbo liglitame. Kwe ho bu bome lowene sle lëgletëne na bubë ato uli jwa lëgletëlena kwe këha ho bu hana tëbo liglitame. Ho bu kë home mogo nalë tëkle mogotlana, kë ho gli sle nane lële. Weye. Bu unaunalëme lale tafa lëgleme.

²⁵ Ho bu ebë life mago iniwa wesibi glo lëglena, na kë ho bu hel life mëta tëbo liglitana, kwe kë wesibi bume habëna mëgaitaleme? Hanane. Bu blawa glo lële.

²⁶ Tokwafe, bo, Gotobë life mago ho, bo tako elulegona nigisime. Bo bobë ayabë na bubë enesëbë klijiha, kë u lëglebë elulegona nigisime. Na ho li, onehobë naba li mëta bobë galibëme able loglomena na bome able lëglena kwe tokwafe bo nigisina, bo mata kë home kofaya able nëgletëleme.

²⁷ Bo some nëgali nanolëyo. So mago emëta kë tafa egelobë bu mana neme na Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë olë mana fata lëleme. Na bu kë olë mana hwi mololame.”

Jisasbë ato li weniyanena fata tletle

²⁸ Jisas kë gali wagëgali tle. Na tokwafe tobali ita aona olë mëtlëbou na kwe Jisas, Pita, Jems Jonname nëno tle. Na tako fatini lufuwa tilekome, Gotome gëgali nalogolelëleme.

²⁹ Bu Gotome mana gëgali tlelëlebë, na bubë weniyanë li weniyanena mana fata tletle na bubë ëho melë tatiwamu fata tletle na feilawamu u tletle.

³⁰ Na tlemalë ho lafatawa mëtletelo na bume gëgali mëtlëlo. Kë tlemalë hobë weniji, Elaija na Moses.

³¹ Na bu Gotobë elulegona fata mëtletelo. Na bu Jisame, Jerusalem lifate mëta wesibi fata mëgletëbëme na bu gli lëglebëme na ebë life kile lëglebëme kë galime gëgali mëtlëlo.

³² Pita bume kë tafa tēgletēmebē ho bu feilawa nilafale mëtla na ni mëtebëya. Na bu ni mago huhuju mëtla na Jisasbë elulego, na bume kë mëtlelibobë elulego, hwi motlotëma.

³³ Na tokwafe, kë tlemalë ho, Jisame kile mogotlome kofene kwe Pita gali tole, “O tisa, sebo eme tafa nëglabë, ebë lalowa. Sebo aomalë, aona afeteni tli lo gigliji nëglame. Li jubë lo, na li Elaijabë lo na li Mosesbë lo.” Pita bu yaya hoha gali tle na bu kë gali tēglebē gali lowene hana tletle. Bubë efaletëbou lëleguli tletle.

³⁴ Pita mana gëgali tleebë, na loba mana tetujule na bume iniwa lamu totome. Na bubë lowene esogo mëgletëlabë ho uli memëtla.

³⁵ Na Goto kë loba kweli mana gëgali tle, “Ebë bobë nëba. Bo bume wafi aniji tole, bobë wege fa nalëtanëme. Sobo bubë gali aholokwanewa eglolome.”

³⁶ Kë gali wayawe tle, na bu Jisaswa tlibe. Na bubë lowene esogo mëgletëlabë ho, kë olëna, kë hwi motlomabë wesibi, ho flime hana gali motloma.

Jisas bu ahwane kë tëbo lotlebë nëbame sle totle

³⁷ Li olëna, Jisas na bubë lowene esogo mëgletëlabë ho aomalëna, fatini mago kle mëtëmalitaya. Na feilawa oneho Jisame alëgeme esune mëtlëla.

³⁸ Na ho li kë onehobë ku mago we tole, “Tisa, bo jume anisasana gali nolë, bobë nëba hwi naegloleme. Bobë jowa nëba nëgeme!

³⁹ Ahwane bume itaita lalëkaklufëtle na bu afheleina mëtlekëfe. Na kë ahwane bume lilina lalogotlewa na nënafu bubë efaletëbou elë mowelëbetle. Na këbë ahwane bubë ato tëbo lëtakefëtle na bume hokweinawa hana kile logotleme.

⁴⁰ Na bo jubë lowene esogo mëgletëyobë home anisasana yafe takune tlemë, këbë ahwaneme hehë namëgletlame fene. Kwe bu hana hehë mëtletla.”

⁴¹ Na Jisas metafu tëtlatle, “Sobo oneho, sobo lowene sle hana elo. Sobo tëbo lowene ehola. Bo sobona li olë tafame tole hana nelë. Bo sobobë hobota ita fa nogotlëbëme tole hana nelë.” Na bolijayame gali tle, “Te! Jubë nëba ebelë elesutëna.”

⁴² Kë nëba Jisas belë loliwa tisi tle, na ahwane bume lifewa so telëkake na life mëta tujetigo, na bume feilawa lili totle. Na Jisas këbë ahwaneme anisasana kale tole na kë nëbame sle totle na bolijayame tlële.

^{43a} Na iniwa oneho klelego memëtla, Gotobë tako afutuku hwi motlolame nëgeme.

Jisas, bubë glime ita gali tle

^{43b} Jisas kë togotlebë wesibime, oneho mana lowene mëtlekefëya, na Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome,

⁴⁴ “Te, sobo aholo bo sle eto. Bo, Gotobë life mago ho, bu bome home yo moglomame.”

⁴⁵ Kwe bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, këbë gali wayobë lowene hana mëtletla. Goto, kë gali wayo bume ëho tęgëtatëmeme nëgeme na bu kë gali wayo lowene sle jwa këme mëtletla. Bu Jisasme uli mëtletlame nëgeme, na bu kë gali wayobëme takune jwa këme motlola.

Logouta ho yałene

⁴⁶ Li olë na, bubë lowene esogo mëglelëtlabë ho, blalo kofaya kofaya megali mëtlelogwaya, “Semago, logouta home, ya tafa lëlene?”

⁴⁷ Na Jisas bubë lowene walowene tletëme. Këme nëgeme bu nëba tokwëfo no tlële na bubë lime tlibe.

⁴⁸ Na bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlome, “Ho bome lowene lëgletenëna, na ebëha nëbame lëgaitalena, kwe bu bome laitanë. Na ho bu bome lëgaitanëna, bu bomewa nane laitanë. Weye, bome kë jine tëglëñëbë ayame laitale. Na ebë nëba fenene, ho somago atwati hoha metafa lëglena kwe kë ho logouta home tafa lëgletëyome.”

Ho some wame hana loglëyona, bu sobobë yabe

⁴⁹ Jon bu Jisasme gali tole, “Tako Ho, sebo ho li mehwi latlola, ho jubë wenijina ahwane tēbo hobë ato mago hehë tletëme. Kwe ahwane kë hehë lëgletlebë ho bu sebona jume hana esogo nëglelëyome nëgeme, sebo bume këme fene lëkle totla.”

⁵⁰ Kwe Jisas gali tole, “Sobo këha home asa lëkle etlo. Ho some wame hana loglëyona, bu sobobë yabe.”

Samaria provinsbë li lifeku mago enëne, Jisas bu belë ligisime tole hana mëtletla

⁵¹ Goto, Jisasme heven lifekuwa kë no lëglelebë olë nounou lalële. Këme nëgeme, Jisas lowene fa sle totle, Jerusalem lifatewa nalugujume. Na bu jine.

⁵² Na bu fi home jine tlëme, mogoutaya namëglame. Na bu motoutaya na Samaria provinsbë, lifeku tokwëfo elë mëtëkakluja, Jisasbë wesibi sle namogotometlame.

⁵³ Kwe kë life mago oneho, Jisas bu belë ligisime tole hana mëtletla, Jisas bu Jerusalem lifatewa tugujume nëgeme. Bu melowene lamëtla, “Bu sebona lotume tole hana lëletënawa na bu Jerusalem lifatebë tako lotu lowa këme luju.”

⁵⁴ Na bubë lowene esogo mëtlelëtlabë ho, Jems na Jon, kë lifekubë onehobë lowene hwi motlometemo na Jisasme

takune motlolo, “Tako Ho, ju metole lalene, sebo Gotome takune nanoglolome, kë onehome heven life mago, ahoju tuku nalëtëkakëtëmeme, temu namëgebëyame?”

⁵⁵ Kwe Jisas swaya tëkakëtëme na këkale tlome.

⁵⁶ Na bu li lifekuwa mutuja.

Jisasme esogome tole mëglabë enëne

⁵⁷ Jisasna bubë lowene esogo mëglelëtlabë hona, alëge elë mutuja na ho li Jisasme gali tole, “Iniwa lifeku ju egujuna kwe bo jume nagi nëglagwime.”

⁵⁸ Kwe Jisas bume gali tole, “Mëgali bu ni mëgebebë fuluju nane na fole mata ni tiji nane. Kwe, bo, Gotobë life mago ho kë nëgebë, bo kwe ni nëgebëbë lo hanane.”

⁵⁹ Na kwe Jisas li home gali tole, “Ju bome nagi enënë.” Kwe kë ho gali tole, “O tako ho, bo bobë ayame matëmatë mëta afina lalowa gwa nugujetlëmene na mana jume nagi nëlëme?”

⁶⁰ Na Jisas bume gali tole, “Gigli mëglabë ho, buwa, gigli mëgebëya home lalowa matëmatë motoma. Kwe juwe, Goto onehobë eso home tafa lëgletëmebë gali tē etagutëme.”

⁶¹ Na li ho Jisasme gali tole, “Tako ho, bo jume nagi nëglëme, kwe bobë weife mago enëneme kaiyo afina lalowa nugujelimëmeme?”

⁶² Na Jisas gali tole, “Ho bu ihena yegu lëglena kwe bu miti nagi itaita hwi lokoukëfena kwe bu ihe yegu sle hana lëglelëme. Na kë fenene, ho bome nagi lëglëñëna kwe bu wesibina honame kë hune tëglebëme lowene lëglekefëtëmëna, kwe këha ho bu Goto onehobë eso home tafa lëgletëmebë wege hana fa logotleme.”

10

Jisas bu 72 home jine tēbelëkakëme

¹ Tokwafe, Tako Ho Jisas, bu 72 home mata aniji tlome. Na bu tlemalë tlemalëme jine tēbelëkakëme, bume mogoutatla namëglame. Iniwa lifate na iniwa lifeku bu kë belëme lugujume kë tole lëglebë, bu kë enëneme kë iniwa lifate na lifeku elëme jine tēbelëkakëme.

² Na bume wafle gali tlome, “Feilawa hi wesibi bu nuju mago wanigliji mëbe, kwe lebutako wege ho hana mëtabëya, kë hi wesibi fa namogotlame. Këme nëgeme sobo nuju bolijaya, Gotome, sagali elolo, bu wege home jine nalëglëmeme, bubë nuju mago hi wesibi fa namëgëtatlame.”

³ Na bume gali tlome, “Sobo eyeumo. Aholokwane elo. Bo some kë jine nëglëyobëye, sobo sipsip kleli nëbale, wame tabo amalebë ku mëta fene mëtabe.

⁴ Sobo baliti musu o wesibi sisike musu o juba jibo asa ehouju. Na some alëgeme kë

esune mëglëyobë onehome, tafana asa gëgali eelëmo. Weye. Sobo hokweinawa saeyeu.

⁵ Na sobo lowa ekaklujona, sobo kë lo mago onehome afina megali eglomome, 'Sobo ebë lo mëta kë tafa egelobë lowenena sle elo.'

⁶ Na tu taba ka ho, kë lo mëta tafa lëglena, kwe sobobë lowene sle gali bu mëta malëbetle. Kwe këha ho, kë lo mëta tafa hana lëglena kwe sobobë lowene sle gali sobelë lukwaiji lëkeketëyome.

⁷ Sobo kë lo mëta fwa sani ni ebekefo. Li lo li lo asa elo. Na iniwa hi wesibi some kë lo mago kë mëglëkefëyobë sahi hi elo. Bo ebë galime fëyeme gali nelëne? Ho wege lëglekëfëna, kwe bubë wege wesibi lalowa glo lëgleme. Na kë fenene, ho bu Gotobë wege, wege lëgletlena, kwe bubë wesibi glo lëgleme.

⁸ Sobo li lifatewa tuhu egelona na ho some bubë lowa no lëglëyona, kë hi wesibi some kë mëglëyobë, sahi elo.

⁹ Sobo kë lifë mago ato elili onehome sasle etomo. Na sobo gali metë saetatemo, 'Goto bu sobobë eso home natafa lëgletëyobë olë nounou lalëletëyo.'

¹⁰ Na sobo li lifatewa tuhu egelona na kë life mago oneho some nëno hana mëglana, kwe sobo kë lifatebë alëge mëta elibome na megali elëmome,

¹¹ 'Sobobë lifate flëke sobobë jubame kë lesili mëglebë sebo sosa nanotoma. Some melebotaneme nëgeme, ebë wesibi sobo kë egelobë wafi tēbo elito. Kwe sobo lowene sle elo, Goto bu sobobë eso home natafa lëgletëyobë olë nounou lalëletëyo, kwe sobo kë olë tole hana eletelo.'

¹² Bo some gali nolëyo, Goto, iniwa onehobë gali aholokwane loglomebë olë na onehome fufu logotomebë olë fata lëglena, kwe bu ebë lifatebë onehome tako tēbo logotomeme kwe bu Sodom lifatebë onehome sogë tēbowa logotomeme."

Jisas, bume lowene sle jwa enëneme, maninibo tletëme

¹³ Na Jisas ita gali tlome, "Sobo Korasin lifate mago oneho na sobo Betsaida lifate mago oneho, masiwafe, tokwafe tēbo wesibi somëta fata mëgletëyome. Èbame, bo sobobë ku mëta Gotobë afutukuna, klelegowa wesibi blëge blëge tētätëyo, kwe sobobë tēbo lowene aholokwana ti hana elo. Ètani, bo Tair na Saidonbë onehome këha klelegowa wesibi hana blëge blëge tētatemë. Kwe bo Tair na Saidonbë onehome, këha klelegowa wesibi blëge blëge nëgëtatëmëbë, kwe bu ètani anebo bubë tēbo lowene aholokwana wati mëglame fene na lalë lowenewa esogo mëglëlëlame fene. Na bu tēbo èho wafi

gëgelo motomame fene na atikafa wafi ju mëglame fene, bu melëme lëlekuju mëtla, bubë tēbo lowene wahune mëtla.

¹⁴ Goto, iniwa onehobë gali kë aholokwane loglomebë olë na onehome kë fufu logotomebë olë fata lëglena, bu some tako tēbo lëgëtomë kwe bu Tair na Saidon life mago onehome sogë tēbowa logotomeme. Sobo kë klelegowa wesibi hwi toglomome nëgeme kwe sobobë tēbo lowene aholokwana hana ti elo.

¹⁵ Na sobo Kaperneam life mago oneho, sobo melowene lalone, 'Sebo lalë enënemu nëgeme na Goto seme heven life elë nëno lëgleme.' Weye. Hanane mu. Goto some tēbo lëgëtomë na hel lifewa sike lëtëkakeme."

¹⁶ Na Jisas bubë lowene esogo mëglëlëtlabë home gali tlome, "Oneho sobobë gali aholokwane sle lameletëyo bu mata bobë gali aholokwane sle mëgletëname. Na oneho some hehë lameletëyo bu bome mata hehë mëgletëname. Na oneho bome hehë lamëletëna, bu bome kë jine tēglënbë ho, Gotome mata hehë lamletla."

Jisas kë jine tēglëmebë 72 ho, ita loko mëtëkakija

¹⁷ Tokwafe, Jisas kë jine tēglëmebë 72 ho, fleflesuna loko mëtëkakija. Na bu gali mëtla, "O, tako ho, sebo jubë weniji fë tētona, na ahwane bu sobobë gali aholokwane mëtle na lamëtëlbouwa."

¹⁸ Na Jisas gali tlome, "Sobo melë tugulona, bo kwe, mehwi latelë, Satan heven lifate mago latitigowa, wawaine fene tle.

¹⁹ Aholokwane elo! Bo some afutuku wafi tlëyo. Na sobo sobobë wame ho, Satanbë afutuku boblo etatelome. Na sobo wame tabo taiju na mlawalë matawa lalowa asë egolome na iniwa wesibi bu some hana tēbo mëgëtomë.

²⁰ Kwe ahwane, bu sobobë gali kë aholokwane mëgletëyobë na kë mëtlëboubëme, asa fleflesu elo. Weye. Goto sobobë weniji bubë bogo mëta kë yahi tēgletëyobëme fwa fleflesu egelome."

Jisas bu fleflesu latle na bubë bolijaya, Gotome gëgali tletële

²¹ Kë nalëwa, Gotobë Amtëtomba, Jisasbë lowenebë fleflesu tētatlë. Na Jisas gali tle, "Aya, ju heven lifate magobë na ebë life magobë Tako Ho. Yaha fëyemene? Bo jume fleflesu nanëletë. Oneho bume fwa melowene lamëtla, 'Sebo iniwa wesibi lowene sle nëletëma,' kwe ju jubë afutuku bume èho tētätëme. Kwe oneho bume fwa melowene lamëtla, 'Sebo nëbale tokwetokwëha, sobobë lowene afluja lalëletëna, sebo iniwa wesibi lowene hana nëletëma,' kwe ju jubë afutuku bume

waolafa têtatême. O aya, ju jubê tolewa esogo ešelê na ju melê eleme.”

²² Na Jisas bu ita gali tle, “Bobê aya bu iniwa afutuku na lowene bome watlêñ. Iniwa ho bome bubê nêbame lowene sle hana mêtêna. Bolijaya buwa lowene lêtletle. Na iniwa oneho, bolijayame lowene hana mletla. Bo bubê nêba na bo ayame lebotane nêtatêmebê, kê oneho buwa lowene mletla.”

²³ Jisasbê lowene esogo mēglelêtlabê ho, bume fwa tafa tlelême, na bume swaya tletême na bume fwa gali tlome, “Sobo lebutako lale wesibi wahwi tlomo, na sobo flefesug egelome.

²⁴ Bo some gali nolêyo, êtani, lebutako Gotobê lowene mago gali tē mototokweflabê ho na lebutako life mago eso ho bu metole lamêtla, sobo kê hwi toglobê wesibi, hwi moglomame fene, kwe bu hana hwi motloma, na bu metole lamêtla, sobo kê aholokwane tēgelobê gali, aholokwane mēglame fene, kwe bu aholokwane hana mêtla.”

Samaria lifate mago ho, bume kê wame toglobê home taitale

²⁵ Gotobê galime okokwe toglobê ho Jisas belê tisi tle, bume tēbo loweneme su nalogotleme fene. Na bu takune tlole, “Tisa! Bo habelê nēgelêmene, lale tafa unaulême fa nanogotlême?”

²⁶ Na Jisas bume takune tlole, “Gotobê bogo mago gali habê gali lalane? Ju habê hwi laeolêne?”

²⁷ Na Gotobê galime okokwe toglobê ho gali tafu têtatle, “Sobo tako Gotome anisasana tole egletelomemu. Lowenena, afutukuna, ini tolewa egletelomemu. Na jubê ato fene tole etletle, ju lime mata metole egletleme.”

²⁸ Na Jisas bume gali tlole, “Ebê lalowa. Ju gali tafu sle latle. Ju melê eglena, na ju lala tafa fa egotleme.”

²⁹ Kwe kê Gotobê galime okokwe toglobê ho bu metole latletle, Jisas bume melowene nalēgletleme, “Lale lowenena hofe.” Kême nēgame bu Jisasme kême takune tlole, “Gotobê bogo mago gali, bobê fêye yabe home gali elane?”

³⁰ Na kwe Jisas metafu têtatle, “Ēbame, ho li, Jerusalem lifate kile tle na Jeriko lifatewa tēmatule. Bu tematulebê na wameho alēgame êho mêtla, na bu alēgelême okli mêtêlêkukiya na fa mototla na tēkle mototlabê êjeha gli lēleme. Na bubê êho titika mêtletla na bubê iniwa wesibi mata glo mêtletla na mana bume alēge mēglêbo mēta lakilewa mêtêkaka na bu mêtêlbouja.

³¹ Na kê olê nawa, lotu lome kê wege lēglebê ho mata kê alēge elême tēmatule. Kwe bu alēge mēglêbome kê lēgêbebê home hwi telokwakle na alēge mēglêbo elê sigli tētagule na latugujuwa.

³² Na tokwafe, Livaihbê afenêbo, lotu lo mēta kê wege lēglekefêbê, bu mata kê alēge elême tēmatule na kê home hwi telokwakle, na lolime hwime tuju tle na hwi tlole kwe bu mata sigli tētagule na latugujuwa.

³³ Kwe Samaria lifate mago ho li,* bu mata nagi tēmatule. Na bu kê home hwi telokwakle, na bume tako masiwamu metletle.

³⁴ Na bu loliwa tuju tle, na bu wain taba liji tu, welê tuna, bubê juba kêna swa totometle na kê juba, êho kaka tabona lalei totometle. Na bume hujotle na bubê donki kleli amlebo matawa gwa towetle. Na bume oneho kême ni mêtêbekefêyabê lowa tlelule, na bume ululu sle latotle.

³⁵ Na li olêna, bu tēle baliti kê ni lo bolijaya home tēle na gali tlole, “Ju ebê balitina, ebê home kêna satafa ešelê. Na jubê baliti, bume tafa eglêlêlebême, sike eglena, kwe tokwafe bo nigisina, bo kofaya baliti jume nēglême.”

³⁶ Na Jisas kê Gotobê galime okokwe toglobê home takune tlole, “Ju habê lowene lalane? Wame ho kê tēkle mototlabê hobê yabe yalêmune?”

³⁷ Na bu gali tle, “Ebê ho bume kê masiwa lēgletlebê na kê lēgaitalebê, ebê bubê yabemu.” Na Jisas bume gali tlole, “Ju ejume na kê ho fene laitale ju melê egleme.”

Jisas Marta nabê, Maria nabê lo mēta tafa tle

³⁸ Jisasna bubê lowene esogo mēglelêtlabê hona Jerusalem lifatewa mutujabê na li lifekuwa fwa mutula. Na kê lifeku mago mēse, bubê weniji Marta, Jisasme bubê lowa no tlêle.

³⁹ Martabê bolijamobê weniji Maria. Maria, bu Jisasbê elebo lime tafa tletle na bubê gali mana aholokwane tlokwefle.

⁴⁰ Kwe Marta bubê hi wesibi kêse totomebê wegeme tutune tlekefe na Mariame tēbo lowene fa têtatê. Na bu kême Jisas belê tuju na gali tlole, “O tako ho, bobê keinêba bome wakile etanê iniwa wege bowa no tlê. Ju kême lowene jwa fêyeme elene? Ju bume gali eolê! Bome egaitanê naegleme.”

⁴¹ Kwe Jisas bume gali tolê, “O, Marta, Marta. Ju feilawa wesibime fêyeme tutune elene?”

⁴² Maria bu bona kê tafa nēgelobê na kê gēgali nēgelobê wesibi, ebê lale wesibimufe. Kême nēgame sebo ebê lale wesibime bume

* 10:33 Israalbê afenêboni bu Samaria life mago enêneme yonane hana mêtletlogwaya.

hana lëkle nëgetayame. Ju ebë wesibime fwa lowene eglletleme.”

11

Jisas, Gotome gëgali mëglelëla lowenebëme okokwe tlome

¹ Li olëna, Jisas Gotome gëgali tlelële. Bu Gotome wagëgali tlelële na bubë lowene esogo tlelëtlebë ho li, bume megali tlole, “O tako ho, ju seme Gotome gëgali nëglelëlabë lowenebëme okokwe enona, ëbame Jon bubë lowene esogo mëglelëtlabë home fene okokwe tlome.”

² Na Jisas bume megali tlome, “Sobo Gotome gëgali eglletlona, kwe megali eglolome.

‘O, Aya, iniwa oneho bu megali samëla, “Ju lalumu.”

Sebo metole nanëla,
ju onehobë eso home tafa
egletënanabëme esitëna.

³ Iniwa olë, ju seme hi wesibi
kë olë nijywa saelëkefëna.

⁴ Ju sobobë tëbo lowene aholokwana sati
eletëna,
fli enëne seme tëbo lowene kë
mëgletënanabë lowene
aholokwana fene ti nëletëma.
Ju seme su mëgëtanabë wesibi elë asa
hwiwa enona.”

⁵ Na Jisas bume ita gali tlome, “So mago ho li bu yabena nëgena, na bu klabë kuna bubë yabebë lowa lujuna na gali loglolena, ‘Ju bome hi wesibi eglëne.”

⁶ Bobë yabe kakë mago walisi na bo nëglëlébë hi wesibi hanane.’

⁷ Na bubë yabe bume lo mago megali lëgelubaklena, ‘Ju bome asa sosalë etanë. Ino watiji nelë, na bu bobë nëbale labuku mëta wani mebëya. Bo hujwa hana nëgelëme na jume hi wesibi hana nëglëme.’ Na sobo fëye lowene lalone, kë ho bu habëlë lëglemene?

⁸ Bo some gali nolëyo, sobo aholokwane elo, kë ho ebë lo bolijayabë yabemu, kwe bu hana hujwa lële na bume hi wesibi hana lëléle. Kwe bubë yabe itaita takune lëgelulukwakleme nëgema na hana kile lotle, na bu këme hujwa lëgleme na iniwa wesibi bubë yabe kë tole lëgletëmebë mana nalëglëléme.

⁹ Bo some gali nolëyo, sobo Gotome wesibime takune elokweflome na bu some wesibi lëglëyome. Sobo wesibi hohwi etakefëtelome kwe sobo hwi eglolome. Sobo inome këke elekefëtelome na Goto some ino tika lëgëtatëyome.

¹⁰ Iniwa oneho Gotome wesibime takune moglokweflana, kwe bu wesibi glo mëglame. Na iniwa oneho wesibi hohwi mëtakefëtemana kwe bu hwi moglomame.

Na iniwa oneho inome këke mëglekefëyana kwe Goto bume ino tika lëgëtatëmeme.

¹¹ So mogo ho li nëbana lëtabe na kë nëba bolijayame mome takune loglolena, kwe bolijaya bume waiye lëglëlemene? Weye. Hanane mu.

¹² Na bu bolijayame kame takune loglolena, kwe bolijaya bume mlawalë lëglëlemene? Weye. Hanane mu.

¹³ Sobo tëbo lowene itaita esogo elëlékeflo kwe sobo lale wesibi sobobë nëbaleme itaita elëkéfëmo. Këme nëgema sobo melowene egelomemu, ‘Sobobë aya heven life mëta kë tafa lëglebë, bu metole lalële, oneho bume kë takune moglolabë, bubë Amtëtomba, bume lëglëmememe.’”

Bu megali lamëla, “Jisas Belsebulna wege melo”

¹⁴ Jisas gali mumu tabo hobë ato mago ahwane hehë tletle. Ahwane wafi kile totle na kë ho mana gëgali tle. Na iniwa oneho hwi motlola na klelego memëtletla.

¹⁵⁻¹⁶ Kwe fli metole lamëla, Jisasme su namogotlame, na bume këme takune motlola, “Jisas ju klelegowa wesibi li lebotane etatëna. Sebo jume melowene nanëgletëyome, ‘Gotobë afutuku ju mëta lëbetëfë.’” Na fli ho blalo megali mëla, “Bu, tëbo alibahobë eso ho, Belsebulbë, afutukuna ahwane këna hehë lëlekefëtemë.” (Belsebulbë li weniji Satan).

¹⁷ Kwe Jisas bubë lowene wahwi tlotëme na bume wafë galina gali tlome, “Li lifate mago enëne, bu bwa bwa lowene mëta tafa mëglana na momogli mëgëtayana kwe bu blalo tafa sle hana mëglame. Na weife mago enëne blalo momogli mëgëtayana kwe bu iniwa tëbo miglitayame.

¹⁸ Na Satanbë ilawa mago alibaho, bu bwa bwa lowene mëta tafa mëglana na momogli mëgëtayana kwe bu afutuku mëglamene? Weye. Bu tëbo miglitayame. Bo walowene nelë, sobo bome melowene laletëna, ‘Bu ahwaneme Belsebulbë afutukuna hehë lëletëme.’

¹⁹ Kwe ebë nëgali nëgebë, Belsebul bome lalaitanë na bo ahwane tëbo kë hehë nëgletëmebë, kwe sobobë lowene esogo mëglelëlabë home ya laitamene, ahwane kë hehë mëgletëmabë? Belsebul bu laitamene? Sobobë weife mago enëne bu some melebotane mëtatëyome, sobobë lowene tëbo.

²⁰ Kwe bo ahwane Gotobë afutukuna hehë nëgletëmëna kwe sobo këme lowene elome, Goto bu sobobë eso home watafa lëletëyo.

²¹ Afutuku tabo ho bu wame home boblo wesibi glo lëglëna na bubë lo mëta këna mana sei sle lëglëlena kwe bubë iniwa wesibi mëgëbetle sle mëgleme.

²² Kwe li tako afutuku tabo ho, bu kë tokwëfo afutuku home wameme ligisi tlena na bume wame loglolena na bume boblo logotlena kwe bu kë hobë wame home boblo wesibi bume kë afutuku mëglëlelebë wesibi glo lëgletleme. Na bu kë hobë iniwa wesibi ho flime sa lëtagutëmeme.

²³ Oneho bome yabë hana mëglënëhana, bu bome wame moglonabë enëne. Na ho bome onehome loloko nëgëtëbëme hana mëgaitanana kwe bu onehome lëlakwanena sisile lamotoma.”

Ahwane tëbo ita tisi tle

²⁴ Jisas gali tle, “Ahwane tëbo home kile logotlena, kwe kë ahwane, lagu lifewa tuju, tafa labume hohwi nalugutame, haha tafu logotlebëme. Kwe haha tafu life hwi hana loglolena kwe bu këme gali lële, ‘Bo ëbame kë tafa tégelëbë lowa ita nuguwime.’

²⁵ Na ita luju na lo mehwi lolole, bu wale motlafa.

²⁶ Këme nëgeme, bu luju na tobali ita tèle yaife tabo ahwane nëno lule. Na bu mëkakluja na këme tafa mla. Èbame kwe kë ho bu sogë tëbowa tètabe kwe tokwafe bu tëbomu lètabe.”

Fëye enëne fleflesu mëglamene

²⁷ Jisas lebutako onehome gali tē tētātēme na mēse li, kë onehobë mago bume anisasana gali tle, “Jume kë fu tēgetabë mëse na maba kë hi tēgletëbë mëse, bu fleflesu matle.”

²⁸ Kwe Jisas gali tle, “Weye. Oneho bu Gotobë gali aholokwane mëglabë na esogo mëglëlelabë bu kwe fleflesu mëglame.”

Fli oneho Jisasmë gali motlola, “Ju semë klelegowa wesibi li lebotane etatëna”

²⁹ Lebutako oneho bu Jisasmë loko motokweitlabë, na bume gali tlome, “Oneho kë nalë kë mëtëtabëyabë bu tëbo oneho mu. Bu bome takune motlona, ‘Ju Gotobë afutukuna, klelegowa wesibi li lebotane etatëna, sebo melowene nanëglame, “Ju Gotobë wege fa etatle.”’ Kwe bu klelegowa wesibi li hana hwi moglolame. Bu jowa wesibiwa hwi moglolame. Wesibi Joname kë fata tégletlebë wesibiwa hwi moglolame.

³⁰ Ètani, Jona bu mo imo mëta aona olë tafa tle na mana mo imo mago huju tle na Ninive lifate mago onehome gali mana tē tutatëme. Na Goto, kë klelegowa wesibina, Ninive lifate mago onehome, melebotane latëtätëme, Goto Joname jine tletëme. Na Jona fenene, bo, Gotobë life mago ho, bo tokwafe, onehome ebë nalë kë mëgëtabëyabë, klelegowa wesibi lebotane nëgëtatëmëme, melowene namëglame, ‘Goto bome jine tlënë.’

³¹ Goto, iniwa onehobë gali kë aholokwane loglomebë olë na onehome kë fufu logotomebë olëna, nëgemowe life magobë eso mëse, bu huju eglême, na ebë nalë kë mëgëtabëyabë onehobë tëbo loweneme gëgali egletëmeme. Bu bubë tëbo lowene këme gali egletëmeme. Ètani kë eso mëse bu kakë lifatemu tafa tuglebë kwe bubë life kile totle na eso ho Solomon belë tisi. Na bubë lale lowene gali gëgali tle na aholo ho tëtagutle. Kwe ho li somëta kë tafa lëglebë bubë lowene takomu kwe Solomonbë lowene melëha kwe sobo kë tako lowene hobë gali aholokwane hana elolo.

³² Goto, iniwa onehobë gali kë aholokwane loglomebë olë na onehome kë fufu logotomebë olëna, Ninive lifate mago oneho bu huju mëglame, na ebë nalë kë mëgëtabëyabë onehobë tëbo lowene gëgali mëgletëmame. Bu bubë tëbo lowene këme gëgali mëgletëmame. Kë Ninive lifate mago oneho, bu Jonabë gali aholokwane motlolame nëgeme na bubë tëbo lowene aholokwana këme ti mëtla. Kwe ho li somëta kë tafa lëglebë, bubë lowene takomu kwe Jonabë lowene bu melëha kwe sobo kë tako lowene hobë gali aholokwane hana elolo na esogo hana elelëtelo.”

Jubë naba bu lamo fenene

³³ Na Jisas ita gali tle, “Oneho bu lamo fiji mëtaya na ëho hana mëgëtayame o isekuna hana lamu mëgëtayame. Weye. Bu masei mëta gwa mëtayame. Na oneho lowa mëkaklijana, bubë elulego hwi namoglëyame.

³⁴ Jubë naba lamo fenene. Jubë naba lalowa nëgena kwe jubë lowene mago lowene elulego lëgëbetëme na iniwa ato mëta elulego lëgëbetëmeme. Kwe jubë naba tëbo nëgena, kwe jubë lowene mago lowene kilego lëgëbetëme.

³⁵ Sobo ululu sle këme egelome. Elulego ju mëta kë lëgelubetëbë asa kilego malëletë.

³⁶ Jubë iniwa lowene elulegowa lelubetëna na kilego hana lelubetëna, kwe jubë iniwa lowenëbë olëha lelubetëme, lamo elulegoha na eglatëme.”

Farisi ho na Gotobë galime okokwe moglomabë ho bu tëbo lowene esogo mëtlelekefla

³⁷ Jisas gali watë tētātēme, na Farisi ho Jisasmë gali tle, buna hi namëgelome. Na Jisas kë hobë lowa tēkaklutle na tafa tle, hi namëgelome.

³⁸ Na kë Farisi ho bu Jisasmë mehwi tle, bu hime tafa tle kwe bu toba tu afina swa hana totome, Gotobë wegeho Moses fene gali tle. Na bu klelego metletle.

³⁹ Kwe Jisas bume gali tle, “Sobo Farisi ho, sobo kabona blete ëhou ato elë fwa swa

etokefēmo jubē ato fene swa etole. Kwe waholo kē nēgelujebē bu memelē tetēbo wesibi sosolo lameluletēyo. Sobo kē wesibi hana sle etomo.

⁴⁰ Sobo yaya enēne. Ho bu matawa atowa nane blēge blēge totle. Weye. Bu matawa atona waholona mata iniwa blēge blēge totome.

⁴¹ Kwe wesibi, blete ēhou na kabo mēta kē mēgelubebē, sobo wesibi jwa enēneme elēmo, bume egaitamo naegelome. Sobo melē egelona kwe sobobē iniwa wesibi, Gotobē naba li mēta lalowamu mēgēbetēyome.

⁴² Sobo Farisi ho, sobo hai! Sobo tēbo eglitome! Sobo memelē inilu welujuwa welujuwa lalei egotokwefomome na welujuwa mēta gwa etlome na jowa leitabo Gotome elēkeflome. Kwe sobo lale lowenebē na Gotome tole eglletobē aholokwana ti lalekefo. Sobo kē lale lowenebē esogo sle egllelōna na fli lale lowenebē aholokwana ti jwa egelona kwe sobo lale oneho etabome.

⁴³ Sobo Farisi ho, sobo hai! Sobo tēbo eglitome! Sobo lotu lome tafa egelona, sobo metole lalo, onehobē naba li mēta, eso hobē tafa labume tafa egelome. Na sobo oneho kēme kē tafa mēglabē lifeku mēta asē egelona, sobo metole lalo, oneho some megali namēglēyome, ‘O letitabo ho. Lale kliji.’

⁴⁴ Sobo hai! Sobo tēbo eglitome! Sobo matēmatē fenene kēha mēho lalo. Oneho lowene jwa, na mweniji lamla, ebē lale lifewa, na bu matēmatē matawa measē mogolame na bu Gotobē naba lime tēbowa mēgētābēyame. Na sobo kē matēmatē fenene. Oneho bu sobobē tēbo lowene hwi hana moglētēyome na mweniji namēglame, sobo lale enēne.”

⁴⁵ Na Gotobē galime okokwe toglomebē ho, bu Jisasbē gali aholokwane tle na bume gali tlole, “Tisa, ju kē gali Farisi home gali eglomebē kwe ju seme mata gēglē lalelēna.”

⁴⁶ Na Jisas gali tle, “Sobo Gotobē gali okokwe eglomobē ho. Sobo hai! Sobo tēbo eglitome! Sobo onehome lebutako tafa sle gali okokwe elokwefomo, esogo namēglēlēmame, kwe sobo, kē gali esogo mēglēlēmabēme, egaitamo hana elo na kēbēna bume hobota gwa etatemo.

⁴⁷ Sobo hai! Sobo tēbo eglitome! Sobobē bisemlenino bu Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē home wamena tētēkle mētētākefēya. Na sobo kē hobē matēmatē negli etokwefēmetemo.

⁴⁸ Sobo matēmatē negli lakalena, onehome melebotane etatemo, sobobē bisemlenibē lakaleme helawawa laletemo. Bu Gotobē lowene mago gali tē

mototokweflabē home wamena tētēkle lamētētākefēya.

⁴⁹ Goto kēbē hwi tlole na bubē lale lowenena megali tle, ‘Bo bobē lowene mago gali tē motokweflabē home na bobē gali tēme jine mēglēmabē home jine nēglēmēme, na bu flime wame ijiwa moglomame na flime mogo nalē tētēkle mētayame.’

⁵⁰ Ētanimo na mana ekē lēbe bu Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē home mogo nalē tētēkle mētētāgijayame nēgeme, na Goto, bu ebē olēna kē mētābēyabē onehome kēme tēbo logotomeme.

⁵¹ Bu Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē home mogo nalē tētēkle lamētētāgijaya. Bu ētani Abel mēta afina oto mutula, na flime mata mogo nalē tētēkle lamētētāgijaya na Sekaraia belē mana fwa tēkaki na bume mata mogo nalē tēkle mototla. Sekaraia bu, Gotome, wesibi kē mēta ahojume ahojume melekefētlabē masei jelē, na Gotobē lo jelē, kē afloko mēta tētābe na bume mana mogo nalē tēkle motlola. Na bo some gali nolēyo, ētanifu oneho bu Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē home mogo nalē tētēkle mētētāgijayame nēgeme, na Goto bu ebē olēna kē mētābēyabē onehome, kēme tēbo logotomeme.

⁵² Sobo Gotobē galime okokwe eglomobē ho. Sobo hai! Sobo tēbo eglitome! Sobo, Gotome kē lowene mēgletlabē lobē inoha tei tiji elo. Na sobowa kē ino hana tika etlome na hana ekakujome, Gotobē lowene nafa egētātelobēme. Hanane. Na oneho bu kē lowa mēkaklujame fene, Gotobē lale lowene fa namogotlame kwe sobo lēkleha latokwefomo.”

⁵³ Na kwe Jisas kē lo mago toho tēkake. Na tokwafe Gotobē galime okokwe moglomabē ho na Farisi ho bume tēbojiwamu lamētletla na memelē tētākunebēme takune motlola.

⁵⁴ Bume melēme fene sosogēna motlola, tēbo galina tafu lētātēme nawa na bume mana enisusu mletlame na mogo nalē mana tēkle motlame.

12

Sobo Farisi hobē sosogēna lowenebēme ululu sle saelo

¹ Feilawa onehomu loko mētēlēya. Na bu ke mētēlame nēgeme na fli onehome jubame fēfe fēfēha mētēllogwaya. Na Jisas bubē lowene esogo mēglēlētābē home afina gali tē tētātēme, “Sobo Farisi hobē bletē nage sēse wesibime ululu sle saelo. Bo kē gali nēgelēbēye, bubē sosogēna lowenebēme gali nelē. Bubē sosogēna lowenebē, sobobē

lowene mēta takowa lēbetēyolime. Bo kēme gali nelē, sobo ululu sle saelo.

² Inīwa wesibi oneho ēho kē motomabē, kwe Goto olafa lotometēmeme na oneho bu hwi molomame.

³ Na inīwa gali sobo hwelutuwa kē gēgali egeLOBē, kwe tokwafe ho li kē gali lifeku mēta onehobē aholo li mēta tē logotleme.”

Sobo Gotome fwa sauli eletelo

⁴ Na Jisas ita gali tlome, “O bobē yabenino, bo some gali nolēyo. Sobo home asa uli eletemo. Weye. Ho some mogo nalē tēke mēglēyome kwe bu some ita hana tēbo mēgētome.

⁵ Bo some megali sle nelēyo. Sobo Gotome fwa uli egletelome. Goto bu lalowa, home mogo nalē tēbo logotleme na bubē afutukuna kē home hel lifewa lalowa tuku lēgleme. Ho kwe melē hana mogotlame. Bo some gali sle nelēyo, sobo Gotome fwa uli egletelomemu.

⁶ Fli tokwētōkwē fole, ho melowene lamla, ebē lale wesibi nane, ebē tēboha wesibi tekwe nēge. Kwe, Goto bu kē tokwētōkwē foleme aholokwana hana ti lēletēme. Bu tafa lēlelēme na ululu sle lalotome.

⁷ Na habenuju eslehuba tabēi sobobē kē nēgebē Goto walowene sle lēletēme na inīwa wesibi mata walowene sle lēletēme. Kēme nēgeme bo some gali nolēyo, inīwa wesibi some kē fata mēgletēyobē, sobo uli asa eletemo. Sobo walowene elo, tokwētōkwē fole bu tokwēfo wesibiha kwe Goto bu kē foleme mana tafa lēlelēme na ululu sle lalotome. Kwe sobowe, sobo tako wesibi na Goto bu some tako tolemu lalēletēyo na itaita metafa lēglelēkefēyome.”

Sobo megali egeLOBēme asa able elo, “Sebo Jisame lowene sle nēgletelabē oneho”

⁸ Na Jisas ita gali tle, “Bo some gali nolēyo, ho bu onehome megali loglomena, ‘Bo Jisame lowene sle nēgletelēbē ho.’ Kwe bo, Gotobē life mago ho, bo Gotobē enselbē li mēta megali noglomēme, ‘Bu bome lowene sle lēgletenēbē ho.’

⁹ Na ho bu onehobē naba li mēta bome lowene lēgletenēbēme able lēglena, kwe tokwafe bo Gotobē enselbē li mēta kē home kofaya able nēgletelēme.

¹⁰ Ho bu bome, Gotobē life mago home tēbo gali loglonēna kwe Goto bubē kē tēbo lowene aholokwana ti lēgletleme. Kwe ho bu Gotobē Amtētombame klēē gali loglolenā, kwe Goto bubē tēbo lowene aholokwana hana ti lēgletlememu.

¹¹ Bu some lotu lowa sobobē tēbo lowene gēgalime mēglelujona. O gavman ho o tatakō letitabo ho belē sobobē tēbo lowene gēgalime mēglelujona, kwe sobo kēme metutune asa elo, ‘Sebo bubē gali habē tafu

nētātēmamene? Sebo habē gali nēglamene?’ Weye.

¹² Kē olēna, Gotobē Amtētomba, sobo bume kēna tafu egētatemobē gali lebotane lēgētātēyome.”

Baliti musuna hobē waflē gali

¹³ Na ho li, kē feilawa onehona mētētābēya na bu Jisame gali tlole, “Tisa, bobē aya wagli lēle na bo metole nanelē, ju afame gali elole, inīwa wesibi aya kē hune lēglebē, fulelē lēleme na fli bome lēlēnēme.”

¹⁴ Kwe Jisas bume gali tlole, “Ju bome kē galime fēyeme gali enonēne? Ho bome gali aholokwane moglomabē home hana aniji motlona, na bo kē wesibi some hana sa nēgētātēyome. Weye. Hanane.”

¹⁵ Na bu onehome megali tlome, “Sobo ululu sle saelo, feilawa wesibi mēmaune eglēmolime. Sobo feilawa wesibina nēgebē kwe kē wesibi kwe some lale tafame hana mēgaitomemu.”

¹⁶ Na Jisas waflē galime gali tlome, “Baliti musuna hobē nuju mēta, feilawa hi wesibi mēbekefētēle.

¹⁷ Na kwe kē ho melowene tle, ‘Bobē hi wesibi loloko lo wake melefe na bo li lo hananefe, bobē fli hi wesibi kēme gowa nanēgelēme. Bo habelē nēgelēmene?’

¹⁸ Na bu gali tle, ‘Ai, ta bo melē nēgelēme. Bobē hēno tokwētōkwē hi wesibi loloko lo yayei notomeme na fli tatakō wesibi loloko lo gijliji nelēme na bobē hi wesibi na fli wesibi kē mēta loloko nanēgētēme.

¹⁹ Na bo bowa melowene nelēme, “Bo feilawa wesibina hofe. Bobē lale wesibi feilawa tlibutu niji mēbetenēfe. Ta bo tafawa manelē. Bo tafawa nēlekefēme na fleflesuna hi nēlekefēme.”

²⁰ Kwe Goto bume megali latlole, ‘Ju yaya homu. Ebē klābēna ju gijlele. Na inīwa wesibi ju kē loloko egētābē yalē glo lēgletēmene?’”

²¹ Na Jisas gali tle, “Na wesibi kē home fenene fata tletle, ho li Gotome lowene hana lēgletlena na bubē feilawa lalale wesibi loloko loloko lēgētana, na kē wesibina fli onehome lēgaitame jwa lēglena kwe kēha lakale Gotobē naba lime sle hana lēletle.”

Sobo tutune asa elo. Goto bubē nēbaleme tafa sle lēglelēmeme

²² Na kwe Jisas bubē lowene esogo mēglelētābē home gali tlome, “Sobo ebē galibē lowene sle eletelo. Na sobobē tafa lale lēgēbetēyobēme tutune asa elo na megali asa elo, ‘Sebo fēye wesibi hi nēglamene? Sebo ēho hamago glo nēglamene?’

²³ Hi wesibi na ēho bu some lale tafame hana mēgaitome. Jubē lale tafa ebē tako wesibi, kwe hi wesibi ebē tokwēfo wesibi.

Na jubê ato ebê tako wesibi, kwe êho ebê tokwêfo wesibi.

²⁴ Sobo abagou foleme lowene eletemo. Bu hi wesibi hana tobalo mêle na bu hi wesibi loloko hana mêtâ. Na bu hi wesibi loloko lo hanane. Kwe Goto bume hi wesibi lëlêkefême. Kê fole kwe bu tokwêfo wesibiha kwe sobo oneho tako wesibimu na Goto bu some mata hi wesibi lëglëyome.

²⁵ Na ho bu ebê life mêtâ kê tafa lëglebê olême tutune lëglena kwe bubê olê lalowa kikli lëgetokwaklemene? Weye. Hanane mu.

²⁶ Sobo ebêha tokwêfo wesibi melê hana egelona kwe sobo fli wesibime blawa fëyeme tutune elone?

²⁷ Sobo lale ti tahweji lowene eletemo. Bu habêtabo foke melene? Bu kékê hana mëgleme na bubê negli wesibi hana susu motomeme. Kwe bo some gali nolêyo, êtani eso ho Solomon bu lale lale negli wesibi gëgelo totokwefême. Kwe bubê negli wesibi bu kwe sogê lalowaha, kwe lale ti tahweji bu lalemu mêbe.

²⁸ Sobo lifeku mago agosaba tahwejime lowene eletemo. Lifeku mago agosaba tahweji lifekume êje kê foke mëglebê, ho uniji wege mëglame na ahoju fiji mêtayame. Kwe Goto bu kêha lifeku mago agosaba tahwejime negli sle lalotokwefême. Kême nêgemo sobo lowene sle eglletome, Goto some mata êhona negli lëgêtome. Sobo Gotome tokwêfo lowene slewa laletelo.

²⁹ Goto some tafa lëglëlëyome. Kême nêgemo sobo hi wesibime metutune asa elo. Sebo fëye wesibi hi nêglamene o sebo fëye tu hi nêglamene?

³⁰ Gotome lowene jwa mëgletlabê oneho bu kê wesibime feilawa tutune melekefëya. Kwe iniwa wesibi sobo kê tutune eglletombê, sobobê blijaya kêbême walowene lëletêyo.

³¹ Sobo wesibime tutune asa elo. Weye. Sobo Gotome fwa melowene eglekefêtelome, 'Bu sobobê eso ho lêtabetênafe, na bubê tolewa esogo eglëletelobême lowene elome. Na kwe bu hi wesibina êhona some mata lëglêkefëyome.'

Sobo heven life mêtâ wesibi loloko egêtome

³² "Sobo bobê enêne tèle. Bo some kê tafa nêglelëyobê, ho sipsip kleli fene lëlême. Sobo uli asa elo. Sobobê blijaya bu wafi gali tle, bu sobobê eso home tafa lëgletëyome na sobo buna eso hoha onehome tafa elelêmome.

³³ Sobobê iniwa wesibi balitina hihijika elome. Na kê baliti glo elome na wesibi jwa onehome aitamome. Sobo melê egelona, kwe sobo unaunalême tafa wesibi glo eglome, na sobo heven life mêtâ lale wesibi loloko egotome. Tokwafe sobo heven life mêtâ kêha wesibi hwi eglomome.

Heven life mago wesibi, flawei hana mëgleme. Na ho toklime glo hana mëglame, na lahwê hana sisile mogotomeme na gu hana mëglelême.

³⁴ Sobobê wesibi fëye mêtâ mëbetëyowe, sobobê lowene mata kê mêtâ lugubetëyome."

Lale wege enêne bu sagli melêlame na walena satafa mla

³⁵ "Sobo iniwa wesibi sagli elêlome na walena satafa elo. Sobo êho gëgelo etomome na lamo fifiji etomome na kêna tafa elome.

³⁶ Sobo kêha metafa eglome, ho bubê eso home, bubê tako salê mago ligisibême fene hwi mletla. Bubê eso ho bu ino mêtâ kêke lëglena kwe bu hokweinawa tika mêtatlame.

³⁷ Na bu ligisina na mehwi lëglena, bubê wege ho bu ni hana mëgebëyana, kwe kê wege ho bu fleflesu matla. Bo some nêgali gali nanolêyo, kê eso ho bu wege êho gëgelo lotomeme, na bubê wege home gali lolomeme, 'Masei mêtâ tafa elome.' Na buwa hi wesibi bume lëlêmeme.

³⁸ Na bu klabê kuna o fole olêna ligisina na mehwi lëglena, bubê wege ho bu ni hana mëgebëyana, kwe kê wege ho bu fleflesu matla.

³⁹ Sobo ebê wesibi lowene sle eletemome. Ho bu tokli ho ligisibê olê lowene lëgletlena, kwe bu kê tokli home lëkle logotleme na bu lowa hana lëkaklume.

⁴⁰ Sobo mata sagli elêlome na mana walena satafa elo. Bo kêna nigisibê olê sobo lowene hana eletelo. Sobo melowene jwa elome, 'Bu ebê olêna hana ligisime, kwe bo, Gotobê life mago ho, kê olêna mana nigisime.'"

Ebê lale wege hobê na têbo wege hobê waflê gali

⁴¹ Pita Jisame metakune tlole, "Tako Ho, ebê waflê gali ju seme fwa gali anonane o iniwa onehoname gali elome?"

⁴² Na bu gali tafu têtatle, "Bo iniwa lale wege kê fa mogotlabê na lale lowenena kê mêtábëyabê wege home gali nêlêyo. Eso ho bu kêha lale wege home meaniji loglome, bubê fli wege home tafa nalëglëlêmeme na hi wesibi bume nalëglëmeme, eso ho kê gali toglolebê olê mêtâ.

⁴³ Eso ho ligisina na bubê wege home mehwi loglolen, bubê lale wege mana fa lotokwefêtlefe. Kwe kê wege ho bu fleflesu malêle.

⁴⁴ Bo some nêgali nanêlêyo. Eso ho bu kêha lale wege home meaniji lëglëyome, bubê iniwa wesibi tafa nalëglëlêmetleme.

⁴⁵ Kwe kê wege ho bu melowene lëglena, 'Bobê eso ho hokweinawa hana ligisimefe,' na bu fli wege onehome têtêke lëglena, na

bu feilawa hi wesibi na biaha wesibi hi lëglena,

⁴⁶ na kwe bubë eso ho ligisibë olë lowene sle jwa lëletleme na bu lili sloslowa lëleme na bubë eso ho mana lisime. Na bu kë wege home latëbowamu logotleme, na Gotome lowene sle jwa kë mëgletlabë enëne belë jine lëlëkakleme.

⁴⁷ Wege ho bu bubë eso hobë tole lowene lëgletlena kwe bu sagli hana lëgletlena na bubë eso hobë tole hana esogo lëglelëtlena kwe bubë eso ho bume anisasanamu feilawamu lola lëgëbetëfaleme.

⁴⁸ Kwe wego bubë eso hobë kë tole lëgletlebë lowene, lowene sle hana lëgletlena na bu wege sle jwa lëleme kwe bubë eso ho bume tokwëfo tëklewa loglotleme. Goto onehome feilawa lowene lëglëmena kwe tokwafe bume takune loglomeme, 'Bo some kë tëglëyobë lowenena, feilawa wege fa totlone?'"

Jisas onehome fufu nalogotomeme këme ligisime

⁴⁹ Jisas ita gali tle, "Bo kë nigisibëye, bo Gotobë wame ahojuha ebë lifekuwa tuku nanëgelëme nisi, iniwa tëbo lowene na tëbo wesibi temu namëgleme. Na bo metole nanelë, Gotobë wame bume ahojuha hokweinawa u nalëgletleme.

⁵⁰ Tokwafe feilawa elili na gli bome lamu lëgëtanëme, tu mëta home fene baptais melelëma na bo tako tutune këme nelë. Bo metole nanelë, kë wesibi bome kë fata lëgletenëbë bu hokweinawa tli nalëkaketenëme.

⁵¹ Sobo bome melowene laletënane, 'Bo ebë lifeku mago wame slème tisine?' Weye. Hanane mu. Bo kë tigusibë, onehome fu nanogotomëme tisi. Oneho bu bobë gali aholokwane mëglana na fu fu mlame. Fli bobë gali lowene sle mletlabë na fli bobë gali lowene sle hana mletlabë.

⁵² Ebë olëna na tokwafe, tobalimalë ilawa mago ho jowa lo mëta kë tafa mëglabë, bu bobë lowene esogo mëglelëlabëme momata mëlame na fu fu melelogwayame. Na aomalë bu tlemalëme wame moglomame na tlemalë bu aomalëme wame moglomome.

⁵³ Bu bobë lowene esogo mëglelëlabëme momata melelogwayame na fufu melelogwayame. Na bolijayani bowenime wame moglomame na boweneni bolijayanime wame moglomame. Na botamenino bokoninome wame moglomame na bokonino botameninome wame moglomame. Na bolujawani bu boweneninobë noninome wame moglomame na boweneninobë nonino bolujawanime wame moglomame."

Oneho bu wesibi kë fata mëglebë esobëme lowene hana mla

⁵⁴ Na Jisas bu kë feilawa onehome na gali tlome, "Sobo matafa kë tëbo lëtatlebë hwi elolome na megali lalekefo, 'Tu lëgetomefe.' Na tu leto.

⁵⁵ Na sobo kliji naba mehwi egowelëkaklona, yemeha fata eola kwe megali lalekefo, 'Eli tako kliji lëgemolemefe.' Na kliji bu tako lëgemolelë.

⁵⁶ Sobo sosogëna enëne. Sobo kliji na matafana hwi elomo na sobo melowene eletemome, 'Wesibi tokwafe fata mëglemefe.' Sobo këha wesibi kwe walowene eletemo kwe ëje kë fata mëglebë wesibibë waiyo sobo hwi sle jwa fëyeme elëmone?"

Onehobë gali aholokwane loglomebë ho belë, kë lëgloulibë hona lowene sle etlome

⁵⁷ Jisas bume ita gali tlome, "Sobo lale lowene kë egelobë loweneme lowene sle jwa fëyeme eletelone?"

⁵⁸ Ho li, bu jume onehobë gali aholokwane loglomebë ho belë lëgloulina na sobo alëgeme mana asë elome kwe ju kë hobë lowene alëgeme yafe sle etatleme. Ju sle hana etatlena kwe bu jume onehobë gali aholokwane loglomebë ho belë lëgloulime na bu jume plismanë belë lëloulime na bu jume kalabusu lowa tuku lëleme.

⁵⁹ Bo jume gali sle nolë, jume këniiji kë aniji moglotëyobë balitina sle hana egotlona, kwe ju kalabusu lo mëta mana tafa egleme.

13

Ho bubë tëbo lowene aholokwana ti hana lëglena kwe bu tëbo liglitame

¹ Jisas gali wafi të tëtatëme na fli enëne bu belë mitisiya na megali motlola, "Galili provins mago ho bu Gotome kleli afabo ahojume mëtletla. Na eso ho Pailat bubë wame home boblo mogotomabë enëneme jine tlëme, kë enëneme mogo nalë tëtëkle namëgëttayame. Bu Gotome kleli afabo mana ahojume mëtlekefëtlabë, na bume mogo nalë tëtëkle mëtëtaya."

² Na Jisas bume gali tlome, "Sobo melowene lalone, 'Kë Galili provins mago enënebë tëbo lowene bu takomu lëbetëme na kwe fli Galili provins mago enënebë tëbo lowene bu kwe tokwëfoha lëbetëme na kë tëbo wesibi bume këme fata lëletëme?' Sobo ebë loweneme melowene lalone, hee?"

³ Weye. Kë melë hanane mu. Bo some gali sle nëlëyo, sobo tëbo lowene aholokwana ti hana egelona, kwe kë enëneme fene tëbo mototoma, këha wesibi some fata lëgletëyome.

⁴ Na sobo ita lowene elo, ëtani, Siloam lifeku magobë akolalo bu mogo nalë 18 home tëtafu tle. Na sobo melowene lalone? 'Kë enënebë tëbo lowene takomu lëbetëme na kwe fli Jerusalem lifate enënebë tëbo lowene bu kwe tokwëfoha lëbetëme na kë tëbo wesibi bume këme fata lëletëme.' Sobo melowene lalone?

⁵ Weye. Kë melë hanane mu. Bo some gali sle nëlëyo, sobo tëbo lowene aholokwana ti hana egelona, kwe kë enëneme fene tëbo mototoma, këha wesibi some fata lëgletëyome."

Ebë ti liji, logowalë jwabë wafë gali

⁶ Na Jisas wafë gali metë tëtätëme. "Ho bu niji olo bubë wain taba liji nuju mëta lë lotle. Na kë niji bu sigli lële. Na kë ho itaita lisi, niji hwi naloglowefleme. Kwe niji logowalë hana lële.

⁷ Këme nëgeme bubë nuju tafa lëglëletëbë home gali lolole, 'Ju aholo bo eta. Aona tlibutu kë mutujubë bo ebë niji yafë hwi tlokwakikeflë, kwe bu logowalë hana lële. Te ebë niji mana tëka etokwakle. Ebë flëkebë ëfiëbo yawe loglotelime.'

⁸ Kwe bubë nuju kë tafa lëglëletëbë home gali lolole, 'Eso ho. Awi. Ebë tlibutuna kwe malilibë. Bo waiyo mago flëke yefi nëletelëme na ahoju somalëfa u nëletelëme.

⁹ Bo melë nogotlëna kwe bo melowene nanelë, Li tlibutuna kwe logowalëme. Kë tlibutuna logowalë jwa lëglëna na kwe lalowa tëka nogotlëme."

Tafawa olëna, Jisas mëseme sle tëtamë

¹⁰ Tafawa olëna, Jisas onehome bubë lotu lo mëta gali okokwe tlome.

¹¹ Na ahwane kë tëbo tëtamëbë mëse këme telutabe. Na kë ahwane bume 18 tlibutu kënjiji tëbo tëtakëfëme nëgeme na kë mësebë amlebo nemoa busu këme tlatë na lalë tiglibe hana tle.

¹² Na Jisas bume hwi telokwakë na gali telokwakë bu belë egisi tle naegleme. Na bu tisi tlee na gali tolë, "Bo jubë tëbo wasle nëtatë."

¹³ Na toba bubë ato mëta gwa totatë na bu tlibe sle tle, na Gotome fleflesu tletle na bibita totle.

¹⁴ Kwe lotu lo hwi loglokweflebë eso ho bu Jisame këme wame tlole, bu tafawa olëna, kë mëseme sle tëtëtamëme nëgeme. Këme nëgeme bu onehome gali tlome, "Tobali ita jowa olë ebë wege olë lëbe. Sobo metole lalo, ho sobobë ato sle lëtatëyome kwe sobo kë wege olëna egisijome. Kwe

sobo tafawa olëna home ato sleme asa takune elolo. Matëbe."

¹⁵ Na kwe Jisas bubë gali tafu tëtätle, "Sobo sosogëna enëne. Sobobë gëgali na sobobë lowene bwa bwa mëbetëyo. Sobo megali elo, 'Tafawa olëna asa wege elo.' Kwe sobo tafawa olëna, bulmakau kleli lowa kaiselo eyeukefo, na sobobë bulmakau kleli na donki kleli tu hime kaiselo elelukwefëmo.

¹⁶ Sobo tafawa olëna, bulmakau kleli itaita kaiselo aitakëfëmo kwe sobo home fëyeme gali enonane, tafawa olëna kë mëseme asa sle eta? Sobo hwi elo, ebë mëse kë nëgebéye, Abrahambë afenëbo. Na Satan bume kë yage tëtëtabë 18 tlibutu kënjiji yage tle. Këme nëgeme bo kë tëbo, tafawa olëna lalowa sle nëtatëme."

¹⁷ Na bume kë wame motlolabë ho, kë gali aholokwane motlola na tiniji na hwë memëtletla. Kwe iniwa oneho bu iniwa wesibi melë kë totomebëme fleflesu mëtletla.

Goto bu tokwafë eso home tafa lëgletëmebë wafë gali

¹⁸ Na Jisas ita gali tlome, "Goto onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë, ebë fëyeha wesibine? Bo some ebë wesibime wafë gali nolëyo.

¹⁹ Goto bu onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë, bu atowai liji fenene. Atowai liji bu tokwëtokwë mu. Kwe ho bu kë tokwëtokwë atowai liji flëke mëta sike lële. Na bu hulu mële na tatakoto tiwa milibe na iniwa fole bubë tikefo mëta, lo gigliji mëkaki." *

Bletë nage këna sësë mëglebë wesibibë wafë gali

²⁰⁻²¹ Na Jisas ita gali tlome, "Goto bu onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë ebë fëyeha wesibine? Bo some ebë wesibime wafë gali nolëyo. Goto bu onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë bu bletë nage këna sësë mëglebë wesibi fenene. Mëse, bletë nage këna sësë mëglebë wesibi tèlewa glo ele na lebutako bletë nage obo mëta u etëkake na këna afulu ele. Na bu iniwa flële lëbebokwaka na kë bletë nage iniwa feilawa sësë mele." †

Sobo tokwëfo ino elëme ekaklujome

²² Jisas Jerusalem lifate alëge elë tuju. Na bu li life li life onehome okokwe tlagume.

²³ Na ho li bume takune tlole, "Tako ho, tokwafë Goto jowa jowa onehome nëno lëglemene o feilawa onehome nëno lëgleme?" Na Jisas gali tlome,

* **13:19** Goto bu onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë, bu kë atowai liji fenene. Ebë olëna Goto bu tèlewa onehobë eso home tafa lëletëme, kwe tokwafë bu feilawa onehobë eso home tafa lëgletëme. † **13:20-21** Bletë nage këna sësë mëglebë wesibi, bletë nage mëta fene flële lëkake, Gotobë afutuku mëflële lëbebokwaketleme na Goto bu tokwafë iniwa onehobë eso home tafa lëletëme.

²⁴ “Sobo ino tokwêfo elême ekaklujome saafutuku elo. Bo some gali nolêyo, feilawa oneho bu heven lifewa mēkaklujame fene, kwe hanane.

²⁵ Tokwafe, lo bolijaya ho, bu huju lēleme na ino tiji lēleme. Na sobo kē ino ēfo li mēta elibome na ino mēta kēke eletelome na mewe elome, “Tako ho, ino seme tika etatēna.” Kwe bu some metafu lētātēyome, ‘Bo some lowene hana nēletēyo, sobo hamagobē enēnēne?’

²⁶ Na sobo bume megali eglolome, ‘Sebo juna hi tlekefēya na ju sobobē lifeku mēta seme okokwe latlona.’

²⁷ Kwe bu some megali loglēyome, ‘Bo some lowene hana nēletēyomu, sobo hamagobēne? Sobo tēbo lowene esogo eglelēlobē enēne. Sobo hai! Sobo bo mago eyeu.’

²⁸ Bu some hehē mēgletēyome na sobo Abraham Aisak Jekopna iniwa Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē home mehwi elokwakēmome, bu Goto onehobē eso home kē tafa lēgletēmēbē lifate mēta mētābēya. Kwe sobowa mēglēbo elē egētābome. Na sobo tako ye eglekefome na enino kēkē etokwefomome.

²⁹ Na iniwa life mago oneho, Goto onehobē eso home kē tafa lēgletēmēbē lifewa migisiyame. Bu nogowelē mago na notowelē mago na nēgetujuwelē mago na nēgemowelē mago migisiyame. Na bu kē life mēta tafa mlame na hi melekefēyame.

³⁰ Sobo aholokwane elo. Fli enēne bu ebē olēna letitabo home kē tafa mēglabē, bu tokwafe kē olēna atwati ho tafa mēglame. Na fli enēne bu ebē olēna atwati home kē tafa mēglabē bu tokwafe kē olēna letitabo ho tafa mēglame.”

Jisas Jerusalem lifate mago onehome maninibo tletēme

³¹ Na kē nalē, Farisi ho fli mitisitla na Jisasmē gali motlola, “Eso ho Herot jume mogo nalē tēkeme wahau lēletē. Ju emago li lifewa ejumo.”

³² Na Jisas bume gali tlome, “Sobo kē kulekule home megali ejuwelēlome, ‘Ebē olē na uniji olē bo ahwane, hobē ato mago awi hehē nēletēmē na onehobē ato elli awi sle sle notometēmēme na aona olēbēna bobē wege mana yawe noglolēme.’

³³ Kwe eli olē uniji olē kē olē bo Jerusalem lifatewa nuguwi nuguwiwa awi nelē. Melēme nēgēme, Gotobē lowene mago gali tē lotokweflēbē ho, li lifate meta mogo nalē hana tēkle mogotlame. Weye. Bubē ko Jerusalem lifate mēta fwa lugujutleme.

³⁴ O Jerusalem lifate mago enēne. Masiwafe. Sobo Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē home mogo nalē tētēkle etakefēyo na Goto kē jine tēglēkefēmēbē

home anijina mogo nalē metētēkle etakefēyo. Bo some sago nanēgētome fene, tēbo wesibi some tēbo lēgētolime, tamo kekelo bubē nēbale fene sago etome na hwaklona lamu etome. Kwe sobo tole hana elo.

³⁵ Sobo aholokwane elo. Goto some hune lēgleme na ita hana lēgaitome. Bo some megali sle nēlēyo. Sobo bome eli hana hwi egloname. Sobo afina gali egelona, ‘Gotobē tolēna afutukuna kē ligisibē ho, Goto bume lēgaitalēme.’ Na sobo bome mana ita hwi enoname.”

14

Jisas bu ato sēse sēse tabo hobē ato sle tētātle

¹ Tafawa olēna Jisas, Farisi hobē eso hobē lowa hime tuju. Bu kē lo mēta tafa tle, na buna kē hi mētlabē enēne bume mana hwi mētēbelēkakla, eli bu habelē lēglemene? Bu tēbo lowene fa logotlemene?

² Na ato sēse sēse tabo ho Jisas belē tisi tle.

³ Na Jisas kē home hwi tle na bu Gotobē galime okokwe moglomabē ho na Farisi honame takune tlome, “Sobobē anebo gali habelē lēgēbetēna lalēlene? Sebo tēbo atona home, tafawa olēna, lalowa sle nogotlame o matēbe?”

⁴ Kwe bu mogweliha tafawa mētla. Kēme nēgēme bu kē tēbo atona home no tlēle na sle totle na jine tlēle.

⁵ Na bume gali tlome, “Sobobē nēba o bulmakau kleli tafawa olēna yefi fulujuwa mētētigitōyona kwe sobo tafawa eglomene? Weye, sobo glo egotolome.”

⁶ Kwe bu kē gali tafu hana mētētātle.

Jisas gali tle, “Ju atwati hoha etabe”

⁷ Na Jisas hime kē mitisiyabē enēnebēme hwi tlagume. Fliye eso enēnebē tafa labume tafa motokouja. Kēme nēgēme bu waflē gali kēme tē tētātēme. Bu megali latle,

⁸ “Ho bu mēse sei lēglebē olēbēme, fleflesu hi wesibi hime gali lēglēna na ju kē hi wesibi hime egujutlana kwe ju eso hobē tafa labume asa tafa eoule. Ju melē eglēna na bu kē tafa labu li eso home wafi aniji loglotlana,

⁹ kwe jume kē hi wesibi hime kē gali loglēbē ho bu jume gali loglēmē, ‘Ju ebē tafa labu ebē eso home kile eletle.’ Na ju tako tiniji egleme na ju atwati hobē tafa labume tafa eoule.

¹⁰ Ho bu jume hi wesibi hime gali loglēna na ju kē hi wesibi hime egujuna kwe ju atwati hobē tafa labume tafa eoule. Ju melē eglēna kwe jume hi wesibi hime kē gali loglēbē ho bu jume gali loglēmē, ‘Yabe, ju eso hobē tafa labu mēta tafa eoule.’ Bu jume melē lēgētana kwe juna kē hi egelobē oneho jume melowene mēgletēyome, ‘Bu lalē eso hofe.’

11 Ho bu megali lëglena, 'Bo tako afutukuna eso hofe,' kwe Goto bume megali loglome, 'Hanane ju atwati homu.' Kwe ho bu megali lëglena, 'Bo kwe, bo atwati hofe,' kwe Goto bume megali loglome, 'Ju eso ho fe.'"

Jume kofayame mëglëyo jwa enënebëme sle egotomeme

12 Jisas bume hi wesibi hime kë gali loglomebë home gali tole, "Ju tako salë hi wesibi sagli eglëlena, kwe ju yabe enëneme na blijahanime na weife mago enëneme, na weife life mago feilawa balitina kë nëgebë enëneme migisitëyome asa gali elome. Ju melë eglena kwe bu tokwafe jume kofaya hime gali mëglëyome.

13 Weye. Këha melë asa ele. Matëbe. Ju tako salë hi wesibi sagli eglëlena, kwe ju wesibi jwa enëneme na yage tabo enëneme na naba titiki tabo enëneme gali elagumeme, kë salë hi wesibi hime migisiya namëglame.

14 Këha enëne jume kofaya hi mëglëyobëme hana gali möglëyome. Këme nëgeme ju saflesu ele. Tokwafe, Goto bu lale enëneme matëmatë life mago huhuju logotomebë olëna, kwe bu wesibi jume kofayame lëglëme."

Tako salë hi wesibi waflë gali

15 Na ho li, Jisas buna kë hi mëtlabë, kë gali aholokwane tle na Jisame gali tole, "Tokwafe, Goto, onehobë eso home kë tafa lëglëtemebë life mëta kë hi mëglabë oneho, bu fieslu mëglame."

16 Kwe Jisas mewafle gali tle, "Ho li tako salë hi wesibi sagli lëglëleme. Na bu feilawa onehome gali tuku tlekoutëme, tokwafe migisitla namëglame.

17 Na tokwafe kë tako salë hi wesibi olë fata tle. Na bu bubë wege home jine tlële ëbame kë gali toglobebë onehome, megali nalugujelëmeme, 'Sobo esijomo. Olë eke fata lëleo. Salë hi wesibi iniwa wasagli lëlele.'

18 Kwe iniwa bu megali mëtla, 'Sebo hana nigisiyamo.' Ho li gali tle, 'Bo balitina nuju wahihijika telë na bo kë nuju hwime nuguwimo. Masiwafe, bo kë salëme hana nigisime.'

19 Na ho li gali tle, 'Bo jowafe we bulmakau kleli balitina waglo telë na bo bubë afutuku hwime nuguwitemëfefe. Masiwafe, bo kë salëme hana nigisime.'

20 Na ho li gali tle, 'Bo mëse tokwafe sei nëlëfe na këme nëgeme kë salëme hana nigisime.'

21 Na kwe kë wege ho, kë enënebë gali bubë eso home gali tujuwelële. Na bu kë gali aholokwane tle na tako enisusu metle na bubë wege home gali tole, 'Ju hokweinawa kë lifatebë tokwëtokwë alëge

elë na tatako alëge elë eiju. Na ju wesibi jwa enëneme na tëbo atona enëneme na kiju tëbona enëneme na naba titiki tabo enëneme nëno eouleme na elesume tenëme na bobë lowa elëlekakime tenëme.'

22 Na kwe kë wege ho melë tle, bu fene gali tle. Na bubë eso home gali tole, 'Eso ho, bo melë wanelë ju fene gali ele kwe oneho lo ke hana mla.'

23 Na eso ho bume gali tole, 'Ju ebë lifate tako kile eleme na waluju life elëme asë ebelëfame. Na ju onehome hwi elomena ju bume anisasana sagali elome, bobë lowa migisiya namëglame. Bo metole nanelë, bobë lo ke nalëglame.

24 Bo jume megali nolë, ëbame bo kë gali toglobebë oneho, bu bo kë sagli nëglëlelëbë hi wesibi hana hi mëglame."

Ho bu afina lowene sle lëleme na Jisame mana esogo lëlelëleme

25 Lebutako oneho bu Jisana asë mëtla na Jisas swaya tletëme na gali tole,

26 "Ho bobë lowene esogo home fatame tole lëglëna, bu bome tako tolewa salëletënë na bubë bolijaya, bota, no, bolijahani, bomoluni, bolijamoniname tokwëfo tolewa salëletëme na bubë atome tokwëfo tolewa salëletle. Bu melë hana lëglëna kwe bu bobë lowene esogo home hana fata lëglëme.

27 Ho bu bobë lowene esogo home fatame tole lëglëna, kwe melowene lëglëna, 'Bo Jisame esogo nëglëlelëna kwe ho bome tëbo mëgëtaname,' kwe bubë ato uli lëglëlelëna, na fli hobë wame galime uli lëglëna na glime uli lëglëna kwe këha ho bu bobë lowene esogo home hana fata lëglëme.

28 Ho bu kabana lo glijime tole lëglëna, bu kë lo gliji baliti afina melowene sle lëletëmeme, 'Bobë baliti kaba nijine o hanane? Bo ebë balitina lo yawe noglolëmene o hanane?'

29 Bu melë hana lëglëna, na bubë baliti yawe loglomena, na bu lo hana yawe loglomena kwe oneho bume sasonatletle memogotlamemu.

30 Na bu megali möglolame, 'Hwi elolo. Ebë ho bu lo yafe gliji lële kwe yawe hana lolole.'

31 Li lifate mago eso ho bu li lifatewa wameme lugujume fene kwe bu afina lowene fa sle lotleme, 'Bobë lifate mago wame home boblo mogotomabë enëne tëlëwamufe kwe bubë wame home boblo mogotomabë enëne feilawamufe. Sebo bume boblo nogotomamene o hanane?'

32 Na bu melowene lëglëna, 'Sebo bume hana boblo nogotomamefe,' kwe bu melë lëglëme, bume wame möglolabë ho kakë mana neme, kwe bu fli home afina kë lifatebë eso ho belë mana jine lëlekakëmeme, aisenë hi namëglame.

³³ Na kë fenene, somago ho li bubë iniwa wesibi aholokwana hana ti lëglena kwe bu bobë lowene esogo home hana tafa lëgleme.”

Iji jwa kë mëglebë këjibë waflë gali

³⁴ Këji lala wesibi mu. Kwe këji iji tëbo mëglena, sebo habelë nogotomamene na ita iji namëgletëname? Hananefe.

³⁵ Këha iji jwa këji bu hi wesibi hana sle motomeme watëbomu mële. Sebo sike manëkaka. Sobo ebë gali aholokwane eglona, lowene sle etelome.

15

Sipsip kleli kë flawei tëglebë waflë gali

¹ Takis baliti kë glo mëglekëfëyabë ho na fli tëbo lowene kë esogo mëglëlëlabë enëne bu Jisas belë loliwa mitisitla, bubë gali aholokwane namoglolame.

² Na Farisi hona, Gotobë galime okokwe moglomabë hona wame gali mëtla, “Kë ho bu tëbo lowene kë esogo mëglëlëlabë enënëna fëyeme yonane lëlelëmene? Na buna fëyeme hi mëlekefëyane?”

³ Jisas bubë gali aholokwane tlome na bu ebë waflë gali këme gali tlome,

⁴ “So mago ho li, we lujuafe we sipsip kleli lëglëmena, na jowa flawei lëgletlana, bo melowene nanelë, bu fli 99 sipsip kleli tako ona mëta hune lëleme na flawei kë lëgletlebë sipsip kleli mana hohwi lëtagutleme. Hohwi lëtagutlebëë na hwinaloko lujëlëleme.

⁵ Bu sipsip hwi lolole na feiji mëta gwa lowetleme na mana bubë lifekuwa fleflesuna lehileme.

⁶ Bu lifekuwa lehileme, na bubë yabe name, weife mago enënëname gali lëlagumeme, migisitla namëglame. Na bu misitlame, na bume gali lolomeme, ‘Bobë sipsip kleli li flawei tëglebë bo ita wahwi nololë. Sobo bona weife iniwa fleflesu nëla.’”

⁷ Na Jisas megali tle, “Bo some gali nolëyo, tëbo lowene kë esogo lëglëlëlebë ho, bubë tëbo lowene aholokwana ti lëglena na Gotobë lala lowenewa esogo lëglëlëtlena kwe heven life mëta kë tafa mëglabë ensel, bu tako fleflesumu mëglame, sipsip kleli kë hwi toglolebë ho fene fleflesu tle. Kwe 99 enëne bu melowene mëglana, ‘Sebobë lowene lalowa lëbetënafe, sebo sebobë tëbo loweneme ita hana gëgali nëglamefe,’ kwe heven life mëta kë tafa mëglabë ensel, bu tokwëfo fleflesuwa mëgletëname.”

Baliti kë flawei eglabë waflë gali

⁸ Na Jisas ita gali tle, “Mëse libë baliti we kënji mëgëbetëna na jowa flawei eglatëna, bu habelë eglamene? Kwe bu esi fiji etole na iseku enijina lo mago obo sle etagule na kë baliti mana hohwi etatë. Bu hohwi etatëbëë na mana hwinaloko meeolë.

⁹ Bubë baliti wahwi eolë na bubë yabe name, weife mago enënëname gali elome, migisitëya namëglame. Na bu misitëya. Na bume gali elome, ‘Sobo bona iniwa fleflesu nanëglame. Bobë baliti flawei eglabë, bo ita wahwi nolë.’”

¹⁰ Na Jisas gali tle, “Bo some gali nolëyo, tëbo lowene kë esogo lëglëlëlebë ho, bubë tëbo lowene aholokwana ti lëglena na Gotobë lala lowenewa esogo sle lëglëlëtlena kwe Gotobë ensel bu tako fleflesumu mëgletlame, baliti kë hwi toglëbë mëse fene fleflesu tle.”

Falake nëba bolijayame kë kile togotlebë waflë gali

¹¹ Na Jisas megali latle, “Ho li iko nëbale tèle.

¹² Na nagi fu nëba bolijayame gali tlole, ‘Aya, bo walowene nelë, ju glime nounou lala, kwe jubë iniwa wesibi seme afana mana fufu egotometëname. Kwe bo metole nanelë, bobë wesibiye, eliwamu eglënëme. Tokwafe kwe matëbe.’ Na këme bolijaya bubë iniwa wesibi tlemalë nëbaleme fufu totometëme na tlëme.

¹³ Tako tafa hana tle, na nagifu nëba, bubë iniwa wesibi balitina hihijika tle. Na bu kë baliti glo tle na kakë lifatewa këna tuju na këme tafa tule. Bu tafa tugulebëë, na memelë tëbo wesibi fafa tle. Na bubë iniwa baliti kë mëta yawe tlome.

¹⁴ Bu baliti wayawe tlome, na kë life mëta, tako fone mana fata tletëme. Kë fone mëta tafa mëtëglabëë na bu foneme ëjeha gli lëleme.

¹⁵ Këme nëgeme, na bu wegeme hohwi tëtagwi. Na kë life mago ho li bubë luku lëglëmetlebë wege fane jine tlële.

¹⁶ Kë luku bu alima jibo hihii mëtlekëfe, na kë falake kë alima jibo hime tako tole latle, bubë imo këna tëtafa nalëgëtame bu foneme tako glimu latle. Kwe ho bume hi wesibi hana mëtlëla. Hanane mu.

¹⁷ Na tokwafe bu lowene fa tle na gali tle, ‘Bobë ayabë wegeho bu kwe feilawa hi wesibi mu mëbetëme, kwe bo foneme kwe gli nelë.

¹⁸ Bo eme hana tafa nëgelëme. Matëbemu. Ita aya belë nuguwime na bume gali nololëme, ‘Aya, bo Gotome tëbo lowenena watëbo totlë na jume mata watëbo tëtë.

¹⁹ Bo lala ho nane ju bome mëfë kë egëtanëme, bobë nëba. Matëbe. Ju bome melë egëtanëme, jubë wegeho fenene.”

²⁰ Na kwe bu kë mago, fowa tokokebë na bolijaya belë tuju.

Bu kakë mana asë tēkeke, na bolijaya hwi telokwakle. Na tako maninibo metletle. Na fëkawa tokoutlebë na lahwëwa tlële na këme sēsle totle na ahino momotlë tletle.

²¹ Na bowene kēme gali tlole, 'Aya, bo Gotome tēbo lowenena watēbo totlē na jume mata watēbo tētē. Bo lale ho nane ju bome mefē kē egētanēme, "Bobē nēba." Matēbe.'

²² Kwe bolijaya bubē wege home gali tlole, 'Sobo hokweinawa lale heletabo ēho ehilo na bume gelo etatelome. Na toba baliti lale, toba mēta ehwatelome, na juba jibo mata ethelome.'

²³ Na sobo bobē lale bulmakau nēba elesulome na tēke elolome. Sebo hi nanēglame na fleflesu nēlame.

²⁴ Bobē nēba leboha tēgletenēme nēgeme kwe bu mana ekē lētabetenē. 'Wu waflawei tilita kwe sebo ita ekē hwi nolola.' Na kwe bu hi mēta na tako fleflesu memēta.

²⁵ Na kē nalē, abwa nēba nuju mēta mana nuje. Na bu nuju mago tisi, na lolime tlibe na mana fleflesu kē mētletlabē sawa lego aholokwane tlole.

²⁶ Na kēme li wege home we tlole na takune tlole, 'Kē fēye legone? Fēye mēlane?'

²⁷ Na wege ho kēme gali tlole, 'Blijamo wafi lisiyo. Na blijaya lale bulmakau kleli nēba walemitle. Bu boweneme tako fleflesu lalēletle, bu ita ligisi tleme nēgeme na lalowa tutabetle.'

²⁸ Abwa nēba kē gali aholokwane tle na tako enisusu mētle na lowa hana tēkaklu. Na bolijaya tēkaklile na lale lale galina yafe gali tlole, bubē lowene tli nalēgēbetleme fene.

²⁹ Kwe bu bolijayame kofaya gali tlole, 'Fēyemene? Wege hoha, jubē wege feilawa tlibutu fa tētakēfētē. Na bo jubē gali momata hana tētātē. Kwe ju bome mēmē kleli nēba tokwēfoha hana yo tlonē bobē yabenime kēna fleflesu nanēgēlēmēme. Hanane mu.'

³⁰ Kwe jubē nēba kē nēgebēye, jubē baliti lisei oneme fwa yawe tlometēme. Kwe ēje bu lisi na ju bume fēyeme fleflesu eletlene na lale bulmakau kleli nēba fēyeme emittlene?'

³¹ Na bolijaya bume gali tlole, 'Hēyail Ju itaita bonawa nētabekefo. Na bobē iniwa wesibi kē nēgebēye, ebē jubēwa.'

³² Kwe sebo eliye, blijamome fleflesu nēgletlabē olē. Jubē blijamo leboha tēgleme nēgeme kwe bu mana lētabe. 'Wu waflawei tilita kwe sebo ita ekē hwi nolola.'"

16

Ululu sle logotomebē hobē waflē gali

¹ Jisas bubē lowene esogo mēglēlētlabē home gali tlole, "Ētani, lebutako balitina ho, bubē wege ho jowa tafa tletle. Kē wege ho, kē lebutako balitina hobē wesibi ululu sle totokwefēmetle. Na fli ho kē lebutako balitina ho belē mitisitla na bubē wesibi

ululu sle logotomebē hobē wegeme metētahē lamētlēla, 'Jubē wesibi ululu sle logotomebē ho, jubē wesibi fli blawa sisile lotometē.'

² Kēme nēgeme kē lebutako balitina ho bubē wesibi ululu sle logotomebē home gali telokwakle, ligisi nalēgleme. Na bu loliwa tisi tle, na mana bume gali tlole, 'Bo ebē gali kē aholokwane nēgletēbē, ju fēye tlenē? Bobē iniwa wesibi, ju mēta mana mēgēbena, tabei elēme na laba mēta yahi elēme. Ju bobē wesibi ululu sle egotomebē home hana tafa egleme.'

³ Na kwe kē ululu sle logotomebē ho mana melowene tle, 'Bo habelē nēgelēmene? Bobē wege eso ho, bome ebē ululu sle wegebē mago hehē lēgletenēmefē. Bo life yefi wegebē fa nogotlēmē fene, kwe bo kēha afutuku hana lēbetenē. Na bo fli onehome balitime na fli wesibime gēgēba noglomēbēme tiniji nanēletemē.'

⁴ Kwe bo wesibi wafi lowene nelē. Bo kē wesibi nēgelēna kwe tokwafe, bobē wege eso ho bu bome hehē lēgletenēna kwe fli ho bome bubē lowa no mēglēname.'

⁵ Kēme nēgeme, bubē wege eso hobē mago, wesibi manawa kē glo mētletlabē home gali telokwakēme, migisi tla namēglame. Jowa ho bu belē afina tisi tle na kē ululu sle logotomebē ho takune tlole, 'Ju manawa, bobē wege eso hobē mago, habenuju wesibi glo tlenē?'

⁶ Na bu gali tle, 'Bo we lujuafe we ēflēbo tu manogwa dram glo telē.' Na kē ululu sle logotomebē ho gali tlole, 'Jubē manawa wesibi weniji kē gogwa mētletēyobē laba tuku ekakeme na tihō laba mēta hokweinawa meyahi elēme, 50 dram ēflēbo tu.'

⁷ Tokwafe li ho bu belē tisi tle na bume takune tlole, 'Ju manawa, bobē wege eso hobē mago, habenuju wesibi glo tlenē?' Na bu gali tle, 'Bo we lujuafe we witi liji manogwa iseku glo telē.' Na kē ululu sle logotomebē ho gali tlole, 'Jubē manawa wesibi weniji kē gogwa mētletēyobē laba tuku ekakeme na tihō laba mēta hokweinawa meyahi elēme, 80 witi liji manogwa iseku.'

⁸ Tokwafe, wege eso ho, bubē wesibi ululu sle logotomebē ho kētēglebē wesibi hwi toglometlena kwe bu kē tēbo wege hobēme fleflesu tletle na kēme bibita totle. Wesibi kē wege ho melē kētēglebē, bu tako lowenena hobē lowenēha nēgeme. Ebē life mago wesibime fwa, tako lowene kē mēgletēmabē oneho, bubē wege wege mēglabēme, tako lowene slemu lamēletēma. Kwe Gotobē lowene mēta kē mētābēyabē oneho bubē wege wege mēglabēme tokwēfo lowene lamēletēma.

⁹ Bo some gali nolëyo, sobo ebê life magobê baliti, wesibi jwa enêneme elêmo, sobobê yabe tafa namêgletëyome. Na tokwafê kê baliti glo mēglabê olê yawe lēglena, Goto na bubê ensel some unaunalême tafa mēglabê lowa nēno mēglame.

¹⁰ Bo some gali nēlëyo, ho tokwëtokwë wesibi ululu sle logotokwefëmena kwe tokwafê bu tatakô wesibi mata ululu sle logotomeme. Ho li tokwëtokwë wesibi laboweli logotomena kwe tokwafê tatakô wesibi mata melaboweli logotomeme.

¹¹ Sobo ebê life mago baliti ululu sle jwa egotomona, kwe Goto bu some heven life mago lale wesibi ululu slebê habëna lēglëyomene? Weye. Hanane mu.

¹² Na sobo fli enēnebê wesibi ululu sle jwa egotomona kwe sobo sobobê wesibi mata ululu sle hana egotomome.

¹³ Wege enēne bu tēle eso home hana wege mēgletëmame. Bu melê mēglana kwe bu li eso home fwa tole sle mletlame na lime kwe tēbojiwa moglolame. Bu li eso hobê galiwa aholokwane mololame kwe lime kwe tēbojiwa mletlame. Sobo tēle lowene hana esogo eglëlēmome. Sobo Gotome lowene eglëtelobê lowene na baliti fa egotobê lowene sobo kêna hana sago egotomome.”

Jisas bu fli gali mata tē tētātēme

¹⁴ Farisi ho bu baliti tako tole lamëtletëma. Kême nēgëme bu Jisas kê gali tēglebê gali aholokwane motlola, na bu Jisasme sasonatlëtletë memototla.

¹⁵ Kwe Jisas bume gali tlome, “Sobo metole lalo, oneho some melowene namêgletëyome, ‘Bu lale lowenewa esogo mēglëlëlabê hofe.’ Kwe Goto bu sobobê tēbo lowene wahwi lolotëyo. Iniwa wesibi oneho melowene mēgletëmame, ‘Lale wesibi mu,’ kwe Goto bu kê wesibime melowene lalêle, ‘Tēbo wesibi mu.’”

¹⁶ Jisas gali tle, “Jon bu tafa jwa tēglena, kwe bu Mosesbê gali na Gotobê lowene mago gali tē mototokweflabê hobê galiwa tē mëtëtakëfëtëma na bu kê galiwa esogo mëtletletëma. Kwe Jon bu wafata tle na ebê olëna, Goto, onehobê eso home kê tafa lēgletëmabê lale gali tē mëttagutëma. Na oneho bu Goto, onehobê eso home kê tafa lēgletëmabê lifate elê mēkaklujame kēkê lamla.

¹⁷ Matafana, lifena kwe tēbo mēglame, kwe Gotobê gali kwe iniwa hana tēbo lēgletleme.”

Jisas one hehê lowenebême gali tle

¹⁸ Na bume ita gali tlome, “Ho, nome hehê lēgletëna na li mēseme sei lēglëna, kwe kê ho bu lisei lowene mēta lëtabe. Na ho, li

ho kê hehê lēgletëbê mēse sei lēglëna, kwe kê ho bu mata lisei lowene mēta lëtabe.”

Ebê tako baliti musuna ho na Lasarusnabê gali

¹⁹ Jisas megali tle, “Ëtani tako baliti musuna ho tëtabe. Na olëli olëli bu lale lale ëhomu tehokëfe. Na olëli olëli bu feilawa lale lale hi wesibiwa hi tlekëfe.

²⁰⁻²¹ Na wesibi jwa ho bu kê tako baliti musuna hobê lo ino ëfo li mēta ni tēbekëfe. Kê wesibi jwa hobê weniji Lasarus. Bu melême tole tle, kê tako baliti musuna hobê masei mago kê luklu mēglekëfëbê hi wesibi obobo hi nalēgleme fene. Bubê ato juba jubawa. Na amale bubê juba ololê lamototokwefëmetle.

²² Tokwafê kê wesibi jwa ho gli tle. Na ensel bume heven lifewa mitilekole na Abraham belê sei motowelile. Na kê tako baliti musu na ho mata gli tle. Na matëmata mutujuwetla.

²³ Na bu hel life mēta tototabe na tako elili mēta tëtabe. Na bu Abrahamme hwi towelëkakle. Na Lasarus buna mëtëtabo.

²⁴ Na kwe, tako baliti musuna ho we towelëkakle, ‘O semle Abraham, ju bome maninibo eletenê. Ju Lasarusme gali elole, bubê toba ku, tu mēta flu lowetleme na lëhitenême hobê aleji mēta gwa nalëtatenême, ti nalēgëbetenême. Bo ebê ahoju mēta nēgëtabëbê na bo tako elilimu mēta nëtabëfe.’

²⁵ Kwe Abraham gali tle, ‘O hëyai. Ju wesibi lowene sle eletle. Ju atomuna mana tafa tēglena, kwe ju feilawa lale lale wesibi mēta tëtabe kwe Lasarus bu feilawa tetëtëbo wesibi mēta tëtabe. Kwe ebê olëna, bu fleflesu mēta lëtabe na ju elili mēta etabe.

²⁶ Na li wesibi mëtabo. Sebobê ku mēta, Goto tako luju blëge totle. Kême nēgëme, oneho sebona kê tafa nēglabê, bu kê tako luju sobelê habëna su mēkakitëyomene? Hanane mu. Na oneho juna kê tafa egelobê bu kê luju sebelê habëna su mēkakijamene? Hanane mu.’

²⁷ Na tako baliti musuna ho gali tle, ‘Bu kêha nēgebê, kwe, semle, bo jume takune nolê, ju Lasarusme bobê ayabê lowa lalowa jine egelëkakëlemene?’

²⁸ Bobê keinëbalenino toballi. Na Lasarus bume anisasana sagali lolome, bubê tēbo lowene hihijika melame na aholokwana ti melame. Bu kê elili lifate tēbo elême nagi migisyalime.’

²⁹ Kwe Abraham gali tle, ‘Mosesbê gali na Gotobê lowene mago gali tē mototokweflabê hobê gali mana mēbetëme. Jubê blijamoni kê gali lalowa aholokwane mēglame.’

³⁰ Na tako baliti musuna ho gali tle, ‘O semle, Abraham, bu kwe hanane. Kwe ho

bu matématë mago huju lëglena na bume luguju tëmena, kwe bubë tëbo lowene lalowa hihijika melame na aholokwana ti melame.’

³¹ Kwe Abraham bume gali tlole, ‘Bu Mosesbë gali na Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë hobë gali, aholokwane jwa mëglekefëyana, kwe matématë mago huju lëglebë hobë gali mëtabo hana aholokwane moglolame. Bubë tëbo lowene hana hihijika mëglame na aholokwana ti hana mëglame.’”

17

Tëbo lowene onehobë, lale lowene sisile lëtatëme

¹ Jisas bubë lowene esogo mëglelëtlabë home gali tlole, “Memelë wesibi onehome fata mëgletëme, bume tëbo lowene belë ki namëkakeme. Kwe ho bu li home tëbo lowene belë ki lëkakena kwe masiwafe, Goto kë home tëbo logotlememu.

² Oneho bome tokwafe lowene sle mëgletë nabë, ho li bume tëbo lowene belë ki lëkakena kwe ebë tëbo wesibimu. Kwe Goto kë home tako tëbo logotlememu. Kwe fli ho, kë home afina tako aniji mu mëta kesi mëtatablë na bume nutuwa tuku mëtëkakabë na bu tu mëta suglu lëglebë kë kwe lalowa. Bu kë onehome tëbo lowene belë kiki hana lëkakeme na Goto bume hana tëbo logotleme. Këme nêgeme sobo ululu sle saelo.”

³ “Sobo bome kë lowene sle egletë nabë oneho, somago ho li tëbo lowene mëta litigona kwe sobo eyetelome na bubë tëbo lowene sle etatelome. Bu kë tëbo lowene aholokwana ti lëglena kwe sobo bubë tëbo lowene aholokwana ti egletelome.

⁴ Na bu jume jowa olëna tobali ita tëlafe tëbo lëgëtakefëna na jume tobali ita tëlafe lisikefëtëna na jume megali lolokwefëme, ‘Masiwafe. Bo tëbo ho. Bo jume tëbo nanëtakëfë ebë olëna.’ Kwe ju bubë tëbo lowene aholokwana ti eletleme.”

Gotome lowene sle nêgletlabëme Jisas gali tle

⁵ Na Jisas bubë gali tëme kë jine tëglëmebë ho, bume gali motlola, “Ju seme aitana, Gotome kë lowene nêgletlabë lowene takowa nalëgëbetëname.”

⁶ Na Jisas bume gali tlole, “Sobo Gotome kë lowene egletelobë lowene bu tokwëfowa nêgena, aoba liji tokwëfo fenene, kwe sobo tako wesibi lalowa egotlome. Sobo time megali eglolona, ‘Ju fli elëme na nutu mëta ejuwelëbeme,’ kwe kë ti sobobë gali esogo lëglelëtëyome.”

Lale wege hobëme Jisas gali tle

⁷ “So mago ho li, bubë wege home, nuju wegeme o sipsip kleli lëglëme jine lëglëlena na bu wegeme luguju na bubë

eso ho belë ita ligisina, bubë eso ho bume megali hana loglölome, ‘Ju hokweinawa tafa elëme na hi elëme.’

⁸ Weye. Bubë wege home megali loglölome, ‘Ju bobë hi wesibi ahøjume eletenëme na kë hi wesibi mana glo eletenëme. Bo afina hi nelëme na ju mana hi egleme.’

⁹ Na kë wege ho bubë eso hobë gali esogo lëglelëtëna kwe kë eso ho bubë wege home yaha gali hana loglölome. Hanane.

¹⁰ Këme nêgeme sobo mata, sobo iniwa wesibi Goto some fene gali tolëyo waegelona kwe sobo megali saelo, ‘Sebo wege howa. Goto seme kë gali toglonabë wege, kë wegewa wawege tla. Këme nêgeme Goto bu seme yaha gali hana logloname.”

Welujuwa ato juba jubawa home Jisas sle totome

¹¹ Jisas Jerusalem lifatewa tugujubëë na bu Samaria provins jelëme na Galili provins jelëme na kë ku kuwa tuju.

¹² Bu li lifatewa fwa tule na ato juba jubawa kë mëtehwyabë welujuwa ho, bume alëge mëta esune mëtëlëla. Bu kakëwa mëtëlëkwëya,

¹³ na Jisasmë feilawa we mëtëlokwakla, “Jisas, tako ho, ju seme maninibo eletëna.”

¹⁴ Jisas bume hwi telokwakëme na gali tlole, “Sobo sobobë ato lotu lome wege lëglebë home lebotane ëjuwetëmetelo, bu mehwi naloglëyome sobobë ato juba juba jwa mëbetëyo.” Na kwe, bu mutujabë na bubë ato juba lalowa mëtletëme.

¹⁵ Na bu mago ho li, bubë ato mehwi toglölome nêgeme lalawa lëbetenëfe na bu alëgeme lu tule na miti nagi tuju. Na bu Gotome feilawamu fleflesu tletle na bibita totle.

¹⁶ Bu Jisasmë esune tlële na bubë elebo li mëta latitigo tlewa na bume gali tlole, “Yaha fëyeme sle etanëne?” Na kë ho bu Samaria provins mago ho. (Samaria provins mago enëne bu Israelbë afenëbonina yonane hana mëtletlogwaya.)

¹⁷ Jisas kë home hwi tlole na gali tlole, “Bo melowene nanelë bo ëje welujuwa home sle notomë fene. Na fli tobali ita nilinabëye, hameta mëtabëyane?”

¹⁸ Ebë ho bu Israelbë afenëboni nane kwe buwa fëyeme lu lulene Gotome fleflesu nalëgletleme na bibita lotleme? Kwe Israelbë afenëboni fli bu ita lulu jwa fëyeme mëlane?”

¹⁹ Na Jisas kë home gali tlole, “Ju huju elëme na ejume. Ju bome lowene sle egletenëme nêgeme, jubë ato lalowa këme lëbetë.”

Goto onehobë eso home tafa lëgletëmebë olë fata lëgleme nounou lalële

²⁰ Farisi ho bu Jisame takune motlola, “Goto onehobê eso home habenalê tafa lëgletëmeme?” Na Jisas bubê gali tafu têtatême, “Goto onehobê eso home kê tafa lëgletëmebê, sobo nabana hwi eglolobê wesibi nane.

²¹ Na bu megali hana mëglame, ‘Hwi elo, ekê lêbe’ o ‘Hwi elo, ekê lube.’ Weyewa. Sobo aholokwane elo. Goto onehobê eso home kê tafa lëgletëmebê, bu sobobê ku mëta walêtabetëyo.”

²² Na Jisas bubê lowene esogo mëglelêtlabê home gali tlome, “Tokwafe bo, Gotobê life mago ho, tako afutukuna këna nigrisibê olê hwime sobo tako tole eglotelome. Kwe sobo kê olê hwi hana eglolome.

²³ Na bu some megali moglëyome, ‘Hwi elo. Gotobê life mago ho ita walisi na bu ebelê ekê lutabê’ o ‘Hwi elo. Bu eme ekê lêtabe.’ Kwe sobo bubê gali asa aholokwane elotemo.

²⁴ Sobo wawaine walowene eletelo, wawaine lëglana kwe iniwa oneho mehwi mlagula. Na kê fenene, bo, Gotobê life mago ho, bo nigrisina kwe iniwa oneho bome mehwi mëglaguname, wawaine fene hwi mlagula.

²⁵ Kwe oneho ebê olêna kê tafa mëglabê, bu afina bome tako elili gwa mëtatêneme na hehê mëletêneme.

²⁶ Êtani, Noabê olêna, oneho fene mëtla, kwe bo, Gotobê life mago ho, bo nigrisibê olêna, bu kê esona melê mëglame.

²⁷ Êtani Noabê olêna bu melê lamëtla, bu memelê wesibi monei monei mëtlekefëyabêê, na one sesei sesei mëtlabê na mana Noa tako sibu lowa tækaklu. Na tako haliji tu fuflu totome na iniwa oneho këhaliji tu mëta susuglu mëtla.

²⁸ Na Lotbê olêna, oneho bu Noabê olêna fene mëtla bu këha melê lamëtla. Bu memelê wesibi monei monei mëtlekefëyabêê na bu wesibi balitina hihijika mëtlekefëyabê, na bu nuju toba tobalo mëtlekefëyabê, na lo gigliji gigliji mëtlekefëyabê,

²⁹ na mana Lot bu Sodom lifate kile tle na kê nalêwa anusesi ahojuha tu têtêketême, na Sodom life mago onehome kê ahoju iniwa latemuwa totome.

³⁰ Na kê oneho fene mëtlekefëya, kwe bo, Gotobê life mago ho, bo këna ita nigrisibê olê mata, bu melê mëglekefëyame. Bubê wesibiwa lowene mëgletëmame. Na Gotome lowene mëgletlabê lowene hana lowene mëgletlame.

³¹ Kê nalê, ho li lo sebatî mëta lêtabena, kwe bu lowa bubê wesibi glome asa malëkaklu. Weye. Bu kê magowa hokweinawa lalëglëboukakuwa. Na kê fenene, ho nuju mëta tafa lëglana bu lowa asa maluju. Matêbe. Bu kê magowa lalëglëboukakuwa.

³² Sobo Lotbê mëseme kê fata tëgletëbê têbo wesibi lowene eletelo.*

³³ Ho bu melowene lëglana, ‘Bo Jisame esogo nëglelêlêna fli ho bu bome têbo mëgëtaname.’ Na bu, bubê ato uli lëglelêlêna na bome hana esogo lëglênênêna, kwe këha ho bu têbo liglitame. Kwe ho bu bome lowene slê lëgletênêna na bubê ato uli jwa lëglelêlêna kwe këha ho bu hana têbo liglitame. Ho bu kê home mogo nalê têke moglolana, kwe kê ho gli sle nane lêle. Weye. Bu unaunalême lala tafa lëgleme.

³⁴ Bo some gali nolëyo, bo këna nigrisibê klabê, tlemalê ho hwêna ni mebome, na Goto lime fwa no lëlêleme na lime kwe kile lëleme.

³⁵⁻³⁶ Na tlemalê one nage labume mëtabome na Goto lime fwa no lëleme na lime kwe kile lëleme.”†

³⁷ Na bubê lowene esogo mëglelêtlabê ho, Jisame takune motlola, “Kê têbo wesibi hameta fata lëglemene?” Na Jisas bume gali tlome, “Sobo fotê bota jiji mëglana hwi eglomona kwe sobo melowene elo, ‘Wesibi mogo këme lebo.’ Na kê fenene, sobo tokwafe wesibi hwi eglomome na melowene elome, ‘Kê têbo wesibi këme fata lëgleme.’”

18

Ebê onehobê gali aholokwane loglomebê hobê na seiju mësenabê wafê gali

¹ Jisas bubê lowene esogo mëglelêtlabê home, li wafê galime gali tlome, bume meokokwe naloglomome, bu Gotome itaita gali moglokefla namëglame na têbojiwa jwa namëglame.

² Bu megali latle, “Li lifate mëta, onehobê gali aholokwane loglomebê ho këme têtabe. Kê ho bu Gotome uli hana tletle na bubê gali aholokwaneme momata latlokwefêtle na onehome mata tole hana tletême.

³ Na seiju mëse li bu kê lifate mëta mata têtabe. Na bu kê gali aholokwane loglomebê home itaita tsisikefêtle na gali tlole, ‘Bome wame loglonêbê ho, bome têbo lëgëtanême ekêne. Ju bome ebê hobota sleme saaitanê.’

⁴ Êbame kê ho, kê mësebê galime iweniji latlekefêtê, kwe tokwafe bu melowene

* **17:32** Bu melê latle. Bu bubê wesibi kê hune tëglebême lowene tletême na miti nagi swaya tekake na Goto bume têbo têtamê. † **17:35-36** Fli lowene ho bu melowene lamëtla, li gali mana lêbe kê gali mëta. Kê gali melê lëgëbelalêle, “Na tlemalê nuju mëta wege melekofome na Goto lime fwa no lëlêleme na lime kwe kile lëleme.”

²³ Kê ho kê gali yafe aholokwane tlole na bu witi tle. Bu lebutako wesibina ho nêgeme.

²⁴ Jisas kê home mehwi tlole, witi lalêlefe na gali tle, “Wesibi lebutakona enêne, Goto bubê eso home kê tafa lëgletêmebême, ebê kalêlego lalêletême.”

²⁵ Kamel kleli, bu êho susu nili fulujuwa lëkaklume ebê sogê kalêlego lalêle, kwe wesibi lebutakona enêne, Goto onehobê eso home kê tafa lëgletêmebê lifatewa mëkaklujabême ebê kalêlegomu lalêletême.”

²⁶ Oneho bu kê gali aholokwane mëtlabê, na klelego memêtla na gali mëtla, “Kêha melê nêgena, kwe Gotobê lifateme unaunalême ya tafa lugulemene?”

²⁷ Na Jisas gali tle, “Oneho wesibi mogotoma jwa kê mëglabê, Goto bu kwe lalowa logotomeme.”

²⁸ Na Pita bume gali tlole, “Aholokwane ele! Sebobê lo na iniwa wesibi wahune tula na sebo jume ekê esogo nêlelêyo.”

²⁹ Na Jisas gali tlole, “Bo nêgalimu nanelê. Oneho Goto, bubê eso home kê tafa lëgletêmebê lowenebême, lowene mletlana luhô lo o nonino o bolijahani o bolijamoni o botamenino o bolijayani o nêbale hune mëglana,

³⁰ kwe Goto bume lebutako wesibimu lëglêmememe. Bu ebê life mēta mana tafa mëglana, kwe Goto bume lebutako wesibimu lëglêmememe. Êtani kê hune mëtlabê wesibi bu tēlewaha kwe Goto bume kê lëglêmebê wesibi bu lebutakomu. Na tokwafe bu Gotona unaunalême tafa mokokeyame.”

Jisas bu gali tle, “Bo gli nêgelême na huju nelême”

³¹ Jisas bubê we ita tēle lowene esogo mëglelêtlabê home mëglêbo elême fo tleekakême na gali tlole, “Sobo aholokwane elo, sebo Jerusalem lifatewa ekê nuja. Êtani, Gotobê lowene mago gali tē mototokweflabê ho, bu iniwa wesibi bu tokwafe bome, Gotobê life mago home, mefata mëgletenêbême, Gotobê bogo mēta wayahi mëtletêna. Na eli kê wesibi bu iniyafemu bome mefata mëgletenême.

³² Na bu bome, Israelbê afenêboni mētabêya jwa mēglabê enêneme yo moglomame. Na bu bome soso na tē mēgētaname na tēboijiwa mēgletêname na nagutabana kokose moglomame.

³³ Na bome taba afona feilawa tēkle tēkle mēgētaname na mogo nalê gwa mētaname. Na bo matêmatê mēta tēle olê nebême, kwe aona olêbêye kêna huju nêgelême.

³⁴ Kwe bubê lowene esogo mëglelêtlabê ho bu kê gali wayo lowene sle hana mëtletla. Kê gali wayo bume êhomu latletême.”

Jisas bu naba titiki tabo hobê naba sle totometle

³⁵ Jisas, Jeriko lifate lololi totle na naba titiki tabo ho bu alêge mēglêbo li mēta tafa tle. Kê ho onehome balitime gëgêba latlokwefême.

³⁶ Na bu lebutako onehobê lëleguli lego aholokwane tlagime, na bu loli mago onehome takune tlole, “Kê fêye mēlane?”

³⁷ Na bume gali metafu mëtêtatla, “Nasaret life mago Jisas sigli lēle.”

³⁸ Na kwe kê naba titiki tabo ho, bu feilawa we telokwakle, “Jisas, Devitbê afenêbo, ju bome maninibo eletenê!”

³⁹ Na motoutayabê enêne, bume wame gali motlola, “Ju kuju ebe.” Bu ita anisananamu we telokwakle, “Devitbê afenêbo, ju bome maninibo eletenê!”

⁴⁰ Na Jisas kême tlikaku na gali telêkakeme, “Sobo kê home elesutêna.” Na bu loliwa tisi tle na Jisas bume takune tlole,

⁴¹ “Bo jume habelê nêgêtemene?” Na kê ho bume gali tlole, “O tako ho, bo hwi nanêgelême fene.”

⁴² Na Jisas gali tlole, “Ju hwi egleme. Ju bome lowene sle egletenême nêgeme, jubê naba kême tika meletê.”

⁴³ Na hokweinawa bubê naba latikawa mëtletle na bu hwi tēkake. Na bu Jisame fleflesuna nagi tēle. Na Gotome mana fleflesu tokoutle na bibita tētagule. Na iniwa oneho buna kê mutujabê kê wesibi hwi motlola na bu mata Gotome fleflesu mëtletla na bibita mototla.

19

Jisas Sakiusbê lowa tuju

¹ Na kwe Jisas Jeriko lifate elê fwa tule na lifate kukuwa kê lugujubê alêge, esogo tlagule.

² Na ho li bu kê lifate mēta tafa tle bubê weniji Sakius. Bu takis baliti glo mēglekefeyabê eso ho. Na bu feilawa balitina tafa tle.

³ Bu Jisame hwi naloglome fene, habêtabo hone? Kwe bu hwi hana tlole. Bu afolo ho nêgeme na lebutako oneho lilifuha memëtletla.

⁴ Kême nêgeme bu afina fêka tokou na ti elê tokwale, kê magowa, Jisame hwi naloglome. Bu melowene latle, “Jisas eli ebê alêge elê ligisime.”

⁵ Na kwe Jisas kê ti li elê fwa tule na hwi tokwale na Sakiusme hwi telokwakle na gali tlole, “Sakius, ju hokweinawa kle ele. Eli sebo jubê lowa nêgêyeu nanêgelome.”

⁶ Kême nêgeme hokweinawa laklewa têtêkaketle na bu Jisame bubê lowa fleflesuna tlelule.

⁷ Na iniwa ho kê hwi motlolabê wame galina gëgali mëtla, “Bu tēbo lowene esogo lëglelebê hobê lo elê fêyeme lujune?”

⁸ Bu lo mēta tafa mētelo na Sakius hujuna tlibe na Jisame gali tlole, “O tako ho. Eli bo bobē iniwa wesibi fu tēle nogotomēme. Na jowa fulelē tabo, wesibi jwa enēneme sa nēgētatemēme. Na bo ho lime sogēna togolēbē na bubē wesibi tokli tēgletelēbē kwe bo bume kofayame niliafe nēglēlē nēgelēme.”

⁹ Na Jisas bume gali tlole, “Eje, Goto bu ebē lo mago enēneme walaitame na bubē tēbo lowene mago wanēno lēle. Kē ho bu mata Abrahamē afenēbo lētabe.

¹⁰ Bo, Gotobē life mago ho, bo tēbo loweneme kē tafa mēglabē onehome hohwi nētatemē na bume nēgaitamēme na tēbo lowene mago nēno nanēgelēme. Bo kēme tisi temē.”

Welujuwa wege hobē waflē gali

¹¹ Oneho bu Jisasbē gali mana aholokwane mētlagulabēē na bu waflē gali olisina loko metotle na waflē gali metē tētātēme. Bu Jerusalem lifate elē lololi tle na oneho bu meweniji mēta, Goto onehobē eso home kē tafa lēgletēmēbē olē, eliwa fata lēglemewa. Kēme nēgeme Jisas kēbē waflē galibēme gali tlole, bubē kē yaya lowene sle nalēgētātēme.

¹² Bu megali tle, “Letitabo ho, kakē lifatewa lugujume, bume tako eso home aniji namugujelēlame. Na tokwafe bu ita lisime na bubē lifate mago onehobē eso home tafa nalēkakitēmeme.

¹³ Bu lugujume kofene na bubē welujuwa wege home gali telokwakēme bu betelē migisitla namēglame. Na bu mitisitla na bume tēlafe we (20) baliti, tēlafe we (20) baliti kēniji tlēwagume. Na bume gali tlole, ‘Sobo ebē baliti glo elome, na bobē nagi ebē balitina sawege elo. Sobo wege egelobēē na fli baliti kē wegena saboblo etomo. Sobo mana wege elekefobēē na bo mana fata nēkakime.’

¹⁴ Kwe kē hobē weife lifate mago oneho bume wame lamotlola. Kēme nēgeme, bu wafi tuju, na bu gali mētēhula home nagi jine mētēlēkakēma, kē lifatebē eso home megali namugujuwelēmame, ‘Sebo kē home sebobē eso home tafame tole hana nēletlamu.’

¹⁵ Kwe bume eso home aniji mutujuwelēla na bu ita tisi. Bu tisi na gali tle, ‘Ēbame baliti kētēglēmēbē wege home gali elokwakēmo, bo belē migisiya namēglame. Bo lowene nanēgelēme, bu kofaya baliti kē balitina habenuju boblo mētētayane?’

¹⁶ Na kwe bubē wege ho li afina tisi tle na gali tlole, ‘O eso ho, ju kē tēglēnēbē tēlafe we (20) balitina bo wege fa totlē na bo jubē nagi 200 kofaya baliti kēna blēge tētē.’

¹⁷ Na eso ho gali tlole, ‘Ju bobē lale wege ho mu. Ju bobē nagi lale wege fa totle. Ju kē tokwēfo wesibi ululu sle togotleme nēgēme na bo jume meaniji kēme nolē, ju jowafe we lifatebē onehobē eso home tafa egletēmeme.’

¹⁸ Na li wege ho bu mata tisi tle na gali tlole, ‘O eso ho, ju kē tēglēnēbē tēlafe we (20) balitina bo jubē nagi wege kēna fa totlē na bo we lujafe we (100) kofaya baliti blēge tētē.’

¹⁹ Na eso ho bume gali tlole, ‘Bo jume meaniji nanolē, ju tobali lifatebē eso home tafa egletēmeme.’

²⁰ Na li wege ho bu mata tisi tle na gali tlole, ‘O eso ho. Jubē tēlafe we (20) baliti mana ekē mēbe. Bo kēbē baliti afeteni sosa ēhona lei totomē na gogwa telē.

²¹ Bo jume uli tēgletēme nēgēme. Bo melowene latletē, “Ju kēha lakalena ho nēgēme ju ho libē wesibi lamomanēbawa etatle. Wesibi ho li gogwa lēglebē kwe ju lafawa etokwakle. Na hi wesibi li ho tobalo lēglebē kwe ju lamēmēwa eletle.”

²² Na kwe kē eso ho bu kē wege home gali tlole, ‘Ju tēbo wege homu. Bo jubē galime fwa jume tēbo nēgētēme. Ju bome melowene laletenēne, “Bo wesibi momanēba nogotomēbē lakalena ho. Wesibi li ho gogwa lēglebē kwe bo lafawa netokwaklē. Na wesibi li ho tobalo lēglebē kwe bo lamēmēwa nēletelē.” Ju melowene laletenēne? He?’

²³ Ju kē lowenebēme walowene egletenēbē, kwe ju bobē baliti, baliti loloko lo mēta gogwa tugule jwa fēyemene? Na bo kēnigisibē bo fli kofaya balitina glo nanēkakime fene.’

²⁴ Na bu lolime kē mitlijabē home gali tlole, ‘Sobo bu mago tēlafe we (20) baliti glo elome na 200 balitina kē tafa lēglebē home elēlome.’

²⁵ Na bume gali motlola, ‘Eso ho. Ju hwi ele. Bu 200 baliti lamēbetlefe. Ju seme fēyeme gali elonane sebo fli baliti mata nēglēlabēme.’

²⁶ Na bu gali tlole, ‘Bo some gali nolēyo, iniwa oneho, Goto kē lēglēmēbē wesibi, ululu sle motomana, kwe Goto bume fli wesibi mata lēglēmeme. Kwe iniwa oneho, Goto kē lēglēmēbē wesibi, ululu sle jwa motomana kwe Goto kē wesibi bu mago ita hijika logotomeme.

²⁷ Na bome bubē eso home fatame tēbojiwa kē mētletēnabē wameho, sobo eli bume bo belē elesumome na bobē naba li mēta mogo nalē tētēkle etome.”

²⁸ Jisas kē waflē gali wayawe tlole na bu Jerusalem lifatewa mana tokwale. Na bubē lowene esogo mēglēlētābē ho nagi esogo mētlagula.

Jisas bu eso hoha, Jerusalem lifatewa tēkaklu

²⁹ Jisas bu Betfage lifekuwa na Betani lifekuwa loliwa fwa tule. Kē lifeku bu Oliv tiwa fatini li mēta mētēbe.

³⁰ Na Jisas bubē lowene esogo mēglelētābē ho tlemalēme gali tloṃe, “Sobo ebē kē lugubebē lifeku elē eyeuṃo. Sobo eyeuṃe, na kē lifekuwa tuhu egulona, kwe sobo afeku donki kleli, hwi eglolome, ti mēta watakuliji mototla. Ētani ho li kē donki kleli matawa hana tafa tle. Sobo taba tohwa etlome na ebelē elesulome.

³¹ Na ho li some metakune loglēyona, ‘Sobo ebē donki kleli fēyeme tohwa etlone?’ Kwe sobo bume metafu saetatelo, ‘Sebobē tako ho bu kēna luguju nalēgleme.’”

³² Na Jisas bu kē tlemalē home jine tlēme, na bu mētēyeu. Na bu iniwa wesibi hwi motlomo, Jisas fene gali tloṃe.

³³ Na bu kē donki kleli kēna kēkesi mototlabē taba mago taba, mana tohwa mototkweflobēē na mana kē donki kleli bolijaya ho mana takune telēbakēme, “Sobo ebē donki kleli fēyeme tohwa etlone?”

³⁴ Na bu gali tafu mētētatelo, “Sebobē tako ho kēna lugujume.”

³⁵ Na kwe bu kē donki kleli Jisasme sei mētlēkakitelo. Na bubē heletabo ēho donki klelibē amlebo mēta kahēba motoletelo. Na bu Jisasme mētaitalo, kē donki kleli matawa tafa nalogolebēme.

³⁶ Na bu kēna tuju. Na oneho bubē heletabo ēho totohuwa motokouja na alēge mēta gogwa motokouja. Bu Jisasme fleflesu mētletla, eso hoha fata tēgleme nēgēme.

³⁷ Na bu Oliv tiwa fatini kle tēmaitabē nounou totle, na Jerusalem lifatewa fwa tuguleme nounou latotle. Na bubē feilawa lowene esogo mēglelētābē enēne fi, bu fleflesu lamētletla. Na bu, klelegowa wesibi, Jisas kē blēge blēge totomebē, ita lowene mētletēma na bu Gotome anisasana fleflesu kēme mētletla na bibita mototla.

³⁸ “Yaha fēyeme jine tlēlene? Sebo Goto kē jine tēglelēbē eso home fleflesu nēgletlame. Bu Gotobē afutukuna lisi tēna. Goto kē eso home lēgaitalema na ululu sle logotleme. Goto bu heven life mēta kē tafa logolebē bu lala na tako mu. Goto sobobē, ebē life mago onehobē lowene lēgēbetēme sle malēletēme.”

³⁹ Na Farisi ho, bu kē feilawa onehobē ku mēta mētētābēya na bu onehobē galime tole hana mētletēma na bu kēme gali motlola, “O Tisa, jubē lowene esogo mēglelētābē home lēkle etome kuju namēgebēyame.”

⁴⁰ Kwe Jisas bume gali tafu tētātēme, “Bo some gali nolēyo, ebē oneho bu kuju mēgebēyana kwe aniji buwa momolē mēgleme na Gotobē weniji bibita mētātēme.”

Jisas Jerusalem lifate mago onehome ye tletēme

⁴¹ Jisas Jerusalem lifate lololi totle na bu kē lifate hwi telokwakle na mana bubē onehome naba tu tletēme.

⁴² Na gali tle, “Oē Jerusalem lifate mago enēne. Bo metole nanelē, iniwa wesibi sobobē lowene kē sle mogotometēyobē, lowene sle egletemome, lalowa tafa naegelome. Kwe kē wesibi ēho lameletēyo na sobo hwi hana elomo.

⁴³ Tokwafe tēbo olē somēta fata lēgleme. Na kē olēna sobobē wame enēne bu some lukume fu sle mēgletēyome na sobobē life mago lēglesini sabuwa mogotlame na wameme mokwatēyome.

⁴⁴ Na kē wame enēne bu some na sobobē lifatena iniwa tēbo mēgētome. Na li aniji bu li aniji matawa hana egēbamēme. Bu life silijiwa lēgēbeme. Goto some lēgaitome fene tisi tēyo kwe sobo kē olēbēme lowene sle hana tēgletelome nēgēme na kē tēbo olē some kēme lisitēyome.”

Jisas Gotobē lo mago wesibi balitina hihijika onehome hehē tletēme

⁴⁵ Jisas tako lotu lowa tēkaklu. Na bu seuneni fole na sipsip kleli na bulmakau kleli balitina kē hihijika mētlekefēyabē onehome kē mago hehē tletēme.

⁴⁶ Na bu gali tle, “Gotobē bogo megali lala, ‘Bobē lo, oneho bome kēme gēgali mēglelēkēfēnābē lo.’ Kwe sobo ebē lo tēbo latlo na bu tokli enēnebē loha lilibetēme.”

⁴⁷ Na iniwa olē, bu tako lotu lo mēta onehome okokwe latlokwefēme. Na lotu lome wege mēglabē eso enēne na Gotobē galime okokwe moglomabē ho na onehobē letitabo enēne, Jisasme mogo nalē tēke moglolabē gali fame oto mētla.

⁴⁸ Kwe bu onehome uli mētletēmame nēgēme. Kē iniwa oneho Jisasbē gali aholokwaneme tako tole mētletlame nēgēme na Jisasme mogo nalēme tēkle jwa kēme mototla.

20

Bu Jisasme takune motlola, “Iniwa wesibi ju melē kē egotomebē, ya aniji tolēne”

¹ Na kē nalēwa, Jisas onehome tako lotu lo mēglēbo mēta okokwe tloṃe na bu Gotobē lala gali tē tētātēme. Na lotu lome wege mēglabē eso enēne na Gotobē galime okokwe moglomabē ho na onehobē letitabo enēne bu belē mitisitla,

² na takune motlola, “Ju seme gali enona, iniwa wesibi ju melē kē egotomebē, jume ya aniji tolēne? Kē afutuku ya tlēnē?”

³ Na Jisas bume gali tloṃe, “Bo mata, some li wesibime takune nēlēyome. Sobo bome gali enona,

⁴ Jonme ya aniji tlole, onehome tu mēta kē baptais totomebēye? Goto bu aniji tlole o ho buwa aniji motlola?"

⁵ Bu Jisasbē gali aholokwane motlola na blalo gēgali mēta, "Sebo megali noglolana, 'Goto bu aniji tlole,' kwe bu seme megali loglona, 'Kē nēgali gali nēgebē, sobo bume lowene sle egletelo jwa fēyemene?"

⁶ Kwe sebo megali noglolana, 'Ho, buwa aniji motlola,' kwe iniwa oneho bu seme anijina tētēkle mēgētayame. Iniwa oneho Jonme melowene sle mēgletame nēgeme, 'Bu Gotobē lowene mago gali tē totokweflebē homu.'"

⁷ Na kwe bu Jisame gali tafu mētētata, "Sebo, Jonme kē aniji toglolebēme, lowene hana nēla."

⁸ Na Jisas bume gali tlome, "Bo mata, iniwa wesibi bo melē kē nogotomēbē bome kē aniji toglonēbēme some hana gali sle noglēyome."

Ebē wain taba liji nuju kē hwi motlola bē tēbo enēnebē waflē gali

⁹ Jisas, onehome waflē gali latlome, "Ho bu wain taba, nuju mēta tobalo tle. Na tokwafe bu fli home gali tlome, 'Sobo bobē wain taba nuju hwi elotēna na tokwafe wali wain taba liji lalowa glo elo, baliti kēna glo naegelome.' Na kē nuju bolijaya bu kakē lifatewa tuju.

¹⁰ Feilawa olē tafa tule na kē wain taba liji mana nigliji mētle. Kēme nēgeme nuju bolijaya ho, bubē wege ho lime, bubē nuju kē hwi moglotlabē ho belē jine telēkakle, bubē wain taba liji, kē nuju mago glo nalēgleme. Na bu tuju. Kwe nuju kē hwi moglotlabē ho, bu kē wege home hwi motlola na tēkle mototla na kē mago hehē mētēkaketa. Na bu toba alujawa tehou.

¹¹ Na ita nuju bolijaya, li wege home jine telēkakētēme. Kwe kē enēne, hume hwi motlola na bume mata tēkle mototla na unalēme sosalē sosalē sle memototla na kē mago hehē mētēkaketa. Na bu toba alujawa tehou.

¹² Na ita li home jine telēkakētēme. Kwe kēbēme mata unalēme sosalē sosalē sle memototla na kē mago hehē mētēkaketa.

¹³ Na nuju bolijaya bu kē wesibi hwi tlome na kēme lowene tle, 'Bo habelē nēgelēmene? Bo melowene nanelē. "Bobē jowa iko nēba jine nēgelēkakētēmēme. Bo bume tako tole nanēletelē. Bu bubē gali aholokwane moglolame na bume hana tēbo mogotlame.'" Na bu kē nēbame jine telēkakētēme.

¹⁴ Na nuju kē hwi motlola bē ho bu kē nēbame hwi mētagila na blalo gēgali mēta, 'Ebē ho kē ligisibē ebē kē nujubē bolijayabē bowene. Tokwafe bolijaya gli lēglena, kwe bu kē nuju bolijayame lētabeme. Te, mana

mogo nalē tēkle manotla na tokwafe bolijaya gli lēglena kwe kē nuju sebo nanēglame.'

¹⁵ Kēme nēgeme bu tisi tēme na bume nuju mēglēbo elēme hehē motokoutla na mogo nalē mana tēkle motlola.

Sobo habē lowene lalone, kē nuju bolijaya bubē nuju kē hwi moglotlabē home habelē logotomemene?"

¹⁶ Sobo aholokwane elo, bu ligisi nēgena, na bu kē home mogo nalē tēbo logotomeme. Na ita kē wain taba liji nuju fli home yo lolomeme." Oneho kē gali aholokwane mēta na gali mēta, "Melē asa malēle."

¹⁷ Jisas bume hwi tēbelēkakēme na takune tle, "Ebē gali, Gotobē bogo mēta kē tēgēbebē, bubē wayobē habelēne? Kē gali melēgēbelalēle,

'Lo gliji ho, bu lo, anijina gliji mēta.

Na kwe bu li anijime meweniji lamēta, "Tēbowa."

Kēme nēgeme, mēglēbo elē fo mētētokwakēya.

Kwe kē aniji mēglēbo elē kē fo mētētokwakēyabē

bu lale anijimu ebamē.

Lo bulego kē aniji mēta lotle.

Kē aniji jwa nēgena, kwe lo fli lēgleme.'

¹⁸ Iniwa oneho bu kē aniji matawa mitigwēyana kwe bu mogo nalē tēbo miglitayame. Na kē aniji, home matawa etigwatlena kwe bume lēlafowa egotleme."

¹⁹ Gotobē galime okokwe moglomabē ho na lotu lome wege mēglabē eso enēne melowene lamēta, "Jisas seme fwa waflē gali lonafē. Bu melowene lalēletēna, 'Sebo kē tēbo enēne. Sebo nuju kē hwi noglotlabē tēbo enēne.'" Kēme nēgeme, bu Jisame ējeha fa motlame. Kwe bu onehome uli mētletēmame nēgeme, oneho Jisame tako tole lamētletla. Na bu Jisame fa jwa kēme mototla.

Bu Jisame, takis baliti Sisarme mēglēlabē lowenebēme, takune motlola

²⁰ Gotobē galime okokwe moglomabē ho na lotu lome wege mēglabē eso enēne bu Jisame olēli olēli mana hwiwa mētēbelēkakla. Na bu ho flime jine mētlēma, Jisame mogweliha hwi namēbelokwaklame. Kē enēne mesosogēna lamotlola, "Sebo jubē gali aholokwaname tako tole nanēla." Bu metole lamēta, Jisame sogēname takune manolola na bu Rom life mago eso ho, Sisarme, tēbo gali nalogloleme. Kē tēbo galime fwa bume kēna so namēgētatlame fene.

²¹ Na kē mogweliha hwi ho, Jisame kēme takune motlola, "Tisa, sebo lowene nanēla, ju nēgali gali homufe. Ju nēgali galimu iniwa onehome tē tētātēme. Ju lebutako

balitina home na baliti jwa home, lili gali hana gali tlome. Weye. Ju iniwa home, jowa galime fwa gali tlome. Ju iniwa onehome, Gotobê gali, iniyafeme fwa okokwe tlome.

²² Na ju habê lowene lalene? Sebo takis baliti Rom life mago eso ho, Sisarme, lalowa nêglêlamene o hanane? Kêha lowene lalowa nêglamene o hanane?"

²³ Kwe Jisas bubê sosogêna lowene walowene tletême na bume kême gali tlome,

²⁴ "Sobo jowa baliti bome ehitêna, hwi nanogîlême." Na bu baliti mêtêhitla. Na Jisas kêbême hwi tlome na takune tlome, "Ebê amtêtomba yalêbê lêbetlene, na yalêbê weniji lêbetlene?" Na kême megali motlola, "Ebê Sisarbêyo."

²⁵ Na Jisas bume gali tlome, "Te! Sisarbê wesibiye, kwe Sisarme eglêlome. Gotobê wesibiye kwe Gotome eglêlome."

²⁶ Bu onehobê naba li mêtâ bume sogêna galime yafe takune motlola, bu Rom life mago eso home, têbo gali nalogloleme fene. Kwe bu têbo gali hana gali tle. Bu kê tafu têtâtêmebê gali yafe aholokwane motlola na klelego memêtla na tutune memêtla na kême kaju mêtêbêya.

Sadyusi ho, bu Jisasmê, ho gli mago hujubême takune motlola

²⁷ Na Sadyusi ho fli, Jisas belê mitisiya. Sadyusi hobê lowene metêbetêmelatle, "Oneho lebo mêtêgebêyana, hana huhuju mêtêglame."

²⁸ Na bu Jisasmê takune motlola, "Tisa, êbame, Moses bu ebê gali meyahi latletêna, 'Ho nêba jwa lebo lêgêbena, na bubê mêtê mana tafa eglena, kwe ita bolijamo sasei lêlê, nêbaneni namêgelome. Na kê nêbale, lebo kê lêgêbebê hobê wenijina namêtêbêyame. Na bu kê hobê nêbaleha tafa namêtêglame, na lebo kê lêgêbebê hobê weniji lêgêbagutle nalêgleme.'

²⁹ Êtani, ho li toballi ita jowa kêniji bolijamonime tlebime. Bolijaha mêtê bu afina sei tlê na kwe kê bolijaha nêba jwa gli tle.

³⁰ Kême nêgeme, ita kême kêbê, kê mêtême sei tlê, kwe bu mata nêba jwa gli tle.

³¹ Na ita kême kêbê bu mata, melatle, kê fenene. Bu iniwa bolijamoni melamêtla, kê mêtême fwa sei mêtêkefêya na bu iniwa nêba jwa gigli mêtla.

³² Na tokwafe kê mêtê, bu mata, gli tle.

³³ Na sebo jume metakune nanêlêyo. Tokwafe gigli kê mêtêglabê oneho huhuju mêtêglana, kê mêtê fêye hobê mêtê tafa egletlemene? Ju wafi lowene ele, kê mêtême toballi ita têtê ho kêniji kê sei mêtêlêya."

³⁴ Na Jisas bume gali tlome, "Oneho, ebê olêna kê tafa mêtêglabê bu one sesei melekêfêya.

³⁵ Kwe tokwafe Goto bu fli lebo onehome megali loglomeme, 'Sobo huhuju egelome na bona tafa nêlame.' Kê huhuju mêtêglabê enêne bu hana sesei mêtêglame.

³⁶ Bu heven life mago enselha mêtêbêyame nêgeme, na bu ita gigli hana mêtêglame. Goto bume matêmatê mago wahuhuju logotomeme nêgeme, bubê nêbaleha kême tafa mêtêlame.

³⁷ Na bo some lebo enêne huhu mêtêglabê gali li têtêtatêyo. Êtani Moses bu mata seme melebotane latletêtêna. Oneho gigli mêtêglabê, bu matêmatê mago huhuju mêtêglame. Êtani Moses bu, ahoju ti abo mêtâ kê u têtêlebê galime meanebo gali latletle. Na bu Gotome melê galina yahi tletle, 'Tako Ho, bu semleninobê, Abraham, Aisak, Jekopnabê Goto mana ekê tafa lêle.'

³⁸ Kê gali bu seme melebotane lalêtatêna, Goto bu lebo enênebê Goto nane. Weye. Bu mana kê tafa mêtêglabê enênebê Goto. Gotobê naba lime, iniwa oneho, giglibê na mana kê tafa mêtêglabê, iniwa bu mana hwi mêtaya."

³⁹ Na Gotobê galime okokwe moglomabê ho fli, bu Jisasbê gali yafe aholokwane mêtla na bume gali motlola, "Tisa, ju bume kê tafu êtatêmebê gali lalemu."

⁴⁰ Na Sadyusi ho bu Jisasmê li loweneme takune moglolame fene, kwe bu uli memêtletlamu.

Jisas, Goto kê aniji toglolebê hobê galime, onehome takune tlome

⁴¹ Na Jisas onehome takune tlome, "Bu megali fêyeme mêtêkefêyane, 'Goto kê aniji toglolebê ho, onehome nêno lêglebê ho, kê ho bu Devitbê afenêbo.' Sobo habelê lowene laletelone, bu kê galime fêyeme gali mêtêkefêyane?"

⁴² Êtani Devit buwa Buk Song mêtâ meyahi latle,

'Goto, bu bobê eso home megali lalolole,

"Ju bobê tobamu toba elê tafa

egletenême,

na ju bona onehome eso home tafa

nêletemome.

⁴³ Sebo onehome mana tafa nêlelêmome, na bo jume kê wame mêtêglêyobê home boblo nogotomême

na bu jubê gali boblo jwa mêtome."

⁴⁴ Sobo hwi elo. Devit kwe kê home mêtê latotle, 'Bobê eso ho.' Na bu Devitbê bowene tafa habelê lêglemene?"

Gotobê galime okokwe moglomabê ho bu têtê lowene esogo mêtêlêkêfta

⁴⁵ Iniwa oneho bubê gali mana aholokwane mêtêlagulabê, na mana bubê lowene esogo mêtêglêtlabê home gali tlome,

46 “Sobo Gotobë galime okokwe moglomabë home ululu sle saeletemo. Bubë lowene mëta asa etabetemo. Bu metole lamla, oneho bume hwi molomame na melowene mëletëmame, ‘Bu lale enënefe.’ Këme nêgeme, bu heletabo êho gëgelo motokwefëma na asë mla. Na bu këna bume fwa flelesu mla na bibita motoma. Na bu oneho këme kê loloko mëglabë lifeku mëta asë mëglana, bu metole lamla, oneho bume sësle galina gali namoglomame. Bu lotu lome tafa mëglana, bu metole lamla, onehobë naba li mëta, eso hobë tafa labume tafa mlame. Na hi wesibi salë olëna, bu metole lamla, onehobë naba li mëta, eso hobë tafa labume tafa mlame, oneho bume melowene namëgletëmame, ‘Letitabo enënefe.’ Na bu këna bume fwa flelesu mla na bibita motoma.

47 Na bu sei ju oneme sosogëna moloma, bubë iniwa wesibi manawa mëglëma namëglame. Na bu memelë lamla, onehobë naba li mëta, Gotome megëgali gëgali mëglëlälabë, bubë tëbo lowene këna êho motoma, oneho bu melowene namëgletëmame, ‘Letitabo enënefe.’ Unina, Goto onehobë tëbo lowene aholokwane loglometëmbë olëna, bu kê Gotobë galime okokwe moglomabë home tëbomu logotomeme.”

21

Wesibi jwa mëse, baliti Gotome tlële

1 Jisas tako lotu lo mëta tafa tle, na bu lebutako balitina onehome hwi tlome, bu Gotome kê sike melekefëtlabë bokis mëta baliti sisike mëtletla.

2 Na bu mana mehwi tolë, wesibi jwa sei ju mëse, baliti tokwëtökwë tèle kê bokis mëta sike tule.

3 Na Jisas gali tle, “Bo some nêgali nanolëyo. Fli oneho kwe bu kê bokis mëta, tokwëfo balitina sisike mla, kwe Goto kê wesibi jwa sei ju mëse melowene lalëletë, ‘Bu feilawa balitimu sike ele.’

4 Fli oneho bubë feilawa baliti mëbetëme kwe tèlewa sike mla na fli mana mëbetëme. Kwe kê wesibi jwa sei ju mëse bu baliti tokwëfo mu, kwe bubë hi wesibi glo baliti iniwa sike ele.”

Jisas bu melëme gali tle, “Gotobë tako lotu lo yayei mogotlame”

5 Jisasbë lowene esogo mëglëlälabë ho, bu Gotobë tako lotu lo hwi motlola na gali mëtla, “Ebë lo bu lale klisomu. Bu ebë lo lale lale anijinamu gliji mëtla. Na lale lale wesibina, Gotome kê mëglëlälabë, ebë lo neglina lamëtletla.”

6 Na Jisas gali tlome, “Bo ebë wesibi sobo kê hwi eglomobëme gali nolëyo. Tokwafe bu ebë lo iniwa yayei mogotlame. Fli aniji

matawa hana mëgëbëme. Iniwa sisike mëkakame.”

Jisas gali tle, “Tokwafe tëbo olë fata lëgleme”

7 Na kwe bu Jisasmë takune motlola, “Tisa, bu ebë lo fëye olëna yayei mogotlamene? Sebo fëye wesibi afina hwi noglalamene na këme lowene nëletlame, kê olë nounou ekë lële.”

8 Na Jisas gali tlome, “Sobo ululu sle saelo. Ho some sosogëna mogleyolime. Unina feilawa ho migisiyame na sogëname megali mlame, ‘Bo onehome tëbo lowene mago nëno nêglëbë ho.’ Na bu gali mëglame, ‘Yawe olë nounou ekë lële.’ Sobo bubë gali asa aholokwane elomo na bume asa esogo elelëmo.

9 Na sobo fli lifate enëne tako momogli mëtayabë gali aholokwane egelona, sobo uli asa elo. Kê wesibi bu afina melë mëgleme, kwe yawe olë nounou hana lëkeke.”

10 Na bu gali tlome, “Li life li life mago ho, bu li life hona momogli mëgëtayame.

11 Na tako nano ekoujamëme. Na li life li life oneho tako foneme gigli mëkoujame na tako ato elili mëkoujame. Na sobo tokwafe fli tëbo wesibi matafa mago hwi eglomome na sobo kê wesibime tako uli egelememu.

12 Kê tëbo wesibi bu fata jwa mëleme na bu some fafa mlame na tëbo mëtome. Bu bubë lotu lo elëme mëlelëkakujome na bubë letitabo enëne belë sei mugujuwelëyome. Na sobobë gali aholokwane molëyome. Na bu some kalabusu lowa sike mlame. Na bu gavman enëne belë na eso enëne belë sei mugujuwelëyome, sobo bome lowene sle egletëname nêgeme.

13 Na sobo kê nalë, Gotobë lale gali bume lalowa tē egëtatemome.

14 Kwe sobo tutune asa elo na melowene asa elo, ‘Sebo habë gali noglomamene?’ Weyë.

15 Bo some kê olëna lale lowene nêglëyome. Na sobo kê lale lowenena gali tē egëtatemome. Na some kê wame mogleyobë ho kê gali aholokwane mëglëyona, na sobobë gali hana momata mëgëtatëyome na megali hana mëglame, ‘Bu yaya gali lamla.’ Weyëwa. Hanane mu.

16 Na tokwafe, blijayanino, bitamenino, bolijahanino, ilawa magobë, yabeninona, bu mata some kê wame mogleyobë ho belë sei mugujuwelëyome. Na somago wali mogo nalë tëtëkle mëtayame.

17 Na iniwa oneho some këme gëglë mëglëläyome, sobo bome lowene sle egletëname nêgeme.

18 Kwe Goto bu some tafa lëglëläyome na some hana kile lëgëto. Na ho sobobë heven lifate magobë lale tafa hana tëbo mëgëtatëyome.

¹⁹ Sobo kē tēbo olēna bome kē lowene sle eglētēnabē lowene asa elēkēlo. Sobo melē egelona kwe sobo tokwafe unaunalēme lala tafa eglome.”

Jisas gali tle, “Jerusalem lifate tēbo lēgleme”

²⁰ Na Jisas ita gali tle, “Sobo tokwafe mehwi egelona, wame home boblo mogotomabē enēne, Jerusalem lifate lukume fu mēgletlana na ini sabuwa mogotlana, kwe sobo kēme lowene elome, kē lifate tēbo lēglebē olē ekē fata lēlefe.

²¹ Na kē olēna, Judia provins mēta kē tafa mēglabē oneho, bu fatiniwa matlēbouja. Na Jerusalem lifate mēta kē tafa mēgelulabē oneho, bu kē lifate kile mlame na jebelēme mēlēboujame. Na Jerusalem lifate li mēta kē tafa mēglabē oneho, bu lifatewa ita asa matēkakluja.

²² Kē nalē, Jerusalem lifate enēneme, memelē tēbo lowene kē mēglabē enēneme Goto tēbo logotomeme. Na iniwa gali, bu Gotobē bogo mēta kē yahi mētēglabē, bu iniyafemu mefata mēgleme.

²³ Kē olēna, one nēbale imo nabē na one nēbale kolēbo nabē, bu bume tako maninibo nanēletemēmu. Masiwafe, bu habēna mēglēnēboujamene? Tēbo olē, kē onehome fata lēgletēmeme. Na Goto bu kē onehome wame loglomeme na tēbo logotomeme.

²⁴ Na wame home boblo mogotomabē enēne bu flime mogo nalē tēbo motomame. Na iniwa tatakō lifate ebē life mēta kē mēgēbagubē lifate elē flime mēlelumame na kalabusu lowa sike mokoujame. Na li lifate mago wame enēne, na Gotome lowene jwa kē mēgletlabē enēne, bu Jerusalem lifate hijika motomame na yelukwafe tuku mlame. Bu Jerusalem lifate mana bubē yelukwafe mēta mana lēgebetēmēbē, na mana Goto bume gali lolomeme, ‘Sobo emago eyeu.’ Na bu kē lifate kile motlame na mujame.”

Tokwafe Gotobē life mago ho ligisime

²⁵ Jisas ita gali tle, “Kē nalēwa, tetēbo klelegowa wesibi, kliji, yeme, sēgetobana mēta fata mēgleme. Na iniwa lifate mago oneho, bu nutubē tako liglinitigo lego aholokwane mēglana, kwe bu tako tutune mēglame na tako ulimu mēglame.

²⁶ Na feilawa oneho, iniwa tēbo wesibi kē lifateme kē fata mēglebēme tako tutune mēglame. Na bu tako uli mēglame na nabasahoba mlame na mogowa mitigwēyame. Iniwa matafa mago wesibi lili mēgleme nēgema na bu kēme uli mēglame.

²⁷ Na kē nalē, iniwa oneho bu bome, Gotobē life mago home, mehwi mogloname, bo oloba nagi nigisime. Na bo tako lolokwēnena, na tako kliji elulego fenene kēhana nigisime.

²⁸ Sobo kē tēbo wesibi hwi eglomona, kwe sobo kēme uli asa elo, walena satafa elo. Goto some nēno lēglebē olē nounou lēgleme nēgema.”

Jisas binibwe ti tahweji waflē gali latle

²⁹ Jisas waflē gali tlome, “Sobo binibwe time na fli time walowene eletemo.

³⁰ Bubē laba luklu mēglana na tahweji foke mēglana sobo kēbēme lowene eletelo, ‘Ebē wanagli tei fe.’

³¹ Kē fenene. Sobo kē tetēbo wesibi, hwi eglomona, sobo melowene naegelome, ‘Goto iniwa onehobē eso home natafa lēgletēmēbē olē nounou lalēletle.’

³² Bo some nēgali gali nanēlēyo, fli oneho bu ebē olēna kē tafa mēglabē, bu mana mētabēyame na kē iniwa tetēbo wesibi, mana fata mēleme.

³³ Lifena matafana tēbo mēgleme, kwe bobē gali unaunalēme melē lēbagukēfeme.”

Sobo sagli sle elēlome na walena etabome

³⁴ Jisas ita gali tlome, “Sobo ululu sle saelo. Sobo bia na fli biaha wesibi itaita asa hihī elo na kēna yaya elome. Na sobo sobobē ato lēgaitalēbē wesibime feilawa tutune asa elo. Sobo kēha lowene mēta tafa eglekefona kwe bo kē nigisibē olē bu some hokweinawa tafu lotokwakijome,

³⁵ kole bu klelime fene tafu etole. Kē olē li life li life mago onehome iniwa, lafatawa lokoutēmeme.

³⁶ Sobo olēli olēli walena satafa elekefo. Na sobo Gotome olēli olēli takune elokweflome, bu some lēgaito nalēgleme na bubē afutuku some lēlēyome. Na tokwafe kē tēbo wesibi somēta, fata mēglana kwe sobo kē afutukuna lalowa boblo egotomome na bu some hana tēbo mēgētome. Na sobo tokwafe, bome, Gotobē life mago hobē naba lime, tiniji jwa naeglibetēname.”

³⁷ Na iniwa olē, Jisas tako lotu lo mēta onehome okokwe latlokwefēme. Kwe klabēye, bu Oliv tiwa fatini mēta ni tubekēfe.

³⁸ Na iniwa oneho, bu olobalē mu, tako lotu lowa mutujukefēya, bubē gali aholokwane namoglolame.

22

Judas bu lotu lome wege mēglabē eso enēneme gali sle tētātēme, “Bo Jisasme some yo noglēyome”

¹ Israelbē ilawa magobē tako lotu olē fata lēgletēmeme nounou tletēme. Israelbē afenēbo, bu kē lotu olēna, sēse wesibi jwa bletē nage hi mētlekefēya. Na bu kē lotu olē, Goto ētani bosenlenime kēna tēgaitamēbē olē na Isip lifate kēna kile mētēglabē olē, lowene mētlekefētla.

² Na lotu lome wege mëglabê eso enêne na Gotobê galime okokwe moglomabê ho bu onehome uli mêtletê mame nêgeme na bu blalo gali kême fa mototla, Jisasme hwelutuwa mogo nalê têkle namogotlame.

³ Judas Iskariot na fli we ita jowa (11) hona, bu Jisasbê lowene esogo mëglelêtlabê ho. Na Satan bu Judasbê lowenewa têkaklu tle.

⁴ Na bu lotu lome wege mëglabê eso enêneme na lotu lo magobê plismanême kême tuju tême, Jisasme yo naloglomebê galime gégali nalêglêlê meme.

⁵ Na kê enêne bubê gali aholokwane motlolabêê na tako fieflesu memêtletlamu na bu buna gali sle mototla, bume baliti tokwafe namêglêlabême.

⁶ Na Judas bubê galime helawa tletême. Na bu kême melowene tle, “Bo Jisasme habelê yo noglomêmene?” Bu melowene tle, “Lebutako oneho Jisasna mëtabêya jwa mlame na bo Jisasme mana yo nolomême.”

Jisasbê lowene esogo mêtletêtlabê ho hi wesibi loko mêtêto

⁷ Sêse tabo wesibi jwa bletê nage kê hi mêtkefêyabê olê wafata tletême. Kê olêna Israelbê afenêbo, bu sipsip kleli nêbale têtêkle mêtêtakefêya na hihi mêtla. Hihi mêtkefêyabê, na Goto, bubê bosome nime këna taitamebê olê lowene mêtkefêtla.

⁸ Kême nêgeme Jisas Pitaname, Jonname gali tlome, “Sobo eyeumo na tako lotu olêbê hi wesibi loko eoutome. Sebo hi nanêglame.”

⁹ Na tlemalê bume gali motlolo, “Sebo kê hi wesibi hameta loko nêgêtomene?”

¹⁰ Na bume gali tlome, “Sobo Jerusalem lifatewa eyeume. Na ho li, sospenêna tu lêgehilena some alêgeme esune lêglêyome. Na sobo bume nagi elêkaklome. Na bu lowa lêkakluna, sobo mata kê lowa ekaklujome.

¹¹ Na kê lo bolijaya home megali eglujuwelêlome, ‘Sebobê tisa bu megali lalêle, “Hi lo hametane? Bona, bobê lowene esogo mëglelêtênabê hona, kê hi lo mêtla, sipsip kleli hi nanêglêlê mêmeme, Goto bu sebobê semleninome këna taitamebê olê, lowene nanêglêtlame.”’

¹² Na kwe bu some matawa kê ke logolebê lo ke lebotane lêgêtatêyome. Kê lo bu tafa labuna, na maseina. Sobo kê hi lo mêtla sebobê hi wesibi loko etome.”

¹³ Na bu tlemalême mana jine telêkakême. Na bu tako lifatewa mêtêyeu. Na bu iniwa wesibi hwi motlomo, Jisas fene gali tlome. Na bu hi wesibi sagli motlolo.

Jisas bu bletê nage na wain taba liji tu bubê lowene esogo mëglelêtlabê home tlême

¹⁴ Hi olê fata tle, na Jisas matawa kê ke logolebê lo ke masei mêtla tafa tle. Na bubê

gali tême kê jine têglêmebê ho, buna iniwa tafa mêtla.

¹⁵ Na bume gali tlome, “Bo ebê hi wesibi sobona hi nêglame, tako tole nanelê, Goto, sebobê semleninome këna têtaitamebê olê lowene nanêglêtlame. Bo sobona ebê hi wesibi afina hi nêlame, na tokwafe bo elili mana fa nogotlême.

¹⁶ Bo some gali nolêyo, bo sobona ebê tako lotu olêbê hi wesibi ita hana hi nêglame. Kwe tokwafe, Goto iniwa onehobê eso home tafa lêgletêmebê olê fata lêglena, ebê tako lotu olê hi nêglabê wayo mana olafa lêglême. Na bo ebê tako lotu olêbê hi wesibi ita mana hi nêgelême.”

¹⁷ Na bu wain taba liji tuna kabo fa têtamê na Gotome gali tlome, “Ebê wain taba liji tu, yaha fêyeme enênane?” Na bu gali tlome, “Sobo ebê tu fa tlome na sobo lalo hi ekoujome.”

¹⁸ Bo some gali nolêyo, bo wain taba liji tu eliya sobona tei hi nêla. Kwe tokwafe Goto bu onehobê eso home tafa lêgletêmebê olê fata lêglena kwe bo wain taba liji tu mana ita hi nêgelême.

¹⁹ Na bu bletê nage fa totle, na Gotome gali tlome, “Yaha fêyeme enênane?” Na fufu totle na bubê lowene esogo mëglelêtlabê home sa têtatême. Na gali tlome, “Ebê bobê atome lêlekuju ne. Bobê ato kê nêglêyobê some lêgaitome. Sebo ebê bletê nage fene hi nêla, sobo itaita melê sa elekefo, bome lowene eglekefêtênabême.”

²⁰ Bu bletê nage wahi mêtla, na bu wain taba liji tu kabo fa teta na bletê nage fene tlême ita metlême tle. Na bu gali tlome, “Ebê bobê winome lêlekuju lêle. Bobê wino kê lugujubê, some lêgaitome. Êtani Goto bu Mosesme megali sle latlote, Israelbê afenêbome lêgaitameme. Kwe bobê wino kê lugujubê kême lêlekuju lêglême, Goto bu bubê onehome tiho gali sle têtatême, bume lêgaitame nalêglêlême.”

²¹ Sobo aholokwane elo, bome wame ho belê yo loglonêbê ho bu sebona ebê masei mêtla weife tafa nêla.

²² Kwe bo, Gotobê life mago ho, bo gli nêgelême, Goto êtani fene gali tle. Kwe kê ho bome kê yo loglomebê, masiwafe, bu têbo ligitlême.”

²³ Na bubê lowene esogo mëglelêtlabê ho kê gali yafe aholokwane motlola, na blalo têtakune mêtletlogwaya, “Melê yalê logotlêmene?”

Semago, logouta home, ya tafa lêlene

²⁴ Na kwe bubê lowene esogo mëglelêtlabê ho bu blalo momata mêtletlogwaya, “Semago, logouta home, ya tafa lêlene?”

²⁵ Na Jisas bume gali tlome, “Israelbê afenêboni mëtabêya jwa mëglabê enênabê

eso ho, bu memelë lamla, onehome baba tei motoma. Na bu metole lamla, oneho bume megali molomame, ‘Sobobë lale lakalena letitabo ho.’

²⁶ Kwe, kē eso ho fene mētabēya, sobo kēha lowene asa fa etatemo. Weye. Matēbe. Ho li somago logouta home tafa lēglebēme tole lēglena kwe bu melē salēletēyo, atwati hoha lētabeme. Na sobobē eso ho bu melē salēletēyo, some wegeme lēgaito hoha tafa lēletēyome.

²⁷ Sobo walowene elo. Mogoutayame kē tafa mēglabē ho, bu memelē lamla, bu masei mēta wege jwa tafawa tei lēle na bubē wege ho hi wesibi tobanawa mehweitēma na masei mēta gogwa mēkakitēma na bu mana hiwa lēle. Bo kwe, kēha hana nēletēyo sobobē ku mēta. Bo some wegeme nēgaito hoha nētabetēyo.

²⁸ Tēbo wesibi bome kē susu mētētānēbē, kwe sobo bona tafa tla na hana kile tētana.

²⁹ Bobē aya bu bome meaniji latlonē, onehobē eso home tafa nēgletēmeme. Na kē fenene bo some kēme aniji nolēyo, onehobē eso home bona tafa nanēgletēmame.

³⁰ Na bo tokwafe onehobē eso home tafa nēgletēmēna, sobo bona bobē masei mēta tafa nēglame na hi wesibi hi nēlame. Na sobo eso hobē tafa labu mēta tafa egelome, na sobo Israelbē we ita tēle iko nēbalebē bosemnenibē eso home tafa egletemome na bubē lowene mana hwi ebelēkakētēmome.”

Jisas megali latle, “Pita, ju bome kē lowene egletenēbē lowene able egletēleme”

³¹ Na Jisas Pitame gali tlole, “Saimon, aholokwane ele. Satan bu Gotome watakune tlole, sobobē lowene feilawa susu nalogotometēyome. Bu mehwi nalaglēyome, sobo bome kē lowene egletēnabē lowene mēta mana tafa egelomene o aholokwana ti egelome.

³² Kwe bo Gotome, jume lēgaitame, wagali nololē, ju bome kē lowene egletenēbē lowene iniwa aholokwana ti jwa naegleme. Kwe tokwafe ju bome kē lowene egletenēbē lowene ita lowene egletena, kwe juna kē tafa egelobē afanime, egaitameme, bu bome kē lowene mēgletēnabē lowene aholokwana ti jwa namēglame.”

³³ Na Pita bume gali tlole, “O tako ho. Bu jume kalabasu lowa mēglēlujona, kwe bo juna kalabasu lo mēta weife lalowa tafa nēgelulome na sebo weife lalowa gigli nēgelome. Bo kē wesibime uli hana nēletelē.”

³⁴ Na Jisas bume gali tlole, “Pita, bo jume gali nolē, eli klabē, kekelo gali jwa lēglena, ju bome kē lowene egletenēbē loweneme aowafe able eglomeme.”

Jisas megali tlole, “Sobo baliti, musu, wame kosina meegehajome”

³⁵ Na Jisas bubē lowene esogo mēglelētlabē home gali tlole, “Ēbame bo some Gotobē gali tēme jine tēglēyona sobo baliti, musu, juba jibona hana tehojo. Na sobo kē tēgēyobē nalē, sobo wesibi jwa tafa tulone?” Na bume gali motlola, “Weye.”

³⁶ Na bume gali tlole, “Kwe eli, sobo baliti musuna, musumuna meegehajoegelome. Na ju wame kosi jwa nēgena kwe jubē heletabo gela wame ēho, li home balitina hihijikame elēleme na wame kosi kē balitina fa etleme.

³⁷ Ētani bu, Gotobē bogo mēta wayahi tle, ‘Oneho bume mehwi lamotlola, tēbo ho fenene.’ Na bo some gali nolēyo, tokwafe oneho bome kēha melē mēgētaname. Ētani bu Gotobē bogo mēta meyahi mētla, wesibi bome fata mēgletenēme, na kē wesibi bu iniyafe fata mēgleme ekēne.”

³⁸ Na bume gali motlola, “Tako Ho, hwi ele. Sebo wame kosi tēle ekēne mēbetēna.” Na bu gali tlole, “Ta tei.”

Jisas Oliv tiwa fatini mēta Gotome gēgali tlelēle

³⁹ Na Jisas lifate kile tle na bu Oliv tiwa fatiniwa tokwale, bu itaita fene tokwakefle. Na bubē lowene esogo mēglelētlabē ho bume nagi mētēlā.

⁴⁰ Bu kē belē fwa mutula, na bume gali tlole, “Sobo Gotome gēgali egletēlome, some lēgaito nalēgleme na some su mēgēto wesibi somēta fata jwa namēgletēyome.”

⁴¹ Na bume hune totome. Na ho aniji tuku lēkakeme, kē aniji egujuwetigwabē fenene Jisas kēniji mēfē latēkake. Na bu sēkefo miti tafa tle na Gotome mana gēgali tlelēle,

⁴² “O aya. Ju metole eglena kwe ju ebē tēbo wesibi bome kē fata mēgletenēbē, bo mago sike ekaketenēme. Kwe ju bobē tole asa esogo elelētēnē. Matēbemu. Jubē tolewa saesogo elelēle.”

⁴³ Na heven life mago ensel bume tisi tle na bume taitale.

⁴⁴ Na Jisas bu tako maninibo latle na Gotome anisasanamu gēgali tlelēle. Na bubē afeteni tu, wino fene mesēsēbo tletle na life mēta toto tletle.

⁴⁵ Bu Gotome wagēgali tlelēle, na huju tle, na bubē lowene esogo mēglelētlabē ho betelē ita tuju. Na bume nina hwi tlole, bu tako hobota mētletlame nēgeme kēme ni mētebēya.

⁴⁶ Na bume gali tlole, “Sobo fēyeme ni ebone? Sobo huhuju elome na Gotome gēgali elelēlome, some lēgaito nalēgleme na su mēgēto wesibi somēta fata jwa namēgletēyome.”

Judas Jisasme wame home yo tlole

⁴⁷ Jisas mana gēgali tle na feilawa ho mana mitisitla na Judas kē enēneme

toutatème. Judas, ebê Jisasbê lowene esogo mëglelêtlabê ho li. Jisasbê lowene esogo mëglelêtlabê ho kêniji, we ita tële. Na bu Jisame loliwa tisi tle, bume sêsle nalogotleme.

⁴⁸ Kwe Jisas bume takune tlole, “Judas, ju bome, Gotobê life mago home, fëyeme sêsle etanêne na këna wame home yo elomeme.”

⁴⁹ Na bubê lowene esogo mëglelêtlabê ho, buna kë tafa mëtlabê, bu këme hwi mëtla, bu Jisame fa mogotlame nounou ekênefe. Na Jisame këme takune motlola, “Tako ho, sebo bume wame kosina lalowa têtêke nêglamene?”

⁵⁰ Na bu mago ho li, wame kosi ki tokoke, na lotu lome wege lëglebê letitabo hobê, wege hobê tobamu elê mago aholo sika metêtatle.

⁵¹ Kwe Jisas kë wesibi hwi tlole na gali tlome, “Matêbe. Eme fwa tou elo!” Na bubê toba kë hobê aholome gwa têtatle na laslewa təkakettle.

⁵² Jisame fame kë mitisitlabê enêne bu melê, lotu lome wege mëglabê eso enêne na lotu lo magobê plismanê, na letitabo enêne. Na Jisas bume gali tlome, “Sobo kosina atobeillana bome fame esijone? Sobo melowene laletênane, ‘Bo tokli ho,’ ëëë?”

⁵³ Itaita, bo sobona tako lotu lo mëta kë tafa tēglekēfēyabē na kë nalē sobo bome mana hana fa tētana. Kwe sobo bome këna fa egētanabē olē ekēnefe. Satan bu tako afutukuna ekē lētabe.

Pita bu Jisame kë lowene lëgletlebê loweneme able tle

⁵⁴ Jisas wagali tlome, na bume mana fa mototla na lotu lome wege lëglebê letitabo hobê lowa mëtlelula. Na Pita bume nagi hwiwa hwiwa tlagume.

⁵⁵ Na bu lotu lome wege lëglebê letitabo hobê lo li mago lëglesli elê təkaklu. Na fli enêne bu kë mëta ahoju hoho mëtlelula. Na Pita buna kë ahoju mëta sa mëtla.

⁵⁶ Na wege mëse bu Pitame hwi tlole, ahojume sa tle. Na kë wege mëse bume tēsēlē, na gali tle, “Kê ho bu melê Jisasna kë tafa mëtlabê ho.”

⁵⁷ Kwe Pita bu able tle, “Mëse mëtabone. Bo kë home lowene hana nēletelēmu. Hanane mu.”

⁵⁸ Na bu sogê tafawa tle na ho li tēsēlē na megali tlole, “Ju mata, bubê lowene esogo tēglelētēlobē ho li.” Kwe Pita bu able metle, “Hanane mu. Bo bubê lowene esogo tēglelētēlobē ho nane.”

⁵⁹ Bu tako tafaha tle na ho li anisasana gali tle, “Nēgalimu. Hwi elo. Bu mata Galili provins mago holife. Kê ho buna kë tafa mëtlekēfēyabē ho.”

⁶⁰ Kwe Pita able tle, “Ju kë gali eglebê gali bo lowene hana nēletelēmu. Hanane mu.” Bu mana gēgali tle, na kekelo mana huju tle.

⁶¹ Na Jisas swaya tletle na Pitame hwi telokwakle. Na Pita, Jisas kë gali toglolebê gali ita lowene tletle. Kê gali melê, “Eli klabê, kekelo gali jwa lēglena, ju bome kë lowene egletenēbê loweneme aowafe able eglomeme.”

⁶² Na Pita bu able kë tēglebēme lowene tle na lo li mago lēglesli mago tēkakli, na tako yo kle tle.

Bu Jisame sasonatlētēlē memototla na tēkle mototla

⁶³ Jisas lotu lome wege lëglebê letitabo hobê lo mëta tafa tle na bume kë fa mototlabê ho bume sasonatlētēlē memototla na bume tēkle mototla.

⁶⁴ Na bubê naba ēhona lamu mototometla na bume mana tēkle mototla na takune motlola, “Ju iniwa wesibi lowene egletēmena kwe ju seme gali sle enoname, jume ya tēke lolēne?”

⁶⁵ Na bume feilawa tiniyi galina gali motlola.

Jisame onehobê gali aholokwane moglomabê letitabo hobê naba li elēme mëtlelula

⁶⁶ Oloba olē, onehobê gali aholokwane moglomabê letitabo ho, Gotobê galime okokwe moglomabê ho na lotu lome wege mëglabê eso enêne bu loko mëtlelēya. Na bu Jisame, kë loko mëtlelēyabê enêne belê mëtlelutēma. Na kë enêne Jisame takune motlola,

⁶⁷ “Ju seme gali enona, Goto kë aniji toglēbê ho, onehome nēno naeglēbēme. Ju kë ho ekēne?” Na bu gali metafū tētātēme, “Bo some megali noglēyona, ‘Bo kë ho ekēne,’ kwe sobo bobê gali lowene sle hana egletelome.

⁶⁸ Na bo some fli galime takune noglēyona, kwe sobo bobê gali hana tafu egētātēname.

⁶⁹ Kwe elina, unina, bo, Gotobê life mago ho, bo tako kalēlegona Gotobê tobamu toba elê tafa nēgelēme.”

⁷⁰ Na iniwa bume takune motlola, “Ju melowene lalene, ‘Bo Gotobê nēba,’ hee?” Na bume tafu tētātēme, “Sobo nēgali gali gali elo. Bo ta kë ho ekēne.”

⁷¹ Na bu gali mëtla, “Sebo fli enēneme hana gali noglomame, seme kë hobê tēbo loweneme gēgali namēglenēname. Sebo ēje bubê tēbo gali, bubê ēfalēbo mago waaholokwane nolotlame nēgēme.”

23

Bu Jisame eso ho Pailatbê naba li elēme mëtlelula

¹ Na kwe, k  onehob  gali aholokwane moglomab  letitabo ho, bu Jisame eso ho Pailat bel  m tletlula.

² Na bu Jisas k  tafa l gl b  galime Pailatme megali motlola, "Eb  ho bu sebob  life mago onehob  wame lowene tufiji latotomet me. Bu megali latlome, 'Sobo takis baliti, Rom life magob  eso ho, Sisarme, asa el lo.' Na bu megali latle, 'Bo Goto k  aniji togl n b  ho, onehome n no n gel b  ho, bo k  eso ho.'"

³ Na Pailat Jisame takune tlope, "Ju Israelb  afen bob  tako eso hone?" Na Jisas tafa t tatle, "N galife. Ju fene gali ele."

⁴ Na Pailat lotu lome wege m glab  eso en neme na oneho name gali tlome, "Bo eb  hob , li f ye wesibiha, hwi hana nolotel  na bo manawa hana t bo nogotl me."

⁵ Kwe bu bub  gali anisasana tafu m t tatla, "Bu Judia provinsb , li life li life as  t bel fa na onehome okokwe latlagukef me. Na bu iniwa onehob  wame lowene tufiji lat tagut me. Bu Galili provins m ta okli tle na bu li life li life as  t bel fa na ebel  mana ek  lisi."

Bu Jisame eso ho Herotb  naba li el me m tletlula

⁶ Pailat k  gali aholokwane tlome na takune tlome, "Eb  ho, bu Galili provins mago hone?"

⁷ Pailat melowene tle, "Jisas Galili provins mago hofe. Bo bume Galili provins mago onehob  eso ho Herot bel  jine n gel k kl me." Na bu Jisame eso ho Herot bel  k me jine tel k kle. Herot bu  bame bub  provins kile tle na k  nal  Jerusalem lifateme esokwaneme tafa tle.

⁸ Bu Jisame Herot bel  m tletlula. Herot bu Jisas wesibi k  togotomeb  gali waaholokwane tletle na bu aneho Jisame hwi loglome fene kwe bu hwi hana tlope. K me n geme bu Jisame hwi tlope na tako fleflesu k me tle. Bu metole latle, Jisas bub  naba lime klelegowa wesibi bl ge bl ge nalogotometleme.

⁹ K me n geme Herot bu Jisame feilawa wesibime k me t takune tlope. Kwe Jisas bub  iniwa gali hana tafu totometle.

¹⁰ Na lotu lome wege m glab  eso en ne na Gotob  galime okokwe moglomab  ho eso ho Herotme loliwa mutuju ta na bu Jisame blawa k  so m t tatlab  galime feilawa gali motlola.

¹¹ Na kwe Herotna bub  wame home boblo mogotomab  en nena Jisame sisile lamototla na kl   galina gali motlola. Na eso ho fene mohweya, bu k ha lale  ho

bume m t hwatla na bume Pailat bel  ita jine m tel kakla.

¹²  tani Herotna Pailatna g gl  lam tlekefo. K  ol na kwe yonanewa lam telo.

Pailat bu gali tle, "Jisasb  ato ti m ta nilina bu eletelo."

¹³ Na Pailat bu lotu lome wege m glab  eso en neme na Israelb  afen bob  eso en neme na onehome gali telokwakeme na bu bel  loko namokweijame na bu m ta loko m t kakija.

¹⁴ Na bume gali tlome, "Sobo eb  home bo bel  elesulo, na sobo megali lalona, 'Eb  ho bu sebob  life mago onehob  wame lowene tufiji latotomet me.' Na bo sobob  li m ta bume k  galime watakune slemu nolol . Kwe sobo aholokwane elo. Bo eb  hob , li f ye wesibiha, hwi hana nolotel . Bo melowene nanel , 'Sobo bume fene so etatolob  wesibi, bu mel  hana totle."

¹⁵ Na Herot bu mata, bub  li f ye wesibiha, hwi hana lolotle, na bu eb  ho sebel  ita k me jine lel bakle.' Aholokwane elo, eb  ho bu li f ye wesibiha hana totle na bu megali hana n gel me, 'Bume lalowa, mogo nal  t ke elolo.' Hanane mu.

¹⁶⁻¹⁷ K me n geme, bo bob  wame home boblo mogotomab  en neme afina gali nolom me, bume taba afona l laf  motlame na bo mana jine nel k kl me.*

¹⁸ Kwe oneho iniwa anisasana gali m tla, "Ju k  home mogo nal  t ke elole na ju Barabasm  kalabusu lo mago jine el bak t name."

¹⁹ Barabas,  tani, fli onehob  wame lowene tufiji t tat me, na bu gavman en neme tako wame lamotloma, Jerusalem lifate m ta. Na bu k  nal , ho lime mogo nal  t ke tlope. Na gavman en ne bume kalabusu lowa k me tuku m tla.

²⁰ Kwe Pailat metole latle, Jisame jine l gel k k leme. K me n geme ita gali tlome, Jisame jine nal gel k k leme.

²¹ Kwe bub  gali aholokwane hana motlola na anisasana gali m tla, "Bub  ato ti m ta nilina bu eletelo! Bub  ato ti m ta nilina bu eletelo!"

²² Na bume ita gali tlome, "Sobo k  gali f yeme gali elone? Bu f ye t bo wesibi totlene? Bo eb  hob , li f ye wesibiha, hwi hana nolotel  na bo megali hana n gel me, 'Bume lalowa, mogo nal  t ke elolo.' Hanane mu. K me n geme, bo bob  wame home boblo mogotomab  en neme afina gali nolom me, bume t klewa namogotlame na bo mana jine nel k kl me."

* **23:16-17** Fli lowene ho bu melowene lam tla, li gali mana l be k  gali m ta. K  gali mel  l g bel l le. Li li t ibutuna, bub  tako lotu ol na, eso ho Pailat bu jowa jowa kalabusu lo mago home bu bel me jine latl kef met me.

²³ Kwe bu Pailatme itaita anisasanamu gali motlola, “Bubë ato ti mëta nilina bu eletelo!” Na Pailat bubë wame gali yafe aholokwane tlokweñeme na bu kwasa metletëme na melowene tle, “Matëbe. Bu melë matotla.”

²⁴ Këme nêgeme bu bubë lowenewa esogo tletëtëme na gali tle, “Jisas gli malële.”

²⁵ Na Pailat, Barabasmë, kalabusu lo mago tuhu totle na jine telëkakëtëme, bu fene gali molola. Barabas, ëtani, fli onehobë wame lowene tufiji tëtätëme na bu gavman enëneme tako wame lamotloma. Na kë nalë bu ho lime mogo nalë tëke tole. Na gavman enëne bume kalabusu lowa këme tuku mëtla. Na oneho fene tole mëtla, bu Jisasmë bubë wame home boblo mogotomabë enënebë toba elë gwa tetokwakëtëme.

Bu Jisasmë ti mëta nilina bu mëtla

²⁶ Na wame home boblo mogotomabë enëne Jisasmë lifeku mago mëtlelula, na bu Sairini lifate mago Saimonme alëgeme esune mëtlëla. Saimon bu waluju mago Jerusalem lifatewa tuju fene kwe bume fa mototla na bu Jisasmë këme bu mëglabë ti, bubë feiji mëta gwa mototatla na gali motlola, “Se! Mana ehule na Jisasmë nagi elëkakleme.” Na bu ti fejina nagi esogo tlagule.

²⁷ Na lebutako oneho bume nagi esogo mëtlagula. Na lebutako one bu yena esogo mëtlagula.

²⁸ Kwe Jisas bume swaya tletëtëme na gali tloime, “Sobo, Jerusalem lifate mago one, sobo bome asa ye eletëna. Matëbe. Sobo some fwa ye elome na sobobë nëbaleme fwa ye eletemome.

²⁹ Tokwafe, li tëbo olë fata lëgleme. Kë tëbo olë fata lëglëna, kwe bu megali mëglame, ‘One nëbaleme yoneti mëglabë bu fleflesu mëglame.’

³⁰ Kë nalë, oneho megali mëglame, ‘Sebo metole nanëla, ebë fatini kwe seme tëtäfu matla na lamu matëtana, hokweinawa gigli nanëglame na wame ho seme tëbo jwa namëgëtaname.’

³¹ Bo li fëye wesibiha hana telë kwe bu bome manawa tëbo mëtana. Bu bome melë mëtanana kwe bu Jerusalem lifate mago enëneme, memelë tëbo lowene mëta kë tafa mëglabë, tako tëbomu mogotomame.”

³² Na wame home boblo mogotomabë enëne, bu tlemalë memelë tëbo lowenebë home mata mëtleluma. Bume, Jisasname mogo nalë tëtëke namëglame.

³³ Na bu li lifekuwa fwa mutula. Kë lifeku weniji melë, “Eso Elebo.” Na kë fatini lufu mëta wame home boblo mogotomabë enëne Jisasmë ti mëta bu mëtla na bu Jisasmë kë ti magowa lë mototla. Na bu kë tlemalë memelë tëbo lowenenabë home

bubë li mëta mata ola mëtla. Li tobamu toba elë tlibetle na li yemane toba elë tlibetle.

³⁴ Na Jisas ti magowa gali tëtëkeke, “Aya, ju ebë enënebë tëbo lowene, bome mogo nalë kë tëke moglonabë lowene, aholokwana ti eletëme. Bome melë kë mëgëtanabë wesibi, lowene sle jwa mëgëtlame nêgeme.” Na wame home boblo mogotomabë enëne bubë ato mogo ëho blalo melëna sa mëtëtaya. Bu satu salë mëtla na ho mana aniji motloma jowa jowa wesibi glo namëglabëme.

³⁵ Onoho bu mana hwiwa motlokweñëma, na kwe Israelbë afenëbobë eso enëne, Jisasmë mana sosonatlëtlië memototla na gali motlola, “Bu fli home taitame. Na bu ebë ho nêgebë kwe Goto bume kë aniji toglobë, onehome lëgaitame na nêno lëglebëme, kwe bubë ato lëgaitame fene.”

³⁶ Na wame home boblo mogotomabë enëne, bu mata, bume sosonatlëtlië memototla. Na bu loliwa mutuju tla na bume kaya tabo wain taba liji tu mëglëla namëglame fene.

³⁷ Na gali motlola, “Ju Israelbë afenëbobë esoho nêgebë kwe jubë ato mana aitale.”

³⁸ Na bu gali ti ka tabo mëta yahi mëtla na Jisasbë eso lufu elë fla mototatla. Bu kë mëta meyahi lamëtletla, “Israelbë afenëbobë tako eso ho.”

³⁹ Jisasname iniwa kë bu mëtëglabë tëbo lowenenabë ho li, Jisasmë tiniji galina megali tole, “Ju melowene lalene, Goto jume kë aniji toglobë hone, hee? Hanane mu. Kwe melëbë kwe jubë ato aitalëme na seme mata aitanome. Kwe hanane.”

⁴⁰ Kwe li tëbo lowene ho, libë gali aholokwane tole na bume wame gali metlole, “Tokwafe Goto jume kë tëbo lëgëtabë wesibime ju uli jwa fëyeme elene? Ju hwi ele, bu seme iniwa tëtëkle mëtana.

⁴¹ Kwe bu seme kë tëtëkle mëgëtanabë kë kwe lalowa, bu sebobë memelë tetëbo lowenebë niji tëtëkle mëtana. Kwe ebë ho kë nêgebë, bu li fëye wesibiha hana totle bume blawamu tëkle motla.”

⁴² Na bu Jisasmë gali tole, “Jisas, ju unina eso home tafa eglëna kwe ju bome aholokwana asa ti ele.”

⁴³ Na Jisas bume gali tole, “Bu jume nêgalime gali nolë, eli ju bona heven lifeme weife tafa nêgelome.”

Jisas gli tle

⁴⁴⁻⁴⁵ Kliji ku mëta tlibe na kliji ki tetëfatle na tlukufiniwa tëbe. Na këha tëgemowagulebëë na taboklë klijinna ita fetiha tëbe. Na kë tako ëho, bu tako lotu lo ino mëta këkesi tëgelulebë, lakawa tëmälita kufe lokwati.

⁴⁶ Na Jisas anisasanamu afëflei tle, “Aya, bo bobë amtëtomba jubë toba elë ekë gwa netëfaklë.” Bu megali wafi tlole na tuku tëkakë.

⁴⁷ Na wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho, bu këme hwi tle na Gotome fleflesu tletle na bibita totle na gali tle, “Nëgalimufe. Ebë ho bu lale ho fe. Bu li fëye wesibiha hana tëbo totle.”

⁴⁸ Na oneho kë hwime kë mitisiyabë, Jisas kë gli tëglebë yafe hwi motlola na bu tako maninibo memëtla na bubë lo elë ye motokouja.

⁴⁹ Na Jisasbë yabe enëne na Galili provins mago Jisasna kë mitisiyabë one, bu kakëha mëtelibukëya na iniwa wesibi hwi mëtelëkakëma.

Bu Jisas mogome aniji fuluju matëmatë mëta gwa mototla

⁵⁰⁻⁵¹ Arimatea lifeku mago ho bu kë mëta tëtabe. Bubë weniji Josep. Arimatea bu Judia provinsbë li lifeku. Bu lale homu. Bu, Goto iniwa onehobë eso home kë tafa lëgletëmebë olëbëme, hwi lëglekëfëbë. Bu onehobë gali aholokwane moglomabë letitabo ho li. Kwe bu onehobë gali aholokwane moglomabë letitabo ho flibë lowenebëme, Jisame mogo nalë kë tëkle mototlabë lowenebëme, helawa hana tletëme.

⁵² Na Josep eso ho Pailatme tuju tle na takune tlole, “Bo Jisas mogome ti mago lalowa tohwa nogotlëmene?” Na Pailat gali tlole, “Lalowa tohwa etle.”

⁵³ Na kwe Josep Jisas mogome ti mago tohwa tëtëtëbakle na bu lale tatiwa ëho heletabona lei totle na tehule na tiho aniji fuluju matëmatë mëta gwa tujuwetle. Kë aniji fuluju, ho tabana go mëtlelëya.

⁵⁴ Bu Fraide taboklë mu, Jisas mogome gwa totle, na bubë tafawa mëglabë olë nounou watletëme.

⁵⁵ Galili provins mago Jisasna kë mitisiyabë one bu Josepme esogo mëtlagula na bu kë aniji fuluju matëmatë hwi motlëya na bu mata Jisas mogome këme kë gwa tëgelujuwetlebë tala hwi motlola.

⁵⁶ Bu wahwi motlola na mana bubë lowa mutuja. Na lëkaluwa welë tu na fli lëkaluwa wesibi sle mototoma, Jisas mogome këna tefo namogotlame. Na tafawa mëglabë olë bu tafawa mëta, Moses bu ëtani fene gali tle.

24

Jisas bu matëmatë mago huju tle

¹ Sande, olobalëwa mu, one bu matëmatëwa mutuja. Na lëkaluwa welë tu na fli lëkaluwa wesibi mata mëtehouja.

² Bu matëmatëwa fwa mutula na mehwi mëta. Matëmatë ëfo kë tiji mëtlabë aniji waobobwelë mëtagujayafe.

³ Na bu kë aniji fuluju matëmatë elë mëtëkakluja. Kwe bu Jisas mogome hwi hana mëtelujelëla.

⁴ Na melowene mëta, “Jisas mogo hameta lëbene?” Bu lowene mëtlabëë, na tlemalë ho, bubë lime lamitlikakijowa. Bubë ëho kliji fene u mëtleëme.

⁵ Na kwe one bu tako ulimu memëtla na laibibuwa mëta. Kë ho bume gali motlomo, “Sobo tuja ato home, gigli enënebë tala mëta, fëyeme hohwi etatellone?”

⁶ Bu eme hana lëtabe. Bu wahuju lële. Bu some Galili provins mëta kë gali toglyëobë gali ita lowene egletelome. Kë gali melë,

⁷ ‘Bu bome, Gotobë life mago ho, Gotome lowene jwa mëgletlabë enëne me yo moglomame, bome ti mëta bu namëglame. Na bo matëmatë mëta tèle olë nebëme kwe aona olëbëna huju nëgelëme.’”

⁸ Bu tlemalë hobë gali aholokwane mëta na bu ëbame, Jisas kë gali tëglebë gali ita lowene mëtlela.

⁹ Na bu matëmatë mago mëtëkaklija na ita mutuja. Na bu kë hwi motlomabë wesibi gali, Jisasbë lowene esogo mëgletlëlabë we ita jowa home, na fli onehome, tē mututatëma.

¹⁰ Makkala life mago Maria, na Joana na li Maria, Jems bota, na buna kë tafa mëtlabë fli one, bu kë galime, bubë gali tème kë jine tëglëmebë home yafe gali motloma.

¹¹ Kwe bubë gali tème kë jine tëglëmebë ho bu melowene mëta, “Bu sogëname gali molonafe.” Na bubë gali aholokwane hana motloma.

¹² Kwe Pita hujuwu tëglebë na matëmatëwa fëka tokou. Na bu blou tle na hwi telukwake na bume këna kë lei mototlabë ëhowa hwi tlotle. Na kwe bu ita lowa tugujuna lowene fafa tëtäguale.

Tlemalë ho bu Jisame, Emeus libëbë alëge mëta, hwi motlola

¹³ Kë olë nawa, tlemalë ho, Jisame kë esogo mëtlelëlobë, Emeus lifeku elë mëtëyeu. Emeus lifeku bu Jerusalem lifate kakëha lëbe.

¹⁴ Tlemalë bu mëtëyeubëë na bu iniwa kë fata mëtëglebë wesibime gëgali motokoujo.

¹⁵ Bu gëgali motokoujobëë na mana Jisas lafatawa tletëme na buna iniwa mutuja.

¹⁶ Kë tlemalë bume hwi motlolo kwe bume mëtëselëlo sle hana mëtelo. Goto bubë mëtëselëlo sle lowenebë obwelë latëtätëme na mëtëselëlo sle jwa këme motlolo.

¹⁷ Na Jisas kë tlemalë home takune tlome, “Sobo kë egisijobë, fëye wesibime

gëgali ekweijone?” Bu megali watle, na tlemalè mana mitlibo na wabelè mètelo.

¹⁸ Na bu mago ho li, bubè weniji Kliopas, gali tole, “Lebutako li life li life mago oneho, Jerusalem lifatewa esokwafè nime fwa mitisiya. Kwe ju Jerusalem lifatewa tokwafè ekè esine. Na juwa kè lifate mēta kè fata mētēglebè wesibi lowene jwa kēme eletēmene?”

¹⁹ Na Jisas bume takune tlome, “Fēye wesibi Jerusalem lifate mēta fata mētlene?”

Na tlemalè metafu mētētato, “Sebo, Nasaret lifate mago Jisasme kè fata tēgletlebè wesibime gëgali nokweijō. Bu Gotobè lowene mago gali tē totokweflebè homu na bu Gotobè afutukuna klelegowa wesibi blēge blēge totokwefēmē. Bu kalēlego gali tē totokwefle ho. Gotona, iniwa oneho mata, melowene lamētletla, ‘Bu lalē homu.’

²⁰ Kwe sebobè lotu lome wege mēglabè eso enēne na sebobè fli eso enēne, bume gavmanme yo motloma, na bu gali fa mētētatla, bume mogo nalē tēke namoglolame na bume ti mēta bu mētla.

²¹ Sebo ēbame melowene latletla, ‘Jisas kē nēgebè kwe Goto kē aniji toglolebè ho, seme Israēlbè afenēbobè wame hobè mago nēno nalēgleme.’

Na li gali mata lalēbe. Bu mogo nalē kè tēkle mototlabè, aona olē wamujutle.

²²⁻²³ Na ēje olobalēwamu semago one fli matēmātēwa muja na bu Jisas mogome, hana hwi molola. Na bu misiya na seme megali lamolona, ‘Sebo, enselme fwa hwi noloma na bu megali lamla, ‘Jisas tuja ato mana lētabe.’” One seme kè galime gali molona na sebo klelego menēletēma.

²⁴ Na semago ho fli, bu mata matēmātēwa muja, na one fene gali mla, bu mata Jisas mogome hwi hana mujuwelēla.”

²⁵ Na kwe Jisas tlemalēme gali tlome, “Sobo yaya fēyeme eletelone na Gotobè lowene mago gali tē mototlabè hobè iniwa gali lowene sleme tole jwa fēyeme eletelone?”

²⁶ Gotobè lowene mago gali tē mototlabè ho, bu ētani Gotobè bogo mēta meyahi lamētla, ‘Goto kē aniji toglolebè ho, onehome nēno lēglebè ho, bu elili afina fa lotleme na mana Goto bume iniwa afutuku lēlelēmē na bu Gotona onehobè eso home weife tafa meletemome.’ Sobo kē gali lowene sle jwa fēyeme eletelone?”

²⁷ Na iniwa wesibi bume, Gotobè bogo mēta kē yahi mētletlabè, bu kē wayo galime okokwe tlome. Bu ētanifu ho, Mosesbè gali wayome afina okokwe tlome na Gotobè

lowene mago gali tē mototlabè hobè gali wayome mata okokwe tlome.

²⁸ Bu mutujabēē, na tlemalè kēme ni mēgebobè lifeku loliwa fwa mutula. Kwe Jisas, luguju lugujuwa nalēgleme fene.

²⁹ Na kwe tlemalè bume lēkle mototlo, na gali motlolo, “Eguju egujuwa asa ele. Kliji walētetigo na ki lēgebeme ekēne. Ju sebona eme ni nebēya.” Kēme nēgēme bume lowa mētletelulo. Na buna lowa mētēkakuja. Na tafa mētletulo.

³⁰ Na buna hi mēglabè masei mēta tafa mētla. Na bu bletè nage fa totle na Gotome yaha gali tole, “Ebè bletè nage yaha fēyeme enēnane.” Na bletè nage fufu totle na kē tlemalēmē tlēmē.

³¹ Bu melè tēglēna, na bubè lowene titika tētātēmē na mana bume mētēsēlēlo sle mētelo. Na bubè naba li mago laēhowa tēkakētēmē.

³² Na buwa gëgali mētelo, “Sebo buna ēje alēgēme gëgali nokweijana, na bu Gotobè bogo mago wayo gali seme tē lētatenona kwe sebobè lowene klelego mēmeleteno na sebo tako flēflesu menelo.”

³³ Bu megali mētelo na fowa motokokobè na ita Jerusalem lifatewa lafēkawa mētēkoujo. Na bu Jisasbè we ita jowa lowene esogo mēglēlētlabè ho na buna kē loko mētletēyabè onehome hwi mutujuwelēmo.

³⁴ Na kē enēne bu tlemalēmē gali motloma, “Nēgalimufe. Jisas matēmātē mago, wahuju lēlefe na Pita wahwi lololefe.”

³⁵ Na tlemalè bume alēgēme kē fata lēgletēmēbè wesibime gëgali mētletlēmō. Na bu gali mētelo, “Bu bletè nage fufu lētatenona sebo bume mana nēsēlēlo sle nelo.”

Jisas bubè lowene esogo mēglēlētlabè home olafa tletēmē

³⁶ Kē tlemalè ho mana gëgali mētelo na mana Jisas bume ku mēta lafatawa tletēmē. Na bu megali tlome, “Sobobè lowene lēgēbetēyo sle malēletēyo.*”

³⁷ Kwe bu mēweniji lamētla, “Alibahofe,” na bu kēme tako uli memētla.

³⁸ Na Jisas bume gali tlome, “Sobo klelego fēyeme elone? Sobo tutunena fēyeme tafa elone?”

³⁹ Sobo bobè toba yayahuju na juba yayahuju hwi elokwakimetēna. Ebè bo tekwe nēge. Sobo bobè ato li etokwakilo lowene naegelome bo afabona, elēbana nētābē. Sobo lowene lalo, alibaho na afabo jwa na elebo jwa mētābēya bu kwe flēluwa.”

* **24:36** Fli lowene ho bu melowene lamētla, “Kē gali, bu tēle sēgetoba kume kē mēgēbebē, Luk bu nane yahi tle, kwe ho li bubè nagi yahi tle.” † **24:40** Fli lowene ho bu melowene lamētla, “Kē gali, bu tēle sēgetoba kume kē mēgēbebē, Luk nane yahi tle, kwe ho li bubè nagi yahi tle.”

⁴⁰ Bu megali tle na bubë toba yayahuju na juba yayahuju bume lebotane totometême.[†]

⁴¹ Na bu klelego memëtletla na tako fleflesu memëtla kwe bu lowene sle hana mëtla na melowene mëtla, “Ebë Jisas nawa, alibaho nawa.” Na Jisas takune tlome, “Sobo hi wesibi fli mana mëbetëyone?”

⁴² Na bume muniji mo lëne fa mëtëtatla na mëtëlëla.

⁴³ Na bu hilika totome na bubë naba li mëta hi tletême.

⁴⁴ Na bume gali tlome, “Ëtani bo sobona mana tafa tégłana bo some megali latlëyo, ‘Iniwa wesibi, ëtani Moses na Gotobë lowene mago gali të mototlabë ho, bome kë yahi mëtletë nabë na Buk Song mëta kë yahi mëtletë nabë bu kë iniwa wesibi fata mëgłememu.’”

⁴⁵ Na bubë lowene ha totometême, Gotobë bogobë wayo gali iniwa lowene sle namëgletlame.

⁴⁶ Na bume gali tlome, “Gotobë bogo megali lalamë, ‘Goto kë aniji tlolebë ho, onehome nëno nalëglebë ho, bu elili fa lotleme na gli lëleme na bu matëmatë mëta tële olë lëbeme na aona olëbëna kwe huju lëgleme.

⁴⁷ Na bu bubë wenijina iniwa life mago onehome gali të mëgëtagutëmame, bubë tēbo lowene aholokwana ti namëglame na Gotobë lal lowenewa esogo namëgłelëtlame. Bu melë mëglana, kwe Goto bubë tēbo lowene iniwa aholokwana ti nalëgletëmeme. Bu kë gali Jerusalem lifate mëta afina të mëgëtatëmame.’

⁴⁸ Iniwa wesibi sobo kë hwi toglomobë iniwa lifate mëta satë etagutemo.

⁴⁹ Sobo aholokwane elo. Ëtani aya Goto bu megali sle tle, bubë Amtëtomba some lëglëyome na bo bume sobelëme jine nëgelëbakëtëyome. Kwe sobo ebë lifate mëta fwa mana hwi elome na Gotobë Amtëtomba somëta mana letujutëyome na bubë afutuku fa etatelome.”

Goto Jisame tilekole

⁵⁰ Na kwe Jisas bume Betani lifate li elë tlelume. Na bubë toba elili tetokwakëme na Gotome takune tlole, kë onehome lëgaitame nalëgleme na ululu sle lotomeme.

⁵¹ Bu Gotome mana gëgali tëglagulebëë, na Goto bume mana heven lifewa alabujuwa tilekole.

⁵² Na bu sëkefo miti tafa mëtla na Jisame mana lotu mëtletla.[‡] Na bu Jerusalem lifatewa tako fleflesuna mutuja.

⁵³ Na bu itaita tako lotu lowa mutujukefëya na Gotome fleflesu mëtkekefëtla na bibita mototokwefla.

[†] 24:52 Fli lowene ho bu melowene lamëtla, “Kë gali, bu tële sëgetoba kume kë mëgëbebë, Luk nane yahi tle, kwe ho li bubë nagi yahi tle.”

Aposel

Jisasbë ëfalëbo mago gali kë mëghilabë hobë wege melë tëgebetëme latle

Jisas gali sle tlome, Gotobë Amtëtomba jine nalëglëtëmeme

¹⁻³ O yabe Tiofilus. Jisas ebë life mëta tafa téglena bu onehome feilawa wesibi totometëme na okokwe tlome. Na Goto bume heven lifewa mana no tlële. Na iniwa wesibi, Jisas onehome kë totometëmebë na kë okokwe toglomebë bo ëbame wayahi tletë.

Jisas elili fa totle na gli tle na matëmatë mago huju tle. Na ebë life mëta niliafewe olë tètabe. Na kë niliafewe olëna, bu kë aniji toglomebë Aposel home itaita tuhu tlelëkefëme na bume feilawa wesibi lebotane totometëme. Bume melowene namëgletlame, “Bu tuja ato lëtabefe.” Goto bubë onehome, eso home, kë tafa lëglëtëmebë galime okokwe tlome. Gotobë Amtëtomba, Jisasme lale lowene tlële. Na bubë Aposel home, loko tëtamë na iniwa wege bu melë namogotomabëme okokwe tlome. Na Goto bume heven lifewa mana no tlële.

⁴ Bubë Aposelna mana mëtëtäbëyana, Jisas bume anisasana megali tlome, “Sobo Jerusalem lifate mago hokweinawa asa eyeu. Sobo Aya kë gali sle toglëyobë Amtëtomba fame sahwi eletelo. Ëbame bo kë wesibime kë gali toglëyobë.

⁵ Ètani, Jon onehome tu mëta baptais totome, kwe tokwafe, tokwëfo olëna kwe aya Goto bubë Amtëtombana some baptais logotome.”

⁶ Na li olëna, Aposel ho bu Jisasna loko mëtlelëya na bu këme takune motlola, “O tako ho, ju ebë olëna, sebobë, Israelbë afenëbonibë eso home tafa egletënamene, ètani sebobë semle Devit eso home fene tafa tletëna? Na ju sebobë wame home, Rom life mago home, hehë naegletëme.”

⁷ Na Jisas bume gali metafu tëtätëme, “Bobë aya buwa olë wafi aniji tlole, wesibi melë nalogotomebëme. Ebë olë lowene egletelobëme sobobë wesibi nane.

⁸ Kwe tokwafe, Gotobë Amtëtomba ligisi tëyome, na somëta lëtabeme na bu some afutuku nalëglëyome. Na sobo kë afutukuna, bobë gali të naegëtagutëmome. Sobo Jerusalem lifate mëta, na Judia provinsbë li life li life mëta, na Samaria

provins mëta, na iniwa lifate mëta tē etagutëmome.”

Jisas heven lifewa tokwale

⁹ Jisas kë gali watë tëtätëme. Bume mana hwi motlolabëe. Na Goto bubë naba lime tilekole. Na oloba lamo totle na bume hwi hana motlola.

¹⁰ Bu mana hwi motokwakekefëya na tlemalë ho lamitlikakijowa. Bubë ëho tatiwamu.

¹¹ Na kë tlemalë gali motlomo, “Galili provins mago oneho, sobo mana fëyeme elibekefone na matafa elë fëyeme hwi ekwakekefone? Kë Jisasme kwe, Goto heven lifewa wafi lilekole. Kwe tokwafe ita bu lëgetujuleme, ëje sobo matafa elë lokwalebëme fene hwi eluluglo.”

Bu ho lime aniji motlola, Judas fene wege tle, bu këha wege fa nalogotleme

¹² Na Aposel ho kë fatini kile mëtla na Jerusalem lifatewa mëtëmatula. Kë fatinibë weniji ebë “Oliv tiwa fatini.” Bu kakë nane elijamë, loli mëta mu.

¹³ Bu lifekuwa fwa mototola na ëbame kë mëta tafa mëtlekefëyabë lowa ita mutuja. Na matawa kë ke togolebë lo ke elë motokwala. Bu kë lo mëta kë tafa mëtlekefëya enënebë weniji melë, Pita, Jon, Jems, Andru, Filip, Tomas, Bartolomyu, Matyu, Alfiusbë nëba Jems, Saimon Saimon bu Selot ho*, na li Jemsbë bowene Judas.

¹⁴ Kë enëne bu iniwa loko mëtlelëkefëya, na Gotome itaita gëgali mëtlelëkefla. Jisas bota Maria, na fli one, na Jisas bolijamoni mata mitsiya, buna iniwa Gotome gëgali namëglëkeflame.

¹⁵ Tokwafe, li olëna, bu loko mëtlelëya, Gotome gëgali namëglëlëflame. Jisasme lowene sle mëtlelabë oneho këniji loko mëtlelëya 120. Na Pita ku mëta tlibetëme na gali tlome,

¹⁶ “O bobë afanino na oneglëni, bo some Judasbë galime gali nolëyo. Ètani Gotobë Amtëtomba, eso ho Devitbë lowene huju tëtätle na gali tle. Na kë galibë Gotobë bogo mëta lëbetle. Kë galibë, Jisasme wamehome kë yo toglomebë home, Judasme, gali nene. Na ebë olëna kë wesibi wafi fata tle, Devit fene gali tle.

¹⁷ Sebo walowene nëla, ëbame Jisas, seme, Judasname iniwa aniji tlon, bubë wege fa nanëtatlame.”

¹⁸ Judas, Jisasme wame home kë yo toglomebë balitina, life afloko këna fa totle. Na bu kë life mëta titigo na imo labulewa tlatle na bu aliji tei tabo tēbe.

¹⁹ Jerusalem lifate mago oneho kë gali aholokwane mëtla, na bubë galina kë lifeku

* 1:13 Selot enëne bu metole lamlä, Rom provins mago ho bu seme eso home asa tafa malëletëna.

mefë mototla, “Akeldama.” “Akeldama” weniji ebë kè gali fenene, “Kola life.”

²⁰ Pita megali tle, “Devit, Buk Song mëta, Judasme gali meyahi latletle, ‘Kè hobë lo mëta ho li hana tafa lëgleme. Kè lo bwa malilibe.’ Na Devit li gali Buk Song mëta meyahi latle, ‘Ho li bubë wege afloko safa lëtatle.’

²¹⁻²² Këme nëgeme, sebo ho lime aniji noglolame, Judasbë afloko mëta wege fa nalogotleme. Na bu sebona Tako Ho Jisas matëmatë mago kè huju tëglebë gali weife të nanogotlame. Sebo ebëha home tole nëletla, Jon Jisame kè baptais totlebë hwi toglolebë. Na bu sebona Jisame mana kè esogo tëglagilabë bubë gli belë fe tëkaki. Na bu iniwa wesibi Jisas melë kè tëtagilebë bu wahwi tlagime. Na bu Jisame hwi tole, Goto kè no tëglëlebe heven lifewa. Sebo këha home tole nëletla.”

²³ Pita megali tle na bu tlemalë home aniji motloma. Li howe Josep, bume mefë lamototla, Barsabas. Na bubë li weniji, Jastus. Na li howe, Matias.

²⁴ Na bu Gotome megali motlola, “Tako Ho, ju iniwa onehobë lowene wahwi elagumetëna. Këme nëgeme sebo jume këme takune nëlëyo. Ju seme lebotane naegëtatëname. Kè tlemalë mago, ju fëye home aniji tlole,

²⁵ Aposel hobë wege fa nalogotleme. Judas kè wege wakile tle, na bu wagli tle, na Goto kè le tëglëtëmbë tëbo lifewa tuj.”

²⁶ Na bu wenijina gogle sike mëta na Matiasbë weniji fata tletle. Na bume aniji motlola, we ita jowa Aposel kè nëgebëna tafa namëglame.

2

Gotobë Amtëtomba letujule

¹ Bubë tako lotu olë fotokoke tëme. Kè lotu olëbë weniji Pentikos. Bu kè olë, nuju mago kè fafa mototokweflabë wesibime, Gotome fleflesu mëtletla. Na Jisame lowene sle mëtletlabë oneho iniwa jowa lo mëta fwa loko mëtletlëya.

² Na mana, labasagli flelu lego fenene, heven lifate mago latigisitëmewa. Na kè tako lego bu kè mëta loko mëtletlëyabë lo iniwa lakewa tlotëme.

³ Na bu anusesi ahojuha wesibi hwi motloma. Na kè anusesi ahojuha wesibi, iniwa mëta tlëwagutëme. Na bubë eso mëta ahoju naflëboha metlëwagutëme?

⁴ Na Gotobë Amtëtomba kè iniwa enëneme tisi tëme. Na bu mëta tëtabetëna. Na bume afutuku tlëme. Na kè afutukuna lili anigawa gëgalina, gëgali mëta.

⁵ Kè olëna, Israelbë afenëboni feilawa, Jerusalem lifate mëta mëtëtabëya. Bu Gotome kè lotu melekefëtlabë oneho. Kè

oneho li life li life mago mitisiya. Na bubë galina bwa bwa gëgali mëta.

⁶ Oneho kè legobë lego aholokwane mëta, hwime loko motokweija. Bu Jisame kè lowene sle mëgletlabë enënebë gali aholokwane motloma na klelego memëtletëmamu. Bubë lili galina gëgali mëtletëmame nëgeme.

⁷ Bu klelego memëtletëma na gali mëta, “Ebë oneho bu sebobë lili galina kè gëgali mëglabë, bu Galili provins mago tekwe nëge.

⁸ Sebo lowene hana nëletëmafe, bu sebobë lili galina habëna gëgali mëglamene?

⁹ Sebo kè nëgebë, li life li life mago oneho loko nëlëyë. Sebo fliye Partia na Midia na Elam lifate mago enëne. Na sebo fliye Mesopotemia na Judia na Kapadosia na Pontus na Asia provins mago enëne.

¹⁰ Na sebo fliye Frigia na Pamflia provins mago enëne. Na sebo fliye Isip life mago enëne, na Libia provins li mago lifate Sairini mago enëne, na sebo fliye Rom life mago enëne,

¹¹ na fliye Israelbë afenëbonimu na fliye bu Israelbë afenëboni nane kwe bu Israelbë afenëbonibë lotu tokwafe esogo mëtletlëla. Na sebo fliye Krit life mago na Arebia provins mago enëne. Sebo iniwa, li li galina nëtabëyabë enëne, kwe kè oneho, Gotobë tako afutukuna wesibi melë kè logotlebë, sebobë lili galina ekë të motla.”

¹² Na bu iniwa klelego memëtla na tutune mëta. Na blalo gëgali mëtletlogwaya, “Ebë wesibi, ëje mefata kè lëglebë ebë fëye wesibine, sebo lowene hana nëletlafa?”

¹³ Kwe fliye sostonatletlë memototoma na bume tiniji gëgalina gali motloma, “Tiho wain taba liji tu feilawa hi mëglame nëgeme, bu këme yaya mla.”

Pita gali të totle

¹⁴ Pita na fli we ita jowa Aposelna mitlija. Na bu onehome anisasana gali tlome, “Bobë ilawa mago enëne na sobo fli enëne, Jerusalem lifateme kè tafa egelobë, sobo aholo ho etatëna. Bo some kè wesibi wayobëme gali nëglëyome, sobo lowene naegletelome.

¹⁵ Sobo seme melowene laletëname, ‘Wain taba liji tu hi mëglame nëgeme këme yaya mla?’ Weyewa. Hanane mu. Sobo hwi elo, ebë olobalë kljina, na ho bu olobalë kljina wain taba liji tu hana hi mëlekefëya.

¹⁶ Ebë wesibi ëje kè fata lëglebë, Gotobë lowene mago gali të totokweflëbë ho, Joel, étani wagali tletle. Bu megali latle,

¹⁷ Goto megali latle, “Yawe olë nounou lëglëna, bobë Amtëtomba iniwa enëneme nëglëwagumëme. Sobobë nëbale bobë lowene mago gali të mogotlame. Sobobë

falake na filemi ho, bu Gotobë toba mago nimitelë hwi mëglame.

¹⁸ Kë olëna, bobë Amtëtomba, bobë wege onehome nëglëmëme. Na bu bobë lowene mago gali të mogotlame.

¹⁹ Bo klelegowa wesibi matafa mëta fata nogotomëme na life mëta, mata, fata nogotomëme, bobë afutuku naolafa nogotlëme. Na bu wino, ahoju, tako ahëyana hwi moglomame.

²⁰ Na kliji ki letofatleme na klabëwa lëbeme, na yeme u mata obwelë tlamëme na winowa fata tlamëme. Kë wesibi yawe lëkakeme na mana Goto bubë tako afutuku olafa lotleme.

²¹ Na kë nalë, iniwa oneho, Goto bume lëgaitameme, kë takune mogolabë, kwe Goto bume lëgaitameme na nëno lëleme. Na bu tafa sle mlame.” Ebë gali kë nëgebë, Gotobë lowene mago gali të totokweflebë ho bu gali tle.”

²² Na Pita ita gali tle, “Sobo Israelbë afenëboni, sobo aholo bo etatëna. Bo some Nasaret life mago Jisame gali nolëyo. Goto bu kë home aniji tlole. Na tako afutuku tlële. Na bu kë afutukuna, memelë tako afutukuna wesibi na memelë klelegowa wesibi blëge blëge totome, sobobë naba li mëta. Goto melë kë tëglebë, sobo melowene naegelome, ‘Goto ebë home jine tlëlefe.’

²³ Goto bu ëtani walowene sle tle. Na bu ebë home some watlëyo, sobo wame home yo naeglomome, bume ti mëta, mogo nalë bu namëglame.

²⁴ Kwe Goto bume matëmatë mago wahuju totle. Bu kë gli tëglebë elili mago wafi no tlële. Gli bume hana fa logotleme.

²⁵ Ètani eso ho Devit bu kë home wagali tletle,
 ‘Bo Tako Home wahwi nololë,
 bobë lime unaunalëmeme lëtabe.
 Bobë lime lëtabeme nëgeme
 bo li wesibimeha uli jwa këme nëletelë.

²⁶ Këme nëgeme bobë lowene lalowa këme lëbetenë,
 fleflesu na këme gëgali nelë.
 Lale wesibi, Goto bome melë kë
 lotometenëbë,
 bo kë hwi nëletemë.

²⁷ Ju bome lebo enënëbë life mëta kile hana egëtanëme.
 Jubë lowenewa esogo sle lëglëlëlebë
 lale wege home,
 matëmatë mëta kibo lëglëbëme, hwiwa
 hana egloleme.

²⁸ Ju bome lale tafa lowenebë walebotane tëtatenë,
 na ju bona unaunalëme tafa nëgelome
 na ju bome tako fleflesu enënëmu.’
 Ebë gali Devit bu të totle.”

²⁹ Na Pita megali tle, “Bobë afanino na oneglënino, bo sebobë ëtanifu eso ho Devitme gali sle nëglëyome. Bu wagli tle na bume matëmatë mëta gwa mototla na bubë matëmatë semëta mana mëbe.

³⁰ Kwe Devit bu Gotobë lowene mago gali të totokweflebë ho. Na Goto bume anisasana megali sle latlole, ‘Nëgalimu, ju eso home fene tafa ele, tokwafe, jubë weife mago hobë nëba bu metafa lëgleme.’

³¹ Devit bu Goto tokwafe logotomebë wesibime lowenemu sle latlëme. Na bu, Goto kë aniji toglolebë home, onehome nëno lëglebë home, melowene sle tletle, ‘Bu matëmatë mago huju lëgleme.’ Këme nëgeme bu megali tle, ‘Goto bume gigli enënëbë life mëta hana hwiwa logloleme na bubë ato matëmatë mëta kibo hana lëgleleme.’

³² Na kwe kë ho bu ebë Jisas. Na Goto bume matëmatë mago wafi huju totle. Na sebo bume hwi tlole na sebo kë wesibime këme gëgali nëletla.

³³ Goto bume fleflesu tletle na mana no tlële, Gotobë tobamu toba elë tafa nalëgleme, eso home weife tafa namëgelome. Na bolijaya Amtëtomba bume tlële, bu ëtani fene gali tle. Na Jisas ëje seme kë Amtëtomba ekë lënëna. Këme nëgeme ëje kë wesibi sobo kë hwi eglolobë na kë aholokwane egelobë, ebë kë wesibi Jisas seme kë lënëna.

³⁴ Kë galibëme, Devit bu bume nane gali tle. Weye, li home gali tletle. Sobo walowene elo. Devit bu heven lifewa hana tokwale Jisas fene tokwale. Hanane. Kwe Devit bu megaliwa latle,

‘Tako Ho bobë Tako Home megali latlole,
 ‘Ju bobë tobamu toba elë tafa eleme,
 na eso home weife tafa nëletemome.

³⁵ Sebo onehome mana tafa
 nëlekefëtemobëë
 na jume kë wame mëglëyobë onehome,
 bo mana boblo nogotomëme
 na bu jubë gali boblo jwa
 mëgëtatëyome.”

³⁶ Na kwe, sobo Israelbë afenëboni, sobo melowene sle egelome, ‘Ebë ho Jisas kë nëgebë, sobo time kë bu tëgelobë, Goto bume Tako Ho lëgëtabëme wafi aniji tlole. Bubë enëneme nëno nalëglebëme wafi aniji tlole.”

Lebutako onehome baptais mototoma

³⁷ Oneho Pitabë gali yafe aholokwane mëtletla na bubë gali bubë lowene sisilemu metëtatëme. Na bu Pitaname Aposel fliname këme takune motloma, “O afanino, eli sebo habelë nëglamene?”

³⁸ Na këme Pita gali tlome, “Sobo jowa jowa kë nëgebë, tēbo lowenebë aholokwane ti elome na Gotome fwa lowene sle etelome na sobo Jisas Klaisbë wenijina

baptais elome. Sobo melë egelona, kwe Goto bu sobobë tēbo lowenebë aholokwana ti lēgletēyome na bubë Amtētomba lēlēyome.

³⁹ Ētani Goto wafi gali sle tle, bubë Amtētomba some lēglēyobēme na sobobë afenēboni mata na kakë kē tafa mētlabë onehome mata lēglēmēme. Sebobë Tako Ho, Goto, iniwa onehome, bu belë migisiyabēme, kē we loglomebë, bubë Amtētomba lēglēmeme.”

⁴⁰ Na Pita bu fli feilawa gali tē tētātēme na kēme bume anisasana gali tlome, “Sobo tetēbo wesibime ululu sle sa elo na Goto some lēgaito nalēgleme satakone elokweflo, sobona, tēbo lowene kē esogo mēglelēlabë enēnena, iniwa tēbo eglitolime.”

⁴¹ Na feilawa oneho Pitabë gali lowene sle mētletla na Aposel ho bume mana baptais mototoma. Na kē olēna, Aposel ho, 3,000 onehome baptais mototoma. Na buna, Jisame ētani kē lowene sle mētletlabë onehona, iniwa sago mēta.

Jisame lowene sle mētletlabë oneho bu jowa lowenenawa mētētābēya

⁴² Iniwa olē, Jisame tokwafe lowene sle mētletlabë oneho, Aposel ho kē tē mototokweflabë gali aholokwane mētlekefēya na kē galiwa esogo sle mētletlā. Na bu Jisame lowene sle mētletlabë oneho flina loko mētlekefēya. Na bu blalo yonane lowenena hi mētlekefēya na Jisas bu gli tēglebë olēna kē hi tēglelēmēbë hi wesibi mata hi mētlekefēya. Na Gotome gēgali mētletlēkefla.

⁴³ Na Aposel ho bu Gotobë afutukuna, klelegowa wesibi blēge blēge mototokefēma. Na iniwa oneho hwi motloma na klelego memētletēma na tako tutune memēta.

⁴⁴ Na iniwa oneho, Jisame kē lowene mētletlabë, bu jowa lowene nawa tafa mētlamu. Na bu melowene lamēta, “Jowa jowa enēnebë wesibi kē nēgebēye, ebë sebo Jisame kē lowene sle nēgletlabë iniwa enēnebë wesibi.”

⁴⁵ Na li li olēna bubë flēke na fli wesibina balitina hihijika mēta. Na bu kē balitina hi wesibi jwa enēneme mētaaitama.

⁴⁶ Na iniwa olē bu Gotobë tako lotu lo mēta loko mētletlēkefēya. Na bu li lo li lo mēta mana loko motokoukefēya. Na hi wesibi mana hi mētlekefēya. Bu yonane lowenena tafa mēta na fleflesu lowenena hi motokoukefēya.

⁴⁷ Na iniwa olē bu Gotome fleflesu lamētlekefētla na bibita mototokwefla. Na iniwa oneho bume fleflesu lamētlekefētēma. Olē li olē li, Tako Ho bume lowene jwa mēgletlabë onehobë lowene sle tētākefētēme. Na bume lowene sle mētletla.

Jisas bu melë tle na bume lowene sle mētletlabë oneho feilawamu fata mētletla.

3

Kiju mogotabo ho sle tle

¹ Li olēna, Pitana, Jonna, taboklë klijjina oneho Gotome gēgali mētlagulabë olēna, Gotobë tako lotu lowa mētēyeu.

² Na tlemalë, fli enēneme hwi motlomo, kiju mogotabo home mētlesula. Bu botabë imo mago kiju mogotabo fata tle. Iniwa olē bu kē belë mētlesukefla na Gotobë tako lotu lobë lēglesu ino ēfo li mēta gwa mototokwefla. Bu kē inobë weniji mefë lamototla, “Lale Ino.” Na kē kiju mogotabo ho, tako lotu lowa kē mitisikefēyabë onehome, balitime, gēgēba tlakwefēme.

³ Na kē ho tlemalēme hwi tlome, Gotobë tako lotu lowa mēkaklujo namēgelome kofene, na bu balitime mana gēba tlome.

⁴ Pitana Jonna bume anisasana hwi motlolo na Pita gali tole, “Ju seme hwi elēfakēna.”

⁵ Na kē ho bume anisasana wēya tlelēmē na melowene latle, “Baliti mēglēnomefe.”

⁶ Kwe Pita gali tole, “Masiwafe, bo baliti hananefe. Kwe bo jume kē nēglēbë wesibi nane. Bo Nasaret life mago Jisas Klaisbë afutukuna jume gali nolē, ju huju elēme na asē elēme.”

⁷ Na Pita tobamu tobame fa totle na hujume taitale. Na bubë kiju laslewa metletle.

⁸ Na bu hokweinawa huju totokwakle na asē tēbelēfa. Na buna, tlemalë hona, iniwa Gotobë tako lotu lowa mētēkakluja. Na bu asē tēbelēfa. Na okokli okokli tēbelēfa. Na Gotome mana bibita tētagule.

⁹ Na iniwa oneho lotu lo mēta kē tafa mētlabë, bume mehwi motlola, bu asē tēbelēfa na Gotome bibita tētagule.

¹⁰ Na bume lowene sle mētletla na melowene lamēta, “Ebë ho kē nēgebë kwe bu Gotobë tako lotu lo lēglesu mago ino ēfo li mēta kē tafa lēglekēfēbë ho, balitime kē gēgēba lēglekēfēbë ho.” Bume hwi motlola, kiju lalowa mēbetle na klelego memēta.

Pita bu tako lotu lome gali tē tole

¹¹ Iniwa oneho kē home kē fata tēgletlebë wesibi gali aholokwane mēta na klelego memotokouja. Na bu fēka motokweija, kē home hwi namoglolame. Na bume mehwi motlola, Pitaname Jonname tobame fafa tle. Na bu lotu lo sebatu mēta mana mitlija. Bu kē sebatibë weniji mefë lamotla, “Solomonbë sebatu.”

¹² Pita onehome hwi tlome na gali tlome, “Sobo Israelbë afenēboni, sobo ebë wesibi kē fata lēglēbēme fēyeme klelego ekoujone? Na sobo seme anisasana fēyeme wēya elēlēnane? Sobo melowene lalone, ‘Sebo

Gotobë naba lime asë sle nanelo na kë home mana sle notlo? Weye. Hanane mu. Sebo kë home sebo bënë afutukuna hana sle notlo. Weye. Hanane mu.

¹³ Sebo bënë semleninobë Goto, Abraham, Aisak, Jekopnabë Goto seme meolafa latëtatëna, bubë wege ho, Jisas, bu tako afutukuna ho, na bu Jisame tako fleflesumu latletle. Kwe sobo bume wame ho betelë tlelulo, mogo nalë tëkle namogotlame. Eso ho Pailat bume jine lëgelëkakleme tole latle fene, kwe sobo bume jine lëgelëkaklebëme tole hana tletelo na bume hehë tletelo.

¹⁴ Jisas bu Gotobë iniwa gali esogo sle tëgletletbë ho, na bu lalemu na li fëye wesibiha hana totle. Kwe sobo bume tole hana tletelo na hehë tletelo. Na sobo eso ho Pailatme gali tlo, ho mogo nalë kë tëke toglolëbë home kalabusu lo mago jine nalëglëleme, Jisame asa jine elëtëna.

¹⁵ Jisas bu seme lale tafame sle lëgëšana ho. Kwe sobobë galime fwa nëgeme bume mogo nalë këme tëkle mototla. Kwe Goto bume matëmatë mago huju totle. Na sebo tlemalë kë wesibi sebo bënë nabana hwi tloleme nëgeme, kë loweneme fwa këme gali nelo.

¹⁶ Sebo melowene sle nëgelome nëgeme, 'Jisas ebë home lalowa sle logotleme, na bubë afutuku ebë home këme sle lotle.' Jisas sebo bënë lowene buwa huju lëtateno na këbë lowenena ebë home sle notlo. Na sobo ebë home wahwi elolo, ètani buwe kiju mogo tabo tètabe kwe èje lalowa ekë asë lëbelëfa.

¹⁷ O, bobë afani, bo walowene nelë, sobona, sobobë eso hona, sobo melowene hana tletelo, 'Goto Jisame wafi aniji tlofë, onehome nëno nalëgleme.' Sobo kë wesibime lowene hana telo, na Jisame këme tëbo tolo. Sobo meweniji latelo, Jisas bu atwati howa.

¹⁸ Gotobë lowene mago gali ètani kë të mototokweflabë home, Goto megali latlome, onehome nënome, kë gali tëgletletbë ho, bu tako elili fa logotleme na gli lëleme. Iniwa galime bu kë gali toglomebë, bu fatamu latotome.

¹⁹ Këme nëgeme sobo tëbo lowene, aholokwana ti elome na Gotome fwa lowene sle etelome. Sobo melë egelona kwe Goto bu sobobë tëbo lowenëbë aholokwana ti lëgletëyome.

²⁰ Na Tako Ho some tiho lowenena tafa egelobë lowene lëglëyome. Na unina, bu Jisame ita jine lëgelëfakleme. Bu kë home wafi aniji tlole seme nëno lëglebëme.

²¹ Kwe bu heven lifate mëta tafa lëglebë, na Goto iniwa wesibi ètani kë blëge

totomebë, ita sle logotomebë olë mana folokoke tleme. Ètani mu, Goto kë galime, gali sle tleme. Na bu bubë lowene mago gali të mototokweflabë home aniji tleme, kë gali onehome të namëgëtakefëtëmame.

²² Ètani Moses megali latle, 'Sobobë Tako Ho, Goto, bu sobobë semle lime aniji loglome, bubë gali të nalëgëtatëyome. Na bo Gotobë lowene mago gali të notokweflëbë ho fene tafa nelë, bu mata mefata nalëgleme. Sobo bubë gali aholokwane elolome na kë gali esogo eelëlome.

²³ Na iniwa oneho, kë hobë gali aholokwane jwa mëglana na esogo jwa mëglëlëana kwe Goto bume tëbo logotomeme. Na bu Gotobë onehobë ku mëta hana tafa mëgelulame.'

²⁴ Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë ho iniwa, bu ebë olëna kë fata lëglebë wesibime, gëgali motokweija. Samuel bu kë wesibime afina wagali tle na tokwafe Gotobë lowene mago gali të mogotlabë enëne fli, Samuelbë nagi kë fata mëtlabë, bu mata kë wesibime gëgali mëtla.

²⁵ Goto bu ètani megali sle tle, bu ho lime jine lëglëleme, onehome nëno nalëgleme. Na Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë ho bu kë galime onehome gali motlokwefëma. Na Goto bu kë home sobelë jine tlëtëyo, bu fene gali mëtla. Goto sobobë bisenleninome megali sle latlome, bume lale tafa nalëglëlememe. Na kë gali sle gali bu soboname iniwame gali tle. Goto bu Abrahamme megali sle latlole, 'Bo tokwafe iniwa lifate mago enëne lale tafa nëglëmëme. Na kë lale tafa lëglëme ho, jubë bisenleni mëta fata lëgleme.'

²⁶ Këme nëgeme, Goto bubë wege home aniji tlole na sobelëme afina jine tlëtëyo, some ululu sle nalogotome na some jowa jowa onehome, tëbo lowenëbë aholokwana ti egelobëme laitome."

4

Bu Pitana Jonname kalabusu lowa sike mëtla

¹ Pitana Jonna onehome mana gëgali mëtlelëmobë, na lotu lo mëta wege mëglabë ho fli, na Gotobë tako lotu lobë plismanëbë eso ho, na Sadyusi enëne* fli, mana mitisiya.

² Bu melowene lamëtla, "Tlemalë bu onehome megali të mëtatemo, 'Goto Jisame gli mago wahuju totle.' Na këme sebo melowene nanëla, 'Goto iniwa gli enëne huhuju logotomeme.'" Këme nëgeme bu tlemalëme tako wame lamotloma.

* 4:1 Sadyusi enëne bu melowene mëta tafa mëtla, "Lebo enëne bu hana huhuju mëglame."

³ Na bu tlemalème fafa mètla na Israelbè afenëbonibè lotu eso enène belè mēglelumame fene. Kwe taboklèmu nēgeme na bume kalabusu lo elè fwa kème sike mètla. Li olèna namēglelumame.

⁴ Kwe lebutako oneho bu Pitabè gali aholokwane mètla na bu Jisasme lowene sle mètletla. Na Jisasme lowene sle mètletlabè onehobè tabei kēniji mefata latla 5,000 elè èjeha fwa neme.

Bu Pitana Jonname, Israelbè afenëbonibè lotu eso enēnebè naba li elè mētlesuma, bubè gēgali aholokwane namēgletēmame

⁵ Jowa olè mètla na Israelbè afenëbonibè letitabo enēnena, lotu eso enēnena, Gotobè galime okokwe moglomabè hona, bu Jerusalem lifate mēta loko mētletēya.

⁶ Na Gotobè tako lotu lo mēta wege lēglebè tako eso ho Anas, buna iniwa loko mētletēya. Na Anasbè ilawa mago ho, Kaiafasna, Jonna, Aleksanderna bubè fli ilawa mago ho mata buna loko mētletēya.

⁷ Na bu Pitaname Jonname mētlesuma na bubè naba lime ola mētēkakija. Na bu tlemalème metakune motloma, “Some ya gali tloyone, na some kē afutuku ya tlēyone na sobo kē home sle totlo?”

⁸ Na Gotobè Amtētomba Pitame afutuku tlēle, na bu megali latlome, “O Israelbè afenëbonibè letitabo enēne na sobobè eso enēne.

⁹ Bale, sobo seme kiju mogo tabo home kē tēgaitalobème takune naeglonamene? Na sobo melowene sle naegletelomene, ‘Ebè ho habelè sle lamototlone?’

¹⁰ Kwe melè nēgebè, kwe sobo iniwa melowene egletelome, na sobo Israelbè afenëboni iniwa sobo mata melowene egletelome, ‘Nasaret lifè mago Jisas Klaibbè afutuku ebè kiju mogotabo home sle totle na sobobè naba li mēta ekè lilibetēyo.’ Kwe sobobè so galime fwa bume mogo nalè ti mēta kème bu mètla. Kwe Goto bume matēmātè mago huju totle.

¹¹ Gotobè bogo, bu ebè wesibime mewafilè gali lalatle, ‘Lo gliji ho, bu lo, anijina gliji mètla. Kwe bu li anijime meweniji lamètla, “Tēbowa.” Kème nēgeme, mēglēbo elè gwa mētetokwakēya. Kwe kē aniji kē gwa mētetokwakēyabè bu lalè anijimu ebamè. Lo bulego kē aniji mēta lotle.’ Sobo aholokwane elo. Sobo kē lo gliji enēnena Jisas bu kē aniji fenene.

¹² Jisas buwamu seme nēno lēgleme. Goto, Iniwa lifè mago onehome, limeha meaniji hana tole, seme nēno lēglebème. Goto Jisasme fwa aniji tole.”

¹³ Na iniwa Israelbè afenëbonibè lotu eso enēne melowene lamètla, “Pitana, Jonna, skulme hana mētēyeu. Tlemalè bu atwati ho.” Kwe bume yafe hwi motloma, tlemalè

bubè naba lime gēgalime uli hana mètelo. Na bu kème klelego memētletēma na melowene mètla, èbame tlemalè bu Jisasna asè mètla.

¹⁴ Na bu kiju mogotabo kē sle tēglebè home hwi motlola, Pitana Jonna weife mitlija, kème nēgeme Pitanabè Jonnabè gali habèna tafu mēgetatēmamene?

¹⁵ Na kwe Israelbè afenëbonibè lotu eso enēne, Pitaname, Jonname bu mago jine mētletēkakēma. Tlemalème wajine mētletēkakēma na bu blalo mana gēgali mètla,

¹⁶ “Sebo kē tlemalè home habelè nogotomamene? Tlemalè bu klelegowa wesibi blēge mototlo. Na iniwa oneho, Jerusalem lifate mago, bu kēbè wesibi wafi lowene sle mletla. Sebo megali hana nēglame, ‘Ebè sogēna wesibi.’ Sebo able hana nēglame.

¹⁷ Kwe kē kiju mogo tabo ho, kē sle lēglebè gali, iniwa oneho betelè fifiji mēglagualime. Kème nēgeme sebo bume anisasana lēkle nogotomame, bu fli onehome, Jisasbè galime gali jwa namoglomame.”

¹⁸ Na kwe bu tlemalème ita mētletēkakima na anisasana gali motloma, “Jisas kē totomebè wesibime, itaita asa gēgali elekefo na sobo fli onehome Jisasbè wesibime asa okokwe elokwefomo. Matēbemu.”

¹⁹ Kwe Pitana Jonna bubè gali metaflu mētētatemo, “Sobo habè lowene lalone, Gotobè naba lime fēye lowene lalè lēlene? Sebo Gotobè tole esogo nēglelēlome o sobobè tole esogo nēglelēlome. Sobo kē wesibi mana lowene sle eletemo.

²⁰ Kwe sebo èfalēbo kujuna hana tafa nēgelome. Sebo Jisasme kē hwi toglobobè wesibi, na Jisasbè èfalēbo mago kē aholokwane toglobobè gali, onehome tē nēgetatēmome.”

²¹ Na kwe Israelbè afenëbonibè lotu eso enēne bu kē tlemalème ita anisasana gali motloma. Bu bume tēbo mogotomabè lowene yafe sle mototla, kwe iniwa oneho, Goto kē kiju mogo tabo home kē sle togotlebème, lowene mètla na Gotome flelesu mētletēfētla. Kème nēgeme, Israelbè afenëbonibè lotu eso enēne bu onehome uli memētletēma na bu kē tlemalème hana tēbo mototoma na bume jine mētletēkakēma.

²² Na kē kiju tēbona home, tlemalè Jisasbè afutukuna kē sle mototlobè, bu niliafewe tlibutu wasigi totome na botabè imo mago kiju mogo tabo fata tle.

Bu Gotome gēgali mētletēla Jisasbè gali tē mogotlabème afutuku nalēglēmeme

²³ Israelbè afenëbonibè lotu eso enēne, Pitaname Jonname wafi jine mētletēkakēma. Na kwe tlemalè Jisasme lowene sle

mëtletlabë oneho fli betelë ita mëtëyeu. Na lotu lo mëta wege mëglabë eso hobë gali na fli Israelbë afenëbonibë letitabo enënebë gali bume gali të mëtëtatemo.

²⁴ Bubë gali aholokwane motloma, na kwe iniwa bu jowa lowenawana Gotome gëgali mëtletlëla, “Tako Ho, ju matafa blëge totle, na life blëge totle na nutu blëge totle, na iniwa wesibi kë mëta kë mëgëbebë mata blëge totome.

²⁵ Ètanimu jubë Amtëtomba, sebobë semle, Devitme gali tlële. Bu jubë wegeho tafa tletë. Na bu megali latle, ‘Gotome lowene jwa mëtletlabë enëne, bu fëyeme enisusu mëlane?

Li life li life mago oneho,
bu Gotome wameme, gali yafe sle
mototla, kwe hanane.

²⁶ Iniwa lifate mago eso ho bu wameme sagli metlëla,
na bu loko mëtletlëya,

Tako ho na, seme nëno lëgleme
kë aniji toglobë honame,
momogli namëgletomame.’

²⁷ Ebë gali Devit kë yahi tëglebë, bu iniyafememu yahi tle. Herotna, Pontius Pailatna, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enënena, Israelbë afenëbonina, bu kë lifate, Jerusalem mëta loko mëtletlëya, Jisame tëbo namogotlabëme. Jisas, jubë lale wege ho. Na ju bume wafi aniji tole, jubë onehome nëno lëleme.

²⁸ Bu kë wesibi melë kë mëtletlabë, kwe jubë gali na jubë tolewa esogo mëtletlëla. Jubë afutuku nawa, ju ètani wafi gali sle tle, këbë wesibi fata lëglebëme.

²⁹ Kwe Tako Ho, èje sebo jume gali nolëyo, bu seme kë wame moglonabë gali, lowene egletleme. Na ju seme, jubë wege enëneme, afutuku elëlëname na sebo jubë gali tëme uli jwa nanëglame.

³⁰ Goto, jubë afutuku onehome olafa etatëmeme na onehobë ato elili sle etometëmeme na klelegowa wesibi mata blëge etometëmeme. Ju kë wesibi jubë wege ho Jisasbë afutukuna melë saetometëme.”

³¹ Bu Gotome wafi gëgali mëtletlëla, na kë mëta, kë loko mëtletlëyabë lo, asëwa tletëme. Na Gotobë Amtëtomba bume afutuku tlëme na bu Gotobë gali feilawa të mototla na bu kë gali të mogotlabëme uli hana mëtla.

Jisame lowene sle mëtletlabë oneho, wesibi blalo sa mëtëtaya

³² Jisame lowene sle mëtletlabë oneho bu jowa lowene nawa tafa mëtla. Ho li bu megali hana tle, “Ebë wesibi kë nëgebëye, ebë bobëwa.” Weye. Iniwa wesibi kë nëgebë ebë iniwa onehome lëgaitamebë.

³³ Na Aposel ho bu tako afutukuna, Tako Ho Jisas matëmatë mago kë huju tëglebë gali, onehome të mëtetakefëtëma. Na Goto

bume lëgaitameme tako fleflesumu latletëme. Na bume ululu sle totome na bu tafa sle mëtla.

³⁴ Na bubë ku mago, li hoha, wesibime hana afolo tle. Hanane mu. Iniwa oneho bu flëke o lona kë mëtëtabëyabë, bu kë wesibi balitina hihijika mëtla. Na bu kë baliti glo mëtla na Aposel ho betelë mëtehweija.

³⁵ Na bubë toba mëta gogwa mëtla. Na Aposel ho kë baliti, wesibime kë afolo mëtletlabë enëneme sa mëtëtagutëma.

³⁶ Na ho li buna tafa mëtla bubë weniji Josep. Na Aposel ho bume li weniji fë mototla, Barnabas. Barnabas weniji kë nëgebë kë gali fene lëbe, “Onehobë tutune lowene sle lëgëtatëmebë ho.” Barnabas kë nëgebë bu Livalibë afenëbo na bu Saiprus afayo mago ho.

³⁷ Bu bubë flëke afloko li, balitina hihijika tle. Na bu kë baliti tehwei na Aposelbë toba mëta gogwa tle.

5

Ananiasna Safairana Gotome sogëna motlolo

¹ Na ho li buna tafa mëtla. Bubë weniji Ananias. Na bubë nobë weniji Safaira. Ananias bubë flëke afloko balitina hihijika tle.

² Na kë glo tëglebë baliti fli èho totome. Na no mata kë wesibi lowene latletle. Na Ananias bu kë baliti lëne glo tle na Aposel home tujuwelëme na sogëna tlome, “Bobë flëke baliti këniyiwa glo telëyo.”

³ Na Pita bume megali tole, “Ananias, Ju Satanbë tole fëyeme esogo tletëlëne? Ju bome megali kë eglobëbë, ‘Ebë baliti bobë flëke mago këniyi glo telë.’ kwe ju Gotobë Amtëtombame sogëna lalole.

⁴ Ju kë flëke afloko jubë tole nawa balitina hihijika tle. Na baliti ju kë glo tëglebë ebë mata jubë wesibi. Na ju kë balitina fëye wesibi egleme tole eglebë ebë jubë tolewa. Ju këha tëbo lowene fëyeme tlene? Na mesogëna ele, ‘Baliti këniyiwa ekëne.’ Ju melowene asa ele, ‘Ju onehome sogëna elome.’ Weyewa, ‘Gotomemu sogëna elole.”

⁵ Ananias kë gali aholokwane tle na bu mogowa latitigowa. Na oneho bu Ananiasme kë fata tëgletlebë wesibime yafe aholokwane motokouja na bu tako uli memëtla.

⁶ Na falake nëbale bu mitisiya. Na bu mogo èhona lalei mototla na matëmatë mutuje tla.

⁷ Tokwëfo tafawa tètëkake, na Ananiasbë no bu mata tækaki. Bubë home kë fata tëgletlebë wesibime lowene hana tle.

⁸ Na Pita, bohe kë tëgehweibë baliti bume lebotane totometë na megali tolë, “Ju bome gali enonë, sobo bihena, flêke baliti kë glo tëgelobë ebëwa glo telone?” Na Safaira bume gali tafu têtatle, “Na kwe fëyemene? Ta kënijiwa fe.”

⁹ Na Pita bume megali tolë, “Sobo bihena gali fëyeme sle totlone? Gotobë Amtëtombame su naegotlomene? Ju aholokwane ele. Biheme kë gwa mogujetlabë falake nëbale, ino ëfo mëta ekë melujuwelukwëya. Na ju mogome mata mëgehoyome.”

¹⁰ Na bu mata Pitabë elebo lime mogowa latitigowa. Na falake nëbale metëkaklija na bume mogowa hwi motlëya. Na fa mëtëtaya na mëtehuja. Na bohebë mëglëbo lime matëmatë mëtëtaya.

¹¹ Na Jisame lowene sle mëtletlabë oneho iniwa na fli oneho mata bu kë gali yafe aholokwane mëtla na ulimu memëtla.

Aposel ho klelegowa wesibi blëge blëge mototoma

¹² Aposel ho bu feilawa klelegowa wesibi onehobë naba lime blëge blëge mototoma. Na Jisame lowene sle mëtletlabë oneho bu tako lotu lowa itaita mutujukëfëya na lotu lo sebatî mëta loko mëtlagukëfëya. Bu kë sebatibë weniji mëfë lamototla, “Solomonbë sebatî.”

¹³ Na Jisame lowene jwa kë mëgletlabë oneho, Jisame lowene sle mëtletlabë onehome fleflesu lamëtletkëfëtëma na bume megali lamëtletkëfëtëma, “Bu lale lale oneho nu mëtabëya.” Kwe buna lokome uli lamëtletëma.

¹⁴ Na feilawa onehomu bu Jisame lowene sle mëtletla na Jisame lowene sle mëtletlabë oneho flina iniwa sago mëtla.

¹⁵ Iniwa oneho bu klelegowa wesibi Aposel ho kë blëge blëge mogotomabë wafi lowene mëtletëma. Na bu tëbo atona onehome këme mëtlesumëtëma. Na Pita kë betelë asë lëglebë alëge mëglëbome ni labuku kahëba motokouja. Bu metole lamëtla, Pita bu loliwa lisime na toba gwa lëtagütëmeme, bubë ato sle mëletëmeme. O melë hana lëglëna, kwe bubë amtëtombawa lamu lotomeme na bu sle mlame.

¹⁶ Na feilawa oneho Jerusalem lifate lime kë tafa mokoujabë bu mata, ato tëbona enëneme na ahwane kë tëbo mogotomebë enënename, Aposel ho betelë mëtlesumëtëma. Na bu kë onehome, Jisabë afutuku sle tëtagume.

Ensel bu Aposel home kalabusu lo mago nëno tle

¹⁷ Gotobë tako lotu lo mëta wege lëglebë tako eso ho, bu Sadyusi enënena ilawa yonane mëglabë ho. Na bu iniwa, Aposel enëne kë mëtëglabë wesibi yafe hwi

motloma na bume mومou mëtletëma, feilawa enëne Aposel enënebë loweneme tako fleflesu mëtletëmame nëgëme.

¹⁸ Këme nëgëme Aposel home fafa mëtla na kalabusu lowa sike mëtla.

¹⁹ Kwe klabë Gotobë ensel kalabusu lo ino tika totle na Aposel home tletëkakime na megali tlome,

²⁰ “Sobo eyeume na Gotobë tako lotu lowa ekaklujome na onehome gali tē eoutatome. Na Gotobë unaunalë lala tafa lëglelëmebë gali, onehome tē eoutatome.”

²¹ Aposel ho bu kë gali aholokwane mëtla na kwe olobalëmu Gotobë tako lotu lowa mëtëkakluja. Na bu onehome Jisabë galime okokwe motloma.

Na lotu lo mëta wege lëglebë letitabo hona bubë yabenina, Israelbë afenëbonibë lotu eso enëneme na fli Israelbë afenëbonibë eso enëneme mata gali mëtelokwakëma migisiya namëglame. Na bu mitisiya na iniwa loko mëtletëya. Na bu lotu lobë plismanë, kalabusu lowa jine mëtelulukakëma, Aposel home nëno namëglame na bubelëme mëglesuma namëglame.

²² Na plismanë kalabusu lowa mutuja kwe bu Aposel home hwi hana motloma. Na bu Israelbë afenëbonibë lotu eso enëne belë ita mutuja na lotu eso enëneme megali motloma,

²³ “Sebo kalabusu lowa tuja na kalabusu ino hwi tlola, tiji sle wamëtla. Na kalabusu ino ëfo mëta kë miglibekëfëyabë ho bu mana mitlija. Na kwe sebo ino tika totlana, sebo ho limeha kë mëta hwi hana telujuwelëla.”

²⁴ Gotobë tako lotu lobë plismanëbë eso ho na lotu lo mëta wege mëglabë eso ho kë gali aholokwane mëtla na tako tutune memëtla na gali mëtla, “Bu ebëha wesibi melë kë lëglebë, fëye wesibi fata lëglemene?”

²⁵ Na ho li tisi na gali tlome, “Aholokwane elo! Sobo kalabusu lowa kë tēglelumobë ho, bu Gotobë tako lotu lo mëta müllo na Jisabë galime onehome okokwe molomo.”

²⁶ Këme nëgëme, lotu lobë plismanëbë eso ho na fli plismanë mutuja na Aposel home nëno mutula na mëtlesuma. Kwe bu Aposel home tēbo hana mototoma. Bu onehome uli mëtletëmame nëgëme, bume anijina mogo nalë tētëkle mëgëtayalime.

Aposel ho eso enënebë naba lime, Jisabë gali tēme uli hana mëtla

²⁷ Na plismanë, Aposel home mëtlesuma. Na bu Israelbë afenëbonibë lotu eso enënebë naba lime mitlibo. Na Gotobë tako lotu lo mëta wege lëglebë tako eso ho bume megali tlome,

²⁸ “Sebo some Jisasbë galime onehome tême waheheë tletëyo. Kwe sobo sebobë gali boblomu latotlo na sobo kë hobë galime, Jerusalem lifate mago enëneme iniwa wafi okokwe elagumo. Na sobo seme gali blawa meso naegëtatëneme fene, ‘Jisas kë gli téglebë gli eso, somëta lëbetëyo.’”

²⁹ Kwe Pitana Aposel flina bubë gali metafu mototla, “Sebo Gotobë galiwa esogo nëgletlame. Sebo hobë gali hana esogo nëgletëmame.

³⁰ Sobo Jisame mogo nalë ti mëta bu telo. Kwe sebobë semlenibë Goto, bume huju totle.

³¹ Goto bume tako fleflesu metletle na bume tilekole na bubë tobamu toba elême tafa lëgletlebëme gali tlole, buna iniwa, onehome eso home tafa namëgletemome. Na bu seme nëno lëglebë ho ekë tafa lële. Na bu seme Israelbë afenëbonime tëbo lowenebë aholokwana ti mëglabëme na lale lowenewa esogo mëglelëlabëme laitaname. Na Goto sebobë tëbo lowene aholokwana ti lëletëneme.

³² Jisame kë fata mëtëgletlebë wesibi sebo nahwi tloma. Na sebo onehome kë gali tē nătakefētēma. Na Gotobë Amtëtomba mata onehome lowene tlême, ebë gali kë nëgebëye nëgalimu. Oneho, Gotobë lowene kë esogo mëglelëlabë, Goto bubë Amtëtomba bume tlême.”

Gamaliel, Israelbë afenëbonibë lotu eso enëneme gali tlome

³³ Israelbë afenëbonibë lotu eso enëne, bu kë gali yafe aholokwane mëtla na bu feilawamu enisusu mëtla na Aposel home mogo nalë tētëkle namëgëtayame fene.

³⁴ Kwe letitabo ho li bubë ku mëta tētabe, bubë weniji Gamaliel. Kë ho bu Farisi ho, na bu Mosesbë tafa sle galime, okokwe loglokwefëmebë ho. Iniwa oneho bume tako fleflesu lamelekefëtla. Na kwe bu huju tle na gali tlome, “Sobo Aposel home toho elelëkakëmo, haha sogë tafuwa namogujetlame.”

³⁵ Bu Aposel home toho mëtlelëkakëma. Na Gamaliel bu Israelbë afenëbonibë lotu eso enëneme gali tlome, “O Israelbë afenëboni, sobo kë enëneme wesibi li egëtatemome tole egelona kwe sobo lowene sle afina elome.

³⁶ Sobo walowene elo, ëtani nane, ho li tētabe, bubë weniji Teudas. Bu bume melowene latle, ‘Bo tako ho, eso home lalowa tafa nëgelëme.’ Na onehome gali tlome, bume esogo namëglelëlamë. Na 400 ho këniji, bume esogo mëtlelëla, gavman enëneme boblo namogotomame fene. Kwe wame home boblo mogotomabë enëne bume mogo nalë tēke motlola na iniwa ho bume kë esogo mëtëglelëlabë

lamëtëlboujawa, na gavmanme wame moglôlabë lowene aholokwana ti mëtla.

³⁷ Na tokwafe, gavman, onehome tabei tokouna, Galili provins mago Judas bu tisi na fli onehobë wame lowene tufiji tētätëme. Na fli oneho bume esogo mëtlelëla na Gavmanme heheëme wame mla. Kwe wame home boblo mogotomabë enëne bume mogo nalë tēkle mototla. Na iniwa ho bume kë esogo mëtëglelëlabë lamëtëlboujawa. Na gavmanme wame moglôlabë lowene aholokwana ti mëtla.

³⁸ Këme nëgëme, eli bo some gali nolëyo, sobo kë Aposel home asa tēbo etomo. Sobo bume hwiwa elomo, tafa matla. Kwe ebë wege bu kë fa mogotlabë, hobë afutuku magowa nëgena, kwe tēbo lëgletëmeme.

³⁹ Kwe ebë wege bu kë fa mogotlabë, Gotobë afutuku mago nëgena, kwe sobo lëkle hana egotomome. Sobo melë egelona kwe Gotome wame lalolo.”

Na kwe Israelbë afenëbonibë lotu eso enëne bu Gamalielbë lowenewa esogo mëtlelëtla.

⁴⁰ Na kwe bu ita Aposel home gali motloma, mëkakluja namëglame. Na bu mëtëkakluja. Na bu lotu lobë plismanëme gali motloma, taba afona lëlafa namogotomame. Na bume lëlafa mototoma. Na Israelbë afenëbonibë lotu eso enëne, bume anisasa galina lëkle mototoma, “Sobo Jisasbë gali onehome itaita asa tē eoutatemo. Matëbe.” Na bume mana jine mëtlelëkakëma.

⁴¹ Aposel ho, bu Israelbë afenëbonibë lotu enëneme hune mëtla. Na fleflesu motokouja. Bu Gotome melowene mëtlelame nëgëme, “Bu seme fleflesu lalëletëna. Sebo Jisame lowene sle nëgletlabë ho nëgëme na oneho seme këme wame molona.”

⁴² Na iniwa olë bu Gotobë tako lotu lowa mutujukëfëya na Jisasbë galime onehome okokwe motlokwefëma. Na onehobë lowa mata mutujukwefëtëma na Jisasbë galibëme onehome okokwe mëtlagukwefëma. Na bu megali sle lamëtla, “Goto Jisame jine tlële, bubë onehome nëno lëglebëme.”

6

Bu tobali ita tēle home aniji motloma, Aposel home mëgaitama namëglame

¹ Na kwe, kë olëna, Jisame lowene sle mëgletlabë oneho, bu lebutakomu mëtëtabëya. Na kë mago, Grik gali lowene mëglabë oneho bu Hibru gali lowene mëglabë onehome wame motloma na megali lamotloma, “Iniwa olë sobo hi wesibime kë afolo mëglabë onehome

laitakefëmo, kwe sebohö sei ju oneme hana aitakefëmo.”

² Këme nëgëme, we ita tële Aposel, Jisame lowene sle mëtletlabë onehome gali mëtletëkakëma, bu belëme migisitëma motloma. Na bu mitisiya na bume megali magloma, “Sebo hi wesibi sa wege kë fa nogotlabë seme Gotobë gali tëme lëkleha lalëtana. Kë lale nane. Sebohö wegemuwe, Gotobë galiwa të nogotkweflabë.

³ Këme nëgëme, afanino na mësenëbanino, sobo somago, tobali ita tële lale home hwi sle saelomo, kë hi wesibi sa wegebëme mogoutatla namëglame. Lale lowenena mëtabëyabë home hwi sle elomome. Na Gotobë Amtëtombabë afutukuna kë tafa mëglabë home mata hwi sle elomome. Na sebo Aposel ho bume kë hi wesibi sa wegebëme aniji nanoglomame.

⁴ Kwe sebo kwe, Gotome gëgali nëglëlekeflame na Gotobë gali onehome okokwe nolokwefëmame.”

⁵ Iniwa oneho bu kë galime fleflesumu lamëtla. Na bu Stivenme aniji motlola. Stiven bu Gotome feilawamu lowene sle tletle. Na Gotobë Amtëtombabë afutuku bu mëta feilawa tëtabelte. Na bu Filip na Prokorus na Nikanor na Timon na Parmenas na Nikolasname aniji motloma. Nikolas bu Antiok life mago ho na bu Israelbë afenëbo nane. Kwe bu Israelbë afenëbonibë lotu tokwafe esogo tlelële.

⁶ Bu kë tobali ita tële ho, Aposel enënebë naba lime mitlija. Na Aposel ho Gotome gëgali mëtletlëla, kë home lëgaitame nalëgleme. Na bubë toba kë hobë eso mëta gogwa motoletëma, bume kë wege fame aniji motloma.

⁷ Na Gotobë gali li life li life fifiji mëtletlëla. Na Jerusalem lifate mëta, Jisame lowene sle mëgletlabë oneho bu feilawamu fata mëtla. Na lotu lo mëta wege mëglabë ho feilawa mata, Jisame lowene sle mëtletla.

Israelbë afenëboni bu Stivenme bubë lotu eso enëne belëme mëtletlula, bume gali so namëgëtatlame

⁸ Goto Stivenme tako lëgaitale lalële na tako afutukumumu tlële. Këme nëgëme Stiven bu feilawa klelegowa wesibi onehobë naba lime këme blëge blëge lotokwefëme.

⁹ Kwe fli ho bu Stivenbë gali tole hana mëtletla na bume momata mëtletlëla. Kë oneho bu Israelbë afenëbonibë li lotu lo mago. Bu kë lotu lo mefë lamototla, “Frimanbë lotu lo.”* Kë ho fli bu Sairini lifate na Aleksandria lifate mago na fliye bu Silisia na Esia provins mago.

¹⁰ Kë ho Stivenbë gali boblo mëgëtatlame fene kwe Gotobë Amtëtomba Stivenme lale lowene tlële na bubë gali boblo hana mëtëtatla.

¹¹ Këme nëgëme bu fli onehome uwabeli baliti mëtletlëma, na megali motloma, “Sobo Stivenme megali saso etatelo, ‘Sebo Stivenme waaholokwane tloa, Mosesname, Gotoname tëbo gali latlome.’”

¹² Na kë galina, onehobë, na Israelbë afenëbonibë eso enënebë, na Gotobë galime okokwe moglomabë hobë wame lowene tufiji mëtëtatëma. Na bu Stivenme fame mutuja na Israelbë afenëbonibë lotu eso enëne belë mëtlesula.

¹³ Na fli home mata mëtlesuma, Stivenme gali so namëgëtatlame. Kë enëne megali lamëtla, “Kë ho Gotobë tako lotu lome sisile lalotokwefle. Na Goto Mosesme kë gali toglolebë tafa sle galime mata itaita sisile lalotokwefle.

¹⁴ Sebo wume meaholokwane latlola, ‘Nasaret life mago Jisas bu Gotobë tako lotu lo yayei lotleme, na Mosesbë anebo gali ëtani afuninome kë tëglëmebë hihijika lëleme.’”

¹⁵ Na Israelbë afenëbonibë lotu eso enëne iniwa, Stivenme feilawa wëya mëtletlëla, na bubë wenyane, enselbë wenyane fenene mehwi motlotla.

7

Stiven Israelbë afenëbonibë lotu eso enëneme gali të tëtätëme

¹ Na Gotobë tako lotu lo mëta wege lëglebë tako eso ho, Stivenme metakune tole, “Ju lowene lalene? Ebë gali, ho jume kë so mëgëtatëyobë, nëgaline o sogëna lamlä.”

² Na Stiven Israelbë afenëbonibë lotu eso enëneme megali latlome, “O afani na ayani, sobo aholokwane elo. Ètani, sebohö tako afutukuna Goto, sebohö semle, Abrahamme fata tletle. Kë olëna, Abraham bu Mesopotemia provins mëta mana tafa tle. Bu Haran lifatewa tuguju jwa tle.

³ Na Goto bume megali tole, “Jubë home hune elëme. Na jubë life mata kile elëme. Na jume lebotane gali kë nëtätëbë life elëme ejume.’

⁴ Na Abraham bubë life, Kaldia, kile tle. Na bu Haran lifate mëta tafa tle. Abraham bolijaya wafi gli tle na Goto, sebo ëje kë tafa nëglabë life elëme jine telëbakle.

⁵ Kwe Goto bume kë lifebë flëke afloko tokwëfo hana tlële. Weye. Hanane. Kwe Goto bume megali slewa latlola, ‘Kwe tokwafe, ho jume ebë life nëglëme. Na kwe kë life melëgëbeme, jubë na jubë bisemleninobë.’

* 6:9 Friman gali melë galibëme gali mla, “Ho, li hobë wege afina manawa kë fa lëgëtakefëtlëbë na tokwafe bubë eso ho, bume jine lelëkakleme, wege jwa manawa tafa nalëgleme.”

⁶ Goto bu Abrahamme li galime megali latlole, 'Jubê bisemenino bu li life mēta tokwafe nibowai mugulame. Na bu kē life enēnebē wege manawa fa mētakefētēmame. Na kē bisemenino tēbo mogotomabē tlibutu kēniji 400.

⁷ Kwe tokwafe bo kē onehome tēbo nogotomēme. Na tokwafe bisemleni kē life kile mlame na misiyame. Na ebē life kē nēgebē mēta bome lotu mēlekēfētēname.'

⁸ Na Goto gali tle, Abraham bubē ato jibo tlē lotleme, na bubē tokwafe fata mēglabē iko nēbalebē ato jibo mata, satētlē mogotomētēmame. Kē yayahuju melēme lēlekaju lēletēmeme, bu Gotobē onehomu mētabēya mēglamemu. Bu kē yayahuju hwi moglomana, Goto bu Abrahamme kē gali sle toglobē galime, ita lowene mletlame. Na tokwafe, Abraham nēbana tle. Bubē weniji Aisak. Kē nēba tobali ita aona olē kēniji tētabe na bu kē nēbabē ato jibo mana tlē tētatlē. Na Aisak bu nēbana tle. Bubē weniji Jekop. Na bume mata kē fene melē latotle. Na Jekop bubē we ita tēle nēbaleme mata melē latotome. Kē we ita tēle nēbale kē nēgebē bu sebobē semlenino.

⁹ Jekopbē nēbale, bubē bolijahani Josepme, tako mōmōu lamētēlēlā. Na tēbo lowene memētletla. Na bu Josepme, li life mago enēne mēta balitime hihijika mētla, li hobē wege manawa fa nalētatlēme. Na kē enēne bume Isip lifatewa mētletlula. Kwe Goto buna mētētabo.

¹⁰ Goto bume taitale, na iniwa tēbo wesibi bume kē fata mētletlebē, Goto bu sle totometle. Bu eso ho Ferobē naba lime tiglibena, Goto bume taitale na lale lowene tlēle. Kēme nēgame eso ho Fero bume tako tole latletle na bume Isip lifate mago onehome tafa lēglēlēmēbē eso home aniji tole. Na bubē lo mago iniwa wesibi hwi loglometlebēme mata anijii tole.

¹¹ Tokwafe tako fone Isip lifate mēta na Kenan lifate mēta fata tle. Na iniwa oneho bu tēbo tafa memētla. Na sebobē semlenino bu hi wesibime afole mētla.

¹² Kwe Jekop ebē gali aholokwane tle, hi wesibi Isip life mēta kē mēbe. Na bubē nēbaleme Isip lifewa otome afina jine tlēme, hi wesibi glo namugulame. Na bu mutuja hi wesibi glome. Na hi wesibi glo mutuja. Na ita mitisiya.

¹³ Na kē hi wesibi wafi yawe motloma na kwe bu ita mutuja na Josep bubē bolijahanime gali tlome, 'Bo Josep, sobobē keinēba.' Na tokwafe, Isip life mago eso ho Fero, Josepbē ilawa mago enēneme lowene tlētēme.

¹⁴ Na kwe Josep, bubē bolijahaninome gali tlome, 'Sobo eyeume. Na sebobē aya, Jekopme gali ejuwelolome. Buna, sebobē ilawa mago onehona, iniwa esijo

naegelome, Isip lifateme tafa naegelome.' Na kē enēnebē tabēi bu kēniji, 75 oneho.

¹⁵ Na kwe Jekop, bubē nēbalena, Isip lifewa mitimiya na kēme tafa mētemola. Na tokwafe buna bubē nēbalena, kē mēta fwa gigli mētemola.

¹⁶ Na bu mogo, kē mago Sekem lifewa mētehwtuja. Na kēme matēmātē mēta gogwa mētetula. Ètani Abraham bu kē matēmātē life, Hamorbē bowenenino mago, balitina fa totle."

¹⁷ Na Stiven ita gali tle, "Ètani Goto Abrahamme megali sle tole, bubē afenēbonime lēgaitametleme na wame enēnebē toba mago nēno lēleme. Na kē olē fata lēgleme lololi lalēle. Na Israelbē afenēboni bu Isip life mēta lebutakomu fata mētla.

¹⁸ Na kē nalēwa, tiho eso ho Isip life mēta fata tle. Kwe kē eso ho, Josep ètani kē fa togotlebē wege, lowene hana tletle.

¹⁹ Na kē eso ho bu sebobē semleninome sogēna latlome na tēbo totome. Na bume gali tlome, 'Sobo iko nēbale fufu egelona kwe walujume sahune elekefo, gigli namēglame.'

²⁰ Na kē olēna, bota Mosesme mana fu totle. Na bu lale nēba klisomu fata mototlo. Botana bolijayana hwelutuwa lo mēta aona yeme mētlēlo.

²¹ Tokwafe bume waluju mēta gwa mutujetla. Na eso hobē boko hwi tujuwelēle na fa totle. Na bubē nēbaha fata tletē.

²² Na Isip life enēnebē iniwa lale lowene, bume okokwe motlola. Na bu gali anisasana anebo gali lēglēbē ho tētabe. Na tatakalo kalēlego wege fa togotlebē afutukuna ho tētabe.

²³ Moses bu nili yafewe tlibutu kēniji wafi tle na bubē enēneme hwime lowene tle. Kē enēne bu Israelbē afenēboni.

²⁴ Na bu fe tēkake, na Isip life mago home hwi tole, Israelbē afenēbo mago ho lime, tēkle totle. Na bu fewa tēkakebē na bubē ilawa mago home taitale. Na Isip life mago home mogo nalē tēke tole.

²⁵ Moses bu melowene latle, 'Bubē enēne bume melowene namēgletlame, "Goto bume wafi aniji tole, bume lēgaitame nalēglēbēme na Isip life mago nēno nalēglēbēme." Kwe bu kēbēme lowene hana mētletla.

²⁶ Jowafe niwa tēbe na ita Moses tuju. Na bu tlemalē Israelbē afenēboni blalo momogli mētēto kē labu mēta hwi tlome. Na bu belē tujutēme, bubē wame lēkle nalēgētātēmeme na gali tlome, 'Hai! Sobo ilawa magofe. Sobo sobolalo memomogli fēyeme etone?'

²⁷ Kwe wame kē togotlèbè ho, Mosesbè gali fleflesu hana tletle. Kème nègeme Mosesme so telèkakle, na gali metafu tètatlè, 'Sebobè eso home na sebobè tafa hwi eglotènabè home jume ya aniji tolène?

²⁸ Ju bome gli nalè tèke naeglonèmene, yame Isip life mago home mogo nalè fene tèke tlole? Ju bome melè naegètānēmenè.'

²⁹ Moses kē gali yafe aholokwane tle na bu Midian lifatewa ulime tlèboukaku. Bu kē mēta tako tafa tule. Na mēse sei tlè. Na iko nèbale tèle fata totome.

³⁰ Moses bu kē lifate mēta niliafewe tlibutu kēniji tafa tule. Na tokwafe, li olèna, Moses ho jwa tabo mēta, Sainai fatiniwa wayo li mēta, tafa tle. Na ahøjuna ti tokwèfo hwi telokwakle. Na ensel kē ahøjuna mēta, Mosesme mana fata tletle.

³¹ Moses klelego metletle. Na bu melème tole tle, lolime hwi sle nalogloleme na kème nègeme bu loliwa tuju tle. Na Tako Ho bume megali latole,

³² 'Bo bisemlenibè, Abraham, Aisak, Jekopnabè Goto.' Na Moses lili tle na ita kē ahøjuna hwi loglòlebè uli metletle.

³³ Na Tako Ho gali tlole, 'Jubè juba jibo hohwaga ele. Ebè life ju kē mēta kē eglibèbè, ebè bobè life nègeme. Bo kē mēta tafa nègelèbè life.

³⁴ Bo Isip life mago oneho, bobè onehome kē tèbo mogotomabème, wahwi nolomè. Bo bubè elili afèflej lego waaholokwane nolotemè. Èje bo kème netujulè, bume nègaitamè nanègelème, Isip life onehobè toba mago nèno nanègelème. Kème nègeme bo jume gali nolè, ju huju ele. Bo jume Isip lifatewa ita jine nègelèkakème.'

³⁵ Ètani, Israelbè afenèboni bu Mosesme boblo lamototla na megali lamotlola, 'Sebobè eso home na sebobè tafa hwi eglotènabè home, jume ya aniji tolène?' Kwe kē Moses fwa Goto jine tlèle, Israelbè afenèbonibè eso home tafa nalègletēmeme. Na bume Isip life mago nèno nalègleme. Goto bume kē ti tokwèfo wayo mēta enselha fata tletle. Na bume kē wegeme mana aniji tlole.

³⁶ Na Moses bume Isip life mago tlelume. Na bu memelè klelegowa wesibi blège blège totome. Bu kē klelegowa wesibi Isip life mēta na Winowa Nutu* mēta mata blège blège totome. Na bu ho jwa yenèbawa life mēta, niliafewe tlibutu kē asè tèglelèmebè olèna mata blège blège totome.

³⁷ Na kē Moses buwa, Israelbè afenèbonime megali latlome, 'Goto, sobobè ilawa mago ho lime aniji logloleme, bubè gali tè nalègètātèyome. Na bo, Gotobè lowene mago gali tè notokweflèbè ho fene tafa nelè, bu mata mēfata nalègleme.'

³⁸ Sebobè semlenino ho jwa tabo elème mutuja. Na kème loko mutulelèya na Moses buna tafa tlelème. Na bu Sainai fatiniwa tokwale na Gotobè ensel bume gali mana tlèle. Na bu Gotobè gali fa totle. Kè lala galibè sebo ewwati tafabème lègaitana nalègleme. Na Moses kē gali seme tlèna.

³⁹ Kwe sebobè semlenino Mosesbè gali boblo lamètètatlà. Na bu Isip lifatewa, ita muguja namèglabème, tako tole memètla.

⁴⁰ Moses bu Sainai fatini mēta mana tafa tole, na Israelbè afenèboni Eronme megali motlola, 'Moses seme Isip life mago kē tèglesunabè, bume fèye wesibi fata loletle nawa. Bu ita hana lègetujuleme nawa. Kème nègeme, ju seme fèso li blège blège etatèna, na bu Gotoha fata nalègletèname. Na bu seme lègaitana nalègleme na logoutatèna nalègleme na alège lebotane nalètagutèname.'

⁴¹ Na kē nalè bu bulmakau kleli nèba fèso blège blège totle. Na bu kē bulmakau kleli nèba fèsome, wesibi ahøjuna mèletla na bu kē sinikibome fleflesu nalègletēmeme. Na bu tako hi wesibi blège mototla. Na bu kē blège mototlabè wesibime mana fleflesu mètletla.

⁴² Kème nègeme, Goto bume yeolè latletème. Na bu kliji name, yeme name, sègetoba name lotu namègletēmame. Na kē wesibi melè latle, ètani Gotobè lowene mago gali tè mototokweflabè hobè bogo mēta gali fene tèbe. Kè gali melè, 'Sobo Israelbè afenèboni, sobo ho jwa tabo mēta niliafewe tlibutu kēniji tafa tègelobè, sobo bulmakau kleli na sipsip kleli tètèkle tètakefèyo na ahøjuna ahøjume tlekefo. Kwe sobo kèha wesibi bome nane totometèna. Weyewa.

⁴³ Na sobo kē asè eglelèlobè selè lotu lo, bobè lotu lo nane. Weye. Bu sogèna goto Molokbè lotu lo. Na sobo, sogèna goto Refanbè sègetoba wenianeha wesibi, asè elèlèlo. Sobobè tobana kē blège blège egotomobè wesibime fwa lotu eletemo. Kème nègeme bo sobobè life mago kème hehè nèkaketèyome. Na seme Babilon lifate elème jine nelèkakèyome na sobo Babilon lifate sigli etokwaklome na tafa ekekome.'

⁴⁴ Sebobè semlenino bu ho jwa tabo mēta tafa mètlana, bu Gotobè selè lo asè lamètèlèkèfètla. Kè selè lo bu melème lèlekuju tle, Goto bubè ku mēta tètabe tème. Bu kè selè lo kè gliji mètèglabè, bu iniwa wesibi Goto Mosesme fene gali tlole, bu kèha melè lamototla. Na Goto, Mosesme fene lebotane tètatlè, bu kèha melè lamototla.

⁴⁵ Tokwafe, kè semleninobè nèbale, bu kè selè lo ita fa mototla, na buna Josuana

* 7:36 Winowa Nutu bubè weniji.

mitisiya, kē life mago enēnebē life wame nagi hilika mototoma. Na Goto bu kē life mago enēneme hehē tletēme. Na bu kē selē lo kē life mēta lē mototla. Na kē selē lo kē lifeme tlibekēfebē, na eso ho Devit mana fata tle.

⁴⁶ Na Goto Devitme flelesu latletle. Na Devit Gotome takune tlole, 'Bo jubē tako lotu lo lalowa gliji nēgelēmene, bobē semle Jekobē afenēboni, kēme lotu namēglekēfētēyome?' Kwe Goto kē lotu lo glijime ehe hana tlole.

⁴⁷ Kwe tokwafe Devitbē nēba Solomon kē lotu lo gliji tle.

⁴⁸ Kwe tako afutukuna Goto, bu ho tobana gliji mēglabē lo mēta hana tafa lēglekēfeme. Gotobē lowene mago gali tē totokweflēbē ho fene gali tle. Bu megali latle,

⁴⁹ 'Tako Ho megali lalēle, Heven life ebē bobē tafa labu. Na ebē life kē nēgebēye, bo juba kēme gogwa nolē. Na bo kē iniwa wesibibē eso ho tafa nēletemē. Kēme nēgemo sobo fēye lo gliji egletēnamene, bo kēme tafa nanēgelēme? Weye. Sobo bome lo habēna gliji egletēnamene?'

⁵⁰ Iniwa wesibi heven life mago na ebē life mago bowa blēge blēge totomē."

⁵¹ Na Stiven, Israelbē afenēbonibē lotu eso enēneme, gali tlole, "Sobo aholo titiji tabo enēnemu. Sobobē lowene bu tēbo lowenewa lēbetēyo, Gotome lowene jwa mēgletlabē enēnebē lowenewa lēbetēyo. Na sobo Gotobē gali aholokwane hana elolo na esogo hana elēlōtolo. Sobo Gotobē Amtētomba galibē itaita boblo latlo, sobobē bisemlenino fene boblo mētētata.

⁵² Sobobē semlenino bu Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē home iniwame, wame lamotlokwefēma. Ētani, Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē ho fli, bu megali lamēta, 'Gotobē lalē lowenewa kē esogo lēglelēkefetlebē home, jine lēglēleme.' Na sobobē semlenino bu kē gali metletēmabē enēneme mogo nalē tētēkle mētētaya. Na Gotobē lalē lowenewa kē esogo lēglelētlebē ho wafi tisi. Na Goto bume flelesu latletle. Kwe sobo bume wame home yo tlolo na bume mogo nalē tēkle mototla.

⁵³ Goto bubē enselme jine tlēme na bubē gali sobobē semleninome mētlēma. Na sobo kē gali waaholokwane tletemo kwe sobo esogo hana tletētemo."

Bu Stivenme mogo nalē anijina tēkle mototla

⁵⁴ Israelbē afenēbonibē lotu eso enēne, Stivenbē gali yafe aholokwane motlola. Na enisusumu memētletla. Na enino kēkē memototometla.

⁵⁵ Kwe Gotobē Amtētomba Stivenme afutuku tlēle na bu heven elē hwi tokwake.

Na Gotobē tako elulego hwi telokwakētle. Na Jisame hwi telokwakle, Gotobē tobamu toba elēme tlibetle.

⁵⁶ Na Stiven gali tle, "Aholokwane elo! Bo heven ino tikatabo wafi hwi nololē. Na bo Gotobē life mago home hwi nololē, Gotobē tobamu toba elēme lilibetle."

⁵⁷ Bu kē gali yafe aholokwane mēta, na Stivenme tako wame memotlola. Na bu feilawa juwafē mēta na bubē tobana aholo titiji mototoma. Na iniwa huhuju mētēkaka na Stivenme hohwē mētlēla.

⁵⁸ Na bume Jerusalem lifate mēglēbo elēme tobana anisasana ki motokouja. Na aniji atome mana sisike mētletla, bume mogo nalē tēkle namogotlame. Na bume gali kē so mētētatabē ho, bubē matawa mago heletanēno ēho tohwa mototoma na falake hobē elebo lime gogwa mēta. Kē falake hobē weniji Sol.

⁵⁹ Bu anijina mana tēkle mototla na Stiven Jisame mana megali telokwakle, "O Tako Ho Jisas, ju bobē amtētomba eli sa no elētenē."

⁶⁰ Na bu sēkefo miti tafa tle na feilawa we tlole, "Jisas, bome kē wame moglonabē onehome kofaya asa wame elome, aholokwana sati ele." Bu kē galime wafi gali tlole na mana tuku tēkake.

8

^{1a} Na Sol, bu Stivenme kē tēkle mototlabē lowenēbēme, helawawa latletēme.

Sol, bu Jisame lowene sle mētletlabē onehome tēbo totome

^{1b} Stivenme kē tēkle mototlabē olēna, Jisame lowene sle mētletlabē onehome, Jerusalem lifate mēta kē tafa mētlabē, kē oneho mēta afina oto mēta tēbo namēttagumane. Kēme nēgeme, Jisame lowene sle mētletlabē oneho iniwa Jerusalem lifate kile mēta na Judia provins na Samaria provins li mago life elēme mētlēnēbouja. Kwe Aposel ho buwa, Jerusalem lifate mēta mētētābēya.

² Gotobē lalē lowene esogo mēglēlētlabē ho fli, Stiven mogome fa mototla na matēmātē mēta gwa mutujetla na bume tako ye lamētletlamu.

³ Kwe Sol bu Jisame lowene sle mētletlabē onehome tēbo totokwefēme. Bu melatotokwefēme. Bu li lo li lowa fe tokoukēfētēme na onehome kē lo mago nēno tokoukēfe na kalabusu lowa tlelukefēme.

Bu Jisabē lalē gali Samaria provins mēta tē mototla

⁴ Jisame lowene sle mētletlabē oneho, bwa bwa lifate elē kē mētlēnēboujabē, bu Jisabē lalē gali iniwa lifate mēta tē mētētāgutla.

⁵ Filip Samaria provinsbê li lifatewa tuju. Na bu kê life mago onehome ebê gali têtâtême, “Jisas bu Goto kê aniji toglolebê ho na nêno lëglebê ho.”

⁶ Feilawa oneho Filipbê gali aholokwane mêtla na bu kê blêge totlebê klelegowa wesibi hwi motlotla. Na kême nêgeme, bubê gali aholo bo sle mêtêtatagutla.

⁷ Na bu Filipme mehwi motlola, bu ahwane lebutako onehobê ato mago hehê tletême. Na kê ahwane aflei têtowa êê memêtîlê. Na kê onehome lahunewa mototome. Na feilawa oneho, elebo mogo tanênobê na elebo têtônabê bu lalowa mêtêtâbêya.

⁸ Kême nêgeme, ebê life mago oneho bu tako flelesu kême mêtla.

⁹ Ho li, kê lifate mêtâ tafa tle, bubê weniji Saimon. Bu itaita humê tlekêfe na memelê olo tlêsême. Na lebutako oneho, Samaria provins mago, wesibi bu melê kê téglebême, klelego memêtletla. Kê ho bu megali latlekêfe, “Bo tako letitabo ho tafa nelê.”

¹⁰ Na letitabo ho fli na manawa oneho, kê hobê gali aholokwaneme, tako tole lamêtla. Na bu megali lamêtla, “Kê ho kê nêgebê, Gotobê tako afutukuna ho!”

¹¹ Bu kê téglekêfebê wesibime, feilawa oneho klelego lamêtlekêfêtla. Na kême nêgeme bubê lowene kême esogo mêtletlekêfêtla.

¹² Kwe Filip, Goto onehobê eso home kê tafa lëgletêmebê lala gali, têtâtême. Na Jisas Klaisbê lala gali mata têtâtême. Na oneho bu kê gali lowene sle mêtletla. Na Filip bume baptais totome.

¹³ Na Saimon bu mata kê gali lowene sle tletle. Na Filip bume mata baptais totle. Na bu Filipna asê mêtelo na iniwa klelegowa wesibi Filip kê totokwefêmebê hwi tlome na klelego metletême.

¹⁴ Aposel ho, Jerusalem lifate mêtâ kê tafa mêtlabê, bu meaholokwane mêtla, Samaria provins mago oneho bu Gotobê gali lowene sle lamletla. Kême nêgeme bu Pita name, Jon name kême jine mêtîlêma.

¹⁵ Bu Samaria provinswa fwa mutulo, na bu Gotome gali motlolo, bu kê onehome, bubê Amtêtomba lëglême nalëgleme.

¹⁶ Filip bume êbame Tako Ho, Jisasbê weniji nawa baptais totome kwe Gotobê Amtêtomba bu belê tigisi tême hana tle.

¹⁷ Kême nêgeme, bu Gotome afina gali motlolo na mana toba gogwa motoletêmo na Gotobê Amtêtomba bu belê tisi tême.

¹⁸ Saimon bume mehwi tlome, bu toba gogwa mêtletêmo na Gotobê Amtêtomba bu belê tisi tême. Kême nêgeme baliti glo tle na Jonna Pitana belê tisi tême na gali tlome,

¹⁹ “Sobo kê afutukubê bome enêna. Na bo mata ho lime toba gwa nêgêtatêlêna, Gotobê Amtêtomba bu belê ligisi tle nalëgleme.”

²⁰ Kwe Pita bume gali tole, “Gotobê Amtêtomba, Goto manawa kê lëglênabê, ju balitina hana fa egotleme. Hanane mu. Ju kêha têtô lowene fêyeme lowene elene? Juna, jubê balitina têtô life mêtâ têtô eglitame.

²¹ Jubê lowene Gotobê naba lime lalowa hana lëbetê. Kême nêgeme, ju sebona Gotobê wegeme hana wege nêglame.

²² Ju kê têtô lowenebê aholokwana ti ele, na Tako Hobê gali eholeme, jubê aholabu lowenebê sle nalëgêtâtême na aholokwana ti lëletême. Bu jume maninibo lëgletême nawa na jubê têtô lowene aholokwana ti lëletême nawa o hanane.

²³ Bo jume walowene nêletê, mêmâune lowene ju mêtâ takomu lëbetê. Na ju tetêbo lowene mêtâ fwa tei tafa elekêfe.”

²⁴ Kwe Saimon, Pitaname Jonname metafu latêtâtême, “Sobo Tako Home gali elolo, bome maninibo nalëgletenême. Na kê têtô wesibi, sobo bome kê gali eglonabê, bo belê migisitenê jwa namëgletenême.”

²⁵ Na kwe Pitana Jonna, Jisasbê lala gali têt mêtêtatemo na Jisas bume melê kê totomebê wesibime gali motlomo. Na tokwafe Pitana Jonna Jerusalem lifatewa mêtêyeu. Bu mêtêyeubê, na Jisasbê lala gali, Samaria provinsbê fli life elême, têt mêtêtatemo.

Filip Jisasbê lala gali, Itiopia lifate mago home têtâtê

²⁶ Gotobê ensel bu Filipme megali tole, “Ju sagli elêleme na nêgemowelême eimeme. Na Jerusalem lifate mago Gasa lifate elê kê lugujubê alêge elême ejume.” Kê alêge bu ho jwa tabo mêtâ lêbe.

²⁷ Na Filip fe tékake na kê alêge elême time. Bu alêge elême wafwa temole, na Itiopia lifate mago home, kê alêge mêtâ hwi tole. Bu Itiopia lifatebê gavmanbê letitabo ho. Na bu Itiopiabê eso mèse, Kandasibê baliti tafa tlêlêkêfêmetêbê ho. Bu Jerusalem lifatewa Gotome lotume tugujubê kê mago tisi,

²⁸ na bubê lifatewa luguju nalëgleme. Bu hos kleli kê kiki mëglebê kalê loha wesibi, wesibi mêtâ tafa tole. Na bu Gotobê lowene mago gali têt totokweflebê ho, Aisaiaabê bogo, hwi tlagwi.

²⁹ Na kwe Gotobê Amtêtomba Filipme gali tole, “Ju kê kalê loha wesibi, wesibi li elême ejume. Na ju kalê loha wesibi, wesibina, mëglêbo lëlê eyeu elome.”

³⁰ Na kwe Filip loli elê fêka tokou. Na mana aholokwane tole, kê ho bu Gotobê lowene mago gali têt totokweflebê ho Aisaiaabê bogo hwi tlagwi. Na Filip kême takune tole, “Ju kê gali wayobê lowene laletlene?”

³¹ Na bu tafu têtatle, “Ho li bubë wayo galibême bome okokwe jwa loglonêna, bo habêna lowene sle nëgletelêmene? Ju kalë loha wesibi, wesibi elë lalowa etokwalemene na bona weife tafa nelome.” Na Filip bu kalë loha wesibi, wesibi elë fe tokwake.

³² Gali bu kë hwi toglolebe, megali lalële, “Bu kë home sei mutujuwelêtêma, sipsip kleli mogo nalë têkleme fene sei mutujuwelêtêma. Na kë ho bu êfalëbo ji hana totle, sipsip kleli nëbalebê hobo fene le mëlêmetêma na bu afêlei mëgle jwa.

³³ Bume tiniji galina gali motlola. Na bume onehobë gali aholokwane moglomabê ho belême mêtletlêma. Kwe bume blawa so mêtêtatla na blawa têkle mototla. Bume mogo nalë têkle mototla na bu hana tafa lële. Kême nëgeme bu nëbale tafa jwa këme mletla.”

³⁴ Kë ho kë gali hwi tole na Filipme mana takune tole, “Bo jume takune nolë, Gotobë lowene mago gali têtetle? Bu bume gali tlene o bu li home gali tletlene.”

³⁵ Na kwe Filip kë home gali okokwe tole. Bu Aisaia kë yahi tégelbê wayo gali afina okokwe sle tole na bu Jisasbê lale galime mata okokwe tole.

³⁶⁻³⁷ Tlemalê bu kë alêge elême mêtêyeubêê na tu helefo elë fwa mutulo. Na kë ho gali tole, “Ju hwi ele, tu ekê lemule. Ju bome lalowa baptais egêtanêmene?”*

³⁸ Na kwe, kë letitabo ho, bu hos kleli kë asê lëglêlêlebê home gali tole, “Ju hos kleli lëkle etle.” Na bu Filipna kë tu elë kle mêtêtêkako na Filip bume baptais tetofakle.

³⁹ Na bu tu kile mêtelo na helefowa fe motokoko. Na Gotobë Amtêtomba Filipme kë mago latêglelulewa. Na kë letitabo ho bume ita hana hwi tole, kwe kë ho bubë lifatewa fieflesuna tuju.

⁴⁰ Na Filip bu Asdot lifatewa hokweinawa lafwawa tule. Na Jisasbê lale gali li life li life meta te têtatutême na mana Sisaria lifewa fwa tule.

9

Sol lowene hihijika tle

¹ Kë nalë, Sol bu mana anisasana gali tlekêfe, “Bo, Jisame lowene sle mêtletlabê onehome, mogo nalë têbo nogotomême.” Na bu Gotobë tako lotu lo mëta wege lëglebê tako eso ho elême tujutle,

² na bume takune tole, “Ju Israelbê afenêbonibê lotu lo hwi moglokeflabê home, Damaskus life mëta kë tafa mëglabê, pasê lalowa yahi ekaketêmemene?” Na kwe

Gotobë tako lotu lo mëta wege lëglebê tako eso ho pasê yahi tletême na Solbê tobame tlêle. Kë pasê megali lala, “Sol, Jisame lowene sle mêtletlabê onehome hwi loglomona, kwe lalowa fafa malêle na kalabusu lowa sike malêle na Jerusalem lifatewa sei lëlêkakimeme.”

³ Na këme, Sol Jerusalem lifate kile tle na Damaskus lifate elême tuju. Bu Damaskus lifatewa tuhu lëgleme kofene, na heven life mago elulego mana hokweinawa lafatawa tletle na bume ini lamuwa totle. Kë elulego takomu.

⁴ Na Sol lifeme latitigowa. Na bu li hobê we lego aholokwane tole na bu këme gali tole, “Sol, ju bome fêyeme têbo etakefêne?”

⁵ Na Sol takune tole, “Tako ho, ju yalêne?” Na bu tafu têtatle, “Bo Jisas, ju bome têbo latakefêne.”

⁶ Te! Huju ele. Na Damaskus lifate elë ejume na këme eoutabeme. Na ho li jume gali loglême na ju kë iniwa gali saesogo sle elêlêmetle.”

⁷ Solna kë mutujabê ho klelego memêtletla, na gégali hana mêtla, êfasuna tafa mêtla. Bu gali lego aholokwane motlola, kwe kë home hwi hana motlola.

⁸ Na këme, Sol huju tle na bubë naba yafe tika totome kwe bu wesibi hwi hana toleme, bubê naba kilogo mêtletleme nëgeme. Kême nëgeme bume tobame fa mototla na Damaskus lifatewa nasi mêtêtatula.

⁹ Bu naba kilogo tabo tégêtabebê aona olê latle. Na kë aona olêbê bu hi jwa tafa tle.

¹⁰ Na Jisame lowene sle lëgletlebê ho li, Damaskus lifate mëta tafa tle. Bubë weniji Ananaias. Na bu nimitelê hwi tle, na Tako Ho Jisas bubê weniji fê têtatle, “Ananaias.” Na Ananaias tafu têtatle, “Tako Ho, bo mana ekê.”

¹¹ Na këme, Tako Ho, megali tole, “Ju huju eleme, na alêge mêtê lamotla, Ininiwa alêge, ju kë belême ejume. Na ju Judasbê lowa ejume na ho li Tarsus lifate mago kë mëta tafa lële na ju takune eletleme, ‘Tarsus life mago ho hameta lêtabene bo hwi nanoglolême.’ Kë hobê weniji Sol. Bu Gotome mana kë gégali lëlêlêkefle.

¹² Kë ho bu nimitelê mehwi tle. Li ho, bubê weniji Ananaias, bu têkaklutle na bubê toba gogwa toletle, bu naba tika namêgletleme.”

¹³ Na Ananaias bubê gali metafu têtatle, “Tako Ho! Lebutako oneho, kë hobê lakaleme wagali motlona. Bu Jerusalem lifate mëta, jubê onehome memelê têbo wesibina têbo lamotokwefêma.

* **8:36-37** Fli lowene ho bu melowene lamêtla, li gali mana lêbe kë gali mëta. Kë gali melê lëglêbelalêle, “Na Filip gali tole, ‘Ju Jisame lowene sle egletlena kwe bo jume lalowa baptais nëgêtême.’ Na bu këme tafu têtatle, ‘Bo wafi lowene sle nëletelêfe, Jisas Klais bu Gotobê nêba.”

¹⁴ Na ɛje bu Damaskus lifatewa tisi, jume kɛ lotu mɛgletɛyobɛ onehome kalabusu nalotomeme. Na lotu lo mɛta wege mɛglabɛ eso ho bu wesibi kɛ ho melɛ nalɛgɛlebɛme halawa lamɛtletla.”

¹⁵ Kwe, Tako Ho, bume gali tlole, “Ju Sol belɛ eiju. Kɛ ho bu bobɛ wege home fata lɛgleme. Bo bume wafi aniji tloɛ, Israelbɛ afenɛboni mɛtabɛya jwa mɛglabɛ enɛneme, na bubɛ eso enɛneme na Israelbɛ afenɛbonime, bobɛ gali tɛ nalɛgɛtatɛmeme, na bu bome lowene sle mɛletɛname.

¹⁶ Na bo bume meolafa nɛtatelɛme, ‘Bu bobɛ galiwa tɛ logotlena, memelɛ tetɛbo wesibi bume fata mɛgletleme.”

¹⁷ Na Ananias, Sol kɛ tafa lɛglebɛ lowa tuju. Na lowa tɛkaklu. Na Solme toba gogwa toletle na megali latlole, “Afa Sol, Tako Ho Jisas bu jume alɛge mɛta olafa tletɛ. Na buwa bome jine lelɛfakɛnɛ, jubɛ naba tika namɛgletɛme na Gotobɛ Amtɛtomba ju belɛ naligisitɛme.”

¹⁸ Ananias kɛ gali wafi yawe tlole, na hokweinawa, mo lɛnɛboha wesibi, Solbɛ naba mago mititigo tle na bu ita hwi tekake. Na bu huju tle na Ananias bume baptais totle.

^{19a} Na tokwafe Sol hi wesibi hi tle na afutuku bume ita tisi tle.

Sol Jisasbɛ lalɛ gali Damaskus lifate mɛta tɛ totle

^{19b} Sol Damaskus lifate mɛta, Jisame lowene sle mɛtletlabɛ onehona fli olɛwa tafa mɛtla.

²⁰ Na kwe, bu Israelbɛ afenɛbonibɛ lotu lowa mana latujuwa, na gali mɛtɛ latɛtatɛme, “Jisas bu Gotobɛ nɛba.”

²¹ Iniwɛ ho, Solbɛ gali kɛ aholokwane motlolabɛ, klelegomu memɛtla. Na bu megali lamɛtla, “Kɛ ho kɛ nɛgebɛ, Jisame kɛ lotu mɛtlekefɛtlabɛ onehome, tɛbo totokwefɛmɛbɛ ho. Bu Jerusalem lifate mɛta melatotokwefɛme. Na ɛje ebelɛ kɛ ligisibɛ mata, kalabusu lowa nalɛglelumeme, na bume lotu lo mɛta wege mɛglabɛ eso ho belɛ lɛglelume nalɛgleme, Jerusalem lifatewa.”

²² Kwe Goto Solme afutuku tlɛle na bu kɛ afutukuna Israelbɛ afenɛbonime, Damaskus life mɛta kɛ tafa mɛtlabɛ, kalɛlego gali tɛ tɛtatɛme. Sol megali slemu latlome, “Goto Jisasme kɛ aniji toglolebɛ, bubɛ onehome nɛno nalɛglebɛme.” Israelbɛ afenɛboni, Solbɛ gali yafe aholokwane motlola. Bubɛ gali habɛna tafu mɛgɛtatlamene? Bu gali olafa slemu tɛgɛtatɛmeme nɛgeme.

Israelbɛ afenɛboni bu Solme wame motlola

²³ Lebutako olɛ wamutuju na Israelbɛ afenɛboni loko mɛtlelɛya na gali sle mototla, Solme mogo nalɛ tɛkle namogotlame.

²⁴ Kwe Sol bume kɛ fa mɛtɛtatlabɛ gali waaholokwane tletɛme. Na Israelbɛ afenɛboni, olɛli olɛli na klabɛ, Damaskus lifatebɛ lɛglesibɛ ino ɛfo li mɛta, sei mɛtlɛkefɛtla, Solme mogo nalɛ tɛke namoglolame.

²⁵ Kwe klabɛ kuna, Solbɛ yabeni, bume kɛ lifate mago tako lɛglesɛ mɛglɛbo li elɛ mitilekola. Na Solme tatijihɛ wesibi mɛta tuku mɛtla na bu kɛ mɛta tafa tokoke na tabana kesi mototla, na kɛ manogwa lɛglesɛ mɛglɛbo elɛme alabujuwa tuku mɛtɛmalitaya. Na bu mana tuju.

Sol Jerusalem lifate mɛta tafa tle

²⁶ Tokwafe, Sol Jerusalem lifatewa tuju, Jisame kɛ lowene mɛgletlabɛ enɛnena loko namɛglame. Kwe bu iniwa uli lamɛtletla na melowene lamɛtletla, “Bu Jisame lowene lɛgletlebɛ ho nane.”

²⁷ Kwe Barnabas Solme lataitale, na Aposel ho belɛ sei tlɛle. Na bume gali tlome, “Sol Tako Ho Jisame alɛge mɛta wafi hwi tlole. Na Tako Ho Jisas bume wagɛgali tlelɛle. Na Sol mata, Damaskus lifatebɛ onehome, Jisasbɛ gali tɛ tɛtatɛmɛbɛme, uli hana tle.”

²⁸ Barnabasbɛ gali aholokwane motlola na Aposel enɛne lowene mɛtla, “Nɛgalife.” Kɛme nɛgeme, Sol bu Aposelna, Jisame kɛ lowene mɛgletlabɛ onehona iniwa tafa mɛtla. Na buna iniwa Jerusalem lifate mɛta asɛ mɛtla. Na bu Jisasbɛ gali onehome tɛ tɛtatɛmɛbɛme uli hana tle.

²⁹ Na bu Israelbɛ afenɛboni flina, Griik gali kɛ lowene mɛtlabɛ, Jisasbɛ galime gɛgali tlelɛme na bume momata lamɛtlelɛla. Kwe bume melowene mɛtletla, “Sebo habelɛ nogotlamene, bume mogo nalɛ tɛke nanogotlamefe?”

³⁰ Jisame kɛ lowene mɛgletlabɛ oneho kɛ wame gali aholokwane mɛtla, na bu Solme Sisaria life elɛme mɛtlelula na Tarsus life elɛme jine mɛtelɛkakla.

³¹ Na kwe kɛ nalɛwa, Jisame kɛ lowene sle mɛgletlabɛ oneho, Judia provins na Galili provins na Samaria provins mɛta lalowa tafa mɛtla. Ho bume hana tɛbo totome. Na Gotobɛ Amtɛtomba bume afutuku tlɛme. Na iniwa bu itaita Jisasbɛ tolewa esogo mɛtlelɛkefɛtla. Na lebutako oneho bu Jisame lowene sle mɛtletla.

Pita Ainiasme sle totle

³² Pita li life li life elɛme asɛ tɛbelɛfa. Na bu Lita lifewa tuju na kɛ life mɛta, Gotobɛ onehona tafa mutula.

³³ Na bu kɛ life mago ho li hwi tlole. Bubɛ weniji Ainias. Bubɛ iniwa elebo mogowa. Bu tɛgɛbe tɛgɛbewa latle. Na bu tobali ita aona tlibutu kɛniji melɛ latle.

³⁴ Na Pita bume megali latlole, “Ainias, Jisas Klais jume elɛ sle lɛgetame. Ju huju ele

na jubë ni labuku mana hohlo etleme.” Na bu hokweinawa huju tle.

³⁵ Na iniwa oneho, Lita na Saron lifate mēta kē tafa mētlabē, Ainiyas kē sle tēglebēme hwi mētla na Jisame lowene sle mētletla.

Pita Tabitame gli mago huju tētāmē

³⁶ Jisame lowene sle egletlebē mēse li, Jopa lifate mēta tafa tle. Bubē weniji Tabita. Bu Grik galina bubē weniji mēfē lamētētaya, Dorkas. Iniwa olē bu iniwa onehome taitakefēme. Na bu wesibi jwa onehome, hi wesibi na fli wesibina mata tlēkefēme.

³⁷ Na kē olēna, bu atowelili tle na gli tle. Na bu mogo tuna swa mētētaya. Na matawa kē ke togolebē lo ke mēta gwa mototaya.

³⁸ Jopa life bu Lita life li mēta lēbe. Na Jisame lowene sle mētletlabē oneho gali meaholokwane mētletla, Pita Lita life mēta tafa lēle. Kēme nēgēme bu tlemalē home, Pita belē kēme jine mētlēma. Bu Pita belēme fwa mutulo na bume megali motlolo, “Ju sebobē lifewa hokweinawa saesi. Ju ahuta asa ele.”

³⁹ Na Pita kē tlemalē hona mutuja. Na bu kē lo elēme fata tle. Na matawa kē ke togolebē lo kewa sei motowelēlo. Na seiju one iniwa, Pita belēme mītisitla na ye mētlekefēya. Na Tabita, tuja ato mana tētabena, kē susu totomebē ēho, Pitame lebotane mototometla.

⁴⁰ Na Pita bu iniwa onehome kē mago hehē tēkaketēme. Na sēkefo miti tafa tētēkake. Na mana Gotome gēgali tlelēkakle. Na kē gēgali yawe tle, na bu kē mēse mogobē li elēme swaya tokoke na gali tolē, “Tabita, ju huju ele.” Na kē mēse naba hobo tika totome na Pitame hwi tlole na huju tle na tafa tēkake.

⁴¹ Na Pita bume tobame fa tētāmē na huju tetokwakē na bu hujuna tlibe. Na Pita, seiju oneme na Jisame lowene sle mētletlabē onehome, gali telokwakēme, mīgisitla namēglame. Na bu bubelē mītisitla. Na bume lebotane tētātēme, Tabita tuja ato mana ekēne.

⁴² Na kē gali, Jopa life mēta asē tēbelēfatle. Na lebutako oneho Jisame lowene sle mētletla.

⁴³ Na Pita Jopa life mēta lebutako olē tafa tle. Bu ho lina tafa mētelo. Bubē weniji Saimon. Kē ho kē nēgebē, bulmakau kleli jibo slesle totokwefēmebē ho, kibo mēgle lime.

10

Ensel Korniliusme fata tletle na bume gali tole

¹ Ho li, Sisaria lifate mēta tafa tle. Bubē weniji Kornilius. Kē ho bu Rom life gavmanbē, wame home boblo

mogotomabē enēnebē eso ho. Na bu we lujuafe we wame home boblo mogotomabē enēneme tafa tlelēme. Kē enēne, bu Itali lifate mago enēne.

² Kornilius bu Gotobē tolewa esogo tlelēkefētle. Na buna, bubē nona, nēbalena, na bubē lo mēta kē tafa tēglelēmēbē enēnena, Gotome lotu melekefētle. Bu Israelbē afenēboni, wesibi jwa kē tafa mētlabēme, taitakefēme na baliti tlēkefēme. Na bu Gotome itaita gēgali tlelēkefle.

³ Olē li, taboklē klijiina, bu Gotobē enselme nimitelēha wesibina hwi tlole, bubē lowa tēkaklitle. Na bume megali latlole, “Kornilius!”

⁴ Kornilius enselme hwi tlakweflebē na uli metletle na gali tlole, “Tako ho, fēyemene?”

Na ensel kēme gali tlole, “Ju Gotome kē gēgali eglelēkeflebē, bu kē gali waaholokwane lolokwefē. Na ju wesibi jwa enēneme, wesibi kē eglēkefēmebēme, Goto wahwi lolotē na bu jume tako flefesumu lalēletē.

⁵ Eli ju ho flime Jopa lifewa sajine elēme, ho lime hohwi namugutatlame. Bubē weniji Saimon na bubē li weniji Pita. Na bume, gali mujelēlame, ju belē ligisitē nalēgleme.

⁶ Na kē ho, bubē wenisa Saimonbē lo mēta lētabe. Kē ho bu bulmakau kleli jibo sle sle lotokwefēmebē ho, kibo mēglelime. Bubē lo nutu helefo li mēta lilibetle.”

⁷ Ensel Korniliusme wafi gali tlole na kile totle. Na Kornilius bubē tlemalē wege home na jowa wame boblo logotlebē home gali telokwakēme, bu belē mīgisitla namēglame. Kē wame boblo logotlebē ho mata Gotobē tolewa esogo tlelēkefētle. Na bu Korniliusme feilawamu taitakefle.

⁸ Aomalē mītisitla na Kornilius iniwa wesibi bume nimitelē mēta kē fata mētletlebēme gali tlome. Na kē aomalē home Jopa life elēme jine telēkakēme, Saimon Pitame hohwi namugutatlame.

Pita nimitelēha wesibi hwi tle

⁹ Kornilius kē jine tēglēmēbē ho mutuja na alēge mēta jowa klabēwa ni mētebēya na ita kē mago huju mēta na mutuja. Mutujabē na kliji ku mēta tlibe bu Jopa lifate lololi mototla. Na kē olēna, Pita matawa kē ke togolebē lo ke elē tokwale, Gotome gēgali nalēglēlēme.

¹⁰ Pita bu fone latle na hi wesibi hime tole tle. Bu hi wesibi mana sle mototokwefēma na bu nimitelēha wesibi hwi tle.

¹¹ Na matafa inoha latikawa tēkaketle na tako lablab ēhoha wesibi kē mago tuku tēmalitatle. Nilina taba kē ēho mēta jejelē wako elēme kēkesi mētletle na mana tuku tēmalitatle.

¹² Kê êho mëta, memelê kleli na memelê tajju na memelê tato na memelê fole kê mëta motowelibe. (Israelbê afenëboni bu kêha wesibi hana hihi mëlekefëya. Bu melowene lamëtla, “Bu kê wesibi hi mëglana kwe bu Gotobê naba lime tëbo miglitayame.”)

¹³ Na Pita gali lego aholokwane tle na megali tlole, “Pita ju huju eleme na kê hi wesibi têtêkle etame na hi eleme.”

¹⁴ Kwe Pita gali tle, “Weye. Tako Ho, bo hanane mu hi nëgelëme. Sebo, Israelbê afenëboni, kêha wesibi hihi hana nëlekefëya. Sebo melowene nanëla, ‘Ebê wesibi hi nëglana kwe sebo Gotobê naba lime tëbo nanilitaya.’ Bo étani kê nëgebê na êje mana ekê bo kêha wesibi hihi hana nelê.”

¹⁵ Na kê éfalëbo lego Pitame ita gali tlole, “Wesibi Goto megali kê lëglebê, ‘Ebê lale hi wesibi,’ ju megali asa ele, ‘Ebê tëbo hi wesibi.’ Weye.”

¹⁶ Na kê gali lego kê galime aowafe gali tlole na mana kê êho matafa elëme lakiwa tokwake.

¹⁷ Na Pita kê nimitelê mana lowene tlekefëtlebê na Kornilius kê jine tëglemëbê ho mana fata mëtëkakija. Bu fli home afina metakune motloma, “Saimonbê lo hametane?” Bu mitisiya, na Saimon kême tafa tëglebê lo ino éfome mitejuwelikwëya.

¹⁸ Na gali motloma, “Saimon Pita ebê lo mëta mana tafa lëlene o hanane?”

¹⁹ Pita bu kê nimitelê gali mana lowene tlekefëtlebê na Gotobê Amtëtomba bume mana gali tlole, “Aholokwane ele! Jume aomalê ho jume kê hohwi mëtagitëyo.

²⁰ Ju huju elëme na kê home esune eglëmëbëme kle etëkakeme na buna eyeume. Ju buna egëyeume tutune asa ele. Bo jine nelëbakëmetê.”

²¹ Na kwe Pita kê ho belê kle têtëkake na gëgali tlelëme, “Sobo kê hohwi etatlobê ho, ta bo ekê. Sobo fëyeme esijone?”

²² Na bu megali mëtla, “Wame home boblo mogotomëbê enënebê eso ho, Kornilius, bu jine telëbakëna. Bu lala lakalena homu na bu Gotome lotu lëlekefëtlebê ho. Na Israelbê afenëboni iniwa melowene lamëtla, ‘Bu lala lakalena homu.’ Na Gotobê ensel bume wagali tlole, ‘Ju ho flime, Jopa lifewa jine elëkakëmeme, Saimon Pitame ju belê mëglesula namëglame. Na ju bubê gali aholokwane naeglotleme.’”

²³ Na Pita kê aomalê home lowa nëno tle na kême weife ni tlebëme. Na olobalê bu nani kê mago iniwa mutuja. Na Jisasme lowene sle mëtletlabê oneho fli, Jopa life mëta kê tafa mëglabê mata bume esogo mëtletlëma.

Pita Korniliusbê lowa tuju

²⁴ Bu mutujabêê na alëge mëta ni mëtebëya. Na li olëna Sisaria lifatewa fwa mutula. Korniliusbê ilawa mago enënename, na bubê yabeniname, bu wafi gali tlagume. Na bu wafi loko mëtëkakija na Pitame mana hwi mëtletla.

²⁵ Pita Korniliusbê lowa fata tule na lowa tëkaklu. Na Kornilius, Pitabê li elê tisi tle na sëkefo miti tafa tletle na Pitame lotu tletle.

²⁶ Na kême Pita huju tetëbakle na gali tlole, “Ju huju ele. Bo melê, howa, ju fenene. Ju melê asa ele.”

²⁷ Na Pita buna gëgali mëtelobê na oneho buna iniwa kê mitisiyabê lowa mëtëkakluja. Na Pita kême hwi telujuwelëme, lebutako oneho loko mëtelujuwelëya.

²⁸ Na Pita bume gali tlome, “Sobo walowene ele. Sebo Israelbê afenëboni kwe memelê nanëla, Israelbê afenëboni mëtabëya jwa mëglabê enënenana hana loko nëglelëyame na sebo buna hana tafa nëglame. Kwe Goto bome melebotane latëtatenê, bo melowene asa manelê, ‘Fli enëne bu Gotobê naba li mëta tëbowa mëtabëya.’ Weye.

²⁹ Kême nëgeme, sobo kê gali tëgelokwakë nabê gali hana boblo nëtatëyo, bo hokweinawa kême tisi. Na bo some takune nëlëyo. Bome sobelê nigisibëme, fëyeme gali telokwakënanê?”

³⁰ Na Kornilius bu kême gali tle, “Aona olê wamutuju, wesibi bome mana fata tletenê. Kê wesibi melê latle. Taboklê klijinna, ebê fenene, bobê lo mëta tafa telê na Gotome gëgali tlelêlê. Bo Gotome gëgali tëglelëlëbê na mana ho li bobê lime latlikakiwa. Bubê êho kliji fene u tletle.

³¹ Na bu gali tle, ‘Kornilius. Ju Gotome kê gëgali eglëlekefëbê, bu waaholokwane lolê. Na ju wesibi jwa enëneme, wesibi kê eglëlekefëmebëme, Goto wahwi lolê.

³² Na ju ho flime Jopa lifewa sajine elëkakëme, na Saimon Pitame nagali mugujelëlame, ju belê naligisi tëme. Kê ho, bowenisa Saimonbê lo mëta tafa lële. Kê Saimon bulmakau kleli jibo sle sle lotokwefëmebê ho, kibo mëglelime. Bubê lo nutu helefo li mëta lilibetle.’

³³ Kême nëgeme, bo fli home ju belê hokweinawa kême jine telëkakëme. Na ebê lakale, ju yaha esitënamu. Na êje sebo iniwa Gotobê naba lime ekê nëtabëya nëtabëya. Na Tako Ho jume kê tëglëbê gali, sebo aholokwane nanëgletlame.”

Pita Korniliusbê lo mëta gali tle tle

³⁴ Na kwe Pita megali latle, “Nëgalimufe. Bo walowene nelê. Habëtabo onehobê, Goto iniwa metole lalëletëme. Bu Israelbê afenëbonime fwa nane tole lëletëme.

³⁵ Iniwa oneho, Gotome lotu mëlekefëtlanana na lala lowenewa esogo

mëlelêtlana, kwe Goto këha onehome tole lalêletême na lalaitame.

³⁶ Goto seme Israelbê afenêbonime kë lëglênabê gali, sobo wafi lowene eletelo. Na kë lalê gali melê lëgêbetle lalêle, 'Jisas Klais bu iniwa onehobê eso home tafa lêletêmememe. Jisas seme kaiselo laitakefêna, sebo Gotona yonane nanêglabême.'

³⁷ Sobo walowene elo. Êtani, Jon bu gali têtatême, baptais namêglame. Na bu lebutako onehome baptais totome. Jon bu onehome wabaptais totome na mana kë olêna Jisas Israel life mëta lebutako wesibi totometême. Kê wesibi bu Galili provins mëta afina oto tle. Sobo kë wesibime wafi lowene eletelo.

³⁸ Sobo ebê walowene elo. Goto bu Nasaret life mago Jisasme aniji tole na bubê Amtêtomba na tako afutuku bume tlêle. Na Jisas bu kë afutukuna li life li life asê têtêlêfa na onehome taitame. Goto buna tafa mêtêgelome nêgeme, na iniwa oneho Satan kë yage totomebê, bu iniwa wasle têtageume.

³⁹ Na iniwa wesibi, Jerusalem lifate mëta na Israelbê afenêbonibê li life li life mëta, Jisas melê kë totomebê, sebo wafi hwi tlola. Na wesibi melê kë totomebê, kë gali këme têtênatla. Na bume mogo nalê ti mëta bu mëta.

⁴⁰ Kwe tèle olê mutuju na aona olêbêna Goto bume gli mago mana huju totle. Na bume olafa têtageumê, oneho hwi namoglolabême.

⁴¹ Kwe Israelbê afenêboni iniwa, bume nane hwi motlola. Weye. Goto ebame sebo Aposel home waaniji tlome, bume ita hwi nanoglolame na bubê gali têtênanêgêtatlame. Na bu matêmatê mago huju têtêglena, sebo buna hi tla.

⁴² Na bu seme anisasana gali tlona, bubê lalê gali iniwa onehome têtênanêgêtatêmememe. Na sebo onehome metê sle nanêgêtatêmememe, 'Goto Jisasme waaniji tole, gîgli mêtêlabê onehobê lowene na mana tafa mëglabê onehobê lowene abiabi hwi lolotêmememe na mana lêselokwame.'

⁴³ Êtani, iniwa Gotobê lowene mago gali têtêmototokweflabê ho, Jisasme megali lamêtletla, 'Iniwa oneho ebê home kë lowene sle mëgletlabê, Goto bubê têtêbo lowenebê aholokwana ti lëgletêmememu.'"

Gotobê Amtêtomba Israelbê afenêboni mëtabêya jwa mëglabê enêne belê tisi tème

⁴⁴ Pita gali mana têtêtogotlêbê, na Gotobê Amtêtomba, Gotobê gali kë aholokwane mëglabê onehome mana tisi tème.

⁴⁵⁻⁴⁶ Kême nêgeme bu lili anigawa galina gégali mëta na Gotome dibita mototla. Kême nêgeme, Jisasme lowene sle mêtletlabê oneho, Pitana kë mitisiyabê, hwi motloma

na klelego memêtletêma na megali mëta, "Hwi elo, Israelbê afenêboni mëtabêya jwa mëglabê oneho, Goto bubê Amtêtomba bume walêlême." Na Pita bume megali latletême,

⁴⁷ "Gotobê Amtêtomba kë enêne wafi lisitême bu ebame seme fene tisitêna. Ho seme ebê onehome tu mëta baptaisme hana lêkle mëgêtaname. Bo melowene nanelê, 'Sebo bume lalowa baptais notomame.'"

⁴⁸ Na Pita kë onehome megali latlome, "Sobo Jisasbê wenijina baptais elomo." Na Pita bume baptais totome. Na bu Pitame takune motlola, buna habenuju olê tafa namêglame.

11

Pita bume kë fata têtêgletlêbê wesibime gali tlome

¹ Aposel ho na, Jisasme lowene sle mêtletlabê oneho flina, Judia provins mëta kë tafa mêtêlabê, bu megali aholokwane mëta, Israelbê afenêboni mëtabêya jwa mëglabê enêne, Jisasbê gali lowene sle lamêlêtla.

² Pita Jerusalem lifatewa tugujuna, na Jisasme lowene sle mêtletlabê oneho fli bume wame gali memotlola. Kê enêne bu melowene lamêtla, "Bu ato jibo têtêle mogotomabê lakale esogo sle mëglelêlabême feilawa afutuku mëta."

³ Bu megali motlola, "Ju ato jibo têtêle jwa motomabê hobê lowa fêye esome têtêklaklone na buna fêyeme hi telulone?"

⁴ Na kwe, iniwa wesibi bume kë fata mêtletlêbê, Pita këme gégali tle. Bu megali tle,

⁵ "Bo Jopa life mëta tafa telê na bo Gotome gégali têtêglelêkeflêbê na bo nimitelêha wesibi mana hwi telê. Bo tako lablab êhoha wesibi hwi tlolê, matafa mago tuku têtêmalita. Nilina taba kë êho mëta jejelê wako elême këkesi mêtêle na mana tuku têtêmalita.

⁶ Bo kë wesibi lowene sle nanêgletemême na bo kë êho elême mana hwi sle telokwaktê. Na bo mehwi tlomê, memelê tobaluku kleli na memelê waluju mago kleli, na memelê tato na memelê taiju na memelê fole. Israelbê afenêboni bu këha wesibi hana hîhi mëlekefêya.

⁷ Na êfalêbo lego bome megali tlonê, 'Pita ju huju ele na wesibi têtêkle etamê na hi elême.'

⁸ Kwe bo megali telê, 'Tako Ho, bo hanane mu hi nêgelême. Sebo, Israelbê afenêboni, këha wesibi hîhi hana nêlamu. Sebo melowene nanêla, "Kê wesibi hi nêglana kwe Gotobê naba lime têtêbo nanilitaya."

Kème nêgeme këha wesibi hi hana telê, bo êtani kê nêgebê na êje mana ekêne.’

⁹ Kwe kê êfalêbo lego heven life mago ita megali tle, ‘Wesibi Goto megali kê lêglêbê, “Ebê lale hi wesibi,” ju megali asa ele, “Ebê têbo hi wesibi.” Weye.’

¹⁰ Goto kê galime aowafe gali tle na kê êho matafa elême ita mana ki tokwake.

¹¹ Kê olê nawa, aomalê ho, sebo kème tafa têglabê lowa mitisiya. Sisaria lifate mago ho li, bo belême jine telêbakême.

¹² Na Gotobê Amtêtomba bome megali tlonê, ‘Ju kê enênena egêyeubême, tutune asa ele. Buna lalowa eyeu.’ Na ebê toballi ita jowa afanino kê mêgljabê, bu mata iniwa Sisaria lifatewa bona tuja. Na seme kê gali têgelêbakênabê hobê lowa têkakuja.

¹³ Na bu seme megali latlona, ‘Ensel bobê lowa têkaklê na kème tlibe na megali tlonê, “Ju ho flime Jopa lifewa sajine elêkakême, ho lime hohwi namugutatleme. Bubê weniji Saimon Pita. Na bume gali mujelêlame, ju belê naligisitême.

¹⁴ Na kê ho jume na jubê lo mêtâ kê tafa mêglabê enêneme gali tê nalêgêtatêmememe. Sobo kê gali aholokwane elêlome na Goto some nêno lêleme.”

¹⁵ Bu nimitelê gali kê tê togotlêbê wayawe tole, na bo mana gali tême ototelê. Bo gali tokwafe kofene tê têtagulê, na mana Gotobê Amtêtomba bume tisi tême, seme êbame otome fene tigisi tênabê.

¹⁶ Na, Jisas êbame seme kê gali toglonabê gali bo ita lowene tletelê. Bu megali latlona, ‘Jon onehome tu mêtâ baptais totome, kwe tokwafe Goto bubê Amtêtombana baptais lêgêtome.’

¹⁷ Êbame sebo Tako Ho Jisas Klaisme lowene sle tletla na Goto bubê Amtêtomba seme tlêna. Na kê fenene Goto kê enêneme bubê Amtêtomba tlême. Bo melowene nanelê, ‘Kê wesibi ebê Gotobê wesibi. Na bo Gotome hana boblo nogotlême na bubê tole hana lêkle nêgêtatelême. Goto bume kê totometêmebê wesibime lêkle hana nogotomême.”

¹⁸ Na kwe, bu Pitabê gali yafe aholokwane mêtla. Na bume kê wame motlôlabê lowene latliwa têtetême. Na bu Gotome bibita mototla na megali lamêtla, “Israelbê afenêboni mêtâbêya jwa mêglabê enêneme, Goto ino tika têtatême, bubê têbo lowene aholokwana ti mêglabême na unaunalême lale tafa mêglabême.”

Antiok lifate mago oneho, Jisasmê lowene sle mêtletla

¹⁹ Êbame, Stivenme mogo nalê kê têkle mototlabê olêna, Israelbê afenêboni fli bu Jisasmê kê lowene sle mêtletlabê oneho flime mana têbo mototoma. Kème nêgeme, bu mago lebutako, li life li lifewa

mitliwaya. Bu Fonisia provinswa, na Saiprus afayowa na Antiok lifatewa memitliwaya lamêtla. Na bu Jisasbê lale gali mana tê mêtêtatême. Kwe Israelbê afenêboni mêtâbêya jwa mêglabê enêneme gali hana tê mêtêtatême. Weye. Bu Israelbê afenêbonime fwa tê mêtêtatême.

²⁰ Kwe bu mago ho fli, Saiprus afayo mago na Sairini lifate mago, Antiok lifatewa mutuja na Tako Ho Jisasbê lale gali Israelbê afenêboni mêtâbêya jwa mêglabê enêneme tê mêtêtatême.

²¹ Na Tako Hobê afutuku bu mêtâ têtetême na bu kê afutukuna Jisasbê lale gali tê mêtêtatême. Kème nêgeme lebutako oneho Jisasmê lowene sle mêtletla na bubê têbo lowenebê aholokwana ti motokouja. Na Jisasbê lowenewa esogo mêtêtatême.

²² Na Jisasmê lowene sle mêtletlabê oneho, Jerusalem lifate mêtâ kê tafa mêglabê, kê gali aholokwane mêtla na bu Barnabasme Antiok lifatewa jine mêtletêkaka.

²³ Barnabas Antiok lifatewa tuhu tule na mehwi tlome. Goto kê onehome ululu sle totome na lataitame. Na bu kème tako fleflesu latletême. Na bume lale galime meokokwe tlome, “Sobo Tako Ho Jisasmê unaunalême lowene sle eglekefêtelome na bubê lowenewa esogo eelêkefêtelome.”

²⁴ Na Barnabas bu lale homu nêgeme. Na Gotobê Amtêtombabê afutuku bu mêtâ feilawa têtabetle. Na bu Gotome feilawamu lowene sle tletle. Na kème nêgeme feilawa oneho bu Jisasmê lowene sle mêtletla.

²⁵ Na kwe, Barnabas bu Tarsus lifatewa tuju, Solme hohwi nalugutatleme.

²⁶ Bu hohwi têtatêlêbê na Solme mana hwi tujuwelêle. Na no tlêle na Antiok lifatewa elebo nagi tlesule. Na tlemalê, Jisasmê lowene sle mêtletlabê onehona, kê lifate mêtâ kê tafa mêtlabê, jowa tlubituna loko mêtletlêkefêya na Gotobê gali okokwe motlokefêmo. Na Antiok life mêtâ, bu Jisasmê lowene sle mêtletlabê onehome, afina mefê lamototoma, “Kristen.”

²⁷ Kê nalêwa, Gotobê lowene mago gali tê mototokweflabê ho fli, Jerusalem lifate mago, Antiok lifewa mitisiya.

²⁸ Na Gotobê lowene mago gali tê totokweflêbê ho li, bubê weniji Agabus, bu Kristen onehobê naba li mêtâ hujuna tlibe na Gotobê Amtêtombabê afutukuna megali tlome, “Tako fone, iniwa life mêtâ fata lokoume.” Na tokwafe, Sisar Klodius eso home tafa têglêna, kê fone mana fata tokou.

²⁹ Kristen oneho, Agabusbê gali aholokwane motlola. Na bu gali sle mototla. Kristen oneho flime, Judia provins mêtâ kê tafa mêglabê, balitina mêgaitama namêglame. Na jowa jowa ho, bubê baliti musu niji loko mêtêtaya.

³⁰ Na bu Barnabas na Solname jine mêtêlêkakêma. Na bu kê baliti, Kristen onehobê letitabo home mêtêhoutemo na mutujuwelêmo.

12

Eso ho Herot, Jemsme mogo nalê têke tlole na Pitame kalabusu lowa tuku tle

¹ Na kê nalêwa, eso ho Herot bubê wame home boblo mogotomabê enêneme gali tlole, Kristen oneho flime têbo namêtagumame.

² Na bu li home gali tlole, na bu Jonbê bolijamome, Jemsme kosina mogo nalê têke tlole.

³ Herot bu mehwi latlome, Israelbê afenêboni kê wesibime fleflesu lamêtla. Kême nêgeme, bu Israelbê afenêbonibê tako lotu olêna, bubê wame home boblo mogotomabê enêneme gali tlole, Pitame kalabusu lowa tuku namêglame. Israelbê afenêboni, kê tako lotu olêna, sêse wesibi jwa bletê nage hi mêtêkefêya.

⁴ Bubê wame home boblo mogotomabê enêneme Pitame fa mototla na kalabusu lowa tuku mêtla. Na Herot bu, wame home boblo mogotomabê enêne we toballi ita jowa kêniji aniji tlole, Pitame hwi namoglokwefflame, bu lèglèboulakulime. Nilimalê afina hwi motlokweffa. Na fli mana hwi mêtla. Na tokwafe fli nilimalê ita hihijika mêtla. Na otobê mutuja. Na bu olêna klabêna mehijikawa lamêtêkefêya. Herot bu melowene latle, Israelbê afenêbonibê tako lotu olê yawe lèleme na Pitame kalabusu lo mago mana lèlesuleme, na onehobê naba lime bubê têbo loweneme takune lololeme.

⁵ Kême nêgeme Pita kalabusu lo mêtla tafa tle. Na wame home boblo mogotomabê enêne bume hwi motlokweffa. Kwe Kristen oneho, Gotome anisasana takune motlokweffa, Pitame lègaitale nalêgleme.

Ensel Pitame taitale, kalabusu lo kile nalogotleme

⁶ Na kwe Herot bu olê waaniji tlole, onehobê naba li mêtla Pitabê têbo loweneme takune nalogoleme. Na kê klabêwa, Pita bu wame home boblo mogotomabê enêne tlemalêbê ku mêtla nitêbetême. Na bume senê taba toba mêtla kêkesi mêtletla na li senê tobamu toba elê kê tafa tégletbê wame home boblo logotomebê hobê toba mêtla kesi tuletletla na li senê tabo yemane toba elê kê tafa tégletbê wame home boblo logotomebê hobê toba mêtla kesi tuletletla. Na wame home boblo mogotomabê enêne fli, kalabusu ino efome mana sei mêtêkefêtla.

⁷ Na kwe Gotobê ensel lafatawa tle. Na kê kalabusu lo, eluloge telube. Na ensel

Pitame mêtêglêbo mêtla luluju tole na gali tlole, “Ju hokweinawa huju ele.” Na senê taba, bubê toba mago, lalukluwa mêtêtêkaketle.

⁸ Na ensel gali tlole, “Pita jubê êhona, juba jibona gégelo etome.” Na Pita melê tle. Na ensel gali tlole, “Jubê heletabo êho mata gelo etleme na bome nagi enêneme.”

⁹ Na Pita kê tlê tabo lo tokwêfo kile tle na enselme nagi tlêle. Kwe Pita melowene hana tle, “Bume kê fata lègletlebê wesibi ebê nêgali wesibi o hanane.” Bu melowene tle, “Bo nimitelê hwi nelêwa.”

¹⁰ Tlemalê weife nagi mêtêyeu na kalabusu lo kê hwi moglokwefflabê home lasigliwa mototomo. Na ita mêtêyeu. Na kalabusu lo kê hwi moglokwefflabê ho flime sigli motujetomo, kwe bume hwi hana motloma. Na tlemalê bu kalabusu lobê ainêna ino elê fwa mutulo, kê kalabusu kile namogotlome, na lifate elê mêtêyeume. Na kê ino blawa latikawa têkaketême. Na bu kalabusu lo kile mêtelo na li alêge esogo mêtêlêlolo. Na kwe ensel Pitame alêge mêtla lakilewa têkake.

¹¹ Na Pita bu kê wesibime lowene tle na gali tle, “Bo walowene nelê, ebê nimitelê nane. Weye. Goto bubê ensel bo belê jine lèlêtenê, bome lègaitanê nalêgleme. Kême nêgeme Herotna, Israelbê afenêbonina, bome têbo mêtêtanabê lowene kê nêgebê, hana têbo mêtêtaname.”

¹² Na bu Jon-Makbê bota, Mariabê lowa tuju. Lebutako oneho kê lo mêtla loko mêtêlêlêlêya na Gotome gégali mêtêlêlêkeffa.

¹³ Pita kê lo ino mêtla kêke telukwaketême. Na li wege mêtê, bubê weniji Roda, tisi, ino tika naagetatleme fene.

¹⁴ Bu Pitabê mou lego aholokwane tlole. Na bu tako fleflesu tégletleme nêgeme, ino tika jwa kême têtatle. Na bu fêka tokou na fli onehome gali tlole, “Pita walisife, ino efome ekê lelêjuwelêbokwel!”

¹⁵ Kwe bume gali motlêya, “Ju yaya mêtê.” Kwe bu anisasana gali tlole, “Weye. Nêgalimu. Bu ino efome ekê lelêjuwelêbokwe.” Na bu gali motlêya, “Sebo melowene nanêla, ‘Ebê bume kê hwi loglokwefflebê enselhane.’”

¹⁶ Kwe Pita ino mêtla itaita kêke telukokekêfe. Na kême bu ino tika mêtêtatla. Na bume hwi motlola na klelegomu memêtletla.

¹⁷ Na Pita bume tobanawa lèkle totome, gali kaju namêgebêyame. Na Tako Ho, bume kalabusu lo mago kê no lèglêlebê gali, têtêtatême. Na bu megali latlome, “Sobo kê wesibime, Jems name, Jisame lowene sle mêtêglêlabê oneho fliname gali elomo.” Na Pita bume hune totome na li lifatewa tuju.

¹⁸ Olobalêwa, kalabusu lo mago wame home boblo mogotomabê enêne, Pitame

yafe hwi mêtletla kwe bu tafa hana tle. Na bu klelego memêta. Na blalo têtakune mêtletlogwaya, “Pita habelê lujune?”

¹⁹ Eso ho Herot, bu kê gali aholokwane tle, “Pita hana tafa lêlefe.” Na bu ho flime jine tlême, Pitame hohwi namêtatame. Kwe bu Pitame hwi hana motlola. Kême nêgeme, Herot, Pitame kê hwi moglokweflabê home yafe takune tlome kwe hanane. Na bu li home gali tlome, Pitame kê hwi moglokweflabê home mogo nalê têtêkle nalêgêtamê. Na tokwafe, Herot Judia provins kile totle na Sisaria lifatewa tuju na kême tafa tule.

Eso ho Herot wagli tle

²⁰ Eso ho Herot bu Tair lifate mago onehome na Saidon lifate mago onehome tako wame latlome. Kême nêgeme bu iniwa loko mêtletêya na Herotme hwime mitisiya. Kwe bu Blastusme afina takune motlola, bume lègaitame nalêgleme. Na bu kêbême helawa tletême. Blastus bu eso ho Herotbê lo hwi toglokweftêlebê ho. Buna iniwa, Herot belê mutuja, aisenê hi namêlelêlamê na bume kê wame toglobebê wame lowene lèglêkêle nalêgleme. Kê enêne, bubê hi wesibi, eso ho Herot kême tafa lêglebê lifate mago glo mêtletkêfêya. Na bu melowene lamêtla, “Herotbê wame tli jwa lêgebetlena kwe bu hi wesibi bu mago ita glo hana mêglame.”

²¹ Herot bu kê enêna gègali mêglabê olê waaniji tlome. Na kê olêna bu eso ho kêna negli mogotlabê êho gègelo tle na eso hobê tafa labu mêtla tafa tle na kê enêne mana gègali tlêlême.

²² Na iniwa oneho Herotme feilawa we motlola, “Ebê ho nane. Ebê goto li, ekê gali lolona.” Na bume lotu mêtletla.

²³ Herot bume kê gali motolabê galime aholokwane tlome, kwe bu lêkle hana totome. Na Gotome fieflesu lègletlebême tole hana tle. Kême nêgeme, Gotobê ensel li bume hokweinawa tako atowelili tlêle. Na bisikêfa bubê alejina imona hi mêteluletle na bu gli tle.

²⁴ Na Gotobê gali li life li life fifiji mêtlagula. Na lebutako onehomu Jisasme lowene sle motokoutla.

²⁵ Jerusalem lifate mêtla loko kê mêtêtayabê baliti mêtletmôbê wege yawe motlolo. Na Barnabasna Solna Jerusalem lifate mana kile mototlo na bu Jon-Makme, Antiok lifatewa weife mêtletlulo.

13

Bu Barnabasname Solname aniji motloma, Jisabê lale gali tã namêtatagemome

¹ Kristen oneho fli Antiok lifate mêtla tafa mla. Na bu mago fli, bu Gotobê lowene mago gali tã mototokwefla. Na fliye, bu

Kristen oneho flime Gotobê lale galime okokwe motloma. Kê enênebê weniji melê: Barnabas na Simeon, bume mefê lamototla, “Kokolebo ho,” na Lusius bu Sairini life mago ho, na Sol, na Manain bu eso hobê Herotbê yonane ho.

² Li olêna, kê oneho, Tako Home lotu mêtletla. Na bu hi wesibi hi jwa mêtla, Gotome lowene sle namêgletlamê. Na Gotobê Amtêtomba gali tlome, “Sobo Barnabasname, Solname aniji elomo, bo bume kê aniji toglotêmebê wege fa namogotlome.”

³ Kême nêgeme, bu ita hi wesibi hi jwa mêtla na Gotome mana gègali mêtletlêla, kê tlemalême lègaitame nalêgleme. Na bubê toba bubê eso mêtla gogwa motoletêma, bume kê wege fame aniji motloma. Na tlemalême jine mêtletêkakêma.

Barnabasna Solna Jisabê lale gali Saiprus afayo magobê onehome tã mêtêtatemo

⁴ Gotobê Amtêtomba tlemalême jine tlême. Na bu Selusia lifatewa mêtêyeu. Na kême sibu lo mêtla fêfe mêtelo. Na sibu lo bume Saiprus afayowa tlelume. Na bu sibu lo mago fêfe mêtêkako na Salamis lifatewa mêtêyeu.

⁵ Bu Salamis lifatewa fwa mutulo na Israelbê afenêbonibê lotu lo elê asê mêtêbelêfo. Na Gotobê gali tã mêtêtatemo. Na Jon-Mak buna iniwa mutuja, tlemalême nalêgaitameme.

⁶ Tlemalê Saiprus afayobê li life li life mêtêkoujo na Pafos lifatewa fwa mêtelo. Na bu Israelbê afenêbo lime mana esune mêtletlo. Bubê weniji Barjisas. (Bubê weniji Grik galina mefê lamototla, Elimas.) Bu itaita humêi tlekêfe na memelê olo tlêsême. Kê ho bu itaita mesosogêna latlokwefême, “Bo Gotobê lowene mago gali tã nogotlêbê ho.”

⁷ Kê ho bu eso ho Sergius Paulusbê yonane ho. Sergius Paulus bu Saiprus afayo magobê eso ho. Na bu lale lowenenabê ho. Bu Barnabasname Solname gali telokwakeme bu belê migisitelo namêgelome, bu Gotobê gali aholokwane nalêgleme. Na tlemalê bu belê mîtisitelu na bume Gotobê gali tã mêtêtatelo.

⁸ Kwe humêi ho Elimas, kê tlemalêbê wege blo nalêgêtatêmemê afutuku tle. Bu metole latle, eso ho Sergius bu Jisasme lowene sle jwa na lègletleme.

⁹ Gotobê Amtêtomba Solme afutuku tlêle. Solbê li weniji ebê Pol. Na bu kê afutukuna, Elimasme anisasana hwi tlome na megali latlome,

¹⁰ “Ju Satanbê nêba. Ju iniwa lale loweneme wame eglomebê ho. Tetêbo lowene na kule kule lowene, ju mêtla

nohwa lelutabetë. Ju Gotobë iniyafe gali, jubë sosogëna galina hihijika elekëfe. Ju kë tëbo lowenebë fëye olëna kile eglemene?

¹¹ Ju aholokwane ele. Goto jume tëke loglëme ekëne na jubë naba titiki mëgletëme. Na ju kljibë elulogo hwi hana eglotleme. Na ju tako naba titiki tabo metafawa ekoukëfeme.” Pol bu megali wafi tle na hokweinawa olobaha wesibi tetujutle na Elimasbë naba lamu totometle. Na naba kilego mëtletle. Na bu home hohwi tëtamë, bume toba fana mëglelula namëglame.

¹² Eso ho Sergius kë wesibi hwi tlole na bu Jisame lowene sle tletle. Bu tlemalë kë okokwe motlolobë gali klelego tëgletleme nëgeme.

Sol bu Jisasbë gali Pisidia provins mago lifate li, Antiok mëta të totle

¹³ Polna, buna kë asë mëtëglabë hona, Pafos lifate kile mototla. Na bu sibu lona Perga lifatewa mutuja, Pamfilia provins mëta. Kwe Jon-Mak bume hune totome na Jerusalem lifatewa ita tuju.

¹⁴ Bu Perga lifate kile mëtelo na mëtëyeu na Antiok lifatewa tuhu mutulo, Pisidia provins mëta. Na bubë lotu olëna bu Israelbë afenëbonibë lotu lowa mëtëkaklujo na tafa mëtelulo.

¹⁵ Na lotu lo hwi moglokweflabë eso ho, Mosesbë yahi hwi motloma na Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë hobë yahi mata hwi motloma. Na mana bu ho lime Polname, Barnabasname gali naloglomeme jine metlëla, megali naloglomeme, “O afani, sobo onehome lëgaitamebë gali li egehologna kwe sobo lalowa gëgali egelome.”

¹⁶ Na Pol huju tle, na bume tobana lëkle totome, gëgali kuju namëglame na gali tlole, “Sobo Israelbë afenëboni na sobo fli oneho, Gotome kë lotu eglëkëfëtelobë, sobo iniwa aholokwane elo.

¹⁷ Israelbë afenëbonibë Goto, bu sebobë semleninome meaniji latlome, bubë oneho tafa namëgletlame. Bu bubë life kile mototla na fli enënebë lifate, Isip lifate mëta, tafa mëta. Na këme Goto bume taitame. Na bu lebutako onehomu fata mëta. Na Goto tokwafe, bubë afutukuna bume Isip lifate mago nëno tle na ho jwa tabo elë tlelume.

¹⁸ Na bu kë ho jwa life mëta niliafewe tlibutu kënjiji asasë mëta. Na bu kë niliafewe tlibutuna Gotome tetëbo lamototokwefla. Kwe Goto bume lataitakefëme.

¹⁹ Tokwafe bu tako flëke elë fwa mutula. Kë flëke weniji Kenan. Tobali ita tële li li afenëbo mago enëne kë flëke mëta tafa mëta. Kwe Goto, Israelbë afenëbonime afutuku tlëme na bu kë afutukuna, kë tobali

ita tële li li afenëbo mago enëne unalëme tëbo mototoma. Na Goto kë enënebë flëke Israelbë afenëbonime yo tlole, kë flëke bubë flëke fata nalëgletëme.

²⁰ Kë flëke fa mototlabëme 450 tlibutu lamëta. Na tokwafe, Goto bu oneho flime aniji tlole, Israelbë afenëbonibë asë hwi namoglotëmame. Bu melë motokweija na Gotobë lowene mago gali të totokweflëbë ho Samuel bume mana tafa tlelëme.

²¹ Samuel bume tafa tëgletëmebë, na bu Samuelme takune motlola, li home aniji naloglotëmame eso home fata nalëgletëme. Na kwe Goto, bu Solme aniji tlole, bubë eso home tafa nalëgletëme. Na bu eso home niliafewe tlibutu kënjiji tafa lëgleme. Sol bu Kisbë bowene. Bu Benjaminbë afenëbo mago.

²² Kwe Goto Solme eso home tafame hehë tletle na Devitme aniji tlole, bubë eso home tafa nalëgletëme. Bu Devitme megali tletle, ‘Bo Jesibë nëbame, Devitme, wahwi nololë na bo bume tako tole nanëtelë. Bu bobë iniwa tole esogo lëglelëmëtënëme.’

²³ Ètani Goto megali sle latle, Devitbë afenëbonibë mago, tako letitabo home lëgëtabëtëme nalëgleme, Israelbë afenëbonime tëbo lowene mago nëno nalëgleme. Na kë ho bu wa fata tle na bubë weniji Jisas.

²⁴ Jisas, bubë wege fa jwa togolena na Jon, Israelbë afenëbonime gali metë latëtätëme, ‘Sobo tëbo lowenebë aholokwana ti elome na Gotome fwa lowene sle eletelome na mana baptais elome.’

²⁵ Jon bubë wege yawe logloleme nounou tle na bu megali latle, ‘Sobo bome melowene laletë nane, “Goto kë aniji toglolebë ho, onehome nëno lëglebë ho.” Weye. Bo sobo kë hwi egletelobë ho nane. Kwe kë ho kë ligisibë, bubë afutuku takomu kwe bobë afutuku tokwëfo. Bo lalë ho nane kë ligisi home kë nëgaitalëme, manawa wege ho fene laitale. Weye. Bo bubë jiteho hana titika nëgletelëme. Bu letitabo homu nëgeme na bo atwati homu. Bu lalë homu kwe bo atwati homu.’

²⁶ O afani, Abrahambë afenëboni, na fli enëne Gotome kë lotu eglëkëfëtelobë, sobo aholokwane elo. Goto onehome kë nëno tëglebë gali, seme wajine tlëtëna.

²⁷ Jerusalem lifate mëta kë tafa mëtlabë oneho na bubë eso enëne melowene hana mëtletla, ‘Goto, Jisame aniji tlole, seme tëbo lowene mago nëno lëleme.’ Bu Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë ho kë yahi mëtlabë gali, iniwa lotu olëna hwi motlokwefla, kwe bu kë gali lowene sle hana mëtletla. Këme nëgeme megali lamëta,

'Jisas kwe gli malèle.' Ebèha lowene kè mètlabè, kwe bu Gotobè lowene mago gali tè mototokweflabè ho ètani fene yahi mètla.

²⁸ Bu Jisasbè fèye tèbo wesibiha hwi hana motlotla na bume mogo nalè tèkle motoflamu. Weye. Kwe bu eso ho Pailatme anisasana gali motlola, 'Gli malèle.'

²⁹ Gotobè lowene mago gali tè mototokweflabè ho, bume ètani meyahi lamètlela. 'Oneho bume memelè tetèbo lowene gwa mètètata.' Na bu kè iniwa tetèbo lowene Jisame fwa gogwa mototla. Na mana bume ti mago tohwa mototla, na matèmatè mèta gwa mutujetla.

³⁰ Kwe Goto bume matèmatè mago huju totle.

³¹ Na Jisasna ètani kè asè mètlekefèyabè enène, Galili provins mèta na Jerusalem lifate mèta, bume lebutako olè hwi motlokwefla. Na kè oneho, Jisame kè hwi motlokweflabè, Israelbè afenèbonime, kè lale gali tè mètètakèfètèma.

³² Na sebo some mata kè lale gali metè nanètatèyo. Goto sebo bè semleninome megali sle latlome, ho lime jine lègletèname, seme tèbo lowene mago nènò nalègleme.

³³ Na Goto, Jisame matèmatè mago kè huju togotlèbè, bu sebo bè semleninome fene gali sle tlome. Na kè gali sle gali namba tèle Buk Song mèta mefata watletèna. Ètani Devit, Buk Song mèta meyahi latletle,

'Ju bobè nèbamu

na èje bo onehume walebotane
nètatème,

bo jubè ayamu.'

³⁴ Goto, Jisame matèmatè mago huju totle, na bu ita hana gli lègleme na matèmatè mèta kibo hana lègleme. Goto ètani kè wesibime megali latle, 'Bo sobobè bisemleme, Devitme, fene gali sle tlole, bo some nègaitome na lale wesibi nèglèyo. Na kè gali iniyafememu gali telè bu mefata mègleme, bo ètani fene gali telè.'

³⁵ Na li gali, Gotobè bogo mèta melègèbe lalèle, kè bu megali latla, 'Ju jubè wege fame kè aniji toglole bè ho, matèmatè mèta kibo lèglebème, hwiwa hana eglolome.'

³⁶ Kè gali bu Devitme hana gali tle. Sebo walowene nèla, Devit ebè lifè mèta tafa tèglèna, bu Gotobè tolewa esogo tlelè. Na bu tokwafe gli tle. Na bume matèmatè mèta gwa mototla, bubè bolijafujunime fene gogwa mètla. Na bubè ato ini flawa tletle.

³⁷ Kwe Goto matèmatè mago kè huju togotlèbè ho, bubè ato kibo hana tletle.

³⁸ Kème nègème sebo some, sebo bè afanime, lale gali metè kème nètatèyo. Sobo melowene sle naegelome, 'Jisas kème tisi, sobobè tetèbo lowene sle nalotometèyo.'

³⁹ Goto Mosesme kè tèglèlèbè tafa sle gali tafa sle gali, sobobè tèbo lowene hana sle lègètatèyo, na some mefè hana lègètome, 'Lale oneho.' Kwe iniwa oneho, Jisame kè lowene sle mètlelabè, Goto bubè iniwa tèbo lowene aholokwana ti lègletèmeme na mefè logotomeme, 'Lale oneho.'

⁴⁰⁻⁴¹ Ètani, Gotobè lowene mago gali tè mototokweflabè ho, megali lamètlela, 'Sobo bome tetèbo gali kè eglonabè enène, sobo hwi elo. Na klelego egelome na tèbo eglitome. Bo li wesibi sobobè ku mèta fata nègètatèyo. Bo melè kè nogotlèbè wesibime, ho li some gali lèglèyo, kwe bubè gali aholokwane hana eglolome.' Sobo ululu sle saelo. Kè tèbo wesibi some fata lègletèyolime.'

⁴² Pol bu gali wafi tè tètètème. Na kwe buna, Barnabasna, totho namèkakome kofene, kwe oneho bume megali lamotloma, "Li lotu olè fata lèglèna, sobo ita sa esijo na seme gali ita tè etatèname."

⁴³ Na oneho lotu lo mago totho mètèkaka. Na Israelbè afenèboni lebutako na fli enène, Israelbè afenèbonibè lotu tokwafe kè esogo mètlelèlabè, bu Polname Barnabasname esogo mètlelèma. Na tlemalè bume lale galime megali lamotlokwefèmo, "Sobo Gotobè tolewa esogo eelèlo na bubè maninibo mèta tafa elome."

⁴⁴ Na li lotu olèna, iniwa oneho, kè lifate mago, Polna Barnabasna Gotobè gali tè mogotlobè aholokwaneme loko motokweija.

⁴⁵ Kwe Israelbè afenèboni fli, bu Polname Barnabasname mehwi lamotloma. Lebutako oneho bubè gali aholokwaneme tako tole lamètlela. Na bu tlemalème tako mounou memètlelèma. Na bu Polbè gali aholokwane mèglabème tako kokasa memètlela. Na bume tiniji galina gali motlola.

⁴⁶ Kème nègème, Polna Barnabasna bume anisasana megali motlomo, "Goto bu seme wagali tlon, bubè gali some, Israelbè afenèbonime, afina tè nètatèyobème. Kwe sobo kè gali aholokwane egelobème kokasa laletelo. Na sobobè kè lowenena, seme melebotane latatèna, sobo Gotobè unaunalème lale tafa fa hana egotlome." Kème nègème sebo some hune nelome na Israelbè afenèboni mètabèya jwa mèglabè enène belè nèyeume, Gotobè lale gali tè nanutatèmome.

⁴⁷ Sebo bu betelème kème negèyeume, Tako Ho seme gali toglonome nègème. Bu megali latlono, "Bo jume waaniji nolè. Na elulego, wesibi fene olafa lèle, Israelbè afenèboni, mètabèya jwa mèglabè enèneme, bome meolafa etagutèmeme. Na ju iniwa

life mago onehome aitawagumeme, bome lowene namëgletëname. Na bo bume nëno nëkowime.”

⁴⁸ Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëne, kë gali aholokwane motloma na tako flelesu memëtla na gali mëtla, “Tako Hobë gali kë nëgebë, lale galimu.” Na iniwa oneho, Gotona unaunalëme tafa mëglabëme, kë aniji toglomëbë, kë oneho, bume lowene sle mëtletla.

⁴⁹ Na Tako Ho Jisasbë gali, kë provins mëta li life li life fifiji mëtlagula.

⁵⁰ Kwe Israelbë afenëboni, bu kë lifate magobë letitabo one, Gotome kë lotu melekefëtlabë tēbo lowene tufiji mëtëtatëma, na kë lifate magobë eso enënebë tēbo lowene mata tufiji mëtëtatëma, Polname Barnabasname tēbo namogotomame fene. Na buna, kë lifate mago oneho flina, bu Polna, Barnabasname tēbo lowene fa mëtëtatëma na bubë distrik mago hehë mëtëkaketëma.

⁵¹ Na tlemalë, bubë juba mago flëke, kë lifate mago onehobë naba lime bu mëtelo. Melëme lëlekuju mëtelo, bu kë lowene kë fa mogotlabë tēbo miglitayame. Na bu Antiok lifate kile mototlo na Aikoniam lifatewa mëtëyeu.

⁵² Kwe Kristen oneho, Antiok lifate mëta kë tafa mëglabë, tako flelesu memëtla na Gotobë Amtëtomba bu mëta tëtabetëme.

14

Barnabasna Polna, Aikoniam lifate mëta gali tē mototlo

¹ Polna Barnabasna, bu Antiok lifate mëta fene mëtelo, bu Aikoniam lifate mëta këha wesibi melamototlo. Bu Israelbë afenëbonibë lotu lowa mëtëkaklujo na Jisasbë lale gali tē mëtëtatemo. Bu lale galimu tē sle mëtëtatemo. Na Israelbë afenëboni lebutako na Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëne, Jisame lowene sle mëtletla.

² Kwe Israelbë afenëboni fli, kë gali lowene sle hana mëtletla. Na bu Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enënebë tēbo lowene tufiji mëtëtatëma, Kristen onehoname tēbo lowene namëgletëmame.

³ Tlemalë Aikoniam lifate mëta tako tafa lamëtelo. Na bu Tako Hobë lale gali tēme uli hana mëtelo. Na Jisas bume tako afutuku tlëme. Na bu kë afutukuna memelë klelegowa wesibi blëge blëge mototomo. Na Tako Ho, bu kë klelegowa wesibina, onehome melebotane latëtatëme, kë gali bu kë tē mëtëtatemobë ebë nëgali galimu.

⁴ Kwe kë lifate mago oneho telë lowene mëta tafa mëtla. Fliye bu Israelbë afenëbonina yonane mëtla, na fliye tlemalë Aposelna yonane mëtla.

⁵ Tokwafe, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëne fli na Israelbë afenëboni fli na bubë letitabo enëne, iniwa lowene sago mototla. Polname Barnabasname tēbo namogotomame fene na bume aniji sisike namëgletëmame fene, mogo nalë tëtëkle namëgëtayame fene.

Barnabasna Polna, Likonia provins mëta gali tē mototlo

⁶ Barnabasna Polna, bume kë tëtëkle mëgëtayabë gali aholokwane mëtelo. Na bu Lистра lifatewa lamëtlëboukakujo. Na bu kë lifate mëta na Derbe lifate mëta asë mëtelo. Këbë lifate bu Likonia provins mëta mëbë. Na bu kë lifate mëglëbo mago life mëta asë mëtelo.

⁷ Na tlemalë bu Jisasbë lale gali kë provins mëta tē mëtëtagutemo.

⁸ Na Lистра lifate mëta, kiju tēbona ho li këme tëtäbe. Bota bume kiju tēbona mëtabo fu totle. Na kë ho bu mana ekë tafa lële. Bu asë hana tle. Bu metafawa latlekëfe.

⁹ Kë ho Pol kë tē togotlëbë gali aholokwane sle tokoutle. Na Pol bume wëya tlelële na bume melë lowene latletle, kë ho bu Jisame walowene sle lëgletleme nëgeme, na bubë kiju tēbo, Goto lalowa këme sle lëgëtatleme.

¹⁰ Këme nëgeme, Pol bume anisasana wëya tlelële na anisasa gali tëtëlokwakle, “Ju huju ekokeme na hujuna elibeme.” Na kë ho bu hokweinawa huju tokoke na këme asasë tēbelëfa.

¹¹ Lebutako oneho bu Pol kë togotlëbë wesibi hwi motlola na bubë Likonia galina momolë mëtla, “Sebobë goto, hoha fata mëlefe na bu sebelë ekë metujulo.”

¹² Na bu Barnabasme mefë lamototla, “Bu sebobë tako goto Sus.” Na bu Polme mefë lamototla, “Bu sebobë goto, Hermes.” Bu mefë këme mototla Pol bu gëgali takowa ho nëgeme.

¹³ Bubë goto Susbë lotu lo, bu kë lifate tiniju elë tlibetle. Na kë lotu lo mëta wege lëglëbë ho, iko bulmakau kleli fli, lifate mago lëglesli ino ëfo elëme tlesume. Na bu lale ti tahweji taba meta susu tujëtëme na tehwei. Buna, kë lifate mago onehona, kë bulmakau kleli tëtëkle mëgëtayame kofene, Barnabasna, Polname lotu namëgletëmame fene.

¹⁴ Kwe Barnabasna, Polna, bume kë fata tëgletëmebë wesibibë gali aholokwane mëtelo, na klelego memëtletemo. Na bubë ëho kaka mototomo. Bu melëbëme lëlekuju mëtelo, bume kë mototometëmabë wesibime tole hana mëtelo. Na bu kë onehobë ku mëta mitlibo na bume feilawa këkale galina gali motlomo,

¹⁵ “Sobo kë wesibi fëyeme etlone? Sobo melë asa elo. Sebo sobo fenene këha howa

nëtabo. Sebo sobelë këme tisijo, lale ëhwati gali të nanëgëtatëyome. Kë ëhwati gali melë. Sobo blawa kë lotu egletemobë tëbo wesibi aholokwana ti elome na sobo lowene hihijika elome na tako kalëlegona Gotomume lotu eletelome. Kë Goto bu matafana, lifena, nutuna, iniwa wesibi kë mëgebebë, bu blëge blëge totome. Sobo kë lotu egletemobë wesibi some hana mëgaitome.

¹⁶ Ètani kë nëgebë na ëje mana ekë, oneho bubë tolewa esogo mëtlagila na bu memelë wesibime lotu mëtëkweitëma na Goto bume hwiwa latlagime.

¹⁷ Kwe Goto bu ëho nane tle. Weye. Iniwa olë Goto onehome lale wesibi olafa tëttagimetëme, bu melowene namëglame, ‘Bu tafa lalëlaginafe.’ Bu some tu tlëwagijo. Na bu lale hi wesibi mata fata tëttagimo. Na bu some feilawa hi wesibi tlëwagijo, na sobobë lowene sle tëttagimekëfëtëyo, sobo fleflesuna këme tafa elo.”

¹⁸ Oneho bubë gali aholokwane mëtla, kwe bulmakau kleli tëtëkle mëgëtayabëme awi lowene mëtlekëfëya, tlemalëme lotu namëgletëmame. Kwe tlemalë bume anisasana lëkle lëkle mototokwefëmo. Na bu melë hana mëtla.

¹⁹ Kwe tokwafe, Antiok lifate mago na Aikoniam lifate mago Israelbë afenëboni, Listra lifatewa mitisiya. Na bu kë lifate mago onehobë tëbo lowene tufiji mëtëtatëma. Na bu Polme wame motlola. Këme nëgeme bu Polme aniji ato elë sisike mëtletla, na bu mogowa latitigowa. Mogo nalë tëkle namoglotlame fene. Na oneho bu meweniji lamëtla, wagli lëlewa. Na bubë ato ki motokouja na lifate mëglëbo elë kile mutula.

²⁰ Kwe, Kristen oneho Polbë ato li elë mutujutla na hwagënë mototla. Na Pol bu huju tle na lifatewa ita tuju. Jowa olëwa tëtabe na bu Barnabasna Derbe lifatewa mëtëyeu.

Barnabasna Polna bu Kristen onehome Gotobë lale galina mëtaitamo

²¹ Tlemalë Derbe lifateme, Jisasbë lale gali të mëtëtatemo. Na lebutako onehome mëtaitamo, Jisasme lowene sle namëgletlame. Na bu Derbe lifate kile mëtelo na Listra lifatewa ita mëtëyeu. Na Aikoniam lifatewa ita mëtëyeu na Pisidia provinsbë li mago lifate Antiokwa fwa mutulo.

²² Na iniwa life mëta, bu Kristen onehome lale gali të mëtëtagutemo, bume lëgaitame nalëgleme. Tlemalë bume anisasana gali motlomo, “Sobo Jisasme kë lowene egletelobë lowene asa elëkëlo. Mana lowene sle saelekëfëtelo. Sobo aholokwane elo, Jisasbë lowene esogo

nëglelëtlabë lowene ebë kalëlegomu lalëletle. Sebo feilawa hobota mëta afina tafa nëlame na mana Goto bu sobobë eso home unaunalëme tafa nalëgletëname.”

²³ Na tlemalë bu Kristen onehobë letitabo home iniwa life mago aniji mëtagumo, Kristen onehome tafa namëglelëmame. Bu afina hi wesibi yo mëtelo, Gotome lowene sle namëgletelome. Na Gotome gëgali mëtlelëlo, na bu Kristen onehobë letitabo home, Gotobë toba elë mana gogwa mëtelo.

Barnabasna Solna Siria provins mago lifate Antiokwa ita mëtëyeu

²⁴ Tokwafe Barnabasna Solna bu Pisidia provins ku kuwa bule mëtëtagulo na Pamfilia provinswa fwa mutulo.

²⁵ Bu Gotobë gali Perga lifate mëta të mututamoto, na tokwafe bu Atalia lifatewa mitimo.

²⁶ Na Atalia lifate mëta, sibu lo mëta fe mëtelo. Na sibu lona Siria provins mago Antiok lifatewa mëtëyo. Ètani kë lifate mago, Kristen oneho, tlemalëme aniji motloma, Gotobë lale gali të namëgëtatemome. Na bu mata Gotobë toba elëme gogwa mëtla, bume lëgaitame nalëgleme na ululu sle nalogotomeme. Na bume kë aniji motoglomabë wege yawe motlolo. Na bu Antiok lifatewa ita mitisijo.

²⁷ Tlemalë bu Antiok lifatewa tuhu mëtelo. Na Kristen onehome gali mëtelokwakëmo, bu belë migisiya namëglame. Na bu mitisiya na tlemalë gali motlomo, “Sebo kë tégëyeubë, Goto seme taitano. Na sebo onehobë ato sle tëtatemo, na sebo Gotobë gali të tëtatemo, na sebo onehome taitamo, Jisasme lowene sle namëgletlame. Na Goto, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme mata, taitame, Jisasme lowene sle namëgletlabëme.”

²⁸ Na tlemalë, Antiok lifate mëta, Kristen onehona, lebutako olë tafa mëtla.

15

Kristen oneho, Jerusalem lifate mëta loko mëtlelëya

¹ Na këme, fli ho, Judia provins mago, Antiok lifatewa mëtetujula. Na bu Kristen onehome meokokwe lamotloma, “Sobo, Goto Mosesme ato jibo tëtëlë gali kë tégëlëlebë esogo jwa eglelëlona, na bu sobobë ato jibo tëtëlë jwa mogotomëtëyona kwe Goto some hana nëno lëgleme.”

² Polna Barnabasna kë hobë gali aholokwane motlomo na bubë galime fleflesu hana mëtletëmo. Na buna kë wesibime momata mëtlelogwaya. Këme nëgeme, Kristen oneho, Polna, Barnabasna, fli honame aniji motloma, Jerusalem lifatewa namugujame. Na kë gali,

Aposelna, Kristen onehobë letitabo hona sle namugujetlame.

³ Kristen oneho bume Jerusalem lifatewa jine mëtlëma. Na bu Fonisia provins na Samaria provins kukuwa mutuja. Na bu kë provins mago Kristen onehome, megali motloma, "Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëne mata Jisasme lowene sle mëtletla." Bu kë gali aholokwane mëtla na bu tako fleflesu memëtla.

⁴ Bu Jerusalem lifatewa fwa mutula. Na Kristen onehona, bubë lotu letitabo enëne, Aposelna gali motloma, "Sobo sebelë egisijome nëgeme, sebo some tako fleflesu këme nëletëyo." Na Polna Banabasna megali motlomo, "Sebo li life li lifewa kë tëgëyeubë, Goto seme feilawa taitano na sebo memelë wesibi melë këme totomo." Na tlemalë bu kë iniwa wesibime gëgali mëtlelëmo.

⁵ Kwe Farisi ho fli, Jisame lowene sle mëgletlabë, bu huju mëtla na bu megali lamëtla, "Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëne, Jisame kë lowene sle mëtletlabë, Goto Mosesme kë tëglëlebë tafa sle gali saesogo sle mëlëla na sobo bubë ato jibo satëtlë etometemo."

⁶ Na kwe, Aposelna, letitabo hona loko mëtlelëya, kë gali sle namogotlame.

⁷ Bu kë galime, feilawa gëgali mëtla na mana Pita huju tle na gali tlome, "O afani, sobo walowene elo, ëtani Goto bome somago wafi aniji tlonë, Jisasbë lale gali, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme të nanëgëtatëmëme, bu aholokwane namlame na bume lowene sle namëgletlame.

⁸ Goto iniwa onehobë lowene wafi lowene lëletëmë. Na bubë Amtëtomba kë Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme watlëme, seme fene tlëna. Na bu këha lowene kë tëgëlebë, seme melëme lebotane tëtatëna, bu kë Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme mata fleflesu latletëmë.

⁹ Goto seme fene tëtana, bu kë Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme këha melë wafi totome. Bu Jisasme lowene sle mëtletlame nëgeme, na Goto bubë tëbo lowene aholokwana këme ti tletëmë, sebobë tëbo lowene aholokwana fene ti tletëna. Na bu Gotobë naba lime lalowa këme tafa mla.

¹⁰ Sobo kë onehome, Goto Mosesme kë tëglëlebë tafa sle gali esogo mëglelëmabëmë asa gali elomo. Bu kë gali habëna esogo mëglelëmamene? Sobo këha hobota bume asa elëmo. Sobo hwi elo, sebobë semlenino kë tafa sle anebo gali hana esogo sle mëttagima. Na sebo mata kë tafa sle anebo gali hana esogo sle nëlagila. Na sebobë afuninona, sebona iniwa kë tafa sle anebo gali esogosle nëglagilabëmë tako hobota

mëta tafa nëla. Sobo kë onehome melë egotomona kwe sobo Gotome su etlo. Sobo Gotome fëyeme su etlone?

¹¹ Kwe sebo melowene nëglame, "Tako Ho Jisasbë maninibo mëta fwa, Goto seme nëno tle. Na kë enëneme mata Jisasbë maninibo mëta fwa nëno tle."

¹² Pita megali tle, na loko kë mëtlelëyabë ho, gëgali lakujuwa metëbaguja, li gali hana ki mëtla. Na bu Polna Barnabasna bë galiwa aholo ho mëtëtagutëmë. Na bu megali motlomo, "Goto seme afutuku tlëno na sebo kë afutukuna memelë klelegowa wesibi, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enënebë kume blëge blëge totomo." Na bu kë wesibi galibë të mëtëtatemo.

¹³ Tlemalë gali wafi yawe motlolo na Jems mana gëgali tle, "O afani, bobë gali aholokwane elotëna.

¹⁴ Saimon Pita bu seme megali sle tlon, Goto, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëne belë alako kë tigisitëmebë, bubë maninibo melebotane nalëgëtatëmëme. Na bu mago fli, aniji naloglomeme bubëmu tafa, namëgletlame.

¹⁵ Na Gotobë lowene mago gali të mototokweflabë ho, kë galime wafi gali mëtla. Ètani bu kë gali meyahi lamëtla,

¹⁶ Tako Ho megali tle, "Devit onehome eso home kë tafa tëgletëmëbë wege, lo fene fli tletle. Kwe unina tokwafe bo nigisime kë wege nahuju nogotlëme, ho fli lëglebë lo fene huju lotle. Na Devitbë afenëboni onehobë eso home tafa mëgletëmabë wege ita fa motlame.

¹⁷ Na këme Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëne bome hohwi mëgëtakefëtëneme. Kë enëne bu Israelbë afenëbo nane, kwe bo kë enëneme waaniji tlomë, bu mata bobëmu namëgëtabëtëneme."

¹⁸ Ebë Tako Hobë gali. Bu ëtanimu kë wesibime megali wafi tle, kë wesibi fata mëgleme.'

¹⁹ Këme nëgeme, bobë lowene melë lëgëbetenë lalële. Sebo Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme, Jisame tokwafe kë lowene sle mëtletlabë enëneme gali asa manoloma, 'Sobo, Goto Mosesme kë tëglëlebë tafa sle gali iniwa saesogo elelëlo.' Weye. Sebo kë hobota galina bume asa gali manoloma. Bu Gotome tokwafe lowene sle mletla.

²⁰ Kwe sebo bume pasë lalowa yahi nëletëma na bume nelëkakëmame. Na bume megali nelëkakëmame, 'Sobo fësime kë gogwa mëglabë hi wesibi asa hi elo. Na sobo lisei lowene asa elo. Na bu ko iniwa luguju teslejwabë kleli asa hi elo. Na komu mata asa hi elo.'

²¹ Bu k  lowene esogo jwa m g lel lana kwe Israelb  afen boni bu tiniyi m glame. Israelb  afen boni bu iniwa tafa sle gali, Moses k  yahi t gleb , lowene sle lamletla. Na  tani anebomu na eb  ol  mata, Goto Mosesme k  t gl leleb  tafa sle gali iniwa life m ta t  m t tagukef tla. Na iniwa tafawa m glab  ol na, Israelb  afen bonib  lotu lo m ta, bub  gali hwi m t lagikef tla.”

Bu Israelb  afen boni m tab ya jwa m glab  en neme, Jisame tokwafe k  lowene sle m t letlab  en neme, pas  yahi m t let ma

²² Aposel ho na lotu letitabo en ne na Kristen oneho fli, k  m ta k  loko m t lel yab , bu blalo gali sle mototla, bu mago tlemal  letitabo home aniji namoglomame, Polna Barnabasna Antiok lifatewa iniwa buna muguja nam glame. Na bu Judasna Sailasname aniji motloma. Judasb  li weniji eb  Barsabas.

²³ Na bu pas  li yahi m tla. Na k  pas  bub  tobame m tl ma, m gehujaya nam glame. Bu meyahi lam tla:

“O Silisia provins mago, na Siria provins mago na Antiok lifate mago oneho, sebo Aposelna letitabo hona some eb  pas  ek  yahi n eket yo. Sobo seob  afanino. Sobo, Israelb  afen boni nane, kwe sebo iniwa Jisame lowene sle n letla. Lale klijimju.

²⁴ Sebo gali waaholokwane tla. Semago ho fli, sobel  mitisiya na bu tutune lowenena, sobob  lowene wasisile mototomet yo. Bu some memel  galina g gali m t lel yo. Na sobo k  gali klelego metletemo na tutune lowene m ta t tabo. Kwe sebo k  iniwa gali some hana gali tel bak yo.

²⁵ Sebo som ta k  fata m t gleb  wesibib  gali, waaholokwane tlet yo. Küme n geme sebo loko tlel ya na sebo jowa lowene m ta fwa t tab ya. Na sobo gali sle totla, tlemal  home aniji nanoglomame na sobel  jine nan gel fak mame. Na bu sebob  lale yabeni, Polna, Barnabasna bub  nagi migisijome.

²⁶ Polna Barnabasna sebob  Tako Ho Jisas Klaisb  wege fa motokweflo. Na oneho bume wame lamolokwef ma na bume mogo nal  t bo mogotomame fene. Kwe bu k b me uli hana m telo. Bu Jisasb  wege mana fa motokweflo.

²⁷ Küme n geme sebo Judasna Sailasname sobel  küme jine n l ma. Sebo some pas  m ta k  yahi n glet yob  gali t  nam g tat yome.

²⁸ Sebo Gotob  Amt tombana jowa lowene wasle totla. Sebo melowene nan la, ‘Sebo some megali hana gali nogl yome,

sobo Israelb  afen bonib  iniwa lowene saesogo elel temo.’ Weye. Sebo some k  hobota galina hana gali nogl yome. Sobo eb  lowenewa saesogo elel lo.

²⁹ Sobo f some k  gogwa m glab  hi wesibi asa hi elo. Na bu ko iniwa luguju tlejwab  kleli asa hi elo. Na sobo kleli afabo tuja sal  toba asa hi elo na kolei mata asa hi elo. Na sobo lisei lisei asa elo. Sobo eb  wesibime ululu sle egelona na k  kwe lalowa. Sebob  gali eme tei tou l let na. Sobolalo ululu sle saelo.”

³⁰ Na kwe Kristen oneho k  nilimal  home Antiok lifatewa jine m tl ma. Bu Antiok lifate m ta fwa m tla. Na bu Kristen onehome loko m tel kak ma na k  pas  bume m tl ma.

³¹ Bu k  pas  hwi motl yab  na k  pas  galime tako fleflesu mem tla.

³² Judas na Sailas, bu Gotob  lowene mago gali t  m t tagutemob  ho. Na bu Antiok lifate Kristen onehome lebutako lale gali t  m t tatemu. Bu k  lale galina, onehome lam t itamu, Jisasb  lowene esogo sle nam g lel lame.

³³⁻³⁴ Tlemal  bu Antiok lifate m ta sog  tafaha m telo. Na tokwafe Kristen oneho bume kaiyo motloma. Na bume k  jine m tel bak mab  oneho bel , jine m tel kak ma.*

³⁵ Na Polna Barnabasna Antiok lifate m ta mana tafa m telo. Na buna fli en nena, Gotob  lale gali lebutako onehome okokwe motlokwef ma na bu Jisasb  gali t  m t tatek f t ma.

Polna Barnabasna yonane hana m telo

³⁶ Tokwafe, Pol Barnabasme megali tlole, “Sebo, otome Jisasb  gali k  t  t tagutemob  oneho bel  ita n g yeume. Sebo melowene nan gletemome, ‘Bu Jisame k  lowene m t letlab  lowene anisasana mana lowene melekef tlane o hanane?’”

³⁷ kwe Barnabasb  tole met g betle latle, Jon-Makna iniwa mugujame.

³⁸ Kwe Pol gali tle, “K  ho kwe  tani Pamfilia provins m ta seme wahune t tano. Bu sebona k  wegeme tugujame tole hana tle. K me n geme sebo bume hana n g lelulome.”

³⁹ Tlemal  bu k  wesibime yonane hana m telo. Na blalo momata m telo. Na bwa bwa m t yeu m telo. Barnabas Makme no tl le na bu sibu lowa fe m telo na Saiprus afayowa m t yeu.

⁴⁰ Kwe Pol Sailasme aniji tlole, buna m g yeu nam gelome. Na Kristen oneho, Gotome takune motlola, tlemal me ululu

* 15:33-34 Fli lowene ho bu melowene lam tla, li gali mana l be k  gali m ta. K  gali mel  l g belal le, “Kwe Sailas bub  lowene hihijika tle na bu Antiok lifate m ta tu tle.”

sle nalëgëtagumeme na bume lëgaitame nalëgleme. Na tlemalë mana mëtëyeu.

⁴¹ Na këme tlemalë Siria na Silisia provinswa mëtëyeu. Na bu li life li life mago Kristen onehome, lale gali të mëtëtagumemo. Bu kë lale galina, bume lamëtaimamo, Jisasbë lowene esogo sle namëglelëleme.

16

Timoti Polna mëtëyeu

¹ Polna Sailasna Derbe lifatewa fwa mutulo, na tokwafe Lистра lifatewa mëtëyeu. Kë lifate mëta, Kristen ho li tètabe. Bubë weniji Timoti. Timoti bota bu Israelbë afenëbonibë mago mëse na bu mata Kristen mëse. Kwe bolijaya bu Israelbë afenëboni nane, bu Grik life mago ho.

² Na Kristen oneho, Lистра na Aikoniam lifate mago, Timotime melowene lamëtletla, “Bu lale homu.”

³ Pol bu metole latle, Timotime weife lëgleluleme. Kwe bu walowene tle, Israelbë afenëboni, li life li life mëta kë tafa mokoujabë melowene wamëtletla, “Timoti bolijaya bu Israelbë afenëbo mago nane, bu Grik life mago ho. Na Timoti tokwëfome nëgena kwe bolijaya bubë ato jibo tlë hana tètatlë.” Këme nëgeme, Pol Timotibë ato jibo këme tlë tètatlë, Israelbë afenëboni bume flesu namëglelëleme.

⁴ Pol, Sailas, Timotina bu Lистра lifate kile mëtla na li life li life elëme mutuja. Na bu kleli kolei hi jwa gali, na fli gali, Aposelna lotu letitabo enëhena ëtani Jerusalem lifate mëta kë sle mototlabë, Kristen onehome okokwe mëtlaguma. Na bume megali motloma, “Sobo ebë gali saesogo sle eletlëkëfëlo.”

⁵ Bu kë gali aholokwane mëtla na këme nëgeme iniwa Kristen bu Jisasmë kë lowene sle mëtletlabë lowene feilawa kalëlego tletëme. Na Jisasmë lowene sle mëgletlabë oneho bu feilawa fata mëtla.

Pol Masedonia provins mago home, nimitelëha wesibina hwi tole

⁶ Tokwafe Polna, buna kë mutujabë ho, Esia provinswa Gotobë gali tème mugujame tole mëtla. Kwe Gotobë Amtëtomba bume lëkle totome. Na bu kë belë muguja jwa namëglame. Këme nëgeme bu Frigia provins na Galesia provins ku kuwa mutuja.

⁷ Na bu Misia provins li elë fwa mutula. Na bu Bitinia provinswa muguja namëglame fene kwe Gotobë Amtëtomba bume ita lëkle totome kë belë muguja jwa namëglame.

⁸ Këme nëgeme bu Misia provins kukuwa mutuja na Troas lifatewa fata mutula.

⁹ Na kë klabëna, Pol, Masedonia provins mago ho lime, nimitelëha wesibina hwi tole. Kë ho tlibe na anisasana gali tole, “Ju nutu su elëme na Masedonia provins elë esime na seme aitaname.”

¹⁰ Pol bu nimitelëha wesibi wahwi tle. Na sebo hokweinawa wesibi sle totoma, Masedonia provinswa nuguja namëglame. Sebo* walowene tla, Goto seme walebotane lëtatëna, Jisasbë lale gali Masedonia provins mago onehome të nanugutatëmame.

Lidia bu Jisasmë lowene sle tletle

¹¹ Këme nëgeme sebo Troas lifate mëta sibu lowa fëfe tla. Na Samotres afayo mago lifatewa su təkaka. Sebo këme jowafewa nitëbëya. Na li olëna sibu lo seme Neapolis lifatewa sei tujuwelëna, Masedonia provins mëta. Sebo kë sibu lo mago kë lifate mëta fëfe tla.

¹² Sebo Neapolis lifate kile tla. Na Filipai lifatewa life nagı tuja. Rom lifate mago enëne bu ëtani kë life bu le mëtlëkakila na këme mana tafa mëtla. Na ebë Masedonia provinsbë lale na tako lifatemu. Na sebo kë lifate mëta, habenuju afe olë tafa tla.

¹³ Na Israelbë afenëbonibë lotu olëna, sebo kë lifatebë lëglesı ino elë totho təkaka. Na sebo lolime kë tégëbebë tu helefo elë tuja. Sebo mweniji latla, Israelbë afenëboni fli bu Gotome gëgali mëglelëkeflabëme këme loko mëlelëkefëyawa. Na sebo kë tu helefo mëta, one flime hwi tola, bu këme loko mëtlëlëya. Na sebo tuja, na buna tafa tula na gëgali tla.

¹⁴ Na mëse li këme tafa tle bubë weniji Lidia. Bu Taıtaira lifate mago mëse. Na bu lale winowa ëho balitina hihijika tlekëfe na feilawa baliti këna glo tlekëfe. Bu Israelbë afenëboni magobë mëse nane kwe bu Gotome lowene sle latletle. Bu Polbë gali aholokwane tle. Na Tako Ho bubë lowene sle tètatlë na bu Polbë gali lowene sle tletle.

¹⁵ Na sebo buname, na bubë ilawa lo mago enënename baptais totoma. Bume wabaptais totoma na bu seme gali tlon, “Sobo bome melowene sle egletëhana, ‘Bu Jisasmë walowene sle eletlefe,’ kwe sobo lalëwa egisijome na bobë lo mëta bona tafa nëlame.” Na bu seme itaita gali wafi tlon. Na sebo buna nugujabëme halawa tletëya na bubë lowa nagı telëkakëya.

Bu Pol na Sailasname kalabusu lowa sike mëtla

¹⁶ Olë lina, sebo Israelbë afenëbonibë, Gotome kë gëgali mëtlëlëkeflabë life elë tuja.

* **16:10** Feilawa lowene ho, melowene lamëtletëna, “Pol ebë life mago Lukme notlële na buna iniwa mutuja. Na Luk bu kë gali yahi tle na ebë gali melëgebe këme lële, ‘Sebo.’”

Na sebo manawa kē wege eglekēfēbē layo mēseme esune tlēya. Ahwane kē mēsemeta tētābetē. Na kē ahwane kē mēseme, wesibi tokwafē fata mēglebē gali tēme taitakefē. Na bume kē tafa mētēglelēyabē eso ho, lebutako baliti kē mēsebē gali tē wegena glo mētlekefēya. Onoho bume baliti mētlekefēma na kē mēse bume tokwafē kē fata mēgle wesibi gali tē taitakefētēme.

¹⁷ Na kwe kē mēse Polna seme nagi esogo tlagina na itaita mewe tokwei, “Kē enēne kē nēgebē, tako afutukuna Gotobē wege enēne. Goto some kē lēgaitobē na kē nēno lēglebē lowenēme tē mētākefētēyo.”

¹⁸ Kē mēse bu lebutako olē memelēwa latlekēfu. Na Pol bu we toglokwefēmēme kokwasamo latletē. Na bu swaya tēkakētē na kē ahwaneme gali telēkakle, “Bo jume Jisasbē wenijina gali nolē, ju kē mēseme kilē etamē.” Na hokweinawa kē ahwane bume lakilewa tētāmē. Na kēme nēgēme, bu wesibi tokwafē fata mēglebē gali ita hana tē totle.

¹⁹ Bume kē tafa mētēglelēyabē eso ho, yafe hwi motlēya na melowene lamētla, “Sebo baliti hana glo nēglamefe, fēyeme tēbo nenenē?” Na bu Polname Sailasname kēme fafa mētla na kēme kē loko mēlelēkefēyabē life elēme, bubē eso enēne belē ki motokouja.

²⁰ Na bu tlemalē, onehobē gali aholokwane moglomabē ho belēme mētleluma na bume gali motloma, “Kē tlemalē ho, bu Israelbē afenēbonibē ho. Na bu ebē life mago onehobē tēbo lowene tufiji mētētātemo.

²¹ Kē tlemalē ho, bu onehome memelē lowenēbēme okokwe motlomo, kē lowene esogo namēglelēmame. Sebo kwe Rom provins mago enēne. Sebōbē lowene kēha nane. Weye. Na sebo bu kē gēgali mēgelobē lowene hana esogo nēglelētēmame.”

²² Na kē mēta kē loko mētlelēyabē onoho, kē tlemalē home mata tēbo gali motloma. Na kwe, onehobē gali aholokwane moglomabē ho, tlemalē hobē gelowa ēho titika mētlelēmā na wame home boblo mogotomabē enēneme gali motloma, “Sobo bume atobeilana lēlafa etomo.”

²³ Kēme nēgēme, bume unalēmē atobeilana lēlafa sle memototoma. Na onehobē gali aholokwane moglomabē ho bume kalabusu lowa mētleluma. Na kalabusu lo mago home hwi loglokwefēmēbē home anisasana gali motlola, “Ju kē tlemalē home hwi sle sa elome, mēglēbōukakujolime.”

²⁴ Kalabusu lo mago home hwi toglobebē ho, kē gali aholokwane tlome. Na bu tlemalē home, kalabusu lo ku mēta kē lēglubebē tlētābo elēme tlelēkakume. Na bubē kiju ti tēle afloko elē sike telukwaketēme, mēglēbōujolime.

²⁵ Klabē kunamu, Polna Sailasna bu Gotome gēgali mētlelēkeflobē na sawa mata fēfē mētētakefēyo. Na fli enēne, kē kalabusu lo mēta kē tafa mētlabē, bu Polna Sailasname mana aholokwane motlokwefēma.

²⁶ Na hokweinawa nano tako latlamēwa. Na bu kē kalabusu lo anisasana so tēbelēkakle bu ējeha fli etleme. Na kē kalabusu lo ino iniwa latitikawa mētēkou. Na senē taba iniwa kalabusu enēnebē mago lalokluwa mētlelēmē.

²⁷ Na kalabusu lo mago home hwi toglobebē ho, huju tle na kēme mehwi tle, iniwa kalabusu lo ino watitika mokoufe na melowene tle, “Kalabusu kē mēglabē ho iniwa wamelēboujafē. Bobē eso ho bome gali loglonēmefe.” Kēme nēgēme bubē kosi ki tokoke na bubē ato, kēna mogo nalē tlu nalogotleme fene.

²⁸ Kwe Pol bume anisasana kēkale telokwakle, “Jubē ato asa tēbo etle, sebo iniwa mana ekē nētābēya.”

²⁹ Na kalabusu lo mago, home hwi toglobebē ho, ho lime we telokwakle, “Esi hokweinawa ehwei.” Na bu esi tēhwei tle na bume tlēle. Na bu kalabusu lowa hokweinawa tēkaklu. Na bu Polna Sailasna belē fēka tokou. Bu ulina lilina sago metle na bubē li mēta, sēkefo miti tafa tle.

³⁰ Na kwe bu tlemalēme kalabusu lo mago toho tlelēkakēme. Na bume takune tlome, “O letitabo, bo habelē nēgelēmene na Goto bome tēbo lowene mago no nalēglēnēme?”

³¹ Na tlemalē kēme gali motlolo, “Ju, Tako Ho Jisame fwa salowane sle eletle na Goto, juna, jubē mēsema, nēbalena, na jubē lo mēta kē tafa eglelēmēbē enēnename tēbo lowene mago nēno nalēgleme.”

³² Na kēme tlemalē, kē honame bubē lo mēta kē tafa tēglelēmēbē enēnename, Jisasbē gali tē mētētātemo.

³³ Na kēme klabē kuna mu, kalabusu lo mago home hwi toglobebē ho, tlemalēme nēno tle. Na bume atobeilana kē lēlafa mototomabē lunuju swa totometēme. Na tlemalē, kē ho na bubē lo mēta kē tafa lēglelēmēbē enēnename baptais mototomo.

³⁴ Na kalabusu lo mago home hwi toglobebē ho, tlemalēme bubē lowa tlelume na bume hi wesibi tlēme. Na buna bubē lo mēta kē tafa tēglelēmēbē enēnena fleflesumu memētla, bu Gotome lowene sle mētlelame nēgēme.

³⁵ Olobalē, onehobē gali aholokwane moglomabē ho, plismanē kalabusu lowa jine mētlēma. Na bu kalabusu lo mago home hwi toglobebē home gali motlola, “Onehobē gali aholokwane moglomabē ho megali lāma, ‘Ju kē tlemalēme kalabusu lo mago jine elēkakēme.’”

³⁶ Kēme nēgēme, kalabusu lo mago home hwi toglobebē ho, bu Polme gali tlole, “Onehobē gali aholokwane mēglabē ho bu megali lalēkeke, ‘Polna Sailasname kalabusu lo mago sajine elēkakēmo.’ Kēme nēgēme sobo lalowa eyeu. Sobo tutune lowenena asa eyeu.”

³⁷ Kwe Pol plismanēme megali tlome, “Onehobē gali aholokwane moglomabē ho, sebobē gali aholokwane sle jwa fēyeme mētlane? Bu sebobē li fēye wesibiha hwi hana motlotēna. Kwe bu seme hobē naba li mēta blawa lēlafa mētētana na kalabusu lowa blawa sike mēta. Kē enēne melowene hana mētlane, ‘Sebo Rom provins mago enēnefe?’ Na ēje bu seme hwelutuwa nēgēyēubēme fēyeme gali molonane? Matēbefē, hanane mu. Kē onehobē gali aholokwane moglomabē letitabo ho, buwa samisiya, na seme kalabusu lo mago nēno mlame.”

³⁸ Na kwe plismanē ita mutuja, na bu Polbē gali, onehobē gali aholokwane moglomabē home gali motloma. Bu megali motloma, “Polna Sailasna bu Rom provins mago ho.” Onehobē gali aholokwane moglomabē ho, kē gali aholokwane mēta na bu tako uli memēta.

³⁹ Kēme nēgēme, bu kalabusu lowa mutuja na Polname Sailasname gali motloma, “Masiwafe, sebo tēbo enēne, sebo some tēbo latēto. Sebo melowene hana tletēyo, ‘Sobo Rom provins mago ho. Masiwafe.’” Na bu tlemalēme kalabusu lo mago nēno mēta na bume gali motloma, “Sobo ebē lifate lalowa kile egotlomene?”

⁴⁰ Na kwe tlemalē kalabusu lo kile mototlo na Lidiabē lowa mētēyeu. Na bu Kristen oneho flina loko mētēlēya. Na bume lalē gali tē mētētatemō, bume lēgaitame nalēgleme. Na tokwafe bu Filipai lifate kile mētelo na mētēyeu.

17

Tesalonaika lifate enēne bu Polname Sailasname tētēkle mēgētayame fene

¹ Pol bubē yabena, Amfipolis lifatewa mutuja. Bu kē lifate kile mēta na Apolonia lifatewa mutuja. Na bu kē lifate mata kile mēta na Tesalonaika lifatewa tuhu mutula. Israelbē afenēbonibē lotu lo kē lifate mēta tlibetēme.

² Pol iniwa lifate mēta fene tokou, bu kē lifate mēta mata melatle. Bu Israelbē afenēbonibē lotu lowa tēkaklu na bu kē life mago onehona loko mētēlēya. Na Gotobē bogō mago galime, buna gēgali hihijika mētlekefēya. Bu aona wiki bubē lotu olēna melatlēlēkefēme.

³ Na bume megali sle latlome, “Jisas bu kē ho kē nēgebē, Goto bume ētani anebomu

kē aniji toglobebē ho, onehome tēbo lowene mago nēno nalēgleme.” Na bume gali tlome, “Aholokwane elo, ētani Gotobē bogō mēta, gali metēgēbetle latle, ‘Goto kē jine lēglelebē home, tēbo mogotlame na bu gli lēgleme. Kwe bu matēmatē mago haju lēgleme.’ Na kwe kē gali, bu Jisame fwamu gali tletle. Sobo walowene elo, Jisas bu wagli tle na haju tle, Goto ētani fene gali tle.”

⁴ Na Israelbē afenēboni fli, buna kē tafa mētlabē, Pol kē tē togotlebē gali, aholokwane motlola na bu Jisame lowene sle mētletla. Na bu Polna Sailasname yonane sle mētēlēma na nagi mētēlēma. Na lebutako Grik life mago enēne Gotome kē lotu melekefētlabē, na lebutako letitabo one mata Jisame lowene sle mētletla.

⁵ Kwe Israelbē afenēboni fli, bu Polna Sailasna, ilawa kē yonane mētlabēme, hwi motloma. Na bume moumou mētēlēma. Kēme nēgēme, bu ho loko mēglelēyabē lifeme, blawa kē asasē mēglabē tēbo enēneme, loko mētētagujaya. Bu lebutako tēbo enēneme waloko mētētaya na bubē tēbo lowene tufiji mētētātēma, Polna Sailasname wame namogtomame. Na bu asē mētēbelēfaija na anisasa flikale mēta. Na fli, Jesonbē lo ino tēē mētēlutukwakla na mētēkakluja. Na bu Polna Sailasname hohwi mētēlutātēma, bume kē life mago onehobē toba elē gogwa namēglame.

⁶ Bu tlemalēme yafe hohwi mētētātēma kwe hwi hane motloma. Kēme nēgēme bu Jesonname, Kristen oneho fliname, fafa mēta na kē lifate mago eso ho belēme mētēluma. Na bu anisasana mēflikale mēta, “Ebē enēnena, Polna, Sailasna bu iniwa li life motokouja na onehobē tēbo lowene tufiji mētētagutēma. Na ēje ebelē mana kē fe mēkakija.

⁷ Na Jeson kē hobēme bubē lowa nēno tle na kēme tafa tlelēme. Kē enēne bu sebobē tako eso ho, Sisarbē gali boblo lamētētakefētla. Na bu itaita megali lamelekefēya, “Tako eso ho li lētabe, bubē weniji Jisas. Sobo bume fwa esogo elēlēlome.”

⁸ Kē life mago oneho na bubē eso enēne, kē gali aholokwane mēta na wame mēta na flikale mētēkouja.

⁹ Na kwe, kē lifate mago eso ho, bu Jesonna, buna kē tafa tēglelēmebē onehome, balitime gali tlome, bubē tēbo lowene kēna sle namogotlame. Na bume jine mētēlēkakēma.

Polna Sailasna bu Beria lifate elē mētēyeu

¹⁰ Klabbē wafi ki tēbe na Kristen oneho Polna Sailasname Beria lifatewa mana jine mētēlēkakēma. Bu Beriawa fwa mutulo na bu Israelbē afenēbonibē lotu lowa mētēkakluja.

11 Israelbê afenëboni Beria lifate mago, bu Tesalonaika lifate mago Israelbê afenëboniha nane. Beria mago enëne Polna Sailasnabê gali aholokwane mëglabême tole lamëtletêma. Kwe Tesalonaika mago enëne buwe, bubê gali aholokwane mëtletëmabême tole hana mëtletêma. Na iniwa olê, Beria mago oneho, Gotobê bogo mago gali itaita hwi motlokwefêma, melowene sle namëgletlame, “Polna kê të mëgëtatemobê gali bu nêgali lamelo o hanane.”

12 Na Israelbê afenëboni lebutako, Jisasme lowene sle mëtletla. Na Grik life mago ho lebutako na Grik life mago letitabo one lebutako, bu mata Jisasme lowene sle mëtletla.

13 Kwe Israelbê afenëboni Tesalonaika lifate mëta kê tafa mëtlabê, kê gali waaholokwane mëtla, Pol, Beria lifate mëta, Gotobê gali kê të lêtakëfëtême. Kême nêgema bu Beria lifatewa mutuja na onehome tetëbo galina gali mëtlaguma na kêna onehobê tēbo lowene tufiji mëtëtatêma, Polme wame namoglolame.

14 Na kwe, hokweinawa, Kristen oneho, bu Polme nutu yenëbawa jine mëtëtelëkakla. Kwe Sailasna Timotina, Beria lifate mëta mana tafa mëtelo.

15 Na Polme kê sei mutujuwelëlabê ho buna Atens lifatewa tuhu mutula. Na bu Polme Atens lifate mëta kile mutula na bu Beria lifatewa ita mutuja. Na Pol, Sailasname Timotiname gali telokwakême, bu bo belê hokweinawa samisijo.

Pol Atens lifate mëta Gotobê gali të tëtätême

16 Pol bu Atens lifate mëta, Sailasna Timotiname mana hwi tlekëfetëmebêe na bu Atens lifate wako wako mana asê tēbelëfa. Na bu mehwi life, eouwe bubê lebutako fëso mana mëtabetëme. Na bubê lowene tēbowamu tēbetle.

17 Kême nêgema bu Israelbê afenëbonibê lotu lowa tēkaklu. Na bu Israelbê afenëbonina na Israelbê afenëboni mëtabëya jwa mëglabê enënëna, Gotome kê lotu mëglekëfëtëlabême, gëgali hihijika mëtlekëfëya. Na iniwa olëna bu ho kê mëta loko mëglekëfëyabê life elême tujukëfetême. Na kê mëta kê tafa mëtlabê onehome gëgali tlelëkëfême.

18 Na lowene letitabo mëgletlabê ho fli, kê mëta tafa mëtla. Bume mefê lamototoma, Epikurian enëne na Stoik enëne. Na bu Polme momata mëtlelêla. Pol bume, Jisasbê galime gëgali tlokwefême na bume matëmatê mago huju mëglabê galime mata gëgali tlelëkëfême. Kême nêgema kê enëne megali mëtla, “Kê lowene jwa ho bu itaita blawa fëyeme gëgali lëlekëfene? Bu fëye wesibime gali lëlene?” Na fli megali mëtla,

“Sebo bubê gali lowene hana nêletla, bu seme melême gali lolona nawa, ‘Sobo fli enënebê gotome salotu eletemo.’”

19 Na kwe bu Polme, bubê lifate mago eso enëne belê mëtlelula, bubê gali aholokwane namoglolame. Kê enëne bu Areopagus fatini mëta loko mëtlelëkëfëya. Na kê enëne Polme gali motlola, “Ju kê tiho gali, ju onehome kê okokwe eglokwefëmebême, seme ita gali enona. Sebo kê wesibi lowene sle nanëgletlame.

20 Sebo jubê gali aholokwane tla, na sebo melowene nanëletëyo, ‘Ebê li gali meha gali ele. Na sebo êtani kêha gali aholokwane hana tla. Kême nêgema sebo metole nanëla, ju kê okokwe toglonabê gali wayobê lowene sle nanëgletlame.’”

21 Atens life mago enënëna, Atens lifate mëta kê nibowai mëglabê enënëna bu fli wesibi mëglabê lowene hana fafa mototla. Wëye. Bu tiho galime fwa aneanebo gali mëtlekëfëya na tiho gali aholokwane mëglabê mefwa tako tole lamëtkefëya. Na iniwa tiho anebo gali, bu kê aholokwane mëglekëfëyabê, bu itaita iniwa olê gëgali mëtlekëfëya.

22 Na kwe Pol bu kê eso enënebê kume tlibe na bume megali tlome, “Sobo Atens lifate mago enëne, bo some melowene nanëletëyo, ‘Sobo lebutako fëso wesibime lotume tako tolemu laletemo.’

23 Bo kê galime kême gali nelê. Èbame bo sobobê lifateme asê tēbelëfê na bo sobobê li li fësobê masei, sobo kême kê lotu eglekëfëtëmobê, mana hwi tlagumetëyo. Na bo fësobê masei li hwi tolê. Sobo kê masei mëta meyahilatelô, ‘Lowene nêgletla jwabê goto.’ Na kwe kê goto sobo lowene jwa kê egletelobê na sobo manawa kê lotu egletelobê, bo some kê gotobê anebo gali të nêtatëyo.

24 Bubê anebo gali melê lëgëbetle lalêle. Buwa, ebê life blêge totle na iniwa wesibi kê mëgëbebê mata blêge blêge totome. Na ebê life mago wesibi, matafa mago wesibi ebê bubëwa mëbetle na bu iniwa wesibibê eso ho. Kême nêgema, ho gliji mëglabê lotu lo mëta hana tafa lëgleme.

25 Bu li wesibimeha hana afolo lëletle, sebo bume kê nêgaitalame. Hanane mu. Sebo hêhê kënëglabê amtëtomba, Goto buwa lëlëna. Na iniwa wesibi mata buwa lëlëkëfëna.

26 Ètani anebo mu, bu jowa home blêge blêge totle. Na iniwa memelê ato jibona oneho, kê ho magowa fata mëtla. Na bu kê onehome iniwa life elême jine tēbelëkakême. Na iniwa afloko mëta tafa mëtëkouja. Na bu bwa bwa tafa mëglabê olê mata aniji tlotême.

27 Goto bu melê kême tle. Oneho bu belême migisitla namëglame. Na bume

lowene sle mletlame. Kême nêgeme Goto onehome kême blêge blêge totome. Na bume iniwa wesibi tlême, bume hohwi namêgêtatlame na bume mana hwi na loko mololame. Kwe bu seme iniwa jowa jowa home kakê hana tafa lêtêfêna.

²⁸ 'Sebo hêhê kê nêglabê, na asê kê nêglabê kalêlego, buwa lêlêkêfêna.' Kê wesibi sobobê lowene letitabo enêne fli fene yahi mêtla, 'Sebo mata bubê nêbalemu nêtabetla.'

²⁹ Sebo Gotobê nêbale tafa nêla. Kême nêgeme sebo Gotome melowene asa manêletla, 'Bu fêso.' Weye. Goto, bu silva anijina, gol anijina, anijimuna kê blêge blêge motomabê fêsoha nane. Weye. Goto bu sebobê lowenenawa na tobana kê blêge blêge nogotomabê wesibiha nane.

³⁰ Êtani, oneho bu fêso fêso mêtêglana kwe kê nalê Gotome lowene hana mêtletla. Kwe Goto bume hwiwa latlome na bume li wesibiha hana totle. Kwe ebê olê Goto iniwa li life li life mago onehome anisasana megali lalêlagume, 'Sobobê iniwa têbo lowene aholokwana ti ekoujome na bome fwa lowene ekoutêname.'

³¹ Bu olê li waaniji tole, iniwa onehobê lowene hwi lolometêmemê na abiabi lêsêlokwame. Na Goto ho lime waaniji tole, onehobê lowene hwi naloglometêmemê na lêsêlokwame. Kê ho bu wafi gli tle na Goto bume matêmatê mago wahuju totle. Na Goto bu kê huju togotlêbê seme melebotane latêtatêna, bume kê lêsêlokwabê wege fame waaniji tole."

³² Bu matêmatê mago huhuju mêglabê gali yafe aholokwane motlola, fliye Polme sostonatlêlê memototla. Kwe fliye bume gali motlola, "Sebo metole nanêletêyo, ju tokwafe kê galime seme ita gali lalowa okokwe sle eglonamene."

³³ Na kwe Pol kê letitabo enêneme hune totome na tuju.

³⁴ Kwe fli ho bu Jisame lowene sle mêtletla na bu Polna ilawa mêtêbêya. Na bu mago ho li tafa tle, bubê weniji Dionisius. Kê ho bu Areopagus fatini mêtla, kê loko mêglelêkêfêyabê ho. Na mêtse li bubê weniji Damaris, na fli oneho mata Jisame lowene sle mêtletla.

18

Pol Korin lifate mêtla gali têtatême

¹ Tokwafe, Pol Atens lifate kile tle na Korin lifatewa tuju.

² Na bu kê mêtla, Israelbê afenêbo lime esune tlêle. Bubê weniji Akwila. Bu Pontus provins mago ho. Buna no Prisilana, Itali lifate tokwafe kile mêtelo na Korin lifewa mitisijo. Rom provins magobê tako eso ho, Klodius, megali têgleme nêgeme, "Iniwa Israelbê afenêboni, Rom lifate kile mlame

na li lifatewa mujame." Na bu Rom lifate kême kile mêtelo. Na Pol kê tlemalême hwime tujutême.

³ Kê tlemalê bu lo kêna gigliji mêglabê selê blêge blêge mototokwefêmo, baliti kêna glo namêgelome. Na Pol bu mata kê wege melatlekefe. Kême nêgeme Pol, buna kême tafa mêtla na buna wege mêtla.

⁴ Na iniwa lotu olêna, Pol, Israelbê afenêbonibê lotu lowa têkaklukêfe na buna gêgali hihijika mêtlekefêya. Bu metole latle, Israelbê afenêbonibê lowene na Israelbê afenêboni mêtabêya jwa mêglabê enênebê lowene Jisame lowene sle mêtletlabê huju têtakefêtême.

⁵ Sailasna, Timotina, Masedonia life kile mêtelo na Pol belê mêtêyeu. Bu fata mêtelo na kême Pol selê susu wege kile tle na Jisabê gali iniwa olê têtakefêtême. Bu Israelbê afenêbonime anisasana megali tlokwefêmo, "Goto Jisame waaniji tole, bubê onehome têbo lowene mago nêno lêglebême."

⁶ Kwe Israelbê afenêboni kêha gali aholokwaneme tole hana mêtletla. Na bume wame motlola na tetêbo galina gali motlola. Kême nêgeme, Pol bubê ato êho mago obo, bubê naba li mêtla bubu tletême. Na bume megali tlome, "Goto some tokwafe têbo lêtetona, ebê sobobê wesibiwa, ebê bobê wesibi nane. Na eli bo some hune nêgêtole na Israelbê afenêboni mêtabêya jwa mêglabê enêneme fwa gali têt nûgatatemême."

⁷ Na kwe Pol bu kê lotu lo kile totle. Na bu Titius Jastusbê lowa tuju, kême tafa nalêgleme. Kê ho Israelbê afenêboni nane, kwe bu mata Gotome lotu lêlekefêtlebê ho. Na bubê lo Israelbê afenêbonibê lotu lo lime tlibetle.

⁸ Kê lotu lobê eso hobê weniji Krispus. Buna, bubê lo mêtla kê tafa têglelêmebê onehona Tako Ho Jisame lowene sle mêtletla. Na Korin lifate mago oneho lebutako, bu mata Jisame lowene sle mêtletla. Na Pol bume iniwa baptais totome.

⁹ Li klabê na, Pol nimitelêha wesibina wesibi li hwi tole na Tako Ho Jisas, bume megali tole, "Ju bobê gali tême uli asa ele. Ju itaita gali eglokwefêmemê. Ju asa kuju ebemu.

¹⁰ Bo juna nêtabome na jume nêgaitême, na ho li jume hana têbo lêtêtamême. Bome kê lowene mêtletênabê oneho, ebê lifate mêtla feilawa tafa mêglame nêgeme."

¹¹ Pol kê gali aholokwane tle na kême nêgeme bu Korin lifate mêtla jowa tlibutu na yeme toballi ita jowa kêniji tafa tle. Na bu onehome Gotobê galime okokwe tlokwefême.

¹² Galio, Akaiia provinsbê eso home têtabetême. Na kê nalê, Israelbê afenêboni,

blalo bu loko mêtletëya na Polme fa mototla, na eso ho Galio belê mêtletlula, Pol kê têbo logotlebême gëgali namëglelêlame.

¹³ Na bubê naba lime megali mêtla, “Kê ho, Goto Mosesme kê tëglêlebê tafa sle gali boblo mogotlabême, onehome feilawa okokwe lolokwefême. Na Gotome li lowenena lotu namëgletlabême okokwe lolokwefême.”

¹⁴ Pol gëgali lëgleme kofene, kwe Galio efalëbona bluju metotle na Israelbê afenëbonime gali tlome, “Sobo Israelbê afenëboni, kê ho bu wesibi tako têbo logotlebê o sebobê, Rom life mago gavmanbê gali, boblo logotlebê kwe lalowa, bo sobobê gali aholokwane noglëyome.

¹⁵ Kwe sobo bo belê tisijo, na sobo sobobê semleninobê tafa sle gali mefwa gëgali tlenëna. Bo sobobê kêha gali hana sle nëgëtatëyome. Ebê sobobê wesibi wa. Sobo lalo sle ejuwetlo.”

¹⁶ Na bume kê mago kê telëkakême.

¹⁷ Na Korin lifate enëne, Israelbê afenëbonibê lotu lo hwi loglokweflebê eso ho, Sostenesme, fa mototla na Galiobê naba li mêtla têkle mototla. Kwe Galio bume hwiwa latlome na kê wesibime feilawa lowene hana tekêfe.

Pol bu Antiok lifate elê ita tuju

¹⁸ Pol bu Korin lifate mêtla tako olê tafa tle. Na tokwafe bu Kristen onehome kaiyo tlome na bume hune totome. Na bu, Prisila, Akwilana, Senkria lifatewa iniwa mutuja. Na Pol bu kê life mêtla bubê eslehuba mana le tlê, bu Gotome kakêne gali gali togloleme nêgeme.* Ètani Pol Gotome wesibi lëglebê galime wagali sle tlome. Na Israelbê afenëboni fene mêtla, bubê eslehuba le jwa tlê. Bu eslehuba le jwa mana tafa tle. Na kê tëglebê wesibime, Gotome kê gali sle toglolebê, yawe tlome. Na bubê eslehuba mana le tlê. Na Polna, Prisilana, Akwilana, Siria provinswa kê tugujubê sibu lo mêtla fêfe mêtla na kêna mutuja.

¹⁹ Na bu Efesus lifatewa fata mutula. Na Pol Akwilana, Prisilaname kê mêtla hune tle. Na Pol buwa Israelbê afenëbonibê lotu lowa sigli təkake. Na bu Israelbê afenëbonina gëgali hihijika mêtlekefëya.

²⁰ Na bume megali motlola, “Ju sebona awi tafa nêla.” Kwe Pol bume gali tlome, “Weye. Bo sobona hana tafa nêglame.”

²¹ Na tokwafe bume kayo tlome na gali tlome, “Goto bu tole lëgletenëna kwe bo sobelê ita nigisime.” Na bu Efesus lifate mago enëneme hune tle na sibu lo mêtla fe tle. Na Efesus lifate kile tle.

²² Na sibu lo bu Sisaria lifatewa fwa tule. Na Pol bu Jerusalem lifatewa tuju. Na bu kê lifate mago, Jisasme lowene sle mêtletlabê tokwêfo gëgaliwa tlelême. Na bume hune totome na Siria provins li mago Antiok lifatewa tuju.

²³ Pol bu Antiok lifate mêtla tako tafaha tle na mana tuju. Na bu Galesia provinsbê na Frigia provinsbê li life li life tekou. Na bu Kristen onehome, Gotobê lale gali tē tētaguteme, bume lëgaitame nalëgleme.

Apolos bu Efesus lifate onehome gali tē tētātēme

²⁴ Israelbê afenëboni mago li, Efesus lifatewa tisi na kême tafa tle. Bu Aleksandria lifate mago ho na bubê weniji Apolos. Kê ho bu lale lowenëbême gëgali tëglekëfëbê ho. Na bu Gotobê bogo mago gali lowene sle tēgletlebê ho.

²⁵ Ho bume Jisasbê lale gali waokokwe motlola. Bu Jisas kê togotomebê wesibi gali, onehome okokweme tako tole latle. Na bu Jisas kê togotomebê wesibibê gali abiabi toba tē slemu tētakëfētēme. Kwe bu Jon kê baptais totomebê mefwa lowene sle latletle. Kwe, bu Jisasme lowene sle mēgletlabê onehome, baptais logotomebê lowenëbême, lowene hana tle.

²⁶ Apolos bu Israelbê afenëbonibê lotu lowa tujukëfētēme. Na bu gali anisasana tē tētakëfētēme. Na bu uli hana tletēme. Prisilana Akwilana bubê gali yafe aholokwane motlola na bubê lowa mêtletlula. Na bume Gotome lowene sle lëgletlebê lakalebême, okokwe sle motlola, bu lowene sle nalëgletlememu.

²⁷ Apolos bu Akaia provinswa lugujubême tole latle. Na Efesus mago, Kristen oneho bume jine mēglëlabême fleflesu lamëtletla. Kême nêgeme bu Akaia provins mago, Kristen onehome, pasê meyahi mêtëkakëtēma, “Apolos sobelê fata lëkakina sobo no elëlome na ululu sle saetlo.” Na Apolos bu belê tuhu tle. Goto kê life mago Kristen onehome wafi maninibo tletēme na wafi taitame na bu Jisasme lowene sle kême mletla. Na Apolos kê life mago, Kristen onehome taitame.

²⁸ Apolos bume metëgaitamelatle. Bu iniwa onehobê naba li mêtla, Gotobê bogo mago gali anisasana tē tētātēme. Na bu Israelbê afenëbonibê memelê yaya gali lowene kêna boblo tētātēme. Na bume Gotobê bogo mago gali metê sle latëtātēme, “Goto Jisasme kê aniji toglolebê ho, Israelbê afenëboniname na iniwa onehoname nêno nalëglebême.”

* **18:18** Israelbê afenëboni bu melê lamëtletkefëya; Gotome kê kakêne mēgletlabê olê, yawe sle moloma kwe bu eslehuba mana le le melêma.

19

Pol Efesus lifate mēta gali tē tētātēme

¹ Apolos bu Korin lifate mēta mana tafa tle na Pol fatini lufu mēta kē mētēgēbagubē lifate elē asē tēbelēfa. Na bu Efesus lifatewa mana fwa tēkaki. Na kē lifate mēta, Kristen onehome esune tēkakime.

² Na bume metakune tlome, “Sobo Jisame alako kē lowene sle tēgletelobē, Gotobē Amtētomba sobelē latisitēyone o hanane?” Na bu metafu mētētātla, “Weye. Sebo, ētani meaholokwane hana tla Gotobē Amtētomba lalētabelle.”

³ Na Pol bume takune tlome, “Sobo yalēbē gali aholokwane telone na mana baptais fa totlo.” Na bu gali metafu mētētātla, “Sebo Jonbē gali aholokwane togloame nēgame na baptais kēme fa totla.”

⁴ Na Pol gali tlome, “Ētani, tēbo lowene aholokwana kē ti mētēglabē onehome, Jon bume baptais totome. Na bume gali tlome, ‘Bobē nagi kē ligisibē home sobo mana lowene sle naegletelome.’ Kēbē home Jon kē gali tēgletelēbē bu Jisas.”

⁵ Kē gali yafe aholokwane mētla, na Pol bume Tako Ho Jisasbē wenijina baptais totome.

⁶ Na Pol jowa jowa hobē eso mēta toba gogwa tokoutēme na Gotobē Amtētomba mana tisitēme. Na bu lili anigawa galina gēgali motokouja. Na Goto bume kē tēglēmēbē gali tē mētētāgama.

⁷ Kē onehobē tabei we ita tēle kēnijija.

⁸ Na Pol bu Israelbē afenēbonibē lotu lowa tēkaklu. Na bu Jisasbē lalē gali onehome anisasana tē tētātēme. Na Goto bubē onehome eso home tafa lēgletēmēbē galibēme, onehome feilawa tē tētākefētēme. Na bu onehome taitame, kēbē galibē lowene sle namēgletlame. Na bu melē kē tēglebē aona yeme.

⁹ Kwe bu mago fli, kē galibē aholokwaneme tole hana mētla. Na bu fli onehobē naba lime megali mētēkefēya, “Kristen oneho kē lowene mēgletlabē wesibi bu tēbo wesibi.” Kēme nēgame, Polna, Kristen onehona, bu Israelbē afenēbonibē lotu lowa hana mētēkaklukefēya. Iniwa olē, Pol bu Tiranusbē okokwe lo mēta, Jisasbē lalē gali onehome anebo gali tlelēkefēme.

¹⁰ Na bu kē mēta melē kē tēglebē, tēle tlibutu. Kēme nēgame, feilawa onehomu, Esia provins mēta kē tafa mētlabē, bu Jisasbē lalē gali aholokwane mētēkefēya. Fliye Israelbē afenēboni na fliye Israelbē afenēboni mētābēya jwa mēglabē enēne.

Skevabē bowenenino ahwaneme yafe hehē mētletla

¹¹ Goto, afutuku, Polme tēle. Na Pol bu kē afutukuna, memelē klelegowa wesibi blēge blēge totome.

¹² Kēme nēgame oneho bu lablab tētēle tabo glo mētla na Polbē ato mēta lēlesili mototoma. Na bu kē ēho, ato tēbona enēneme mutujuwelēma. Na kē tēbo atobē laslewa mētletēme. Na ahwane bubē ato mago lamētēlēboukakuwa.

¹³ Israelbē afenēboni fli, bu hobē ato mago, ahwane heheēme asē metēbelēfaya. Fliye Tako Ho Jisasbē wenijina ahwane onehobē ato mago hehē namēgletēmame fene. Bu megali lamētēkefēya, “Pol bubē gali kē tē lētākefētēlēbē, Jisasbē wenijina gali nolēyo, sobo eyeu.”

¹⁴ Na Skevabē tobali ita tēle bowenenino bu kē galina ahwaneme gali mētlagukefēma. Skeva bu lotu lo mēta wege lēglebē eso ho.

¹⁵ Li olēna, Skevabē bowenenino, Jisasbē wenijina ahwane yafe hehē mētēkoutēma. Na ahwane li, bubē gali metafu latētātēme, “Bo Jisame kwe lowene nanēletelē na Polme mata lowene nanēletelē kwe sobo fēye enēnene?”

¹⁶ Na ahwane kē tēbo togotlēbē ho, kē home okli tēkakētēme na tētēkle tēta na unalēmumu tēbo totome ēhona kaka kaka metotometēme. Kēme nēgame kē lo mago ēho flatabowa mētēlēbouja, winona nohwa feli mētēlēla.

¹⁷ Israelbē afenēboni iniwa na Israelbē afenēboni mētābēya jwa mēglabē enēne iniwa, Efesus lifate mēta kē tafa mētlabē, wesibi Skevabē bowenenime kē fata tēgletēmēbē gali aholokwane mētla. Na bu tako uli memētla. Na iniwa bu Tako Ho Jisame melowene mētletla, “Bubē weniji blawa hana fē nogotlame bu tako afutukuna weniji.”

¹⁸ Na lebutako tiho Kristen oneho mitisiya. Na bubē ētanifu iniwa tēbo wesibime onehobē naba li mēta gēgali mētēkakēja.

¹⁹ Na humēi kē lowene mētlabē enēne, na memelē lo kē mētēlēsēmabē oneho, bu tetēbo sakei gali bogo loko mētētāgijaya. Na bu iniwa onehobē naba li mēta ahoju tako agoti mētēlēla na kē iniwa bogo ahojuwa sisike mētla, temu namēgleme. Ho ebē bogo balitina glo lēglebēme tole lēglēna kwe bubē baliti kēniji 50,000 silva baliti.

²⁰ Na kēha melē kē mētlabē, feilawa oneho bubē lowene mago lowenena melowene sle mētletla, “Jisasbē gali, iniyafe galimufe.” Na feilawa oneho bu Jisame kēme lowene sle mētēkefētla.

Efesus enēne, Polme tako wamemu memotlola

²¹ Kē iniwa wesibi mefata wamētēle, na Gotobē Amtētomba Polme lowene huju

tëtatle na Pol bu melowene fa totle, “Bo Jerusalem lifatewa nuguwina, Masedonia provins na Akaia provins kukuwa nuguwime. Bo kë belê afina nuwime na mana Rom lifate elê mata nuwime.”

²² Na Pol, bume kë mëtaiketeflobê home afina jine tlême Masedonia provinswa. Bubê weniji Timoti na Erastus. Na bu afina motouto. Kwe Pol, buwe, Asia provins mëta mana tafa têtêkake.

²³ Na kë nalê, Efesus lifate mëta, fli oneho bu Kristen onehome, wame lamotloma. Na bu anisasana wame gali huju mëtlelêla.

²⁴ Na ho li kë wame lowene tufji totle. Bubê weniji Demitrius. Bu wesibi, silva anijina blêge blêge totokwefême. Buna bubê wege hona, bu mëse goto lotu lobê amtêtomba wesibi, silva anijina, blêge blêge mototokwefêma. Na bu feilawa balitimu këna glo mëtlekefêya. Kë mëse gotobê weniji Artemis.

²⁵ Na kwe, Demitrius, bubê wege honame, na tokwêtokwê fêso amtêtomba wesibi, silva anijina kë blêge blêge mototokwefêmabê honame, iniwa loko têtamê. Na bu megalî tlome, “O yabenino. Sebo melowene nëglame, ebê wege kë nëgebêye, sebo tako baliti këna fa nêtakefêya na sebo lale tafa këme fa notla.

²⁶ Sobo Polme wafi lowene eletelo, na sebo bubê gali wafi aholokwane tletla. Bu Efesus lifate mago onehome fwa nane gali lolome. Weye. Bu Asia provins mago onehome mata gali latlagume. Bu onehome anisasana megalî tlagukefême, ‘Kë fêso amtêtomba, tobana kë blêge blêge mogotomabê, bu gotomu nane na bu some hana lëgaitome.’ Oneho kë gali aholokwane mëtla kë fêso amtêtomba tole hana mëletêma.

²⁷ Polbê gali kë nëgebê, bo tutune nanêletelêfe. Sebo amtêtomba kë blêge blêge nogotomabê wege, têbo lëgetatêname. Na oneho sebobê wege sisile mëtatêname. Na li wesibime mata, bo melowene nanelê, ‘Oneho bu Polbê gali esogo mëglelêlana kwe bu sebobê tako goto, Atemisbê lotu lowa ita hana migisiyame, bume lotu namëgletêyame. Na oneho bu Artemisme aholokwana ti mëglame na bume ita hana lotu mëgletêyame.’ Sobo walowene elo, Asia provins mago oneho têkeji na iniwa life mago oneho mata bume lotu mëlekefetêya.”

²⁸ Oneho Demitriusbê gali aholokwane mëtla na tako enisusu memêtla na anisasana këkale mëtla, “Sebobê, Efesus lifate mago goto, Atemis, bu takomu.”

²⁹ Na kë gali Efesus life oneho belê fifiji tle na iniwa anisasana këkale mëtla. Na oneho mutuja na Masedonia provins mago tlemalê home, Polna kë asê mëtlabê home, fafa mutula. Na tlemalême, oneho këme

loko mëtlelêkefêyabê lifekuwa, hokweinawa ki motokouja. Kë tlemalê hobê weniji melê, Gaius na Aristarkus.

³⁰ Na Pol, loko kë mëtlelêyabê onehome gali nalugujelêmeme fene kwe Kristen oneho bume lêkle memototla.

³¹ Na Asia provins mago gavmanbê wege ho fli, bu Polbê yabenino nëgeme, na bume këme lêkle gali, gali mëtelêkakla, “Yabe, ju oneho këme loko mëlelêkefêyabê lifeku elê asa eiju. Matêbe.”

³² Na loko kë mëtlelêyabê onehobê lowene yaya mëtletême na bu anisasana këkale mëtêbelêfaya. Fli hobêye, li lowene mëta këkale mëtêbelêfaya na fliye li lowene mëta këkale mëtêbelêfaya. Na feilawa oneho, bu loko kë mëtlelêyabê wayo gali lowene hana mëtletla.

³³ Israelbê afenêbo li bubê ku mëta têtabetême, bubê weniji Aleksander. Na Israelbê afenêboni fli, bume kë onehobê naba li mëta so mëtelêkakla. Fli oneho bume hwi motlola na meweniji mëtla, “Ebê ho kë nëgebê ebê kë wame nëglabê eso ho ekêwa.” Kwe Aleksander toba momale totle, oneho bu kaju namëgebêyame. Bume megalî naloglomeme fene, ebê wame kë nëgebê, Israelbê afenêbonibê wesibi nane.

³⁴ Kwe oneho bume hwi sle motlola na melowene mëtletla, “Israelbê afenêbonife.” Këme nëgeme, iniwa oneho bu anisasana këkale mëtlekefêya, “Sebobê, Efesus life mago goto, Atemis, bu takomu!” Na bu kë galina, tako olê, anisasana gëgali mëtlekefêya.

³⁵ Na kë life magobê gavmanbê yahi wege fa lëgêtatlebê ho onehome këkale tlome na bume megalî tlome, “Sobo, Efesus life mago oneho, aholokwane elo. Iniwa life mago oneho, seme walowene mëletêna. Mëse fêsobê, Artemisbê lotu lo, sebobê lifate mëta lilibe, na sebo kë lotu lo ekê tafa nëlelêla. Na Artemisbê fêso amtêtomba, matafa mago kë têtetibakebê, semêta ebamê na sebo tafa nëlelêya.

³⁶ Iniwa oneho kë galime melowene lamêtla, ‘Ebê nëgali galimu.’ Këme nëgeme, sobo kaju ebo, blawa asa enisusu eletemo.

³⁷ Sobo aholokwane elo. Kë tlemalê home sobo sebelê kë téglesumobê, bu sebobê lotu lo mago wesibi tokli hana mëtelo. Na bu sebobê mëse gotome têbo galiha, hana mëtlêyo.

³⁸ Demitriusna bubê wege enênena bu ho flime wame moglomana, kwe bu onehobê gali aholokwane loglomebê ho belê samêlesuma. Onehobê gali aholokwane moglomabê ho buwa sasle mëtatêyome.

³⁹ Na sobo fli galina nëgena, kwe sobo kë gali, ebê life mago oneho kë gëgali mëglekefêyabê olêna sasle egotomome.

⁴⁰ Ebêha gëgali tëbo, teiyo elekêlo. Sobo hwi elo. Rom life mago gavmanbê eso enêne, bu êje sebo kê nêglabê wesibi aholokwane mëglana, kwe bu seme onehobê gali aholokwane loglomebê ho belê mëglunname na megali moloname, 'Kê enêne, bu tëbo lowene huju motokweflabê enêne.' Sebo êje kê loko nêglelëyabêye na anisasana kê gëgali nêgëbelëfayabêye, kwe hobota fata nogotlabê mewfa gëgali nêla. Na gavmanbê eso enêne bu seme êje kê nêglabê wesibime takune moglonana, kwe sebo habê tafu nêgëtatëmamene? Hanane."

⁴¹ Gavmanbê yahi wege fa lëgëtatlebê ho wagali tlome, na bu onehome jine tëbelëkakême.

20

Pol bu Masedonia provins mëta na Grik provins mëta asê tëbelëfa

¹ Kê anisasana gëgali kuju mëtebêya, na Pol bu Kristen onehome mana gali telokwakeme, bu belê loko namokweiltame. Na bu loko motokweiltla na bume mana lale gali të têtatême na bume ululu sle mëglabê gali mana të têtatême. Na bume kayo gali tlome na Masedonia provinswa mana tuju.

² Bu kê provins mëta asê tëbelëfa na Kristen onehome megali tlagume, "Sobo Jisame kê lowene egletelobê lowene asa elëkêlo, mana lowene sle saelekefêtelo." Na bu Grik provinswa fwa tula.

³ Bu Grik provins mëta aona yeme tafa tle. Na bu sibu lo mëta fe nalëgleme fene, Siria provinswa luguju nalëgleme fene. Kwe bu megali aholokwane tëgleme nêgeme, Israelbê afenëboni bume kê sibu lo mëta, mogo nalê tëke moglolame. Na bu lowene kême hihijika tle. Na bu Masedonia provins elê kê tugubjê alëge elê kême tuju.

⁴ Fli ho bu Polna mutuja. Kê enënebê weniji melê, Pirusbê bowene Sopater, bu Beria lifate mago ho. Na Aristarkus na Sekundus, bu Tesalonaika lifate mago ho. Na Gaius, bu Derbe lifate mago ho. Na Timoti na Esia provins mago ho Tikikus na Trofimus.

⁵ Kê enêne motoutaya na bu seme* Troas life mëta hwi mëtletëna.

⁶ Sebo Filipai life mëta mana tafa tēgelobê na Israelbê afenëbonibê tako lotu olê mana yawe tletême. Bu kê lotu olêna, sêse wesibi jwa bletê nage hi mëtlekefêya. Na sebo mana sibu lowa fêfe telo na Filipai life kile totlo. Sebo sibu lo mëta nilina olê telo na tobali olëbêna Troas lifate mëta kê hwi mëtletë nabê ho belê fwa telo. Na sebo iniwa

Troas lifate mëta tobali ita tële olê këniji tafa tla.

Pol bu Troas lifate mëta Yutikusme gli mago huju totle

⁷ Sande klabêna, sebona, fli Kristen onehona, Jisame lowene nêgletlabê hi wesibi hime loko tlelêya. Na Pol bu Gotobê gali mana të têtatême. Na bu Gotobê gali metê têtatêmebêê, klabê ku têtêhulu metlelêle. Bu kê olêna luguju mago nêgeme.

⁸ Kê matawa ke lo mëta feilawa lamo u mëtêkou. Na kê lo bu akolalo.

⁹ Na falake ho li, bubê weniji Yutikus, kê lo flelu ino mëta tafa tole. Na Polbê gali mana aholokwane tlagule. Pol bu gali metê togotlebêê, na Yutikus bu nilafale tle na kême ni tobe. Na kê mago lifewa latetetigowa. Na bu kle mëtla na fa mototowetla na yafe hwi motlola kwe bu wagi tle.

¹⁰ Pol mata kle tle. Na kê falake hobê ato mëta matawa towetigotle na hwê tlêle. Na onehome lëkle totome, "Sobo tutune asa eteletlo, bu mana hwi lëta."

¹¹ Na bu ita lowa fêfe motokwaka. Na Jisame lowene mēgletlabê hi wesibi hi mëtla. Na Pol ita gëgali tēglelêmebêê, olê fetina loko na mana hune totome.

¹² Na kê falake ho bu lalowa tafa tle. Na bume mëtlelula. Na bubê lowenebê lalowa tēbetême.

Pol Troas lifate kile totle na Miletus lifate elême tuju

¹³ Na kwe sebo Polme kile totla na sebo sibu lowa fêfe tla na sebo afina Asos life elê toutaya. Na sebo Polme Asos life mëta hwi tletla. Pol bu life nagi tīgisime nêgeme na bu seme Asos life elême afina kême jine tlêna.

¹⁴ Na Pol bu seme Asos life mëta esune tlëkakina. Na sebo sibu lowa tlelula. Na sibu lona Mitilini lifatewa iniwa tuja.

¹⁵ Na li olê Mitilini lifate kile totla na Kios afayoliwa fwa tula. Na kê mëta jowa olê tla na sebo Kios afayo kile totla na Samos lifate elê fwa tēkakija. Na kê mëta jowa olê tla na sibu lona Samos lifate kile totla na Efesus life sigliwa totla na Miletus lifate elê fwa tēkakija.

¹⁶ Pol ëbame melowene latle, "Esia provins mëta feilawa olê hana tafa lëgleme." Kême nêgeme bu Efesus life sigliwa kême mototla. Bu metole latle, Israelbê afenëbonibê tako lotu olê, Pentikos olê, Jerusalem lifate mëta, hwi nalogloleme. Na bu hokwehokweinawa kême tokou.

Pol, Kristen onehobê letitabo home, Efesus lifate mëta kê tafa mēglabê, kayo tlome

* **20:5** Feilawa lowene ho, melowene lamëtla, "Pol Filipai lifewa fwa tle, na Lukme notlêle na buna mutuja. Na Luk bu kê gali yahi tle na ebê gali melëgebe kême lêle, 'Seme.'"

17 Sebo Miletus lifewa fwa tla na Pol, Kristen onehobè letitabo home, Efesus life mēta kē tafa mēglabē, gali tuku tēkakētēme, bu belē migisitla namēglame.

18 Na bu belē mitisitla na iniwa loko mētēlēya. Na Pol megali tlome:

“Bo ētani Esia provins elē tisi na bo sobona tafa tula. Na bo sobona kē tafa tugulabē, bo wesibi bo melē kē totomēbē, sobo wafi lowene tletēna.

19 Sobo walowene tletēna. Bo ebē wege mēta kē tafa tugulēbē tako hobota mēta tafa tulē. Israelbē afenēboni bome tēbo mētētakefename nēgēme. Na bo anisasana ye tlekefē. Kwe bo bome nane lowene telē, bo Jisasbē wegewa fa tētakēfētēlē.

20 Iniwa gali tē tēgētātēyobēme bo some kikli hana tleteyo na li gali ha ēho hana tētātēyo. Iniwa gali bo some lēgaitobēme tē totometēyo. Oneho kēme loko mēlēlēkefēyabē lifeku mēta, na sobobē lo mēta, bo some okokwe tlokwefēyo. Kēbēme sobo walowene eteloto.

21 Bo Israelbē afenēbonibēme na Israelbē afenēboni mētābēya jwa mēglabē enēneme mata gali anisasana tē tētakēfētēmē. Bo bume megali tlomē, ‘Sobobē tēbo lowenebē aholokwana ti elome na lale lowenewa esogo elelōlome, na sebobē Tako Home, Jisasme lowene sle etelotome.’

22 Na eli, bo Gotobē Amtētombabē tolewa esogo nēglēlētēlēmē na bo Jerusalem lifatewa kēme nuguwime. Iniwa tēbo wesibi, bome kē mēta fata mēgletenēbēme, bo lowene hana nelē.

23 Bo kwe ebēwa lowene nēletelēmū. Iniwa tako lifate, bo kē asē nēgēbelēfēbē, Gotobē Amtētomba bome megali latlonē, tako hobota na kalabusu lo mēta gwa mēgētobē mana hwi lēkeketē.

24 Bo bobē ato uli hana nēlelēlē. Lalowa, bome melē matētana. Bo metole nanelē, Tako Ho Jisas bome kē tēglēnēbē wege, bo yawe sle noglōlēmē. Kē wege melē lēgēbelalēle; bo iniwa onehome metē sle nanēgētatemēmē. Goto iniwa onehome maninibo tletēme. Na bu metole latle, iniwa oneho Jisasme lowene sle namēgletlame.

25 Ētani bo sobona kē tafa tēglabē, Goto bubē onehome, eso home, kē tafa lēgletēmēbē gali, tē tētātēyo. Ēje kwe bo walowene nelē, ita kwe sobo bome hana hwi egloname.

26-27 Kēme nēgēme bo some ekē gali sle nolēyo. Iniwa olē bo sobona kē tafa tlekefēyabē, bo some Gotobē iniwa gali watē tētātēyo. Bo bubē gali tēme tēbojiwi hana telē. Kēme nēgēme bo some gali nolēyo. So mago ho li tēbo liglitana, ebē bubē wesibiwa. Bobē wesibi nane.

28 Sobo some ululu sle saelo. Na Jisasme kē lowene mēgletlabē onehome tafa sle elelēmome. Gotobē Amtētomba some kē wegeme wafi aniji tlēyo. Gotobē nēba Jisas, bu gli tletēme na bubē wino wafi tuju tle. Na bu kēna kē onehome wataitame, bubē oneho tafa namēgletlame.

29 Sobo bume tafa sle eglelēmome. Bo melowene nanelē, ‘Tokwafe bo some hune nēgelēna, sosogēna ho sobelē migisiyame. Na bu Jisasme kē lowene mēgletlabē onehobē lowene tēbo mēgētatemame.

30 Na tokwafe somago, fli oneho kē nēgebē, bu Gotome kē lowene mēgletlabē onehome sosogēna mēglagumame. Bubē tēbo lowenewa esogo namēglēlētēmame na bume mata esogo mēglēlēmame.’

31 Kēme nēgēme, sobo ululu sle kēme eglekefome. Bo melē kē tēglēlēbē wesibime, aholokwana asa ti elo. Aona tlibutu, bo sobona kē tafa tēglabē, kljijina, klabēna, some lale galime okokwe tlokwefēyo, some lēgaito nalēgēme. Bo some kē okokwe tēglēyobē, naba tuna okokwe tlēyo.

32 Eli bo some Gotobē toba elē, ekē gogwa nelē, some ululu sle nalēgētāgūjome. Na bo metole nanelē, Goto some kē maninibo lēgletēyobē gali lowene naeglekefētelome. Kē maninibo gali some lēgaitome, Gotome lowene sle naegletelobēme. Na tokwafe sobo lale tafa fa egotlome, Goto bubē iniwa onehome kē aniji toglotēmēbē tafa.

33 Bo ētani sobobē wesibi hana mēmaune tlēmē. Bo ho libē balitiha o ēhoha hana mēmaune tlēmetelē.

34 Sobo bome wafi hwi tlonā. Bo lo kēna gigliji nēglabē selē susu totokwefēmē na baliti kēna fa tētakēfē. Bo bobē tafa kēna taitakeflē na bobē yabe, bona kē tafa tēglabē home, mata taitakefēmē.

35 Iniwa wege bo melē kē togotlēbē, some melēmē olafa tētātēyo. Iniwa wege sebo kē lowene nēgletlabē, anisasana wege nēglame, ato tēbonabē enēneme na wesibi jwa enēneme mata nanēgaitamame. Sebo, Tako Ho Jisasbē gali, salowene sle nēlekefētla. Bu megali latle, ‘Li ho, li home, wesibi lēglēlēna kwe bu tako fleflesu malēle. Kwe li ho, wesibi li ho mago kē fa loglotēbē kwe bu tokwēfo fleflesuwa lēgēme.’”

36 Pol kē gali wayawe tlole na bu Kristen onehobē lotu letitabo enēnena, sēkefo miti tafa mētēkouja na Gotome mana gēgali mētēlēlā.

37-38 Na bu kēme tako maninibo memētletla. Pol megali toglomeme nēgēme, “Bome ita hana hwi egloname.” Na bu Polme hohwē metlēlā na ye mētēlēlā na sēsle sēsle mototla. Na bume sibu lowa sei mutujelēlā.

21

Pol bu sibu lona, Jerusalem lifatewa tuju

¹ Sebo, Kristen onehobë lotu letitabo enëneme hune tla. Na sibu lo mëta fêfe tla na Kos afayowa tuja. Na li olëna Kos afayo mago Rodes afayowa tuja. Na Rodes afayo mago Patara lifatewa fwa tula.

² Na sebo sibu lo mago fêfe tşkaka Patara lifate mëta. Na sebo Fonia provinswa kë tugujubë sibu lo hwi tujuwelëla. Na sebo kë sibu lo mëta fêfe tula na këna tuja.

³ Na kwe sebo Saiprus afayo, yemane toba elë hwi telokwakla na sebo sigli tokouja. Na sebo Siria provinswa fwa tula. Na kë sibu lo Tair lifatewa tuju, wesibi hune naluguleme.

⁴ Na sebo Tair lifate mëta sibu lo mago fêfe tşkaka. Na Kristen oneheme hwime tuja. Na sebo buna tafa tşglabë, tobali ita tşle olë tla. Kë nalë, Gotobë Amtëtomba, kë enëneme lowene tlême. Na bu kë lowenebême Polme gşgali mëtlelëla, “Ju Jerusalem lifatewa asa eiju, bu jume tşbo mëgëtome.”

⁵ Sibu lo Tair lifate kile nalęgleme kofene na Kristen oneho bubë onena, nşbalena seme nutu helefo mëta sei mëtlëna. Na sebo kë mëta sşkefo miti tafa tla na Gotome mana gşgali tşlëla.

⁶ Na bu seme kayo motlona na sebo bume mata kayo tloma. Na sibu lowa mana fêfe tla na bu bubë lowa ita mutuja.

Gotobë lowene mago gali tş tokoweflebë ho, Agabus, Sisaria lifate mëta Polme gali tole

⁷ Na kwe sebo sibu lona, Tair lifate kile tla, na sebo Tolemes lifatewa fwa tula. Na sebo kë life mago, Kristen oneheme, sşsle totoma. Na sebo buna jowa olëwa tafa tla.

⁸ Na li olëna sibu lo mëta fêfe tla na Tolemes lifate mago tuja. Na sebo Sisaria lifewa fwa tula na sibu lo mago fêfe tokwaka na Filipbë lowa tuja. Ebë ho kë nşgebë, bu Jisasbë lala gali tş tştakefëtëmebë ho. Na buna fli tobali ita jowa hona şbame Jerusalem lifate mëta meaniji lamotloma, Aposel enëneme mëgaitakefëma namęglame.

⁹ Kë ho bu ononeglë nşbale kënjiji nilina. Na bu home yo hana tlome. Na kë nilina ononeglë Gotobë lowene mago gali tş mototokwefla.

¹⁰ Sebo Sisaria lifate mëta habenuju olëwa tafa tla. Na ho li Judia provins kile tle na Sisaria lifatewa tisi. Bubë weniji Agabus. Bu Gotobë lowene mago gali tş tokoweflebë ho.

¹¹ Bu sebelë tisi. Na Polbë alitaba fa tştamë na bubë tobana kijuna lalei totome. Na bu megali tle, “Gotobë Amtëtomba bome lowene watlënë. Kë lowene galibë melęgebe lalële, ‘Israelbë afenëboni, Jerusalem lifate mëta kë tafa mëglabë, ebë

alitababë bolijayabë toba na kijuna melalëi mogotometlame, bobë tobana kijuna fene lalei notomë. Na bume Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme yo molomame, bume tşbo namogotlame.”

¹² Na kwe sebo Agabusbë gali aholokwane tlola. Na sebona, kë life mago enënena, Polme anisasana lękle totla na gali tlola, “Ju Jerusalem lifatewa asa eiju. Matşbe.”

¹³ Kwe Pol sebobë gali metafu latëtätëna, “Sobo bome asa maninibo eletëna na bobë lowene këna asa sisile etätëna. Sobo aholokwane elo. Bo Tako Ho Jisasbë wege fa nogotlëna, na bu bome, Jerusalem lifate mëta, kalabusu mëgëtanana, na bu bome mogo nalë tşkle mëgëtanana, kwe lalowa bome melë matëtana. Bo kë wesibi uli hana nşletemë.”

¹⁴ Sebo Polme yafe gali tlola kwe sebobë gali aholokwane hana tşotëna. Kë wesibime nşgeme sebo bume feilawa gşgali hana tşlëla na bume megali tlola, “Wesibi, Tako Ho bu melë logotomebême kwe bu melë malotome.”

Pol bu Jerusalem lifatewa fwa tule

¹⁵ Na tokwafe li olëna, sebo wesibi sle totoma, Jerusalem lifatewa nuguja nanęglame. Na sebo Jerusalem lifatewa tuja.

¹⁶ Na Kristen oneho fli, Sisaria life mago, sebona tuja. Sebona tuja na sebo Jerusalem lifatewa tuhu tula, na bu seme, Saiprus afayo mago hobë lowa sei mutujenëna. Na sebo kë lo mëta tştebëya. Lo bolijayabë weniji Nason na bu ştani anebomu Jisame lowene sle tştle.

¹⁷ Na Jerusalem lifate mago Kristen oneho bu seme yafe hwi motlona kwe bu tako fleşlu memëtletëna.

¹⁸ Li olë na sebo Polna, Jemsme hwime tuja. Na Kristen onehobë letitabo ho, sebona loko tşlëya.

¹⁹ Na Pol bume hohwë tokou na sşsle tştagume. Na iniwa wesibi Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enënëbë li mëta kë totomebë Pol kë gali tş tştatëme.

Kristen onehobë lotu letitabo enëne, Polme megali motlola, “Ju Gotobë tako lotu lowa ejumo”

²⁰ Kristen onehobë lotu letitabo enëne, Polbë gali aholokwane motlola na bu Gotome tako fleşlu memëtletla. Na bu Polme megali motlola, “O afa, ju walowene sle ele, Israelbë afenëboni feilawamu, bu Jisame walowene sle mletla. Na kë enëne bu, Goto Mosesme kë tşglëlebë tafa sle gali esogo mëglëlëlabême lowene anisasana mana mehola aholokwana ti hana mla.

²¹ Kwe kë oneho bu sogëna gali meaholokwane lamëtla, ‘Pol, bu Israelbë

afenëbonime, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enënebë provins mëta kë tafa mokoujabë, megali latlagukefëme, “Sobo Goto Mosesme kë tëglëlebë tafa sle gali asa esogo eelëtelo.” Na bu mata megali latle, “Sobo sobobë iko nëbalebë ato jibo asa tëtlë etometemo. Na sobo Israelbë afenëbonibë lowene asa esogo eelëmetëmo.”

²² Sebo walowene nëla. Ju ebelë kë tigusibë gali bu aholokwane mëglana bu jume wame mëglëyome. Sebo kë wesibi habelë nogotlamene?

²³ Ju, sebobë gali esogo eglelëtënana, kwe lalowa. Semago ho nilimalë, Gotome Gotobë wenijina wakakëne mëta wesibi melë mogotomabëme.

²⁴ Ju kë nilimalë home nëno elëme, na Gotobë tako lotu lowa eelëkakumeme. Na sobo iniwa, Gotobë naba li mëta lale tafa egelobë lowenebë, esogo eelëlome, Goto Mosesme kë tëglëlebë tafa sle gali fene lëbe. Na sipsip kleli, ju li ho mago, balitina gso eletëmeme. Na lotu lo mëta wege mëglabë home elëmeme, bu Gotome ahojume namëgletlame. Sipsip kleli ahojumbë yawe mololame na kë nilimalë ho bu bubë eslehuba mana le melëmame.* Ju melë eglena, feilawa oneho melowene namëgletëyome, ‘Kë gali jume kë gali mëtletëyobë gali, ebë sogëna gali.’ Na bu jume melowene namëgletëyome, ‘Goto Mosesme kë tëglëlebë tafa sle gali esogo eglelëlebë ho.’

²⁵ Na Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme, Jisame tokwafe kë lowene mëtletlabë, sebo pasëna megali tloma, ‘Sobo kë lowene esogo eglelëlonna kwe lalowa. Sobo fësöme kë gogwa mëglabë hi wesibi asa hi elo. Na bu ko iniwa lugujutle slejwabë kleli asa hi elo. Na kolei mata asa hi elo. Na sobo lisei lowene asa elo.’”

²⁶ Li olëna, Pol kë nilimalë home nëno tle. Na buna iniwa, Gotobë naba lime lalowa tafa mëglabë lowene esogo mëglelëlamë, Goto Mosesme kë tëglëlebë tafa sle gali fene lëbe. Na tokwafe bu Gotobë tako lotu lowa mëtëkakuluja. Na Pol bu Gotobë tako lotu lo mëta wege mëglabë home megali tlome, “Tobali ita tële olë mugujana, na sebo iniwa Gotobë naba li mëta lalowa tafa nëglame. Na sebo sipsip kleli bwa bwa mana nehweijame, Gotome ahojume namëgletlame.”

Israelbë afenëboni, Polme Gotobë tako lotu lo mëta fa mototla

²⁷ Kë tobali ita tële olë yawe lëgleme kofene na Israelbë afenëboni, Esia provins mago, Polme hwi motlola, Gotobë tako lotu

lo mëta tafa tle. Na bu onehobë wame lowene tufiji mëtëtatëma, na Polme mana fa mototla.

²⁸ Na bu anisasana këkale mëtla, “O Israelbë afenëboni, sobo seme aitaname esijo. Ebë ho kë nëgebë, bu li life li life mago onehobë naba lime, seme, Israelbë afenëbonime sisile latëtakefëna. Na bu iniwa onehome meokokwe latlagume, ‘Sobo Goto Mosesme kë tëglëlebë tafa sle gali asa esogo eelëtelo.’ Na bu Gotobë tako lotu lo mata sisile tëtätëna. Bu kë wesibiwa nane tle. Weye. Bu Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme, Gotobë tako lotu lowa tlelëkakume. Na këna, ebë lale lotu lo sisile totle na kë lo, Gotobë naba li mëta tëbowa tlibetle.”

²⁹ Ètani, Polna, Efesus life mago ho, Trofimusunna, Jerusalem lifate mëta asë mëtelo. Na kë enëne mana hwi motloma. Na këme nëgëme bu Polme meweniji lamëtletla, “Bu kë Israelbë afenëboni lëtabejwa lëglebë home, Gotobë lotu lowa wafi tlelëkakulewa.”

³⁰ Na feilawa oneho, Jerusalem lifate mago, kë gali aholokwane motokouja na bu hokweinawa loko motokouja. Na Polme fa mototla na Gotobë tako lotu lo mëglëbo elë ki motokouja. Na bu hokweinawa ino titiji mëtla.

Rom life mago wame home boblo mogotomabë enëne, Polme fa mototla

³¹ Bu Polme tëkle mototokweflabë, na Rom life mago wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho li, meaholokwane tle, “Jerusalem lifate mago ho blalo momogli mëtagujaya.”

³² Na hokweinawa, bu wame home boblo mogotomabë enëneme, bubë eso enënename nëno tle na wame këme mëtlabë oneho belë tlelume. Polme kë tëkle mototlabë oneho, kë eso hona, wame home boblo mogotomabë enënename yafe hwi motloma, na Polme tëkle hana mototla.

³³ Na wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho loliwa tisi na Polme fa totle. Na bu wame home boblo mogotomabë enëneme gali tlome, “Sobo kë home tële senë tabana lei etlome.” Na bu Israelbë afenëbonime takune tlome, “Ebë ho yalëne? Na bu fëye tëbo wesibi fa totlene?”

³⁴ Na feilawa oneho li li galina feilawa gëgali mëtla. Na bu feilawa se mototla na wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho bu gali aholokwane sle hana tlome. Këme nëgëme bu wame home boblo mogotomabë enëneme gali tlome, “Sobo Polme sebobë lowa eelëlulome.”

* **21:24** Israelbë afenëboni bu melë lamëtkefëya, Gotome kakëne gali kë moglola olë yawe sle moloma na bu eslehuba mana le melëma.

³⁵ Bu Polme mëtletlula na bubë lo mago mitigo mëta kofene mëtlebila. Na wame home boblo mogotomabë enëne, onehome mehwi lamotloma, Polme mogo nalë tëkle moglotlamefe. Këme nëgeme, Polme tëkle mogotlame, kë mago lafejiwa mëtlëla.

³⁶ Feilawa onehomu bume nagi esogo mëtlaguma na anisasana megali mëtlaguma, “Mogo nalë tëke elolo, mogo nalë tëke elolo.”

Pol, Jisame kë lowene lëgletlebë lowenebëme, Israelbë afenëbonime, gali sle tlome

³⁷ Wame home boblo mogotomabë enëne, Polme bubë lowa mëglelëkakulame kofene kwe Pol bu wame home boblo mogotomabë enënebë eso home, Grik galina gali tlome, “Bo jume gali lime lalowa gali noglëmene?” Na bu klelego metletle na Polme gali tlome, “Ju Grikbë gali habëna lowene elene?”

³⁸ Bo jume mewenijiwa nanelë, ‘Ju Isip life mago howa. Ètani onehobë wame lowene kë tufiji tëtatëmebë ho, gavman enëne wame namoglotmame. Na bu, 4,000 ho, kosina wame kë lowene sle mëtëglabë home, ho jwa tabo elë tselume.’”

³⁹ Na Pol bubë gali tafu tëtatle, “Bo kë ho nane. Bo Israelbë afenëbo. Bo Tarsus lifate mago ho, Silisia provins mago. Bu lale na tako lifatemu lëbetenë. Bo jume tokwëfo takune noglëmene fene. Bo ebë onehome lalowa gali noglomëmene?”

⁴⁰ Wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho bume gali tlome, “Lalowa.” Na Pol bu mitigo mëta tlibe na toba momale tëtatëme, oneho gëgali kuju namëgebëyame. Bu iniwa kuju mëtebëya na Pol, bume, Hibru galina mana gëgali tle.

22

¹ Na Pol bume megali tlome, “O ayani na afanino, sobo aholokwane elo. Bo some ekë gëgali sle nëlëlyo. Bo li wesibiha fa hana totlë.”

² Oneho aholokwane motlolabë, Pol Hibru galina gëgali tle na bu kujunamu këme mitlibaguja.

Na Pol bume megali tlome.

³ “Bo kë nëgebëye, Israelbë afenëbo. Beë bome Tarsus lifate mëta fu tëtanë, Silisia provins mago lifate tokwëfo. Kwe bo ebë lifate mëta sigli telë. Na bo Gamaliel okokwe loglonëbëme towë. Na bu bome sebobë semleninome, kë gwa tëtatëmebë tafa sle galibëme okokwe slemu tlonë. Na bo Gotobë tafa sle gali anisasana esogo slemu tlelëtelëmu, sobo tei elo.

⁴ Èbame bo Jisame kë lowene mëgletlabë onehome tëbo latotokwefëmë. Bo bume mogo nalë tëtëkle nëtagwibëme tako tole latelë. Na kë onehome senë tabana lalei

totokwefëmë na kalabusu lowa tlelukwefëmë.

⁵ Gotobë tako lotu lo mëta wege lëglebë tako eso ho na Israelbë afenëbonibë lotu eso enëne, bome lowene lamëletëna, bo ebë fene melë kë tëgelëbëme. Na bu kë wesibibëme some gali mëglëyome. Na kë enëne bu pasë yahi mëtla na bome mëtlëna. Bo sebobë ilawa mago enëneme, Damaskus lifate mëta kë tafa mëtëglabë kë pasë tehutemë. Ebë pasë bome kë mëtlënebë, bome megali sle lamotlona, Jisame kë lowene mëtletlabë onehome kalabusu nanotomëme fene. Bo Damaskus lifewa tuguwibë, kë pasëbë gali fene gali tla melë nanugulëme fene. Na bume Jerusalem lifatewa nëlesumëme na bu mana tëbo motomame.”

Pol kë nalë Jisame kë lowene tëgletlebë gali, të tëtatëme

⁶ Ita, Pol bu megali tëtëkake, “Bo tuguwibë, na kliji kuna bo Damaskus life nounou totlë. Na hokweinawa tako elulego, matafa mago, bome iniwa lahwegënëwa tëtanë.

⁷ Na bo life mëta latitigwëwa. Na bo we lego mana aholokwane telë na megali tlonë, ‘Sol, Sol, ju bome fëyeme sisile etakefënëne?’

⁸ Na bo metakune tlonë, ‘Tako ho, ju yalëne?’ Na kë we lego metafu tëtatënë, ‘Bo Nasaret life mago Jisas. Ju bome sisile latakefënë.’

⁹ Bona kë tiglijabë enëne kë elulego hwi lamotlola. Kwe bome kë gali toglonëbë we lego aholokwane hana mëtla.

¹⁰ Na bo megali tlonë. ‘Tako Ho, bo habelë nëgelëmene?’ Na Tako Ho bome megali tlonë, ‘Ju huju elëme na Damaskus lifatewa ejume. Na kë lifate mëta, iniwa wesibi ju egotomebëme, Goto jume kë tole lëgletëbë, ho li jume kë lifate mëta gali lugujuwelëme.’

¹¹ Kë elulego, tako elulego nëgeme na bobë naba këme kilego mëtletënë. Këme nëgeme, ho bona kë tugujabë bome toba fana Damaskus lifatewa mëtlenuna.

¹² Ho li kë lifate mëta tafa tle. Bubë weniji Ananiais. Bu Gotome fwa lotu lëgletlebë ho. Na bo Goto Mosesme kë tëglëlebë tafa sle gali esogo sle lëgletlebë ho. Na Israelbë afenëboni iniwa, Damaskus lifate mëta kë tafa mëglabë bu melowene lamëtletla, ‘Lale ho.’

¹³ Kë ho bo belë tisi na bobë lime tlibetenë. Na bome megali tlonë, ‘Afa, Sol, jubë naba tika mëgletëme.’ Bu fene gali tlonë, na bobë naba tika mëtletënë na bo bume hwi tlonë.

¹⁴ Na bu gali tlonë, ‘Sebobë semleninobë Goto, melëme tole lëletë, ju bubë tole lowene na egletleme. Bu jume melëme aniji

tolë, ju Gotobë lale lowenewa kë esogo lëglelëtlebë home hwi naegloleme. Na ju bubë ëfalëbo mago gali aholokwane naeglotleme.

¹⁵ Na iniwa wesibi ju kë hwi toglobebë na gali ju kë aholokwane toglolemebë onehome të naegëtagutëmeme.

¹⁶ Na ju fëyeme hwi elene? Mana baptais fa etole. Ju Tako Home Jisame gali eloleme, jume lëgaita nalëgleme na jubë tëbo lowene sle nalogotometëme.”

Goto Polme jine tlële, Jisabë gali Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme të nalëtatëmeme

¹⁷⁻¹⁸ Pol ita megali tlome, “Bo Jerusalem lifatewa ita tigusina, na bo mana Gotobë tako lotu lowa tekakuli. Na bo Gotome mana gëgali tlëlékeflëbë na bo Tako Ho, Jisame, nimitelënahana mana hwi tolë. Bu bome megali latlonë, ‘Ju Jerusalem lifate mago hokweinawa eiju. Ju bobë gali kë lifate mëta të egotlena kwe bu hana aholokwane mëgletëyome.’

¹⁹ Na bo megali telë, “Tako Ho, bu kwe bome walowene mëletëna. Ètani bo iniwa lotu lowa kë asë tégëbelëfëbë na jume kë lowene mëgletëyobë onehome iniwa tëtëkle latëtakefë na kalabusu lowa sisike tlekefë.

²⁰ Na jubë gali të logotlebë ho Stivenme mogo nalë kë tëkle mototlabë, kwe bo këme tlibë na bo kë wesibi tako fleflesu latletelëmu. Na Stivenme anijina kë tëkle mototlabë, hobë heletanëno ého, bo hwi tlometemë.’

²¹ Kwe Tako Ho bome megali tonë, ‘Ju eiju. Bu jume, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëne belëme jine nëgelëkakëme, kakë kë tafa mugulabë oneho belëme. Ju bume egaitame naegleme.’”

Pol wame home boblo mogotomabë enëneme megali tlome, “Bo Rom lifate mago ho”

²² Israelbë afenëboni, Polbë gali aholokwane motlola. Kwe Pol, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme lëgaitame nalëglebëme gali tlomena, kwe bume ita tako enisusumu memëtletla. Na bubë kë gali aholokwaneme tole hana mëtletlamu na bu anisasana gali mëtla, “Mogo nalë tëke elolo! Mogo nalë tëke elolo! Këha hobë, ebë life mëta asa tafa malële! Gli malële!”

²³ Bu anisasana gali mëtëbebokwakabë, na bubë heletanëno ého titika mëtla na sisike mëtebokwaka na life obona mesisike motokwaka. Bu këna melëbëme lëlekujju mëtla, bu Polbë gali tole hana mëtletlamu.

²⁴ Këme nêgeme wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho, bubë wege home gali tlome, “Sobo Polme, sebobë lowa elelëkakulome na bume taba afona lëläfa etlome. Na kë enëne wame kë mogolabë

lowene wayobëme takune eloleme. Bo melowene nanëgelëme, ‘Israelbë afenëboni, bume mogo nalë tëkeme fëyeme tole mëlane?’”

²⁵ Këme nêgeme, bu Polme kijuna tobona lei mototomëta. Na bume taba afona tëkle mogotlame kofene. Kwe Pol wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho lime hwi tlote, lolime tlibetle. Na bume takune tlote, “Rom provins mago gavmanbë gali melë lëgëbetle lalële. Sobo Rom provins mago hobë tëbo lowene afina sahwi elotelo. Sobo Rom provins mago ho blawa lalowa tëkle egotlomeho o hanane? Weye, hanane. Bowe, Rom provins mago ho, na sobo bome blawa fëyeme tëkle egëtanamene?”

²⁶ Kë eso ho, kë gali aholokwane tle, na bubë tako eso home taju tle na gali tujuwelële, “Ju habelë egotlemene? Kë ho bu Rom lifate mago ho!”

²⁷ Na kë tako eso ho Pol belë tisi tle na takune tlote, “Ju bome gali enonë. Ebë nêgali o sogëna. Ju Rom life mago hone o hanane?” Na Pol gali tlote, “Nêgali.”

²⁸ Na kë tako eso ho megali latlote, “Bo tako baliti Rom lifate magobë gavmanme watlële na bo mefata wanelë, Rom life mago ho.” Kwe Pol megali latle, “Bo kwe hanane. Ayana, beëna bu Rom life mago. Këme nêgeme, bo mata Rom life mago ho.”

²⁹ Wame home boblo mogotomabë enëne, bu Polme tëkle namogotlame kofene, kwe Polbë gali meaholokwane motlolana, “Bo Rom life mago ho,” kwe bu uli memëtla na fo mëtëkaka. Na kwe tako eso ho bu mata tako uli mëtële. Bu wame home boblo mogotomabë enëneme megali togloleme nêgeme, “Sobo Polme senë tabana lei etlomo.” Bubë lowene metëgëbetle latle, Rom life mago home blawa asa lalei etlo.

Pol Israelbë afenëbonibë lotu eso enëneme gali të tëtätëme

³⁰ Wame home boblo mogotomabë enënebë eso ho, bu metole latle, melowene sle nalëgleme, “Israelbë afenëboni, Polbë fëye tëbo lowene hwi motlotlane?” Këme nêgeme, jowafë niwa tëbe na bu Polme këna lalei mototlabë senë taba titika totometle. Na bu lotu lo mëta wege mëglabë eso ho na Israelbë afenëbonibë lotu eso enëneme, gali telokwakëme, loko namokwëtlame. Na Polme kë enëne belë tlelule. Na bubë naba lime tlibetëme.

23

¹ Na kwe, Pol Israelbë afenëbonibë lotu eso enëneme wëya tlëleme na megali tlome, “O afani, bo Gotobë naba lime kë asë nêgelëbë, bo tëbo lowene mëta hana asë nelë. Bo melowene nanelë, ‘Bo wesibi liha hana totlë.’”

² Pol megali tle, na Gotobë tako lotu lo mēta wege lēglebē tako eso ho, Ananaias, Polbē lime kē mitlijabē enēneme gali tlome, “Sobo ēfalēbo elē bu elo.”

³ Na Pol kēme gali tlole, “Goto jume mata tēke loglēmē. Ju waholo lebotabo ti ha. Oneho jume matawa hwi moglējyobēye, lale klisomu, kwe lokwalēfē waholo lebotabo ti ha lēlubetē. Ju melowene lalene, ‘Ju Goto Mosesme kē tēglēlebē tafa sle gali esogo eglelēlebē ho, na kē galina bobē tafa hwi sle loglotenēmē.’ Na ju kē gali fēyeme boblo etlene, na bome ēfalēbo elēmē bume fēyeme gali elomene?”

⁴ Na kē enēne Polbē lime kēme tlijabē, Polme megali motlola, “Ju Gotobē tako lotu lo mēta wege lēglebē tako eso home fēyeme tēbo gali elolene?”

⁵ Na Pol kēme gali tle, “O afani, masiwafe, bo melowene hana nēletelē, kē ho bu Gotobē tako lotu lo mēta wege lēglebē tako eso ho. Gotobē bogo megali eglame nēgeme, ‘Sobo, sobobē eso home, tēbo gali asa elolo.’”

⁶ Pol melowene latletēmē, “Israelbē afenēbonibē lotu eso enēne, fliye bu Farisi enēne na fliye Sadyusi enēne.” Kēme nēgeme, bu anisasana gali tlome, “Afanino, bo kē nēgebēye, Farisi ho. Na bobē afuna, ayana, bu mata Farisi ho. Bo melowene nanelē, gigli enēne bu matēmātē mago huhuju mēglame. Na kē wesibime fwa bome so namētātēname.”

⁷ Pol kē galime gēgali tle, na Farisi enēne na Sadyusi enēne blalo wame mēta na li li lowene mēta mētētābēya.

⁸ Ebē wame wayobē melēgēbetle lalēle. Sadyusi enēne megali lamētekefēya, gigli enēne matēmātē mago hana huhuju mēglame. Na ensel na alibaho hanane tafa mēle. Kwe Farisi enēne bu kē wesibi iniwa lowene sle mētletēma.

⁹ Kēme nēgeme, anisananamu gēgali mēta. Na Farisi enēne fli, Gotobē galime kē okokwe moglomabē ho, bu hujuna mitlija na anisasana megali mēta, “Sebo ebē hobē tēbo lowene hana hwi nolotla. Ensel li o alibaho li bume wagali mololenawa. Bu melē lēglēna, na sebo bume tēkle nogotlana kwe sebo Gotobē wege sisile nogotlame.”

¹⁰ Na wame home boblo mogotomabē enēnebē eso ho bu mehwi tlome, anisasana wame gali feilawa huju mētletēla na bu uli metletēme. Bu melowene tle, “Farisi enēne na Sadyusi enēne Polbē ato memelē ki tei mletlafe, na bubē ato bule lēgletlemēfe na bu gli lēleme.” Kēme nēgeme bu wame home boblo mogotomabē enēneme gali tlome, “Sobo loko kē mēglelēyabē enēne belē eyeume na Polme kē enēnebē mago no ejuwelolome na elesulome na sebobē lowa elēlēkakulome.”

¹¹ Bu melē kē mēglabē. Na klabē kuna Tako Ho Jisas, Polbē li mēta tlibetle. Na gali tlole, “Ju uli asa ele. Ju bobē gali, Jerusalam mēta fene tē etle, Rom lifate mēta, melē, tē egotleme.”

Israelbē afenēboni gali sle mototla, Polme mogo nalē tēkle namogotlame

¹² Na kwe li olobalēna, Israelbē afenēboni fli mana loko mētletēya. Na gali sle mototla, Polme mogo nalē tēke namoglolame. Bu Gotobē wenijina kakēne mēta, “Sebo Polme mogo nalē satēkle notla. Sebo mogo nalē tēkle jwa nogotlana kwe sebo hi wesibina tuna hana hi nēglame.”

¹³ Polme mogo nalē tēkle gali kē kakēne mētēglabē hobē tabei kēniji niliafewe (40) sogē sigliwa.

¹⁴ Kē ho, bu lotu lo mēta wege mēglabē eso ho belē na Israelbē afenēbonibē letitabo enēne belē mutujutēma na megali motloma, “Sebo Gotobē wenijina gali mekakēne sle wanēla, ‘Sebo Polme mogo nalē satēke noglolame. Sebo tēkle jwa nogotlana kwe sebo hi wesibina tuna hana hi nēglame.’”

¹⁵ Kēme nēgeme, sobona, Israelbē afenēbonibē lotu eso enēnena, wame home boblo mogotomabē enēnebē eso home sagali elolo. Na bume mesogēna elolome, “Sebo metole nanēla, ju Polme sebelē sei elēfatēna, sebo bume fli wesibime takune nanoglolame. Sebo melowene sle nanēgletlame, “Bu fēye wesibi totlene?”” Sobo melē egelona, kwe sebo alēgēme ekē tafa nēla. Na bu Polme sobelē sei mēglēlana, kwe sebo bume alēgēme mogo nalē tēke noglolame.”

¹⁶ Kwe Polbē blola, kē gali aholokwane tle. Kēme nēgeme tuju na wame home boblo mogotomabē enēnebē lowa tēkaklu. Na bolumama Polme gali tlole.

¹⁷ Na Pol, wame home boblo mogotomabē enēnebē eso ho lime, bu belē naligistleme gali telokwakle. Na bu tisi tle na Pol megali tlole, “Ebē falake home jubē tako eso ho belē sei ejuwelēle. Bume li galime gali nalogloleme.”

¹⁸ Kēme nēgeme, kē eso ho, kē falake home, bubē tako eso ho belē tlelule na megali tle, “Kalabusu mēta kē tafa lēglebē Pol, bome megali lalolonē, ‘Ebē falake home jubē tako eso ho belē sei ejuwelēle. Bume gali lime gali nalogloleme.’”

¹⁹ Na kēme, kē tako eso ho kē falake home tobame fa totle na mēglēbo elē tlelule. Na tlemalē buwa mutujuwelibo na mana takune tlole, “Ju bome fēye galibēme gali eglonēmene?”

²⁰ Na kē falake ho megali tlole, “Israelbē afenēboni bu gali wafi sle motla, uniji jume takune nameglēyome, Polme, Israelbē afenēbonibē lotu eso enēne belē mēglelutēma

namëglame. Bu jume sogëna mëglëyome na megali tlole, bu Polme fli wesibime takune namoglolame na melowene sle namëgletlame, 'Bu fëye wesibi tlene?'

²¹ Kwe ju bubë gali asa aholokwane elome. Bu mago fli ho, bu kënji niliafewe sogë sigliwa, bu Gotobë wenijina gali mekakëne wamla, 'Sebo Polme mogo nalë satëkle notla. Sebo tëkle jwa nogotlana kwe sebo hi wesibina tuna hana hi nëglame.' Bu jume mana kë hwi meletëyo, bume megali naeglomeme, Pol bu belë maluju."

²² Na kwe, kë tako eso ho, kë falake home gali tlole, "Ju bome galime kë egisitenëbë, li home kë galibëme asa gali elole." Na bu kë falake home jine telëkakle.

Bu Polme, tako eso ho Feliks belë jine metlëla

²³ Na kwe wame home boblo mogotomabë enënebë tako eso ho bubë tokwëtokwë eso home tlemalëme gali telëkakëme. Na bu belë mitsijo na bume gali tlome, "Sobo wame home boblo mogotomabë enëneme 200 kënji, loko etome. Na hos klelina kë asë mëglabë home 70 kënji loko etome. Na sëfana kë wame mëglabë enëneme 200 kënji loko etome. Sobo Sisaria lifewa egëyeume sagli elëlome na klabëmuwa eyeume.

²⁴ Sobo Polme hos kleli fli aniji elotelome, bu këna luguju nalëgleme. Na sobo bume eso ho Feliks belë sei sle ejuwelëlome."

²⁵ Na wame home boblo mogotomabë enënebë tako eso ho, pasë yahi tle na bu megali latle,

²⁶ "Lale olobalë eso ho Feliks, ju sebobë tako eso ho mu. Bobë weniji Klodius Lisias. Na bo ebë pasë jume ekë yahi nëletë. Na ebë pasë Polme megali latlatle.

²⁷ Israelbë afenëboni, ebë home fa mototla na mogo nalë tëkle namogotlame fene. Kwe bo gali meaholokwane telë, 'Bu Rom provins mago ho.' Këme nëgëme, bona, bobë wame home boblo mogotomabë enënena bume kë wame motlolabë enënebë mago no tlëla.

²⁸ Bume kë so mëtatlabë gali wayobëme bo lowene sle nanëgletelëme. Këme nëgëme, bo Israelbë afenëbonibë lotu eso enëne belë këme tlelulë.

²⁹ Bo bume kë tëbo wesibime takune tlomë. Na bubë onëhobë tafa sle galime fwa anebo gali mëtlelëna. Na bu kë tafa sle galime fwa so mëtëtatla. Kwe bo bubë fëye wesibiha hwi hana tlotelë. Na sebo bume mogo nalë manawa hana tëkle nogotlame o manawa hana kalabusu nogotlame. Matëbe.

³⁰ Na ëje bo ebë gali meaholokwane nanolomë, bu bume mogo nalë tëkle mogotlabë gali wa sle mëtatla. Na këme nëgëme bo ju belë hokweinawa këme jine

nelëbaklë. Na bume kë so mëtatlabë enëneme gali nolomëme, bu jubë naba li mëta gëgali sle namëglame. Bobë gali tei."

³¹ Na kwe, wame home boblo mogotomabë enëne, bubë eso hobë gali esogo mëtlelëta na bu kë klabëna Polme Antipatris lifatewa sei mutujuwelëla.

³² Jowa klabë tle na wame home boblo mogotomabë enëne, hos klelina kë asë mëtlekefëyabë, Polme Sisaria lifatewa sei mutujuwelëla. Na wame home boblo mogotomabë enëne fliye, Jerusalem lifatewa ita mutuja na bubë lowa fëfe motokwaka.

³³ Bu Sisaria lifatewa fwa mutuja na eso ho Feliksme pasë mëtlelëla. Na Polme mata mëtlesula na bubë naba li mëta tlibetle.

³⁴ Bu kë pasë hwi tlagwi na Polme këme metakune tlole, "Ju fëye provins mago hone?" Na Pol gali metafu tëtatlë, "Bo Silisia provins mago ho."

³⁵ Na kwe eso ho këme megali tlole, "Jume tëbo loweneme so mëtatëyobë enëne migisiyana kwe bo jubë gali aholokwane nolotëme." Na bu këme wame home boblo mogotomabë enëneme megali tlole, "Sobo Polme, ëtanifu eso ho, Herotbë lowa elelëkakulome na sobo mana hwi sle elokweflome, lëglëbëboukakulime."

24

Israelbë afenëbonibë letitabo enëne, Polme so mëtëtatla

¹ Na bu tobali olë wamutuju na Gotobë tako lotu lo mëta wege lëglebë tako eso ho, Ananaias, Sisaria lifewa mana tuju. Na Israelbë afenëbonibë letitabo enëne fli, na oneho tafa sle mëglabë gali, lowene sle lëgletlebë ho li, buna mutuja. Bubë weniji Tertulus. Na bu Polme so kë mëtëtatlabë galibëme, eso home gali motlola.

² Na kwe, eso ho Polme gali telokwakle, ligisi tle nalëgleme. Na bu tisi tle na Tertulus, Pol kë tafa tëglebë galime mana gëgali tle. Na bu megali latle, "Eso ho Feliks, ju seme lale tafame laitakefëna. Ètani kë tafa tëglaginabë na mana ekëne fe lëkaki wame hana tokweija ebelë mana ekë fe lëkaki. Ètani feilawa wesibi kë tëbo mëtletë nabë, jubë lale lowenena sle tëtagametëna. Ju seme feilawa wesibime taitagima.

³ Sebo kë wesibi hwi tlagima na sebo maninibona sle tla. Na sebo jume tako fleflesu latokweitëyo na megali tokweija, 'Yahala fëyemene.'

⁴ Kwe bo jume gëgalina kiki hana nëgëtëme. Ju seme maninibo naegletëname fwa takune nolë na ju sebobë tokwëfo gali aholokwaneme aholo bo naegëtätëname."

⁵ Na bu Polbë galime megali tletle, “Sebo ebë home mehwi nanolola, bu memelë tēbo lowene mēta tafa lēglebë ho. Bu iniwa lifate mēta, Israelbë afenëbonibë wame lowene tufiji tētagutēme. Na bu Nasaret lifate mago Jisasbë lowene esogo mēglelētābë onehobë eso ho. Kē enēne bu lale enēne nane.

⁶⁻⁸ Bu melēbēme fene su tle. Gotobë tako lotu lo, tetēbo lowenena tēbo nalogotleme fene na kē lo, Gotobë naba lime tēbowa lilibetleme. Kwe sebo bume mana kē fa totla. Kēme nēgeme, bu kē tafa lēglebë galime, sebo kē gali nēglēyobë, ju sa takune elole. Ju bubë ēfalēbo mago gali lowene sle naegletleme.”*

⁹ Israelbë afenëboni bu kēbë loweneme, Tertulusme mētaitala na bu kēme megali mēta, “Ebë gali kē nēgebë, nēgali galimu.”

Pol, Feliks bē naba lime, Tertulus bē gali tafu tētātle

¹⁰ Na kwe, eso ho Feliks, Polme esuwalēwa tlole, gēgali nalēgleme. Na Pol kēme megali tle, “Bo jume walowene sle nēletë. Ju ebë life mago onehobë gali aholokwane eglomebēme, ētani anebomu tētabetēme na mana ekēne etabe. Kēme nēgeme bo jume fleflesu kēme nēletë, ju bobë gali aholokwane sle eglonēme.

¹¹ Ju tētakune ekouna, kwe ju mehwi sle egloleme, we ita tēle olē wamutuju, bo Jerusalem lifatewa lotume kētuguwibë.

¹² Na Israelbë afenëboni bome mehwi hana motlona, bo ho lina Gotobë tako lotu lo mēta wame gali nēlelēgome. Weye. Bo Israelbë afenëbonibë iniwa lotu lo mēta o iniwa lifeku mēta, fli hobë wame lowene tufiji hana tētatemë. Weye.

¹³ Ebë gali bu bome kē so mētātēnabë, nēgali gali nane. Weye. Bome kē so mētātēnabë gali eso olafa sle hana mētātēyo.

¹⁴ Kwe bo some megali sle nēlēyo. Bo kwe ētani sebobë semleni kē lotu mētletābë Gotome fwa mana lotu nēletelë na bo Tako Ho Jisasbë lakale mata esogo nēlelētēlë. Israelbë afenëboni mēfē lamototla, ‘Tako Ho, Jisame esogo mēglelētābë, tēbo lakale.’ Kwe bo melowene nanelë, Goto Mosesme kē tēglēlēbë tafa sle gali iniwa bu nēgali gali mu. Na iniwa gali, Gotobë lowene mago gali tē mototokweflabë ho kē yahi mētēglābë, kē mata nēgali gali mu.

¹⁵ Na bo Gotome melowene nanēletelë. Tokwafē li olēna iniwa gigli enēneme matēmatē mago huhuju logotomeme. Lale lowenena gigli mētābë enēne na tēbo

lowenena gigli mētābë enēne bume iniwa huhuju logotomeme. Bona, ebë enēne kē tafa mēglābë, jowa lowenewa nehola.

¹⁶ Kēme nēgeme bo kē nēgehōlēbë gali esogo sle nēglelēlēbēme feilawa afutuku kēme nelë. Na bo Gotobë naba lime na onehobë naba lime tafa sle nanēgletemēme.

¹⁷ Bo Jerusalem lifate kile totlë. Na bo li life mēta kē tafa tugulēbë, feilawa tlibutu tafa tulë. Na tokwafē, bo Jerusalem lifatewa ita tisi. Na baliti jwa kē tafa mētābë yabe enēneme, nēgaitamēbēme baliti tehweitemë. Na bo sipsip kleli Gotome ahojume nanēgletelēmeha tisi.

¹⁸ Bo Gotobë tako lotu lowa nuguwime tole latelë, kēme nēgeme, bo Gotobë naba lime lale tafa nēgelēbë lowene afina sle totlë na bo mana tako lotu lowa tēkakuli. Na oneho bome Gotobë tako lotu lo mēta hwi motlonabë, bo Gotobë naba lime lalowa tētābë. Bo feilawa enēnena hana tafa tla. Na sebo fēyeha hana totoma. Na fli enēneha hana flikale motlona.

¹⁹ Kwe Esia provins mago Israelbë afenëboni mitisiya na bome blawa wame motlona. Bome kē so mētātātēnabë enēne jubë naba lime bo kē tēbo togotlēbë wesibime bu gēgali mēkakijame. Kē enēne bu migisiya jwa fēyeme mēlane kē galime gēgali nanēglame?

²⁰ Bo melowene nanelë, bu gēgali hanane. Kwe ebë iniwa enēne, bo Israelbë afenëbonibë lotu eso enēnebë naba lime kē tiglibēbë, bu bobë tēbo wesibi o tēbo lowene wafi hwi motlotēnabë kwe bo metole nanēletemë bu jume kē tēbo lowenebēme sagēgali mēglelēyome. Bu jume lalowa gēgali mēglelēyomene o hanane.

²¹ Kwe bo melowene nanelë, bo tokwēfo wesibi kē tēgelēbë, kēme fwa wame molona. Kē wesibi melë, bu bubë gali aholokwane moglobabë hobë lime kē tiglibēbë, bo megali latelë, ‘Bo Gotome melowene sle nanēletelë, lebo enēneme, matēmatē mago huhuju logotomeme.’ Kē wesibime fwamu bome sobobë naba li elēme kēme mēlesuna.”

²² Feliks, Tako Ho Jisasbë lakale kē esogo mēglelētābë onehobë lowene walowene sle tletēme. Pol gēgali tēglebë yawe tlole na Feliks mana megali tlome, “Sobobë gali eme fwa tou lēgletēyome. Tokwafē wame home boblo mogotomabë enēnebë eso ho, Lisias, ebelë ligisina, kwe bo sobobë gali sasle nēgetatēyome.”

²³ Na bu wame home boblo mogotomabë

* **24:6-8** Fli lowene ho bu melowene lamēta, li gali mana lēbe kē gali mēta. Kē gali melë lēgēbelālēle, “Na sebo bume sebobë, lotu eso enēnebë naba li elē yafē tlelula, bu kē tafa lēglebë galime gēgali nanēglelēmame fene, kwe eso ho Lisiasna, bubë wame home boblo mogotomabë enēnena mana kē mitisiya, na seme enisusuna hehë mētletēna na sebobë toba mago bume mana ki mētēkaka. Na Lisias kēme gali tle, ‘Fli oneho ebë home, onehobë gali aholokwane moglobabë enēne belēme mēglelulame tole mēglana ta jubë naba li elē samēglesulame na bu kē tafa lēglebë galibēme sa gēgali mēglelēyome.”

enënebë eso ho li, megali tlole, “Ju Polme sahwii elokwefle jubê lokwalêfe mēta fwa tafa lēleme. Kwe bume naba feilawa asa ahwatle. Weye. Bubê yabeni bume wesibina mēgaitalabēme asa lēkle etome kwe bu matisitla.”

Eso ho Feliks, Polme kalabusu lowa tuku tēglebē, tēle tlibutu tafa tle

²⁴ Fli olē wamutuju. Na Feliks, bubē no Drusilana mitisijo. Drusila kē nēgebēye, Israelbē afenēboni mago mēse. Na Feliks, Polme gali telokwakle, bu belēme ligisi tle nalēgleme. Na Pol tisi tle na buna gēgali mētelo. Na bu Polbē gali aholokwane tlagule. Na Pol, Jisas Klaisme lowene slebē lowenebēme mana okokwe sle tlole.

²⁵ Na Pol, oneho lale lowene esogo mēglelēlabēme gēgali tle. Na oneho bubē asē ululu sle mogotlabēme gēgali tle. Na tokwafe Gotobē naba li meta onehome gali aholokwane loglomebē na onehome fu fu logotomebē olē mata gēgali tle. Feliks kē gali yafe aholokwane tlole na bu tako tutune metle na megali tle, “Ju ejumo. Tokwafe bo tole nēgelēna mana sagali nēgelēkakēme, bo belē ita egisi naegleme.”

²⁶ Feliks Polme metole fene latletle, Pol bume baliti lēlēle nawa, na bu bume kalabusu lo mago jine lelēkakleme. Kēme nēgeme, itaita kēme gali telokwakēkefle, bu belē gēgalime ligisikefētle nalēgleme.

²⁷ Bu melē kē tēglebē tēle tlibutu latle na mana Porsius Festus, Feliksme hihijika tle na eso home tafa tle. Kwe Feliks bu metole latle, Israelbē afenēboni bume fleflesu namēgletlame. Kēme nēgeme Polme kalabusu lo mēta fwa kēme kile tle.

25

Eso ho Festus, Polbē gali aholokwane tlole

¹ Festus, Sisaria lifatewa tisi na Judia provins mago enēneme eso home tētabetēme. Na bu kē mēta aowafe ni tēbe. Na bu Sisaria lifate kile tle na Jerusalem lifatewa tuju.

² Na Israelbē afenēbonibē lotu lo mēta wege mēglabē eso ho na bubē letitabo enēne, Festus belē mutujutla. Na Pol tēbo lowene mēta kē tafa tēglebē gēgalibēme gēgali mētletlā. Na bume kēme anisasana megali motlola,

³ “Ju seme lalowa aitanamene? Sebo metole nanēla. Ju Polme Jerusalem lifatewa jine elēbakleme.” Bu kē galina kēme gali motlola, fli home alēgeme ēhome gali motlomame nēgeme, na Polme mogo nalē tēkle namogotlame.

⁴ Na Festus bubē gali metafu tētātēme, “Pol, Sisaria lifate mago kalabusu lo mēta mana tafa lēleo. Bo sogē tafawa nanelē, na bo Sisaria lifewa nuguwi nanēgelēme.

⁵ Kēme nēgeme, sobobē eso enēneme jine elēmo, bona nuguja nanēglame. Na kē ho, tēbo lowenena tafa lēglana, kwe lalowa bu bobē naba lime bubē tēbo lowene lalowa gēgali mēgletlame.”

⁶ Festus Jerusalem lifate mēta tobali ita aona olē o welujuwa olē tafa tle, na bu Sisaria lifatewa ita tuju. Jowa klabēwa ni tēbe na kē olobalēna hobē gali kēme aholokwane mēglekefētēmabē lo mēta tafa tle. Na Festus, Polme mēglesutla namēglame gali tlome.

⁷ Bu Polme sei mētletlāfatla. Na Israelbē afenēboni, Jerusalem lifate mago kē mitisiyabē bume loko mētletlā na bume gali blawa soso mētētātla. Na Pol bu tēbō lowenebē mēta kē tafa tēglebēme gēgali mētletla. Kwe Festus bubē galime melowene hana tletēme, “Bubē gali nēgali galimu.” Bu meolafa hana mētētātla, bubē gali nēgali gali.

⁸ Bu gali blawa wafi soso mētētātla na Pol bubē gali mana metafu tētātēme, “Bo fēye wesibiha hana totlē. Bo Israelbē afenēbonibē tafa sle gali boblo hana tētatemē. Na bo Gotobē tako lotu lo, tēbo lowenena tēbo hana tētatemē. Na bo Rom lifate mago gavmanbē eso home tēbo hana totlē.”

⁹ Kwe Festus melēme tole tle, Israelbē afenēboni bume fleflesu namēgletlame. Kēme nēgeme, Polme kēme takune tlole, “Ju metole lalene? Jerusalem lifatewa ejume na bo kē mēta bubē gali aholokwane nolomēme.”

¹⁰ Kwe Pol megali tle, “Hanane mu. Bo kē mēta kē tafa nēgelēbē lo, bu Rom lifate mago eso ho, Sisarbē lo, onehobē gali kēme aholokwane mēglekefēyabē lo. Bome blawa kē so mētātēnabē gali, eme fwa aholokwane eglomeme. Ju bome walowene eletenē, bo Israelbē afenēbonime fēye wesibiha hana totometemē.

¹¹ Bo li wesibiha tēbo nogotlēbē, kwe lalowa bo gli manelē. Bu bome li fēye tēbo wesibiha hwi moglotēnana, na megali moloname, ‘Ju ebē tēbo wesibi mēta gli egleme,’ kwe lalowa bo kē mēta gli manelē. Kwe bome kē so mētētātēnabē gali, sogēna nēgebē, ho bubē toba elē hana gwa mēgētaname. Bo metole nanelē, Rom lifate magobē tako eso ho, Sisar, bome blawa kē so mētētātēnabē gali, buwa saaholokwane lēgleme.”

¹² Na kwe Festus, bume lale lowene kē mēglēkeflabē enēnena blalo gēgali mētla na Polme megali tlole, “Ju megali waele, ‘Eso ho Sisar, jume blawa kē so mēgētātēyobē gali bu saaholokwane lēgletēme,’ kwe ju eso ho Sisar belē egujume.”

Festus, eso ho Agripame, Polbë galime gëgali tlelële

¹³ Habenuju afe niwa tëbe. Na eso ho Agripana, bomulu Bernaisina, Sisaria lifatewa mitisijo, Festusme hwi namoglolome.

¹⁴ Na kë tlemalë tako tafaha mëtelo. Na Festus eso ho Agripame Polbë galime mana megëgali tlelële, "Èbame, Feliks li home kalabusu lowa kë tuku tëglebë, bu kalabusu lo mëta mana tafa lële. Bubë weniji Pol.

¹⁵ Bo Jerusalem lifate mëta tafa tëgelëna, Israelbë afenëbonibë letitabo enëne na lotu lo mëta wege mëglabë eso ho, gali bume so mëtëtatla. Bu metole lamëtla, bu megali nanoglomëme fene, 'Bu wafi tëbo tlitawa, na wame home boblo mogotomabë enëne, bume mogo nalë tëke namoglolame.'

¹⁶ Kwe bo bubë gali metafua latëtatemë, 'Sebo Rom provins mago enëne, sebobë lowene melë lëgëbelalële, bume kë so mëtatlabë enënebë toba elë blawa hana gwa nëgëtatëmame. Fli ho bu li home so mëtatlana, kwe bubë gali tafu mëgëtatlabëme aholo bo sle samëtagutla. Bubë so gali afina tafu lëtätëmeme na tokwafe onehobë gali aholokwane lëgletëmëbë ho, bubë gali hwi sle lolotëmeme.'

¹⁷ Këme nëgëme kë enëne ebë lifatewa, bona tisiya. Na bo haha tafu hana totlë. Bo jowa klabëwa ni tëbë na bo hobë gali këme aholokwane mëglekefëyabë lowa mana tuwî. Na bo wame boblo enëne gali tlo më, 'Kë home elesulo.'

¹⁸ Na bobë naba lime, bume kë so mëtëtatlabë enëne, bu mitlija na mana gëgali motokouja. Bo melowene latalë, 'Tu bëbo wesibi kë togotlebëme gëgali mëgletlamewa. Kwe bu këbëme hana gëgali mëtla. Weye.'

¹⁹ Buna, bubë lotu lowenebëme anisasana momata mëtlelogwaya. Na bu li ho kë gli tëglebëme anisasana momata mëtlelogwaya. Kë hobë weniji Jisas. Kwe Pol këme megali tle, kë ho kë gli tëglebë mana hwi lëta.

²⁰ Bo ebë gali sle nogotlëbëme lowene hohwi nanëtätelëmu. Kwe bobë lowene yaya lalëletënë. Këme nëgëme, bo Polme metakune tlo lë, 'Ju metole lalene? Jerusalem lifatewa ejume na bo kë mëta jubë gali aholokwane nolëme.'

²¹ Kwe Pol megali tle, 'Bo kwe kalabusu lo mëta tafa manelë. Tokwafe, Rom lifate magobë tako eso ho, Sisar, bome blawa kë so mëgëtatë nabë gali saaholokwane lëgletenëme.' Këme nëgëme bu megali telë, 'Bu kalabusu lo mëta tafa lëglekëfëbë, na bo mana Rom lifate mago eso ho belë jine nelëkklëme.'

²² Eso ho Agripa kë gali aholokwane tle na Festusme megali tle, "Bo ebë hobë gali

aholokwaneme tole nanëletelë." Na Festus këme gali tle, "Uniji saaholokwane eglolome."

²³ Na li olëna, Agripana Bernaisina bu lalë negli wesibina negli mototlo na bu mana mitisijo. Na kë tlemalë, wame home boblo mogotomabë enënebë eso hona, Sisaria lifate mago letitabo hona, oneho këme loko mëtletlëkefëyabë lowa iniwa mëtëkakluja. Na Festus bu wame home boblo mogotomabë enëneme jine telëkakëme, Polme bu belë mëglesula namëglame. Na bu Polme bu belë mëtlesula.

²⁴ Na Festus këme megali tle, "Eso ho Agripa, na sobo iniwa oneho, sebona kë tafa nëglabë, sobo ebë home hwi elolo. Israelbë afenëboni iniwa, Jerusalem lifate mago na ebë lifate mago, ebë home gali so mëtëtatla. Bu bome anisasana megali lamotlona, 'Mogo nalë tëkle etole mana tafa lëgletlëme.'

²⁵ Kwe bo ebë hobë, li fëye wesibiha, hwi hana nolotelë. Na bo megali hana nëgelëme, 'Gli malële.' Bu metole lalële, eso ho Sisar bume blawa kë so mëtatlabë gali buwa saaholokwane loglomeme. Këme nëgëme bo gali wasle totlë, Polme eso ho Sisar belë jine nëgelëkaklëbëme.

²⁶ Bo eso home Sisarme ebë hobë tëbo lowenebëme pasë yahi nëkakételëme fene. Kwe bo bubë li wesibiha hwi hana tlotelë, bo so kë mëtëtatlabë gali wayo lowene hana nëletelë. Na bo pasë mëta sebobë eso home fëye so gali wayobë yahi nëgletelëmene? Këme nëgëme, eso ho Agripa, bo ebë home jubë naba li elë këme nëlesutë, na fli enënebë naba li elë mata këme nëlesulë, bubë gali aholokwane sle naeglolome. Bo kë so galibë wayo lowene sle nëletelëme na bo pasë mana yahi nëkakételëme.

²⁷ Bo kalabusu lo mago ho li, eso ho belë jine nëglëlëna, na bubë so galibë wayo hana yahi nëgletelëna, kwe bo melowene nanelë, 'Këha lalë lowene nane.'"

26

Pol eso home Agripame gali tle

¹ Na Agripa Polme gali tle, "Jubë gëgalime mana gëgali ele." Na Pol tobana lëkle totome, oneho gëgali kuju namëgebëyame. Na bu megali tle,

² "O eso ho Agripa, Israelbë afenëboni, bome blawa kë so mëtëtatë nabë gali jume të nëgëtatëme. Na bobë gali jubë naba li mëta gëgali nëgelëbëme tako tole nanelë.

³ Ju sebobë, Israelbë afenëbonibë iniwa lowenebë wafi lowene sle eletëna. Na kofe kofe gali kë gëgali nëgletlogwayabë, kë wesibime mata ju wafi lowene eletëna. Këme nëgëme bo metole nanelë, ju alabujuwa tafa eleme. Na iniwa galime aholo mana bo sle etagwime.

⁴ Israelbê afenëboni iniwa, bobê lakalebême wafi lowene sle mëletëna. Bo tokwëfome bobê lifate mëta kè tafa tokweibê na ita Jerusalem lifate mëta kè tafa tokweibê, bu bobê lakalebême wafi lowene mëletëna.

⁵ Na bu tole mëglana kwe bu bobê lakalebême jume lalowa gëgali mëglelëyome. Bu bome melowene lamëletëna, 'Bo falakeme nëgena, bo Farisi ho li tètabê. Na bo Farisibê lowenewa anisasana esogomu tlelëtëmê.' Farisi enëne Mosesbê tafa sle anebo gali iniwa anisasana esogo mëtlelëla.

⁶ Bo ëje ekê nilibê. Na bu bome sobobê naba li elê mëlesuna bobê lakaleme some gëgali namëglelëyome. Na kè gëgali wayobê, melëgebe lalële; bo melowene nanelê, ëtani Goto bobê semlenime megali sle latlome, bu gigli enëneme huhuju logotomeme. Na bo kè wesibi melowene sle nëgletelëme na bo këme hwi nëkakatelê.

⁷ Sobobê semle, Israelbê we ita tële nëbalebê afenëboni, bu klabëna olëna Gotome fwa lotu mëtlekefëtla. Na bu melowene sle këme mëtletla, 'Goto gigli enëneme huhuju logotomeme na bu kè wesibi hwi mëtëkaketla.' Eso ho, kè wesibime fwa Israelbê afenëboni, bome sobelê këme mëtlesuna.

⁸ Sobo fli emëta kè eglibobê enëne, melowene fëyeme elone, 'Goto gigli kè mëtlabê enëneme hana huhuju logotomeme.'

⁹ Ètani bo melowene latelê, Nasaret lifate mago Jisasme, kè lowene sle mëgletlabê onehome sisile manotomê.

¹⁰ Na bo kè wesibi Jerusalem lifate mëta melê totlê. Lotu lo mëta wege mëglabê eso ho, bome iniwa afutuku mëtlëna kè wesibi togotlëbême. Na bo kè iniwa afutukuna Jisasme lowene sle kè mëtletlabê onehome feilawa sisile totomê na kalabusu lowa tlelukefëmê. Na eso enëne bu giglime gali mëtlana kwe bo mata helawawa latelê, gigli matla.

¹¹ Feilawa olê bo melatlekefê, Israelbê afenëbonibê lotu lowa nëkakuliwa nëgelëbê, na Jisasme kè lowene mëgletlabê onehome fafa nëkouwi na sebo mana tëtëkle nelutaya. Bo melëme tëbo fene totomê, bu Jisasme klëê gali namoglolame na bume kè lowene mëtletlabê lowenebê mëlëkëla namëglame. Bo ebëha wesibi Jerusalem lifate mëta fwa nane telê. Weye. Bo bume tako enisusumu metletemê, na bo kakê lifate enëneme mata melatëtagumê.'

Pol bu Jisasme kè lowene tëgletlebê galime gëgali tle

¹² Pol megali tle, "Lotu lo mëta wege mëglabê eso ho, bome metole lamëtletëna, Kristen onehome tëtëkle nanëgëtagwime.

Na bome Damaskus lifewa kè esome fwa jine mëtelëkakëna.

¹³ O eso ho, bo Damaskus lifewa tuguwibëê, kliji kume tlibe. Na bona kè tugujabê hona tako elulego hwi tloa, matafa mago tisitëna. Kè elulego kè nëgebê bu klijiha nane. Weye. Bu tako elulegomu. Kè elulego, bona kè tugujabê enëne name iniwa lahwegënëwa tëtana.

¹⁴ Sebo iniwa latitiwagujawa. Na bo li hobê gali ahokokwane tlole, Hibru galina megali latlonê, 'Sol, Sol, ju bome fëyeme sisile etakefënëne? Ju bome tëbo egëtakefënëna kwe, ju jume tëbo elitamê.'

¹⁵ Na bo metakune tlole, 'Tako ho, ju yalëne?' Na Tako Ho bu këme tafu tëtatenê, 'Ju kè sisile egëtakefënëbê Jisas.

¹⁶ Kwe ju huhu ele. Bo jume ebê olëna këme nisitê, jume aniji nanoglëme, bobê wege fa naegëtatënëme. Ju wesibi nabana ëje kè hwi eglomebê, kè galibême onehome sagali elëwagume. Na ita fli wesibi bo jume tokwafe olafa nogotometëme, kè wesibi galime, onehome mata gali elomeme.

¹⁷ Bo jume nëgaitëme. Na jubê ilawa mago enëne na Israelbê afenëboni mëtabëya jwa mëglabê enëne jume tëbo hana mëgëto. Hanane. Bo jume Israelbê afenëboni mëtabëya jwa mëglabê enëne belê jine nëgelëkakëme,

¹⁸ jubê lowene sle naegëtagutëmeme. Na bu tlukufini kile namokoujame na elulego tabome natafa mokoujame. Na bu Satanbê tëbo lowene kile mokoujame na Gotobê lalë lowenewa mehwalugame. Na bu bome lowene sle mokoutëname na Goto bubê iniwa tëbo lowenebê ahokokwana ti nalëkoutëmeme. Na bu bobê oneho tafa namokoutëname.' Tako Ho Jisas bome kè gali tlenê."

Pol, Jisasbê gali të wege, bu kè fa tëtagulebême, Agripame gali tlole

¹⁹ Pol eso ho Agripame gali tlole, "Eso ho Agripa, bo nimitelëha wesibina heven lifate mago kè hwi togololëbe, boblo hana totlê. Hanane mu.

²⁰ Bo Damaskus lifate mago onehome afina gali të tutatemê. Na ita Jerusalem lifate mago onehome, na Judia provins mago onehome, na Israelbê afenëboni mëtabëya jwa mëglabê enëneme mata të tëtagutemê. Bo gali metê latëtagutemê, 'Sobo sobobê tëbo lowenebê kile elome na Gotome fwa lowene eletelome. Sobobê lakale melebotane saetlo, sobobê tëbo lowene iniwa kile tëkoujo na sobo Gotome wafi lowene ekoutelo.'

²¹ Bo ebëha gali onehome të tëtagukefëtëmeme nëgeme na Israelbê afenëboni bome kè wesibime fwa Gotobê

tako lotu lo mēta kēme fa mētelutana. Na bome mogo nalē tēkle namēgētaname fene.

²² Kwe Goto bome feilawa lataitanē. Goto bome tēgaitawaginēbēē na ēje mana ekē laitakefēnē. Kēme nēgeme ēje bo ekē nilibē. Na bo iniwa enēneme, atwati enēnena eso enēnename, Jisabē gali ekē tē nētatemē. Na bo li gali hana tē nētatemē. Mosesna, Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē ho fene yahi mētla, bo kē galiwa tē notokweflē.

²³ Ētani bu meyahi lamētla, ‘Goto kē aniji toglobē ho, bubē onehome nēno lēleme, bu tako elili fa logotleme na gli lēleme. Na lebo enēne matēmatē mago huhuju mēglabēme bu afina logoutatēmeme. Na bu Gotobē lale gali, olē fenene, Israelbē afenēbonime na Israelbē afenēboni mētabēya jwa mēglabē enēneme mata tē lēgētatememe.’”

Pol Agripame megali latlole, “Ju Jisame salowene sle elete”

²⁴ Pol kē gali tē tētagulebēē, na Festus anisasana mekēkale tlole, “Pol ju yaya lale. Ju tako lowene fa egotleme nēgeme. Na kē lowenebē jume yaya kēme lēta.”

²⁵ Na Pol gali tle, “Eso ho Festus, bo yaya nane nelē. Weye. Bobē iniwa gali nēgali galimu. Ebē yaya gali nane.

²⁶ Na iniwa gali bo kē tē nogotlēbē, eso ho Agripa lowene lalēletēme. Kēme nēgeme, bo bume kē gali tē nēgētatelēbēme uli hana nelē. Bo walowene nēletelē, Jisas kēme wesibi kē totomebē, bu li mumu hana lēbetle. Iniwa wesibi Jisas kē totomebē bubē naba lime ēho hana lēgleme nēgeme na bu lowene sle kēme lēletle.”

²⁷ Na Pol, eso ho Agripame gali tlole, “Eso ho, Agripa, ju Gotobē lowene mago gali tē mototokweflabē hobē gali lowene sle laletlene o hanane? Bo walowene nelē, ju wafi lowene sle elete.”

²⁸ Eso ho Agripa Polme kēme metakune tlole, “Ebē tokwēfo olēna ju gali kē tē etatenēbē, ju melowene laletenēne, ‘Bo Jisame lowene sle nanēgletelēmene?’”

²⁹ Na Pol bubē gali metafu tētatlē, “Bo Jisabē gali tokwēfo olēna tē nogotlēna o tako olēna tē nogotlēna, bo Gotome megēgali nanēlēlēlē, ju na fli enēnena kē tafa egelobē, sobo iniwa Jisame lowene sle eletelo, bo fene lowene sle nēletelē. Kwe bome senē tabana fene lei mētētana some kēha lei mēgētobēme bo tole hana nēletēyo.”

³⁰ Na kwe eso ho Agripa na Bernaisi na eso ho Festus na buna kē tafa mētlabē enēne huhuju mētēkouja,

³¹ na kē lo mago totoho mētēkaka. Na bu blalo megēgali mētla, “Kē hobē, li fēye

wesibiha, hwi hana nolotla na sebo megali hana nēglame, ‘Bume lalowa, mogo nalē tēkle etlo o kalabusu malēle. Weye.’”

³² Na Agripa, Festusme megali tlole, “Sebo bume kalabusu lo mago jine nēgelēkakēlame fene kwe bu megali tēgleme nēgeme, ‘Rom lifate magobē eso ho, Sisar, bome blawa kē so mētātēnabē gali bu saaholokwane lēgleme.’ Na sebo bume kalabusu lo mago jine jwa kēme nēlēkaka. Sebo bume eso ho Sisar belē fwa sajine nēglēlame.”

27

Pol Rom lifatewa tuju

¹ Festus gali mesle latotle, sebo sibu lome fe nēlame na Itali provinswa nujame. Na bu Polname, fli kalabusu enēnename, wame home boblo mogotomabē enēnebē eso ho belē sei mutujuwelēma, bu mēglēboujalime hwi sle namoglomame. Kē hobē weniji Julius. Buna bubē wame home boblo mogotomabē enēnena, bu eso ho Sisarbē lo mēta sei mēglēkeflabē enēne.

² Na sebo* Adramitium lifate mago kē tigusibē sibu lo mēta fēfe tla. Kē sibu lo, nutu helefo mēta, kē tafa mokoujabē lifate elēme lugujume kofenene, Esia provins mēta. Na Aristarkus tu sebona tuja. Kē ho bu Masedonia provins mago na bubē lifate weniji Tesalonaika. Na kwe sebo Sisaria lifate kile totla.

³ Jowa klabē tēkaka na sibu lo Saidon lifate mēta fla tule. Na Julius, Polme lale lakale lebotane tētatle na bume megali tlole, “Jubē yabenime hwime lalowa egujume, bu jume hi wesibiname, fli wesibiname mēgaito namēglame.”

⁴ Na kwe tokwafe Saidon lifate kile totla. Na tako flelu, sibu lo miti nagi fo tētagule. Kēme nēgeme, sebo Saiprus afayo amlebo elē kēme hwagēnē tokwokwēya. Na kē afayo aflokobē tako flelu hana tle.

⁵ Sebo tako nutu su tēkaka na Silisia provins na Pamfilia provins loli elē sigli tokouja. Na Lisia provinsbē lifate mēta, Maira mēta fla tula.

⁶ Na sebo kē lifate mēta sibu lo mago fēfe tēkaka. Na wame home boblo mogotomabē enēnebē eso ho Aleksandria lifate mago kē tigusibē sibu lo hwi tlole. Kē sibu lo, Itali provinswa luguju nalēgleme. Kēme nēgeme bu seme kē sibu lowa mētlenuna. Na sebo kē sibu meta fēfe tula.

⁷ Na sebo Maira lifate kile totla, na sibu lo feilawa olē alabujuwa tujukēfe. Flelu bume miti nagi fo tētagukefleme nēgeme. Sebo Nidus lifatewa nounou watla kwe flelu sibu lo mana kē tēbetokwakle na sebo tuguja

* 27:2 Feilawa lowene ho, melowene lamētla, “Luk bu kē gali yahi tle na ebē gali melēgebe kēme lēle, ‘Sebo.’”

hana tla. Kème nêgeme sebo sibu lo jelê tetokwakla na Krit afayo elê tuja. Na sebo Krit afayo flelu jwa tabo elê tuja, Salmone hwetu li elê tuja.

⁸ Na sebo kê afayo mēglēbo elê alabuju tujukēfēya. Na sebo li afloko elê mana fwa tla. Kê aflokobē weniji melê, “Lale Ku Tako.” Bu Lasea lifate li mēta lēbe.

⁹ Na kwe, lebutako olê wafi mutuju na Gotome hi jwa tafa mētletlabē olê mata wafi tuju. Na nutu feilawa sosogli lēglēbē yeme wafwa tla. Kème nêgeme, Pol megali tlome,

¹⁰ “O sibu lo mago enēne, sobo aholokwane elo. Bo melê lowene nanelê, sebo eli nugujana, kwe sebo alêgeme tēbo niglitayame. Na kwe kê sibu lo na lebutako wesibi tēbo mēgleme. Wesibiwa tēbo mēgleme nane. Weye. Sebo fli kê mēta gigli nēglame.”

¹¹ Kwe wame home boblo mogotomabē enēnebē eso ho, Polbē gali aholokwane hana tlome. Bu sibu lo bolijayabē lowene na sibu lo kê asē tēglēlēbē hobē lowene esogo tletētēme.

¹² Ebē sibu lo kêkesi labu kê nēgebē, lala tabo nane. Tako flelubē olê ligisi nēgena, sibu lo flelume habēna ēho lēglemene? Flelu sibu lome bubluju logotleme. Kème nêgeme lebutako ho, sibu lo mēta kê tafa mētlabē, gali sle mototla, kê lifate kile namēglame. Bu melowene mēta, “Sebo ebē lifate kile nēlame na Finiks lifatewa nujame. Na kê lifate mēta, tako flelu ligisi olê tafa nēlame. Bale, fwa nugulame nawa o hanane.” Finiksbē sibu lo kêkesi tala Krit afayo nêgemowe mēglēbo elê lēbetēme. Na sibu lo kê tēbo lotokwefēmēbē flelu, kê belēme fe hana lulekefe.

Labasagli flelu tako nutu mēta huju tle

¹³ Negemowelê mago flelu tisi na bu tako flelu nane. Kème nêgeme, bu melowene mēta, “Sebo Finiksbē sibu lo kêkesi labuwa lalowa nugujame.” Kème nêgeme bu sibu lo kê fa logotlēbē hobota tabo ainē buhe mototla na bu kê tala kile mēta. Na Krit afayobē helefo mēglēbo mēglēbowa mana mutuja.

¹⁴ Bu mutujabēē, na hokweinawa Krit afayo elê mago labasagli flelu tako mana tisi. Bu kê flelu mēfē lamotla, “Nēgetuje elê mago flelu.”

¹⁵ Na kê flelu sibu lome feilawa bēbē totle na ku takowa fo tētagule. Sibu lo mēta kê wege mēglabē ho bu sibu lo yelu, flelu kê belēme tigisibē elēme yafē swaya mototla kwe hanane. Flelu bume tako boblo metotome. Kème nêgeme bu flelubē tolewa esogo mētletlētla. Na sibu lo ku tako elē mana fo fowa tētagule.

¹⁶⁻¹⁷ Sebo Kauda afayo nêgemowe mēglēbo elê tuja. Na kê tala tako flelu hanane. Na

sibu lo mēta kê wege mētlabē enēne, sibu lona kê ki tokweijabē ihe, sibu lo elo li elê tako afutukuna ki motokweija. Na sibu lowa mana ki motokwaka na tabana tafu mētētagujaya. Na bu tatak taba glo mēta. Na sibu lo lokwalēfe elê blou mototolelēma na mana kê tabana sibu lo tafu mētētagula, flelu kê sibu lo yayei logotlelime. Bu Afrika lifate li mago tu lokwalēfe mago yenēba mēta lesilime, uli memēta. Kème nêgeme sibu lo kê asē mēglēlēmēbē selē ki mētētēkekēya na bu flelubē tolewa esogo mēttagutla.

¹⁸ Fleluna, nutuna sibu lome feilawa boblo mototlo. Kème nêgeme, jowa klabē tla na sibu lo mēta kê wege mēglabē enēne, fli wesibi nutuwa sisike mēta, sibu lo fogolego nalēgleme.

¹⁹ Tēle olê wamutuju na aona olēbēna bu sibu lo kê asē mēglēlēmēbē selē fli na selē kê mēta kesi mēglēbē ti flina nutuwa sisike mētētēkaka, sibu lo fogolego nalēgleme.

²⁰ Lebutako olê sebo kljina, sēgetobana hwi hana noloma. Na tako flelu seme sibu lona feilawa bēbē tētaguna. Kème nêgeme, sebo melowene hana nēla, “Sebo tuja ato nētabēyame.” Weye. Sebo melowene nanēla, “Sebo iniwa gigli nēglame.”

²¹ Lebutako olê bu iniwa hi jwa tafa mēta. Na tokwafe, Pol huju tle na ku mēta tlibe na bume megali tlome, “Sobo bobē gali esogo tēglēlētēnabē na Krit afayo kile jwa nēlame kwe seme ebē tēbo olē esune hana lēglēname fene.

²² Kwe ho some gali nēlēyo, sobo ebē tēbo olēme feilawa asa tutune eletelo. Semago ho li hana gli lēgleme. Kwe sibu lowa tēbo lēgleme.

²³ Bo Gotome fwa tafa nēglekefētēlēbē ho. Na Gotome fwa lotu nēglekefētēlēbē ho. Ēje klabē, Gotobē ensel bobē lime lilikakitenē,

²⁴ na megali lolonē. ‘Pol ju ebē wesibi kê fata lēglēbēme uli asa ele. Ju tokwafe Rom lifatewa tuhu eguleme na Sisarbē naba lime elibeme. Aholokwane ele. Goto some lēgaitome. Na iniwa ho juna sibu lo mēta kê tafa egelobē bu gigli hana mēglame.’

²⁵ Ensel megali loglonēme nêgeme na bo some kème gali nēlēyo, sobo uli asa elo. Bo Gotome melowene nanēletelē, ‘Iniwa wesibi bu bome fene gali lolonē, bu melē fata mēgleme.’

²⁶ Kwe flelu ebē sibu lo lēgehuleme na li afayobē yenēba mēta bubluju luleme.”

²⁷ Na kwe sebo kê nutu mēta tētabēyabēē, olē kēniji latla we ita aona. Kē nutu mēfē lamotla Mediterenian nutu. Nilifu klabē kuna, sibu lo mēta kê wege mēglabē enēne melowene mēta, “Sibu lo li afayo belē fwa lēgleme lololi lalēlefe.”

²⁸ Kême nêgeme, hobota tabo wesibi taba heletabo mēta kesi mototla na yenēba mēgēsēlābēme nutuwa tuku mētētēkaka na yenēba kēna mētēsēlēla. Na ita buhe mētetofakla na bubē lēlekuju tabei ebē kēniji niliafewe. Na ita sibu lona kli mētēkaka na ita yenēba kēna lēlekuju mēglabē wesibi tuku mētētēkaka. Na ita buhe mētetokwakla na bubē lēlekuju tabei ebē kēniji aowafewe. Kême nêgeme bu melowene mēta, “Yenēba lololi tei notlafe.”

²⁹ Na bu uli memēta, sibu lo, aniji mēta bubluju lēglelime. Kême nêgeme bu sibu lo kēna hobota lēglebē ainē nilina, sibu lo elo elēme sike mētētēkaka, sibu lo kē mēta fwa lēgemule nalēgleme. Na bubē gotome gali tuku mētletēma, hokweinawa feti nalēgleme, bu hwi sle namēkakame.

³⁰ Sibu lo mēta kē wege mēglabē ho, sibu lo kile namēglame fene, alēge hohwi mētētatla. Kême nêgeme bu sibu lo mago ihe tabana nutu mēta tuku mētēmālitaya. Na mesogēna mēta, “Sebo kē ihena, ainēna taba eso, sibu yelu mēta kē kesi nanokoujame na ainē mana nutuwa sisike nētēkakame.”

³¹ Kwe Pol wame home boblo mogotomabē enēnebē eso honame wame home boblo mogotomabē enēnename megali tlome, “Kē enēne sebona sibu lo mēta tafa jwa nēglana kwe sobo gigli egelome.”

³² Kême nêgeme, wame home boblo mogotomabē enēne tēle taba, ihe mēta kē kē kesi mētlabē, tētlē mototoma. Na nutu ihe mana fo tētagwi.

³³ Feti lololi tle. Na Pol iniwa home, hi wesibi hi namokoujame anisasana gali tlome. Na bu megali tlome, “Sobo we ita nilina olē tafa sle hana telo, tutune mēta fwa tafa tokweijo na hi wesibi hana hi tokweijo.

³⁴ Kême nêgeme bo some anisasana kēme gali nēlēyo, sobo hi wesibi mana hi naekoujome. Some kē hi wesibi afutuku namēglelēyome. Sobo aholokwane elo. Semago ho li ato li hana tēbo logtleme, sebo iniwa lalowa nētābēyame.”

³⁵ Na Pol kē gali yawe tole na bletē nage fa tole na bu kē enēnebē naba lime Gotome lalē gali tole, “Ebē bletē nage, yaha fēyeme enēnēne.” Na bu bletē nage fufu tole na mana hi tle.

³⁶ Iniwa ho bu Polbē gali aholokwane mēta na bubē tutune lowene, sle tletēme. Na bu mata hi wesibi glo motokouja na hi motokouja.

³⁷ Sebo sibu lo mēta kē tafa tēglabē tabei bu kēniji 276 ho.

³⁸ Sebo hi tokoujabē, imo soslo mētētāgujaya. Na sebo witi liji begē

manogwa nutuwa sisike tētēkaka, sibu lo fogogwa nalēgletēname.

Sibu lo tēbo tle

³⁹ Olē wafeti tēbe na sibu lo mēta kē wege mēglabē ho yenēba hwi mētēlokwakla. Kwe kē yenēba mētēsēlēla hana mēta. Na bu wakona tēglebē yenēbabē hwi mētēlokwakla. Na bu gali mēta, “Sebo ebē sibu lo, ebē wakoha tabo elē manehula na kē mēta fla nulelēlame.”

⁴⁰ Kême nêgeme bu ainē mago taba tētlē mototoma na nutu mēta hune mētēkaka. Na bu sibu lo kēna kē asē mēglelēlabē yegu mago taba totohwa mototoma. Na bu sibu lo kē asē mēglelēlebē selē kli mototokwakla, flelu hoho nalogtleme. Na sibu lo yenēba elē mana lujume.

⁴¹ Kwe sibu lo yelu, nutu lokwalēfe mago yenēba mēta lalesiliwa totole. Na nutu bu sibu lo elo bubluju tole.

⁴² Na wame home boblo mogotomabē enēne, bu kalabusu home hao mētletēma, bume mogo nalē tētēkle namēgētayame fene. Bu fofolou mokoujame na mana mēlēbōukakujalime.

⁴³ Kwe wame home boblo mogotomabē enēnebē eso ho Polme lēgaitalēme tole lēgletleme nêgeme. Na bu wame home boblo mogotomabē enēneme melēkle totome, “Kalabusu home mogo nalē asa tētēkle eto. Matēbe.” Na bu seme iniwa gali tlona, “Sobo foloume lowene lalo kwe sobo afina lalowa okokli ekako na yenēba elē folou ekoujome.

⁴⁴ Na sobo fli, sibu lo mago agwihe glo elome na kēna some nutu mana yenēbawa fo lētāgujome.” Sebo melē tla na sebo iniwa yenēba elē fēfe tula. Na semago liha hana tēbo tlita.

28

Pol bu Malta afayo mēta tafa tle

¹ Sebo iniwa helefowa fēfe tla. Na kē lifate mago enēne seme megali lamotlona, “Ebē afayobē weniji Malta.”

² Kēbē lifate mago enēne seme fleflesuna mētaitana. Tu mana tetokēfe na kē lifeku tlilego metle. Kême nêgeme bu ahoju kēme hoho mēta. Na bu seme iniwa ahoju labuwa mētlenuna, sebo ahøjume sa nanugulame.

³ Pol ahoju hoho ti glo tle na ahoju mēta gogwa tole. Na tēbo taiju, kē ahoju hoho ti kufe ke telulamē. Na kē taijume ahoju atēte tēsēlākakē. Na latohowa tēkakēyamē na Polme toba mēta tētou lēle. Na mana kesi tokwakēyatle.

⁴ Na kē lifeku mago oneho kē taiju Polme tobame kē tētou tēglēlebē mehwi mototla, tobame mana kesi tlatle, na bu blalo megēgali lamēta, “Hwi elolo. Ebē ho kē nēgebē, mogo nalē kē tētēkle tētakefēbē ho.

Bu nutu mēta gli hana tle. Kwe tēbo loweneme kofayame kē tēbo lotokwefēmēbē goto, bu kē home mogo nalē tēke nalogloleme.”

⁵ Kwe Pol kē tajjume ahoju elēme bile tetokwakē na bume li wesibiha fata hana tletle.

⁶ Oheho bu melowene lamētletla, “Polbē ato sēse lēgletlemewa o bu hokweinawa mogo nalē letigomewa.” Na bu Polme mana yafe hwi motlokwefla. Kwe li wesibiha bume fata hana tletle. Kēme nēgame bu lowene hihijika mētla na bu megali mētla, “Kē ho ebē li goto tekwe nēgel”

⁷ Kēbē ahoju labu lime kē tēgēbebē life, ebē kē afayobē eso hobē life. Bubē weniji Publius. Kē ho seme bubē lowa nēno tle na bu seme aona olē tafa tlenēna na ululu sle memutētana.

⁸ Publiusbē bolijaya tako tēbo latle. Bu ato ahojutena, aliji tuna melatle. Na Pol bu belē tuju tle na Gotome takune tirole. Na bu toba gwa totatle na bubē ato sle tletle.

⁹ Pol bu melē tle, na kē afayo mago atowelili enēne fli mata Pol belē mitisiya na Pol bubē ato mata sle totometēme.

¹⁰ Iniwa oheho bu seme fleflesu mētletēna na seme feilawa wesibi mana mētlēna. Sebo aona yeme Malta afayo mēta tētābēya na sebo bume hune nēglame kofene. Na bu seme hi wesibi mētlēna. Na sebo kē afolo tēgletēmabē wesibi mata mētlēna. Na bu sibu lo mēta gogwa mētletēna.

Pol Rom lifatewa tuhu tule

¹¹ Sebo li sibu lo mēta fēfe tla. Kē sibu lo kē nēgebē bu tako flelu yemena kē afayo mēta temule. Bu Aleksandria lifate mago. Na Sus gotobē tlemalē iko nēbalebē amtētomba tina kē blēge blēge mototomabē, sibu lo yelu mēta mētēbetēme. Na sebo kē lifate kile tla na tuja.

¹² Sebo Sirakyus lifatewa fwa tula na kēme aona olē tafa tla.

¹³ Na sebo Sirakyus lifate kile tla na Regium lifatewa fwa tula. Jowa klabēwa tla na mana nēgemowelē mago flelu tisi. Kēme nēgame sebo Regium lifate kile tla na sebo tēle olē tuja na Puteoli lifatewa fwa tula.

¹⁴ Na kē lifate mēta, sibu lo mago fēfe tēkaka. Na Kristen oheho flime esune tlēma. Na bu seme, buna tafa nanēglame takune motlona. Na sebo buna tobali ita tēle olē kēniji tafa tla. Na ita sebo bume hune totoma na Rom lifatewa tuja.

¹⁵ Kristen oheho, Rom lifate mēta kē tafa mētlabē, gali aholokwane mētla, “Polna kē misiya.” Na bu seme alēgame esune mēglēnabēme mitisiya. Fliye bu seme Apiusbē wesibibē hihijika lifeku mēta

esune mētlēna na fliye Aona Ni Lo kē mēta mēglībebē lifeku mēta esune mētlēna. Pol bume yafe hwi tlome na bu tako fleflesu metle na maninibona sle tle na Gotome fleflesu gali telokwakle.

¹⁶ Sebo Rom lifatewa fwa tula. Na Rom lifate mago gavmanbē ho megali tle, “Pol buwa li lome lalowa tafa lēgleme kwe wame home boblo logotomebē ho li bume mana sei lēlēkefētleme.”

Pol bu Jisabē gali Rom lifateme tē totle

¹⁷ Pol Rom lifate mēta aona olē tafa tle, na bu Israelbē afenēbonibē eso enēneme mana gali telokwakēme, bu belē migisitla namēglame. Na bu mitisitla na Pol bume gali tlome, “Bobē afani, bo sebobē enēneme hana tēbo totomē, na bo sebobē semleninobē gali hana boblo totlē. Kwe Israelbē afenēboni, bome Jerusalem lifate mēta wakalabusu mētētana. Na bu bome Rom lifate mago gavmanbē toba mēta gwa mētētana.

¹⁸ Na kwe, Rom lifate mago gavman, Israelbē afenēboni, bome blawa kē so mētētātēnabē gali aholokwane motlona. Kwe bobē li fēye wesibiha, hwi hana motlotēna na megali hana mētla, ‘Bume lalowa, mogo nalē tēkle etlo.’ Weye. Kēme nēgame bome kalabusu lo mago jine namēgelēkakēname fene.

¹⁹ Kwe, kē Israelbē afenēboni, bome kalabusu lo mago jine mēglēnabē gali boblo mototla. Na bo gali fēye mago fa nogotlēmene? Kēme nēgame, bo megali telē, ‘Bo metole nanelē, bome blawa kē so mētētātēnabē gali, Rom lifate magobē eso ho, Sisar, saaholokwane loglonēme.’ Kwe bo kē Israelbē afenēbonime, tēbo gali noglomēme nane tisi.

²⁰ Kēme fwa nēgame bo some kēme gali nolēyo, bome kē kalabusu mēgētānabē wesibi lowene sle naegletelome. Tako tafa watokwēija, na sebo, Israelbē afenēboni, seme lēgaitānabē home, Goto jine gali kē lēglēlēbaklēbē home, mana ekē hwi nēlekefētla. Na bo melowene nanelē, ‘Goto jine gali kē lēglēlēbaklēbē ho wafi tisi.’ Na kē loweneme fwa nēgame, bome kēme kalabusu mētētana.”

²¹ Na bume gali motlola, “Judia provins mago ho, bu jubē loweneme pasēna seme hana gali mētelēbakēna. Na Judia provins mago ho li, sebelē, jubē li tēbo galiha, hana tehitēna.

²² Kwe lebutako enēne, li life li life mago megali lamētēlekefēya, ‘Jisame lowene sle mēglekefētlabē enēne bu tēbo enēnemu.’ Kēme nēgame, sebo jubē lowene mago lowene aholokwane sle nanēgletēyome.”

²³ Na kwe bu olē li aniji motlola, Polbē gali aholokwane namoglolabēme. Na kē

olëna, lebutako oneho, Pol kë mëta kë tafa lëglebë lowa loko motokweija. Na Goto bubë onehome, eso home, kë tafa lëgletëmebë galime, Pol okokwe sle tlome. Na bu, Moses, Jisasbë gali kë yahi tëgletlebë, galime mata okokwe tlome. Na Gotobë lowene mago gali kë të mototokweflabë enëne, Jisasbë gali kë yahi mëtletlabë galime mata okokwe tlome. Pol metole latle, oneho melowene namëglame, "Jisame kë gali mëgletlabë gali nëgali galimu." Pol bu olobalëmu oto tëglebë na olë ki na loko metleblemu.

²⁴ Na kwe fli enëne Polbë gali melowene sle lamëtletla, "Bubë gali nëgali gali fe." Kwe fliye melowene hana mëtla.

²⁵ Na bu blalo momata mëtletlogwaya. Na Pol bu li galime mana gali tlome, "Gotobë Amtëtomba, Gotobë lowene mago gali të totokweflebë home, Aisaia, gali metëglële latle. Na kë gali kë nëgebë nëgali gali mu. Na Aisaia kë gali sebobë semleninome gali tlome. Bu megali latlole,

²⁶ 'Ju kë oneho belë ejume na ju megali elomeme, "Sobo gali itaita aholokwane eglekefëtélome kwe sobo kë gali wayobë lowene sle hana egetelome. Na sobo itaita hwi eglokweflome kwe sobo hwi sle hana eglolome."

²⁷ Kë enënebë lowene wakalëlego tletëme. Na Gotobë gali aholokwaneme wafi tēbojiwiwa mletla. Na Goto kë totomebë wesibi bubë nabana hwi moglomabëme tēbojiwiwa wamla. Kwe bu Goto kë totomebë wesibi hwi sle moglomana na Gotobë gali aholokwane sle mëglana, na kë wayo gali lowene sle mëgletlana, kwe bu tēbo lowenebë kile mlame na aholokwana ti mlame. Na bu bo belë misiyame na bo naitamëme na bume sle notomëme."

²⁸⁻²⁹ Na Pol megali latle, "Sobo sobobë semlenino fenene, Gotobë gali aholokwaneme metēbojiwiwa lalo. Këme nëgeme bo some këme gali nëlëyo. Goto onehome nëno lëglebë gali, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa mëglabë enëneme wafi telëkakëme. Kë enëne bu aholokwane mëglame."

³⁰ Pol bu, li lo mëta, Rom lifate mëta, tèle tlibutu tafa tle. Na bu kë lo bolijayame baliti tlëkefle, bu kë lo mëta tafa nalëgleme. Iniwa oneho, Pol belë kë mītisikefëtlabë, Pol bubë lowa fleflesuna nëno tlekëfe.*

³¹ Na, Goto bubë onehome, eso home, kë tafa lëgletëmebë galime Pol okokwe tlokwefëme. Na bu Tako Ho, Jisas Klaisbë galime lebutako onehome okokwe tlokwefëme. Na bu kë gali tēme uli hana tle.

Na ho liha bume lëkle hana totle.

* **28:30** Fli lowene ho bu melowene lamëtla, li gali mana lëbe kë gali mëta. Kë gali melë lëgëbelalële, "Pol bu kë galime wagali tle. Na Israelbë afenëboni bume kile mototla na mutuja. Na bu blalo kë galime feilawa momata mutula."

Filipai

Polbë pasë, Filipai onehome kë yahi tëgletëmebë

*Pol Filipai lifate mago Kristen onehome
flefesu tletëme, bume kë mëtaitalabëme*

¹ Bo Pol na Timotina, sebo Jisas Klaisbë wege ho. Sebo some, Filipai lifate mago Kristen onehome na lotu mogoutlabë eso enëname na lotu wegeme kë mëgaitobë enëname pasë ekë yahi nëkeketëyo.

² Bo sobobë aya Gotome na Takó Ho Jisas Klaisname itaita takune nanolokwefëmë, some maninibo tli lowene namëglëyome.

Pol Gotome flefesu galina gali tlole

³ Iniwa olë, bo some kë lowene nëglekëfëtëyobë, bo bobë Gotome megali nanolokweflë, “Bo bobë Gotome meflefesu gali nanolokweflë, yahala fëyemene.

⁴ Iniwa olë, Goto some lëgaitobëme, bo gëgali nanëlelëkëflë, bo flefesuna gëgali nëlelëkëflë.

⁵ Automemu bo sobelë Jisabë gali kë tëgehilebë, sobo bome kë gali tëme taitana, na sobo bome mana ekë aitagina. Na bo some tako flefesu këme nëlekefëtëyo.

⁶ Bo melowenemu nanelë, Goto sobobë lowene mëta lale tafa lowenebë gwa tëtätëyo. Na kë lale tafa lowenebëme mana lalaitakefëyo. Na Klais Jisabë ligisi olëna bu kë lowene mana slemu sle lëgëgaitëyome.

⁷ Sobo bobë maninibo mago mu. Këme nëgeme, bo some këha lowene nëgletëyobë ebë lalemu. Kë wege, Goto bubë tolenawa, bome kë tëglënbë, sobo bona kë wegeme iniwa kahwë slemu latla. Bo kalabusu lo mëta kë tafa nëgelëbë o bo kalabusu lo mëta tafa jwa tëgelëna, bo onehome, Jisabë gali esobëme, gali sle tlomë. Na bo Jisasme kë lowene sle namëgletlabë ëhwati gali onehome okokwe tlome bu Jisasme lowene slemu namëgletlame. Na sobo bona mana kahwë sle tëglana.

⁸ Bo some iniwame maninibomu nanëletëyo, Klais fene maninibo tletëyo na bo some ita hwime këme tole nëletëyo. Goto lowene lalële, bo some nëgali gali gali nolëyo.

⁹ “Bo Gotome megali nanolokweflë, fli enëname tole egletemobë lowene, sobobë lowene mëta, takowa nalëgebetëyome. Na kë lowenebë, Gotome kë lowene sle egletelobë lowenebë, some laitome. Na sobobë lowene lalawa nalëbetëyome. Na sobo kë lowenena wesibi melowene naegletemome, lale wesibi o tëbo wesibi.

¹⁰ Sobo melë egelona, na Klaisbë ita ligisibë olë fo lokoketlana kwe Goto some mehwi lëglëyome, lale onehomu. Na bu

some li fëye tëbo wesibiha hana hwi loglotëyome. Na sobo iniwa lowene, lowene sle naegletemome na fëye lowenebë lale lëgebena kë lowenebëwa esogo sle elelëlome.

¹¹ Na iniwa lale lowene Jisas Klais mago kë migisibë, bu somëta nohwa mëgëbetëyome.” Na iniwa oneho bu kë lowene somago hwi mololame na Gotome flefesu mletlame na megali mlame, “Goto bu tako homu. Iniwa wesibi bubë lokwalëfe mëta fwa mëbetle. Bu lale mu.”

*Pol kalabusu lo mëta tafa tëglana, fli ho Jisas
Klaisbë lale gali mana të mëtëtagula*

¹² O Kristen afani na oneglëni, bo metole nanelë, sobo melowene egelome; ebë wesibi bome kë fata mëtëgletenëbë, bu Jisabë lale galime lëkle hana mototle. Weye. Kë wesibi, Jisabë lale gali fli oneho betelë fifji tëglebëme lataitale.

¹³ Iniwa wame home boblo mogotomabë enëne, eso ho Sisarbë lo mëta kë sei mëglëkeflabë, na fli enëne mata, bu melowene lamëtla; bo Jisas Klaisbë gali të nëtakëfëtëleme nëgeme, bome kalabusu lowa këme tuku mëta.

¹⁴ Na lebutako Kristen oneho bome melowene mëtletëna; bo kalabusu lo mëta tafa telë. Na këbë lowene bume Jisasme anisasana lowene sle mëgletlabëme taitame. Na bu uli mëtlëkëla na Gotobë gali anisasana të mëtëtatla.

¹⁵ Fli oneho, mehwi lamëtla, fli oneho bobë wenijime flefesu lamëtletëna. Na bome tëbo mëgëtanabë lowene fa mototla na bobë weniji lëlë mogotlabë lowene mata fa mototla. Na bu metole lamëtla, oneho bubë wenijime flefesu namëgletëmame. Na këme fwa nëgeme, Klaisbë lale gali këme të mototla. Kwe fliye bu lale lowenenamu tafa mla na Klaisbë lale gali këme të mëtatla.

¹⁶ Kë oneho bome tole lamëtletëna na melowene lamëletëna, Goto bome melëme aniji tlonë, Klaisbë lale gali esobëme, onehome okokwe sle nanogletëme. Na bume lebotane sle nëtatemëme, kë gali nëgali galimu. Na këme nëgeme bu Klaisbë lale gali këme të mototla.

¹⁷ Kwe bobë weniji kë lëlë mogotlabë oneho metole lamëtla, fli oneho bume melowene namëgletëmame, “Bu lale enënemu.” Na bume flefesu na mletëmame. Na bu Klaisbë lale gali këme të mëtëtagula. Kwe bu lale lowene nane fa mototla. Weye. Bu metole lamëtla, bo kalabusu lo mëta kë tafa nëgelëbë, bo hobota feilawa fa nanogletëme. Këme nëgeme bu melë këme mëta.

¹⁸ Kwe oneho Klaisbë gali lale lowenena të mogotlana o tëbo lowenena të mogotlana, bo këbëme welili hana nëletemëme. Bo melëme fwa flefesu nelë,

bu Klaishbë lale galiwa të mëtagutlame. Na kwe këbë bome fleflesu lëgëtanëme.

Pol melowene latle, "Bo tuja ato mana tafa nelëme na Filipai lifate mago Kristen onehome naitamëme"

¹⁹ Na bo kwe fleflesuwa nëglekefëme. Bo melowene nëgelëme nëgëme, Inüwa olë sobo Gotome takune elokweflo, bome lëgaitanë nalëgleme. Na Gotobë Amtëtomba, Jisas kë tëglë nabë, bobë lowene kalëlego lalëtakefëtenë. Na këme fwa Goto bome laitanëme na bo kalabusu lo kile nelëme na manawa ho tafa nanëgelëme.

²⁰ Këme nëgëme bo metole nanelë, bo li tëbo wesibiha hana nëgelëme, na bo këme tiniji nëlëme. Hanane. Kwe bo metole nanelë, elë na tokwafe bo Gotobë lale gali tëme uli hana nëgelëme. Bo gli nëgelëna o tuja ato mana tafa nëgelëna, inüwa wesibi bo melë kë nëgelëbë, Klaisme fwa nëletelë. Na kë inüwa wesibi bume weniji tako melëlëme.

²¹ Bobë lowene melë lëgëbelalële, Bo tuja ato mana tafa nëgelëna, inüwa wesibi bo melë kë nëgelëbë, kwe Klaisme fwa nëletelë. Na bo gli nëgelëna kwe bo lale tafa fa nogujetlëme na bo ëje kë tafa nëgelëbë tafame boblo logotleme.

²²⁻²³ Kwe bo tuja ato mana tafa nëgelëna, bo melowene nanelë, bo feilawa onehome, Klaishbë lowene esogome mëglelëtlabëme okokwe noglomëme. Bo gli nëgelëna o tuja ato mana tafa nëgelëna, bo melowene hana nelë, fëye lowene esogo nëglelëlëme? Bome kë tële lowene, tabaha kiki mële. Bo gli nëgelëbëme. Na Klaisna tafa nogulobëme, tako tole nanelë. Kë kwe lalëmu.

²⁴ Kwe bo some lowene nëgletëyome nëgëme na bo melowene këme nelë, bo tuja ato tafa manelë, some nëgaito nanëgelëme. Kë kwe lalowamu.

²⁵ Bo melowene slemu nanelë, bo some nëgaitobë wege mana lëbe. Këme nëgëme bo melowene nanelë, bo tuja ato mana tafa nëgelëna na some feilawa nëgaitome, Jisame esogo eglelëlobë lowene, lowene sle naegletelome na këbë loweneme fwa fleflesu naegelome.

²⁶ Na ita bo sobelë nigisina na sobo bome hwi anonana, sobo Jisas Klaisme fleflesu etelome, bu bome sobelë ita leglesunëme nëgëme.

Pol, Filipai lifate mago Kristen onehobë lowene kalëlego tëtätëme

²⁷ Tako wesibi melë. Sobobë asë sle etlome na Klaishbë lale lowenewa esogo elëlëlome. Sobo melë egelona, na bo some hwi noglokwakijona o bo tafa nëgelëna na galiwa aholokwane negletëyona, kwe bo melowene nëgletëyomemu, sobo Jisame

lowene sle lowene mana esogo elëlëkëflo na sobo yonane mëta mana tafa elekefo na jowa lowene nawa Klaishbë iniwa wege fa etlome.

²⁸ Bo some megali nolëyo, some kë wame mëglëyobë enëneme uli asa eletemo. Bu some mehwi mëglëyona, sobo bume uli hana eletemo, kwe bu melowene namëglame, Goto seme tëbo lëgëtanamefe. Kwe Goto some ululu sle lëgëto me na lale tafa lëlelëyome.

²⁹ Aholokwane elo. Goto some tële lale lowene wafi tlëyo. Li lowene, Jisas Klaisme lowene sle egletelobë lowene. Na li lowene, Klaisme lowene sle egletelobë mëta hobota eglibe telobë lowene.

³⁰ Sobo ëtani bome wafi hwi tlonä, bo Jisame kë lowene sle nëgletelëbë wame mëta tafa telë. Na sobo bobë gali waaholokwane telo, ëje bo kë wame mëta mana ekë nëtabë. Na ëje sobo elili kë fa egotlobë, sobo melowene egelome, bona inüwa Jisame kë lowene sle nëgletlabë wame mëta nëtabëya.

2

Klaishbë lowene fene tëbetle, melowene egelome

¹ Klaish sobobë lowene kalëlego malëtatëyo. Bu some feilawamu tole lalëletëyo na këme nëgëme sobobë lowene lëgëbetëyo sle këme lële. Sobo Gotobë Amtëtombabë lowene mëta tafa egelome nëgëme, sobo flime këme maninibo eletemo na sobo flime mata këme tole eletemo.

² Kë gali nëgali gali nëgëbë kwe sobo melë saelo, sobo inüwa jowa lowenenawa yonane elome. Na sobo inüwa jowa lowenenawa, ho flime tole egletemobë lowene esogo elëlëlome. Na sobo inüwa jowa lowene nawa tafa elome. Sobo melë egelona kwe sobo bobë lowene feilawa fleflesu egëtatëname.

³ Sobo some fwa asa lowene elo. Na sobo fli enëneme melowene asa eletemo, sebo kwe lalëmu. Sobo flime salokwalëfe eletemo, na bume melowene eletemome, bu sebo fene këha nane bu kwe lale enënemu.

⁴ Sobobë wesibiwa asa ululu sle etomo. Weye. Sobo fli enënebë wesibi mata ululu sle egotometomome. Na bume aitamome tafa sle namëglame.

Klaish atwati hoha kë fata tëglebëye, bume fwa hana lowene tle na Goto bume tako fleflesu këme tletle

⁵ Sobobë lowene Jisabë lowene fene tëbetle, këha salëbetëyo. Bubë lowene melë:

⁶ Inüwa wesibi fata jwa mëtlëna Jisas bu Goto fene metafa latle. Kwe bu Gotoha tafa lëglëbë lowene tëgehole hana tle. Weyewa.

⁷ Bu Gotoha tafa tēglebē lowene kile tle na hume manawa wege lēgletēmēbē hobē loweneha tēbetle na life mago hoha fata tle.

⁸ Na oneho bume mēhwi motlola, life mago ho fenene. Na bu bume fwa hana lowene tle kwe iniwa onehome lokwalēfe tletēme na Gotobē galiwa esogo tlelētle. Bu melē tle na bu mana gli tle. Bu kē gli tēglebē, bume tēbo homeha ti mēta bu mēta.

⁹ Bu mēle tēgleme nēgema na Goto bume kēme fleflesu tletle. Na bume kēme no tlēle, buna eso home weife tafa namēgelome. Na Goto bume iniwa wesibime eso home tafa lēgletēmēbē weniji tlēle. Kē weniji kē nēgebē iniwa onehobē wenijime boblo lalotometēme.

¹⁰ Bu Jisasme kē weniji kēme tlēle bu metole tēgleme nēgema. Iniwa hēhēna wesibi, Heven life mēta kē mētābēbē, na life mēta kē mētābēbē na life lokwalēfe mēta kē mētābēbē, bu iniwa Jisasme sēkefo miti tafa mletlame. Na Jisasbē lokwalēfe mēta fwa metābētlame.

¹¹ Na bu iniwa megali mlame, “Jisas Klais bu tako homu. Iniwa wesibi bubē lokwalēfe mēta fwa mēbetle.” Na kē lowenena, bu melē lowene olafa motlame, “Goto bu lalena Tako Ho mu.”

Sebo elulego tabo fene menēgētābēame. Onehome, Goto belē lugujubē alēge lebotane nanēgētātēmame

¹² O yabeni. Bo sobona ētani kē tafa tēglabē, sobo bobē gali aholokwane tlonā na esogo tlelēlo. Na ēje bo sobona nane tafa nēla. Bo kakē tafa nulē. Kwe bo some megali nolēyo, ēje mata sobo bobē gali saesogo sle elelētēna. Goto some bubē maninibo nawa tēbo lowene mago wafi nēno tle. Na sobo tutune lowenena bume fwa lokwalēfe eletelome. Na sobobē lowene sle etomome. Na bu kē gali sle tēglebē wesibi fame fwa, afutukuna wege elekefētēmome.

¹³ Melēme nēgema. Goto some, bubē lowene esogo eglelēlobēme huhuju lalētākefēyo. Na bu some afutuku lēlēlēkefēyo na lalaitakefēyo, bubē tolewa esogo naeglelētēlobēme.

¹⁴ Na sobo iniwa wesibi melē kē egotomobē, sobo flalego tafa naeglelēmome.

¹⁵⁻¹⁶ Sobo melē egelona kwe sobo Gotobē nēbalemu tafa egelome. Na oneho some li fēye wesibiha hwi hana moglotēyome. Na Goto mata some li fēye wesibiha hwi hana loglotēyome. Na sobo Klaisbē lalē gali egehōlo sle elome. Na sobo ebē life mago tetēbo lowene kē esogo mēglēlēkeflabē onehobē naba li mēta kilego tabo mēta lamo fene u elamē. Kēme nēgema, sobo melē egelona, na Klais onehome hwi sle loglomebē olē fata lēglēna, na bu some li

tēbo wesibiha hana hwi loglotēyona, kwe bo kēme tako fleflesu nēgletēyome. Na kwe bo melowene nēgelēme, iniwa wesibi, bo sobobē ku mēta melē kē togotomēbē, blawa hana kēkē telē.

¹⁷ Bo lowene hana nelē, Tokwafe ho bome mogo nalē tēkle mēgētaname nawa o hanane nawa. Fēyeme tēkle mēgētanamene. Melēme nēgema bo Jisasbē gali tē nēgētāgukēfētēlēmē nēgema na sobo na fli enēne kē gali lowene sle egletelome nēgema. Kwe melē nēgena kwe bo fleflesu nēgelēme.

¹⁸ Na sobo mata fleflesu elo, sobo bona fleflesu nēglame.

Pol, Timotime Filipai lifatēwa jine lēgelēkaklebēme, gali lēle

¹⁹ Tako Ho Jisas bu tole lēglēna kwe bo Timotime sobelēmē hokweinawa jine nēgelēbaklēmē. Na ita bu bo betelē lisime, bu bome sobo kē tafa egelebē lowenēbēmē gali nalēglēkwakinēmē. Na bo kē gali aholokwane nololēmē na bo fleflesu nelēmē.

²⁰ Bobē li mēta, Timotiha ho li tafa hana lēle. Weyewa. Timoti bu bona yonane sle nanelo na bona jowa lowene mēta fwa tafa nelo. Na bu some kē maninibo lēglekefētēyobē maninibo, bobē fene lēbe. Na bu some lēgaitome feilawa lowene lēlekefētēyo.

²¹ Fli oneho, bume fwa lowene melekefēya. Na bu Jisas Klaisbē wege fabēmē feilawa hana tole mletla.

²² Sobo Timotime wafi lowene eletelo. Bu lalē homu na bu bume fwa lowene lēglebē lowenēbē mēta hana lētābe. Sobo bume walowene eletelo, bu bome Klaisbē lalē gali tē nēgētātēmēbēmē lalaitakefēnē, nēba bolijayame fene laitakefle.

²³ Kēme nēgema bo bome sobelē jine nēglēlēmē kēme tole nelē. Kwe bome kalabusu lo mēta fata gali kē lēgletēnēbē wesibi afina lowene nēletelēmē na bo Timotime sobelē hokweinawa mana jine nelēbaklēmē.

²⁴ Bo melowene nanelē. Tako Ho bome lēgaitanēmē, na ho bome kalabusu lo mago jine mēglēname nounou. Na bo mana sobelē nigisime.

Epafroditusme Filipai lifatēwa jine lēgelēkaklebēme, Pol gali tle

²⁵ Bo Timotime tokwafe jine nēgelēbaklēmē kwe ebē olēna bo melowene nanelē, bo sobobē afame, Epafroditusme afina sobelē jine nelēbaklēmē. Bu bona Klaisbē lalē gali wegeme wege nelo. Na Klaisbē lalē gali tē wegebē hobota weife fa notokweflo. Sobo bome lēgaitanēbēmē kē jine tēgelēbaklobē.

²⁶ Bu some tako maninibomu lalēletēyo. Na some hwime tolemu lalēletēyo. Na bu

melowene lalële, sobo bubë gali waaholokwane tletelo, bu tëbo latle. Na kë lowenebë, bu some maninibo lëgletëyobë lowene, bubë lowene mëta takomu lëbetle.

²⁷ Nëgalimu. Èbame bu tëbo latle na gli lëgleme kofene. Kwe Goto bume maninibo tletle. Na bume gli afe kë tëglebë mago sle totle. Na Goto bume fwa nane maninibo tletle. Weye. Bu bome mata maninibo latletenë, Epafroditus gli lëglebë welili bome boblo lëgëtanëlime.

²⁸ Bo bume sobelë jine nëgelëbaklëme tole nanelë, sobo bume ita hwi naeglolome na ffilesu eletelome. Epafroditus sobona tafa egelona, sobobë maninibo lowene mana satli lëbetëyome na tafa sle elome. Melë nëgena, kwe bobë maninibo lowene mata tli lëgëbetenëme na tafa sle nelëme.

²⁹ Sobo Epafroditusme, Jisasbë wenijina no elëlome na ffilesu eletelome. Na sobo këha home mata mefë naegotomome, “Lale homu.”

³⁰ Bu Jisas Klaisbë wege fa togotlena, ëjeha gli lëleme. Kwe bu bume fwa nane lowene tle. Weye. Bome tegaitanëbë wegeme fwa, sobo kë jine tëgelëbaklobë wegewa lowene sle tletle. Sobo kakë tafa egulome nëgеме na sobo bome habëna egaitanamene? Këme nëgеме bume këme jine telëfaglo bo belë.

3

Klaisme kë lowene sle mëgletlabë oneho, bu lalëmu

¹ Ato Kristen afani na oneglëni. Bobë lowene mëta li gali mana lëbe. Kë galibë melë. Klais somëta walëtabetëyo, na sobo bume fwa safflesu eletelo. Autome bo some gali li, pasë mëta wayahi tletëyo. Na bo kë gali some ita yahi nëgletëyobëme, kokasa hana nelë. Ebë gali some lëgaito sle nalëgleme. Ho some sogëna möglëyolime. Ebë gali melë.

² Ato jibo tëtëlë gali kë të motokweflabë enënebëme ululu sle saelo. Kë enëne kë nëgebë fifli tabo amale fenene. Sobo bubë gali asa aholokwane elomo, sobobë lalë lowene hihijika mëgletëyolime. Kë tëbo enëne megali lamëlekefëya, “Sobo Judabë afenëbobë tafa sle gali iniwa esogo jwa eglëlëlona na ato jibo tëtëlë jwa egotomona kwe Goto some lalë oneho fë hana logotome.”

³ Kë enëne bu Gotobë nëbalemu nane. Weye. Kwe sebo kwe, Jisasmë kë lowene sle nëgletlabë enëne, sebowa, Gotobë nëbalemu tafa nëla. Gotobë Amtëtombabë afutukuna, sebo Gotome lotu nëlekefëtla na Jisasmë mata ffilesu nëlekefëtla. Sebo melowene nanëla, sebo ato jibo kë tëtëlë notomabë, kë

wesibi, seme Gotobë naba lime lalë tafa sle nëglabëme hana lëgaitaname.

⁴ Sobo aholokwane elo. Ato jibo tëtëlë gali kë të motokweflabë enëne bu metëtane lamelekefëya. Sebo Judabë afenëbobë tafa sle gali feilawa esogo sle nelëlekefla na ato jibo tëtëlë lowene mata esogo nelëlekefla. Na këbë lowene seme Gotobë naba lime sle mëtakefëna. Kwe këbë lowene onehome, Gotobë naba lime tafa slame mëgaitamena, kwe bo feilawamu tëtane nëgebëmemu na ato jibo tëtëlë gali kë të motokweflabë enëne me boblomu nogotomëme.

⁵ Bo ëtani kë esogo tëglëlëbë lowene, sobo lowene lalëleto. Ètani beë bome kë fu tetanëbë, tobali ita aona olë tafa tlenënë na bu bobë ato jibo mana tlë mëtëtatëna. Bo Israelbë afenëbomu na bo Benjaminbë afenëbo mëta fata telë. Bobë ayana beëna bu Judabë afenëbo. Na bo Judabë afenëbo mago këme tafa nelë. Bo sigli telë na bo Farisi lotu eso enënebë lowene esogo tletëlëmë. Na Mosesbë tafa sle anebo gali esogo tletëlëmu.

⁶ Bo Gotobë wege fame feilawa afutukumu telë. Këme nëgеме, ëtani bo Jisasmë kë lowene sle mëtletlabë enëne me, feilawamu wame tlomë. Oneho bome Mosesbë tafa sle gali esogobëme, hwi möglonana kwe bome li tëbo wesibiha hana hwi möglotëname.

⁷ Ètani bo meweniji latelë, këbë lowene lalowa lëbewa. Bo meweniji latelë, kë iniwa lowene esogo neglëlëmëna, bo Gotobë naba lime lalë ho tafa nëgelëmefe. Kwe bo Klaisme yafe lowene sle tletelë na ëje bo ëtanifu lowene, tëbo wesibi fene mehwi nanolomë.

⁸ Bo Judabë afenëbobë tafa sle galime fwa nane gali nelë. Weye. Iniwa wesibi bo ëtani melë kë tëgelëbë, bo mewenijiwa latelë, Gotobë naba lime lalowa nëgelëmwewa. Kwe bo ëje kë wesibi kleli kibo fene mehwi nanolomë. Bo Klais Jisasmë melowene sle nëgletelëme nëgеме, bu bobë Tako Ho. Na bo kë loweneme fwa melowene nanelë, nëgali wesibimu. Bo kë iniwa tëbo lowene wahune telë, Jisasmë fwa lowene slemu nanëkaketalëme.

⁹ Na bo bunamu lesili sle nanëgelome. Ètani bo melowene latelë, bo Judabë afenëbobë tafa sle gali esogo neglëlëna, kwe bo Gotobë naba lime lalë ho fata nëgelëmwewa. Kwe ëje bo kë lowene hana nelë. Weye. Èje bo melowene nanelë. Sebo Jisasmë fwa kë lowene nëgletlabë oneho, Goto seme mefë këme lëtana, “Lale oneho.”

¹⁰ Bo metole nanelë, Klaisme lowene slemu nanëgletelëme. Goto bubë tako afutukuna Klaisme matëmatë mago huju totle. Na bo metole nanelë, bo kë

afutukuna tafa nanëgelëme. Bo metole nanelë, Klais seme taitanabëme elili fene fa totle, bo mata bubë wege kë fa nogotlëbë mëta, këha elili mefa nogotlëme. Na bu fene gli tle, bo megli nëgelëna, kë kwe lalowa.

¹¹ Bo këha lowene mëta tafa nëgelëna kwe bo melowene nanelë Goto bome mata matëmatë mago huju lëgëtanëme.

Pol melëbëme afutuku tle, wege toulala elë fwa naluguleme

¹² Bo melowene hana nelë, bo Klaisbë lowene iniwa wafa totlë na bo lala homu tafa nelë. Weyewa. Kwe Klais bome buha fatabëme këaniji toglonëbë, ëje bo këha fatame feilawa afutuku nëlekefëmu.

¹³ O Kristen afani na oneglëni. Bo melowene hana nelë, bo Klaisha wafata nelë. Weyewa. Kwe jowa lowenewa lebetenë. Kë lowene melë, bo ëtani kë fa togotlëbë wesibi aholokwana ti sle nanëgelëme na tokwafe fa nogotlëbë wesibime fwa feilawa afutuku nanëgelëme.

¹⁴ Bo wege toulala elëme fwame feilawa afutuku nelë, na kë wege toulala mago wesibi fa nanogotlëme. Kë wesibi melë, Goto bome megali lononë, “Ju bona heven life mëta ëhwati tafa nëgelome.” Klais ti mëta gli tle seme lëgaitana nalëgleme na nëno lëleme. Këme fwa nëgëme, Goto buna heaven life mëta ëhwati tafa nëgelome këme gali tle.

¹⁵ Sebo Gotome lowene nëgletlabëme. Na kë letitabo nëgletlabë ho, sebo iniwa jowa lowenewa neholame, na wege toulala elëme fwame, feilawa afutuku nëlame, bo ëje fene gali nelë. Kwe somago fli, li lowenena nëgana kwe Goto some lala lowene lebotane lëtatëyome.

¹⁶ Kwe tako wesibi melë, sebo kë esogo nëglelëkeflabë lala lowene, Goto seme kë lebotane tëtätë nabë, kë lowenebë nëgehola sle nëglame na aholokwana asa ti manëla. Wey!

¹⁷ O Kristen afani na oneglëni, sobo iniwa, bo kë esogo neglelëkeflëbë lowene saesogo elelëlo. Sebo sobona kë tafa téglabë, sobo sebo këtafa téglabë lowene wahwi tlotëna. Na sebo lowene kë esogo mëglelëlabë onehobë lowene, hwi sle eletemome na sobo bubë lowene esogo elelëtemome.

¹⁸ Bo some itaita gali wafi tlëyo na ita bo some nabatuna ekë gali nolëyo. Lebutako enëne tetëbo lowene esogo mëtlelëla na kë lowene seme melë lebotane lalëtana, bu Klaisme wame lamolola. Na Klais ti mëta seme tegaitanabëme, këgli téglebë wege, tëbo namëgëtatlame fene. Bo kë enënebë lowene wafi hwi nolotemë. Bu sobobë lala lowene tëbo nametateyome.

¹⁹ Kë enëne, bubë ato kë tole mëgletëmebë lowenewa esogo esogo melelëkefëma na këbë ato tole lowene bubë Goto fene mefata lamëlekefëtëme. Kë enëne ebë life mago wesibi fame fwa lowene melekefëya. Na bu ebë life mago tiniji wesibi fame fwa tako fleflesu lamelekefëya. Goto këha enëneme hel life mëta tëbo logotomememu.

²⁰ Kwe sebo, Jisame kë lowene sle nëgletlabë enëne, sebo këha enëne nane. Wey. Sebo kwe heven life mago enëne. Na ëje sebo Tako Home Jisas Klaisme hwi nëletla, bu heven life kile loleme na seme nënome letujuleme.

²¹ Klais, bubë afutukunawa, iniwa wesibi melë logotomeme, bubë lokwalëfe mëgëbetleme. Kë afutukunawa, bu sebo tëbo ato jibo hihijika lëletëname na sebo tëbo ato bubë lala ato fene mefata mëletëname.

4

Sebo yonane nëlame na fleflesu nëlame na lala lowene mëta nëtabëyame

¹ O bobë Kristen afani na oneglëni, sobo tako hobë lowene esogo elelëtelome na kë lowene mëta fwa satafa elo, bo ebë pasë fene yahi nëletëyo. Bo some tako tolemu nanëletëyo. Bo sobobë weniyane hwi jwa noglometëyome nëgëme, na bo some këme maninibo nëlekefëtëyo. Bo sobo kë tafa egelobë gali yafe aholokwane telë na bo tako fleflesumu mëletëyo na bo melowene latelë, Goto some metëglënlëlatle, lala wesibimu fenene.

² Yuodia na Sintike, sobo tlemalë one aholokwane elo. Sobo Tako Home wafi lowene sle eletelo na sobo bubë lowene mëta weife tafa elo. Këme nëgëme sobolalo momata asa elelëkoioyo. Sobo jowa lowenewa saeholo na sobolalo yonane sle elome.

³ Na ju bona weife kë wege nëgelobë ho, bo jume gali nolë, ju kë tlemalë oneme, lala galina sasle etome, bu yonane sle namëgelome. Tlemalë bonamu kahwë sle latla, Jisabë lala gali asë tégletëlabëmë. Klemen na bobë fli weife wege enëne mata bona kahwë sle latla, Jisabë lala gali asë tégletëlabëmë. Kë enënebë weniji, Gotobë ëhwati bogo mëta mëbetëme.

⁴ Sobo Tako Hobë oneho etabo, ta sobo këbëme saflefsu elekefo. Bo some ita ekë gali nëlëyo, sobo fleflesu elo.

⁵ Sobo iniwa onehome alabujuwa tafa lowenena satafa elelëmo na bu melowene namëgletëyome sobo këha enëne. Sobo aholokwana asa ti elo, Tako Ho ligisi olë nounou ekë lëletle.

⁶ Sobo li wesibimeha asa tutune elo. Wey. Sobobë iniwa hobotame, Gotome fwa sagali elokweflo. Sobo Gotome fwa gali elokweflome na sobo bume itaita megali

elokweflome, “Yahala fëyemene” na some lëgaitobëme takune elokweflome.

⁷ Sobo melë egelona kwe Goto sobobë maninibo tli lëtakefëtëyome. Sobo Klaisme lowene sle egletelome nëgeme, Goto sobobë maninibo këme tli lëtakefëtëyome. Goto seme flalego lowene kë lëlëkefë nabë, bu lale wesibimu. Na sebo kë wesibi esobëme habëna lowene nëgletlamene?

⁸ O Kristen afani na oneglëni, bo some li galime gali nolëyo. Sobobë lowene nëgali lowenename lale lowenename fwa salowene elekefëtemo. Na onehobë naba lime tafa sle egelobë lowene, na fleflesu kë egelobë lowene, na onehome yonane eglelëmobë lowene salowene elekefëtemo.

⁹ Iniwa wesibi bo some kë okokwe toglyöbë, sobo kë wesibiwa saesogo elelëmo. Sobo bome wahwi tloni na iniwa wesibi bo fene telë sobo mata melë saelo. Sobo melë egelona, kwe sobobë flalego tafa eso ho Goto lëtabetëyo, sobona tafa egelome.

Pol, Filipai lifë mago Kristen onehome fleflesu tletëme, bume wesibi mëtlëlame nëgeme

¹⁰ Sobo bome egaitaname ita lowene telo. Këme nëgeme bo Tako Home tako fleflesumu nanëletelë. Ètani sobo bome tegaitanabëme lowene latlekefo kwe alëge hanane.

¹¹ Bo ebë galime kë gali nëgelëbë melëbëme nane, bo wesibime afole nëletelë. Weye. Bo alabujuwa tafabëme, wafi lowene nelë. Bo hobotana o hobota jwa tafa nëgelëna o wesibina o wesibi jwa tafa nëgelëna, bo këme hobota hana nëgelëme. Bo këha lowenebëme alabujuwa kaiselo tafa nëlekefë.

¹² Bo wesibi jwa ho tafa nëgelëna o bo lebutako wesibina ho tafa nëgelëna bo alabujuwa kaiselo metafa nëlekefë. Bo hi wesibina nëgena o bo hi wesibi jwa nëgena bo alabujuwa kaiselo metafa nëlekefë. Bo alabujuwa tafa lowene wafi lowene sle nëletelë. Iniwa wesibi bome kë fata mëglekefëtenëbëme bo alabujuwa tafa lowene wafi lowene sle nëletelë.

¹³ Klais bome afutuku lalëlelekefënë na iniwa wesibi bome kë fata mëglekefëtenëbë, bo kë afutukuna alabujuwa kaiselo metafa nëlekefë.

¹⁴ Bo hobota kë fa notokweflëbëme, sobo bome kaiselo aitakefëna. Yahala fëyemene! Bo këbëme tako fleflesumu nanëletëyo.

¹⁵ O Filipai lifate mago Kristen oneho, sobo wafi lowene elo, bo Jisasbë gali të wege somëta afina të totlë. Na sobobë Masedonia provins kile telë na li life li lifewa të tetagulëna, kwe kë mago Kristen enëne balitina hana mëtaitana. Weyewa. Sobowamu aitana.

¹⁶ Bo Tesalonaika lifate mëta tafa tēgelëna kwe sobo bome aholokwana hana ti telo, sobo bome balitina itaita lataitana.

¹⁷ Sobo bome melowene asa eletëna. Some balitime ita takune noglëyome. Weye. Kwe some melëme tole nëletëyo. Sobo onehome agaitamobë lowene, Goto hwi lolotëyome na some fleflesu lëletëyome na ululu sle lëtome.

¹⁸ Sobo melowene egelome, iniwa wesibi, sobo bome Epafroditusbë tobame kë tēgelëbakë nabë, bo kë wesibi wafi glo telë. Èje bo lebutako wesibina tafa nelë. Bo li wesibimeha hana afole nëletelë. Sobo bome kë tēgelëbakë nabë wesibi ebëha, ho kleli Gotome, fene ahojume lëletle, lale sinikibo hëhë nalëgletleme na Goto bume fleflesu lëletleme.

¹⁹ Bo kë lotu nëgletelëbë Goto, bu iniwa lale wesibina lëtabe. Sobo Jisas Klaisme lowene sle egletelobë oneho nëgeme, këme fwa Goto some iniwa wesibi sobo kë afole egletelobë some lëglëyome.

²⁰ Goto, bu sebobë Goto na sebobë Aya. Sebo bume iniwa olë fleflesumu nëglekefëtlame, bu Tako Homu nëgeme. Nëgali mu.

Pol Filipai onehome yawe galime gali tlome

²¹ Sobo Jisas Klaisbë onehome bobë sësle gali gali nolëyo. Na bona kë tafa nëglabë afani mata some sësle gali gali mëlëyo.

²² Iniwa Jisasbë oneho ebë lifate mëta kë tafa mëglabë, some sësle gali gali mëlëyo. Na Jisasbë oneho, eso ho Sisarbë lo mëta kë wege mëglabë, bu mata some sësle gali gali mëlëyo.

²³ Bo metole nanelë, Tako Hobë, Jisas Klaisbë maninibo somëta lëbeteyome na some laitome. Ta tei.

1 Tesalonaika Polbè oto pasè, Tesalonaika onehome kè yahi tégletèmbè

*Polna Tesalonaika lifate mago onehome
tako maninibomu lamètletèma*

¹ Bo Pol, Sailas na Timoti, sebo aomalè, pasè some, Tesalonaika lifate mago Kristen onehome, ekè yahi nètèyo. Sobo aya Gotobè na Tako Ho Jisas Klaisbè oneho. Bo metole nanelè, Goto na Tako Ho Jisas Klaisna bubè maninibo lowene matlèyo na flalego tafa naegelome.

*Pol, Tesalonaika oneho, Jisame kè lowene
sle mēglekēfētābē lowenebēme, fleflesu tletēme*

² Sebo Gotome fleflesuna gēgali nelelēkefla sebo some lowene nēglekēfētēyome nēgēme. Sebo some lowene nanēlekefētēyo Gotome gēgali nēglelēkeflana. Some aholokwana hana ti nēlekefēya.

³ Sebobè aya Gotome kè gēgali nēglelēkeflabè, sebo some ebè wesibibēme lowene nēlekefētēyo. Sobo Jisame kè lowene sle egletelobè lowene, some lale wegebēme huju lētākefēyo. Sobo fli enēneme tole egletemome nēgēme na bume aitāmobè wegeme kēme afutuku elekefo. Sobo Tako Ho Jisas Klaisme melowene sle egletelome, tokwafe seme nēneme ligisime. Iniwa hobota some kè fata lēglekēfētēyobè, kēbè lowene bu some laitākefēyo, sobo tafa sle naegēlobēme. Na kēme nēgēme, sebo Gotome kēme fleflesu nēlekefētla.

⁴ O Kristen afani na oneglēni, Goto some tako tolemu lālētēyo. Na sebo some melowene nanēletēyomu, Goto some wafi aniji tolēyo, bubè enēne egētābetlobēme.

⁵ Jisabè lale gali, sebo some kè tēgehītēyobè, somēta galiwa nane tīsītēyo. Weye. Bu afutukuna Gotobè Amtētombana iniwa tīsītēyo. Na sebo Jisame kè lowene sle nēglelābè lowene, sobo hwi sle tlotētēna. Na sobo seme melowene tletētēna, sebo kè tē togotlabè lale gali, sebo melowene slemu nanēletla, nēgali gali mu. Sebo sobobè ku mēta kè tafa tēglābè lale tafa, wafi hwi tlotētēna. Sebo melè kè tēglābè, Jisabè lowene esogobēme, some lebotane tētātēyo.

⁶ Sebobè tafa fene tēbekefētēna, sobo kēha tafa esogo tlelēkeflo. Na Jisabè tafa fene tēbetle sobo kēha tafa esogo tlelēkeflo. Sobo Gotobè lale gali yafe aholokwane telo na esogo tlelèlo. Na fli oneho some mana kè wame motlèyo na lebutako tēbo wesibi some mana fata mētletēyo, kwe sobo kēbēme welili hana telo. Weye. Gotobè Amtētomba some lataito na sobo Gotobè lale gali fleflesuna aholokwane tletelo.

⁷ Kēme nēgēme, Jisame kè lowene sle mēglekēfētābè oneho, Masedonia provins mēta na Akaia provins mēta kè tafa mēglābè, sobobè kè lale tafa hwi motloteyome nēgēme na bu melowene mētlame, bubè lale tafa fene lēbetēme, sebo mata kēha tafa manēla.

⁸ Tako Hobè Jisabè gali, sobo kè tē togotlobè, kakēmu metugujutēyo latle, fwamo lego fene tiwatēyo. Na kè galibè, Masedonia provins magowa na Akaia provins magowa nane aholokwane motokouja. Weye. Sobo Gotome kè lowene sle egletelobè gali, iniwa life mago oneho mata aholokwane lamotokouja. Kēme nēgēme, kè galibè, ita hana gali nēglame.

⁹ Sebo sobelè kè tīgisiyabè, na iniwa wesibi kè fata mētēbè, oneho kè gali buwa tē mētētāgula. Bu some gali metē lametakefētēyo, sobobè iniwa fēso fēso lowenebè aholokwana ti telo na unalēme lēgētābebè Gotome fwa lowene eletelome na bume fwa tafa eletelo na bubè wege enēne tafa elo.

¹⁰ Bu seme mata megali motlona, Sobo Gotobè Nēbame melowene egletelome, bu heven lifate kile luguleme na ita lisime. Jisas bu seme, bubè glina Gotobè enisusu mago wafi nēno tle. Tokwafe Gotobè enisusu ligisina sebo nēgētābēya sle nanēglame.

2

*Pol Tesalonaika lifatēme kè wege tēglebēme,
gali tle*

¹ O Kristen afani na oneglēni, sobo seme walowene eletēna sebo sobelè kè tīgisiyabè kēbè asēbè tuwati asē nane.

² Sobo seme wafi lowene eletēna. Sebo sobelè tīgisiya jwa tēglana, Filipai lifate mēta sebo aomalè tako elili fa totlamu, na seme tako lēlafa lamētētānamu. Na sebo tako elili kè mēta fa totla. Na sebo sobelè kè tīgisiyabè, Filipai lifate mago enēne fene wame motlona bu seme melè lamētētāna. Kwe sebobè Goto, sebobè lowene afutukumu latlētēmetēna na sebo kēbè wamebè kikli hana tēkakētlamu na sebo mana Gotobè lale gali tē tētātēyo.

³ Sebo some, Jisame lowene sle egletelobè galime, gali tolēyona, kēbè mēta yaya galiha hana gali ta. Sebo some meyaya lowenena nane tīsītēyo, sebo sobobè wesibi manawa glo nanēgletēyome. Weye. Na sebo some sogēna sogēname nane tīsītēyo.

⁴ Weye. Goto sebobè lowene wahwi sle tlotētēna, na bubè tolenawa seme Jisabè lale gali tēbè wege tlēna. Kēme nēgēme sebo melēme nane wege nēla, oneho sebobè wegeme na fleflesu mēgletēname. Weye.

Sebo metole nanëla, Goto sebobë lowene hwi loglomeme, na sebobë wege buwa fleflesu lëletleme.

⁵ Sobo wafi lowene tletëna sebo sebobë lowene lale lale galina hana sisile totometëyo. Weyewa. Na sebo lale lale galime mata gëgali hana tla na sebobë mëmaune lowene këna lëlamu notlame. Weye. Goto bu mata kë wesibime walowene lëletëna.

⁶ Sebo kë wege kë fa nogotlabë, sebo melëme nane fa notla, sebo fli enëneme flesu ho fata nanëgletëmame o sobo seme flesu ho fë naetaname. Weye.

⁷ Sebo Jisas Klaisbë ëfalëbo enëne nëtabetla na sebo flesu enëneha këme nëtabëya. Këme nëgeme, sebo metole nëglabë kwe, some megali noglëyome fene, "Sobo seme aitana." Kwe sebo some megali hana tlojëyo. Weye. Sebo somëta kë tafa tëglabë, flalego tafana tafa tla nëbale tokwëtokwë fenene.

⁸ Sebo some tako tolemu latletëyo. Këme nëgeme Gotobë lale gali some fleflesuna këme tlëyo. Sebo some Gotobë lale galiwa nane tlëyo. Weye. Sebo iniwa wesibi melë nëglabëme, wafi sagli tlëla, some nëgaito nanëglabëme. Sobo sebobë yabenimu tafa tëgelome nëgeme.

⁹ O kristen afani na oneglëni, sobo wafi lowene elo. Sebo somëta kë tafa tëglabë na Gotobë lale gali kë të tëtätëyobë, sebo baliti glo wege mata anisasanamu fa totla. Melëme nëgeme, sebo wesibi kë balitina glo nanëglekefëyame, someosomalë nëgëtolime. Këme nëgeme, sebo olëna klabëna sebobë tobana këme wege tlekefëya, sobo seme wesibime egaitanalime.

¹⁰ Sebo somëta kë tafa tëglabë loweneme, sobo walowene eletëna na Goto mata seme lowene lalëletëna. Sobo, Jisame kë lowene sle eglételobë onehobë ku mëta, tafa tëglana, sebo Gotobë naba lime, lale tafawa latla. Na sebo li wesibiha kë mëta hana tëbo totla. Weyewa.

¹¹ Sobo seme lowene laletëna. Bolijaya bubë nëbaleme fene laitame, sebo some melë tegaito latla.

¹² Sebo melë latla, sobobë lowene tufiji tégëtatëyobë gali tolëyo, na sebo some tegaito gali mata gali tolëyo. Na sebo some anisasana megali tolëyo: "Sobo Goto kë tole lëgletlebë tafana satafa elo. Goto bu some wawe tolëyo, bu eso home kë tafa lëgletëmebë oneho belë naekaklijome. Na bubë onehona iniwa lale tafa naegelome."

Kristen oneho, bume kë fata mëtletëmebë tëbo wesibime boblo lamototoma

¹³ Sebo itaita kë wesibime mata Gotome fleflesu galina gali nolokwefla. Sebo some Gotobë gali alako të tëtätëyona sobo

melowene hana telo, hobë gali. Weye. Sobo melowene latelo, Gotobë nëgali galimu. Nëgali, kë gali ebë Gotobë gali. Na kë galiwa, sobo Jisame kë lowene sle eglételobë lowene, buwa sle lotokwëfëmetëyo.

¹⁴ O Kristen afani na oneglëni, Jisas Klaisme kë lowene mëgletlabë oneho, Judia provins mëta kë tafa mëglabë fenene, sobo mefata lalo. Sobobë yabenino, some tëbo lamëtakefëo. Israelbë afenëboni, bu Jisame kë lowene sle mëgletlabë onehome, Judia provins mëta kë tafa mëglabëme, fene tëbo motokwëfëma.

¹⁵ Kë Israelbë afenëboni, Gotobë ëfalëbo mago gali ëtani anebo kë mëtehilabë home mogo nalë tëtëkle mëtëtakefëya. Na bu mata, Tako Home Jisame mogo nalë tëkle mototla. Na bu seme mata hehë mëtletëna. Bu Goto kë tole lëgletlebë lowene boblo mëtakefëta. Na bu iniwa onehome wame molokwëfëma.

¹⁶ Kë Israelbë afenëboni seme yafe lëkle mëtëtakefëna. Goto onehome tafa sle logotomëbë gali, Israelbë afenëboni mëtabëya jwa kë mëglabë enëneme, të jwa nanëtatëmame. Bu melëme tole jwa mëtëglame nëgeme, Israelbë afenëbo metabëya jwa kë mëglabë onehome Goto nëno lëgoukëfelime, seme këme lëkle mëtakefëna fene. Bu tëbo lowene feilawa fafa motokwëfla na kë tëbo lowene bubë ëtanifu tëbo lowenena iniwa loko lokweiteme. Këme nëgeme, Gotobë enisusu bume wafata tletëme na tëbo logotomeme nounou lalële.

Polbë lowene hujutletle, Tesalonaika lifate mago onehome ita hwi nalugujelëmeme

¹⁷ O Kristen afani na oneglëni, ëbame Israelbë afenëboni seme somago heheë mëtletëna. Na kë afolo olëna, sebo some maninibo latletëyo, bolijaya nëbale kakë tafa moguletlabë fenene. Sebo sobobë weniyanë hwi hana nolometëyo kwe sebobë lowene somëta mana lëbetëna. Këme nëgeme sebo alëge feilawa hohwi këme nëtakefëta, so betelë ita nigisiya nanëglame na some ita hwi nanoglëyome. Sebo some ita hwime tako tolemu nanëla.

¹⁸ Sebo sobelë nigisiyame tole nanëla. Na bo Pol, bo sobelë nigisitëyome yafe yafe nanëlekefë. Kwe Satan seme lëkle lalëtakefëna, na sebo sobelë nigisiya jwa këme nëla.

¹⁹ Unina, sebobë Tako Ho Jisas, ita ligisina, seme fëye wesibi, afutuku lëglëlamenene, na sebo këna bubë naba lime fleflesuna nilibetlame. Sebo bume fëye wesibi lebotane nëgëtatamenë bu melowene nalëgletëname, sebo bubë wege, wege sle latëtatla. Sebo kwe some fwa

fleflesu nëletëyome. Na some fwa lebotane nëtome.

²⁰ Nakwefëyemene, sebo some fleflesu nanelekefëtëyo na lëlou nëlekefëtëyo.

3

Pol Timotime jine tlële, Tesalonaika lifate mago onehome lëgaitame nalëgleme

¹ Na kwe, sebo Atens life mëta tafa tēglabē, sebo some ita tako maninibomu latletëyo na melowene tletëyo, sebo some ita hwi nēglëyobēme, tako tole latla, këme nēgeme sebo hwi hana tla. Na sebo melowene tla, sebo Sailasna, Atens life mëta tafa nelome.

² Na Timotime sobelë jine nelëbaklome. Bu sebohë Kristen afa na bu Gotobë wege ho na sebo Gotobë wegeme ilawa wege nëla, Jisas Klaisbë lale gali ilawa tē nētagula. Sebo bume sobelë jine tlëlo, some lëgaito nalëgleme, Jisame kë lowene sle egletelobë lowene, esogo sle naegletelome.

³ Na su wesibi some kë fata lëgletëyobë, somago fli tutune egelolime na Jisame kë lowene sle egletelobë lowene kile egelolime. Sobo lowene lalo, some ebë su wesibi kë fata mëgletë nabë Gotobë toleme fata mëletëna.

⁴ Sebo sobona mana tafa tēglana, sebo some megali latlëyo, “Tokwafë seme lili hobota fata mëgletëname.” Na sobo melowene wafi eletelo, sebo fene gali tolëyo, kë tēbo olë seme wafata lëletëna.

⁵ Bo melowene hana tletëyo, sobo Jisame kë lowene sle egletelobë lowene mana ehola o hanane, na bo feilawa mehwi hana tētëkakë. Këme nēgeme bo Timotide sobelë këme jine telëbaklë. Bo metutune tēgelëme nēgeme, Satan some susu lëgëtolime na sobo Jisame kë lowene sle egletelobë lowene aholokwana ti egelolime. Na sebo somëta kë wege tēglabë wege manawa tēbo lëgletënalime.

Timoti lale gali tehitleme nēgeme, Pol këme fleflesu tle

⁶ Kwe Timoti sobona tafa tulo na some hune tuto na bu se mëta tokwafë fata tēkaki. Na sobo kë tafa egelobë lale gali seme tē tētätëna. Bu some megali latletëyo, “Sobo Jisame feilawa mana lowene sle elekefëtelo. Na sobo fli onehome mata mana tole elekefëtëmo. Na sobo seme mana lowene elekefëtëna, na fleflesu lalekefëtëna. Sebo some hwi nanogloyome fene maninibo nëlekefëtëyo, sobo mata seme hwi naegloname memaninibo lalekefëtëna.”

⁷ O Kristen afani na oneglëni, ho seme kë wame moglonabë, sebo kë wesibi mëta nētabëya. Kwe sebo some meaholokwane latletëyo, sobo Jisame feilawa mana

lowene sle elekefëtelo, na këbëwa seme taitana na sebohë lowene sle tētätëna.

⁸ Sebo ebë gali meaholokwane tla, sobo Tako Home Jisame mana lowene sle elekefëtelo. Na sebo fialego tafana këme tafa nëla.

⁹ Sebo some Jisame kë lowene sle egletelobë loweneme, lowene nëletëyo, na sebo Gotome fleflesu galina gali nanolokwefla. Sebohë Gotobë naba lime, sebo feilawamu fleflesu nëla. Na kë fleflesu galibëme Gotome habëna gali noglolamene.

¹⁰ Sebo kljina klabëna, Gotome itaita metakune nanolokwefla, bu seme lëgaitana nalëgleme, some hwibëme nigisiteyo nanëglame. Na sobo Jisame kë lowene sle egletelobë loweneme afolo egletelona, kwe sebo some nanëgaitome, sobo Jisame feilawa lowene sle naegletelome.

Pol, Gotome gali tlole, bume lëgaitale nalëgleme, Tesalonaika lifate mago onehome hwime lugujutëme nalëgleme

¹¹ Sebo metole nanëla; sebohë aya Goto na sebohë Tako Ho Jisas Klais, sebohë alëge sle nalëtätëname, sebo some hwime nigisiya nanëglame.

¹² Sebo metole nanëletëyo. Tako Ho Jisas, fli onehome tole egletemobë lowenebë, some feilawamu lëglëyome. Na sobolalo feilawa tole eglelëgome na iniwa onehome mata tole eletemome, sebo some fene tole nëletëyo.

¹³ Sebo metole nanëla, Goto këbë lowenena, sobobë lowene lëgaitatëyome. Na sebohë Tako Ho Jisas, bubë onehona iniwa ita migisiyana, kwe Jisas some ëhwati tafa hwi egletelobë oneho hwi lëglëyome na sobo lale oneho egëtabome. Na kwe sebohë aya Gotobë naba lime, tēbo wesibiha hana lëgebetëyome.

4

Sebo Goto kë tole lëgletlebë tolewa sa esogo negletëlamë

¹ O Kristen afani na oneglëni, sebo some Gotobë tole esogo eglelëlobë lowene iniwa wafi okokwe tolëyo. Na sobo kë iniwa lowene esogo elelëkeflo, sebo fene gali tolëyo. Kwe sebo ëje some, Tako Ho Jisabë wenijina megali nanolëyo, sobo kë lowene anisasana itaita saesogo elelëkeflo.

² Iniwa gali, sebo Tako Ho Jisabë wenijina kë gali toglyëobë, sobo walowene sle eletelo.

³ Gotobë tole, melëgëbetle lalële: Sobo iniwa tetëbo lowene aholokwana ti elome na ëhwati oneho etabome. Sobo iniwa lisë lisë loweneme hëhele, egelome na aholokwana ti elome.

⁴⁻⁵ Sobo, jowa jowa, lisei lowene, sobobë lowene mëta kë mëgebebë lëlë

etokwefēmome. Sobobē lowene, one mēmaunebē lowene mēta asa gwa etokweflo. Na bume lisei lisei eglelēmōbē lowene asa huju mallēletēyo. Weye. Kēha tole asa esogo elekeflo, Gotome lowene jwa mēgletlabē oneho fene melekefēya. Sobo Goto kē tole lēgletēmēbē lale lowenewa esogo elelēkefētelome.

⁶ Sobo Kristen afanime na oneglēnime sosogēna asa elēmo na bubē ho o mēse liseē nabana hwi elotleme. Sobo melē egelona kwe sobo bume tēbo lowene mēta gogwa egelome. Ētani sebo some anisasana megali latolēyo, “Iniwa ho bu kēha wesiabi mēglabēme, Tako Ho Goto, bume tēbo logotomememu.”

⁷ Goto seme lisē lowene esogo nēglelābēme nane aniji tlonā. Hanane mu. Bu seme kē aniji toglonabēye melē: sobobē lowene bume nēglēla nanēglame na ēhwati lowenewa, esogo nanēglelēlame.

⁸ Kēme nēgame, ho ebē gali boblo logotlena, kwe bu hobē galiwa nane boblo lētātēme. Weye. Bu Gotobē gali boblo lētātē, some bubē Amtētomba kē lēglēkefēyobē Goto.

Sobo sobolalo yonane egelome

⁹ Sobolalo kē yonane eglēlēgōbēme, hana yahī nēgletēyome. Melēme nēgame, Goto some onehome yonane eglēlēmōbē loweneme wafi okokwe tolēyo.

¹⁰ Na ebē bu nēgalimu; sobo Masedonia provins mēta kē tafa mokoujabē Kristen onehome tole lalekefētēmo. Kwe Kristen afani na oneglēni, sebo some anisasana megali nolēyo, sobo kēbē lowene feilawamu saesogo elelēkeflo.

¹¹ Sobo aholabu lowene jwa na wame lowene jwabē oneho hafa eglōbēme, sa afutuku elo. Sobo fli enēne kē fa motokweflabē wesibime asa gali elokwefēmo. Sobo kē eglōbē wesibiwa lowene elekefētēmo. Na sobobē tobana wesibi etomome, sobobē tafa kēna egaitalo naegelome, ētani sebo some fene gali tolēyo.

¹² Sobo melē egelona, kwe sobo wesibime afolo hana eglētemome na fli onehome, some mēgaitōbēme takune hana eglokwefēmome. Na Jisame lowene sle jwa mēgletlabē oneho bu sobo kē tafa eglōbē tafa hwi moglotēyona bu some fleflesu mēgletēyome na some megali mlame, “Lale enēnemu.”

Tako Ho Jisas ita ligisime

¹³ O Kristen afani na oneglēni, sebo metole nanēletēyo, gigli kē mētebēyabē Kristen onehome, wesibi fata lēgletēmēbē wesibime, sobo lowene sle naegletemome. Sobo, gigli mētebēyabē Kristen enēneme feilawa maninibo asa eletemo, Gotome lowene jwa mēgletlabē oneho fene mla.

Kēbē enēne, gli mago huhuju mēglabē lowene hana lēbetēme.

¹⁴ Sebo melowene nanēla, Jisas gli tle na gli mago huju tle. Kēme nēgame sebo melowene nanēla, Jisasbē afutukuna, Goto, Kristen onehome, gigli mago huhuju logotomeme na bu Jisasna iniwa misiyame.

¹⁵ Sebo ēje kē tē nēgētātēyobē gali, ebē bu Tako Hobē gali. Bu melē lēgēbetle lalēle. Tokwafe, Tako Ho Jisas ita ligisina, sebo tuja ato mana kē tafa nēglabē oneho, sebo afina hana nokwalame, Jisame oloba mēta esune nanēglēlame. Weye. Hanane mu.

¹⁶ Goto feilawa we loglomeme, na bubē eso ensel mata we lēgleme na Gotobē funiji elamēme. Na Tako Ho Jisas, Heven life kile luleme na lisime. Na Jisame kē lowene sle mētletlabē oneho, gigli kē mēglabē, bu afina huhuju mlame.

¹⁷ Kē olēna, sebo tuja ato mana kē tafa nēglabē oneho na gigli mago kē huhuju mēglabē oneho, sebo iniwa Tako Ho Jisame oloba mēta esune nowelēlame. Na sebo Tako Ho Jisasna unaunalēme tafa nēlame.

¹⁸ Na kwe, sobolalo, kē gali tē etokweflome, sobobē lowene kēna aitakefēmome.

5

Sebo Jisas ligisibēme sagli nēglētlame

¹ O Kristen afani na oneglēni, sebo Jisas ligisibē olēme, hana gali sle noglēyome.

² Sobo wafi lowene eletelo. Jisas ligisibē olē, bu lafatawa lēgleme, tokli ho klabē fene lisi.

³ Oneho megali mēglame, “Ēje sobobē lale fleflesu olē lemotēna. Na seme wame moglonabē enēne hana tafa mla. Weyewa.” Kē olēna, bume tēbo logotomebē wesibi, lafatawa lēletēmeme, mēse nēba amlebo fene fale etamē. Na kwe bu kē wesibi hana elē mēglēlame.

⁴ O Kristen afani na oneglēni, sobo klabē mēta tafa eglōbē oneho nane, klelego kē egelome. Weye. Kēme nēgame some kē olē fata lēglēna klelego hana eglētelome, ho tokli home hwime fene klelego lēle. Weye.

⁵ Sobo iniwa, elulego mēta asē eglōbē oneho. Sebo tlokofini mago oneho nane. Weye.

⁶ Kēme nēgame, sebo lili sloslowa asa manēla. Gotome lowene jwa mēgletlabē oneho fene mla. Sebo sagli nēglēlame, Jisas ligisibē olēme mana hwi nēkaketlame.

⁷ Sebo lowene nanēla, bu nini mēgebēyabē enēne bu klabē nini lamebēya. Kye mēglabē enēne bu klabē kye kye mēla.

⁸ Kwe sebo kwe kliji elulego mēta tafa nēglabē oneho. Sebo kēme lowene sle nēglame. Sebo Gotome lowene slemu nēletlame na fli onehome mata tolemu nēletēmame. Kē lowenebē seme, Satanbē

tetêbo lowenebême tître lêtaname, yako lamu kaba soldiamé fene tître etole. Na Jisas seme nênome ligisibê lowene, lowene sle nêletlame. Kê lowenebê seme, Satanbê tetêbo lowenebême tître lêtaname, eso kaba soldiamé fene tître etole.

⁹ Goto seme melême nane aniji tloná, Gotobê enisusu mêtá tafa nêlame. Weye. Bu seme melême aniji tloná, sebobê Tako Ho Jisas seme nêno nalêgleme.

¹⁰ Êtani Jisas wafí gli tle, seme legaitanabême. Kême nêgeme, sebo tuja ato mana tafa nêglana o sebo gígli nêglana na bu mana lisína, kwe sebo buna êhwati atobêna tafa nêglame.

¹¹ Kême nêgeme, sobolalo, kêbê lale galína gêgali elelêgome na sobolalo, sobobê lowene aitamome, sobo fene elekefo.

Jisasmé kê lowene mêgletlabê onehome, lale lowene fabême, Goto lêgaitaneme

¹² O Kristen afani na oneglêni, sebo some megali nolêyo! Some kê moutatêyobê na kê mêgaitakefêyobê hobê gali aholokwane elomome na esogo elêletêmome. Tako Ho, some kê mougoutatêyobê home, aniji tloname, some tafa namêgletêyome. Bu some Gotobê galime okokwe lamolokwefêyo na sobobê têbo lowene sle motokwefêmetêyo.

¹³ Sobobê kume, wege kê fa motokweflabê enênome lowene eletemo na bume lale lowenenamu yonane elelêmome na bume tolemu sle eletemome. Na sobo iniwa jowa lowene mêtá fwa etabome na yonanewa elome.

¹⁴ O Kristen afani na oneglêni, sebo some anisasana megali nolêyo! Sobobê ku mêtá, wege jwa kê tatafa mêglabê onehobê lowene anisasa galína sasle etometemo. Na tutune na uli kê mêglabê onehobê lowene alabuju galína sle etometemome. Na afutuku jwa kê tafa mêglabê onehome aitamome. Na sobo iniwa onehome alabuju elelêmome.

¹⁵ Oneho some gêglê mêgletêyona, kwe sobo kofaya bume asa gêglê elelêmo. Weye. Iniwa olê sobo Gotobê onehome ululu etomome na iniwa onehome mata ululu sle etomome.

¹⁶ Sobo itaita fleflesu eglekefome.

¹⁷ Na sobo Gotome gêgali elelêkeflome.

¹⁸ Lale wesibi o têbo wesibi some fata legletêyona, sobo Gotome fleflesu gali nawa sa gali elokweflo. Goto metole lalêle, Jisasbê lowene mêtá kê asê egelobê enêne, sobo kêha lowenewa saehokweflo.

¹⁹ Gotobê Amtêtomba some li wesibi fa egotlobême huju lêgêtona, sobo lêkle asa etlo.

²⁰ Na Gotobê êfalêbo mago gali some kê tê mêgêtatêyobême heheê asa elo.

²¹ Kwe sobo iniwa gali kê aholokwane eglomobê, sobobê lowene mêtá obobwelê elujuwetomome. Na iniwa lale gali, êhwêyome na esogo elelêmome.

²² Na sobo iniwa memelê tetêbo galime na tetêbo loweneme hêhele egelome.

²³ Bo metole nanelê, Gotobê maninibo tli lowene, buwa sobobê iniwa têbo lowene sle malotometêyo, êhwati onehomu fata naegletelome. Na bu sobobê atona lowenena iniwa ululu sle nalotometêyome, sobo lalowamu tafa naegelome. Na sebobê Tako Ho Jisas ita mana lisime, Gotobê naba li mêtá têbo wesibi liha hana lêgebetêyome.

²⁴ Some bubê oneho fata egelome kê aniji togletêyobê Goto, bu kê wesibi some fata lêgêtatêyome. Bu melême nêgeme, bubê iniwa gali esogo lalêlêlekefle.

²⁵ O Kristen afani na oneglêni, sobo Gotome sagêgali elelêlo, bu seme lêgaitana nalêgleme.

²⁶ Sebo Gotome kê lowene nêgletlabê onehobê lowene fene lêbetêna, sobo fli Kristen afanime na oneglênime sasêsle etomo.

²⁷ Bo Tako hobê wenijina some, anisasana megali nolêyo, sobo ebê pasê Jisasmé kê lowene mêgletlabê iniwa onehobê aholo li mêtá sahwi elêyo.

²⁸ Sebo metole nanêla, sebobê Tako Ho Jisas Klais some ululu sle malêto.

Jems

Jems kē yahi tēglebē pasē

¹ Bo Jems Gotonabē, Tako Ho Jisas Klaisnabē manawa wege ho. Bo some pasē ekē yahi nēkeketēyo. Sobo we ita tēle Israelbē afenēbo lilife lilife mēta kē nibowai ekoujobē oneho. Sobo lale klijimu.

Hobota wesibi kēnegebēye, seme kalēlego mēgētanabē wesibi

² O bobē, Jisame kē lowene sle egleletobē afani na oneglēni, some tetēbo hobota wesibi fata mēgletēyona, na sobo kē wesibi hwi eglomona, kwe sobo kē wesibi mehwi eglomome, fleflesu wesibiwa.

³ Kēme nēgeme, sobo melowene egelome. Kēha su kē nēgebēye some melēme olafa mēto, sobo Gotome lowene slemu laletelomu. Kēha su some hobota eglibetembēme laito na ebē life mago tetēbo lowene aholokwana ti elome.

⁴ Na hobota eglibetobē afutuku bubē wege yawe malolole. Kwe sobo melē egelona, sobo hobota eglibetelowa egelona kwe sobo ebona flo egelome, na sobo Goto kē tole lēgletēbē lowenebēme hana afolo eglomemu.

Ho li lale loweneme, afolo lēglena, kwe Gotome fwa satakune lolole

⁵ Kwe loweneme yalē afololēglena, kwe bu Gotome takune lololeme, na lēlēme. Melēme nēgeme Goto bu tako fleflesumu lalēle iniwa onehome lowene lēglēmēbēme bu wame hana loglomeme.

⁶ Kwe bu Gotome melowene sle lēletleme bu lēgētatenēme na mana takune lololeme. Lebutako lowenena asa takune malolole. Matēbemu. Fēyemene? Ho bu lebutako lowenena wesibime takune loglolena kwe bubē lowene haliji tu fenene melē asa malēletle.

⁷ Bo some tutuneme gali nolēyo, sobo melē asa elo. Fēyemene? Kēha lowenena ho Gotome wesibime takune loglolena, wesibi Tako Ho mago fa hana logotleme. Hanane noma. Bu melowene asa malēletle, “Goto bume wesibi lēglēmēfefe.” Wēyewa.

⁸ Bu tēle lowenena ho lētabe. Kēbē tēle lowene bume kiki lalēbobukwake na bu kēme nēgeme bu jowa lowene mēta fwa hana lētabe.

Wesibi jwa enēne name, wesibi feilawa enēnename, Jems okokwe tlome

⁹ Jisame kē lowene sle mēgletlabē afani na oneglēni, wesibi jwa nēgena kwe lalowa bu fleflesu matla. Goto bume mehwi loglomeme nēgeme, letitabo enēneha mētabēyame.

¹⁰ Jisame kē lowene sle mēgletlabē oneho balitina kē nēgebē. Melēme, bu kwe fleflesu mēglame Jisas Klaisbē lokwalēfewa mētabēa. Kēme nēgeme bu iniwa wesibina bu kwe tēbo mēglitayame bu ti tahweji fene maktlēfa mle na mitigo.

¹¹ Bo megali, kliji bubē atētena, lokwalena na kaka lēkekeme, bubē atētena agosaba lakokowa lētāmēme, na bubē tahweji mata lamaktlēfawa lētāmē na bubē tahweji laegētikwawa na bubē lale weniyanē latēbowa lēletē. Bu baliti ho fene, bu iniwa wege motla motla, kwe bu hokweinaawa gigli mēglame. Kēbē wesibi bubē kwe tēbo mēgletēmeme.

Goto bu seme ululu sle lalētakefēna, tēbo lowene belēme hana ki lēkake

¹² Feilawa hobota onehome fata mēgletēmena na bu hobota mēglibetlawa mlame, kwe kēha oneho bu fleflesu matla. Kēme nēgemē. Tokwafē kwe Goto bume lalē ēhwati tafa lēglēmeme. Goto bu megali sle wafi tle, “Bume kē tole mēgletlabē enēneme kē ēhwati tafa lēglēmeme.”

¹³ Hobē tēbo lowene hujū lēgētatlēna, bu melowene asa malēle, “Goto bome tēbo lowene elē bu ki lēkake.” Weye. Tēbo lowene Gotome hana ki lēkakeme. Na Goto home, tēbo lowene elē hana ki lēkakeme.

¹⁴ Kwe sebobē tēbo lowene kē nēgebēye, buwa seme tēbo lowene elē kiki lēbebokwake. Kē lowene tēbowa seme sosogēna lolona na kiki lēbebokwake, tēbo lakale nogotlabēme.

¹⁵ Bo gali nelē ebē wafilē galime. Ebē tēbo lowene loglotle wame hujū lēglena bu mēse nēba fene ehole. Na ke maninibo tēbo takowa na bu tetēbo wesibi lotle, na kē tetēbo wesibi logotlēbēye, naglime fata lotle.

¹⁶ O bobē afanino na oneglēnino, kēbē maninibo tēbo some ki asa malēbebokwake.

¹⁷ Iniwa lale lale wesibi kē glo nēglekefēyabē, kē heven life mago metujukefle. Kljina, yemena, sēgetobana, kē blēge togotombē Aya, kē lale wesibi iniwa buwa seme lētelēbakēkefēna. Kē Aya kē nēgebē bu lowene hihijika hana lēlekēfē. Bu kē nēgebē, kliji elulego mago amtētomba fenene kēha hana lēle. Bu melēbē nane, heletabo lēle na ita afluja lēle, amtētomba fenene. Weye. Goto bu mēlēgētābekēfewa lalēle.

¹⁸ Bu melē bēme tole lēle sebo bubē nēbale fene nētābetla nēlame. Bu sebobē aya fene mēfata lēletēname. Na bu kwe bubē nēgali galina seme jine lēlētēna. Na sebobē maninibo kwe bu mēta fwa kesī mēleme. Na kē onehome Goto meaniji latlome bubē, bu wesibi blēge blēge totomena.

Sobo gali aholokwane elome na esogo elelêlome

¹⁹ O bobê afanino na oneglênino. Sobo ebê wesibi salowene sle eletome. Sobo iniwa aholo bo sle etome, na labuju galina mana tafu etatomome na sobo hokweinawa momatame asa êjuwetigo.

²⁰ Sobo enisusu asa elo matêbe, ho li hokweinawa enisusu lëglena bu Gotobê naba li mêtâ lala ho nane.

²¹ Kême nêgeme tetêbo lowene, sobobê lowene mêtâ kê fata mēglekefētēyobê, aholokwana ti elome. Na flalego tafana Gotobê gali mana fa etlome. Goto kê gali somêtâ wafi gwa telutatēyo. Kêbê gali kê nēgebê sobo lala unaunalême êhwati tafa kêna fa egotlome.

²² Sobo Gotobê tafa sle gali aholonawa asa aholokwane elo. Weye. Sobo esogo esogo eglelêlome. Aholokwanewa egelona, kwe sobo sobolalo, kule kule lalologo.

²³ Kwe ho li Gotobê tafa sle gali aholo nawa aholokwane lëglena na esogo hana lëglêlêlona. Kwe ho bu weniyane tu mêtâ hwi loglôlebê fenene.

²⁴ Bubê weniyane hwi lolole, kwe ita bu hokweinawa bubê weniyane lamêmetewa lëkakete. Bobê weniyane habetabone?

²⁵ Kwe kê lala tafa sle gali kênegebêye, tēbo loweneha li hana lelube. Na bu tēbo loweneme boblo logotleme na seme êhwati tafa lëlêname. Na ho li kê lala tafa sle gali hwi sle loglomena na esogo sle lëglêlêmena na aholokwana hana ti lëglena kwe Goto sle logotometleme na lalowamu fata mêletleme.

²⁶ Kwe ho li megali lëglena, “Bo lala Jisame kê lowene sle nêgletelêbê ho na Gotobê lowenewa esogo sle nêgletelêbê ho,” kwe bu bubê aleji ululu sle jwa logotlona kwe bu bume fwa kule kule lêle. Kême nêgeme Gotome kê lotu lëgletelêbê lowene, waiyo jwa kême lêbetle.

²⁷ Jisame kê lowene sle mēgletlabê onehobê lakale, Aya Gotobê naba lime lalawa lëgêbetêmebê, bu melê; Sebo flinêba nêbaleme inainagi nêglame. Na seiju oneme mata naitamame. Na bu hobota fa mogotlabême na wesibi nêglêlabême mata naitamame. Na li wesibi mata melê lëgêbelalêle, sebo sebobê lakale ululu sle nêtagulame, ebê life mago tēbo lowene sebobê lala lowene, Gotobê naba lime lëlalê lëgêtatênalime.

2

Sebo iniwa onehome jowa lakalewa olafa nêgêtatêmame

¹ O bobê afanino na oneglênino, sebo iniwa Jisas Klaisme kê lowene sle nêgletlabê oneho. Bu kênegebêye heven lifate mago

lala wesibibê eso ho lêtabe. Kême nêgeme, sobo melê asa elo, wenijiatena enêneme fwa sle etomome kwe atwati enêneme tēbojiwa elomome.

² Ho li lala lala êho gëgelo lëleme na golna blêgetabo toba baliti toba kume lehwanême, na lotu lowa mana lëkaklona. Na wesibi jwa ho kaka tabo êhona mata lëkaklime.

³ Na sobo melê egelona, lala êhona negli sle kê logotlêbê home fwa megali elolome, “Ebê lala labume tafa ele,” kwe wesibi jwa home megali elolome, “Eme ejuwelibe” o megali elolome, “Bobê kiju li mêtâ tafa ekoketenê.”

⁴ Kwe sobo kê fene melê egelona, na wesibi jwa enêneme tēbojiwa eglomona kwe sobo tēbo lakale fa etlo. Melê kê egelobê, sobo onehome eselêkwêyo lowenena hwi elomo na iniwa onehome jowa lowene nawa hana hwi elomo na melowene hana elo, sebo iniwa mêtabowa tafa nêlafa.

⁵ Bobê afanino na oneglênino, sobo aholokwane elo. Wesibi jwa kê mêtabayabê, oneho ebê life mago onehobê naba lime Goto bume meaniji latlome, Jisas Klaisme lowene sle mu mēgletlame. Êtani Goto bu megali sle latle, oneho bume tako tole kê mēgletlabê, Goto esohome kê tafa lëgletêbê lifate mêtâ tafa mēglame.

⁶ Sobo kê wesibi jwa enêneme sisile latokwefêmo. Kê wesibi lowene sle ekaketelo. Some tiniji ya lëlêkefêyone na hobota ya gwa lêtakefêtêyone na plis enêne belê lëlêlêkufêyo. Wesibi feilawana oneho buwa melê lamêtakefêyo.

⁷ Sobo Jisas Klaishê oneho etabetelo. Na kê Jisas Klaishê lala weniji yalê sisile lêtakefêtlene. Kê feilawa wesibina enênefe.

⁸ Goto bubê bogo mêtâ tafa sle gali tlêna. Bubê auto mago gali melêgêbe lalêle, “Ju jubê yabeme metole egletleme, ju jubê ato fene tole eletle.” Sobo melê eglelona, kwe sobo lala lakale blêge egotlome.

⁹ Sobo balitina onehome eselêmona bu lala, kwe wesibi juwa tēbo onehome tēbo etomome, kwe sobo tēbo lakalemu fa etlomu. Gotobê tafa sle gali some meolafa lëgêtome sobo tafa sle gali boblo egotlobê enêne etabomu.

¹⁰ Ho li iniwa tafa sle gali esogo sle lëglêlêmena. Na bu li tafa sle gali boblo logotlona, kwe bu tēbo lalilitamu na bu iniwa tafa sle gali boblo logotomebê ho lêtabemu.

¹¹ Sebo walowene nêla. Goto megali kê tēglebême, “Sobo hona one asa lisei lisei elelêmo.” Na bu ita megali latle, “Onehome mogo nalê asa têtêkle eto.” Kwe ju lisei lisei hana eglona, na kwe ju home mogo nalê têtêkle etle, kwe kêha melê eglona, kwe ju

iniwa tafa sle gali boblo egotomebê ho etabemu.

¹² Lowene elo tokwafe sobo Gotobê koto mêta eglibome wesibi sobo kê egotomobême, na kê gégali egelobême. Sobo fli onehome tole egletemona kwe sobo egêtabo sle egelome.

¹³ Ho li, li home maninibo jwa lëgletlena, kwe Goto kê hobê lakale hwi loglotlêna kwe kêha home Goto hana maninibo lëgletlememu. Kwe ho li, li home maninibo lëgletlena, Gotobê maninibo nawa bu Gotobê enisusu boblo logotleme na bu kwe tafa sle lëleme.

Gotome lowene sle nêgletlabê lowene na lakale esogo nêlêlêtlame

¹⁴ O bobê Jisame kê lowene sle mēgletlabê afanino na oneglēnino, somago ho li megali lēglena, “Bo Gotome lowene sle nanêletelê.” Kwe bu fli onehome ululu sle juwa logotomena, kêha Gotome lowene slebê lowene wayo hanamu lēbetle. Na kêha lowene Goto onehome bubê koto mēta hwi loglomena bume habêna lēgaitalemene? Weyewa.

¹⁵ Jisame kê lowene sle mēgletlabê afa li o mēsenêba li bu êhome afolo melome o hi wesibime afolo melome,

¹⁶ na somago, li afa megali lolomeme, “Goto some ululu sle malêto, sobo fleflesuna eyeu. Sobo lalê êho gégelo elome na hi egelobêê, imo têtafumu etomome.” Kwe sobo bume bubê ato lēgaitametêmebê wesibi eglêmo jwa nēgena, kêha blawa gégali. Bume habêna lēgaitamemene? Weyewa.

¹⁷ Jisame lowene sle nēgletlabê lowene, mata, kê fenene. Kêbê fli onehome nēgaitamabê lakale juwa nēgena, kêbê meolafa sle lalotle Jisas Klaisme lowene slebê hanane. Kême nēgame bume habêna lēgaitalemene? Weyewa.

¹⁸ Kwe ho li megali lëleme, “Ho li Gotome lowene sle lëgletlebê lowenena, kwe ho li onehome lēgaitameme.” Bo kwe bume metafu nēgêtatelême, “Kwe fli onehome agaitamo juwa egelona Jisame lowene sle egletlebê lowene hanane.” Kwe bo some bo Jisame kê lowene sle nēgletlêbê lowene, lebotanê nêtatêyo, bo onehome kê nēgaitamêbê lowenena.

¹⁹ Sobo melowene sle lalo, “Jowa Gotowa lêtabemu.” Kê kwe nēgali lowenemu. Masiwafe, alibaho, ahwane na tijeli mata Gotome melowene sle lamletle, jowa Gotowa lêtabe. Na bu tutune lowenena tafa mle.

²⁰ Sobo eso ka juwa etabone! Gotome lowene sle nēgletlabê lowene onehome nēgaitamabê lowene juwa nēgena, kêbê lowene hi wesibi juwa ti fenene. Sobo kê

galibê wayo lowene naegletelomene? Sobo aholokwane elo.

²¹ Sebobbê semle Abrahamme lowene ekaketelo. Goto bume lalê ho fêye melêna totle. Bu bowene Aisakme, ahøjumebê amasei mēta yafe gwa towetle Gotome lēglêle nalēgleme. Abraham kê blêge togotlebê Goto yafe hwitlotle bu lalê ho fê kême totle.

²² Lowene sle elo, Abraham Gotome lowene sle tletle na bubê gali esogo sle tletlêtle. Na têle wesibi iniwa sago mêtêle, Abraham Gotome lowene sle tēgletlebê lowene olafatletle.

²³ Abrahamnabê, Aisaknabê, anebo galime, Gotobê bogo megali kê eglabê, “Abraham Gotome lowene sle tletle na Goto bume lalê ho fê totle.” Na bume mēfê mototla, “Gotobê yabe.”

²⁴ Sobo melowene egelome, ho Gotobê naba lime lalowa lēgêtabebême, sobo hwi elo bu Gotome lowene sle lēletle na onehome laitameme kême fwa Goto bume mēfê lotleme lalê ho. Weye.

²⁵ Kê fenene, Rahap bu lisei mēse. Bu melê latle, Josua kê jine tēglêmebê home lowa nono tle na êho totome na li alêge elê jine telêkakême. Kê lakalena Goto bume lalê mēse fê kêna têtamê.

²⁶ Alibaho ato mēta lēgêlutabe jwa nēgena, kwe kê ato wagli lêle. Kê fenene, onehome nēgaitamabê lakale jwa nēgena kwe Gotome lowene sle negletlabê lowene wagli lêle.

3

Sebobbê gégali ululu sle nogotlame

¹ O bobê Jisame kê lowene sle mēgletlabê afanino na oneglēnino, somago feilawa, onehome okokwe moglomabê ho fata asa elo. Kêhabême gali nelê. Sobo wesibi walowene eletelo. Tokwafe sebo onehome kê okokwe noglomabê ho, Goto onehome koto loglomena seme feilawa obobwelê lēgêtaname.

² Sebo Jisame kê lowene sle nēgletlabê fli olêna tetêbo lowene meblêge blêge notla. Ho li kleê gali juwa lēglena bu tafa sle lalêle kêha ho bu bubê iniwa tafa ululu sle lalotle.

³ Sebo hos klelibê êfalêbo mēta ainê afo susu nanotometêma na bu sebobbê tolewa naesogo mēglelêmetêname. Sebo kê ainê afo nawa nêbebotokwakêma.

⁴ Aholokwane elo, sibu lo mata bu tako wesibi. Ho sibu lo mago yegu tokwêfo nawa tei fa mēbebotokwakla, tako kalêlegona flelu yafe lehule jelime kêbê yegu mēta tei fa mēbebotokwakla.

⁵ Kê fenene aleji mata kêha, bu tokwêfo wesibi, kwe bu tako hobota lalowa fata loglotleme.

Aholokwane elo, tokwëfo ahoju naflëbo, tako ahojume fata logotlememu. Na iniwa walujume latemuwa lëtagule.

⁶ Sebobë ëfalëbo bu ahoju fenene, bu helbë ahoju leslië lotle. Ëfalëbo bu tetëbo wesibi blëge lotle, sebobë amtëtomba sisile lotometëna.

⁷ Oneho waluju mago wesibi olome memëlëma, fole, taiju, kleli na tu mago wesibi mata olome memëlëma, bubë tolewa esogo mëglelëmetëmebëme.

⁸ Kwe ho li semago aleji lëkle logotlebë afutuku hanane mu. Aleji bu tëbo wesibimu, bu motaba fenene. Ho hana lëbebotokwaklememu.

⁹ Kë alejiwa sobo mesosaia latlomu, Gotome këna fleflesu eteloto na kwe ita Goto bu fene, kë blëge blëge totomebë onehome tëbo gali elome.

¹⁰ Jisame kë lowene sle mëgletlabë afanino na oneglënino, kë jowa efalëbowa melë lalële, Gotome fleflesu lëletle na ita tetëbo gali lële. Kë tèle lowene ilawa asa yonane matelo.

¹¹ Yefi tu mago lala tu na tëbo tu na jowa tala magowa hana sisibo mëlukwokeme.

¹² Jisame kë lowene sle mëgletlabë afanino na oneglënino, atowai mëta nihi logowalëmene? Hee! Binibi mëta wei logowalëyamene? Hee! Këjina yefi tu, bu lala tume fata logotlemene? Weyewa.

Lale lowenena ho, bu lala lakale olafa, lotleme

¹³ So mago ho li megali lëglena, “Bo ebë life mëta asë nëglabë lala lowene, lowene sle nanëletelë.” Këha ho sobobë ku mëta tafa lëglena kwe bu meolafa salotle, bu onehome laitamebë ho. Na fli enëneme lokwalëfe lëgletëmebë lakale blëge lotleme.

¹⁴ Kwe mëmaune lowene, na gëglë lowene, wenijiate fa egotlobëme boblo lowene, sobobë lowene mëta mana mëgëbena kwe sobo mëjiaklë asa elo sebo lowenena tafa nëla.

¹⁵ Këha yaya lowene Goto mago nane misi. Weye. Këha lowene hobë lowene magowa, ebë flëke mago wesibiwa na bu Satan mago misi.

¹⁶ Sobobë ku mëta mëmaune lowene, na gëglë lowene, na wenijiate fa egotlobë lowene, këha lowene tëbo lowene, na gëglë lowene bu fata motle sobobë ku mëta.

¹⁷ Lale lowene Goto mago kë migisibë lakale ekë, tëbo lowene lëgëbetle juwa lëleme na Gotobë tolewa esogo lëlelëleme. Këme keibë, fli enënena mogweliha tafabë lakale. Këme keibë, onehome lënalëna loglomebë lakale. Këme keibë, fli onehome boblo jwa logotomebë lakale. Këme keibë, fli onehome maseiwa lëgletëmebë lakale, na ululu sle notomame. Këme keibë, onehome

këha lakalewa blëge nëtatëmame. Këme keibë, ju sogëna na able eglëbë lakale ju mëta asa ehole.

¹⁸ Këme keibë, fli onehome yonane sle mëglelëmabë lakale. Goto kë tole lëgletlebë lala lowene nuju mëta lala hi wesibi fenene hulu mle.

4

Oneho ebë lifebë lakale kë tole mëgletlabë, bu Gotome wame moglolabë enëne

¹ Sobolalo wame na momata fëyeme elelëgone? Ebë esome fwa fata lële. Kë tëbo lowene sobobë lowene mëta lelubetëyo na some kë tëtëke lëtakefëyo. Bo sogëna gali nanëlëone? Hee!

² Sobo wesibi fa egotlobëme tako tole lalo, kwe sobo hana fa etlo. Këme nëgeme sobo sobolalo moumou këme elelëyo, sobo fli eneneme mogo nalë tëtëklebëme këme sagli elolo bubë wesibi glo naegletemobëme. Meleme nëgeme sobo bubë wesibi mëmaune lalometemo, kwe sobo glo hana elo. Sobo gëglë këme elo kë wesibi glo naegelome. Sobo Gotome takune jwa egolome nëgeme, sobo wesibi glo jwa këme elo.

³ Sobo Gotome takune lalëkweflo, kwe sobo wesibi fa hana etlo. Fëyemene? Sobo tëbo lowenena takune eglëkeflome nëgeme. Sobobë ato fleflesu tëbo lowenebë tole këna yawe naeglolome.

⁴ Sobo labeso totoho mëglabë oneha. Sobo melowene hana elone? Oneho ebë life mago lakale tole mëgletlana, kwe bu Gotome wame moglolabë enëne. Këme nëgeme fëye enëne ebë life mago lakalena yonane mëglabëme tole mëglana bu, bu tobana melëlekuju lamela, sebo Gotome wame noglolabë enëne nëtabëya.

⁵ Sobo melowene lalone, ëtani Gotobë bogo mëta blawame yahi mëtlane? Weyewa. Bu megali lala. “Goto bubë amtëtomba ho mëta kë gwa tégelujuwetlebë, Goto bu seme metole lalëletëna ho mëseme fene tole lëletë, kwe bu bume sisile egotlana fli home mëmaune eglëmebë lowenena.”

⁶ Kwe, Goto seme lalaitakefëna, tëbo lakale boblo nogotomabëme. Gotobë bogo megali lala, “Goto tuwetuwe mëglabë onehome tëbo ijiwamu lalolokwefëme. Kwe Goto bu fli onehome kë lokwalëfe mëgletëmabë onehome bu ululu sle lalotokwefëme.”

⁷ Sobo Gotome salokwalëfe eteloto na bubë tole mëta fwa asë etelome. Na sobo Satanme feilawa boblo egotlome kwe sobo melë egelona, kwe bu somago lëglëboukakume.

⁸ Sobo Goto nawa lesili eulome, na bu somëta mata lesili lëkakime. Tële lowenebë mëta kë tafa eglëbë oneho, sobo sobobë

lowene sle etomome. Tëbo lowene sakile elo na Gotome fwa lowene sle eletelome.

⁹ Sobo nabatuna feilawa saye elo na somalëfana temutu enitome. Sobo tëbo lowene mëta feilawa etabome nëgeme. Sobo soso lakale mëta ke tafa egelobë, ye lakale elë sahihijika ekako na ye feilawa kle etlome na sobobë feflesu lowene hihihijika ekakome na witina tafa ekoujome.

¹⁰ Sobo Gotobë naba lime lokwalëfe lowenena satafa elo. Sobo melë egelona, kwe bu some feflesu lëletëyome na wenijiatena oneho hwi lolëyome.

Fli enëne, sebo blawa asa so manëtatëma

¹¹ O afanino na oneglëninino blawa asa so etatemo na eselëmome. Ju mëglena, kwe tafa sle gali, tëbo gali lalolemu, kwe jubë wege nane tafa sle gali sle egotlebëme, weye. Jubëye, esogowa eglelëleme.

¹² Goto tafa sle gali buwa lehole sle lëlemu, na buwa onehome koto loglomebë ho lëtabe. Na gigli mëglabë onehome lëgaitamebë ho, na bu onehome Hel elëme lalowa mejine lëglëmeme. Sobo ebë life mago howa. Sobo habëtabo hone, onehome eselëmo këme elo?

Sebo aholabu asa manëla

¹³ Sobo aholo bo eto, sobo megali kë egelobë enëne, “Eli o uniji bo tebë lifate takowa nuwime na jowa tlibutu tafa nulëme na baliti loko nëgëtëbë wege mana fa notlëme.”

¹⁴ Sobo megali asa elo. Sobo uniji fata lëglebë wesibi lowene laletelone? Weye. Sobo ebë life mëta kë tafa egelobë tafa, tokwefo olëwa etabo, olobalë, oloba fene mekesiwa lalële, kwe kliji yafe u lëkeke kwe lagëgawa lëkake.

¹⁵ Sobo megali egelome. Goto seme ebë life mëta tafa nëglabëme tole lëgletënana, kwe sebo kë wesibi nogotlamemu.

¹⁶ Sobo aholabu asa elo na megali ebokwako, këha lakale bu tëbo wesibi.

¹⁷ Ho li lalë lowenebë lakale walowene lëgletlena kwe bu kë lowenebë lakale blëge jwa logotlena kwe bu tëbo lowene blëge lotle.

5

Feilawa wesibina enëne bu fuflu fa mogotlame

¹ Hai! Wesibi lebutakona enëne aholokwane elo. Sobo tako ye sakle etlomu na witina asë elome. Melëme nëgeme, tako hobota some esogo lalëlagijo na some lamu logotobëme nounou lalëkeke.

² Sobobë iniwa lalë wesibi kë nëgebë wafila meletëyo, na lalë lalë ëho mata lahwë watëtlë motometëyo, na wanehou watiji meletëyo.

³ Sobobë silva baliti na gol baliti gu wafi mëlelëtëyo. Kë balitibë gu, Gotobë naba lime gali sle mëleme, bu sobobë tëbo lakalebëme. Këbë balitibë gu sobobë ato ahounaha bu temu lëgëtatëyome. Yawe olë lololi lalëkeke na sobo lalë lalë wesibi loloko eto.

⁴ Aholokwane elo. Nuju mago olo wesibi kë wawa mëglekefëtëyobë wege home baliti eglëmo sle hana elo, baliti wali tokli lalëkefëtëmo. Tako Kalëlegona Goto, këbë tëbo lakale wahwi lolole, na wege enënebë afeffei mata waholokwane lolome.

⁵ Sobo ebë life mëta lalë tafa fa eto. Sobo iniwa wesibina etabo. Na sobo li wesibi meha hana afolo eletelo. Sobo sëse tabo tobaluku luku hime sagli lëglëlebë fenene.

⁶ Kwe sobo lalë lakale mëta kë tafa egelobë onehobë lakale lasëlëtëmo na mogo nalë tëtëkle eto. Sobobë afutuku hana boblo mëgëtatëyome kwe sobobë wame tafu mëgëtatëyomene? Weyewa.

Sobo lowene tafuwa etlome na Jisas ligisibë mana hwi eletelome

⁷ Jisame kë lowene sle mëgletlabë afanino na oneglëninino, sobo lowene tafuwa etlome Jisas ligisibë olë, mana hwi eletelome. Olo wesibi ola mëglabë home lowene eletemo. Bu memelë lamla, tlibutu awi hwi lëletle, tlibutu ye lëkake na wanagli fata lële na nuju mago olo wesibi mana wawa lële.

⁸ Sobo mata hobota fa egotlona lowene tafuwa egotlome, na eglibe telowa elome. Jisas Klais ligisibë olë lololi walëletle, këme nëgeme sobo titiwa laeglibowa.

⁹ Jisame kë lowene sle mëgletlabë afanino na oneglëninino. Sobo fli Jisame kë lowene sle mëgletlabë afanime naba asa tutuhu etometemo. Aholokwane elo. Sobobë gali aholokwane lëglëyobë ho wafi lisi. Ino ëfome ekë lilibe.

¹⁰ Jisame kë lowene sle mëgletlabë afanino na oneglëninino, Gotobë ëtanifu profet onehome lowene ekaketemo. Bume oneho wame lamotloma kwe bu lowene tafuwa lamototla, na bume blouwa lamëtletëma. Sobo bubë lakale fene mefa saetlo.

¹¹ Aholokwane elo, sobo megëgali lalëkefo, Gotobë profet oneho, bu hobota memëtëbila na bu kë wesibi hana uli mëtletla na lowenewa tafu mototla. Sobo megëgali këme elekefëtëmo, “Goto bume feflesu latletëme.” Sobo Jobbë anebo gali wafi lowene eletelo. Bu tatakobota fafa totle. Kë hobota boblo latotome na kë wesibi bume lële hana mototle. Sobo kë wesibi, wafi lowene eletelo, kë iniwa hobota wafi ye tlelële na Goto bume mana iniwa wesibina taitale. Goto bu melë këme

lële, bu tako maninibo eso ho, bu onehobë tēbo lowene aholokwane ti lëgletēmebë ho.

Sebo Gotobë wenijina blawa asa kakēne manēla

¹² Jisame kë lowene sle mēgletlabë afanino na oneglēnino, sobo ebë jowa wesibiwa salowene eletelo. Sobo matafa mago wesibina asa kakēne elo o life mago wesibina mata asa kakēne elo. Sobo nēgali galime gali egelona, kwe nēgali galiwa gali egelome. Sobo hanane galime gali egelona, kwe sobo hanane galiwa gali egelome. Goto some tēbo lēgētolime.

Lale lowenena ho, bu Gotome gali loglolenā, kwe Goto bubë kë gali aholokwane logloleme

¹³ So mogo ho li hobota mēta tafa lēglena, kwe bu Gotome sagēgali lēlelële. Ho li flelesu lēglena kwe Gotobë flelesu sawa safē lētamē.

¹⁴ So mago ho li ato elili lēglena kwe bu lotu eso enēneme satakune lolomeme, bume migisitla namēglame. Na bu mujutlame, na Gotome gēgali meletlame, na welē tu jisas Klaisbë wenijina mana ju mletlame,

¹⁵ ato elili mago titika nalēgleme. Ho Gotome melowenena sagēgali mēlelëla, “Sebo Gotome melowene slemu nanēletla, ato elilina home sle logotleme.” Kwe ato elili kë home kile logotleme. Na ētani bu kë

fa totlebë tēbo wesibi, Goto aholokwana ti lēgletleme.

¹⁶ Kēme nēgeme, sobo jowa jowa, sobo kë tafa egelobë lakalebēme sobolalo gēgali eelēgome. Na Gotome mana kofaya kofaya gēgali eelēlōme. Na Goto sobobë kë tēbo lakale aholokwana ti lēletēyome. Gotobë naba lime asē sle lēglebë ho, Gotome gēgali lēglelëlena kwe bubë gēgali tako afutukunamu na tatako wesibi logotomeme.

¹⁷ Elaija bu sebo fenene kwe bu Gotome itaita gēgali tlelële, na tu tēgeto juwa tle. Nēgalimu tu tēgeto hana tle, tu tēgeto juwa kēnijī tlibutu, aona tlibutu tle na tobali ita jowa yeme.

¹⁸ Na Elaija bu ita Gotome gēgali tlelële na tu mana teto. Na life mēta hi wesibi ita hulu motokou.

Ho li lale lowene aholokwana ti lēglena, ta kë hobë lowene sasle etatelo

¹⁹ Jisame kë lowene sle mēgletlabë afanino na oneglēnino. So mago ho li Gotobë nēgali gali aholokwana ti lēglena na li yaya lēglena, na ho li bubë lowene sle lugutatlena na bu lowene hihijika lēglena,

²⁰ sobo melowene egelome, tēbo lowenena home yalē lēgaitalena, na ita jisame esogo lēlelëme bu melēbēme laitale Helwa luguju juwa nalēgleme Goto bubë iniwa tēbo lowene aholokwana wati lēletle.